

ABDULLAH ÖCALAN

PKK 5. Kongresi'ne sunulan

POLİTİK RAPOR

WEŞANÊN
SERXWEBÛN 73

ABDULLAH ÖCALAN

**PKK 5. Kongresi'ne sunulan
POLİTİK RAPOR**

ABDULLAH ÖCALAN

PKK 5. Kongresi'ne sunulan

POLİTİK RAPOR

**WEŞANÊN
SERWXEBÛN**

73

Abdullah ÖCALAN
PKK 5. Kongresi'ne sunulan POLİTİK RAPOR
Weşanên Serxwebûn: 73

Birinci baskı: Haziran 1995

Herausgeber:
Agri Verlag
Vogelsanger Str. 286
D-50825 Köln

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
5. KONGRE İÇİN TEMEL TARTIŞMA KONULARI	7
İDEOLOJİK-POLİTİK SORUNLAR VE PKK'DE GERÇEKLEŞEN ÇÖZÜM	44
TC'NİN İMHACI OZEL SAVAŞI KARŞISINDA HALKIN KİMLİK VE OZGURLEŞME DURUMU	85
TC'nin tarihsel ve güncel yapısı, özel savaş düzeninin geleceği	85
PKK direnişi ve halkın yeni demokratik iktidar süreci	108
Kürdistan'da yaşanan cephesel gelişme, bunun dışilişki ve ittifakları	123
Öncü militan yaklaşım halkı yürütmesini bilir	133
PKK'DE ÖRGÜTSEL YÖNETİM ÇİZGİSİ VE SAVAŞIMI	146
PKK ÇİZGİSİNDE ASKERİLEŞMEK BAŞARIYI BELİRLEYEN EN TEMEL GÖREVİMİZDİR	176
ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ BÜYÜK KAZANDIRAN VE DÖNÜŞTÜREN SİLAHTIR	239
5. KONGRE GERÇEĞİ HALKIN KIZIL İKTİDARLAŞMA SÜRECİDİR	293

ÖNSÖZ

PKK'de her kongrenin ayrı bir yeri ve ayrı bir önemi vardır. Ortak yan ise her kongrenin hayati bir dönemeci ifade etmesidir.

PKK, **5. Kongre**'sini ise zafer ve kurtuluş kongresi olarak değerlendirdi. Bu kongre en zorlu süreçlerde, henüz imhanın durdurulmadığı ağır koşullarda gerçekleşen dört ayrı kongrenin kazanımları üzerinde gerçekleşti. PKK'nin ulusal imhayı durdurduğu, dolayısıyla siyasi ve askeri alanlarda inisiyatif üstünlüğünü sağladığı bir dönemde bu düzeyde bir zirveyi yakaladı.

En güçlü bir dönemde ve en güçlü bir bileşimle toplanan **5. Kongre**, diğer kongrelerden farklı olarak, bu sürece kadarki kazanımları önümüzdeki yıllarda halk iktidarlaşması şeklinde örgütlemeyi önüne görev koydu. Bundan sonraki savaşı iktidarlaştırmayı temelinde kararlara ulaştı. Bütün cephelerdeki savaş kuvvetlerini buna göre mevzilendirdi.

Hiç şüphesiz **5. Kongre** zirvesinin güçlülüğünde belirleyici olan, PKK Genel Başkanı **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın sunduğu kapsamlı **Politik Rapor**'dur. Bu raporun değerlendirme ve perspektifleri Aralık 1993'ten Aralık 1994'e kadar yapılan ciltler dolusu çözümlenmeler temelinde ortaya çıktı. PKK tarihinin en yoğun çözümlenmeleri bu süre içerisinde yapıldı. İlk çıkıştan günümüze kadar mücadelenin bütün sorunları ideolojik-politik ve buna ek olarak sosyal boyutlarıyla çözümlenmelere tabi tutuldu. PKK askeri, militanı kimdir; PKK'linin yaşamı nasıldır; kazandıran ve kaybettiren tarz nedir; kısacası nasıl yaşamalı ve nasıl kazanmalı gibi sorular tarihsel ve güncel yönleriyle alabildiğine aydınlatıldı. Büyüyen, ulusal ve uluslararası boyutlar kazanan Kürdistan devrim sorunlarına hangi önderlik tarzıyla cevap verilebileceğini, **Başkan APO** kendi yaşam hikayesini açarak ve tartışmaya sunarak ortaya koydu.

Bu anlamda denilebilir ki, Genel Başkan

Abdullah ÖCALAN yoldaş, **5. Kongre**'ye sunduğu bu **Politik Rapor**'da Kürdistan devriminin zafer sürecini çözümlenmiş ve PKK yapısına bu süreci zafere dönüştürmek için çok zengin perspektifler sunmuştur. Bu süreci omuzlayacak militanın zafer yürüyüşünde ihtiyaç duyduğu ne varsa onu sunmuş ve her PKK'liyi tam donatmıştır.

Politik Rapor, 5. Kongre için temel tartışma konularıyla başlıyor. İnsanlığı ilgilendiren ideolojik-politik sorunların değerlendirilmesi ve çözümlenmesiyle devam ediyor. TC gerçekliğinin, tarihsel yönleriyle birlikte bugünkü güncel boyutları ortaya konuluyor. Birbirini tamamlayan iki ayrı konu olarak da, örgütsel siyasi yönetim ile askeri savaş çizgisi, yaşanan süreçlerin deneyimleri temelinde ayrıntıya kadar derinleştiriliyor. Eleştiri-özeleştiri silahının PKK tarihinde nasıl rol oynadığı, bu silahın nasıl kullanılması gerektiği konusunda kapsamlı teorik-pratik açıklamalar yapılıyor. Son bölümde ise **5. Kongre**'nin önümüzdeki yıllarda iktidarlaşmak için süreci nasıl başlatması ve nasıl ilerletmesi konusunda genel hedefler programının çerçevesi belirleniyor.

Temel konuları kapsamlı değerlendirmeler ışığında çözümleyen **Politik Rapor**, bu anlamda Kürdistan devriminin önünde kalan zafer yılları için bir manifesto, bir kılavuz niteliğindedir. Nitekim gerçek PKK, gerçek PKK'lilik, gerçek önderlik ile buna karşıtlık oluşturan her türlü sahtelik **Politik Rapor**'un işlenen temel içeriğidir. Dolayısıyla geleceği, devrim cephesinin karşısında gösteren bir ayna olarak **Politik Rapor**, devrim mücadelesinde hemen her konuda yararlanılabilecek bir kaynaktır.

Weşanên Serxwebûn
Haziran 1995

5. KONGRE'YE İLİŞKİN TEMEL TARTIŞMA KONULARI

Parti tarihimizin zirvesel olarak yaşanan önemli süreçleri vardır. Birçok tarihi hareketin buna benzer süreçleri, kongreler biçiminde değerlendirip adlandırdığımızı biliyoruz. Biraz şematik de olsa böyle bir süreci kendi partimizde de yaşamaya çalışıyoruz.

Kongreler süreci değerlendirilirken, işin sadece görünen ve adlandırılan kısmıyla değil de, gerçek yönleriyle, belki de yaşanan dönemde anlaşılamayan ama sonradan anlaşılacak özüyle ilgilenmek daha önemli ve doğrudur. Bu anlamda partimizin kuruluş tarihini de 27 Kasım olarak adlandırmak semboliktir. Gerçekte ise kuruluş bir süreçtir. Partimizin kuruluşu bütün yönleriyle hala değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Ben kendi yaşam sürecimi bir tarih gibi de değil, bir ulusun yeniden kuruluşu gibi ele aldığımı sizlere anlattım. Parti tarihi anlamında belki de bu gerçeğe daha yakındır. Kendi tarihim, bir parti tarihidir, bir hareket tarihidir, hatta bir anlamda bir ulus, bir yeni insan tarihidir. Tabii partiye birçok katılım da, gerçek bir katılım değil, tersine partiyi parti olmaktan çıkaran katılımdır; bilinçli veya bilinçsiz ajan katılımıdır. Görünüşte “ben de PKK'liyim, ben de parti tarihi içinde yer almışım” denilse de, bunun böyle olup olmadığını

anlamak için, işin özüne bakmak gerekir. O bütün yönleriyle parti gerçeğine doğru katılmış mıdır; yoksa yanlışlıklarla, eksikliklerle, hatta sapmalarla dolu bir tarihin sahibi midir ya da karşı bir tarih midir? Kişilerin kendi somutlarını bir de bu temelde değerlendirmeleri gerekir ve bu çok önemlidir.

Kürdistan'da birçok örgütün tarihi de vardır. Şimdi onlar da “son yılların en önemli partisiyiz” diye başlarlar ve “geçirdiğimiz önemli süreçler” diye devam ederler. Halbuki bu en büyük yalanlardan birisidir. Çünkü bu partiler, gerçek kurtuluş tarihinin partileri değil, kurtuluşun ayak bağı olmuşlardır. Önderleri ve kadroları da bütünüyle böyle bir rolü oynamaktan kurtulamamış tarihi ifade ederler.

Kuşkusuz ortada tarihler ve zirveler vardır. Tarih ama nasıl bir tarih? Kuruluş ama nasıl bir kuruluş? Kişilikler ama nasıl kişilikler? Önemli zirveler ama nasıl zirveler? Bunlar hangi çabayla, hangi mantıkla, hangi direnme gücüyle ele alınmış, yaşanmış, yaşatılmış, kazandırılmış, kaybettirilmiş, yine bilerek veya bilmeyerek nasıl olumsuz rol oynanmıştır? Belki de bütün PKK tarihini ve hatta ona katılanların tarihini tüm bu yönleriyle ele alıp yeni baştan değerlendirmek gerekir. Böyle zengin bir yaklaşımla bu süreçleri bir kez daha tartışmaya açıyoruz. Buna şiddetle muhtacız.

Belirttiğim gibi, kendinde zerre kadar partacılık veya kurtuluşçuluk iddası olanlar buna olumlu yaklaşım dürüstlüğü gösterirler. Parti gerçeğine binbir yanlış ve yetmezlikle katılanlar ise, gerçek bir tarihe sahip olmaktan bahsedemezler. Dürüst olmanın, dürüst bir partili gibi yaşamamanın en temel ilkesi, mutlaka partiye doğru katılımı bilmek ve ona göre kendini değerlendirmektir. Artık lafazanlığı, körlüğü, her türlü yanlışlıkları yaklaşımı kendimize de, partiye de yakıştırmaktan uzak durmalıyız. Biz gerçekten iddialıyız. İddiamızın sahibi olduğumuzu tarih şimdiden göstermiştir. Hiç olmazsa şimdi buna saygılı yaklaşmalıyız. Bu da doğru, yeterli ve yetkin yaklaşımdır.

Partimiz gruplaşma döneminden başlayarak bazı pratik temel adımları atma, silahlı savaşım, kitleselleşme, gerillalaşma, cepheleşme ve neredeyse bir devrimci iktidar kurmaya kadar yönelme olarak değerlendireceğimiz bir süreci günümüze kadar getirebilmiştir. Belki de biz hiçbir partinin tarihinde görülmediği kadar yaşadık.

ğımız süreçleri teoriyle aydınlattık. PKK tarihine bakıldığında 1975-76'daki manifesto yazımından tutalım bugüne kadar böyle aydınlatıcı bir gelişme süreklidir. Özellikle son bir yıldır geliştirdiğimiz çözümler, sadece bir parti, bir ulus için de değil, bir insan modeli için de geliştirilen çözümler eşsizdir.

Bu noktada, açıkça hepimize şunları söyleyeceğim; bu anlamda siz ne kadar partilisiniz veya partilileşmenin neresindesiniz? Bırak partilileşmeyi, yaşamın neresindesiniz? Az çok kendinizi tanımlayabilecek misiniz? Ne kadar örgütlüsünüz? Ne kadar iddianız ve idealiniz var? Ne kadar planlısınız? Heyecanlarınız, tutkularınız, çabalarınız neye göredir? Bu soruları şimdi siz kendinize sorabilir misiniz? Geçen çözümler sürecinde, biraz anlattım gelişme süreçlerimi. Yaşam tutkusu, başarıma tutkusu, kavrama tutkusu, örgütlenme ve silah tutkusu gibi hususların hepsine biz nasıl yaklaşmışız? Acaba bunları kavrayabiliyor, duyabiliyor musunuz? Siz böyle duyup kavrayanlar olsaydınız, parti yaşamınız asla böyle gelişmezdi. Çok az duydunuz, çok yüzeysel kavradınız, çok az bağlı kalabildiniz. Bu da sizin çözümsüzlüğünüzdür, kör talihinizdir, el yordamıyla gerçekleşen yaşam öykünüzdür. Bununla ne düşman vurulur, ne özgürlük kazanılır, ne de siz kendinizi bir hakkın ve yetkinin sahibi kılabilirsiniz.

Bu süreci bir kez daha anlatmak geçiyor insanın içinden. Acaba bizde adımlar nasıl atılır? Sömürgecilik üzerine düşünceler, bu düşüncelerin birkaç kişiye fısıldanması ve benimsetilmesi nasıl gerçekleşti? Bu adımları biz, çok ilkel gibi gözüken ama çok önemli ve belki de bir ulusun kaderini kökünden değiştirecek bir biçimde nasıl attık? Hiçbirinizin aklına bunlar gelmez ve böyle bir PKK tarihinin olabileceğini siz fazla düşünmezsiniz. Bir-iki kelimeyle bilseniz bile, o dönemin, tarihi açıdan alacakaranlığını, korkusunu, çaresizliğini hiç anlayamazsınız. Siz şu anda PKK silahıyla konuşur ve PKK silahıyla yaşarsınız, ama bu yalnız şimdi için böyledir; bugünü yaratan geçmiş kesinlikle böyle değildir. Cesaretiyle, düşüncesiyle, duygusuyla ve yaşamıyla çok farklıdır. Bunun nasıl olduğunu bana sorun. Fakat hiçbirinize anlatamıyoruz. Çünkü siz, yaşamın böyle olduğunu ne anlamak ve ne de buna inanmak isteyebilirsiniz. Zaten en temel çelişkiniz de buradadır. Eski ve yeni bütün PKK'lilerin en

büyük çelişkileri buradadır. Onlar hikayeyi olduğu gibi anlamak istemiyorlar ve hikayeden ders çıkaramıyorlar.

Şimdi bu hikayeyi size nasıl anlatmak gerekir? Halbuki bu öyküyü size çok yönlü anlatmaya çalıştım. Çünkü bu hikayeyi anlamadan partilileşme, uluslaşma ve savaşma pek akıllıca gelişmiyor. Benim en büyük öfkem şurada: Düşman bunu bu kadar anlarken, “bu savaşta varım” diyenler niye anlayamıyorlar? Hem hayatınızı ortaya koyacaksınız, hem de hiç orali olmayacak, anlama gereğini bile duymayacaksınız!

Sizin dolap beygiri gibi yaşamın etrafında dönme ve sürekli ABC'yi tekrarlama, en önemlisi de iddialı olamama ve kazanmanın değerini takdir edememe, hatta çok acımasız kahrolurken bile bunu farkedememe durumunuza açıklık getirmek istiyoruz. Hiç olmazsa bu biçimde PKK genelinde belki bir şeyleri kurtarabiliriz. Özellikle bu amansız tarihi süreci yaşadktan sonra bu gerekiyor. Günlük bilançolara bakıyorum, bazı gelişmeler, bazı kayıplar ve kaybedilen bazı fırsatları büyük öfkeyle karşılamamak mümkün değildir. Unutmayın ki, bunların en yakın bir sorumlusu da kendiniz oluyorsunuz. Benim açımdan bu, hiçbir zaman ne inandırıcı olabilir, ne kabul edilebilir, ne de onaylanabilir bir durumdur.

Beni sözümona dinlemeye çalışıyorsunuz, hatta bir önder gibi bağlandığınızı da iddia ediyorsunuz. Benim bağlılık anlayışımla karşılaştırdığımda çok sınırlı, zayıf ve sonucu kurtaramayacak bir bağlılık oluyor bu. Eğer bunu düzeltmezseniz, kendinizi geliştiremez ve olduğunuz gibi kalırsınız. Tabii PKK'li olarak sıfatlandırıldığımız için de düşmanınız sizi eskisiyle kıyaslanmayacak bir tarzda kahreder. İşte bu da sizin için son derece trajik bir son olur.

Herkesin bir döğüş tarzı var; şu anda benim de en büyük döğüş tarzım, sizin bu durumunuzu halletmektir. Benim en büyük kavga nedenim, sizi düzeltebilmek, sizi düşman karşısında savaşarak namusluca yaşayabilir bir durumda seyrettirmektir. Bu, kavganın ta kendisidir. Tabii siz bu kavgadan ne kadar anlıyorsunuz? Ben gerçekten kıyamet koparıyor ve bu konuda inanılmaz destekler de sunuyorum. Fakat yine de fazla umutlu değilim. Şimdiye kadarki tarzınızla, ne kadar kahramanca, cesaretilice, fedakarca da olsa, sizin kavgacılığımız düşmanı sevindirmekten öteye gidemez. Düşman bir

gün şunu söyleyecek: “Bu adamlar ne kadar da acımasız direndiler, ama ben yine de kahrettim.” Böyle deyip sevinecek. Çok haksız, çok aşağılık olduğu halde, “bu vahşilerin, yaşama layık olmayanların bu başkaldırısını bir kez daha ezdim” deyip hem övünecek, hem de yaşamı kazandım diye çok rahatlayacak. Bunun ne kadar kötü bir hüküm olduğunu acaba anlayabiliyor musunuz? Anlasanız da bu hükmü bozabilecek güçte misiniz? Bütün bunları siz kendinize niye sormadınız? Yanlış soruları ne hakla hem partiye, hem çevreye yansıtıyorsunuz? Gerçeği ele almak yerine, sahteyi esas alarak niye aldatıyor ve aldatıyorsunuz?

Ben az mı anlattım bunları size? Mesele anlatıp anlatmamam da değildir. Eğer anlayışsızlık duvarı bu kadar katı örülmüşse, sorun ben değil, sizin anlayışsızlık duvarınızdır. Ben ortadayım; canlılığım, duyarlılığım, sezgilerim ortadadır. Ben bir çırpıda buradan dağa ulaşabiliyorum; dağdakilerin yanlışlığını görebiliyor ve doğruyu söyleyebiliyorum. Bunu bir kişi için değil, herkes için yapabiliyorum. Ama bunların hepsi birleşse, benim duyarlılığımın nasıl geliştiğini fazla anlayamaz. Burada kim geridir, kim rolünün sahibidir; çok iyi anlaşılıyor. İyi bir sigara içmek bunlar için en güçlü doyumdur, hoş bir yemeğe kurulmak veya bir uykuya dalmak da öyledir. Ama tarihin en trajik bir felaketi gelirken, hiç oralı bile olmamak onlar için normaldir. Ama benim için hepsi dehşettir ve öfke kaynağıdır.

Siz halklar için, tarih için neden böyle kalabildiniz? Çünkü siz fanatiksiniz, kendinize doğru soruyu sormakta son derece zorlanıyorsunuz; saptırmacısınız, öze yönelik soruları sorma ve cevabı hakkıyla vermeye büyük engelsiniz. Ben Kürt tipini iyi tanıyorum. Öykümü onun için anlattım. Siz onu iyice inceleyin. Sanki başıma sonradan gelecekleri daha on yaşındaki halimle görür gibiydim. Çabamın büyüklüğü yanında, “en yakınım” diye söylenenlerin anlayışsızlıklarının büyüklüğünü de o zaman farketmiştim. Daha o zaman ideallerimin güçlülüğünü anlayanlar olduğu kadar, delice olduğunu ve hiç kimsenin böyle olmadığını da başta anam olmak üzere hepsi görür ve söylerdi. Bu söylemde haklı da görünseler özünde yanlışlırlar. Yanlış oldukları şuradan belli ki; siz çok sefilsiniz, zavallısınız, çaresizsiniz. Vurulmaktan başka elinizden bir iş gelmi-

yor. Size kalsa sonuçta nihai vurulmayı da yaşamaktan kurtulamayacaksınız. İşte bu en büyük yanlışım sizde, eski toplumda olduğunu, bende ise yaşanılabilir doğrunun olduğunu gösterir.

Tabii ki bu büyük bir iddiadır. Onun için diyorum ki, parti tarihi nereden başlar? Özgürlüğe ilk adımlar acaba söylediğiniz bu resmi tarihler midir? Bu benim kendi tarihim midir? Bunları iyi sorgulamak gerekir. Benim kendimi övmeye ihtiyacım yok, ama gerçek bir hikayeyi de anlatmak doğruluğa bağlı ve saygılı olmanın bir gereğidir. Eğer benim hiç anlatmamam gereken kendi yaşam öyküme yönelmeme yol açmışsanız, işlerin bu düzeye varmasından siz sorumlusunuz. Çünkü resmi tarihi anlamadınız. Partinin ideolojik-siyasi tarihini olduğu gibi anlattım ve bundan da bir şey anlamadınız. Yaşanan bütün önemli süreçlerin her birisi üzerine ciltler dolusu kitap var, ama onlardan da bir şey anlamadınız. Şimdi kendi öyküme geçtim. Bu yeni kongre sürecimize girerken, en anlamlısını, kendi yaşam öykümü böyle ortaya koymakla gösterdim. Belki bununla biraz daha duyarlılığınız, sezgi kabiliyetiniz gelişir. Çünkü benim için ne genel tarih, ne katliamlar tarihi kabul edilebilir, ne de PKK tarihinin bu yaşadığınız gibi ve de düşmanın çok açık söylediği “ezilmekten kurtulamayacaklar” tarzı kabul edilebilir. Nasıl ve neden kölelik ve bu son bir düşüş tarihinizi kendi tarihim gibi değerlendireyim, kabul edeyim? Onu kabul edeceğime kendi birey tarihimi eşsiz yazarım ve bu her şeyden daha değerli olur. Hiç olmazsa kölelik, düşüş, kaybediş tarihinize alet olmam. İşte bu, şu ilkenin gereğidir: Başkalarının gerçeğine, özellikle özgürlük gerçeğine tam gücüm yetmiyorsa, o zaman kendimi özgürleştiririm. Her zaman söylediğim gibi, en azından kendime gücüm yeter. Kendi kendime sahipliğimi doğru yaparım ve dolayısıyla kendimi alet ettirmem. Bu da bende olağanüstü bir özelliktir.

Bu durumda belki bireyciliklerden bahsedersiniz. Veya biz sizi oldukça bireyci olmakla suçladık. Tabii ki ben bu anlamda bir bireyci değilim, olağanüstü bir bireyim. Nasıl bir birey? İğrenç tarih adına, akrabalık, sülale adına, aile ve her türlü toplumsal gerilik adına, yanlış duygu ve düşünce adına ne varsa onlara karşı kendini temiz tutan, ayakta tutan, kişilik olarak sağlam tutan, özgür ve tek tutan bir birey! İşte ben bunu yaptım. Şüphesiz bir partiyi de, bir

ulusu da yapılandırıyoruz, ama her şeyden önce kendimi yapılandırıyorum.

Tabii siz bunu da anlamazsınız. Çünkü sizin kişiliklerinize bakıyorum da, normal ulusal yaşam ölçülerine göre pisliklerle doludur. Acaba sömürgecilikten, gericilikten kaynaklanan pisliklere ne kadar “dur” diyebilmişsiniz? Eğer “dur” diyebilmişseniz, bu zayıflıklar, pislikler, zavallılıklar ve bu tarihe yaraşır bir adımın sahibi olamamak ne demektir? Siz bunları kendinize sormazsınız ve görmezsiniz de. Birakalım sormayı, bunlarla boğuşmayı pek az denersiniz. İşte düşmüş, bitmiş Kürt budur ve sadece düşman tarafından "eşek" gibi kullanılır, hayvan gibi bastırılarak, vurularak ölen öldürülür, gerisi terbiye edilip üzerine binilir. Bu korkunç, ama yaşadığımız bir hükümdür.

Büyüyemiyorsanız, tutkularınız, hırslarınız, düşünceleriniz, eyleminiz büyük değilse, işte nedeni budur. Düşman tarafından bu kadar hükmedilen, düşmanı bu kadar taşıyan, yüreğine bu kadar pisliği, kötülüğü sığdıran bir kişilik ne kadar başkaldırabilir? Kendini birey olarak yaratamayan kişilik, bu kadar pislikle nasıl savaşıabilir?

Belli ki siz, bu konularda da kendinizi bireyselleştirememişsiniz. Bunun en kötü tarzı bireycilik olur. Biz bireyciliğin nesini eleştiriyoruz? Düşmanın ürettiği tarzı, geriliğin bağlarından kendini kurtaramamış tarzı eleştiriyoruz. Yoksa büyük özgür bireyin yaratılması özellikle önderlik gerçeğimizde başarılıdır ve şahanedir. Benim kendime yakıştıracığım en anlamlı değerlendirme de budur.

Aslında kendimi nasıl koruduğumu, yapılandırdığımı anlayabilmeniz de çok önemlidir. Bazen kendimi kendimden bile kıskanır veya kendime karşı korurum, hem de sıkça yaparım. Sizin alışkanlıklarınıza, eğilimlerinize, meyillerinize bakıyorum da içinde hangi yılanlar, hangi düşman, hangi çirkinlikler var; bunlara şaşıyorum. Biz, bu yüzden iddialı açılımı gerektiği gibi sağlayamıyoruz. Yoksa mevcut durumu bir kader olarak değerlendiremeyiz. Bitişin, tükenişin, gelişmeyişin hikayesini nasıl kabul edelim? Kürdün ancak böyle olacağını, faşizmin insanı cüceleştirmesini ben kabul edemem.

Büyük isyanın sizin bu gerçeğinize karşı verildiğini gösterdim. Bunları şunun için söylüyorum: Siz hala kendinizi temel doğrulara verememeyi bir kişilik olarak, bir birey hakkı olarak görüyorsunuz.

İşte bu da köleliğe, geriliğe, gelişmemeye, en sorumsuz yaşama özgürlük hakkı anlamına geliyor. Tabii ben de bunu hak olarak kabul etmiyorum. Sizin hak dediğiniz, hak kavramıyla çeliştiği gibi, sizi başkaları tarafından kullanılan bir değer olmaktan da kurtaramaz. Bu durumda her türlü hesapla dolu olan bir kişilik olursunuz. Burjuva anlamda bile hakkın sahibi olmadığınız gibi, feodal hukukun gereklerini de yaşıyor değilsiniz.

Bütün bunların sizin için ne kadar ciddi bir kişilik sorunu olduğu da belli değildir. Halbuki temel değerlere göre birey ulusal olmalı, birey sosyal olmalı, birey örgütlü olmalı, birey temel çelişkiye göre savaşmalı, birey iddialı olmalı, birey hak sahibi olmalı, birey yaşama imkanlarına sahip olmalıdır. Bu anlamda kendinizi bireyselleştirmemeniz, bundan kaçınmanız, sizi tümüyle kaybeden ve birey olarak da herhangi bir hak, hukuk sahibi olarak kendini ileri sürmeyecek bir konumda tutuyor. Biz bunu açıkça gösterdik ve bu durumu önlemek istiyoruz. Fakat buna karşı da tepki duyuyorsunuz.

Şunu anlatmaya çalışıyorum: Parti tarihi, onun militan tarihi, bu tarihin doğru ifadesi çok önemlidir. Şimdi bunları neden bu kadar en gerekli ve en temel sorunlar olarak söylüyorum? Çünkü yıllar geçti ve bugüne geldik, ama mevcut yanlışlıklar ve saplantılar hala devam ediyor. Halbuki ben, o ilk günlerde değil bunları tahmin etmek, böyle olacağını hiç düşünemiyordum. Bir insan neden bu kadar inatçı olur? Neden temel doğrulara bu kadar sırtını çevirir? Neden çirkinliklerine bu kadar sevdalanır? Neden bu kadar kaybetmeye kendini ayarlar? Neden düşünmekten, örgütlü bir eylemden ve kendini kabul edilebilir bir birey yapmaktan korkuyor? Gelin de anlayın! Aslında “gel bizi de taşı” deniliyor. Aşiretler bile bu yaklaşımları kabul etmez.

Denilecek ki, “bu tasfiyeciliktir ve senin çabalarını tasfiye ettiririz.” Benim de kendimi savunmam bu temeldedir. Bendeki birey toplumsallaşmaya çalışıyor, uluslaşıyor, bunun için partileşiyor. Siz ise, bizi büyük tasfiye ile karşı karşıya bırakıyor ve “biz biziz; bir de bizim gerçekliğimiz var, ya kabul edecek ve taşıyacaksınız ya da seni işlemez duruma getireceğiz” diyorsunuz. Ben de kendimi işlemez duruma getirtmemek için büyük savaş yürüteceğim. Ama sizi anladığımız ve tanıdığımız gibi taşımaya da pek anlam vermeyece-

ğim. İşte bu çelişkiyi çözmek demek, parti içi mücadele ve tarihin pislüklerini temizlemek demektir. Zaten yaptığımız da budur.

Şimdi sizin tutumunuz içinde gerilik var, saflık var, çocukluk var, yine çok fazla hamallık da var, kurnazlık da var. Kimse yanlış anlamasın; herkesin kendine göre bir tarzı var, ama bu bir öncülük tarzı, partililik tarzı değil. Sizin bu tutumunuzu bir de kendimle kıyaslayayım: Ben nasıl kurtuluşçu oldum? Sanırım bunu öyküde biraz anladınız. Kurtuluşçunun temel bir özelliği vardır. Kendini asla kurtarmalık bir duruma getirmez. Zaten kurtuluşçuluk, her türlü kurtarmalık duruma düşenleri kurtarmayı amaçlıyor; yani kurtarmalığın tersidir. Sizler ise büyük oranda kurtarmalık bir durumu arzediyorsunuz.

Sizler bir kurtuluşçudan ziyade, parti tarafından kurtarılması istenilen bir kütleyi, bir ağırlığı, bir sorunu teşkil ediyorsunuz. Bütün pratiğinizde bunu çok açıkça da görmek mümkündür. Siz partiye gelirken “gidip kurtuluşçu olacağım” diyerek değil de, “bunalımdayım, sıkıntıdayım, giderim birileri beni kurtarır” diyerek geliyorsunuz. Köylüler kurtuluşu Allah'tan, devletten, reisten bekler; siz de PKK'den veya bizden bekliyorsunuz. Biraz biçimi değişmiş de olsa aynı anlayıştır. Yoksa çok açık ki bu halinizle ciddi bir kurtuluş iddiasına sahip değilsiniz. Ama görüyorsunuz ki, benim de bir kurtuluşçu tarzım var.

Ben, tek başıma ve en ağır koşulları yaşıyordum. Ama girdiğim her eylem bir kurtuluş eylemidir. Öğretme eylemim, propaganda eylemim ve örgütlenme eylemimin hepsi kurtuluşçudur. Hiçbir şekilde kendimi yük yapma gibi bir durumum olmadığı gibi, bütün bir ulus için bile şu andaki konumum kurtuluşçuluktur. Hiç kimse “sen ulusal değerler üzerine bir ağırlıksın” diyemez. Halkı bizzat kendiniz görüyorsunuz, benim yaptıklarımı “eşsiz ve ulaşılamaz” görüyor ve yine bunu, “hiç kimsenin yapamayacağı bir kurtuluşçuluktur” diye değerlendiriyor. Aslında en çok karşı çıkanlarımız bile çok iyi biliyor ki, biz olmazsak onlar için karşı çıkmak bile mümkün değildir. Şu anda özel ordu birlikleri bile biz olmadan yaşamlarını yürütemez durumdadırlar. Yani bir kurtuluşçu düşmanı için bile bir anlam ifade eder.

Bir kurtuluşçunun tarzı, tek başınaymış, koşulları ağırmış, ille bir

yerlere dayanması gerekiyormuş gibi durumlara asla yer vermez, bunları asla mesele yapmaz. Size ilk isyanımı anlattım; daha o zamandan kendimden başka bir şeye dayanmadığım gibi, çareyi de daha o yaşta kendim buldum. Aileye başkaldırış, köye başkaldırış benim öz eyleimlerimdir. O zaman devrimciler banka soyarlardı, biz de aile bütçesini soyduk. Bazı zengin köylülerin mallarını elinden aldık. Memurluk yaparken de yine zenginlere farklı davrandık. Yani bunlar da bir kamulaştırmaydı. Biz o zaman tektik ve en zor süreçleri yaşıyorduk, ama hiçbir zaman yalvarma, rica etme veya şundan bundan destek isteme kesinlikle yoktu. Kente ulaştığımda ilk yaptığım eylem, gidip tarlada yolma işini yapmak ve karşılığında 10 lira kazanmaktı. Çünkü benim kurtuluş ve isyan eylemimde başkalarına yük olmak kesinlikle söz konusu değildir. Tam tersine ilham vermek ve herkesin gözünde her zaman önde olmak esastır. Bir kurtuluşçuya yakışan da budur.

Daha bu yaşta bir isyandaki bütün özelliklerim böyle ortaya çıkıyor. Tek yürütmeye, eşsiz yürütmeye ve “madem bu işe ben giriştim, sonucunu da ben getiririm” diyerek yardım istememeye dayanıyor. Ben kesinlikle bugüne kadar böyle yaptım ve hala bütün kurtuluş süreçlerini de böyle götürüyorum.

Bütün bunları siz de kendinize uygulayın. O zaman durumunuz daha açık görülür. Şimdiye kadar siz nasıl yaptınız? Sizin nerenizden tutmalı, nereye kadar götürmeli? Yani sizi ruhunuzun en kılcal damarlarına kadar temizlemek gerekiyor ve bunu da örgütten istiyorsunuz. Böyle kişileri ben çok iyi tanıyorum. Onun için bizim kardeş hikayesini de size anlattım. Şimdi de, çocuklukta da işte böyleymiş. Demek ki, daha o zamandan toplumsal gerçeği ifade ediyormuş. O zaman bizim bir eşeğimiz vardı. Hatırlıyorum, iki-üç kişi kaldırıp eşeğin üzerine bindiriyorduk. Kollarını ve bacaklarını açıyor ve duramıyordu. İnsan biraz gayret eder, binmeyi becerir, ama yapamıyordu. İki kişi ellerini tutarak, iki kişi ayaklarını tutarak ancak öylece Halfeti'ye kadar gidebiliyordu. İşte bu da bir toplumsal gerçeklik, tıpkı sizin durumunuz gibi. Sizin partileşmeniz de böyledir. Diyelim ki parti büyük bir atır ve bineni müthiş götürür. Şimdi sizin bu parti atına binişiniz, işte bizim ortanca biraderin o eşeğe bindiriliş hikayesine benziyor. Attan düşmeyesiniz diye iple

bağlamadığımız nereniz kaldı? Ama yine de düşünüyorsunuz. Günlük olarak gelişmelere bakıyorum hep böyle. Tabii benim isyanım buna da karşıydı. İşte o gün bugündür böyle tutumları hiç sevmedim. Bu ailecilikte, akrabalıkta istismar var, dedim.

İşte sizin partileşme tarzınız buna benziyor. Neden iyi bir komuta kişiliği, yüksek bir isyancı ve militan kişilik çıkamıyor? İşte bu toplumsal nedenlerdir. Şimdi hikaye anlattığıma bakmayın, bu hikaye sizin yaşamınızın ta kendisi, gerçeğidir. Parti silahını kim iyi kullanabildi? Partinin olanaklarını kim iyi değerlendirdi? Ben çok iyi biliyorum ki, en değme militanımız, komutanımız da dahil hepsi partinin olanakları üzerine öyle bindiler ki, on tanesi de onları sağdan, soldan, önden, arkadan tutup götürmek zorunda kaldı. Sizin partileşme tarzınız takımın başına, savaşçının başına bela olan, imkanları kullanmayan, kullansa da hor kullanıp çarçur eden tarzdadır. Yani aslında durumunuz kuyunun dibindeki Hatice'yi de aşmış. Sizin gibi PKK'lileri kurtarmak Hatice'yi kurtarmaktan daha zordur.

Sizin böyle olmamanız, ancak çok yüksek seviyeli bir militanlaşmakla mümkündür. Ama doğru dürüst iki laf söylemesini bilmeyecek, basit bir parti kuralını bile işletmeyeceksiniz ve “ben PKK'liyim” diyeceksiniz! Ben size örnek veriyorum, grup grup insan imha oluyor, ama on yıllık savaşçılar oldukları halde “burası tehlikeli, ben burada kalmıyorum” diyen bir tek militan çıkmıyor. Biz düşmanla savaşım içindeyiz. Bir başarı anında “hurra” hemen ayağa kalkıyorlar. Böyle birçok eylem yaptınız. Normal adımlarınıza bile dikkat etmeden yüzlerce mayına bastınız. Peki siz çılgın mısınız, kendinize hiç acımıyor musunuz? Düşmana çok sayıda silah kaptırdınız. Bir silahı ülkeye taşımak için bile ben nefes nefese bir haftamı harcadığımı iyi biliyorum. Her gün roket kaptırıyorlar. Halbuki bir roket benim için otuz düşman eder. İnsan nasıl bu kadar vicdansız olur? Böyle ucuz kaybedenlere bunu soruyorum. Kaldı ki hepiniz bundan sorumlusunuz. Bu temelde, nasıl bir kişi olduğunuzu tanımlamak için kendinize bunları sorun. Çünkü örgütlü olabilseniz bu durumlara fırsat vermezsiniz.

Bunun sonucunda tüm işler hep bana yüklendi. Bu daracık yerde denetimci de benim, müfettiş de benim, yürütücü de benim. Sizin neden böyle olduğunuzu açıklamaya çalışıyorum. Yaşam sorumlu-

luğu öyle basit bir sorumluluk değildir. Eskiden bana “ipini kopartan” derlerdi. Gerçekte ise ipini bu dünyaya amansız bağlayan bir kişi varsa o da benim. İpini koparanlar ise sizlersiniz ve bunun sonucunda size binen binene, götüren götürene. Ben hiç olmazsa ipimi bağlamışım halka ve hiç kimse de benim sırtımda değildir. Çünkü kimsenin böyle yapmasına izin vermiyorum.

Bütün bunlar sizin kendinizi sorgulamanız için çok önemlidir. Acaba partilileşebilecek misiniz, temel doğruları kavrayabilecek misiniz? Buna gücünüz var mı? Belli ki durumunuz kurtarmalık ve sizi bu durumdan parti kurtarır. Zaten sizi kurtarmanın doğru yolunu da gösteriyorum ve sizi kurtarmaya çalışıyorum. Ancak bu, sizin sandığımız gibi değil, bizim söylediğimiz gibi olur. Sizin kurtuluşa hakkınız var, ama bu, partiye kendinizi dayattığınız gibi olmaz. Parti bir kurtuluş örgütüdür ve bütün ilişkileriyle, yönetimleriyle, savaşçılarıyla, olanaklarıyla sadece ve sadece kurtuluş içindir. Ben, kendime hakim olan bir anlayışı daha size söyleyeyim: Benim tasarrufumda birçok maddi-manevi PKK değeri var. Ama eskiden yediğim yemekler en değerli ve tadı olan yemekler, o zaman soluduğum hava ise güzel kokan havalardı. Kısaca o dönemler, “ben yaşıyorum” dediğim dönemlerdi. Ama partileştikten, sorumluluğu üstlendikten sonra her şey profesyoneldir. Sadece parti için, yaşamak için yemek yeniliyor. Dolayısıyla tadı var mı yok mu, uyku alınıyor mu alınmıyor mu belli değil. Çünkü bir profesyonel için artık bu konular fazla mesele olmaz. Zaten bu kadar ağır sorumluluğu üstlendikten sonra bütün bunlar hikayedir. Benim gibi bu kadar işi başarmakla ancak kendini yaşatabileceğini, ölüm fermanını ancak böyle bozabileceğini kavradıktan sonra uyumak mümkün mü? Nasıl "zenginlik var üzerine konayım" diyeceğim! Böyle dersem zaten başarılı olamam. Şimdi birçok kurnaz, “tamam imkanlar var, kullanabildiğin kadar kullan” diyor. Yani kurtarmalık durumda olanların birdenbire kendilerini devlet yerine koymalar söz konusudur. Kolay yetkiler, kolay komutanlıklar, kolay kendine göre ayarlamalar var. Bazılarında bu, gözükaralığa kadar gidiyor.

Eğer bize saygınız olsa, biraz bakmayı bilerseniz, “bu arkadaş bunca yetkinin sahibidir ve kendi kadrolarını kendisi yaratan bir adamdır, bu adam nasıl yaşıyor” diye düşünürsünüz? Yine “insanlara, pa-

raya, yaşam diye bellediğimiz her şeye nasıl bir ilgisi ve ilişkisi var; buna karşılık biz ne yapıyoruz” diye kıyaslarsanız, binlerce hususu açıklığa kavuşturabilirsiniz. Ama siz çok bencil olduğunuz için, ele geçirdiğiniz yetkiyle tatmin olursunuz. Halbuki ben asla yetkilerimle tatmin olmam; olmak şurada kalsın, yetkinin gereklerini büyük bir azapla yürütüyorum. Oysa çoğu arkadaşımız komutanlığı ele geçirdi mi kendisini tatmin etmiş oluyor. Halbuki çok açık; bunun ağır sorumluluğu vardır ve mutlaka büyük gelişmeleri başarmak zorundadır. İşte kendini böyle değerlendirmesi gerekirken, “yetkiyi aldım mı bu kadar insanla istediğim gibi oynayarak kendimi yaşatırım” diyenler var. Bu bir suistimaldir ve bizde ne kadar yaygın olduğunu görüyorsunuz. İşte bunu tartışacaksınız.

Demek ki tarzınızda çok büyük yanlışlıklar var. Hem partiye katılırken, bir kurtarıcı gibi değil bir kurtarmalık gibi katılıyorsunuz, hem de partileşirken ve parti içinde yetki-güç sahibi olurken bir kurtuluş savaşçısı gibi değil, daha çok bir özel mülkiyetçi, bir hırslı, ucuz bir iktidar sevdalısı gibi davranıyorsunuz. İşte sizleri bu temelde soruşturuyoruz ve yargılıyoruz. Bunun için de, “PKK sorunları nelerdir” derken, işte “anlaşamayız, kendimizi dayatırız ve yaşatırız” diye yaklaşmayın. Bu süreç, bir de bu anlamda sonuca götürülecektir.

Biz on yaşımızda bile bir isyancının bütün ana özelliklerini sergiliyorduk. Siz yıllardır PKK'lisiniz, ama benim on yaşımıdaki isyan tecrübemi bile esas alamayacak kadar zayıfsınız. Bu kadar kendinizi ağırlık noktası yapmanız, bu kadar “örgüt beni taşıyın” demeniz sizi nereye götürür? Neyi ne kadar kurtaracağımızı önünüze koymazsanız ve ayrıca örgütün kurtuluş savaşçılarından ibaret olduğunu bilemezseniz, onun büyük savaşçılığını veremezseniz, o zaman ne yapacağız sizi? “Köylü kurnazıyız, küçük-burjuva ukalasıyız, kendimizi kamufle ederek dayatmasını biliriz, olmazsa ağlar bir sürü numara yaparız” diyen üslup bir kurtuluşçunun üslubu olabilir mi? Ciddi bir fiziki sakatlığınız varsa veya çok boğulmuş bir ruhunuz varsa zaten yeriniz kurtuluş safları olamaz. Böyle durumlar yoksa, tabii ki dört dörtlük kurtuluş savaşçısı olmak zorundasınız. Aksi halde bir objektif ajansınız; ısrar ederseniz bir hizipçisiniz; daha da ısrar ederseniz bir karşı-devrimci olursunuz.

O halde bir isyancı gibi kalmak değil de, isyancılıktan bir kurtuluş savaşıçılığına ve oradan parti militanlığına tırmanan bir çizgiye sahip olmak esastır. Sizin şahsınızda biz, gerçekten düzenin ege-menliğini, düzenin yarattığı kişiliği, tamamen ezilmiş, yenilmiş in-sanın geriliğini aşmaya çalışıyoruz. Hiç de başarılı sonuca götürme-yecek, şu veya bu sınıfsal temelde kişilik özellikleriyle isyan eden, ama her şeyi kendisiyle sınırlandırıp yenilgiye götürülen tipi aşmaya çalışıyoruz. Sizin çizginiz işte bunu başaran bir çizgi olmak zorun-dadır.

Böyle bir gelişmeyi ben kendi yaşamımda gösterdim. Kendimi ilk isyan öfkelerinden nasıl planlı ve örgütlü bir militanlık düzeyine getirdiğimi izah ettim. Bu müthiş bir gelişmeydi. Size olduğu gibi bana yardımcı olan bir insan yoktu. Hemen her şey benim karşımdaydı; hatta sadece karşımda da değil, ayrıca alacakaranlıktaydı. Yani iğneyle kuyu kazıp su çıkarır gibi bir konumdaydım. Mevcut gelişmeyi biz bu biçimde yaratmışken, şimdi siz hazır kuyudan su çekip içmesini, apaydınlık yolda yürümesini bilmiyorsunuz. Sizin için alacakaranlık ne demektir? Hangi harekette bu kadar teorik ay-dınlatma var? Elinize bu kadar silah vermişiz ve partinin şaha kal-kacak bir at gibi olma durumu var, ama siz binmesini bile bilmiyor-sunuz. O zaman ben sizi ne yapayım? İşte biraderin hikayesi! Zaten diğer biraderin durumunda bu daha da somuta kavuştu ve siyasi an-lamda ne mal olduğu ortaya çıktı.

Anlattığım yalnızca benim hikayem değil; bu bir Kürt hikayesi-dir. Aşiret kültürü, köylü veya küçük-burjuva olması önemli değil, bu bütün bir sosyal gerçekliği ifade ediyor. Siz böyle alıştırılmışsı-nız ve benim de isyanım bunadır. Bunu mutlaka anlayacaksınız. Unutmayın ki, gerçek PKK tarihi benim yaşam tarihimdir. Ben is-terdim ki, parti tarihi sizin de tarihiniz, hem de anlamlı bir tarihi-niz olsun. Ama yapamıyorsunuz. Tarih olabilmeniz için bir isyancı-nın, bir kurtuluşçunun amansız özelliklerine sahip olmanız gerekir. İşte benim yaşam özelliklerim ortada; Türkçe konuşuyorum ama net konuşuyorum, bir el hareketi yapsam o bile nettir, hemen her davranışım nettir, dönüştürücüdür, anlamlıdır. Size bakıyorum ve neyinizden ne anlayayım diye düşünüyorum. Sizden ne çıkar? Gel-mişsiniz, ama sizi nasıl partilileştireyim? Altın tepside partilileştir-

meyi sunsak bile “ben hastayım, istemiyorum” diye atıyorsunuz. “Sen hastasın, işte at var, bin seni götürüp tedavi edelim” diyoruz, ama “yok, ben çoktan ölmüşüm” diyorsunuz. Halbuki Türk polisi, Türk jandarması size binerken nasıl sizi şaha kaldırır, biliyorsunuz. Sizi asker yaparken, bir suçlu olarak yargılarken nasıl “hazır ol”a geçirir, nasıl rap rap yürütür ve siz de bunları yaparsınız, biliyorsunuz.

Peki neden böyle oluyor? Neden biz sizi müthiş yürütemiyoruz da, onlar sizi yürütüyor? Bu sizin amaçlarınız doğrultusunda mıdır, size çıkar mı vaat ediyor? Hayır, sadece eşeğe uygulanan taktik gereğidir. Böyle olmadığımızı iddia edebilir misiniz? Patron için dört dörtlük çalışmaya, disipline koyulmaz mısınız, tek bir hata yapar mısınız, hatta biraz kazanmak için kan ter içinde kalmaz mısınız? Peki parti değerlerini “altındır” diye sunsak acaba ilgiyle yaklaşabiliyor musunuz? Aslında içinde yetki, para ve uğruna kan ter döktüğünüz maddi değerler de vardır, ama anlamak istemiyorsunuz. Paralı asker veya başkalarının askeri olmak hoşunuza gidiyor. Çünkü buna alıştırmışsınız. Ben buna yaşamı en kötü öğrenme tarzı derim. Pavlov'un denediği öğretme tarzıdır bu. Ve çok ilkel bir öğretme ve öğrenmedir. Bundan kesinlikle kurtulmak gerekir. Bunun siyasi anlamda ifadesi şudur: Ya böyle bir kurtuluşçunun özellikleriyle yürüyüp yaşarsınız, ya da üzerine binilecek eşeksiniz. Bunun orta yolu yoktur. Ben çok inceleyip araştırdım, eğer üçüncü yol olsaydı ben denerdim. O çoğunuzun bayıldığı orta yol yok. Ya düşmanın bindiği eşeğin yolu, ya da kurtuluşçunun yolu var.

Demek ki sandığımız gibi yaşayamazsınız. Ben burada şunu da söyleyeyim ki, siz fanatik bir mürit tutumunu da sergiliyorsunuz. Kürdistan'da tarikatlarda böyle müritler, şeyh aşkına kendilerini ateşe atarlar. Biliyorsunuz, Barzaniler de böyle bir örgütlenmeydi. Hala bu KDP böyle bir örgüttür. Barzaniler şeyhtir, diğerleri de mürit gibidir. Bugün bunların bu yapısını çok daha iyi anlıyoruz. İşte bizim örgütü de böyle ele alanlar az değil. Ya bir komalık hasta gibi, ya da bir fanatik mürit gibi yaklaşıyorsunuz. Parti için ateşe atılıyorsunuz. Ben buna da karşıyım. Şimdi dürüst arkadaşlarımızın büyük bir kısmı, bu kendini kahramanca feda edenler de dahil müritliğe oynuyorlar. Bana göre bu fedakarlık mürit tarzında değil, bizim

öngördüğümüz tarzda geliştirilmeliydi. Kürdistan'da müritler çok, ama bunların hiçbir şeyi kurtaramadıkları da ortadadır. Müritlik tarihi bizde hiçbir şeyi kazandırmadığı gibi, ajanları, şeyhleri şişirmekten öteye bir sonuç da vermemiştir.

Biliyorsunuz, Barzani örgütlenmesinde ağalık bugüne kadar yaşatıldı. İşte sizin bu anlayışınız da içimizde ağa üretiyor. Müritlik ile ağalık arasında çok yakın bir ilişki bulunuyor. Birliğin çok geri ve fanatik kişilikleri üzerinde komutan bir ağa olup çıkıyor. PKK'deki ağalaşmanın müritlikle ilişkisi vardır; bu özgürlük ve militan tarzımız değildir. Bunu kesinlikle aşmak gerekiyor. Zaten dikkat edin, bir tane ağa otuz tane müridi bir çırpıda imha ettiriyor. Komuta hatasında kaybedenler kimlerdir; PKK'nin gerçek savaşçıları mıdır? Hayır, gelsinler bana da kaybettirsinler. Bana da her gün bin defa kaybettirilmek isteniyor, ama ben uyanığım, bana kolay kaybettiremeyeceğinizi hepimiz çok iyi biliyorsunuz. Fakat birbirinize çok kaybettirdiğinizin de farkındasınız. Burada da bir çelişki var ve bunu çözeniz gerekiyor.

Belli ki ne kurtarmalık durumlar, ne ağalaşma, ne müritleşme asla doğru partilileşmek anlamına gelmiyor. Bunlarla da hiçbir şey kurtarılamıyor. Partilileşmenin bazı özellikleri vardır. Müridin özelliklerinden uzaklaşın, ağanın özelliklerinden uzaklaşın; bir küçük-burjuvanın, bir ortayolcunun tarzı olan keyfietçi ve kendiliğindenci tarzdan uzak durun, daha da kötüsü kendini bir mal gibi sunmaktan uzak durun. Bir ortayolcu keyfi ve kendiliğindenci her şeye vardır, ama gerçekte hiçbir şeye yoktur. Laf yapar ama pratiği yoktur; söz söyler ama yarım söyler; başını söyler sonunu getirmez; ilk adımı atar ama son adımı getirmez; karar verir ama uygulaması yoktur; teorisi vardır ama pratiği yoktur; cesaretlidir ama ustalığı yoktur; fedakarlık yapar ama sonuca bağlamaz. İşte böyle bir sürü özelliklerle o, aslında parti içinde bir beladır. Zaten toplumumuzun ana gövdesi böyledir ve aşılmadan kurtuluşçu olunamaz.

Size daha iyi anlatabilmek için, ben kendi öykümü anlattım. Özgürlük ilkesini bizzat nasıl oluşturduk görmüyor musunuz? Özgürlük ilkesini lafla söylemek de hiçbir şey ifade etmez. Onun amansız savaşımını nasıl geliştirdik, görmüyor musunuz? Eğer göremezseniz, siz partilileşmekten, dolayısıyla insanlaşmaktan, ulusallaşmak-

tan, siyasallaşmaktan, sosyalleşmekten, kültürleşmekten, kısacası bir bütün olarak yaşamaktan bahsedemezsiniz. Parti terbiyesi deyip geçmemek gerekir. Ben niye üretimde hep bir numarayım. Size bir-iki olayı anlattım. Ben buğday tarlalarında yolma yoldum, pamuk tarlalarında pamuk topladım ve bazı diğer işleri de yaptım. Ama gerçekten tüm işlerimde kusursuzdum ve çok temiz iş yapıyordum. Yine okul sürecimde hep birinciydim, kesinlikle kopyeyle ve orta puanla sınıf geçmedim, ezici olarak pekiyi ile sınıf geçtim ve sağcı-sıyla, solcusuyla tüm öğretmenlerimin bir nolu gözdesiydim. Sonra devrim sürecine atıldık. İlk isyanı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde patlattık. O gün bu gündür önderiz ve birinci sırada yer alıyoruz. Ama nasıl? Resmen ve fiilen sisteme karşı adım attık ve isyan ettik. İşte bu da resmi isyandır.

Üzerinden tam yirmüç yıl geçiyor; o gün bu gündür nefes nefese aynı sorumlulukla, kolay yenilmeyen ve iğne ucu kadar bir fırsatı bile değerlendiren bir tutumun sahibi olarak yürütüyoruz. Asla yenilmemiş olarak işte ortadayız. Militanlık dediğin veya temiz iş yapma dediğin böyle olur. Diyeceksiniz ki, “o sensin ve öyle yapabiliyorsun.” Evet, benim ama, bugün bir büyük hareketi de böyle inanılmaz koşullarda sıfırdan alıp bu duruma getirmenin adıdır da bu.

Çoğunuz yaşamınızda küçük bir çıkar için kırk takla atarsınız. Meşhurdur, bir çöpçülük, bir belediye memurluğu için bin kişi kıran kırana müracaatta bulunur. Ben kendi işimi altın işi gibi götürürüm ve bu işin yaratamayacağı bir sonuç yoktur. Ama kendinize sorun, neden küçük bir memuriyet için bu kadar takla atıyorsunuz da, altın bir işe koşmıyorsunuz? Devrim işi kazandıramaz mı? Hayır, devrim işinin kazandırabileceği ortaya çıkmıştır. Maddi-manevi bütün kazanımlara yol açabileceği görülmüştür. Bir defa devrim sanatında yoksulluk, açlık yoktur. Diyeceksiniz ki, “tabii sen halktan aldın, sağdan soldan bulup buluşturdun.” Gayet tabii bu halkın işidir ve halk katılarak yürütülür, ben de halktan aldım. Zaten başka türlü de yanlıştır. Bir devlet verseydi veya Allah gökten bana yağdırmış olsaydı, bu yanlış olurdu. Halkın işlerini halkı katarak yürüteceksin; ama doğru yürüteceksin, halkın kurtuluşu temelinde yürüteceksin. Halk önderliği budur. Biz halkı yarın daha çok çalıştıracamız; eğer doğru çalıştırsak her tarafı gürül gürül akan cennet gibi bir ülke

yaratırız. Bu temelde sosyalizmin yaratılması mümkündür. Onun ideolojisini, siyasetini, ekonomisini geliştireceksin. Bu doğrultuda Kürdistan'da uygulama yaparsan altın bir ülke haline de getirilebilir. Ben bunu kendi yaşamımda gerçekleştirebileceğime eminim. Bana göre, doğru bir çizgi uygulayıcısı da bunu her zaman başarabilir; yeter ki temel doğrulardan sapmasın. En imkansız koşullarda bu kadar üretebilen, neden zaferden sonra altın bir ülkeyi inşa etmeyi de başaramasın. Başarı çizgisi kendini kanıtlamıştır.

Kaldı ki halkı birleştirmek, halkı güç sahibi kılmak başlı başına en büyük üretimdir. Zaten güç birlikten doğar ve biz onu başardık. Halkı birleştirmek için düşünce gücü, örgüt gücü oluşturduk. Her şeyden önce kendimi örgütledim. Bu daha sonra halkın örgütlenmesine ve ardından büyük bir güce dönüştü. Büyük güce dönüşüm, bugün bütün dünya birleşse de yenemeyeceği bir güç haline getirildi. Eğer siz de zengin olmak, güçlü olmak istiyorsanız, bunun sırrını yakalayacaksınız. Bunun sırrı bizdedir ve yaptığımız gibidir. Bu gerçeği inkar edemezsiniz, çünkü karşınızdayız. Hiç kimse “sen zengin değilsin” diyemez. Çünkü şu anda ülkemiz adına hareket ediyoruz. Karşımızda bir devlet var, acaba o zengin mi değil mi? Aslında onun nasıl bir çapulcu ve işgalci olduğunu ortaya koymuşuz. Şimdi biz bir devlet gibi geliyoruz. Zaten bunu burjuva basını da yazmıştı; “PKK maliyesi itibariyle bir ordu gibi” diyorlar. Kaldı ki benim hala devlete borçlarım var. Başlarken benim maliyem yoktu, sıfırdı, sıfırdan da öteye borçluydum. Ama bugün düşmanın da itiraf ettiği gibi, bir devlet kadar mali güce de ulaşabiliyoruz. Kaldı ki ben bunu güç olarak da değerlendirmiyorum. Asıl manevi güce bakmak gerekir.

Eskiden ben zavallının tekiydim, düşman hala da söylüyor. Ama mühim olan ruh, düşünce temizliğidir. Benim çocukluktan itibaren öyle durumlarım da vardı, ama şimdi çok güçlüyüz. Estetikte de şu anda kendime büyük güvenim var. Hiçbir kişinin bana dayanacağını sanmam. Çünkü kendimi yapılandırdım. Nereye gitsem, düşmanın karşısında bile hayranlık uyandırıyorum. Kendime kesinlikle kusursuzum diyebilirim. Şu ana kadar bu kanıtlanmıştır da. Bir kişi kendini yetiştirmek isterse bunu nasıl yapacağı benim örneğimde ortaya konulmuştur. Bu hiç beğenilmeyen durumdan ötürü herkesin

eleştirisine, alayına tanıktım. Bizde beğenilen tarih ile beğendirme tarihi ve beğenilmeyen tarih ile beğendirme tarihi büyük bir savaşımdır. Onu da sizin sandığınız gibi, bizim köylülerin yaptığı gibi saçını, şapkasını düzelterek değil, kendimi geliştirerek ve bu mücadeleyi yaratarak yaptım. Ben zaten aynanın karşısına geçip kendimi düzelterek beğendirme havasına hiçbir zaman girmedim. Bana göre bu ayıptır. Biz beğenmenin büyük biçimini yarattık. Ve bu beğendirme bir ulusun, kabul görmeyen bir halkın kendini kabul ettirmesine, dünyanın en düşmüşleri olarak değerlendirilmekten kendini kurtarmasına götürdü.

İşte sizler de kendinizi böyle yapılandıracaksınız. Bu söylediklerim gerçek değil mi? Bunları inkar edebilir misiniz? Size göre bunlar Allah'tan, kendiliğinden mi oldu? Hayır, amansız bir biçimde emekle oldu. Bizde partileşme nasıl geliyor görüyorsunuz. Anlamı, yaşamı itibariyle de bir destan değerinde olduğu açıktır. Bir de kendinize bakın, bundan sonra elimizden kolayca kurtulamayacağınızı bileceksiniz. Bu Allah'ın kelli fellisini ben parti içinde nasıl kabul edeceğim? Doğru dürüst iki kelime bilmeyin, iki sağlam adımınız, karşımızda doğru dürüst bir duruş tarzınız bile olmasın ve ben sizi kabul edeyim! Hayır, ben iş yapmayı müthiş sanat edinmiş bir kişiyim, sizi bu hastalıklarınızla kabul edebilir miyim? “Şimdiye kadar bizi nasıl idare ettiysen, bundan sonra da öyle götür” diyeceksiniz. Hayır, ben iyi bir idareciyim, ama bunu politik nedenlerle yapıyorum, politik amaçlarım olduğu için sizi idare ediyorum. Yoksa sizi çok iyi gördüğüm, kabul ettiğim için değil. Ama sizi bir dönem idare etmesem ya kaçarsınız, ya da hiç katılmazsınız.

Aslında öyküde ben bunları anlattım. Çocukları kendimle götürmek için, önce onların ilgisini çekmek gerekiyordu. İlgilerini çekmek için de olur olmaz bazı icatlar yapıyordum. Ya “gelin çocuklar kuş bulduk, avladık, size de veriyorum, şurada bir kartal yuvası var onu size göstereceğim” diyordum, ya da okuma yazmayı bellediğimde “gelin size okuma yazmayı öğreteceğim” diyordum. İşte buna benzer gerekçelerle ilk çocukluk gruplarının ilgisini çektim. Tabii yedi yaşındayken kendini yaşama böyle koyan bir kişi, örgütü kurarken bunlara dikkat etmez olur mu? Elbette sizin özlemlerinize dikkat edecek, ilgilerinize ve düşüncelerinize değer verecek, tabii

sizi kandırmayacak, ama mademki istiyorsunuz o zaman bir şeyle sizi bağlayacak, yani sizi öyle bırakmayacak. Kendinizin istediği gibi değil de, kurtuluşun emrettiği gibi sizi idare edeceğiz. Yani önderliğin idaresi altına alındıktan sonra tabii ki başımıza çelikten bir örgüt dayatılacaktır. Çünkü hedefler var, düşman var. Düşman karşısında kurulması gereken örgüt, savaçılık inkar edilemez. İşte ulusal amaç, işte sosyal amaç, işte öncü örgüt, işte ordu örgütü kendini hep düşmana göre ayarlar. Sizi kendinize göre bırakırsak hemen ilk nefeste vurulup gidersiziz.

Düşünün yani, sizi idare etmek için korkunç sabır, eğitim ve yetkinleştirme gösteriliyor. Çok iyi biliyorsunuz ki, eskiden bir jandarma geldiğinde kırk tane deliğe kaçardınız. Botan eskiden de Botan'dı, ama silahlı bir kişinin gidip yirmidört saat Cudi'de kalması imkansızdı. Ama şimdi oraya düşman gidemiyor. Bu gelişmeyi biz yarattık. Çünkü oraya ilk adımı nasıl attığımızı ben biliyorum. İlk kişiyi ben yolladım, nefes nefese ve yüreğim dururcasına ilk silahı ben soktum. Şimdi ise herkes “dağları ben yarattım” havasına giriyor. Bu doğru değil; bunun hikayesi var, anlayacaksınız.

Sizi PKK içinde niçin idare ettik? Yenilmez bir kişilik haline getirmek için, yoksa kendinize sevdalanasınız diye değil. Bazıları “bu parti içinde ne de olsa bizi böyle idare ediyorlar” diyorlar. Birçok ahmak da hala şunu söylüyor: “Biz onbeş yıldır bu partide yaşamadık mı, komutanlık yapmadık mı, kurt gibiyiz, son derece ince yöntemlerimiz var, olmazsa değişik provokasyonlar dayatırız.” Böyle bir havaya giriyorlar. Ben bu gafillere şunu söylüyorum: Doğrudur, onbeş yıldır seni taşıdık, ama bu senin sandığın gibi olmadı; sen onun an be an nasıl amansız olduğunu bana sor. Bunun için kimini bu sahada, kimini Avrupa'da, kimini dağda tuttuk; hatta zindandakileri bile biz yaşatıyoruz.

Dikkat edin, biz burada olmazsak, değil zindandakileri onlarca yıl tutmak, on ay bile yaşatmazlardı. Bilindiği gibi, Atatürk'ün kurduğu İstiklal Mahkemeleri vardı ve davaları üç ayda sonuçlandırıyor; eline silah alanı üç ay içinde idam ettiriyordu. Şimdi aynı düşman bunu yapacak, fakat isyan veya kurtuluş hareketi önlenemediği için onbine yakın kişi bekletiliyor. Eğer biz isyanı sürdürmeseydik bunun büyük bir kısmını imha edeceklerdi.Tabii biz dur-

durduk idamları. Dağdakileri de biz buradan idare ediyoruz. Sanmasınlar ki kendi emekleriyle, akıllı, yetkin komutalarıyla idare ediliyorlar. Hayır, yetersiz bir yaşamı sürdürdüler ve biz burada yenilgiyi önlemenin tedbirlerini aldık. Bu da büyük bir çelişki tabii; adam yaşıyor, ama her türlü yanılıyla dolu. İşte bunu kontrole almaya, düzeltmeye çalışıyoruz.

Öyle bazıları var ki parti tarihini asla öğrenmek, parti gerçeğini ve parti tarzını anlamak istemiyorlar “Ben komutan oldum, kimse bana yaklaşamaz, devlet de benim, parti ne oluyor” diyorlar. Eğer biz olmasak, her birisi aslında bir beladır, bir ağadır. Zaten kültürü, kişiliği o kadardır. Ancak buna elveriyor, elinden başkası gelmiyor.

Dikkat edin, bunları siz yaşıyor ve yaşatıyorsunuz. Sizde terbiyesizlik çok ileri düzeyde ve parti sizi terbiye etmek, eğitmek istiyor. Ancak siz buna yanaşmıyorsunuz; çünkü toplumsal gerçeğiniz bu. Biliyorsunuz ki, bizde eline silahı alan ve on tane de adamı olan ağadır. En değme ağanın beş tane silahlı adamı vardır, bizde ise sıradan bir manga komutanı bile kendini bir ağadan daha etkili görüyor. Belki de yeni yetmedir, hatta ancak birkaç laf söyleyebiliyor. Ama çok iyi biliyor ki, Kürdistan'da on tane silahlı adamı olan en büyüktür. Kendisinin on tane değil, sayısız adamı var. Kültürü öyle olduğu için de bu işleri böyle anlıyor. Böylece ağalık üstüne ağalık türüyor. “Bu senin bildiğin gibi değil” diyoruz, ama anlamıyor.

Şimdi neden herkes ideolojik-siyasi eğitimden kaçıyor? Ağalık-tan vazgeçmek istemediği için. PKK'nin ideolojik-politik gerçeği özüksense, o zaman ağalığa veya sahte komutanlığa yanaşmaz. Çünkü, ideolojik-siyasi çizgi adamın önüne devlet olmayı koyuyor; “devlet kur, örgüt kur, büyük savaş geliştir, büyük eylem planı yap” diyor. Ama kişiliği buna yetmiyor. Dediğim gibi, kültürü, olsa olsa onu bir köy ağası, bir köy muhtarı yapabilir. Silahı bulunca ve yetkiyi de alınca “tamam, ben ölsem de gam yemem” diyor. Zaten “bir günlük paşalık” için yapmayacağı şey de yoktur. Kültürü, sosyal temeli budur.

Bunu nasıl aşacağız? Büyük partileşme, büyük Kürt dirilişi sağlanmak isteniyorsa, o zaman ideolojik-siyasi düzeyi müthiş dayatacaksın. Nitekim biz de bunun peşindeyiz. Siz de bunun için idare ediliyorsunuz. Yoksa elinden bir şey gelmeyen bir zavallısınız, bir

belasınız. Bence kullandığınız silahı da yük yapıyor veya onu tehlikeli kullanıyorsunuz. Bana göre silah sizin kullandığınız gibi kullanılmaz. İşte her gün silahı düşmana nasıl kaptırıyorlar, görüyoruz. Kendilerini bile düşmana ucuz kaptırarak düşmanı nasıl sevindirdikleri de ortada. Şimdi buna PKK savaşıllığı mı derim? PKK'de komutan olmak çok zor, ama çok şahane bir iştir. Beş-on tane gerçek komutan bizde çıksın, düşmanın işi bitmiştir.

Tabii şimdi içinizde kendine “komutan” diyen birçok kişi var. Fakat sorarım bunlara: Bunu hak ettiniz mi; gereklerini yerine getirdiniz mi; hatta komutanlık nedir anladınız mı? Şimdi bunu anlamaya yanaşacak mısınız? Bunun gerçeğini anlatmamı isteyin, ben her şeyimi vereyim. Ama gerçekten anlayabilseydiniz ne iyi olurdu. Çok iyi biliyorsunuz ki, bu kadar silahımız, adamımız var, ama kendilerini yürütmeyi bile beceremiyorlar. Aslında biz bu ortamda şimdiye kadar çoktan devlet olabilirdik. Bu on onbeş yıllık savaşım bizi en azından Botan'da kesinlikle mükemmel bir halk iktidarı haline getirebilirdi. Ama şimdi eğer biz günlük olarak üzerlerinde durmazsak kendi kendilerini tasfiye edecekler. Bizi orada zorlayan düşman değil, zaten düşmanı da üzerimize bu kadar insafsızca getiren, bizim yıllarca kendi kendimize yaptığımız kötülükler, parti değerlerine ve tarihi fırsatlara gösteremediğimiz kıymettir. Öyle tarihi fırsatlar ele geçirdik ki, en azından ben kendim onbeş bin insanı oraya taşıdım. Halbuki dünyanın hiçbir hareketinde böyle dıştan besleme yoktur. Halk muazzam fedakarlık yapıyor, ama maalesef değerlendiremiyorsunuz.

Bütün bunları yargılamamız gerekiyor. Kimler buna neden yol açtı? Afrika'nın siyah halkı bile hazırlığa başladığı ilk altı ayda savaşı geliştirir. Beş, bilemedin en çok onbeş yıl içinde sonuç, kesin devlet kurmaktır. Biz ise kendimizi dağıtmaktan bile neredeyse kurtarıyoruz. Bunun nedenleri düşman değil, kendimiziz. Sizin görev anlayışınız, örgüt anlayışınız, kısacası örgütün bütün işleyiş esaslarına doğru karşılık veremeyişiniz, her gün bizi düşman karşısında anlamsız kayıplara götürdüğü gibi, devlet olmaktan da alıkoymuştur. Eğer düşünemez, ideolojik, siyasi ve örgütsel düzeyinizi geliştiremezseniz, işte sonunuz budur ve hatta daha da hazin olabilir. Şimdiye kadar eğer bu olmamışsa siz bize dua edin. Zaten söy-

lüyorsunuz, “aman ha aman, sonunu da getirin” diye. Haydi benim ağağım kaydı ve düşüm, o zaman ne olacak sizin haliniz?

Şu soruları tabii ki kendinize soracaksınız: Nasıl kurtuluşçu olunur? Parti içinde ucuz idare edilmekten nasıl kurtulunur? Doğru yönetim anlayışına nasıl ulaşılır? Doğru komuta çizgisine nasıl girilir? Mürit olmaktan, ağa olmaktan nasıl çıkılır? Nasıl iç düzen ve işleyiş sağlanır? Bunlar sizin için hayati sorulardır. Bunlara cevap olamazsanız ölüp gidersiniz. Her şeyden önce işleyiş, öz gereklidir. Neden doğru düşünemeyeceksiniz? Neden temel taktik hususları yürütemeyeceksiniz? Birçok davranış var taktik dışı, birçok yaşam var taktik dışı, birçok komutan var taktik dışı. Niye karşı koyamıyor, mücadele edemiyorsunuz? Öyle sıradan köylü yaklaşımları içinde kalırsanız, parti için, örgüt için mücadeleye giremezseniz, o zaman sizi kim kurtarabilir? Benden beklenecek olanı kırk defa verdiğime inanıyorum, ama kullanmasını bilmiyorsunuz. Düşünün ki, etrafınızda bir parti kuralı olan basit bir toplantı işleyişini bile doğru tarzda sağlayamıyorsunuz. Eğitim ilkesi, örgütlenme ilkesi, yönetim ilkesi, azınlık-çoğunluk ilkesi gibi tüzüksel esaslar ve yine gerillanın yönetmelik esasları var. Hanginiz kaçta kaçını uyguluyorsunuz, bunu kendinize sormalısınız. Bunları sormadan biz nasıl kurtulacağız?

Şimdi bütün bunları şunun için söylüyorum: Her şeyden önce partileşmeyi, ordulaşmayı esasta yeterince anlamalı, ilk adımlarını da doğru atmamız. Ondan sonraki adımları ise bunun üzerine doğru inşa etmeliyiz. Yanlış parti katılımlarına ve parti içindeki yanlış yaşamlara son vermelisiniz. Bunu sadece bir emir olarak söylemiyorum, bin defa rica da ediyorum. Çünkü başka türlü ne partili, ne de onun kurtuluşçu ifadesi olunur. Eksişiniz neyse kendiniz görün ve hemen gidin! Gerekli olan her şeyi parti size öğretiyor. Şunu kesinlikle söyleyeyim ki, sizler parti içinde bir koalisyon yapmıyorsunuz, o çokça söylediğiniz gibi uzlaşmacı değilsiniz. Siz ilke savaşıyorsunuz. İlkeler uzlaşma değil, hakimiyet ister. Eğer ilke savaşçısıysanız böyle olmak durumundasınız. İlke savaşçısı ne altı bastırır, ne üste boyun eğer; altı ilerletir, üstü işletir. Ve doğru olan da budur.

Ama maalesef bu hususlar en temel sorunumuzdur. Komuta de-

nilen olay bizi perişan etti. Düşmanı yerle bir edecek haldeyken, kendine sevdalanan sağ, yetmez, kendi başına buyruk komuta, özellikle yaratamaz, yönetemez komuta yapımız, bu haliyle tarihle oynuyor. Tüm gücümüzle onu aşmak istedik. Ama maalesef ucuz komuta, kendini eğitmeyen ve yormayan komuta tarzı, kariyerizm, en sağ komuta yorumlaması bizim şimdiye kadar savaşı istediğimiz gibi yürütemememizin temel nedeni oldu. Bunlara karşı büyük bir mücadele verdik ve artık bu tür yaklaşımları kesin aşmak istiyoruz. Artık hiçbir şey öyle keyfi tutumlarla ele alınamaz. Hiç kimsenin ilke ihlali içinde olmaya hakkı yoktur. Artık herkes komuta yetmezliklerini aşmak ve ilke savaşçılığına ulaşmak durumundadır.

Örgütümüzün emredilen taktik amaçları vardır. Onun amansız başarısı için görev ve yetki dahilinde çalışabilirsiniz. Bizler keyfe göre bir devrimci değil, profesyoneliz. Emredilen neyse onu uygular ve ona göre yaşarız. Burada kesin kez hatır-gönül işi yoktur. Öyle “ben yaratamam, çok geriyim” diye de kimse iddiada bulunamaz. Az çok parti eğitimini alan herkes, başkomutanlık dahil her türlü işin üstesinden gelebilir. Bir kişi doğru partileşmişse ona sıradan komutanlıklar vız gelir ve öyle bir militanın varlığı yaşamın bütün sorunlarına en büyük çözümdür. Görüyorsunuz ki, ben şimdi kendimi bütün ulusal sorunlara çözüm olarak tutuyorum. Ben önderliğe soyunmuşsam, o zaman her türlü soruna cevap olmalıyım ve hiç kimse “sen sorunlara çözüm getiremiyorsun” diyememeli. Şimdi kimse bana diyemiyor; çünkü ben şahane çözümler getirdim. Hiç kimsenin düşünemediği, mucize gibi gördüğü birçok şeyi ben çok önceden hazırladım. Her döneme göre ideolojisiyle, siyasetiyle, maddi silah gücüyle, kadrosuyla her şeyi hazırladım. İşte çözüm de bu değil mi? Siz başka türlüünü iddia edebiliyor musunuz? Eskiden “sen nasıl öndersin, bak bizi eğitmedin, paramız ve silahımız yok” diyordunuz. Ama ben yıllar önce hepsini nasıl hazırladım? Yani ben sorumlu bir önderim. Alın size istediğiniz kadar teori, istediğiniz kadar maddiyat, istediğiniz kadar silah. Ama bütün bunlar kendiliğinden sağlanmamıştır. Hepsisi de önderlik politikası sayesinde elde edilmiştir. Al sana zafer için halk ilişkisi. Al sana yolunu büyük bir sabır ve inançla açtığımız dağlar. Al sana dünyanın hemen hemen otuz ülkesinde istediğin kadar örgüt kurma, işletme, yü-

rütme imkanı. Bir önderden daha ne bekleyebilirsin? Daha fazlasını bekleyemezsin; çünkü fazlasıyla verilmiştir. Gerisi artık senin işindir.

Stratejik önderin görevi stratejik önderliktir, taktik önderin görevi de taktik önderliktir. Nedir taktik önderlik? Stratejik önderliğin genel politikasına göre güne gereken örgüt, eylem gücüyle karşılık vermek, onun yaşamını ve savaşımını amansız yürütmektir. Taktik önderlik işte budur. Bunun dışında laflamanla veya hamalca pratiğinle taktik önderliğe yetmez ve yanlış yaklaşamazsın. Eğer bir taktik önder olamazsan, bu demektir ki sahte bir komutansın veya gafilin tekisin. Bu da olmaz, insanı yaşatmaz. Bunun tersi emredileni anlayan ve gereklerini yerine getiren önderliktir. Bu da sizde ortaya çıkmak durumundadır. Veya “ben bir komutanım” diyen aynı zamanda bir taktik önder olduğunun bilinciyle günlük olarak hemen her şeyi düşünmek, planlamak, eğitmek, örgütlemek ve en amansız eylemi de gerçekleştirmek zorundadır. Hanginiz böyle taktik önderlik görevlerine gereken karşılığı vermiştir? Bunun çok az olduğu biliniyor. Her şeyden önce taktik önderliği anlamaya gelmiyorsunuz. Peki ne yapıyorsunuz? Belirsiz, ucu belli olmayan, neyin önderi olduğu anlaşılamayan, kendi keyfine göre onu yapan ama asıl gerekeni yapmayan ve bunu da önderlik olarak sayan bir tarzın uygulayıcısı oluyorsunuz. Bu ise yapılabilecek en büyük kötülüktür.

Demek ki, parti içinde kendinizi düzenlerken, işletirken bu tam bir militana yaraşır gibi olmalıdır. “Anlamadım, imkanım yoktu” diyemezsiniz. Madem insansınız, biraz özgür yaşam istiyorsunuz, o zaman onun örgütlü ifadesi olmayı bileceksiniz. Bunun başka türlü-sü büyük bir aldanmadır.

Görüyorsunuz ki partileşmek, giderek yetkinleşmek mümkün olmakla birlikte, bu, doğru tarzla yanlış tarzın amansız bir savaşımı şeklinde bugüne kadar geliyor. Sizin de bu temelde kendinizi sorgulayarak doğru katmayı bilmeniz şarttır.

İşte bir kongre sürecine daha gidiyoruz. Bu süreç büyük bir şans olduğu kadar, gerçekten tarihimizin en derin soluk alma sürecidir de. Diyebilirim ki, adına 5. Kongre süreci de desek, hiçbir dönemde bunun kadar özgürlüğe, başarıya yakın bir süreç geçirmedik. Birçok başkaldırı ve onların örgütleri de oldu, ama hepsi de mevcut olanın

daha kötüsüne yol açmaktan öteye gidemedi. İlk defa PKK, bu tarihi 5. Kongre sürecini şahane bir tarihi süreç olarak yakalayarak, içeride ve dışarıdaki gücüyle oldukça iddialı ve bir alan kurtarma aşamasına ulaşmış ve en önemlisi de kazanacak partiyi yaratmıştır. Şimdi orduyu yaratıyor ve istese devlet bile olabilir. İşte bu aşamaya gelmiştir. Bu da ne demektir? Binlerce yıllık kölelik tarihinin, hayvanlara bile layık görülmeyen bir yaşamın aşılması demektir. Belki de bu, salt bir canlı olarak doğuştan daha önemli bir insanlığa doğuş demektir. Buna ikinci doğuş da diyebiliriz. Yani doğru insan doğuşunu gerçekleştirmek demektir. Acaba bu şansını doğru bir partileşme ve ordulaşma temelinde kullanabilecek misiniz? Bunun için bu kadar açıklık getirdim. Siz de partiye muazzam yanılıklı katılımınızı dürüstçe görüp aşabilecek misiniz?

Geçen bir yıllık süreç içindeki tüm çözümlenmeleri 5. Kongre sürecimize, kongremizin resmîyetine ve kararına rapor niteliğinde sunuyorum. Bu ne anlama gelir? Herkes bunları incelemesini bilecek ve bu çözümlenmelerin ışığında kendini görecektir. Nerede kusuru, yetersizliği, yanlışı var; neresi nasıl tamamlanmalıdır? Bunları göreceksiniz ve yapacaksınız. 5. Kongre şansını değerlendirmek demek, çok yüksek çözümlenme imkanlarını kendine uygulamak ve mutlaka çıkarılması gereken sonucu çıkarmak demektir. İşte bunun için size istediğiniz kadar inceleme, kendini eğitime, tartışma imkanı verdik. Bu özgür tartışma ortamını yakalamayı asla küçümsememek gerekir. Bu imkanları kullanmazsanız ne olur? Çok ağır eleştirilirsiniz. Eğer eskisi gibi yanılı ve yetmezliklerinizle, parti militanlığına cevap vermeyen yaklaşımlarınızla kendinizi yaşatmak isterseniz mahkemeye çıkarılırsınız. Zaten 5. Kongre sürecimizin gerçekleştirmek istediği en önemli husus da yargılamadır. Bu yargılamayla belli sonuçlara da gidilecektir. Yıllarca gerçeklerle oynamış olanı açığa çıkaracağız. İyi niyetli de olsa, eğer bu kadar olumsuzluğa yol açmışsa, belki öldürmeyeceğiz ama büyük suçlu ilan edeceğiz. İslah olmayı ve kendisine tanınan şansın kıymetini bilmiyorsa, bir halkın yaşamını ona feda mı edeceğiz? Bir cepheyi bozsun diye onu başımızda mı tutacağız? Bizden bunu mu isteyecek? Bizden bunu isteyen kimdir; hangi lümpen, serseridir? Bir Barzani bile bize saygılı olmaya başlamışken, o içimizdeki sahte ağalar kim oluyorlar da iş-

lerimizi bozacaklar! Böylelerinin canını çıkaracağız. Halkımız her şeyini partinin emrine verirken ve her gün katledilirken, bu içimizdeki sahtekarlar bizi gelişmekten nasıl alıkoyacaklar? Bu mümkün değildir.

Sahte PKK'lilik, gözü kara, fanatik veya hasta PKK'lilik kabul edilemez. Bunların hepsini kökünden silip süpüreceğiz. İşte onun için kendinize saygılı olun. İnsan kendi partisi karşısında diklenmez, sıkılmaz. Biliyorsunuz ki, parti bir anlamda sizin her şeyinizdir. Sizi yetiştiren, sizi özgürlük için savaştıran kurumdur. İnsan ona karşı dikilmez, onunla oynamaz, ondan sadece güç alır. Niye güç almaktan üşeneceksiniz? Parti sizden güç istemiyor, size güç veriyor, ama size “gücümü doğru kullanın” diyor. Elbette ki buna da saygılı olacaksınız.

Şimdi ben kendimi yargılıyorum; nasıl oldu da bunlar bu partinin imkanlarını böyle değerlendirdi ve ben önleyemedim diye kendimi mahvediyorum. Sizin bundan çıkaracağınız sonuç, “önderlik bir daha partinin imkanlarını böyle kullananları affetmez” olacaktır. Bu durumlar artık eskisi gibi idare edilmez. Tabii ki böyle yapmak zorundayım. Çünkü bunlar halkın değerleri ve ben de halk adına önderlik ediyorum, kendi adıma değil. Evet, kendi amaçlarım da var, ama bunlar gerçekten amansız halk savaşımıyla birlikte gerçekleşti.

Acaba bu sefer bütün bu söylenenleri anlayacak mısınız? 5. Kongre sürecine giderken, bu geçmiş çözümlerinde en çok kullandığım bir söz olan “anlamaya gelin” sözü rapor niteliğindedir. Bu çalışmaya 1 Aralık 1993'te başladık ve bu çözümlerinde en çok vurgulanan sözler “lütfen bu sefer anlamaya çalışın” ve “ciddi olun” sözleri oldu. Çünkü anlamamazlık ve ciddiyetsizlik sizin yaşamınızın ana ilkeleridir. Belki iki basit kelime gibi geliyor, ama çok önemlidir. Birincisi gerçekleri anlayabilmek, ikincisi anlayabilmek için ciddi olabilmektir. Bunlar olduktan sonra gerisini siz getirebilirsiniz? Zaten çözümler derya kadar her şeyi açmış, bütün sorunları akademik seviyede tarihi örnekleme yoluyla ve tecrübelere dayanarak çözümlenmiş, ilkokul öğrenimi olmayan birine bile nasıl iyi bir komutan olunacağını gösterebilmiştir. Bunların hepsi vardır, ama öğrenmek için biraz inceleyeceksiniz. “Bundan da üşeniyoruz” dersiniz, o zaman “adam olamazsınız” diyeceğim. Doğru

dürüst inceleme, doğru dürüst tartışma kabiliyetin yoksa sen partili olamaz, orduya da giremezsin. Kaldı ki her yerde son derece yetenekli bir topluluğumuz var. Hepsi oldukça teorisyen, isteseler incelemeyi de, tartışmayı da çok iyi başlatabilirler. Eğer bunu yapmazlarsa, bundan onları da sorumlu tutacağız.

Böylece görüyorsunuz ki, 5. Kongre süreci çok çarpıcı gelişecektir. Bunları anlamamaya artık imkan yok. Ciddi olmamaya da artık fırsat tanınmayacaktır. Bütün sorunlara yüksek bir tartışma ve giderek kararlaştırma gücüyle yaklaşmayanlara da parti içinde yer olmayacaktır. Hele orduya geldi mi, tamamen kılıç gibi keskinleşen, şahin gibi gözlem gücü kesilen ve kurt gibi takibi olan bir ordu kuruluşumuz söz konusudur. Ancak bu özellikleri edinenler ordulaşabilirler. Aksi halde ordu bozan olunur ki, böylelerine de tekmeyi vurup atacağız.

İşte ordulaşma böyle olur ve elbette bu ordu da savaşı kazanır diyeceğiz. Şimdiye kadar sabır gösterdiğimiz, artık yeter diyoruz. Şu anda öngörümüz bu ve giderek emir olacaktır. İşte ordumuzun temel doktrini budur. İşinize geliyorsa girin, işinize gelmiyorsa girmeyin; gidip onun bağ-bahçe işleriyle, onun sürü işleriyle uğraşın daha iyi olur. Herhalde bu işler de elinizden gelir. Yok eğer “yüksek düzeyde bir savaşçı olarak katılacağız” diyorsanız, bu da ancak benim söylediğim tarzda olur.

Şimdi bu hususları bir kez daha tartışacağız ve anlaşamadık hiçbir yanını bırakmayacağız. Ama onun için de temel şartı anlamamız, bunun için de ciddi olmanız gerekir diyorum. Kararlarla oynamamak, örgüt kurallarına herkesi bağlılığa mecbur etmek yalnız benim görevim değildir. Bu görevi layıkıyla yerine getirerek ancak partileşilir, ordulaşılır.

Görüyorsunuz ki, başka türlü düşmanın bu özel savaşını kesmek mümkün değildir. Ben şimdiye kadar bu özel savaşa dayandım, ama bu çok çılgınca bir dayanmadır. Bu haliyle ben daha fazla dayanmam bile bu doğru değildir; çünkü tehlikelerle doludur. Diyelim ayağım kaydı düştüm, öyleyse işi bu noktada tutmamak, artık önderliği de kurumlaştırmak gerekiyor. Bunu ben de fazla ertelemem, artık siz de fazla erteleyemezsiniz. Dolayısıyla düşmanı yenecek partililik, ordululuk şahsınızda gerçekleşecektir. Bağlı olmanızın

başka türlü bir ifadesi gerçekçi değildir. Önderliğe bağlılığın doğru tarzı mümkün müdür? Gayet tabii mümkündür. Önderliğe doğru tarzda bağlılık ne kadar istenilir? Tabii ki her şeyden fazla istenilir. Peki buna ulaşılabilir mi? Elbette her şeyden önce ulaşılır.

Hepiniz düşmanın amansız saldırıları altındasınız. Karşınızda hiç şakaya gelir bir durum var mı? Amansız savaşmaktan başka, bu savaşın ordu gücü ve onun önderleri olmaktan başka çareniz var mı? Belli ki yok. O zaman bu savaşın hakkı verilecektir. Gerçekler böyle emrediyorsa, o zaman kimsenin ne başka türlü düşünmesi mümkündür, ne de pratik başka türlü olur. Bunun aksine direktip kendini en yetmez ve en yanlış durumlarda tutmak mümkün değildir. Düşmanı böyle tanımlayan, savaşı böyle anlayanlar, kendilerinin de bir iddiaları varsa ve yenilmek istemiyorlarsa, çok açık ki her savaşı kazanmak isterler. Gerçekten yenmeye inanmışlarsa, onun gereklerini beyinlerinde üretirler. Onun ruhunu, ne kadar gerekliyse yaratır ve geliştirirler. Ancak böylelikle insan yeterli olabilir.

Dediğim gibi, PKK baştan itibaren de böyleydi. Benim daha on yaşındaki isyanımdan başlar ve şimdiye kadar hep böyle gelir. Ben, 1. Kuruluş Kongresi sürecimizi de nasıl başlattığımı çok iyi biliyorum. Hemen hemen aynı ciddiyet, sonuna kadar anlama gücü ve çaba yoğunluğu söz konusuydu. Ayrıca ben, “27 Kasım 1978'deki toplantıya PKK'nin kuruluş kongresidir” demeyi fazla anlamlı bulmuyorum. Mesela 1973'te de gruplaşmaya başlama toplantımız vardı, o da kendi içinde bir başlangıç sürecidir. Ondan sonra da bir sürü örgütsel toplantılarımız oldu. 1974-75'-ten günümüze kadar çok sayıda toplantı yaptık. Bunların hepsi kuruluş ve gelişme toplantıları sayılır. Ama ille resmi bir ifadeyle söyleyecek olursak, 27 Kasım 1978 kuruluşu cesaretli bir adımdır. Her şeyden önce gizli bir devrimci parti olmaya cesaret ediliyor. Kaldı ki bu da doğru bir durum değerlendirmesine dayanıyor. Dönemin ulusal kurtuluşçu adımı, onun örgüt tarzı ve örgüt gerçeği doğru ifade ediliyor. 1975-80 arası kendi içinde Kürdistan için büyük bir adımdır. Çünkü ilk defa devrimci, gizli ve oldukça da emeğe dayalı bir partinin adımları atılıyor. Doğru teorisi kadar pratik adımları da doğru kestirilmeye çalışılıyor. Bunun getirdiği sorumluluklar neydi? İşte biz kendimizi ey-lemlerle ilan edeceğiz. Tabii düşman da üzerimize gelecek. Ama

biz kolay yakalanmayacak ve teslim olmayacağız. Bütün bunlar yeni bir hareketliliğe, o bilinen 1978-79-80'li yılların hareketliliğine yol açtı. Yani 1. Kuruluş Kongremizin etkileri, 1978 sonlarından tutalım 1979-80'lerin fırtınalı gelişmelerine götürdü. Bunlar da asla küçümsenmeyecek gelişmelerdir. Demek ki böyle bir zirve amaçlarına ulaşmayı önemli ölçüde başarmıştır. Kürdistan'da ilk devrimci politikleşme akımını ve doğru partileşme adımını başlatmış, silaha sarılma cesaretini ortaya koymuş, fakat bilindiği gibi yetmezlikler hemen kendini göstermiştir. Bu adımda yaşama dalga geçme, savaşla alay etme giderek etkin olmuştur. Hilvan-Siverek pratiğinde silahlı savaşım sorunlarına çözüm getirilememiş, özellikle dağa açılma ve gerillalaşma yetkince yapılamamıştır. Elbette bununla suçlanacak olan savaşanlar değildir. Böyle adımlar için imkanlarımız sınırlıdır ve bunlar yaratıcı militan ister. Onlar da kolay çıkmıyor. Bilindiği gibi, biz bunun olası tehlikesini önlemek için yurt dışına, Ortadoğu'ya taşındık.

Daha sonra biz Ortadoğu'da partileşmeyi daha da derinleştirdik. Özellikle eğitim noksanlığına çözüm getirdik. Kapsamlı bir eğitimi gerçekleştirdik ve bununla da yetinmeyerek onu pratiğe dökmek için ülkeye yönelmek istedik. Bu da 1981 Konferansı ve 1982'de resmi kongre süreci diye bir süreci yaşamamıza yol açtı. Bu süreçler, 12 Eylül faşizminin değerlendirmesini yapmak, buna karşı partileşmeyi ısrarla sürdürmek, partiye bağlı olmak kadar partiyi yeniden ve daha çok savaşabilir halde düzenlemek, bu temelde partiyi ülkeye yöneltmek (kaldı ki biz ülkeden hiç kopmadık), bu yönelimi doğru coğrafya temelinde olduğu kadar yeterli savaşçı ve donanım-la yapma süreçleridir. İşte o kongre de böyle bir amaçla kendini görevli gördü. Bu temelde, Ortadoğu'da eğitilen gücün başta Botan olmak üzere bütün ülkeye az çok taşınması sağlandı. Bu adım 15 Ağustos Atılımı gibi bir silahlı savaşıma yol açarak tarihi rolünü az çok oynadı.

Ancak daha bir yıl geçmeden 15 Ağustos Atılımı da tökezledi. İç yetersizlik, kendini gerilla tarzında üretememe, propaganda birlikleri olmaktan öteye bu adımı taşıramama, özellikle gerillaya dönüştürememe harekette sıkıntı yarattı ve neredeyse tasfiyenin eşiğine getirdi. Burada bazı kötü niyetlilerin de tahriklemesiyle görevlerine

sahip çıkamayanlar “işte silahlı mücadele sonuç vermiyor” noktasına kadar gittiler. Dolayısıyla tasfiyecilik kaçınılmazmış gibi bu süreci daha da ağırlaştırarak yaklaşımlar nedeniyle biz bir kez daha 3. Kongre zirvesi diye bir süreci ele almaya çalıştık.

Bu anlamda 1986 zirvemiz, özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın gerilla hedeflerine tam ulaşmak, dayatılan iç tasfiyeciliği bütün yönleriyle çözümlenip aşmak gibi tarihi anlamı büyük olan amaç ve görevlerle karşı karşıyaydı. Nitekim parti çözümlenmeleri oldukça geliştirildi ve iç tasfiyecilik bütün yönleriyle açığa kavuşturuldu. Bunların yıllardan beri partinin başına bela kesilmeleri az çok aşıldı ve ulaşamayan gerillaya ulaşmak için de daha derinlikli yaklaşımlar geliştirildi. Yine eğitimler daha kapsamlı hale getirildi. Bildiğimiz gibi, 1990'a kadar hüküm ifade eden bu kongre süreci, hem gerillayı ve hem de serhildanı yaratarak amacına ulaştı. Bütün bu alanlarda sağladığı gelişmeler asla küçümsenemez.

1990'da gerçekleştirdiğimiz 4. Kongre ise, 3. Kongre'nin doğal gelişimini daha da kesinleştirmek istedi. Özellikle dayatılan tasfiyeciliklere, gerilla dışlıklara karşı kendini biraz da yetkinleştirdi. Dayatılan çok yönlü tasfiyeciliklerin boşa çıkarılması bu süreçte daha yaygınca yaşandı. En önemlisi de, gerilla sadece kurulmadı, bunun da ötesinde pekiştirildi ve yaygınlaştırıldı. Aslında amaçladığı iktidara da giderek ulaşabilirdi.

4. Kongre, özellikle Körfez Savaşı ile birlikte geliştirilen bir kongreydi. O süreç, büyük bir fırsat da yaratmıştı. Özellikle Botan-Behdinin sahasında bu fırsat daha da yakıcıydı. Zaten bu temelde bir “Federe Hükümet” kuruldu. Aslında o hükümeti bu kongre temelinde kendimiz kurabilirdik. 1991-92 yıllarında aslında olağanüstü bir tırmanma vardı. Bu tırmanma hem gerillada, hem serhildanda gerçekleşti. Bu temelde rahatlıkla elli bin kişilik gerilla ordusuna ulaşılabilir, şehirler tamamen düşmandan ayıklanabilirdi. Ama maalesef bilinen iç yetersizlikler, ortaya çıkarılan “Federe Devlet” oyunu, düşmanın bundan yararlanması, özellikle NATO'nun burada rolünü oynaması bu hedeflere tam ulaşılmasını engelledi.

Tabii en önemlisi kendi içimizdeki durumdu. Herkesin kendi görevlerine sahip çıkması şurada kalsın, birçok alanımızda yaratılan imkanlara erkenden devlet olma, devlet olmadığı halde ise beylik

olma gibi bir tutumla yaklaşıldı. Hemen herkes bir iktidar hastalığına tutuldu ve kendini dağları yaratan “küçük krallar” durumuna getirdi. Zor bela elde edilmiş örgütsel imkan ve silahları böylece kendi yetmez komuta kişiliklerinde tükettiler. Zaten bu kongrede en çok açıklığa kavuşturduğumuz da budur. Bu süreç bize iktidar olma ve bunun ordusunu kurma şansını çok tarihi bir fırsat olarak verirken, bir Güney Savaşı'nda olduğu gibi bununla oynama ve giderek intiharvari bir gidişle sağa toslama; yani tasfiyeyi bir de sağdan geliştirerek ve intiharvari çıkışla iç içe neredeyse tam da sonuca gitme eğilimi yaşandı. Biz kendimizi zor bela bu tehlikeden kurtarabildik. Halbuki iktidar biz olacaktık. Nitekim düşman bugün en üst düzeyde kendi ağzından şunu söylüyor: “Büyük bir tehlikeyi atlattık.” Peki nedir bu tehlike? Aslında biz devlet kurma imkanımızı değerlendiremedik. En azından Botan'da, hatta belki başka birçok alanda kızıl iktidarlar kurulabilirdi. Bu, düşmanın dayatmasından ziyade, bizim kendi iç yetersizliklerimiz nedeniyle başarısız oldu.

4. Kongre'nin işte böyle bir iktidarlaşma imkanı da vardı. Karar düzeyinde de biraz buna açıktı. Fakat ordusal yaklaşımlar, iktidarsal yaklaşımlar bunu layıkıyla karşılayamadı. Tam tersine ağır tasfiyecilikler dayatıldı. Buna karşı verilen yoğun mücadele tasfiyeyi önlediği gibi, aynı zamanda gerillanın kalıcılışmasını, kökleşmesini, yine halkın serhildan kazanımlarının tümüyle elden gitmemesini de sağladı. Fakat bu nasıl oldu? Tabii bu da ayrı bir tartışma konusudur. Gerçekte bütün parti tarihinin nasıl başarılılabildiği de ayrı bir tartışma konusudur.

Ben burada hemen şunu söyleyeceğim: Bütün bu süreçler açılır ve başarılılarken, bunlar hiç de sizin mücadeleleriniz sayesinde olmadı. Merkezden tutalım sıradan savaşıya kadar çoğu acaba ağırlık mı teşkil etti, yoksa başarıda rol mü oynadı? İşte 5. Kongre bunu da iyi tartışacaktır. Evet, bir gelişme vardır ve PKK, tarihi boyunca amaçladıklarına, istenilen düzeyde olmasa da ulaşmıştır. Ama bu neyin sayesinde gerçekleşmiştir? Hangi stratejik çabayla, hangi temel taktik çabayla? Kimler buna nasıl ve ne kadar yerinde karşılık verdi? Kimler ne kadar süreci zorladı ve ne kadar kaybettirdi? Evet, 5. Kongre sürecimiz bunları layıkıyla değerlendirecektir. Yani 5. Kongre adalet kongresi, adil bir yargı kongresi olacaktır. PKK'de

doğru tavrın ve tutumun sahibi olanla olmayanı, kazandıranla kaybettireni, yerinde olanla olmayanı, yanlışla doğruyu, eksikle tamamı, taktikle taktik dışılığı, kısacası doğru yaşamla yanlış yaşamı en çok tartışıp sonuca bağlayacak bir kongre olacaktır.

Bunlar 5. Kongre sürecimizin temel yaklaşım esasları ve tartışma konularıdır. Ben giriş kabilinden bunları belirtiyorum. Bundan sonraki bölümlerde bu konuların içeriğini geniş olarak açacağım. Yaşanan derin felsefik durumları, ideolojik-politik yaklaşımlardaki büyük yetersizlik ve darlığı, temel örgüt ilkelerinin nasıl ihlal edildiğini, savaş ve kitle çalışmasında ortaya çikan ağır hata ve yetmezlikleri bir kez daha ayrıntılı olarak ortaya koyacağım. Kuşkusuz bunlar özümsemeyi ve ders çıkarmayı gerektirir. Eğer siz de iddianızda samimiyseniz, artık parti hattına, doğrultusuna girmeye özen göstermeli, onun ciddiyetini temsil etmelisiniz. Artık bunu lafazanlıkla, demagojiyle geçirtmemelisiniz ve biz de sizin ciddi bir çizgi adamı olduğunuzu bilmeliyiz. Her ne kadar sizler pratikte partileşmeyi reddediyor da olsanız, partimizin bir çizgisi ve partileşme gerçeği vardır.

Belki size tuhaf gelebilir, ama sizin PKK'lileşme anlayışınız demagoji, lafazanlık düzeyinde kalıyor. Pratikte gerçekteşen PKK'yi bir siyasi olgu olarak, bir ideoloji olarak, bir örgüt ve eylem düzeyi olarak aslında sadece anlamıyorsunuz da demiyorum, göremiyorsunuz bile. Düşmanın gördüğü kadar bile gördüğünüzü sanmıyorum. Bu konuda işin kara cahili olma gibi bir durum yaşanıyor. Eğer böyle olmasa, PKK herkesin kendi istediği gibi ve lafazanlık düzeyinde değil de, gerçek nitelikleriyle ve objektif olarak anlaşılsa, o zaman çok büyük rol oynanır. Tabii anlama derken, PKK'yi ideolojisiyle, siyasetiyle, örgütsel düzeyiyle, yaşam tarzıyla, politik ve taktik çizgisi ve bir de askeri çizgisiyle anlamaktan bahsediyoruz. Onun bütün özelliklerini hem perspektif düzeyinde, hem günlük pratik, üslup-tarz düzeyinde yakalarsanız, sizi kimsenin tutması düşünülemez. Hele bu aşamadan sonra bu çok daha böyledir.

İşte bunu önlemek istiyoruz. Sizi kara cahil bir PKK'li olmaktan bilinçli bir PKK'liliğe dönüştürmek istiyoruz. Subjektif niyetlerine göre bir PKK'lilikten gerçekteşen PKK'ye yönelmiş bir PKK'li haline getirmek istiyoruz. Kendinize saygınız varsa, partileşmenin ne

kadar önemli olduğunu da sanırım kabul edersiniz. Zaten parti ile oynayan insandan kuşku duymak gerekir. Partinin gerçekleşen düzeyiyle ilgisini kesen sahtekardır, oportünisttir, saptırmacıdır. Ne kadar iyi niyetli olsanız da yaşadıklarınız buna benzer hususlardır. Birkaç yerden partiyi biliyorsunuz, ama birçok önemli yerinden bilmiyorsunuz. Belki adını biliyorsunuz, ama özünü bilmiyorsunuz. Kaba olarak çizgisini biliyorsunuz, ama işleyiş tarzını bilmiyorsunuz. Bir sahasını biliyorsunuz, ama birçok sahasını gözardı ediyorsunuz. Kısaca komple bir partililik ve kapsamlı bir PKK kavrayışı değil, tek boyutlu, tek yanlı ve yüzeysel bir PKK kavrayışını yaşıyorsunuz. PKK'ye böyle yaklaşım da hiçbir şeyi kurtarmaz.

Böyle çok önemli bir partileşme sorunumuz var. Yıllardır öncülük sorunu halledilmeli derken bunları söylüyoruz. Kürdistan genelinde de ilk defa böyle bir partileşme yaşanıyor. Zaten bizde partileşme yaşama giriştir, uluslaşmaya, siyasallaşmaya, askerileşmeye de giriştir. Doğru bir partilileşme böyle hayati veya altyapısıyla, üstyapısıyla, ulusal-askeri düzeyiyle bir toplumun yeniden doğuş hareketidir. Bu da bizde PKK biçiminde olmaktadır. Şu anda gerçekleşen PKK, tümüyle ulusal-toplumsal yaşamın kilididir. Bu nedenle, bu partinin önündeki sorunlar, çözüm yolları çok tarihi öneme sahiptir ve yaşamsaldır. Zaten başka ulusal kurum da yoktur. Ya PKK ile yaşamı zorlayacağız, ya da yaşamaktan vazgeçeceğiz. Zaten sömürgeci TC'nin dayattığı da faşist katliamdan başka bir şey değildir. Son olarak şöyle bir demagoji de yapıyorlar; “Türk-Kürt kardeşler” diyorlar, ama bir tek ilkokul açılmasına bile izin vermiyorlar. Şimdi küçük topluluklar bile radyo, televizyon açarken, kırk milyonluk insan kütesine basit bir radyo, televizyon, hatta gazete serbestliği bile yoktur. İşte faşist demagoji bu kadar güçlü ve tehdit edicidir. Kaldı ki onların kardeşliği bin yıllık bir katliamla sürüyor ve şimdi onu sonuçlandırmak istiyorlar.

İşte böyle büyük bir tehlikeyi yaşarken, bunun karşısında sizin kılınız bile kıpırdamıyor. Eğer tehlikenin büyüklüğünü sezseydiniz durumunuz bu kadar geri olmazdı. Kendinizi sağlıklı hareket ettiremiyor, yüreğinizi bile doğru çalıştıramıyorsunuz; çünkü tehlikeyi sezemiyorsunuz. Bir kurbanlık koyunu düşünelim; bıçak boğazına dayanıncaya kadar ve hatta birkaç damarı kesilinceye kadar aslında

celladının yanında kuzu kuzu gider. İşte sizin durumlarınızın çoğu yönüyle bu örneğe benzediğini belirtirsek, doğrusunu söylemiş oluruz. Gaflet çok büyük ve tehlikeyi ancak mertek gözünüze girdiği, bıçak veya kurşun bilmem nerenize saplandığı zaman görüyorsunuz. Bu, sağlıklı bir insanın yaklaşımı değildir. Çünkü insanın diğer bir özelliği de tehlikeyi çok önceden görmektir. Hatta ulusal ve toplumsal tehlikeyi çok önceden görmek, insan olmanın en önemli ölçüsüdür. Eğer göremiyorsanız, demek ki ilkelsiniz. Zaten hayvanlaşma düzeyinden boşuna bahsetmiyoruz.

Bütün bunlar büyük gerçeklerdir ve hiç kimse de “bunlar beni ilgilendirmez” dememelidir. Seni ilgilendirmiyorsa eğer, o zaman yer yarılın da içine gir. Hem düşkünce yaşamak isteyeceksin, hem de en hayati tehlikeyi görmeyeceksin. Peki bu nasıl olur? İşte burada karşımıza köle, işgüzar, fanatik, sahtekar, lümpen ve yaşam düşkünü olanlar çıkıyor. Hem yaşamak istiyor, hem de tehlikeyi görmüyor; hem insan olduğunu söylüyor, hem de bir hayvandan daha beter durumu yaşıyor. Böyle ikiyüzlülükle, yalancılıkla, lafazanlıkla hiçbir gerçeğin üstü örtülemez. Örtülse de gerçek, gerçek olmaktan çıkartılamaz. Zaten bu TC'nin size taktığı dille Kürdistan'daki ezop dili, yalanı muazzam gizleme dilidir. Onu şimdi çok daha iyi farke diyorum. Bu yüzden de dile fazla önem vermek istemiyorum. Yine de güçlü kullanıyorum, ama sizin gibi de kullanmıyorum. Bize hakim olan günlük iştir ve sizin de buna ulaşmanız gerekir. Size hakim olması gereken, kendi kişiliğinizde gerçekleşen söylemle pratiği kesin iç içe götürmektir.

Şimdi böyle gerçekleşen, dolayısıyla kavramanız gereken bir yaşam gerçeği ve onun partisi var. İşte bunu bir kez daha size göstermek ve sizi bu gerçeğe çekmek istiyoruz. Bütün bunları birçok yönüyle size anlattım, artık incelemeyi ve anlamayı bilin. Eğer ben bu kadar ilgi duyuyorsam, siz de herhalde bambaşka veya çok özel yetenekli birileri değilsiniz ve benden daha fazla ilgi göstermek zorundasınız. Çünkü doğru kavrayışa muhtaçsınız ve çizgi adına yaşamınızı ortaya koymuşsunuz. O zaman tutarlı olacak ve bu doğrultuda yürüyeceksiniz. Çizgi temelinde nasıl örgüt, nasıl işleyiş, nasıl yürütme, nasıl denetim, nasıl yaşam vb. tüm bunları doğru bir tarzda ele alıp uygulayacaksınız.

Bu biçimde 5. Kongre sürecindeki tartışma konularına açıklık kazandırmak ve doğru bir yöntemle yaklaşımı sağlamak istedik. 5. Kongre sürecine böyle kavramsal düzeyde doğru yaklaşmayı bilelim diyorum. Onun temel tartışma konuları var. Ben partileşme konusuna biraz değindim. Giderek örgüt, savaş, ordu, diplomasi, iç mücadele, işbirlikçilerle mücadele, cephe, eğitim, yargı ve benzeri birçok hususu hem tartışmaya getirecek, hem de onun kararına ulaşacaktır. Hatta denilebilir ki, ilk defa insanımızı kendi içinde en ince detaylarına kadar kurala, kaideye, tüzüğe, yönetmeliğe bağlayacağız. İşte 5. Kongre bunun kongresi olacaktır.

Elbette daha ayrı amaçları da olacaktır kongrenin. Aslında 4. Kongre'nin amaçlayıp da gerçekleştiremediği parçalı bir iktidar olma amacını, bu kongrenin de amacı olarak açıkça ortaya koyacağız. 5. Kongre, kendini doğru yetki temellerinde partileştirmek, ordulaştırmakla kalmayacak, bir parça halk iktidarına da ulaşacaktır. Kesin amacı budur. Bunu gerçekleştiremez ve iktidar olamazsa kendini fazla başarılı ilan edemeyecektir. İşte bu hususu daha etraflıca tartışmayı bileceğiz. Bu anlamda da bir zafer kongresi olma niteliği vardır.

Görüyorsunuz ki, 5. Kongre sürecini çok yönlü, derinden ve önemle ele alıyoruz. Genelde bütün parti tarihi ve özelde de 4. Kongre'den sonra ve özellikle de son bir yıllık çözümler, 5. Kongre sürecinin temel tartışma konularını ele alıp en ince ayrıntılarına kadar işlemekle kalmamış, onları karar düzeyine kadar da getirmiştir. 5. Kongre'ye, böyle kapsamlı çözümler doğrultusunda bütün temel kavramlara açıklık getirilmiş olarak gidiliyor. Bu anlamda ağırlıklı bir bölümü aslında başarılmıştır. Gerisi bazı belgeleri hazırlamak ve onların resmi olarak sunulmasını ve de kararlaştırılıp kesinleşmesini sağlamaktır.

Şimdi kongre sürecinde sonuca doğru gidiyoruz. Dolayısıyla bu sürece katılma şansınızı iyi değerlendirin. Şunu size çok açıklıkla söyleyeyim ki, siz bu temelde yeniden partileşecek ve ilk defa derli toplu bir şekilde ordulaşmayı da yakalayacaksınız. Örgüt içinde ve dışında doğru savaşmayı, bir halk önderine yakışır savaşmayı artık hem doğru anlayacak, hem de gereken çabayla karşılığını vereceksiniz. Bundan başka seçeneğiniz yok ve başka türlü de düşünemez-

siniz. Bütünüyle bunun için varsınız, bunun dışında ne hiçbir şey için var olabilirsiniz, ne de bir şeye yarayabilirsiniz. Biz bu anlamda aslında sadece mahkumuz ve kazanmak istiyoruz da demeyeceğiz, hem teorik anlamda ve hem de pratik anlamda biz artık başka türlüsüne yaramayız ve beş para da etmeyiz.

Eğer bir şeyler olacaksa, bu ancak partileşirsek va savaşırsak olacaktır. Aksi halde, ben, zaten bir şey olabilir de demeyeceğim. Çünkü bizi bekleyen, ağır yük ve felaketten başka bir şey değildir. Ya böyle başarırız ve yaşarız, ya da bizim savaşıma getirilecek olan en trajik katliamlardan birisidir. Bütün bunlar bu kadar açıkken başarmamak, başarı için gerekeni düşünmemek, düşünüp de yapmamak ne kabul edilebilir, ne ciddiye alınabilir, ne de kimse bunun başka tür ifadesini kullanabilir. Bu anlamda tam anlayacağız diyorum. Bunun ne kadar ciddi olduğunu size göstereceğiz. Sadece istiyoruz, mecburuz da demiyorum, bunun dışında bir şeye yaramayız, yani bir hiçiz.

Bütün bunlar eğer doğruysa, o zaman mükemmel bir ordulaşmaya da gidiyoruz. Eylemler de, savaşım da artık kesin sonuç alıcı düzeyde gelişebilecektir. Bu temelde resmi ifadesini iyi bulacak bir kongreye biçtiğimiz zafer amacı da hayli gerçekleşme şansına sahiptir.

İDEOLOJİK-POLİTİK SORUNLAR VE PKK'DE GERÇEKLEŞEN ÇÖZÜM

İnsan gelişmesinin, tasarım gücüyle yakından bağlantısı vardır. İnsansal gelişmenin tasarım veya diğer bir deyişle düşünce ve onun iradesi, ruhsal durumu üzerindeki etkileşimi olmadan pratik yaşam gelişemez. İnsan söz konusu olduğunda öncelikle böyle bir tasarıma, düşünsel gelişmeye ihtiyaç vardır. Hayvan niçin hayvandır? Kaldı ki onlarda da az çok meyil kabilinde bir şeyler vardır ki yürürler, yoksa bir hayvan bir taş gibi yuvarlanmaz. Ama insan, toplumsallaşmaya başladığında kesinlikle düşünce yönü ağır basan bir var olma olayıdır.

Bunları şunun için söylüyorum: Sizin pratikleşme düzeyiniz düşünceden kopmuştur ve bu da çok tehlikelidir. Çünkü ilkel yaratıkların düzeyine benzeme tehlikesini taşır. Ağır doğal sorunlar karşısında insan düşünceyle cevap veriyor ve öyle bir var olma olayı sürüp gidiyor. Kendi içindeki toplumsal sorunları da yine düşünce gücüyle çözmeye çalışıyor. Kısaca düşünce, tasarlama, hayal etme olmadan yaşam olmaz. Yine bunu şunun için vurguluyorum: Neredeyse düşünmeyi unutmuşsunuz veya düşünce diye belledikleriniz yaşamdan kopuktur. Daha somut söylersek, bizim devrimci bir yaşamımız var ve sizin düşünceniz ondan kopuktur. Devrimci eylem

için ne kadar ve nasıl düşünce sorusuna layıkıyla cevap verememişsiniz ve hala da veremiyorsunuz. Bunun ne kadar tehlikeli bir yanılgı olduğunu uyararak açısından söylüyorum.

Demek ki toplumsal varlık böyle düşünce önkoşulunu gerektiriyor. Şimdi biz burada insanlığın düşünce tarihini kapsamlı olarak açacak değiliz. Burada tarih boyunca insanlığın düşünsel gelişimini irdelemek gibi bir derdimiz yok. Bu bir akademik konudur, burada buna fazla yer vermek gereksizdir. İsteyen böyle bir tarihi araştırıp inceleyebilir. Zaten düşünce tarihi büyük bir ders olarak tüm akademik üniversite çevrelerinde okutulur.

Düşünce tarihinin bazı ana durakları vardır. Şimdi buna kısaca geçebiliriz. Başlangıçta insanda çok geri bir düşünce düzeyi ve hatta düşüncenin ilkel, primitif diye tabir edilen bir biçimi vardı. O da daha çok sihir, büyü ve dinlerin ortaya çıkışında kendini dile getirir. Gerek sihir ve büyü, gerekse de dinsel akımlar aslında düşüncenin başlangıç biçimleridir. Din de bir düşüncedir, ama bilimsellik diye tabir ettiğimiz disiplinin oldukça gerisinde bir durumu ifade ediyor. Ama hala din varlığını sürdürüyor ve sürdürecektir de. Sihir ve büyü de vardır. Bunun nedeni şu: Bunlar insanın varlığıyla bağlantılıdır.

Bir insan tümüyle bilimsel olabilir mi? Bütün hareketini bilimsellik temelinde götürebilir mi? Tabii bunlar aynı zamanda felsefik sorunlardır. Bu konuda iddia var ve oldukça bilimsel düzeyde gelişiyor. Ancak hayalin, dogmanın, dinin de ortadan kalkacağını düşünmek pek olası gözüküyor. Bu da insanın tabiatında gizlidir. İnsan doğası gerektiği kadar hayale, dogmaya, kutsal değerler diye tabir edilen dini konulara, hatta ahlaka, morale kesin yer vermek zorundadır. Özellikle moral diye tabir ettiğimiz kavram gerçekleşmeden insanın sağlıklı gelişmesi ve hatta yaşaması oldukça sorunlu olacaktır. Göreceğimiz ki, sosyalizm ideolojisindeki tıkanıklık da moralardan kaynaklanmıştır. Dini ve moral sorununu doğru ele alması reel sosyalizmin çözülüşünün en temel nedeni olsa gerek. Yani ne kadar bilimsellik, bilimsel düşünce gerekliyse de, hala bunu kaba materyalizmde olduğu gibi “her şey reçeteye göre gelişir” demek, insanı tanımamak demektir. Reel sosyalizmde biraz kaba materyalizm uygulandı. Ortaya çıkan sonuç, oldukça kötü bir çözülüştür. Hiç şüphesiz bundan çıkarılacak çok fazla ders olacaktır.

İnsan toplumu neden böyledir? Gerçekten diyalektik bu konuya biraz açıklık kazandırıyor. Diyalektiğin temel yasaları var. Eğer bunlar kaba materyalizmle saptırılmazsa, yani sosyalizmin bugüne kadar tanıdığımız halini aşabilirsek, kendimizi anlama gücümüz daha da artar. Bilimselliği böyle tek başına ele aldığımızda, en az dini dogmalar kadar tehlike arzeder. Determinizm veya kaba materyalizm de denen katı bir bilimsellik insanın yaratılışına pek uygun düşmüyor. Şimdi biz burada felsefeye giriş yapmak istemiyoruz. Yani ruh mu önce gelir madde mi; bilinç mi maddeyi belirler, madde mi bilinci belirler gibi felsefik soruları burada irdeleniyoruz. Bilim ne kadar gelişmişse de bunlara henüz tam çözüm bulamamıştır. Fiziğin, biyolojinin, hatta psikolojinin kaydettiği en son gelişmeler bu sorunların hiç de basit olmadığını göstermektedir. Madde zerreciklerinin duygulu varlıklar olup olmadığı bile tartışılıyor. Hatta bir noktadan sonra madde-enerji dönüşümü, yine ruh-madde karışımı adeta siliniyor. Hangisi diğerinden önce gelir? Daha da derinleştirirsek, aslında fiziğin ötesi (ki buna metafizik deniliyor) veya ruhun ötesi (ki buna da tanrı deniliyor), son derece insan hafsalasının alamayacağı durumlardır. Yani insanda bir izafiyet, aslında oldukça da sınırlılık var. Her ne kadar kendini tanı yerine koyuyorsa da insanın öyle olamayacağı, olsa bile yine kendini diyalektiğin yasalarına uydurmaktan kurtulamayacağı söylenebilir. Düşünsel gelişmenin maddi etkileşimi önemlidir ve bu yaşamı belirler. Ancak çok maddeci olmak kadar, çok fazla ruhsal kesilmek de içinden çıkılmaz durumlar yaratıyor.

Bugün çağımızda en temel sorun budur. Görünüşte bu, ilk insanın ortaya çıkış sorunuydu, ama şimdiki insanın da sorunudur. İlk insanda olağanüstü kavramlar, kuvvetler, düşünme ve tapınma var. Bu biraz çözümlendi, fakat şimdi de eskisini aratmayacak cinsten tehlikeler var ve ona bilimsel çözümler aranıyor. Aralarında pek az fark olduğu gibi, belki de şimdiki sorunlar insanlığın birkaç onbin yıl önceki sorunlarından daha ağırdır. Aslında burada insanı daha da ele almak mümkündür; hatta onun düşünsel yanı sıra maddeyi, doğayı iç içe ele alabiliriz. Fakat bu konumuzu aşar. Şu anda felsefeye çok fazla giriş yapmak konumuz çerçevesinde zorunlu veya gerekli değildir. Ama tabii felsefeyle bağlantısını kurmadan da edemeyiz.

Hiç kimse PKK hareketinin güçlü bir ideolojik temeli olmadığını sanmasın. Tersine, hem de en gelişkin düzeyde bir ideolojik temele sahiptir. Görüldüğü gibi de ne reel sosyalizme, ne de şu veya bu ideolojilere benziyor. Bizde dinamik gelişmesini sürdüren bir ideolojik yaklaşım söz konusudur. Ancak ideolojik gelişme deyip geçmemek gerekir. Açıkça bilmek gerekir ki, ideolojiyle bağlantınızı koparırsanız hayvanlaşırsınız. Zaten sizin halihazırda kendinizi kontrol edememenizin en temel nedeni ciddi bir ideolojik zemininizin olmayışıdır. İnsan sizden ürküyor; çünkü ideolojisizsiniz. Eskiden “dinsizsiniz, ahlaksızsınız” denilirdi. Ahlaksız insan, felaket bir durumu, yine dinsiz bir insan çok tehlikeli bir durumu ifade eder ve hepsini de toplum lanetleyerek en ağır cezayı verirdi. Şimdi ideoloji bütün bu kavramların yerini tutuyor. Özellikle bizde ideoloji artık olmazsa olmaz bir koşuldur. Ben kaba materyalist ideolojiden, reel sosyalizmin şu veya bu gerçekleşme düzeyinden bahsetmiyorum; çok temel bir ihtiyaçtan, ideolojik ihtiyaçtan bahsediyorum. Üstelik bu yalnız şimdi veya PKK'li olduğunuz için gerekli değil, evvelahir gereklidir. İlk insana da gereklidir, son insana da gerekli olacaktır; ama çağlar boyu değişiklik gösterir.

Eğer bugün halk olarak biz, herkesin çokça lanetlediği, kendinden nefret ettiği bir düzeydeyse, bu ideolojiden, yani kendi maddi gerçekliği konusunda düşünce, moral değerlerden yoksun olmaktan kaynaklanıyor. Düşünsel ve moral gücünü kendi maddi gerçekliğiyle bağlantılı ele alabilen bir halk olsaydı, kesinlikle mevcut düzeyi söz konusu olmazdı. Bu durum “sömürgecilik tarihi boyunca halkımızı şu veya bu biçimde ideolojik moralden koparmıştır” diye de anlatımda bulunabilir. Ama mühim olan bu durumun gerçekleşmesidir. Herkesin çokça söylediği, “halkımız cahildir, düşüncesizdir” sözü yerine, en genelde şöyle diyeceğiz: Halkımız ideolojisizdir, moralsizdir ve bu temel kavramlardan koparıldığı için de hayvanlık düzeyine getirilmiştir. Ve istenildiği kadar sömürülür, istenildiği kadar binilir, istenildiği kadar öldürülür ve buna karşı sesi de hiç çıkmaz. Çıksa da hiç kimse ciddiye almaz. Benim kendimi gerçekleştirmeme durumumu düşünün. Eğer ben büyük bir ses olabilseydim, bunun en temel nedeni kendimi ideolojik olarak geliştirmemdir. Dikkat edilirse aslında ben kaba silahla iş yapmadım. Yine parayla

da iş yapmadım. Benim iş yapma tarzım ideolojiyledir. Benim büyük ve oldukça maddi gerçekliğimize uygun düşünce gücü olmam, düşünce üretmem ve onu uygulama gücüne kendimi vardırmm beni büyük bir patlamaya dönüştürdü.

Ben neden bu kadar etkili olabiliyorum? Toplumdaki, Kürt gerçeğindeki ideolojisizlik, moralsizlik durumunu kendi şahsımda çözümlendiğim ve bu çözümle kendimi gerçekleştirme düzeyim de maddi koşullarıyla oldukça uyumlu olduğu için şu anda ben mucize kabilinde değerlendiriliyor. Zaten her tarihsel çıkışın mucizevi karakteri bu nedenledir. Bir Arap Yarımadası'ndaki İslamiyet öncesi Arapların maddi durumunu göz önüne getirelim veya Avrupa'da Fransız Devrimi öncesindeki maddi durumu, hatta Ekim Devrimi öncesi Rusya'daki maddi durumu göz önüne getirelim (bunlar bildiğimiz bazı devrimler olduğu için söylüyorum), göreceğiz ki, gerçekten büyük bir ideolojiden uzaklık, moralsizlik var veya çok dar bir çıkar grubunun toplumun genelini hiçe sayan, onun için oldukça da cehalet, moralsizlik anlamına gelen bir hükümetleri vardır. Buna dikta da, zulüm idaresi de denilebilir. Birileri çıkar, tam da bu süreçte ideolojiden, moralden kopanların ideolojik, moral öncülüğüne soyunur ve o tek veya birkaç kişi de olsa, kısa bir sürede büyük bir toplumsal patlamaya dönüşür. İşte bunun adı da devrimdir.

Hız. Muhammed'in büyüklüğü nedir? Onun çok kaba ve ilkel toplumsal koşullara sahip olan dönemine ileri bir düşünce ve moralle karşılık vermesidir. Dinsel kırıntıları toplayarak (o zamanki düşünceler dinsel sözcüklerle ifade edilirdi) Kuran'da birleştiriyor ve bunu üstün bir moralle sunuyor. Böylece büyük bir İslami patlama ortaya çıkıyor. O zamanki Arapların maddi varlığı çok geri ve düşüncüyü bilmiyorlar. Bu nedenle çok kolayca ve basit çıkarlar uğruna insanlık düşürülüyor. Ayrıca buna benzer çok lanetli durumlar var. İşte bu çıkış buna çözüm buluyor.

Fransız Devrimi sırasında da proleterleşme de, aristokrasinin asalaklığı da en tahammül edilemez boyutlara varmıştı. Bir taraf üstten hayvanlaşmayı, diğer taraf alttan hayvanlaşmayı yaşıyor. Elbette ki buna büyük bir ideolojik, moral çıkışıyla karşılık verilecekti. Nitekim bu dönemin filozofları da en büyük düşünürler ve ahlak kurucularıdır. Bunun sonucu da Fransız Devrimi'dir.

Rus Devrimi'nde de bu devam eder. Rusya'da daha da geri koşullarda hem üstte, hem altta bir hayvanlaşma yaşanır. Buna da çok radikal bir sosyalist yaklaşımla, onun düşünce ve moralliyeye karşılık verilir. Bu da büyük bir devrim olur.

Kürdistan gerçekliği de biraz bunlara benziyor. Tam bir hayvan rejimi söz konusu; üstten uygulanan hayvanca bir yönetime, altta katlanan da hayvanlaşıyor. Biz bunu gördük ve bunun hangi düşünce ve moralle aşılabileceğini kestirmeye çalıştık. Sonuçta da çok ciddi bir patlamayla Kürdistan devrimi diye tabir ettiğimiz gelişme ortaya çıktı. Yoksa biz gücümüzü nereden aldık? Biz parayla, eski toplumsal alışkanlıklarla, hatta toplumun sınıf ve tabakalarına örgütlenmiş oldukları biçimiyle dayanmadık. Tam tersine hepsini paramparça ettik. Çünkü hepsi düşmüş, düşürülmüştü. Bizim sunduğumuz, gerçekten hem kendi gerçekliğini doğru değerlendirme, hem de ondan çıkış yapmaya en uygun düşünce ve moral oluyor.

Bunu basite alamazsınız, çünkü gerçeğiniz ortadadır. Ben bu nedenle size her gün yaşama yeterli düşünce ve moralle yaklaşmanızı söylüyorum. Ama hala sizin düşünce gücünüz, moraliniz kendinizi bile kurtarmaya yeterli değil. Kendinizi bir zavallı olmaktan kurtaramıyorsunuz. Hanginizin üstün morali söz konusu ve düşüncesi maddi koşullarını cevaplandırmaya yeterlidir? Bunlar sizde olmadığı için ben size ilkesizsiniz, gafilsiniz diyorum. Sizin çözümü, özellikle önderlik çözümünü yakalayamamanız, sizi geriden ve hatta sahte bir PKK'li yapıyor. Bu yüzden de gelişemezsiniz; çünkü gelişmenin kanunları var.

Demek ki, genelde düşünce ve özelde de onun ideolojik biçimi söz konusudur. Yani düşünceyle ideoloji arasında bir bağlantı kurulabilir. Düşünce; genel tasarımlar, genel fikirlerdir. İdeoloji ise; bir toplumun maddi koşullarına uyarlanmış, o toplumun çıkarı olarak düşünülmüş ve hatta formüle edilmiş düşüncelerdir. Yani bir toplumun gerçekliğini ister ilerleme, ister geriletme veya muhafazakarlık yönündeki bir yaklaşımı, onun düşüncesini ifade ediyor. Gerici ideolojiler, bir de ilerici ideolojiler vardır. Yine muhafazakarlık vardır, değişkenlik yaratmaya çalışanlar vardır. İdeolojiler somut toplumsal düzeyde ilintilidir.

Tarih boyunca ideolojilerin de bir gelişimi vardır. Dini ideolojiler

şu veya bu toplumda, şu veya bu düzeyde gelişir. Bu sürüp gider. Ayrıca felsefik yanı ağır basan ideolojiler vardır. İşte burada felsefe kategorisini de anlamalıyız. Felsefe dinden çıkmadığı veya dinin belli bir gelişme aşamasından sonra karşımıza çıkar. Yani onun da en az din kadar eski bir tarihi vardır. Felsefenin farkı bilimselliğe daha yakın olmasıdır. “Allah vardır, şöyle buyurdu” demez de “doğa vardır, şöyledir” diye anlatımda bulunur. Yani felsefe bazı dogmalardan farklı olarak doğa gerçeklerine göre düşünce geliştirir. Dinle birçok benzer yönü vardır. Birbirlerine karışırlar, ama farkları da vardır. Felsefe biraz doğa gerçeğini değerlendirmeye çalışır, dinse tamamen (tamamen derken, hiç doğayı görmez de demiyoruz) başlangıçtan itibaren bir doğaüstü ilkeye dayanır. “Şu tanrı, tanrının şu sözü” der ve doğayı, maddi yaşamı öyle düzenlemeye çalışır. Unutmamak gerekir ki, bu da bir düşüncedir. Tümüyle doğa üstünde birisi, bir tanrı olduğu için değil de, moral yanı ağır basan bir düşünce, sabit bir düşünce güç veriyor. Bir “Tanrı” fikri ne zaman, nasıl oluştu? Birçok evreden geçer ve tanrı kelimesiyle neyin kastedilmek istendiği halen tam tanımlanmış değildir. Bilimi en çok geliştiren bir Einstein’da da tanrı fikri vardır, her ilkel doğa kuvvetini bir tanrı gibi gören kişide de bir tanrı fikri vardır. Ama aralarında fark vardır. “Doğayı yöneten kuvvet” veya “doğa kanunları” diye bir tanımdan bilim de bahsediyor. Demek istediğimiz, “Tanrı-Allah” kavramı bile henüz gelişimi sürdürmektedir veya sürdürmekten geri kalmamaktadır. Ama her şeyi böyle bir fikre bağlı olarak ele alıp, gelişimini böyle izah etmek pek mümkün görünmüyor. Buradan devreye felsefe giriyor. Felsefe biraz daha bilimselliğe yakındır ve doğanın gelişim esaslarını belirlemeye çalışır.

Bilindiği üzere birçok felsefi akım vardır. İdealist akımlar, materyalist akımlar ve onların kullandıkları yöntemler vardır. Bir yandan metafizik, fizik ötesi yaklaşımlarla izah etmek isteyenler, diğer yandan materyalist yaklaşımlarla izah etmek isteyenler var. Diyalektik daha çok materyalist felsefeyle bağlantılıyken, metafizik ise daha çok idealist felsefeyle bağlantılıdır.

Bunları da burada fazla açmıyoruz. Ama hepsinin az çok bir toplumsal gelişmeyle bağlantısı vardır. İnsanlığın ilk döneminde de, şimdi de vardır. Önemli olan insanın gelişmesinde dinin veya felse-

fenin rolünü görmek ve ne anlam ifade ettiğini bilebilmektir. Yani siz şimdi dine göre mi, felsefeye göre mi düşünüyorsunuz, bunu anlamalısınız. Sizin düşünce temeliniz dinsel midir, felsefik midir, anlamamız gerekir. Tabii burada bir kategori de bilimsel düşüncedir. Bilimsel düşünce, dine göre de, felsefeye göre de maddi yaşamı daha objektif izah eder. Yani “iki kere iki dört eder” gibi bir iddiası vardır. Öyle bir niteliğe sahiptir. Adı üzerinde, bilimsel düşünce veya toplumsal bilimler; fizik bilimi, kimya bilimi, biyoloji bilimi, hatta eğer öyle denilirse (ki bazı temel eğilimler bulunmaya çalışılıyor) psikoloji bilimi.

Bilimsel düşüncenin diğerleri ile farkı nedir? Bilimsel düşünce diğerlerine göre evrenin, doğanın, toplumun bir alanını daha iyi tanımlayabilir. Neden ve sonuçlarıyla birlikte izah edilebilir durumda ele alıyor. Tabii bu da insana bir tür kuvvet vermiştir. Bilime göre düşünmek şu anda temeldir ve insan bununla ilerlemektedir. Ancak din de tarih boyunca insanı ilerletmiş, ayakta tutmuştur. Felsefe de aynı rolü oynadı ve halen de oynuyor. Sadece bilimsellikte bir gelişme vardır. Bilim önceden de, insan edimi, eylemi başlar başlamaz da vardı. Yani insan avcılık yaparken, bazı ilk tarım faaliyetlerini geliştirirken bilim vardı. Bu faaliyetlerdeki bilimsel yön nedir? İşte “ben şöyle avıma yönelirsem, şöyle vurursam avımı düşürürüm” demek de bilimsel bir yaklaşımdır. Ya da “şu tarlayı şöyle ekersem, karşılığında şunu alırım” yaklaşımı da bilimsel bir düşüncedir ve insanlık tarihi kadar bir geçmişi vardır. Yani bilimsellik yalnız günümüze özgü bir durum değildir. Ama günümüzde çok sistemlidir ve çok değişik alanlarda oldukça gelişmiştir.

İnsanlığın başlangıcında dinin yeri daha ağırlıktayken, günümüzde biraz sınırlandırılmış gibi gözüküyor. Yine felsefe, orta çağda, ilk çağlarda ve hatta kapitalizmin ilk dönemlerinde ağırlıklı olarak varlığını sürdürürken, şimdi ikinci sıraya düşmüştür veya öyle gözüküyor. Bilim ise başlangıçta sınırlıyken, şimdi her şey bilime göre düşünülüyor ve zaten bu da önemli bir sorun. Günümüzde bilimin özellikle yol açtığı teknik, acaba insanı ne kadar imhaya götürüyor diye tartışılıyor. Bugün bilimin tahrik ettiği veya yol açtığı teknik gelişme, insan toplumunu en az dini dogmalar kadar, yine bazı felsefi bağnazlıklar kadar tehdit ediyor. Hatta denilebilir ki, ya-

kın dönemde en çok da bilime dayalı teknik, insan sonunu getirebilir. Eğer tedbiri alınmazsa, teknik insanı yutan canavarlar yaratabilir. Nitekim atom bir canavardır veya bugün çevreyi tümüyle tahrip eden canavar tekniktir. Eskiden de canavarlar vardı, ama insanlar o canavarlara karşı kendilerini koruyabiliyorlardı. İlk çağlarda, insanlığın başlangıç dönemlerinde kendini koruyabilen insan, şimdi teknik canavarlarına karşı kendini koruyamıyor. Hatta olası birkaç yüzyıl sonraki tekniğin canavarları daha tehlikeli olabilir. Elbette ki insan burada kendini savunmayı bilecektir.

Genellikle insanlar yaşadıkları dönemi, son çağ olarak değerlendirirler. Kendi içinde bu her zaman böyle gözükse de aslında böyle değildir, değişkenlik esastır. Evet, değişkenlik diyalektik bir ilke gereğidir, ama bunu da doğru değerlendirmek gerekir. Değişkenlik, gerçekleşeni görmemek anlamına gelmez. Bir dönemin temel gelişmişlik düzeyi, değerleri vardır, onlar görüldüğünde, değişkenliğin bir anlamı olabilir. Aksi halde “her şey değişiyor” dersin, bir palavracı olursun. Sanıyorum bizde de değişkenlik biraz palavracılık biçiminde anlaşılıyor. Değişkenliği anlayabilmek için kalıcı olanı görmek gerekir. İnsanlık tarihi kadar kalıcı olan, hiç değişmeyecek değerler vardır. Ama bir de değişmesi gereken değerler vardır. Böyle bir değişkenlik veya felsefi anlayışın sahibi olmalıyız.

Kısaca, görülmesi gereken hususlar şunlardır: İnsansal gelişmede düşünce ve ideolojiler, ister sihir, büyü ve dinsel, ister felsefi ve bilimsel düzeyde ifade edilsin, kesinlikle yaşamla iç içe olur. Yaşam bu disiplinler olmadan yürümez. Bu anlamda insan tasarladığı, kendini felsefik kıldığı, kendini bilimsel kıldığı oranda insandır. Ama nereden neresine ağırlık verir; nereden neresini esas alır; nerede değişiklik geçirir; nerede ne kadar hangi ideolojik biçime ihtiyaç var; nerede ne kadar onun gerçekleşme disiplinine, moraline, ahlakına ihtiyacı var? Bunlar doğru tespit edilirse, o toplum sağlıklıdır, o toplum özgürdür, o toplum kendini yaşatır. Ama beceremez ve ideolojik sorununu, moral sorununu halledemezse, o toplum düşer. Hükümdeyken düşer, düşerken de dağılır ve eriyip gider. Şimdi bizim Kürt toplumu da biraz düşen bir toplumu ifade ediyor. Kürt toplumu düşen ve daha da kötüsü dağılmayla yüz yüze olan bir toplumdur. Çünkü ideolojik, moral düzeyi yıkılmış bir toplumsal gerçekliktir.

Tam da bu noktada PKK nedir? PKK, ideolojisi ve morali yıkılan halk gerçekliğinin öncelikle ideolojiyi ve morali bulma hareketidir. Bunu çok iyi anlamamız gerekir, çünkü bu kilit bir anlama sahiptir. Ama ben sizin toplumsallıkla bağınıza bakıyorum veya değişimden ne kastettiğinizi anlamaya çalışıyorum. Halinizi eski köylülerin sopa kaldırıp değişiklik istemesine benzetiyorum. Sopa yerine elinize bir silahın geçmesi, teknik bir farklılık yaratıyor, yoksa anlayışta hiçbir fark yok. Köylü de sopayı kaldırır ve sallayarak “ulan ben üzerine gelirim, yıkıl karşımdan” der, ama daha sonra Don Kışot'un yel değirmenine saldırısı gibi boşa çıkmaktan kurtulamaz. Unutmayın ki, birçoğunun silahı sallaması buna benziyor, hatta daha da tehlikelidir. Çünkü silahla Don Kışot'luk yaptın mı, yanarsın. Zaten bunu dehşetle karşılıyor ve önlemek istiyoruz. Sizleri silahlı Don Kışotlar olmaktan çıkarmak şu anda en temel görevlerimizden sayılır.

Peki bunu nasıl önleyeceğiz? İşte söylediğim gibi, öncelikle toplumsal düşüşümüzü, dağılmamızı önleyecek düşünce gücünü, ideolojiyi ve bunları üstün bir iradeyle sergileyecek morali yaşama bağlılıkla göstermek ve yaşamsal kılmakla önleyeceğiz. Buna ihtiyacınız da vardır. Ayrıca ben başka çözüm de göremiyorum.

Birçok ideoloji bu iddiaya sahiptir. Örneğin, çağımızın gelişen bilimsel düzeyine bağlı olarak modern dediğimiz ideolojiler vardır. Nedir onlar? Burjuvazinin sosyal gerçekliğine bağlı ideolojiler diye de tabir edebileceğimiz milliyetçilik ve onun versiyonları, liberalizm, devletçilik ve benzeri bir sürü akım, şu ekol, bu ekol diye de belirledikleri ideolojiler var. Ama bunlar arasında en temel özellik milliyetçilik olarak tanımlanabilir. Daha önceki ideolojiler ise toplumsallıkla bağları sınırlı olduğu ölçüde ulusal düzeyin gerisindeydiler. Daha çok cemaatleri, aşiret topluluklarını esas alırlardı. Aile biçiminde cemaatler oluşmuştu. Tanrı ideolojileri, hatta felsefe okulları bile dar bir cemaatin çıkarımı esas alırdı ve esasta da onların ideolojisiydi, yoksa bütün toplumun değil.

Burjuvazi bir adım daha gelişen bir sınıftır ve en azından kendisi için bir ulus öngörür. Bir ulusal pazar, bir ulusal sınır, bir ulusal devlet öngörür. Bu da ifadesini milliyetçi ideolojinin gerçeğinde ortaya çıkarır. Milliyetçi ideoloji nedir? Burjuvazi bir toplumu yüceltir, bu toplumun bir ulusunu yüceltir. Ulus olunmak zorundadır.

Çünkü burjuvazinin ulusal devletine, ulusal kültürüne, ulusal topraklarına ihtiyacı var. Bu doğrultuda muazzam bir ulusal devlet düşüncesi, muazzam bir ulusal kültür düşüncesi, ulusal ekonomi düşüncesi, ulusal partiler, daha başka ulusal olan bir sürü boyut geliştirilir. Bu da muazzam bir milliyetçiliktir. Nitekim değişik nedenlerle faşizme doğru kayış vardır. Bir Hitler en gelişmiş şoven milliyetçiliği temsil eder ve “Alman en yücesidir, bütün diğer ırklar aşağılıktır” der. Burjuvazinin ideolojik gelişmesinin vardığı en tehlikeli nokta budur.

Elbette ki ideolojilerin toplumsallıkla, toplumsal sınıflarla bağımlı gözardı etmek mümkün değildir. Genelde insanla bağlantılıdır ama özelde insan toplumunun, yani sınıfsallaşmanın gelişmesiyle de ideolojilerin bağlantısı vardır. Birçok ideolojinin genelde toplumla ve özelde onun sınıflarıyla bağımlı görmemek mümkün değildir. İşte burjuvazinin de böyle bir ideolojik gelişmesi vardır ve hala bu gelişme bütün hızıyla sürmektedir. Liberalizm de, devletçilik de milliyetçiliğin başka bir biçimidir.

Buna karşı burjuvazinin ikiz kardeşi veya onunla birlikte tarihte yaygınca çıkan emekçi sınıf, proletarya diye tabir edilene denk gelen bir ideolojiyle ortaya çıkılmak isteniliyor. Bilindiği üzere, buna da sosyalist ideoloji denildi. Sosyalist ideolojinin de kökeni eskiye dayanır. Tarih boyunca nasıl milliyetçilik aristokrasiye, hatta köle sahipleri sınıfına kadar dayandırılırsa, sosyalizm de en ezilenlere, pleblere, serflere kadar dayandırılabilir. Pleblerin Spartaküs'le bir sosyalizm denemesi, serflerin de orta çağda bir sürü sosyal komün denemesi vardır. Ama gelişimini 19. yüzyılda bilimsel sosyalizm diye de değerlendirilen dönemde yakalamıştır. Yani her çağın kendine göre bir sosyalizmi vardır. Örneğin İslamiyette de Hz. Ali veya Alevilik genelde biraz İslamın sosyalizmidir. Orta çağda hemen her dinin kendine göre sosyalize olmuş biçimleri vardır. Hatta bu, ilk çağlarda da söz konusudur.

Kapitalizm çağında ortaya çıkan, geneldeki bilimsel ideolojiyle bağlantılı olarak bir de sosyalizmin bilimselliği var. Diğer sosyalizmlerden ayırmak için gelişen sosyalizme bilimsel sosyalizm deniliyor. Neden bilimsel? 19. yüzyıl zaten bir bilim yüzyılıdır ve bilimin kendisini hissettirmede hiçbir alan yoktur. Bu gelişim

sosyal bilimlere de etkide bulunuyor. Dolayısıyla sosyal bilimlerin en özlü ifadesi olarak sosyalizm ortaya çıkıyor. İşte bilimsel sosyalizm veya sosyalizme bilimsellik adı bu yüzden takılıyor. Bu fazla önemli değildir.

Sosyalizm, ideolojiler tarihinde en bilimsel olma iddiasındadır. Bunun da bazı nedenleri vardır ve en temel nedeni de emek sınıfına bağlılığıdır. Egemen sınıflar yalan söylemek, gerçekçi olmamak zorundadır, ama emek sınıfı gerçekçi olmak, yani bilimsel olmak zorundadır. Çünkü yalana, başkalarını sömürmeye ihtiyacı yoktur. İşte bu nedenle emek sınıfı bilimselliğe yatkın bir sınıftır. Bu izafi olarak da böyledir. Zaten, insan genel olarak her zaman ütopyalara muhtaçtır. Ancak ütopyalar güdüm değildir. Kaldı ki, sosyalizmin de ütöplast özelliğini düşünmemek mümkün değildir. Aslında her ideoloji bir ütopyadır ve sosyalizm de öyle bir ütopya olmak zorundadır. Reel sosyalizm bunu aşmak istedi veya sosyalizmi ütopyasız, moralsiz götürmek istedi, fakat sonuç çözölüş oldu. Bu sosyalist ideolojinin özüne ters gelen bir saptırma biçimi olarak da düşünülebilir. Her saptırmada olduğu gibi başarısızlığa uğraması kaçınılmazdı.

Şimdi bilimsel bir ideolojiye ihtiyaç var mıdır veya bir ideoloji bilimsel olmak zorunda mıdır sorularına açıklık getirelim. İnsan düşüncesi giderek bilimselleşiyor. Dolayısıyla nasıl ki fizikte, kimyada ya da diğer ekollerde bir bilimselleşme oranı varsa, sosyal dallarda da bir bilimselleşme oranı vardır. Ama nasıl ki bilim temel doğa kanunları konusunda tümüyle kendini dört dörtlük bir izaha kavuşturamamışsa, toplumsal bilim de çok daha izafidir. Kendisini tamamen bilimselleştirmesi mümkün değildir. Çünkü toplumun kendisi zaten hayali bir özelliğe sahiptir; tasarımıdır, ruhtur, bunu dört dörtlük bir formüle sığdırmak mümkün değildir. Genelde insanın kendisi tümüyle bilimsel olarak üretilecek bir varlık değildir. İnsan eğer böyle ele alınmak istenirse, faşizmin saf Alman ırkı yaratması gibi bir duruma götürür ki, bu da en tehlikelidir. Hatta bu sosyalizmde biraz denendi ve çözölüşü yarattı. Faşizm çok erken çözölünmüş bir burjuva ideolojisidir. Reel sosyalizm de bir sosyalist saptırma olduğu için çözölüdü. Reel sosyalizmde ruhsuz, mekanik işleyen bir toplum bireyi yaratılmak istenildi.

Sosyalizm kavram düzeyinde insanın toplum ilişkilerini en öz-

gür belirleme yöntemi olarak da tanımlanabilir. Toplumsal gerçeklikten kopan, onun üstünde yer alan, bastıran, sömüren ne varsa ona karşıdır. Ama böyle olayım derken de, “toplumda her şey bir tarağın dişleri gibi birbirine benzemek zorundadır” demek de doğal gelişmeyi inkardır. Çünkü hiçbir doğa gelişmesi böyle değildir. Bu nedenle özgür katılım en doğrusudur. Toplumsal katılım yeteneklere ve çabaya göre olmalıdır. Zaten sosyalizm de böyle tanımlanıyor. Bunun yerine bürokratik katılım, emre göre katılım, öncesinden “iki kere iki dört eder” gibi bir katılım insanın doğasıyla bağdaşmıyor. Nitekim bağdaşmadığı da reel sosyalizmin dağılmasında görülüyor. Köleci, feodal dönemde bir birey kendini toplumun çok üstünde bir yere, tanrı yerine koyuyordu, şimdi de patron yerine koyuyor. Böyle tanrılar nasıl aşılıysa, patron da aşıyor. Ama sosyalizmde insanı mekanikleştirmek, olsa olsa bir saptırmadır, bir özgürlük düzeyi değildir.

Ezilenlerin genelde sosyalist düşünce, eşitlik, özgürlük anlayışları 19. yüzyılda Marks-Engels tarafından geliştirilerek bilimsel bir ifadeye kavuşturuldu. Marks-Engels'in geliştirdikleri sosyalizmin bu bilimsel ifadesi bir katkıdır ve kazandırdıkları vardır. Sosyalist ütopyayı, sosyalist gelenekleri, özellikle ideolojik olarak bilimsel bir ifadeye kavuşturmuşlardır. Bu anlamda kullandıkları zeminler Fransız felsefesi, İngiliz iktisat politikası ve Alman tarihsel materyalizmi gibi güçlenme dayanaklarıdır. Yani bunların hepsini düşünürler ve sonuçta oldukça bilimsel bir ifadeye kavuştururlar. Kendi sosyalizmlerinde de, diğerlerinden farkını koymak için “bilimsel” derler. Bu önemli bir aşamadır ve küçümsenemez.

Bir yandan sosyalizm ideolojisini böyle netleştirir ve bilimselleştirirken, diğer yandan bunu örgütlemek istediler. Komünist Liga, 1. Komünist Enternasyonal'i kurdular. Bunlar işçi sendikalaşmasına götürdü ve işçi sınıfına biraz bilinç, örgüt kazandırdı. Fakat tam iktidara getiremedi. Paris Komünü bir denemeydi, fakat başarıya ulaştırılmadı.

Bütün bunlara Lenin'in sosyalizmi politikleştirerek bir ileri adım daha attırma durumu vardır. “Bolşevik deneyim” diye de tabir edilen Lenin öncülüğündeki sosyalist devrimde pratik-politik bir gelişme aşaması vardı. Lenin'in sosyalizme en önemli katkısı onu poli-

tikleştirmesidir. İdeolojiden politikaya büyük bir sıçrayışı gerçekleştirmiştir. Bilindiği üzere Lenin'in bir devrim teorisi vardır. Emperyalist devrim teorisinde, “en zayıf halkadan kırılma” belirlemesi vardır. Bunun öncü partisi, öncü partinin savaşım taktikleri olan ayaklanma, gerilla üzerine değerlendirmeleri vardır. Ayrıca proletarya diktatörlüğü teorisi söz konusudur. Bunları hem kavramlaştırıyor, hem programsallaştırıyor ve hem de aynı zamanda bir parti öncülüğüyle örgütleştiriyor. Hatta bunu devletleştirmeye kadar götürdü. Daha sonraki süreçte (özellikle Stalin dönemi ve daha sonrası) bunu devleti geliştirmek biçiminde gerçekleştirdiler. Stalin'in bütün yaptığı sosyalist devleti geliştirmekti. Bu durum o kadar ilerletildi ki veya o kadar tek boyutlu ele alındı ki, ideoloji neredeyse politika içinde, hatta ekonomi içinde eritildi. İdeolojik ve moral bir güç olarak parti devlet içinde yok oldu, tüketildi. Kaldı ki parti de, devlet de tüketilebilir. Marks ve Engels'de bunun ölçüleri veriliyor. Devlet önce gereklidir ama devletten çıkmak da gereklidir; yine parti ortadan kalkar ama amaçlarına ulaştıktan sonra kalkar. Parti de, devlet de bir geçiş aracıdır.

Sovyet deneyiminde parti ortadan kalktı ve devlet oldu. İdeoloji ortadan kalktı, dış politika ve iç politika düzeyine indirildi. Elbette ki ideolojiyi politika içinde böyle eritmek, tüketmek büyük tehlikeler içerir. Nitekim bu ortaya çıktı. Muazzam politikleşmiş bir Sovyet sisteminin ve hatta parti organının, bir devlet organını, yine bir parti sekreterliğinin bütün gücü dünya çapında elinde bulundurması, kapitalizmin daha gerisine düşmek gibi bir duruma yol açtı. Bu bir sapmadır. Evet, nereden bakılırsa bakılısın proletarya devletine ihtiyaç vardır ama bir partinin kendisini bu kadar devletleştirmesi, kendi varlık nedenlerine ters düşmesi bir sapmadır. İşte Sovyetlerde bu derinleşti ve sonuç tıkanmaya götürdü. Bu tıkanmanın da doğal olarak gittiği yer çözümlü oldu.

Bunu dünya hala yaşıyor. Bir dönemlerin sosyalist sistemiyle emperyalist sistemi diye ayrılmış bir dünya görüntüsü vardı. Neredeyse 70 yıl böyle değerlendirildi. Ayrıca bu da proletarya devrimler çağıyla nitelendirildi. Sovyet deneyiminin çözümlüşünden sonra bu kavramların bitirildiği görülüyor. Proletarya devrimler çağı deyimi, proletarya diktatörlüğü kavramı pek kullanılmıyor. Hatta kuru-

lan reel sosyalist devletler vardı ve onların da aşıldığı söyleniyor.

Günümüzde ortaya çıkan yeni bir durum tartışılıyor. Her ne kadar buna kapitalizmin zaferi deniliyorsa da, bu pek de yüzyılın başındaki kapitalizm değildir. Çok farklı bir durumdur ve zaten anlaşılmaya çalışılıyor.

Sosyalizmin politik bir güce dönüşme sorunlarını biraz görmek gerekiyor. Zaten bu sorunlar çözümlenmeden yeniden kuruluş mümkün değildir. Her ideolojide olduğu gibi, sosyalizm de elbette ki iktidar sorununa doğru yaklaşacaktır. İdeolojiler devletleşmek, iktidarlaşmak ve toplumlarda yer edinmek isterler. Bu onların doğası gereğidir. Ama sorun bunun nereye kadar ve nasıl olacağıdır. Doğayısıyla sosyalizm devlet olmak istiyor diye kimse suçlayamaz. Emekçiler lehine elbette devlet olmak isteyecektir. Zaten temel ereklerinden birisi de budur. Ama her şey devlet olmakla halledilebilir mi? İşte burada sorunlar ortaya çıkıyor.

Devletleşerek sosyalizm amacına ulaşamaz. Devletleşmek sosyalizmin basit bir amacı olarak anlaşılırsa daha doğrudur. Bazı sosyalist amaçlar vardır ve devlet eliyle yerine getirilir. Gericiliği bastırmak ve dış emperyalist tehlikeyi boşa çıkarmak için devlet gereklidir. Ama her şeyi devletten beklemek sosyalizmi saplantıya götürür. Nitekim bu her şeyi Allah'tan beklemek gibi bir şey olur. Dinler de başlangıçta anlamlıdır ve çok çarpıcı bir ihtiyaca cevap verirler. Bir devlet dinle de başlar ve devlet olur. Ama sonradan birisi çıkar, dini yalnız bir Allah'a indirger ve “Allah'ın gölgesi benim” der. İşte monarşik bir sultan, görülmemiş bir dikta olur. Sosyalizm de buna benzer. Devlet olması gerekir ve başta çok da demokratiktir. Sonra her şeyin üzerinde bir genel sekreter ve “enternasyonalizm”le birlikte oldu dünya çapında bir lider! Bütün her şey devletle oldu ve sonuçta Allah yerine konulan bir genel sekreter veya onun politik bürosu ortaya çıktı! İşte sapma budur.

Bu temelde içimize bakalım: Biraz parti yetkisini eline alan can almak da dahil, her şeye hükmediyor. Bunları bizde yaşanan somutu göstermek, bir ideoloji iktidarlaştı mı tehlikelerini belirtmek için söylüyoruz. Sovyetler'de bu çok yaygınca yaşandı ve buna yol açan biraz da ilk sosyalist uygulamaları. Aslında Sovyetler'de ilk uygulanan vahşi bir sosyalist uygulamadır ve daha önce bir örneği yok-

tur. Stalin'in kişisel özelliklerine başka etkenler de eklenince, devleti böyle bir abartma ve sosyalizmi neredeyse devletin iç ve dış politikası, ekonomisiyle sınırlı tutma durumu yaşandı. Varılan nokta ise, "sosyalizm olamaz" sonucuydu. İşte yeni sosyalizm tartışmaları politikayla iç içe böyle ele alınabilir.

Sosyalizm ve politika ilişkisi, sosyalizm ve devlet ilişkisi daha önce de ele alınıyordu. Lenin zamanında da iktidar, devlet meselesi, etnik demokrasi sorunu çok işlendi ve oldukça da sınıf esasına göre makul çözümler bulundu. Dönemine göre bu çok önemli bir politikleşmeydi ve insanlığın da kurtuluş ütopyasını teşkil etti. Yarattığı büyük cazibe alanıyla sosyalizme olan büyük ilgi 20. yüzyıl boyunca devam etti. Bu neden böyleydi? Gerek ideolojik olarak, gerek politik olarak insanlığa vereceği gerçekten kocaman bir dünya vardı. Üstelik ütopyası kadar gerçekleşme durumu da söz konusuydu ama saptırıldı. Nasıl saptırıldı? Her şey Sovyet çıkarları, Sovyet çıkarı içinde de her şey Rus çıkarı, Rus çıkarı içinde de her şey bürokrasi için, bürokrasi içinde de her şey bir parti çıkarı, onun içinde de merkezin, polit büronun ve de sekreterin çıkarı içindi. Sonuçta bütün insanlık bir elitin hizmetine koşturulmak istenildi. Sosyalizmi böyle kullanmak istediler, ama tabii ki bunun yürümeyeceği açıktı. Zaten sosyalizmin özü de buna tersti ve nitekim çözülüş çok hızlı oldu. Bu neredeyse birçok kimsenin beklemediği ve fark etmediği şekilde gelişti. Yaşanan gelişmeler sosyalizmin özüne çok aykırı olduğu için, bu anlaşılır bir şeydir. Bir günde de çözülüşüne şaşmamak gerekir, çünkü doğal olanı da böyle olmasıdır. Bu arada belirtelim ki, diktası da çok eziciydi.

Bu sapma çok tehlikeliydi. Bizim içimizde bile başlangıçta bir kişi bir hiçtir, ama parti erkini ele geçirinca bir canavar oluyor. Ben kendi pratiğimizde böyle yüzlercesini gördüm. Sovyetler'de bu biraz daha modernce ve genelde oldu. Bu durumda gerekli olan, sosyalist ideolojiyle güç-erk ilişkisini, politika ilişkisini çok sağlam ele almaktır. Nasıl sağlam ele alınabilir? İdeolojik saflığı çok iyi gözetmekle olur. Politikayla ideolojinin bozulmaması gerekir. Politikanın dar bir sınıfın veya dar bir elitin çıkarına, (hatta şu anda yaşanan haliyle bir sınıfsal çıkar da değil) kişisel, zümresel çıkarlara alet edilmemesi gerekir.

Bunun için ne gerekiyor? İdeolojik bir organ gerekiyor. Bugün pek de beğenmediğimiz, mollalar rejimi dediğimiz bir İran'da Aye-tullah kurumu vardır. Şah gibi dev bir politik gücü bile alaşağı edebilecek gücü vardı ve onun bütün kuvveti ideolojydi. “Ayetullah” esas itibariyle ideolojik bir organdır. Ayetullahlar işlerini ideolojiyle yürütürler ve nitekim şu anda da son derece etkili olabiliyorlar.

İşte sosyalizmde bu yoktu. İdeolojik organ, ister basımla, ister sözcüleriyle, ister ideologlarıyla önemini yitirdi. İdeologlar tümüyle devletin basit papağanları durumuna düştüler ve Sovyetler'de “iç çıkar budur, dış çıkar budur” deyip herkesi yalana alet olmaya çağırdılar. Sonuçta ideoloji böylece ihanete uğradı. Oysa ki sosyalist ideolojinin bütün insanlığa hitap etme durumu var. Nitekim İran Ayetullahları bile “biz İslamı yalnız İran için değil, bütün insanlık için düşünüyoruz” diyorlar ve bu yankı da bulabiliyor. Sovyetler'de de başlangıçta enternasyonalizm bütün insanlık içindi, ama sonradan tümüyle Sovyet çıkarlarına, Rus çıkarlarına veya bir elitin çıkarına dönüştürüldü.

Bunun önlenmesi için hem ulusal, hem uluslararası düzeyde kesin ideolojik olmaya ihtiyaç var. Bu enternasyonalizmle çözümlenmek istenildi ve enternasyonaller kuruldu. Fakat yine de Sovyet deneyimini böyle olmaktan da kurtaramadılar. Bu konuda hiç rol oynamadılar demeyeceğiz, ama sonuç bir saplantı ve onun çözülüşüdür.

Demek ki sosyalist ideolojinin anlamını, gereğini, politikadan farkını ortaya koymak gerekir. Diktaya, zümresel çıkarlara alet olmamalı, emekçilerin ve onların şahsında da bütün insanlığın geleceği açısından rol oynayabilmelidir. Sosyalizm tarihle, gelecekle, ütopyayla, bilimle, gerçekleşme düzeyiyle, öngörülen gelişme hedefleriyle bağlantısını sürekli düşünen, tartışan, gözeten ve böylece gerçek bir beyin rolünü oynayan bir doğrultuda olmalıdır. Bir ulusa, dar bir sınıfsal çıkara bağlı olmayan, emeğin temsilcisi olan sınıflara (insanlığı ilgilendirdiği veya hakkın, gelişmenin bunların şahsında sağlama bağlandığı oranda) bağlı olan, bir sınıf bakış açısından bağını koparmayan bir organ olarak kendisini geliştirmesi gerekiyor. Ulusal gerçekliği gözardı etmeyen ama kendini bir ulusal çıkar da boğmayan, her ulusa adil yaklaşan (buna ulusların kendi kade-

rini tayin hakkı ilkesi denilir), yine demokratik olabilen, diktayı dar bir zümrenin çıkarı olarak görmeyen, diktayı ve iktidar aracı olan devleti, haksız sömürü organlarını ortadan kaldırmak için olduğu kadar, yeniden düzenleme biçiminde dönüşmeye uğratmayı esas alan ve buna benzer birçok sağlıklı düşünceyi, projeyi ve onun ah-laki esaslarını düşünen bir organ olarak işlev görmelidir.

İnsan yalnız bir kalkınma olayı değildir. Reel sosyalizmde nere-deyse kapitalizmle yarışıyor adı altında insanı sürekli yiyip-içen bir hayvana dönüştürdüler. Nitekim Sovyet çözülüşünde herkes dük-kanlara koşuyordu. Hatta şurasına burasına gıda maddelerini dol-durmak Sovyet insanının temel bir özelliği haline gelmişti. Evet, ekonomik gelişme gerekiyor ama insanların gözünde tümüyle “şu-rama burama yiyecek-içecek sıkıştırırım” gibi bir hayvanlaşmaya düşürürsen, o sosyalizm değildir.

İşte sosyalizme gerekli olan bir de moral yönü vardır. Gerçi din-ler de “insan tümüyle moralle yaşar, kutsal ilkeye göre yaşar” der-ler. Ama bütünüyle böyle olmasa da, aslında moral şarttır. Zaten insanı alabildiğine maddiyatla doyurmaya çalıştın mı, doymaz. İşte doğanın tahribatı, toplumun kemirilmesi, insanın kanserleşmesi, bu tüketici toplum kalıpları yüzündendir. Bugün Avrupa'da gelişmiş kapitalist ülkelerin gelişmiş tüketici toplulukları olmasıdır. O kadar tüketici topluluklar haline gelmişlerdir ki, doğa artık dayanmıyor. Bu tüketici toplum kalıplarına artık dünya da dar geldiği gibi, daha da devam ediyor. Bunların üzerine bir de kanserleşme başlıyor. Kanserleşme gerçek anlamda kanser hastalıkları olduğu kadar, bir de genelde kanserleşme var. Buna benzer birçok ulusal hastalık ol-dukça geliyor. Bunun sonucu bağışıklık kazanan kanser veya AIDS gibi benzer hastalıklar ortaya çıkıyor. Bütün bunlar tüketim-den ileri geliyor. İşte bir cinsel tüketim de AIDS'e yol açıyor. O da bir hastalık ve tüketici toplumun kalıplarından ileri geliyor. Yarattı-lan gerginlik, stres ve benzeri şeyler kaçınılmaz olarak buna yol açıyor. Hatta daha da yeni hastalıklar geliyor. Çünkü insanın bu tüketici toplum kalıplarına karşı direnme gücü yok edilmiştir.

Böyle şeyler başka tarihi dönemlerde de vardı. Veba vb. hastalık-ların zaman zaman yaygınlık kazandıkları görülmüştür. Bütün bun-lar kesinlikle toplumsal düşürülmekle bağlantısı olan şeylerdir. Di-

renme gücü yitirilince (ki bu moral gücüdür) insan çözüldür. Bizim halkımızda tümüyle bir kanser gibidir. Çünkü direnme gücü, morali yıkılmıştır. Ve her türlü hastalık kol geziyor. Zaten insanlara sağlıklı insan demek için bin şahit gerekiyor. Ben gerçekten hepsini hastalıklı görüyorum ve bütün devrimciliğimi bu hastalığa bulaşmamak için yürütüyorum. Beni öldürseniz asla o insanlar gibi yaşayamam. Moralmen, ruhen hastalar, fiziksel olarak hastalar. Dolayısıyla elle tutulur bir yanları yok, zavallılaştırmışlar. Sağlıklı hiçbir yaşamları yok ve moral sıfır. Zaten kültürü, dili tahrip edilmiş, bitmiştir. Şimdi bu kadar hastalığı yaşamış bir toplumla sen “yaşayabilirim” dersin, kendini saptırmış olursun.

İşte temel sorunlar bunlardır ve bunun sosyalizmle nasıl aşılabacağı gündeme geliyor. Reel sosyalizmdeki gibi aşılamayacağı açıktır. Kapitalizmdeki gibi karnını doymayı esas alırsan, insanları kapitalizmin yarattığı insanın daha da gerisindeki bir yaratığa dönüştürürsün. Bu gerçek reel sosyalizmde ortaya çıkmıştır. Tabii morali kırarsan, demokrasiyi geliştirmezsen kapitalizmden daha geri koşullar ortaya çıkar ve seni geride bırakır. Bunun en temel nedeni, dediğimiz gibi, reel sosyalizmin demokrasi ve morali geliştiremediğinden, kapitalist tüketim kalıplarını aşmadığından dolayıdır. Dolayısıyla ideolojiye ters düşmüştür. Sosyalist ideoloji kesinlikle kapitalizmin normlarını insanlık için esas göremez. “Kapitalizm bu kadar veriyor, ben de bu kadar vereceğim” diyemez. Sen bazılarını hiç vermeyeceksin, olmayan bazı şeyleri de vereceksin. Bunu araştırıp, bulmak gerekir ve bunu bulmak sosyalizmin sorunudur. Kapitalizm çevreyi kirletiyor, doğayı kirletiyor, toplumu kanserleştiriyor. Sen de bunu önleyecek çareler bulacaksın. Yoksa, “kapitalizmden daha çok üretiyorum” adı altında doğayı, çevreyi kirletirsen, morali, demokrasiyi boğarsan, bu sosyalizm olmadığı gibi karikatürü bile olamaz ve olmadığı da ortaya çıkmıştır.

Kesinlikle sosyalizme ihtiyaç vardır. Çünkü başlangıçta, kölelik çağında ve orta çağlarda olduğu gibi günümüzde de egemen sömürücü sınıfa ve onun temsilcilerine kalsa, daha önce söylediğimiz gibi ortaya çıkacak canavarlar ilk çağlardakilerin hesaplanamaz misliyle üstünde olacaktır. Nitekim bu canavarlar şimdiden işin içindedirler ve insanlığı kemiriyorlar. Bu nedenle başlangıçta ustalar, na-

sıl “kapitalizme karşı çözüm sosyalizmdir” diye oldukça iddialı ve üstün moralle bir yaşam içinde olup onun savaşımını verdilerse, sen de aynen öyle olacaksın. Günümüzde gelişen bu canavarlığa karşı daha etkin bir sosyalizmle cevap vereceksin. Bu nasıl bir cevaptır? Elbette ki rahatlıkla verilebilir bir cevaptır. Çünkü kapitalizmin tüketim ve tahrip kalıpları aşılamaz değildir. Ama bu mücadele, hem de moral mücadelesini gerektiriyor. Yeniden örgütlenmeler, programlar ve bunun engin tartışmaları gerekiyor. Yoksa “sosyalizm çözüldü ve dolayısıyla iflası kanıtlandı” demek zaten kapitalist ideolojik saldırıyı gösterir ve şu anda yaygın olan da budur.

Kapitalizm, kendisinin sosyalizm tarafından mahkumiyetini suçsuzluğa dönüştürmek için büyük çaba içindedir. Aslında 20. yüzyıl boyunca ağır yargılamalar geçirdi ve mahkum edildi. Gerçekte aşılması o kadar zor değildir. Ama bilinen hatalar nedeniyle ve biraz da çağının tam gelmeyişi yüzünden bu mahkumiyet tam bir kapitalist aşınmayla sonuçlanmadı ve kapitalizmin ömrü biraz daha uzadı. Ama hiç kimse kapitalizmin ömrünün yüzyılın başındakinden daha fazla veya sağlıklı olduğunu sanmasın. Daha önce “kapitalizm yüzyılın sonuna varmadan aşılır, hatta komünizme de ulaşılır” demek, bir hata, bir abartmaydı. Aslında bu bir ütopyanın sapıtılmış biçimiydi. Çünkü reel sosyalizm bir yanı sıra kapitalizmin daha gerisinde bir konumu ifade ederken, diğer yanı sıra da komünizmi kurduğunu iddia ediyordu. Bu abartma ve sapmayı reel sosyalizm gerçeğinde görmek mümkündür.

Aslında kapitalizmle daha uzun soluklu bir mücadele gerekiyor. Ustalar bu mücadelenin yüzyıllarca süreceğini söylüyorlardı ama kapitalizmin tarihi neredeyse bin yılı bulacak. Sosyalizmin gelişim tarihi de birkaç bin yılı bulsun. Bundan çekinmemeliyiz, çünkü her şeyi birkaç on yıla sığdırmak, sosyalizmin tarihinde pek mümkün değildir. Sosyalizmin tarihinin insanlık tarihi kadar eski olduğunu söylüyoruz ve geleceği de öyle olacaktır. Ama bu böyledir diye de günümüzün kapitalizmine karşı ideolojisiz veya onun mücadelesi, onun iktidar savaşımını olmadan geçiremeyiz. Ama vereceğimiz mücadelenin nasıl ve nereye kadar olacağını temel biçimleri ve taktikleriyle bulmak zorundayız. Bunun için güncel sosyalizm tartışmaları gerekiyor. Bu tartışmalar kapitalizmin in-

sanlığa dayattığı sorunları öncelikle ele almalıdır. Yani ezilen uluslar başta olmak üzere insanlığı, ezilen sınıfları yıkıma götüren, bütünüyle doğayı tahrip eden, hatta kapitalist toplumların kendi içinde bile böyle bir tahribatı gerçekleştiren gidişini önleyen bir tartışmaya ihtiyaç vardır. Kısaca günümüzde yapılması gereken, reel sosyalizmin çözülüşünden sonra kapsamlı bir tartışmadır. Yani bir dönem gitti, yerine başka bir dönem nasıl getirilir? Bunun tartışmalarla aydınlatılması gerekir.

Dikkat edilirse, sosyalizmin tarihinde büyük tartışmalar vardır. Müslümanlıkta bile Alevilik-Sünnilik tartışmaları bir yerde sosyalizm-kapitalizm tartışmasına benzer. Sünnilik tarih boyunca resmi ve egemen bir devlet biçimi olarak Aleviliği nasıl sindirip, bir mezhebe dönüştürdü ve o mezhep de dağa sığındıysa, günümüzde sosyalizm de resmi kapitalizm tarafından böyle bastırılıyor, mezhepleştiriliyor, kadükleştiriliyor ve yaşanmaz diye bir hükümle topluma gösterilmek isteniliyor. İşte bir anlamda İslamın sosyalizmi de diyebileceğimiz Alevilik, devlete nasıl bağlanmak, nasıl devrimci özünden boşaltılmak isteniliyorsa, aynı şekilde kapitalizmin de sosyalizme bir saldırısı vardır. Kapitalizm bu saldırıyla birkaç mevzi kazanıyor ve bununla var olan sosyalizmi de kendisine bağlamak istiyor. Aslında biraz bağlanmış. Mesela bir Türkiye'de bütün eski sosyalist kadrolar kapitalizmin hizmetine koşurulmuş, tıpkı Alevilerin bazı temsilcilerinin koşurulması gibi. Hatta PKK'nin içinde bile bazıları devletin hizmetine koşurulmak isteniliyor.

Bu durum tarih boyunca böyleydi ve günümüzde de böyledir. Ama bu böyledir diye, biz, İslam devriminin zulme, sömürüye karşı olan yönlerini nasıl görmezlikten gelemesek, sosyalizmin de evrensel çapta sömürüye, zulme karşı ve hatta insanlığın topyekün bir tehlikeyle karşılaşmasına karşı olan yönlerini görmezlikten gelemeyiz. Bu durumda mutlaka yapılacak işler vardır.

Tarihte olduğu gibi sosyalizm en derli-toplu bir bilimsel ifadeye kavuşturulabilir. Günümüzü değerlendirdiğimizde, daha önce var olan iki kampın aşıldığı görülecektir. Şimdi Güney, Kuzey kampı deniliyor ya da başka türlü kavramlaştırılıyor. Biraz bir sistem gibi kendini idare eden, kapitalizme karşı ondan rahatsızlık duyan ne kadar insanlık varsa (ki buna ezilen uluslar, sınıflar ve çevreciler

dahildir) bunların hepsinin ortak paydasını bulmak gerekiyor. Tıpkı sosyalizm tarihinde 1. Enternasyonal benzeri. Bunun başarmak istediği, bir ulustan değil, bütün uluslardan işçilerin birliğini ve daha çok da ideolojik birliğini kurmaktı ve aslında bunu başardı. 2. Enternasyonal biraz kitleleşen ve iktidarı yakalamak isteyen bir kuruluşa sahipti, ama bunu başaramadı ve zaten bu nedenle de aşıldı. Yerine gelişen 3. Enternasyonal, devletleşmiş sosyalizmin enternasyonalizmiydi. Ama o da devletleşmeyi kötü kullandı ve sosyalizmin devletle ilişkisini doğru çözemediği için aşıldı. İşte şimdi de yeni bir enternasyonal kuruluşa ihtiyaç vardır. Zaten mevcut tartışmaların düzeyi de giderek bunu gündeme getirecektir.

Nasıl bir sosyalist enternasyonal olmalıdır? Kurulacak bir sosyalist enternasyonal bütünüyle evrensel çapta insanlığın durumu-na, her ulusa, hatta her kıtaya, bölgeye uyarlanmış daha programatik bir sosyalizmi ve hatta her ulusa, ulusun içinde sınıfsal duruma uyarlanmış bir sosyalizmi öngörmelidir. Yani bu yeniden bir kuruluş dönemi demektir ve bu aşamalar halinde olur. Zaten sosyalizm ilkesi budur. Bir yerde bir aşama sağlanırken, diğer yerde başka bir aşama sağlanabilir. Mesela ideolojik birlik dönemi, devletleşme dönemi, birinci denemesinin sorunları nedeniyle aşılma dönemi, daha sağlıklı bir sosyalizme gitme dönemi gibi dönemler sayılabilir. Bunları yadırgamamak gerekir, bunlar sürüp giderler. Önemli olan sosyalizmin sorunlarını güncelliği içinde doğru yakalamaktır. Bunları ana hatlarıyla, sosyalizm ve devlet, sosyalizm ve kalkınma, sosyalizm ve moral, sosyalizm ve ulusal sorun, sosyalizm ve kültür, sosyalizm ve ekonomi, sosyalizm ve reel sosyalizm, sosyalizm ve ütopya, sosyalizm ve bilim, sosyalizm ve din, sosyalizm ve aile, sosyalizm ve kadın, sosyalizm ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, sosyalizm ve demokrasi, sosyalizm ve parti ilişkileri diye sıralamak mümkündür. Bütün bunlar yeniden tartışılmak durumundadır. Yani sosyalist ideolojinin kendisini yeniden kavramsallaştırması, giderek bu kavramlar açıklığa kavuştuktan sonra programsallaştırması, programsallaştırdıktan sonra yeniden örgütlemesi ve eyleme geçirmesi gerekmektedir. Kaçınılmaz olarak gelişme böyle dönemlerle olacaktır. Şimdilik belki fazla iddialı gibi bir durum yok ve bazı sığ, yüzeysel tartışmalar

var ama giderek, tıpkı 1. Enternasyonal'de, 2.'sinde, 3.'sünde olduğu gibi 4.'sü de, 5.'si de gelişebilir.

Sosyalist ideoloji ve onun iktidarlaşmasını, politikleşmesini ana hatlarıyla ele alırken, şimdi de kendi gerçeğimize dönebiliriz. Burada politika kavramına da açıklık getirelim. Sanıyorum en çok zorlandığınız bir konu da politikadır. Siz politikayı kavram olarak tanımlayamadığınız gibi, politik gelişme diye bir durumu da fazla tanıımıyorsunuz. Aslında ideoloji için de durum böyledir. Ben ideolojik kavrama açıklık getirmeye çalıştım. Sizin bunu kavramaya, kendinize göre sonuç çıkarmaya, kendinizi ideolojikleştirmeye ne kadar gücünüzün olduğunu herkes kendi gelişmesinde görebilir. Ama şunu çok açıkça söyledim ki; ideolojik gelişmeyi sağlama- dan siz hayvanlıktan kurtulamazsınız. Ayrıca bu toplum da kendini ideolojikleştirmezse dağılmaktan kurtulamaz. İdeolojisiz bir toplum, ilkel, hastalıklı ve çözülen bir toplum olmaktan kesinlikle kurtulamaz. Bir kişi için de tanımı yapıldığı, gereği konulduğu gibidir. Siz kendi ilkel kafanızla, güdülerinizle bırak devrim yapmayı, kendinizi bile yaşatamazsınız. Benim bütün gücüm, üstünlüğüm kendimi ideolojik olarak yaratmaktan kaynaklanıyor. Nitekim ileri ideolojik durumum beni önder yapıyor. İdeolojik önderlik düzeyi, toplumsal gerçekliği çözümlendiği, özellikle son çözümlerimizin oldukça bilimsel sosyalizmin yaratıcı bir uygulaması olduğu için beni bile daha da güçlendirmiştir. Tamamen ideolojiktir ve böyle bir ideoloji bir de politikleşmekle birlikte yürütülürse, bu çok büyük bir kuvvet olur.

İşte burada politika tanımlanacak olursa, ideolojiden toplumsallığa bir geçiş aşamasıdır. Politikleşme ise düşüncenin güç haline gelmesi, örgütlenmesi, propaganda haline gelmesi ve topluma mal edilmesidir. İdeolojik önderlik toplum için gerekli olan düşünceyi ortaya çıkarır ve onu doğru esaslarda tanımlar. Bundan sonra onun yayılma sorunu örgütlenmekle giderilir. Örgütsel merkezler, örgütsel işleyişler sonuçta kitleyi kendine kattığı oranda bir güce dönüşür ve bu da politikleşmedir. Politikleşmeyi, ideolojinin öngördüğünü biz programın temel belirlemelerinde dile getirmiştik. Eğer kitleselleşirse, ki bu da örgütle olur ve örgüt bunu yaparken de eylemliliğe başvurur. Eylemler hem askeri, hem de siyasi nitelikte olabilir. As-

İnnda biz bizzat ateşli ve silahlı olmaya politik diyelim.

Hemen şunu da belirtelim ki; askerlik de tam politikadır. Hatta askerlik politikanın yoğunlaşmış ifadesidir. Hiç kimse askerliği politikadan ayrı bir kurum olarak görmemelidir. Politikanın daha da yoğun düzeyi, silahla, askerlikle yapılan biçimdir. Askerlik gelişmiş politikadır. Politikadan farklı ve onun yerini tutan bir özelliği yoktur. Aslında politika da gelişmiş, yoğunlaşmış düşüncedir, ideolojidir. Daha doğrusu topluma mal edilmiş düşünce durumudur. Mesela Kürt gerçekliğine uyarladığımızda, Kürtlerin ulus olmaya, ulusal kurtuluşa ihtiyaçları olduğu ortaya çıkar. Ulusal kurtuluş için bir örgütlenmeye, örgüt için sömürgeci örgütlenmeyi ve devleti reddetmeye, bunun için de eyleme ihtiyaç vardır. Yani eylemli bir örgüt olmak kaçınılmazdır. Şimdi bunlar ideolojik belirlemelerdir ve bu belirlemeleri uygulayalım. Önce partisini kuralım, onun örgütlenmesini ve eylemini geliştirelim. Sonuçta ortaya çıkan bir politikadır ve bir politik güçtür. Temel çıkarlar, temel öngörüler maddi güç olur. Yani “ne kadar halka verdim, ne kadar örgüt kurdum, ne kadar eyleme geçirdim” diye sorup gereğini yerine getirirsen, bu anlamda da politik oluyorsun, politikleşiyorsun demektir.

Demek ki, politikleşmek, çoğunuzun sandığı gibi lafazanlık değildir. Ne kadar kitle örgütlediysen, ne kadar insanı eğittiysen, ne kadar yönetebildiysen, o kadar politiksın. Temel ulusal çıkar, ulusal örgüt, ulusal devlet, ulusal devrim gibi kavramlar ideolojik olarak ifade edilir ve programlara da bağlanır. Gerisi pratiktir ve buna da taktik denilir. Propaganda yapın, örgütleyin, bir-iki gösteri düzenleyin, birkaç büyük eylem gerçekleştirin. İşte bu da pratik, politik çalışmadır, politikleşmedir. Bunu yaparsanız politikleşirsiniz. Bu anlamda politikleşmek, ideolojiden, onun doğrularından güçlenmeye doğru dönüşümdür.

Burada kendimi örnek verebilirim. Önce doğruları belirledim: İlk ulusal sorun; ulusal sorunda parti, ulusal sorunda parti programı ve ulusal sorunda buna benzer diğer bazı temel belirlemeler yapınca hemen propagandaya geçtim. Kürt toplumunun hayati doğruları vardır. Bunlar için bağırdım çağırdım. İşte bu propagandadır, ajitasyondur. Ardından bu yetmediği için örgütlenmeye yöneldim ve birilerine temsilci, birilerine komiteler oluşturma, biri-

lerine gösteri düzenleme, birilerine silah vererek ilkeleri konuşurma görevi veriyorum. Bu da politik, giderek askeri hareket oldu ve ben bir ideologdan bir propagandacı, bir ajitatör, bir eylemci oldum. Genellikle ideolog masa başında bir şey bulup ortaya çıkarır ve militanlar da bunu yayar. Ama görüyorsunuz ki, bizde militanlar fazla olmadığı için, ideolojiyi ortaya çıkaran da, onu yayan da neredeyse birdir. Bizde uzun süre böyle oldu. Tabii onların tam kavranamaması, sınırlı yapılması, ideolojik-politik sorunlar veya politikanın örgütsel sorunları olarak ayrı sorunlardır. Ama dikkat edilirse bizdeki gelişme şahane bir biçimde bireyin kendini topluma göre, halkına göre önce ideolojileştirmesi, daha sonra onu bir parti ilanına kadar götürmesi ve onun da gereklerini yerine getirmek için son derece uygun taktiklerle hareket etmesi, tehlikeden uzak alanları bulması tarzındadır.

Tabii bu, müthiş bir eğitim almadan gerçekleşmez, çünkü sen ideolojiyi insana ancak eğitimle verebilirsin. Eğitim olmadan, insan bizde dağılmış bir hayvanlığın sınırında seyreden bir zavallıdır. Bu nedenle eğitime yüklenip, onunla güçleneceksin. Eğer insanı veya kendini hayvanlaşmaktan kurtarmak istiyorsan, ilkel, baskı gören, sömürülen birisi olmaktan çıkarmak istiyorsan eğiteceksin. Eğitim, senin propaganda gücü olman, senin örgüt gücü olman ve bazı insanı düşünce ve ruh yeteneklerinin açılması içindir. Bu da kendini etrafında aydınlatma, örgütlenme ve eyleme geçirme biçiminde gösterir. Gerçekte o zaman eğitilmiş, örgütlenmiş birisi oldun demektir. Tabii böyle birisi de poliktiktir, gerekirse askeridir.

Politikanın, askerliğin ideolojiyle bağlantısı ve ideolojinin de toplumun düşürülmüş hayvansal düzeyiyle bağlantısı çok açıktır. Kürt gerçeğinde bu daha da somuttur. Kürt toplumu ideolojiden, moralden kopan, dağıtılan, eritilen bir toplumdur. Onu toparlayan bir ideoloji, bu ideolojinin bir kişide çok güçlü bir temsilini bulabilmesi, ardından çok zayıf da olsa bir partiyle yürütülmesi çok tarihi bir ihtiyacı karşıladığı için topluma hızla taşırılması ve tam bir kurtarıcı harekete dönüştürülmesi başarılıdır. Bu nedenle herkes ona koşuyor. Bu, sıradan bir eğitim, sıradan bir eylemlilikle çok iş yapmaya götürür; çünkü bu tarihi bir ihtiyaçtır.

Demek ki, politikayı daha doğru anlamalısınız. Politikanın ideo-

lojiyle, ideolojinin toplumsal çözülüş düzeyiyle bağının var olduğu ve onu aşmakla görevli olduğu; politikanın da bunun temel aracı olduğu açıktır. Yani ideoloji söyler, politika yapar veya ideolog söyler, militan eyleme geçer. Hatta askerseniz daha da vurucu bir biçimde eyleme geçersiniz. Ama kendi başına eylemcilik olursa, ancak bir köylünün sopa sallaması gibi sallarsanız kaybedersiniz. Bindiği gibi köy kavgacılığında bütün köylüler, bütün aşiretler zayıf düşerler. Çünkü ideolojileri yoktur, amaçları yoktur, temel toplumsal ereklere ve hedefleri yoktur. Bu durumda Kürt kavgacılığı kendi kendini bitiren bir kavgacılıktır.

Yaşamınızda çoğunuz propaganda yapar, ama bu propagandaların düzeyi temel ideolojik özelliklerden yoksun olduğu için dedikodur, lafazanlıktır. Mesela ben de çok konuşuyorum ama çok da başarılıyım. Çünkü benim konuşmalarım tümüyle toplumun temel çıkarlarıyla bağlantılıdır. Hiçbirisi beni dedikoduya ve temel çıkarlardan ayrı bir söyleme götürmez. Zaten ben buna fırsat vermem. Bütün konuşmalarım temel çıkarlarla bağlantılıdır, dolayısıyla hem iyi bir propagandacıyım, hem de iyi bir ideolog ve sonuçta da oldukça etkiliyim.

Siz neden etkili olamıyorsunuz? Çünkü fazla ideolojik değilsiniz. İdeolojik olmadığınız gibi bir de dedikodu biçiminde bir propaganda yönteminiz var. Çalışmalarınızda köylüler, ahabap-çavuşlar gibi kaldığınız için fazla gelişemiyorsunuz. Sonuçta militanın düşük, eğitimsiz, örgütsüz, zayıf düzeyi, ideolojiden uzaklaşmış düzeyi ortaya çıkıyor.

Bunun silahlı mücadeleye yansıtılması ise, silahı keyfince kullanan, taktiğe gelemeyen, taktik dışı militan gerçeği oluyor. Çünkü dediğim gibi, burada ideoloji yol gösterir. Ne propagandayı, politikayı, ne de örgütü biliyor ama eline silah almıştır. Bu durumda tabii ki kendini vurur. Nitekim çoğu böyle yaptı. Oysa bunu aşmanın yolu çok açıktır. Halkı düşüren varsa, ona karşı ideolojik bir dil ve onun politik tarzını yakalamak gerekiyor. Biliyorsunuz ki, her şey silahla olmaz. Silahın bile kullanılabilmesi için önce örgüt gerekir. Çünkü herkes silahı kendi başına sıkarsa “keyfim isterse silahı kullanırım, kullanmam da, eylem yaparım yapmam da” derse, bu en tehlikeli sonuçtur ve böyle olmaması için de örgüt gereklidir. Yani

önce örgütlü olacaksın; önce programa bağlı, partiye bağlı bir örgüt olacaksın. Buna göre disiplin kazanmış bir örgüt olursa ve bunun da temel amaçlarla bağlantısı iyi kurulursa başarıdan söz edilebilir.

Şu anda ben, “ulusal-sınıfsal amaçlar, ölüm-kalımlar olmazsa ben olamam” diyorum. Siz de beni anlamak istiyorsanız, ben her şeyden önce bir ideologum, temel ulusal amaçları gözetiyorum ve herkesi ulusal amaca bağlarım; bunu söylerim, bunu gözetirim. İşte ulusal önder bu demektir ve gücümü de buradan alıyorum. Parti gereklidir diyorum ve parti ilkesini gözetiyorum. Parti örgütü, parti için militan gerekir diyorum ve yaratıyorum. İşte temel ulusal düzey, parti militanlığının siyasal düzeyi şöyle olacaktır; şöyle propagandacı, şöyle güç olacak ve parti çizgisinin şöyle örgütlenmesi veya yürütülmesi olacak, diyorum. Bu yaklaşımla daha sonra askerlik de yapılabilir; nizama gelinir, disiplin kazanılır, silah doğrulara göre ve yerinde kullanılır. Bu da iyi bir askeri çizgi demektir. İyi bir askeri mücadelenin gerçekleşmesi, ordu demektir. Kısaca bu sorunları böyle iç içe görürseniz, doğrulara daha da hükmedebilirsiniz.

Kürdistan devrimi için güncel politik durumu da biraz izah etmek gerekirse hemen belirtelim ki, biz bunu eskiden çok kapsamlı yapıyorduk, hatta reel sosyalizme göre yapıyorduk. Bu ne ayıp, ne de yanlıştı. Ama şimdi aynı şekilde yapamayız. Mesela manifesto-muzda, “dünya şöyle bir dünyadır, bir tarafında şöyle, diğer tarafından şöyle şeyler vardır, şöyle kapitalist-emperyalist, şöyle sosyalist ve ulusal kurtuluş güçleri olan bir dünya” diye anlatılıyor. Elbette ki biz şimdi bu tanımı aşıyoruz. Özellikle 1990'lardan sonra böyle tanımlamalar fazla gerçekçi olmuyor. Dünya biraz globalleşmiş bir tabirle değerlendirilmek isteniliyor. Ama biz doğrusunu nasıl koyabiliriz? Bazıları bunu Güney-Kuzey çelişkisi diye ortaya koyuyorlar. Bu da kaba anlamda bir kavramsallaştırma ve dünyayı böyle Güney-Kuzey diye ayırmak da fazla gerçekçi değil. Ama genel anlamda temel çelişkidir dersek (ki böyle bir kavrama ihtiyaç vardır), olabilir. Tepede emperyalist, tekelci kapitalist yönlendirici sistem gücüyle, bundan çıkarı bozulanların durumu, Güney-Kuzey çelişkisi biçiminde dile getirilebilir. Ezen-ezilen uluslar veya sömüren-sömürülen sınıflar biçiminde de kavramsallaştırılabilir. Bence o kadar önemli değil.

Fakat ortaya Şu çıktı: Reel sosyalizmde olduğu gibi, Güney'i iki kutuba ayır, hatta iki kutup içinde her Şey Sovyetler'e, Sovyetler'in dış politikasına bağla ve ondan sonra "her Şey buna bağlıdır" de! Ya da "artık emperyalizme karşı mücadele de buna bağlıdır ve kim buna ters düŐerse, o sosyalist değildir" de! Gerçekten de bu geçmişte yapıldı. Zaten hatalı ve tehlikeli olan da burasıydı. Her Şey Sovyet çıkarları, Sovyet çıkarı içinde de Rus çıkarı içindi. Her Şey giderek bir polit büronun değerlendirmelerine kalırsa, işler son derece tehlikeli olur. Bunun da emperyalizmle başarılı bir mücadele durumu olamayacağı açıktır. Bunların görüldüğu gibi Gorbaçov Şahsında, Reagan gibi bir tutucunun uŐaklıĐına soyunabileceği anlaşılmıştır. Yeltsin gibi birisi gidiyor ve kapitalizmin döküntülerinden yararlanmaya çalışıyor. Bunun nedenlerini biraz açmaya çalıştık.

Artık böyle bir dünya değerlendirmesi fazla anlamlı değildir. Yani dünyayı böyle kamplara bölmek ve aralarına büyük mesafeler koymak fazla gerçekçi değildir. Zaten bundan kapitalizmin yarar gördüğu açıktır. Biz daha önce reel sosyalizmin değerlendirmelerinin genelde bir sosyal mücadeleler tarihini de tıkadığını söylemiŐtik. Aynı zamanda sosyalist mücadeleyi de tıkadı ve kapitalizme 60-70 yıllık bir nefes alma süreci verdi. Böyle bir ayrıŐma, böyle kesin sınırlar koyma, Berlin duvarları örme yerine iç içe kalsaydı sonuç uluslar ve halklar açısından daha olumlu olurdu. Kaldı ki, sosyalizmin duvarlara ihtiyacı yoktur. Aksine duvarları yıkmaya ihtiyacı vardır. Ama bütün sosyalist ülkeler, kapitalist ülkelere, hatta onların milliyetçilik ilkesinden daha kalın duvarlar ördüler. Çünkü sosyalizm kendisini kalelerle muhafaza etmeye çalıŐacak bir rejim değildir. Kaleler orta çağda vardır. Yine kapitalizm kurulduğunda kapitalist devletler kendi sömürü alanlarını milliyetçi çitlerle korumak istediler ve gümrük duvarlarını yükselttiler. İŞte sosyalizmin bunlardan daha katı kaleler kurması, duvarlar örmesi yanlış bir seçim olduğu gibi, yapılması gereken tam tersine kapitalist duvarlara hücum etmekte.

Kapitalizm insanları sınıf, kabile vb. Őekillerde bölmüŐ, birçok kast yaratmıştır. Bunlara sosyalist demokrasiyle, sosyalist inisiyatifle yönelmek en doğrusudur. İŞte böyle sosyalist insanlar yetiŐtirilecek ve bu insanlar her tarafa bırakılacaktı. Amerika, Avrupa tümüy-

le kapitalist tarzda kendi insanına hükmetti ve bu kapitalizmin hiç de sahip olmadığı bir güce ulaşmasına yol açtı. Bu tamamen Sovyet sosyalizminin anlamsız duvarlar örme siyaseti yüzünden oluşabildi ve bu 70 yıl bunun sonucunda çok şeyi kaybetti.

Şu anda bu aşıyor. Bunu kötü olarak da görmemek gerekir. Sovyetler çözülürken, orada sosyalizmin kırıntıları hiç yoktu diyemeyiz. Tam tersine kapitalizmin sorunları ağırlaştırıyor dedik ve bu doğrulanıyor. Ayrıca daha sağlıklı bir sosyalist zeminin ortaya çıkışı da söz konusudur. Bu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bürokrasilerin yıkılışı daha iyi bir gelişme oluyor ve insanlar tekrar birbirlerine katılıyorlar. Bu katılım gereklidir. Çünkü iki taraf arasına uçurumlar örülürse, atom bombasıyla insanlık tehdit edilebilir, bir kapitalist çılgın rahatlıkla atomu da kullanabilir. Nitekim Amerika tarafından kullanıldı. Bu da insanlığın sonu demektir. Sırf atom tehlikesinden ötürü bile olsa insanları nasıl koruyacaksınız? Sınıf mücadelesini Amerika'nın göbeğine kadar uzatacağsınız ve insanlığı öyle iç içe yayacaksınız ki, bir atom bombasıyla kapitalizm için alınacak bir hedef olmasın. Yani atom silahını işlevsiz duruma getirmenin tek yolu, sosyalizmi genelleştirmek ve her ulusun malı haline getirmektir. Sadece bu tehlike bile, böyle kamplara bölünmenin pek de doğru olmayacağını, sosyalist atom bombası, kapitalist atom bombası gibi saçmalıklara yer verilemeyeceğini gerektirir. Sosyalizmin insanlığın toptan bir malı olmasını her yerdeki insanın, kapitalist ülkelerdeki insanların, ezilen ülkelerdeki insanların, malı olmasını ve bunların böyle “bir taraf şu kadar sosyalist, bir taraf da bu kadar sosyalist değildir” diye değil de dengeli bir bakış açısının olmasını gerekli kılar.

Bir sosyalist devlet bile olabilirsiniz ama herkesle ilişkilerin olur. Hatta Amerika'yla da ilişkilerin olur. Bu ilişkiler teslimiyet ya da kapitalizm istemek de değildir. Bunlar ilişkidir, taktiktir ve her zaman da gereklidir. Bu ilişkide hem o seni etkiler, hem sen onu etkilersin. O senin içinde bir işbirlikçi-kapitalistler grubu yaratmak ister, sen de onun içinde bir sosyalist grup yaratmak istersin. O sana bağlı olur, sen ona bağlı olursun ve bu daha sağlıklıdır. Bu kitlesel savaşımına, imha savaşımına fırsat vermez ve bir de genel bir gelişmeye yol açar. Sadece bir ulusun gelişmesine değil, bütün

ulusların birlikte gelişmesine olanak sağlar. Sovyetler'de sosyalizmle gelişen daha çok Rus ulusu oldu, diğer uluslar geri kaldı, hatta Sovyetler'in dışında diğer birçok yerlerden de geri kaldı. Ama sosyalizmin özünde bir ulusu, hatta bir ulusun içinde bir sınıfı diğerinin aleyhine geliştirmek yoktur. Dengeli insani gelişim, dengeli sosyal gelişim, sosyalizmde esastır.

Bu bağlamda aslında güncel politik durumu değerlendirmek gerekiyor. İşte “şu kadarı kamplaşmadı” diye üzüntüye girmeye de gerek yok. Eskiden dünyanın üçte birisi sosyalizmdi! Her şeyden önce dünyanın üçte biri, dörde biri veya altıda biri sosyalisttir, diye bir kavram da fazla gerçekçi değildir. Sosyalizm nicelikler sorununu değildir. Dünyanın üçte biri veya altıda biri sosyalist oldu diye kendimizi kandırmayacağımız açıktır. Gerçekte sosyalizm bir nitelik, bir insanın kendisini sosyalleştirme sorunudur. On tane insan kendisini mükemmel sosyalist yapsın, belki de dünyanın altıda birinden daha iyi bir sosyalist dünya ortaya çıkabilir. Bu nedenle sosyalizm coğrafik bir kavrama indirgenemez. Hatta “bu kadar insan sosyalizmin etkisindedir” demek de sosyalizmin başarısızlığını göstermez. Sosyalizmin başarısı gerçekleştirilen insanla gösterilebilir. Bu da niceliksel değil, niteliksel bir sorundur. Sosyalizmin çok güçlü temsilini yapan on kişilik bir merkez, on milyon aptallaşmış sosyalistten veya kapitalizmin etkisi altındaki bütün insanlardan daha güçlüdür. Her ulusun içinde böyle merkez oluşturulursa, bu dünyanın altıda birinin sosyalist olmasından daha değerlidir. Bu hem mümkündür, hem de doğru olandır. Böyle kavramlara ihtiyaç da vardır. Yani sosyalist insanı ulus ayrımı yapmadan her yerde ortaya çıkarmak gereklidir.

Üstün sosyalist sistemi veya bu temelde halklara hükmeden, halkların kaderini yönlendiren, nitelikli insanı dengeli olarak, gerçekten ideolojik esasları dikkate alarak geliştiren ve bunu uluslararası bağlamda da atom bombası gibi kapitalizmin insanlığa dayattığı bir sürü başka büyük tehlikelere karşı kurumlaştıran, politikleştiren partiler dayanışmalarını, enternasyonal ifadelerini de geliştirirlerse, bu daha önceki reel sosyalizm deneyiminde olduğu gibi “bu kadarını kurtardık, daha da şu kadarını katıyoruz” gibi abartmalardan daha anlamlıdır. Tabii bu sosyalizm her yerde güç-

l olabilir demek değildir. Ama sosyalizmin bir yerde çok gcl, bir yerde hiç olmaması tehlikelidir ve bu bir sapmayı ifade eder, tümüyle sosyalist olamaz. Yani sosyalizm öyle bir ideolojidir ki, bir taraftan toptan sosyalizm, diğer taraftan toptan faşizm gibi bir duruma yol atın mı, onu kendi elinle boşa çıkarmış olursun. Bu bir parti için de geçerlidir. Bir bölümü çok sosyalist, bir bölümü çok köylü olursa o partiyi bitirdin demektir. Yani sosyalizmin özünde dengeli geliştirmek vardır.

Benim sosyalistliğime de baktığımızda, parti içinde sosyalist bir parti yaratmak için ne kadar büyük bir savaş verdiğim ve Kürdistan'da PKK öncülüğünde bir sosyalist gelişmeye yol açmak için kendimle birlikte ne kadar atbaşı götürdüğüm görülecektir. Sosyalizmin gereği böyledir. Mesela ben de bürokratik bir sosyalist olabilirim! Tümüyle bürokratik olan Türk solu gibi iki laf söyler gerisini bırakırım veya bir klik olabilir ve gerisini sürü gibi de idare edebilirim! Ama sosyalizm anlayışım bunu kabul etmediği için, bunlara kendimde asla yer vermem. Sosyalizm genel olarak bütün bir partinin sosyalist düzeyini ifade eder. Bir partinin sosyalist düzeyi, kitlenin özgürlük düzeyini yansıtmalı ve bunu uluslararası alana da böyle taşırmalıdır. Ben de kendimi böyle bir sosyalist tanımlamaya bağlı olarak ele aldığım için doğru ve yetkin bir sosyalist olabildim. Bütün bürokratik sosyalistler yıkılırken, hatta bütün devlet başları bile yıkılırken, benim kendimi nasıl gçlendirdiğimden alınacak çok fazla ders vardır. Zaten herkes “klasik sosyalizm yıkıldı, stalinizm yıkıldı ama sen son sosyalist olarak ayakta nasıl kaldın” diye soruyor. Halbuki bizim nasıl bir sosyalist olduğumuzu anlamıyorlar. Biz reel sosyalistleri, bürokratik sosyalistleri, feodal sosyalistleri, küçük-burjuva sosyalistleri hiç tanımıyoruz bile veya onlarla uzaktan-yakından alakamız yoktur. Tam tersine PKK bünyesinde onlarla çok şiddetli bir mücadele yürütüyoruz. Sosyalist geçinen bir sürü PKK ağası, küçük-burjuvası, köylüsü var. Biz hepsine karşı amansız bir mücadele verdik. Sonuçta gerçekleşen PKK sosyalizmidir. Nitekim bu da yaşıyor. zmlenme düzeyiyle, gerçekleşme düzeyiyle PKK'nin neredeyse uluslararası rol oynayan bir g durumuna geldiğini herkes biliyor; bunu gerçekleştirdik. Doğru bir sosyalist anlayışla

önderlik temsili, halk temsili, parti temsili, demokrasi temsili mükemmel yapıldı. İnsanın temel sorunlarına, kapitalizmin dayatmalarına doğru karşılık verildi. İşte bu da bir gelişmedir.

Çözüm düzeyimiz ve onun gerçekleşme düzeyinin bir anlamda sosyalizmin zaferini teşkil ettiğini çok rahatlıkla söyleyebiliriz. Bunun ne siz ne de düşman inkar edebilir. Çünkü bunu nasıl gerçekleştirdiğim ortadadır, ispatlıdır. Bu anlayışlarla, bu tutum ve davranışlarla, bu mücadele tarzıyla gerçekleştirdim. Ben de bir insanım, ama nasıl bir insan? İdeolojik bağlantısı, pratik politikayla bağlantısı, kapitalizmle mücadele bağlantısı, ezilen insanları yüceltmeyle bağlantısı, yani düşünebileceğiniz kadar düşünün, birçok bağlantısı olan insan. Sonuçta gerçekleşen sosyalizmi çözümleme PKK somutunda, Kürt halk gerçekliği içinde, giderek bölgede de etkili olabilen, uluslararası alanda da yankısı olan bir gelişmedir. Kısaca uluslararası politik durum ve PKK'de çözümlenme ve gerçekleşme düzeyine ilişkin de bunlar söylenebilir.

Bu anlatımda kof böbürlenmelere yer olmadığı gibi, “artık sosyalizm çözüldü (ki Türk solunda bu çok belirgindir), geriye kalan kapitalizmin yoludur” diyerek koşan koşana, koşturan koşturana bir duruma da yer yoktur. Biz ne eskisi kadar kurulan sosyalizmden sarhoştuk, ne de çözüldüğünde moralimiz düştü. Tam tersine kendi yolumuza daha iyi ve anlamlı yüklendik. Çözümlemelerimizin değerinin yüksek olduğuna, bunun daha da gerçekleşmesi gereken bir sosyalizm olduğuna hem inandık, hem bildik ve hem de ısrar ettik. Sonuçta sahte veya bürokratik solculuk da, reel solculuk da aşıldı ve bir daha kendini toparlayamadı. Ama biz her gün gelişme üzerine gelişme kaydettik. Bu hızla gidersek, gerçekten beş-on güçlü sosyalist, bizim önderlik tarzını esas alırsa ne Türk faşizmi kalır, ne Ortadoğu gericiliği kalır. Hatta daha da iddialı sosyalistler çıkarsa, aynı tarzı ve tempoyu onlar da döneme ve yere göre uygulayıp, uygun mücadele tarzlarıyla yürütürlerse, bu da kocaman bir enternasyonal olur.

Biz son derece alçakgönüllü olma gereğini duyuyoruz, ama bazıları bu gerçekleşen biçime bile bağlı olmayı bilirlerse, bir enternasyonal değer ifade etmemesi düşünülemez. Bizim Kürdistan somutunda gerçekleştirdiğimiz düzey rahatlıkla bir Ortadoğu somutuna

taşırılabilir. Zaten Türkiye'ye hemen taşırılabilir. Sonuçta bu da uluslararası alanın sarsılması demektir. Bir Bolşevik deneyiminden daha fazla tarihte yerini bulabilir. Ama şimdi biz bir ulusal düzeyle, hatta partimizin içiyle uğraşıyoruz. Bırak diğer ulusların bünyesini, hatta Kürdistan'ın diğer çeşitli politik düzeylerini, biz kendi iç düzeyimizi geliştirmekle uğraşıyoruz ve doğrusu da budur. Hatta PKK içinde ben bir kişiyle uğraştım, kendimle uğraştım, militanla uğraştım. Nitekim bu en doğrusu ve en sonuç alıcısı oldu.

Çözümlemeler son derece bireye indirgenmiştir; neredeyse bireyin en ince detaylarına kadar inilmiştir. Bunun doğru bir tarz olduğu ortaya çıkmıştır. Zaten sosyalizm en çok insanla ilgilenen, dogmalardan uzak ve insanı bütün yönleriyle görülmesine olanak sağlayan bir ideolojidir. Biz de buna böyle anlam verdik ve uyguladık. Sonuçta, kördüğüm olan, hayvanlaşmanın eşğine getirilen bir insandan, giderek yücelen, çözüm kabiliyeti haline gelen bir insana PKK içinde ulaşılmıştır. PKK içinde bu insana ulaştıkça ulusal düzeye ulaşma eyleme ulaşma, en gaddar faşist özel savaşı aşma gerçekleşmiştir. Bu büyük bir gelişmedir. Bunun ispatı yapılmıştır. Uluslararası büyük değeri de buradan ileri geliyor. Çünkü dayatılan Türk özel savaşının arkasında Avrupa, Amerika, Ortadoğu gericiliği var ve bunlar saat be saat bu kirliliğin başarısını beklediler. Dolayısıyla bizim PKK içinde yürüttüğümüz savaş büyük bir enternasyonal savaştır. Hem ulusal, hem enternasyonal yönü vardır. Ulusal yönü sömürgeciliğin ulusal imha yönüne, enternasyonal yönü de faşist özel savaşı besleyen bütün güçlere yöneliktir. Tabii ki bu, büyük bir enternasyonal değerdedir.

İnsan içimizde aynı zamanda üretim sağlar. Bu insanın ideolojik, politik üretimi, partinin yeniden üretimidir. Çünkü partimizin temel aşamalarında yaratıcı yaklaşım vardır. Her dönemin gerçekçi değerlendirmesi, görevlerin belirlenmesi, ona göre insanımızı eğitip yetiştirme ve savaşırma söz konusudur. Sonuç, PKK'yi yenilmez kılan bir örgüt veya bir parti olarak gelişiminin süreklilişmesidir. İçinde doğru militan anlayışı, doğru önderlik anlayışı var; bu giderek doğru bir komutanlık anlayışına, askeri anlayışa götürür. Eğer bu yaklaşım tüm bu yönleriyle derinden sürdürülürse çok büyük bir orduya da yol açabilir.

Kürdistan'da gelişecek büyük bir halk ordusu, Ortadoğu'yu sarsacak bir halk ordusudur. Bu ordu demokrasiyi, sosyalizmi ve sonuçta enternasyonalizmi getirir.

Bunlar geliyor; önemli olan bunun bizim tarafımızdan ispatlanmasıdır. Mesela ben kendimi büyük bir ispat olarak da görüyorum. Sosyalizme bağlılığım, kendimi böyle ispatlamamdır. Sosyalist insan, kendini böyle ispatlarsa, bu büyük bir cevaptır. Nitekim yalnız kendi ulusal gerçekliğimiz içinde değil, uluslararası gerçeklik içinde de herkes bizi gerçek sosyalist olarak tanımlayabiliyor. Kapitalistlerin hepsi bütün çabalarına rağmen gelişmemizi, bizzat bizim şahsımızda yürütülen mücadeleyi engellemeye güç yetiremiyorlar. Hani sistem dağılmıştı, sosyalizm gözden düşmüştü! Eğer bu doğrusa beni niye önleyemiyorlar? Çünkü ben kendimi doğru üretiyorum, doğru yaşıyorum, doğru mücadele ettiriyorum. Daracık bir yerdeyim ama önemli olan benim kendimi doğru yetiştirmem, kendimi ideologlaştırmam, politikleştirmem, halklaştırmam, insanlaştırmamdır. Bunun sonucu hiç kimsenin önleyemeyeceği bir gelişmedir. Yine bunun, kapitalizmin kendini en çok başarılı gördüğü son beş-on yılın en büyük gelişme yılına dönüşmesidir.

Sözümüne reel sosyalizm çözüldü ve kapitalizm zafer kazandı. Ama bir de biz kazandık ve bu tesadüf değil. Çünkü kazanan aslında kapitalizm olmadı ve kaybeden de sadece sosyalizmin çürüğü oldu. Yine de bizim gibi zorbela yaşatılmak durumunda kalan, hem kapitalizm tarafından, hem de sosyalizm tarafından onaylanmayan ama bunların çözülüş sürecini iyi bir fırsat olarak değerlendiren bir harekette gerçek bir sosyalist çıkışın yakalanması başarılmıştır. Bunun çok uygun mücadele taktikleriyle birlikte götürülmesiyle, PKK önderliğinde gerçekleştirilmiştir. Eğer ihanet edilmezse, bu düzey tamamen zafer kazanacak bir düzeydir.

Nereden nereye geldiğimi ben kendi öykümde dile getirdim. İnsanı en doğru yorumlayan bir sosyalist kişilikle biz bu güce ulaştık. Bu büyük bir insanlık zaferidir. Bunun sıradan bir uygulamasını siz yapın, binlerce uygulayıcısı çıksın. Bunun zafer boyutunu varın siz kendiniz düşünün. Ama çalışacaksınız. Sosyalizm çalışmak demek, teori demek, taktik demek, insanlaşmak demektir. Özellikle bizimki gibi hayvanlaştırılmış bir ortamda en büyük in-

san iddiası, insan çözümlü, insanın yeniden kendini gerçekleştirmesi demektir. Bizim modelimizi veya gerçekleştirme tarzımızı biraz uygulama gücünüz olsun, o zaman kazanmanın düzeyinin nasıl geliştiğini göreceksiniz. Ama bu da dediğim gibi bilimseldir, iradedir, düşünce gücüdür, pratiktir, teoridir ve eylemdir. Bunları birlikte ve iç içe olarak kanunlarına çok uygun, stratejik olduğu kadar taktik esaslarına da son derece bağlı olmayı bilerek ele alabilirseniz, siz sağlam bir militansınız ve bu militanı da hiçbir güç durduramaz. Beni durduramadıkları gibi.

Tabii ki bir insanın tarihsel rolü sınırlıdır. Onu doğaüstü kılamazsın ve bütün yüzyılları onunla taşıyamazsın. Bir insanın tarihi rolü vardır, ancak onu oynar ve gerisini diğerleri tamamlar. Hatta günümüzde önderlik bir kurumdur, onun rolü vardır. Militanlık da bir kurumdur ve onun da rolü vardır. Herkes rolünün gereklerini yerli yerinde oynarsa, bu iş daha başarılı olur. Eğer, bir ayak koparsa to-pallama olur. Bu nedenle biz herkesin rolünü oynadığı bir partiyi esas alıyoruz. Partinin cephesi, ordusu, kitle çalışması, askeri çalışması, iç örgütlemesi, ideolojik netliği, politik doğrultusu böyle dengeli bir biçimde götürülürse, bu partinin veya önderlik kurumunun başarmaması düşünülemez.

İşte gerçekleşen PKK deneyimi budur. Bütün yönleriyle anlayamamanız sizin eksikliğinizi. Gerçekleşen bir durumun var olduğunu söylüyorum size. İşte ben uluslararası alanda yaşıyorum. Beni neden yerimden bir santim bile geriletemiyorlar? Aksine her gün ben daha da fazla etkinliğimi geliştiriyorum. Çünkü ben dünya değerlendirmemi, ilişki değerlendirmemi doğru yapıyorum. Gerçekçi bir sosyalistim. Nerede nasıl hareket edeceğimi, nerede hangi taktik geliştireceğimi, nerede nasıl dostluk esprisini dayatacağımı, nerede nasıl ittifak koyacağımı, nerede nasıl karşı koyacağımı gerçekçi yaptım. Ruhumla, bilincimle, uygun adımlarla yapıyorum, başarıyorum, yaşıyorum. “Sen bir mucizesin, hayalsin” diyemezsiniz. Ben son derece bilimselim, gerçekleşenim. Hepinize göre, Kürdistan gerçekliğine göre, uluslararası gerçekliğe göre oldukça yaşamaya yüz tutmuş birisiyim. PKK de bizimle birlikte böyle olmaya çalışan bir partidir. Eğer bu başarısını geriletmezse, bazıları içte ve dışta onu başarısızlığa uğratmazsa, bizim tarz gide-

rek daha da galebe çalarsa, bu tam bir zaferdir. Eğer bunu bu yönle-riyle görebilirseniz, elbette size düşen sorumluluklar olacaktır. İdeolojik-politik ve örgütsel düzeyi gereken neyse, sizden onu iste-yecektir. Buna doğru karşılık verdiniz mi, iyi bir katılımcı olursu-nuz. İyi bir katılımcı da, iyi iş yapar ve başarıyı sağlar. Ama eğer bunları gözardı ederseniz, elyordamıyla sorunları görmeden, çözüm yoluna kendini koymadan kolayca “zafer gelsin” dersanız bu da mümkün değildir. Eğer bilimsel ideolojiyle, örgütlenmeyle bağınızı koparırsanız, zafer şurada kalsın, siz ancak ağır bir yenilginin nede-ni olursunuz. Ve kendinizle birlikte çok şeyi, çok kişiyi de götürübe-lirsiniz. Nitekim çoğunuzda gerçekleşen de budur.

Bu hususların PKK somutunda ne anlama geldiğini aslında kap-samlı olarak gösterdik. Bugün PKK'de ulaştığımız düzey, hem çok yetkin, hem de tarihi bir ideolojik-politik gerçekleşme düzeyidir. Özellikle uluslararası gerçeklikle kıyasladığımızda, çözülen reel sosyalizm ve resmi komünist partilerin adeta yok olmasına karşılık büyük güç kazanan ve giderek daha iddialı olan bizim partimiz gö-rülebilecektir. Biz kendimizi abartmayacağız ama herhalde enter-nasyonalizme uygun ve en iddialı partilerden birisiyiz. Zaten gelişe-rek başarıya gidecek Kürdistan devrimi bir Ortadoğu devrimidir, Ortadoğu devrimi de uluslararası anlam itibarıyla en gelişkin ve en sonuç alıcı bir devrim olacaktır.

Bütün bunları değerlendirirken, dinsel ideoloji de günümüzde et-kili olmak istiyor, şeklindeki hususları fazla inceleme gereğini duy-madım. Hatta bu husus kendini güncelleştirip partileştiriyor, hızla iktidara da gidiyor. Bunlar da oldukça tartışmaya değer hususlardır. Özellikle Ortadoğu'da yeni İslami uyanış veya devletleşme şeklinde bir gelişme yaşanıyor. Tabii bu da gerçek İslamla, güncel sorunlar-la, sınıfsal ve ulusal sorunlarla bağlantıları içinde kapsamlı bir tar-tışma konusu olarak ele alınabilir. Ayrıca burjuva milliyetçiliği, bu-nun da küçük-burjuva ve işbirlikçi milliyetçiliği vardır. Bunların türevleri dünya genelinde olduğu gibi, Ortadoğu'da, özellikle Kür-distan'da son derece etkili olmak istiyorlar. Bunların da ideolojik, politik, örgütsel yönleriyle ne anlama geldiğini geçmişte olduğu gi-bi, bugün de daha iyi görebiliriz. Özellikle Güney'de gerçekleşen bir işbirlikçi devletçik modeli, yine bir sürü böyle reformist talep

içinde bulunanlar vardır. Eskiden bunları çok eleştirdik ve bunlar doğru eleştirilerdi. Şimdi bu eleştirileri daha da güncelleştirebiliriz. Hareketimiz karşısında nasıl bir konumları vardır; bunlara özellikle nasıl yaklaşacağız? İslami harekete, küçük-burjuva milliyetçilere, işbirlikçi “modern” Federe devlete, Türkiye faşizmine yönelik politik olarak nasıl yaklaşacağız? Siyasi çözüm yolu diye tabir edilen kavramın politik çözümlene imkanı nedir, varsa bu neye bağlıdır, hangi askeri düzeyde politik çözüm geçerlidir? Türkiye'ye bir aşama olarak federasyon dayatması hangi anlamda gerçekçidir; içerik olarak nasıl bir federasyonlaşma olabilir; Türkiye'nin demokrasisiyle, onun mücadelesiyle ilişkisi nedir? Bu anlamda Türkiye solu veya Türkiye devrimci güçlerinin gelişmesi ne anlam ifade eder, ne etkide bulunabilir, onları nasıl bir geliştirmeye tabi tutmalıyız?

Bunların hepsi ayrı başlıklar halinde kapsamlı olarak incelenmesi gereken hususlardır. Yine emperyalizmle, onun Avrupası'yla, Amerikası'yla, hatta Ortadoğu bölgesindeki çeşitli devletlerle politik ilişkiler ne anlama gelir; ilişkisizlik doğru mudur? Doğru değilse, politik ilişki bir teslimiyet ilişkisi gibi görülmeyecekse, onun doğru biçimi nedir? Politik ilişkiyi teslimiyet biçiminde ele alan işbirlikçi Federe Devlet örneği veya başka bir sürü küçük-burjuva kuruluş yerine, bağımsızlığından, özgürlüğünden taviz vermeyen, Türkiye'yle de, bölge devletleriyle de ve ABD'yle de ilişki kurabilen doğru tutum nedir?

Bütün bu konularda hem kavramlar, hem de pratik gelişme düzeyinde değerlendirmelere girilebilir. Yapılan değerlendirmeler de geliştirilebilir. Bu hususlara fazla ayrıntısıyla girmek istemiyoruz. Kongre tartışmalarında her konu kendi ana başlığı altında incelenmeye, değerlendirilmeye, karar-laştırılmaya tabi tutulabilir. Esası burada ortaya koyduk ve bize gerekli olan da ayrıntılar değil, bu esasın ortaya konulmasıdır. Kaldı ki, birçok değerlendirmede ayrıntıyı da koymuşuz. İsteyen bunu parti tarihinden, parti belgelerinden inceleyebilir ve incelemelidir de. Hemen hemen bu adı geçen bütün bu hususlara ilişkin ciltler dolusu değerlendirmeyle karşılık verdik. İsteyen için bir değerlendirmedir, isteyen için bir talimattır. Parti bu konuda hayli güçlü bir değerlendirme kabiliyetine sahiptir ve bu oldukça da belgelenmiştir. Tabii parti davasında iddialı olan-

ların ekmek-su kadar buna ihtiyacı vardır. Buna ulaşır, kendileri için de gereken sonuçları çıkarırlar. Bizden istenilen çoktan verilmiştir. Yeter ki partili militanlar olunması bilinsin.

Görülüyor ki, bu temel konularda söylenecek olanlar ana hatlarıyla böyledir. Ve oldukça da anlamlıdır. Daha da genişliğine tartışabilmek ve en doğru kararlara varmak işten bile değildir. Parti bunları doğru çözümlenmiştir ve bu temelde gelişmesini sürdürmüştür. Militana, kongre katılımına, bütün partililere düşen bu çözümleme düzeyini yakalamaktır. Bu konuda oldukça da gelişmeler vardır. Bunların nedenini ve nasıldığını, ayrıca kişiye ne yükleyeceğini doğru kavrayıp, kendi kişiliğinde gerçekleştirmek esastır.

Hiç kimse PKK'nin birçoğunun sandığı gibi kendiliğinden ve bazı eylemlerle yürüyen bir hareket olduğunu iddia edemez. Üstelik yapılanların da pek askeri bir hareket olduğuna emin değilim. Ciddi bir gerillanın bile yürütüldüğüne şimdiye kadar ben fazla “olur” demedim, “öyle yapılmıştır” da demiyorum. Bazı çabalar vardır, ama bunların da kesinlikle PKK'nin öngördüğü bir düzenlemeye ihtiyacı vardır. Bunu başta da söylüyorduk, şimdi de vurguluyoruz. PKK'nin kabul edeceği askeri çizgi ve örgütlenmesi karşımızda hala bir sorun olarak durmaktadır.

Bunların yanında kitle örgütlenmesi de bir sorundur. Hatta bu sahanın ideolojinin taşırılması anlamında da sorunu vardır. Bir basın-yayın organlarıyla ideolojinin propaganda ve ajite edilmesi ciddi bir görevdir. Parti gazetelerinin doğru kullanılması, ideolojik içeriğe uygun rol üstlenmesi sınırlıdır. Muazzam basın-yayın olanaklarımız var, fakat kullanılmıyor, yeterince örgütlenmeye, propagandaya dönüştürülemiyor, bir araç olarak değeri de fazla takdir edilemiyor. İdeolojik sorun bağlamında bunu da görmek gerekir; yani ideolojiyi yayma ortamı bu bağlamda ele alınmalıdır. Şu anda neredeyse televizyonu bile olacak ve istenildiği kadar radyosu da olabilir. Basını zaten vardır ve legalitesi de, illegalitesi de (yurt içi ve yurt dışında önemli imkanlar vardır) iyi kullanılmalıdır.

Politik olarak da muazzam gelişme durumları ortaya çıkartılmıştır. Milyonlarca kitle politikleşmeye dört gözle ve adeta açlık derecesinde ilgi duyuyor. İyi bir parti temsilcisi onları hızla politik

örgüte kavuşturabilir. Her alanda halk iktidarlaşmak, onun temsiline ulaşmak istiyor. Demokratik temsilini, parti temsilciliği biçiminde götürmek gerekir. Artık isteyen dilediği kadar örgüt kurabilir. Değişim gibi çözümün olanakları son derece vardır.

Bütün bunlar militanın kendini sığ, dar ve çoğunuzun dediği gibi “tıkanmış” olarak veremeyeceği, bunun yüzkarası bir durum olduğu açıkça hepinize gösteriliyor. Siz partiyi nasıl anlıyorsunuz, kendinizi ne sanıyorsunuz? Bu kadar büyüyen bir partiye, bu kadar cüceleşen bir kişilikle karşılık vermeye utanmıyor musunuz? Aslında ben defalarca söylerken, işte bunu kastediyorum. Parti büyümüştür, zaferin eşiğine gelmiştir, ama siz onu kemirip geriye çekiyorsunuz. Geri ideolojik, politik, örgütsel düzeyinizle bunu yapıyorsunuz. Ben buna da hakkınız yok diyorum. Bunu neden ve niçin yaptığınızı kendinize sormalısınız. Eğer PKK gerçekten ideolojisiyle, politikasıyla, örgütlenmesiyle güçlenen, gelişme olanaklarına sahip olan bir parti değilse; çözülen, gittikçe dağılan (ki düşmanın iddiası da budur) bir durumdaysa doğru sizindir, dolayısıyla sizin bu moralsiz, çözümsüz halinizi bir kader olarak kabul edelim. Ama doğrusu gelişen parti ise o zaman yanlış sizdedir ve düzeltilmesi de sizden beklenir. Çocukça ağlayarak, sızlayarak duygusalılıklara, çeşitli bunalım teorilerine, pratiklerine girişerek siz bu işin altından çıkamazsınız. Çözüm doğru politikadır, bunun ideolojik düzeyini bütünüyle özümsemektir. Başka türlü partiyi kendi dar seviyenize indirgediniz mi, bu aşiretçilik, kabilecilik olur; çok keyfi, lümpen, serseri bir kişilik sergilemesi olur. Bunu ne cesaretle isteyebilirsiniz? Bu parti sizin bireysel seviyenize nasıl indirgensin? Bunu ne hakla, ne cüretle isteyebilirsiniz?

Bu kadar büyük savaşımı yaşamış bir partiye bunu layık görmek en büyük kötülüğü yakıştırmak demektir. Siz kendinizi terbiye etmemişsiniz, özsüzsünüz; kusurunuz kendinizi parti seviyesine ulaştıramamanızdır. Çoğunuz bireyci, aileci, kabileci, bölgeci, uzlaşmacı ahbap-çavuş kalıyorsunuz. Bu en büyük ayıptır ve ısrar edilirse, suçtur. İşte bunda dayatıcı oluyorsunuz. Bunun gelişen ideolojik, politik düzeyle ne alakası var? Eğer yoksa sizin ideolojik-politik düzeyiniz bir zavallılık, bir körlük, bir bağınazlık, bir fanatizm, bir köylülük, bir küçük-burjuva lafazanlığıdır. Bun-

un da gerçekleşen ideolojik-politik düzeyimizle ne alakası var? Eğer alakası yoksa, o halde doğru olan nedir, ona nasıl ulaşılır, sorularını sormak zorundasınız.

İşte bunun için ben size “al sana eğitim imkanı, incele ve mümkünse kendini parti seviyesine ulaştır” diyorum. Ama ikide bir “ben partiyi uğraştırırım” derseni, bu bir sınıf mücadelesi, ilke mücadelesi olur. Parti de bu konuda size taviz vermez, uzlaşmaz. Bunu aklınıza iyice koyun. Parti hiçbir zaman bir uzlaşma, koalisyon örgütü değildir. Bunu bize birçok provokatör de, küçük-burjuva da dayattı ve siz de dayatıyorsunuz. Bu nedenle suçlusunuz, yaramazsınız, kabul görmezsiniz. Parti ideolojik-siyasi, örgütsel birliğin, hatta ruhsal birliğin adıdır. Çok iddialı olan militanlar onunla ruhsal birliğini de gerçekleştirir. Parti böyle bir birliktir ve siz de böyle tanıyacaksınız, neden ikide bir “benim düzeyim, benim lafazanlığım” vs. diye bizi uğraştırıyorsunuz? Ne hakla “benim üslubum, benim takıntılarım, benim tıkanık noktalarım” diye sızlanacaksınız? Bunlar bir partili militanın söyleyeceği sözler değildir ve biz de sizi böyle görmek istemeyiz. Buraya gelmişler, aylardır buradalar ve utanmadan sıkılmadan geri düzeylerini bizim tarafımızdan onaylanmasını istiyorlar veya utanmadan ince kocakarı politikalarıyla, ince köhnemiş feodal dayatmalarla sonuç almak istiyorlar.

Defalarca “bunlardan vazgeçin” dedim. Bunlar parti içinde dolu dolu varlar. Kongre sürecimizde bunların bazılarının (nasıl ki şimdiden maskesini düşürmüştük) maskelerini daha fazlasıyla düşürecekmiş görülecektir. Biz anlamaz insan değiliz, dediğimiz gibi, ideolojik-politik düzeyimiz güçlüdür ve saygı duyacaksınız, gerekene ulaşacaksınız. Kimse size destan yazın demiyor, ama hiç olmazsa incelemeyi ve sağduyulu bir yaklaşımı kendinize yakıştırm.

Bize dayatılan parti dışlıktır. Bunlar partimizin ideolojik-politik çizgisini tanınmaz hale getirdiler, yoldaşını komploya getirdiler, intihara sürüklediler. Bu bize reva görülecek bir durum mudur? Ama gelin görün ki, bu bize ne kadar yaygınca dayatıldı! Kendini partinin gücüyle, tamamen partinin yüksek ideolojik-politik etkisiyle bey yapmak isteyen kaç kişi var! Toplumda bulamadığı ilgiyi, itibarı bir günde partinin sayesinde, hem de bencilce, bireyci bir tarzda yaşamak isteyenleriniz ne kadardır? Şimdi ben bu sorulara

geleceğim. Zaten bütün bu adımlar, bunu biraz daha çarpıcı göstermek içindir.

Dediğim gibi partinin ideolojik-politik düzeyi, çözüm ve gerçekleştirme düzeyiyle başarıyı ifade ediyor. Bizim birçoklarının düzeyi ise bunun tam tersini ifade ediyor. Bu durumda düzeltilmesi gereken, partinin çizgisi ve onun gerçekleştirme düzeyi değil, sizin yetersiz, yanlış düzeyinizdir. Dolayısıyla incelemeyi, araştırmayı bilmek, ardından propaganda ve örgütlemeyle kendini katmak vazgeçilmez görevinizdir. İlgili konularda bunu daha kapsamlı ele alacağım. Şimdi dikkati çekmekle yetiniyorum.

Görüyorsunuz ki, PKK'nin ideolojik-politik gerçekleştirme düzeyi yalnız ulusal ve hatta tarihsel döneme haiz bir gelişme değil, bölgesel ve uluslararası anlamı da olan, dostun da düşmanın da oldukça saygıyla karşıladığı bir düzeydir. Tabii ki siz bu partinin militanları olarak, hepsinden daha fazla bu düzeyi görmek, bu düzeyi bütün ideolojik-politik esaslarıyla kavramak kadar, en ince tarzda çözümlmelerine ulaşmak, en önemlisi de onun başarı ve gerçekleştirme düzeyini, kendinize uygulayarak, bir de kendinizden çıkış yaptırmak ve böylece partinin ideolojik-politik gerçeğiyle bütünleşmek artık tamamlanmalıdır. Bunu gerçekleştirirseniz, sizin için başarısı çok yüksek olan eşsiz bir gelişme olur. Böyle militanlardan yeniden müteşekkil eden bir parti zaferin en temel güvencesi olduğu kadar önündeki zafer yürüyüşünü de kesintisiz tamamlar.

5. Kongre gerçeğimizde böyle kesintisiz zafere giden bir yürüyüşü sağlamak istiyoruz. Şimdiye kadar da böyle sloganlarımız oldu. Bunların boşa gittiği söylenemez ama sonuç istediğimiz gibi olmadı. Bu sefer büyük bir tecrübeye sahibiz ve tam başarıya gitme ihtimalimiz vardır. Ama bu gerçekten biraz da söylediğimiz biçimde düzeyi zorlamakla, onun militan tarzını kesinlikle yakalamak ve uygulamakla mümkündür. Bu sadece bir tercih, istek sorunu da değildir. Bir mecburiyet olduğu kadar, bir coşku, bir yaşamdır. İlk defa kendi yaşamımızda, halkımızın yaşamında, hatta insanlığın yaşamında yakalamak ve yaşamak sorundur. Gerçekten büyük fedakarlıkla, cesaretle katıldığınız, özlemine duyduğunuz yaşamı yakalamak ve başarmak sorundur.

TC'NİN İMHACI ÖZEL SAVAŞI KARŞISINDA HALKIN KİMLİK VE ÖZGÜRLEŞME DURUMU

TC'nin tarihsel ve güncel yapısı, özel savaş düzeninin geleceği

Savaşlar esas itibariyle kitleselleştiğinde önemli sosyal, sınıfsal kesimleri hedeflerler veya bir bütün olarak ulus, halk ve hatta azınlık topluluklarını kapsamlarına alırlar. Kapsamlarına alışı da, salt genel bir boyun eğdirmekten tatalım neredeyse birbirlerine yakın güçlerden birisinin çok sınırlı egemenliğini kabul etmeye, hatta fiziki veya kültürel kimlik gerçeğini tamamen imha etmeye kadar bir amacı kapsarlar. Tarihten günümüze kadar bu hep böyle olmuştur.

İlkel komünal düzenden kölelik düzenine yönelirken, savaşlarda ilke, ele geçirilene imha etmektir. Ama ne zamanki bir insanın köle olarak da verimli kullanılabileceği ortaya çıktı, o zaman köleleştirme imhanın yerini aldı. İlkel klan, kabile koşullarında tabii ki o düzeye henüz gelinmemiştir. Hangi kabile, klan egemen olursa, diğerini bir tek ferdi kalmayınca kadar imha etmek zorundaydı ve bu bir kuraldı. Bunun nedeni klan, kabilelerin ancak kendilerini besleyebilecek, yaşatabilecek durumda olmalarıdır. Çok zor koşullar altında, bir kabile diğerine boyun eğdirdiğinde, onu besleyecek bir

imkanı yoktu. Dolayısıyla ele geçirilenler imha edilmek durumundaydı veya hiç böyle durumlar yaşanmazdı. Çünkü o zamanki coğrafyada geniş alanlar olduğu için çoğunlukla kavgalara, savaflara fazla yer olmazdı.

Ancak insanın üretim değeri ortaya çıkınca, artı-ürüne yol açacak kadar verimli bir üretim aracı haline gelir. Bundan sonra köleleşme dönemi başlar. İşte köleleşmenin özü budur. Artık insan, artı-ürüne yol açacak çok önemli bir üretim aracıdır. Savaflar ağırlıklı olarak bu amacı gerçekleştirmek için geliştirilir. Böylece bilinen büyük köle imparatorlukları insan emeğinin üretici değerini esas alarak kullanılır ve büyük köle toplulukları ortaya çıkar. Bugün hala ihtişamı karşısında insanın heyecanlandığı büyük Mısır, Mezopotamya, Roma, Yunan, Çin, Hint uygarlıkları böyle bir gelişmenin ürünüdürler.

Elbette ki savaflar bu amaçla bağlantılı olarak çok vahşi gelişiyorlar. İlkel komünal toplum koşullarında yaşayan topluluklar veya halklar esirliği tanımadan son derece başına buyruk bir halde yaşarken, onları köleleştirmek çok zordur. Kölelik kolay kolay boyun eğilecek bir tarz değildir. Köleleşmeyi sağlamak, onu bir sistem olarak yeryüzüne oturtmak için çok vahşi savaflar yürütülür. Bu savafların bilinen kaçınılmaz sonuçları vardır. Kaçınılmaz sonuçlarla birlikte direnen ve köleliği hiç kabul etmeyen insan toplulukları da vardır. Ama köleleşen insan da vardır. Artık ezen-ezilen, köleleştirilen, köleleştirmeyi esas alan savaflar dönemi başlamıştır. Burada da örgütlü olan, kendini daha da bilinçlendiren hakim çıkıyor. Bu anlamda hem köle sahipleri sınıfı gelişiyor, hem de köleleşmemek için büyük bir direnç halinde kendilerini örgütleyen ve uygun coğrafyaya çeken, savunan ve dolayısıyla özgür olan topluluklar ortaya çıkıyor. Bunlar hala günümüze kadar vardır. Artık böyle bir tarihi gelişme söz konusudur.

Özellikle uygarlıkların, köleci imparatorlukların düz alanlarda kurulması tesadüfi değildir. İnsanların oralarda kendilerini savunma, köleliğe karşı koyma imkanları çok sınırlıdır. Buralarda çöller vardır ve insanlar bir saldırıya maruz kaldıklarında çölün derinliklerine çekilirler. Bu durum da onların ilkel kabile, aşiret boyları düzeyini aşmamalarının nedeni olur. Afrika'da, Arabistan çölünde buna

benzer çöl kabileleri vardır ve bunlar çok geri bırakılmışlardır.

İlk köle imparatorluklarının verimli ovalarda geliştiğini görüyoruz. Çünkü buralarda hem insan çok verimli üretime koşturulur, hem de kendini savunma imkanları azdır. Bunun yerine site devletleri, şehir devletleri gibi dar bir şehir alanında, sitede insanları kölece çalıştırarak devletleşmek, en anlamlı gelişme oluyor. Ve neredeyse böyle verimli her alanda bir köle devleti ortaya çıkıyor. Aşağı Mezopotamya'daki Sümerler böyledir. Nil kıyısındaki Firavunlar rejiminde, verimli arazide kurulan Roma'da, Yunanistan'ın ve yine Anadolu'nun çok değişik verimli sahalarında, gelişen Atina'da, Hindistan'da, Çin'de artık insanın böyle sömürülmesine yatkın coğrafyasıyla, savunma düzeniyle, bütün uygarlık alanları köleleştirme sistemiyle kurulu.

Dağlar ve çöller ise bu anlamda köleleştirmeye karşı sığınak yerleri haline geliyor. Bu nedenle buralarda günümüze kadar henüz köleleştirilemeyen, hatta serfleşmeyen, proleterleşmeyen birçok klan, kabile vardır. Günümüzde Kürdistan'da bile, henüz boyun eğmemiş böyle birçok aşiret, kabile toplulukları bulunmaktadır.

Toplumların köleleştirilmesinde sınıfsallık ile etnik özellikler iç içedir. Köleleştirme hem bir sınıfsallaştırma, hem de etnik topluluğu, yani belli bir millî özelliği olan topluluğu hedef alır. Kendi soyundan olanlar köleleştirilirken, (buna biz sınıflaşma diyebiliriz) daha çok da başka etnik toplulukların olduğu gibi köleleştirilmesi söz konusudur ki, bu tarihte daha yaygın bir biçimdir. Bunların içinden elebaşları işbirlikçi olarak kabul edilebilir ama esas kitlesi köleleştirilir.

Benzer gelişmeler ortaçağ boyunca da devam eder. Burada değişen, kölelik yerine serfleşme kurumu, yani köleye göre biraz daha yumuşatılmış bir sömürü biçiminin geçişidir. Bu kendi evi olabilen, aile kurabilen, az bir toprağa sahip olabilen serfin sömürülme tarzıdır. Biz buna derebeylik, feodal düzen diyoruz. Bu değişikliğin temel nedeni ise, insanın daha fazla üretebilmesi için, onlara tüketimde köleliğe göre biraz daha fazla pay ayırma gereğinin duyulmasıdır. Çünkü insanlara tüketimde biraz daha fazla pay ayırmak özellikle köylülerde çok daha fazla çalışmaya, bu da daha fazla üretime yol açıyor. Sonuç, bildiğimiz feodal devrimler dönemi ve ardından

da feodal imparatorlukların gelişmesidir.

Bu sefer savaşlar feodal sistemi geliştirmek, oturtmak içindir. Büyük feodal savaşlar dönemi başlar. Başlangıçta bunlar devrimdir. Nitekim feodalizm adına çok önemli devrimler yaşanır. Bu devrimlerin en büyüklerinden birisinin de İslamiyet olduğunu biliyoruz. Ama böyle başka feodal devrimler de vardır. Rus feodalizmi, Çin feodalizmi çok ciddi devrim süreçleri sonucunda gelişirler. Yine Avrupa'da benzer birçok feodal gelişme vardır. İnsanlık yeni baştan bir sınıflaşmaya tabi tutulur. Kısaca serfleşme diye tabir edebileceğimiz bu dönemde, yaygın olarak aynı etnik topluluklardan kendi içinde bir sınıflaşma yaşanır. Bazı etnik kesimler veya milliyetler, halk topluluklarında olduğu gibi çok az bir işbirlikçi kesim dışında tamamen serfleşmeye tabi tutulurlar. Ve bu çok yaygın gelişir. Neredeyse insanlığın buna bulaştırılmamış tek bir etnik topluluğu bırakılmaz. Bu da geniş bir sömürü imkanını ortaya çıkarır. Özellikle toprağa daha fazla el koymak, toprakta daha fazla insanı çalıştırmak, sömürünün temel biçimidir. Bu dönemde savaşlar esas olarak toprak için, toprakta insanı iskan edip sömürmek için geliştirilir. Bu temelde büyük imparatorluklar ortaya çıkar.

Feodalizm hala kalıntıları olan bir sistemdir. Özellikle Ortadoğu bölgesinde ve hatta dünyanın başka bölgelerinde de feodal sistemin kalıntıları bulunmaktadır. Feodalizme geçiş aynı zamanda uygarlıkta dev gibi bir aşamadır. Hem köleci sistemde, hem feodal sistemde bilindiği gibi siyaset, kültür, hukuk, sanat gelişir. Hatta ilk köleci kuruluş neredeyse insanlığın bu gününü bile şartlandıran her türlü gelişmeye imzasını atar. Örneğin Mezopotamya'daki uygarlaşmanın (ki en eski uygarlaşma olarak görülür) hukuku, siyaseti, hatta bilimi, sanatı daha sonraki bütün gelişmelerin temelini teşkil eder. İlk uygarlık kanunları neredeyse günümüzün uygarlık kanunlarının esasını teşkil etmektedir. Daha sonraki gelişmeler biçime ilişkindir. Böyle bir insani gelişme var veya uygarlaşma, sınıfsallaşarak gelişme var.

Kapitalizm diye tabir edilen sistem de bu uygarlaşma sürecinin en önemli diğer bir sınıfsallık aşamasıdır. Kapitalistleşme insanın üreticiliğinin daha fazla arttığı bir dönemdir. Bunun temel nedeni de çalışana biraz daha fazla pay ayırmak, serfliğe göre daha yumu-

şak bir sömürü biçimiyle daha fazla üretime yol açmak istenmesidir. Dolayısıyla bu değişik bir sömürücü sınıfın, kapitalist sınıfın ortaya çıkması anlamına gelir. Burada insan daha iyi bir üretim aracıdır. Fakat bunun yanında teknikte de bir gelişme vardır. Ve daha gelişkin bir sömürücü sistem olarak kapitalizmin doğuşuna yol açar. Bu da yeni baştan insanlığın kapitalizme göre savaflara konu olması, insanlar üzerinde sınıfsal ve ulusal baskıların yeni bir tarihi döneminin ortaya çıkması demek oluyor. Bilindiği üzere kapitalizme dayalı muazzam bir sınıfsallık, sınıfsallaşma ve sınıfa karşı sınıf savaşımları söz konusudur.

Kapitalizm özellikle Avrupa'da ağırlıklı olarak böyle gelişip dışa yönelik başka etnik toplulukları, halkları egemenliği altına almaya çalışırken yürüttüğü sömürge savafları vardır. Sömürge savaflarının amacı, halkın tümünü kapitalist sömürüye açmak, yeraltı-yerüstü zenginlikleri talan etmek ve böylece çok daha geniş bir sömürü imkanını ortaya çıkarmaktır. Bu anlamda hem sınıfsal, hem ulusal baskı çok kapsamlı bir biçimde kapitalizm döneminde ortaya çıkar. Ne kadar sınıfsal baskı, sömürü gelişirse o kadar ulusal baskı ve sömürü düzeyi gelişir. Böylece kapitalist imparatorluklar çağı başlar. İşte bunlar özellikle Avrupa'da İngiltere başta olmak üzere, Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz ve Almanya'dır. En son da günümüzde kapitalist-emperyalist imparatorluk olarak ABD başı çekmektedir ve ABD'nin dünya egemenliği biraz gelişim halindedir.

Hiç şüphesiz kapitalizme karşı sınıf savaşımları, kapitalizmin doğuşundan ve ilk temel burjuva devrimlerinden beri ardi arkası kesilmeksizin vardır. Bunlar özellikle Paris Komünü, Bolşevik Devrimi ve 20. yüzyıldaki birçok başka sosyal devrimler kapitalist-emperyalist gelişmeye karşı emeğin, proletaryanın sosyalist toplum amaçlı başkaldırıları, devrimleridir. Hatta Sovyetler sistemi gibi bir sistem de doğmuştur. Günümüzde her ne kadar bu sistem çözülmüş gibi gözükse de, kapitalizmin devlet niteliğinde büyük değişimleri vardır. Gerek sınıflar, gerekse halkların sömürüyü oldukça sınırlama ve kendi bağımsızlıklarını, özgürlüklerini çok ileri düzeylere getirme gibi bir durum ortaya çıkmıştır.

Günümüzde ABD'nin egemenliği ve diğer bazı kapitalist-emperyalist devletlerin egemenlikleri, gerek sınıfsal anlamda, ge-

rekse ulusal anlamda eski dönemlere göre, örneğin 19. yüzyıla, genelde köleciliğe ve feodalizme göre çok yumuşatılmıştır. Tabii bu, insanlığın üzerinde bu sistemin tehlikesi yoktur demek değildir. Tehlikesi vardır. Belki de kölecilikten daha fazladır. Fakat eski tarz sömürü oldukça yumuşatılmıştır. Tehlike başka alanlarda gelişmekte ve doğa tahribatında, toplumun tehlikeli örgütlenişinde, tekniğin kullanımında ve buna benzer dolaylı birçok insanlığı yıkıma götürececek gelişmeleri beraberinde üretmektedir.

Eski sömürü biçimleri sosyalizmin mücadelesiyle aşılmıştır. Halkların “kaba sömürüsü” diyebileceğimiz biçimdeki (ki o zaman uluslar üzerinde onların siyasal, hukuki birçok yönüyle hiçbir hak tanımaksızın sömürgeci rejimler kurulmuştur) bu rejimler neredeyse tümüyle bizim dışımızda (Kürdistan dışında) yıkılmış durumdadır. Bunun yerine sömürgelerde kurulan devletler vardır. Bunların bağımlılıkları olsa da söz konusu egemenlikler 19. yüzyıl hatta 20. yüzyıl başlangıçlarına göre çok zayıftır. Bunların yeni sorunları vardır. Ve yeni sorunlar, yeni mücadeleleri de beraberinde getirir. Önemli olan eski baskı, sömürü biçimlerinin toptan aşılmasıdır. Böyle bir gelişmenin de sosyalizm ve ulusal kurtuluş mücadelesiyle günümüze kadar muazzam bir ilerleme sağladığını görmek gerekir.

Kapitalizmin yeni bir sömürü sistemi geliştirilmek isteniyor. ABD'nin “yeni dünya nizamı” adı altında adlandırmak istediği de budur. Fakat ortaya çıkardığı sorunlar ve çözüm yolları hem kapitalistler tarafından ve hem de sosyalistler tarafından yeniden değerlendirilmeye alınmaktadır. Zaten bu konuda yoğun bir tartışma yaşanmaktadır. Sosyalizmin bugünkü evresindeki veya kuruluş dönemindeki reel sosyalizm aşılrken, onun yerine yeni bir sosyalist sistemin nasıl gelişebileceği tartışılmaktadır. Özellikle yeni tehlikeye karşı kapitalizmin insanlığı toptan tehdit eden tekniğiyle, başta nükleer silahıyla ve giderek çevreyi kirletmesiyle, nüfus patlamasıyla birçok yeni hastalık ortaya çıkıyor. Hatta tekniğin neredeyse canavarlaşması gibi bir durumu da söz konusudur.

Eğer insanlık yaşamak istiyorsa, bunlara karşı yeni arayışlar, yeni teoriler, yeni programlar, yeni örgütlenmeler, yeni mücadeleler, hatta savaş biçimleri 21. yüzyıl boyunca gelişmek durumundadır.

Bu genel anlatım, Türk egemenlik sistemi insanlık tarihi içinde ve günümüz gerçeğinde neyi temsil ediyor, nerede kalmıştır; başına neler gelecektir sorularına bilimsel bir görüş kazandırmak içindir.

Türk egemenlik sistemi çok ilkel klan, kabile döneminin üst aşaması diye tabir edilen barbarlık aşamasından itibaren Orta Asya'dan çıkarken yarı kölelik, yarı feodal bir uygarlıksal gelişmeye tabi oluyor. Kendisi köleleşiyor ve bunu öğrendikten sonra başkalarını köleleştiriyor. İran koşullarında ve giderek Ortadoğu'nun diğer koşullarında uzun bir kölecilik sistemini, feodal sistemi yaşamısından sonra içlerinden sıyrılan bazıları devletleşmeyi yaşıyorlar. Özellikle yorulan Pers iktidarlarının, yine Arapların yorgun halifeleri, sultanları yerine Türk sultanları ve halifeleri geçmeye çaba gösteriyorlar.

Onuncu yüzyıla kadar geldiğimizde gerek Emevi, gerekse Abbasiler sülaleleriyle yönlendirilen İslam imparatorluğu, artık Araplar da belli bir doygunluğa yol açıyor. Bunun yerine saraylarda büyüyen kölemenler veya Türk boylarının ileri gelenleri yavaş yavaş devlet içinde etkili oluyorlar. Selçuklular adıyla, ya da daha çok çeşitli beylikler adıyla bir sürü beylik kurma dönemine geçiyorlar. Zaten feodalizm de buna çok uygundur. Dolayısıyla 10. yüzyıl bu anlamda en verimli dönemi teşkil ediyor. Askeri güçleri at sırtında olmaları, taze bir kan gibi Ortadoğu feodalizmine gitmeleri onlara bu şansı veriyor. Sonuçta oldukça savaşlarla dolu bir dönem açıyorlar.

Bu savaşlar sonucunda Türk egemenlerinin devletleşme dönemi başlıyor. Oğuz boylarından, barbarlık şefliğinden, beylik ve giderek imparatorluk biçiminde devletleşme gelişim gösteriyor.

Türk egemenlerinin oluşumunu kesinlikle İslami gelenek içinde aramak gerekir. Özellikle Abbasi saraylarında yetişiyorlar. Burada bazı köle komutanlar ortaya çıkıyor. Bu köle komutanlarla boyların şefleri birleşerek beylikleri, devletleri oluşturuyorlar. Bu sınıflaşmada yeni bir adımdır. Türkmen boylarının kendi içinde ayrışması, Türkmen beylerinin savaşma dönemi başlıyor. Bu durum 10. yüzyıldan günümüze kadar gelişim gösterir. En önemlisi de bu egemenlik, özellikle başka topluluklar üzerinde gelişir. İmparatorluğun sahibi olan Araplardan tutalım yaygın olarak Kürtler, Ermeniler, Rumlar ve benzeri birçok etnik topluluğa kadar hepsinin üzerinde yeni bir Türk feodal egemenlik dönemi başlamıştır.

Bu dönemin egemenliğinin baskı ve sömürsünün kapsamında imha fazla yoktur. Günümüzdeki kemalist egemenlik biçimiyle kıyaslandığında, bunun çok sınırlı olduğu da söylenebilir. Toplulukları imha etmek şurada kalsın, onlar üzerine hafif bir beylik geçirme gibi bir amacı vardır. Dillerine, kültürlerine, hatta emirliklerine bile fazla dokunma yoktur. En gelişkin Selçuklu İmparatorluğu oluştuğunda birçok etnik topluluğun bir emirlik olarak kalmasına hem mecbur kalır, hem de bunu rahatlıkla kabul eder.

Konumuz açısından göz önüne getirdiğimizde, Kürtlerle Türkmenlerin veya Türk boylarının siyasi açıdan aralarında fazla fark gözükmüyor, yani birbirlerine yakındırlar. Neredeyse eşitler arasında birinci, ikinci gibi bir sıralama söz konusudur. Bunu şunun için söylüyoruz: Bugün ulusal imhayı en uç noktasına vardıran özel savaşıla kıyaslandığında, Selçuklular, Artıkoğulları, Akkoyunlular, Karakoyunlular ve benzeri Türk etnik yönü ağır basan beylikler söz konusu olduğunda belki de ekonomik, sosyal, kültürel açıdan Kürtler daha egemendir. Eriyen, uydurulan gerçeklik Türk toplum gerçekliğidir. Bu 20. yüzyıla kadar böyle devam eder. Yalnız üstte hafif bir siyasi egemenlik vardır. Bu siyasi egemenliklerde Kürt beyliklerini ortadan kaldırmak diye bir durum söz konusu değildir. Sadece, “ben seni büyüttüm, benim elimi öpersen yeterlidir” mantığı biçiminde bir boyun eğme vardır, daha fazlası yoktur. En sert Osmanlı sultanı diye bilinen Yavuz Sultan Selim bile kendisiyle eşit bir Kürt hükümdarı aramak ister. Bilindiği üzere İdris-i Bitlisi “Buna gerek yok, sen bize bir beylerbeyi tayin et, biz beylikler, hükümetler biçiminde kalalım” der ve kurulan ittifaklar beş Kürt hükümeti, irili-ufaklı birçok Kürt emirliği ve hatta beyliğinin olduğu gibi kalmasıdır. Dikkat edilirse, burada neredeyse bir ittifak var. Hatta eşit ittifak söz konusudur. Savaşlarla boyun eğdirilmiş Kürt beylikleri, emirlikleri söz konusu değildir. Rızaya dayanan bir anlaşma vardır. Ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Kürt politikası bu imparatorluğun çözümlüşüne kadar devam etmiştir. Bazı sistem dışı veya sisteme başkaldırma olayları olmuşsa da esas itibarıyla böyledir. Aynı zamanda kültür üzerinde herhangi bir baskı yoktur; normal gelişme sürdürülür. Yine kendi içinde aşiret düzenleri geliştirilir. Yani özgürlüğe hayli yatkın bir durumdur; baskı biçimi sınırlıdır.

19. yüzyılda baskı biraz daha artar. Bu da zayıflayan imparatorluğun vergi ve asker alma ihtiyacından kaynaklanır. Ortaya çıkan isyanlar da Abdülhamit'in yeni Kürt alaylarını yaratma politikasıyla, yani tekrar bir uzlaşma politikasıyla sonuçlanır. TC kuruluşunda bile M. Kemal, Abdülhamit'in politikasını esas alır. Kurtuluş savaşında, Kürtleri hiç karşısına almayan bir politika izler. Bu anlayış yine tıpkı Yavuz Sultan Selim, Abdülhamit anlayışıdır, uzlaşmadır. Ama daha çok kendi siyasi hakimiyetinde gerçekleşen bir uzlaşmadır. İlişki tarihinin ele alınışında bunu çok iyi görmek gerekiyor.

Demek ki bu döneme kadar çok ciddi bir ulusal tehdit yoktur, var olan sadece siyasi bağıllığı kapsıyor. Siyasi bağımlılık da öyle fazla gelişkin değildir. Hele normal toplumsal, kültürel gelişme olduğu gibi sürmektedir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarına kadar bu böyledir. Ama ne zamanki Türklerde feodal devlet geleneği yerine (özellikle ittihatçılarla başlayan) kapitalist devlet geleneği oluşmaya, Türk-İslam ideolojisi yerine katı bir şoven milliyetçiliği gelişmeye başlar; o zaman İttihat Terakki örgütlenir. Özellikle Hıristiyanlar biraz haklar kopartır, diğer azınlıklar biraz başkaldırır. İşte o zaman sistem olduğu gibi dağılmakla yüz yüze kalır ve faşizme bile taş çıkartan bir milliyetçilik kasırgası başlar. Bilinen Ermeni katliamı, Rum katliamı ve diğer azınlıkların zorla asimilasyon dönemi başlar. İmparatorlukta Kürtler en köklü bir halk geleneğini temsil ettiği, kolay imhayla sonuçlanacak bir konumda olmadığı için en sona bırakılır. Çünkü Türk gücü Kürtlere bu temelde yönelmeye yetmez. Eğer yönelirse bu Türk egemenlik sisteminin zararına olacaktır. Bu nedenle uzlaşma esas alınır. Burada M. Kemal'in de Osmanlı sultanlarıyla aynı politikayı sürdürdüğünü görüyoruz. Çünkü 1920'lerde Kürtlere karşıtlık, kalan Türk devlet kalıntılarının da yok olması demektir. Hatta ulusal tehlikenin gırtlığına kadar gelişmesidir. Bunu bildiği için, tüm gücüyle "Türk-Kürt kardeşliği", "tarih boyunca birlik-beraberlik" gibi bir safsatayla kendi faşist-milliyetçi amacını gizler. Ama gelişen yeni bir devlet biçimidir. Hem de en katı ulusçuluğu, bir anlamda faşist ideolojik zırh olarak benimseyen devlet tekelsizliği, oldukça merkezileşmeyi sağlamış Türk burjuva cumhuriyetidir.

M. Kemal işe İttihat Terakkicilikle başlar. Cumhuriyetin kuruluşuyla artık yeni bir dönem gelişir. Buna karşı tepkilerin gelişeceği

açtı. Zaten Ermeniler, Rumlar tasfiye edildikten sonra, son olarak sıra Kürtlere geliyordu. Onların kendi düzenlerini, (dinsel yanı ağır bassa da) korumak adına geliştirdiği isyanlar vesile edilerek acımasızca bastırılır. Bu bastırılmanın sonucunda bildiğimiz gibi tümüyle Kürt etnik özelliğini hedef alan bir soykırıma doğru yol almaya girilir. Bu yeni bir süreçtir ve kesin ulusal imha amaçlıdır. Bu, eski Osmanlı tarzı ayaklanmaları bastırma değildir. Bu isyanları bu yönüyle farklı değerlendirmek gerekiyor. Osmanlı döneminde isyanlar ezilirdi. Örneğin, Bedirhan isyanları, Ubeydullah isyanları ezildi. Ama en ufak bir şekilde halkın ulusal imhaya tabi tutulması gibi bir durum yoktu. Dil yasağı, kültür yasağı, toplumsal örgütlenme yasağı diye herhangi bir baskı söz konusu değildi. Ama kemalist tarzda isyanların ezilmesiyle birlikte dil yasağı, kültür yasağı konular. Hatta her türlü topluluk (tekke ve zaviyelere kadar) yasaklanmıştır. En ufak geleneksel, toplumsal bir örgütlenmeye bile fırsat verilmez. Hatta isim taşıma hakkı bile zorla elinden alınır. Böyle bir “geme vurulma” dönemi başlar. Bu da belki de tarihte Hitler’in bile cesaret edemediği veya aklına getiremediği bir soykırımdır.

Birçok yazar, çizer “Hitler’in katliamları, filanın katliamları” der durur. Ama Türk tarzındaki katliamın ne boyutlu olduğunu hiç araştırmaz. Belki Ermeniler biraz sızlanırlar, Rumlar ise belki biraz acısını duyarlar ama bütün yönleriyle bu katliamcılığı ortaya çıkaramamışlardır. En önemlisi de Kürt katliamında boyutlar henüz Kürtler tarafından bile hakkıyla anlaşılmış olmaktan uzaktır. Bu çok önemlidir. Çünkü insanlar bir katliam yaşıyorlar ama nasıl katledildiklerini bilmiyorlar. Katliam burada yalnız fiziksel anlamda değildir. Fiziksel katliam aslında kültürel, sosyal, siyasal katliamlara nazaran daha hafiftir. Çünkü fiziksel katliamda vurulan vurulur, kalan ise kaçır. Örneğin, Yahudiler katliamdan kaçtılar. Bugün dünyanın en gelişkin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal topluluğudurlar ve dünyaya hükmediyorlar. Ermenilerin de bir kısmı katledildi, gerisi dünyaya savruldu. Onlar da bugün ekonomik, siyasal, ulusal olarak güçlü topluluklar halinde yaşıyorlar. Yine Rumlar da katledildiler ve geri kalanları dünyanın dört bir tarafına savrulmak zorunda kaldılar. Ama onlar da Amerika’da yine güçlü ulusal topluluklar olarak varlıklarını sürdürüyorlar. Görüyoruz ki, fiziksel katliam ardından

kalanlar kendilerini hiç olmazsa insana daha yakışır bir düzey içinde tutabiliyorlar.

Ancak Kürt katliamında bundan daha aşağı, daha tehlikeli bir durum söz konusudur. Kürtler hem fiziksel katliamı yaşıyorlar, hem de katliamdan geri kalanlar sosyal, siyasal, kültürel, dilsel bir katliamı daha yaşıyorlar. Dikkat edilirse, bu daha ağır ve daha tehlikeli bir durum olduğu kadar, aynı zamanda bir insan topluluğunun üzerinde geliştirilebilecek en hayvanlaştırma rejimidir de. Hatta bizce hayvanlıktan da daha tehlikelidir. Çünkü hayvanlar hiç olmazsa gerektiğinde ağızlarını açıp diledikleri kadar meleyebilirler. Bizimkilerin böyle dillerini, ağızlarını açıp seslerini çıkarmaları, örneğin bir türkü söylemeleri, gösteri yapmaları, slogan atmaları pek mümkün değildir. Ama hayvanlar mesela bir ahırda, istedikleri gibi anırlabilirler. Bir ahırını biz bir gösteri gibi ele alırsak, isteyen herhangi birisi istediği kadar bağırıp çağırabilir. Ama Kürt topluluğunda buna bile fırsat yoktur. Tabii bu ses anlamında baskı düzeyinin bir ifadesidir. Bunun yanında gözükmeyen sosyal, kültürel yönlü tahribatların, katliamların müthiş gelişkinliği söz konusudur.

Mesela sizlere birçok eleştiri yönelttik. Bu eleştirilerin de dayanakları biraz budur. Yani hayvanlaşmadan daha geri bir konuma itilmiş olmanızdır. Örneğin, insan böyle sizin gibi mi olur, neden hızlı düşünemiyorsunuz, neden hızlı yapamıyorsunuz, neden tehlikeyi göremiyorsunuz? Koyunlardan, ahırdan beter edilmişsiniz. Nasıl doğru örgütleneceksiniz, nasıl doğru söz söyleme gücüne sahip olacaksınız? Dört bir yanınızdan vurulmuşsunuz. Bunları vurgulayarak sizlere yükleniyorum. Burada derinliği yakalamak gerekiyor. Neden sizlerden çok güçlü komutanlar çıkmıyor? Biz geçen süreçlerde oldukça yoğunlaştık. Artık bazı şeyleri anlamamız gerekiyor. Düşünüyoruz ve “bunlar bazı yerlerinden vurulmuş” derler ya, iğdiş edilmiş, bazı soydamarları kesilmiş, çökmüşsünüz diyoruz. Tahlillerimize göre sizleri normal insanlar olarak ele almak biraz zor. Saflarımızda bile o kadar eğitip örgütlememize rağmen, yine de çok ucube tipler ortaya çıkıyor.

Ben zaten devrimciliğimi buna bağlamıştım ve böyle bir insan olma durumunuzu dehşetle karşıladım. Hala bu dehşetten kaçmak için devrimciliğimi geliştiriyorum. Sizlerin neden gelişmediğinizi

anlamaya çalışırken de, yaşadıklarınızın dehşetinin pek farkında olmadığınızı gördüm. Ve hala da bunun sadece halkın değil, sizlerin bile yaygın yaşadığımız bir durum olduğu görülmektedir. Bizim eğitim topluluğumuzun, partimizin bile ne kadar tehlikeli, geri bir konumda seyrettiğini göstermeden sağlıklı bir gelişme yoluna giremeyiz.

Demek ki, katliam sadece fiziksel anlamda değildir. Zaten düşman günümüzde istediği kadar “faili meçhul” adı altında her gün beş-on köylüyü katledebiliyor. Bunlar fiziksel katliamlardır ve hatta bu o kadar da tehlikeli bir katliam değildir. Tam tersine bu katliam, belki de karşı intikam duygularını geliştirme anlamında olumluluğa da zemin teşkil edebilir. Katliamın daha kötüsü özelde 12 Eylül’ün, genelde cumhuriyetin yaşam tarzıdır. Bu yaşamda dil gücü, kültür gücü yoktur. Bu güçler gittikten sonra namus, onur kalmaz. Zaten vatanseverlik duygusu daha doğmadan imhaya tabi tutulmuş, toplumsal özgürlük düzeyi daha gelişim göstermeden yaşanamaz kılınmış, bir halk demokrasisi nefes almasına dahi izin verilmeden ortadan kaldırılmıştır. Bunun yanında ekonomik olarak kendini geliştirmen de mümkün değildir. Zaten var olan da elinden alınır. Kendi ülkesinin zenginlikleri var mıdır, yok mudur diye düşünmediği gibi, toplum olarak ürettiklerinin elinden nasıl ucuzca alındığının farkında bile değildir. Emeği çok ucuzdur. Bir insan olarak hamallığa bile kırk takla atacak bir koşturma durumu vardır. Bunun ne kadar düşürücü bir durum olduğunu pek fark etmeden, hatta bir iş bulduğunda, dediğim gibi kırk takla atarak “ne mutlu bana” diyecek kadar düşkünleşmiştir, düşkünleştirilmiştir.

Zaten siyasi gelişmeden bahsetmeye gerek yoktur. Onun siyasi gelişmeden anladığı, uşaklıkta, ajanlıkta yarışır. Devletin egemenliğine koşuştur. Düşman partilerinin aleti olmaktır. Buna benzer düşmanın her türlü etkilerini temsil eden, sosyal veya benzeri yaşam tarzlarına kendini koşturacaktır.

Şimdi biz genel anlamıyla belirtiyoruz. Ama bütün bu hususlarda hepimiz düşünün: Sizler gururlusunuz ama savaşta fazla direnmemişsiniz, direnseniz de yenilgiye uğratılmışsınız. Sizin yaşadığınız, derinliğine istenildiği kadar bir boyun eğdirilme ya da “vurulan vurulur, kalan diğerleri çarpıtılır, saptırılır” durumudur. TC'nin faşist

egemenlik ihtiyacına göre bir asimilasyon, yalnız dil anlamında değil, faşist toplumun bütün gereklerine göre bir yeniden yapılanma süreci içine almaktır. Sonuçta dünyanın hiçbir halk topluluğunda ortaya çıkmayan, ne sömürgeci rejim, ne sömürge olma durumu, hatta ondan daha beteri olan hakim ulus içinde erime de diyemeyeceğimiz (çünkü erime fazla gerçekleşmiyor) en geri, en sömürüye açık olan, en itilip kakılan, çok ucuz yönetilen bir toplumsal düzeyin, ulusal kimlik ve kimliksizliğin çok değişik ve hiçbir toplulukta görülmeyecek biçimde gerçekleşmesidir.

İşte siz böyle ulusal, toplumsal kimliğin ve kimliksizliğin ürünü olarak ortaya çıkıyorsunuz. Halkımızın gerçek durumu şimdi budur. Bunun ne kadar vahim bir durum olduğunu biraz düşünürseniz idrak etmemeniz mümkün değil. Keşke biraz gücünüz olsaydı da, kendi kişiliğinizde düşünüp davranma özgürlüğünü sağlayabilseydiniz.

Bu konuya biraz daha açıklık getirmeden önce cumhuriyetin isyanları ezmesinin doğru anlamını bilmek gerekiyor. Herkes “isyanlar oldu, direndik” diyor. Halbuki bu isyanlar öyle bilindiği gibi fazla ulusal isyanlar değildi. İsyânların objektif anlamda ulusallığı olsa da kemalizmin uygulamalarını anlama bakımından bir ulusallığı yoktu. Belki de o isyanlar toplumsal, dinsel, kültürel bazı yönlerden kimliklerini korumak istiyorlar ve beraberinde çok geri bir tepki düzeyini ifade ediyorlardı. Tabii örgütlülük, bilinçlilik düzeyi de bu nedenle çok geri olmak durumundaydı. Ama en kötüsü de, kemalizm bunu fırsat bilmiştir. İmparatorluk parçalanmış, çok önemli oranda elinden gitmiş, Yunan işgali nedeniyle Anadolu da neredeyse elden gitmekle karşı karşıyayken, M. Kemal bunun büyük tehlikesini görüp, kendisinde yarattığı fobiyle “bir de Kürtler başkaldırırsa, tekrar Türklük biter” diye düşünerek isyanları şiddetle bastırmaya yönelmesidir. M. Kemal'in “Türklük” dediği de Osmanlı kalıntısı devletin resmi Türklüğüdür ve bunun bitmesi ona dehşet verici geliyor. O açıdan da tıpkı bir yılan gibi adeta vurup öldürmekten, ısırılmaktan başka bir politika aklına gelmiyor.

Günümüzde hala Türk baskı sistemini incelerken çoğunun anlamadığı budur. Anlamaya çalışsalar da tam anlayamıyorlar. Türk egemenleri neden hiçbir ara çözüme, reformist çözüme bile gele-

yorlar? Aslında buna Amerika da, Avrupa da şaşıyor. Bunun tarihte bir tek örneği bile yoktur. Bunun nedeni, Türk egemenlik sisteminin tarih boyunca olduğu kadar (Türk beyleri, Türk sultanları kemalizme göre çok normal bir siyasi baskıyı, egemenliği esas alırlar ve daha az tehlikelidirler) onun en tehlikeli biçimi olarak kemalizmin de vardığı düzeydir.

Bu tehlike Türk halkı için de söz konusudur. Türk halkının en ufak bir demokratik gelişmesi yoktur. Çünkü egemenler, sömürücü baskı sınıfı o kadar dardır. Özellikle cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte daraltılmıştır ki, acımasız bir sınıf baskısı kadar, varsa ezilen ulus veya azınlık topluluklarının üzerine çok acımasız baskı ve sömürü uygulamadan yaşayamaz. Egemen sınıf olarak kendisini üretmez. O dönemin yeni gelişen komünist hareketini imha eder. Küçük bir köylü hareketi vardır, onu da imha eder. Kürt isyanları vardır ve onlara karşı imhadan başka bir şey düşünmez. Türk egemen sınıfının cumhuriyet dönemi bu anlamda incelenmeye değerdir. Hatta bu egemenliğin faşizmden de öteye bir sınıfsal baskı düzenini kurduğunu söylemek gerekiyor.

Aslında biz bu konularda şimdiye kadar yaptığımız değerlendirmeleri yeterli bulmuyoruz. Ama şimdi görüyorsunuz ki, bu düzene faşist demek bile yetersiz kalıyor. Türk egemen sınıfı hem kendi halkı için, hem de diğer halklar için bir imhacı sınıftır. Hala da kendi egemenlik sahasında en ufak bir demokrasi kırıntısına bile fırsat vermiyor. Kendi halkına bile hiçbir şekilde soluk aldırıyor. Bu haliyle dünyada örneği görülmeyen özel bir baskı rejimidir. Kendi insanlarını dünyada kölelerden daha beter satan bir rejim yoktur. Burada en ufak bir demokrasiye bile şahit olmak mümkün değildir. Yine hiçbir ülkede görülmeyen bir emek sömürsünü (bunun çok açık bir aracı olan enflasyon hiçbir ülkede böyle yaşanmaz) olduğu gibi sürdürüyor. Bunu da tabii ki bir baskı rejimiyle götürüyor. Devletin üstünde demagoglar sınıfı oluşmuştur. Bir de gizli yönetim çekirdeği var. Gizli yönetim çekirdeğiyle demagoglar (ki bunlar siyasal partilerdir, bürokratlardır), yazarlardan-çizerlerden meydana gelen bir papaz takımı ve sürekli yalan üreten bir vaazcılar topluluğu oluşturulmuştur. Yani böyle açıkta çalışan bir ideolojik idare topluluğu ile gizli bir yönetim çekirdeği mevcuttur. Fa-

şizmden daha beter, hatta ad vermekte güçlük çektiğimiz bir rejim söz konusudur. Bunun 12 Mart'ta, 12 Eylül'de nasıl daha da geliştiğini iyi biliyoruz. Aslında cumhuriyet tarihini tümüyle böyle kemalizmin esas yönünün teşkil ettiğini de biliyoruz.

Kemalizm gerçekten Mussolini'yi, Hitler'i de geriden bırakan 1920'lerdeki faşist dalganın en gelişkin örneğidir. Bu dalgada hiçbir eksilme olmadığı gibi daha da katılaşıyor, sertleşerek günümüze kadar devam etti. 12 Eylül'de doruk noktasına vardı. Toplum, halk üzerinde anti-demokratizmin ve Kürt halkı üzerinde ise soykırımın son haddine kadar sürdürülmesi bu son faşist dalganın esas amacıydı. Hala bu amacın tam sonuca gitmek için amansızca, görülmemiş bir biçimde sürdürülmek istendiğini biliyoruz. Biz buna TC tarihinin en son özel savaş rejim dönemi veya 12 Eylül faşizmi de diyebiliriz. Günümüzdeki ise, Evren döneminden daha tehlikelidir ve iyi anlamak gerekir. Özellikle bize yönelik Güreşçiller-Demirel diye tabir edilen kliğin (ki uşak sosyal demokrat diye geçinene, sağcısı, solcusu zaten aynı faşist karakterdedir), 1990'lardan beri yürüttükleri çok ilginç bir özel savaş dönemi var. Bunun topyekün bir özel savaş anlamına geldiğini kendileri biliyorlar ve adlandırdılar da.

Topyekün özel savaş demek, hiçbir savaş kuralına kendini bağlı hissetmemektedir. Yalnız fiziki soykırım, hatta kültürel, sosyal, siyasal baskılarla da sınırlı değildir. Mesela köylerin boşaltılması gibi coğrafik bir soykırımı da yapıyor. Uygarlık alanları tahrip ediliyor. Yine ne kadar tarihi kalıntı varsa, onların da tasfiyesi gerçekleştiriliyor. Bunun yanında yeni teknikler devreye sokularak asimilasyon görülmemiş boyutlarda sürdürülüyor. İşte özel savaş bu ve benzeri her türlü uygulama demektir. Özel savaşın kendini yaygınlaştırmada kullandığı teknik (mesela cumhuriyetin başlarında otuz yılda yapılamayan bir yılda gerçekleştiriyor) ona büyük bir avantaj sağlıyor. Özellikle medya, basın-yayın imkanları, eğitim gibi muazzam araçlarla, asimilasyon ve boyun eğdirme geliştiriliyor. Türk eğitim sistemi kendi halkı içinde de günlük olarak faşizme uygun insanı yetiştiriyor.

Zaten ekonomi diye bir şey yok. Tam bir talancılık sürüyor. Bu Kırk Haramiler döneminden daha tehlikeli bir ekonomik talan anla-

mına geliyor. Şu anda yolsuzluklarla dile getirilen talanlar (ki kendileri bizzat söylüyorlar) ortaçağın hiçbir döneminde eşkıyalar, Kırk Haramiler tarafından gerçekleştirilememiştir. İşte böyle bir soygun rejimi de söz konusudur.

Baskı, işkence düzeyi tamamen sistemlidir. Bu bütün halka ve emekçilere uygulanmaktadır. Ortaçağda böyle baskı, işkence sistemlerinin geliştirilmiş olduğunu sanmıyoruz. Çünkü bu, hem çok genel, hem de çok ince bir tarzdadır. İnsanlığın hepsi genel bir stres, işkence altında tutulmaktadır.

Zaten halinize bakıldığında, insan sizden korkuyor? Çünkü siz faşizmin tanınmaz hale getirilen bireylerini temsil ediyorsunuz. Mesela niye asgari bir kuralı bile doğru-dürüst uygulatamıyoruz? Çünkü faşizm, özellikle 12 Eylül rejimi sizi öyle bir hale getirmiş ki, laf anlamıyorsunuz; laf anlasanız da gereklerini yerine getiremiyorsunuz. Ben bunu PKK koşullarını gözlemleyerek söylüyorum ki, sizde güç yok.

Türkiye'nin diğer topluluklarını, mesela gençliğini, hatta sıradan halkı (burjuva kesimi bir tarafa bırakalım) gözlesek, göreceklerimizi “maymunlaşma düzeyine varmış durum” diye değerlendirmek mümkündür.

Aslında ben kendimden de biraz dehşetle kaçtım. İlk yaşam dönemlerimi dile getirirken, bunu gösterdim. Ben kırk yıldır kendimle uğraşıyorum. Zor bela bu direnme veya savaşıma düzeyinde tutuyorum. Siz ise, çok direnmesiz, belki de direnme kavramından bile habersiz bir durumda yaşıyorsunuz. Tamamen faşist egemenlik çerçevesinden, zihninden tutalım bütün ruhsal özelliklerine kadar, sadece baskı altına alınmış da demeyeceğim, teslim alınmışsınız, boğdurulmuşsunuz. Böylece karşımıza bambaşka bir kişilik çıkarılmıştır. Öyle değilse, Türkiye'de bu kadar halkın maddi-manevi yaşamına saldırı düzenlenirken neden hiçbir tepki yok? Eğer maymunlaşma düzeyinde bir gerçekleşme olmasaydı böyle olur muydu? Örneğin sizler de insan olarak 20 yaşındasınız, ama kendinizi zorbela ayakta tutuyorsunuz. Çünkü faşizmin ilmiğinden geçirilmişsiniz ve biz sizi en son sınırdayken yakalıyoruz. Zaten bitmiş tükenmiş olduktan sonra normal insan da değilsiniz. Çok çaresizsiniz ve düşman her şeyle üzerinize geldiğinde, kendinizi bile örgütleyemiyor-

sunuz. Zaten benim şaşkınlığım da buradan ileri geliyor. “Bu insanlar niye ilk iş olarak birbirlerini örgütleyemiyorlar” diyorum. Gön­derdiğimiz birçok kadro doğru-dürüst bir iş yapamadan kendi ken­dini yakalatıyor.

Kendinizi düşünün, yakın bir çevrenizi bile örgütleyememişsiniz. Ben tüm zorluklarıma rağmen, 1970'lerin ortalarında günlük olarak etkilediğim insanları, siz ömürboyu etkilemiyorsunuz. O zaman tek başımdım ve hiçbir ideolojik, siyasi gelişme de yoktu. Bununla kendinizin ne halde olduğunuzu biraz mukayese edin. Sizler aslında hastasınız ve bazı alışkanlıklara afyondan daha beter bulaştırılmış­sınız. Ruhunuz kimbilir ne kadar kirletilmiş, ne kadar bağımlılaştırılmış, ne kadar köleleştirilmişsiniz. Öyle olmasa düzeyiniz bu kadar zayıf olur muydu? Normal bir gerillacı, normal bir örgütçü bile olunamıyor. Sizi bu kadar eğittiğimiz halde, durumunuz böyleyken, halkı düşünün. Yalnız günümüzü değil, buna bir de tarihsel gelişme içinde ele alın. “Vay halimize” demelisiniz. Günümüzü anlamak için tarihi de bu temelde kısaca özetledik.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu son özel savaşımı elle tutulur ne bırakmıştır? Evet, insanlar olarak belki yaşıyoruz ama gerçekten (çok ilginçtir) herkes şimdi hayvanları daha çok seviyormuş. Başsavcının bile bir köpeği varmış ve yüz insandan daha değerliymiş! Şimdi kendileri açısından bu doğru bir değerlendirmedir. Çünkü insanlık o kadar değerden düşürülmüştür ki başsavcının, Nusret Demiral'ın da nazarında bu düzeyde yer alıyor. Bir de köpeği için şiir yazıyor. Karşısında da DEP'liler vardır. Ama tabii onları kendi köpeğiyle kıyaslamak şöyle dursun, bin kat daha düşük görüyor, hatta hiç saymıyor bile. Onun için köpek en iyi varlıktır, diğerleri ise beterin beteri durumda olanlardır. Bu çok tuhaf bir durum. Şimdi başsavcının değer yargısı böyle olursa, Türkiye Cumhuriyeti'nin değer yargısı nasıl olur, siz düşünün. Nitekim şimdi bütün burjuvalar hayvanları insandan daha çok seviyorlar. Bunun anlamı şudur: İnsanlar hayvanlardan daha kötü duruma getirilmişlerdir. Onun için de insanlar sevilmiyor. Sevilmedikleri için hep “faili meçhul” cinayetler işleniyor. Çünkü sevilme durumu ortadan kalktıktan sonra yaşanacak olan hayvanlaşmadır, hayvanlaşmanın da en kötüsüdür. Böylece insanlar “faili meçhul” cinayetlere rahatça kurban götürülmüşlerdir.

İşte özel savaş budur.

Halkını maymunlaştıran TC, maymunlaştırılmayanı veya buna fırsat vermeyeni de katledip götürüyor. Bu bir gerçektir. Hani genel bir söz vardır, “ya barbarlık, ya sosyalizm” diye. Şimdi Türkiye’de bu sloganı söylemek de, bence biraz eksik, hafif kalır. “ya barbarlık, ya sosyalizm” değil, “ya insan olarak kalmak, ya maymunlaşmak”tır. Çünkü başka seçenek bırakılmamıştır. Bu dehşet verici bir durum ama, aynı zamanda bir gerçektir. İnsani gelişme ortaçağda bile çok ileri düzeyde ve baskı o zaman çok da kabul edilebilir sınırlar dahilindedir. Topyekün savaşa tabi tutulmak ortaçağlarda bile yoktur. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde de fazla yoktur. Çünkü teknik gelişmemiştir. M. Kemal ideolojik olarak, ruhi olarak açık fakat tekniği olmadığı için her şeyi yapamıyor. Ama günümüzde iş teknikle birleştiğinde ve bir de burjuvazinin kendini üretememe durumu ortaya çıktığında o zaman varlığını neyle sürdürür? Hayvanlaştırmayı derinleştirmekle, kendi halkını maymunlaştırmakla, karşıındaki halk topluluklarını ise hem fiziksel, hem de her düzeydeki imhayla kendi varlığını sürdürmeye çalışacaktır.

Yürürlükte olan özel savaşın karakteri, anahatlarıyla böyle tanımlanabilir. Zaten şu anda Türkiye’deki kriz (hem de acil kriz masaları kurulmuş diyorlar) bu nedenledir. Mesela bu hükümetin, kendi içinde beş-on tane kriz masası vardır. Bunu da çok iyi anlamak gerekiyor. Bu özel savaş hükümetidir. Mesela emniyet için kriz, ekonomi için kriz, dış politika için kriz masaları vardır. Kriz nedir? Komalık durumlar yaşanıyor ve her an bunlara müdahale edecek operasyon bölümleri gerekiyor. İşte bu masalar onun için kurulmuştur.

Zaten Kürdistan’da tümüyle, günlük olarak faal bir özel savaş bölümü vardır. Kendi halkını kriz masalarıyla yönetiyor. Bizi de günlük olarak imha, operasyon masalarıyla, bölümleriyle yok etmeye çalışıyor. İşte özel savaşın yönetim biçiminin kendisi. Günlük olarak Türkiye halkı nefes bile alamaz durumdadır. Neden hep böyle oluyor? Düpedüz partiler bütünüyle yalan söylüyorlar, yalan üretiyorlar. Politikacıların hepsinin yalancı olduğunu halk da biliyor, ama bir şey yapamıyor, çünkü kriz durumu var. Zaten bizimkilerin de nefes alır hali yok.

Acaba Kürt halkının durumu nasıldır? Zaten halka son fiziki, coğrafi katliamlardan tutalım toplumsal örgütlenişe kadar ne varsa, hepsi son sınırlarına kadar dayatılmıştır. Kimsenin ailesini atacak bir yeri yok. Ailelere dek başa bela olma durumu genel ve yaygın olarak yaşanıyor. Bırakalım normal ekonomik, sosyal, siyasal gelişme yolunu, fiziki olarak kendini yaşatma imkanı bile bulunamıyor. Bu durumda kaçan kaçana, göç eden edene. Köylerden kentlere, kentlerden metropollere, metropollerden Avrupa'ya ve bu böyle bir türlü bitmiyor. Bu özel savaşın uyguladığı baskı gücü nedir? Topyekün savaşla bitirme rejimi. Bu yaşanıyor. Aslında hepimizin yaşadığı durum bu ve kaçılıyorsunuz. Ama başınızı nereye sokacaksınız, belli değil.

Demek ki, halkın ulusal, toplumsal düzeyi nedir dediğimizde sadece dayatılan bir sömürgeci baskı veya sadece ulusal baskı, hatta toplumsal baskı, sömürü de değil. Hele ekonomi zaten yok; ne ekonomisi. İnsanların bir iş için takla atması da yok. Denilebilir ki, belki “şahıs olarak ayakta kalabilir miyiz” diye bir endişe egemendir. Yani herkes “acaba kendimi ne kadar kurtarabilirim” diye düşünüyor. Bu bir kaplanın veya aslanın bir sürüye daldığında kıyamet koparan sürünün durumuna benziyor. Şimdi kaldı ki, bu bir aslan da, kaplan da değil, bir topyekün savaş rejimidir. Sürünün içine kırk türlü aslan, kaplan dalmıştır. Şimdi bağırın bağırınadır. Zaten kurtulanlar da tesadüfen kurtuluyor. Büyük bir kısmı vuruluyor ve yeniliyor. Yani normal bir sosyal, siyasal durum şurada kalsın, bu, sürüye dalmış kaplanın saldırı dönemini ifade ediyor.

Kürdistan'da bu durumu yaşıyoruz. İşte o intikam birlikleri veya saldırı birlikleri, özel timler, kendilerine göre resimlerini de üzerlerine, sırtlarına, her taraflarına yapmışlar. Zaten isimleri “bozkurt”tur. Her gün de vuruyorlar. Bunu bizim tahlil etmememize de gerek yok, kendileri apaçık yapıyorlar. Hem de çok açık, yalnız PKK'liye de değil, bütün halka yapıyor. Fukara köylüleri hemen vuruyorlar, bakıyorlar kendilerine göre değildir. Eskiden esir alırlardı, şimdi o da yok. Çünkü işsiz çok, alıp ne yapacaklar? Bu nedenle esir aldıklarında öldürüyorlar. Hayvanlar bile böyle vurulmaz. Ama bu kaplanlar rejimine göre vurulması gerekiyor.

Dikkat edilirse, bu “faili meçhul” her şeyden önce çok tehlikeli

bir durum. Zaten çoğunuz bunun içinden geliyorsunuz ve benim fazla açmama da gerek yok. Halk çaresizdir. Halkın çaresizliği şurada: Aslında teslim olmaya da fırsat yok. Çünkü düşman neyi teslim alsın; besleyemez ki, bir yere de iskan edemez. Eskiden Osmanlılarda teslim olan halkı alıp Orta Anadolu'ya yerleştirirlerdi. Ya da uygun gördükleri yerde iskan ettirirlerdi. Hatta cumhuriyetin ilk döneminde de bu böyleydi. Katledilen katledildi, gerisini iskan ettiler. Ama şimdi yer yok, nüfus fazlalığı var, yani başa bela. Onun için Avrupa'ya kaçabilirsen kaç, kaçamazsan dozajı gittikçe artırılan bir katliam. Yani teslimiyetten bile daha tehlikeli bir dayatma söz konusu. Aslında insanlar teslim olsa, veya boyun eğmek isteseler bile rejim, “bu da bana fazla geliyor” diyecek.

Özel savaş artık en barbarlığa, hayvanlığa varmış aşamasını yaşıyor. Şimdi bu noktada normal bir baskı, sömürü durumunun değerlendirmesini yapmak saçmadır. Zaten ülkenin yeraltı-yerüstü zenginliklerinin sömürülmesi diye bir sorun yok; hatta “emeğin sömürüsü var” demeye de fazla gerek yok. Çünkü emek sömürüye bile yatırılmadığı gibi, sömürüye yatırılma büyük bir nimettir ve bu da yoktur. İşsizlik yüzde seksen düzeyindeyken, bu da bir nimettir. Bütün bunların sonucu yaşanan büyük bir kaçıştır. Sen “ben ülkemde kalmak istiyorum, hem de namuslu bir insan gibi kalmak istiyorum” desen bile, ona da fazla fırsat yok.

Adını ne koyarsanız koyun, böyle bir rejim Kürdistan'da yürür-lüktedir. Kimlik açısından artık sürü olmaktan bile çıkarılan, belki de imhanın son sürecini yaşayan bir halkın durumu söz konusudur. Her ne kadar günümüzde kültür zenginliğini, farklı etnik topluluklar zenginliğini ifade ediyorlarsa da, bu kaplanın, kurdun sözüne benzer tarzdadır. Yani “sen iyi bir kuzusun, senin tüyün kırmızı, seni daha güzel yerim” tarzında bir yaklaşımdır. İşte “Türkiye mozaiktir, kültür zenginliği vardır” demek tepedeki faşist-milliyetçi için, güzelce semirtilmiş kuzuların yenilmesine benzer. İşte kültür zenginliği, kültüre bakışları budur. Zaten uygulanan da bundan başka bir şey değildir. Kürdistan'da bazı zenginliklerin olduğunu fark etmişler. Ve “acaba onları da nasıl gasp ederiz, malederiz” diye düşünüyorlar. İşte son sömürüyü de bu noktada geliştiriyorlar.

Görülüyor ki, eğer tedbir alınmazsa, yaşanacak olan, sadece ta-

rihte bir katliamla ortadan kaldırılma veya tarihte benzeri olan bir biçimde baskı altına alınma da değil, eşi görülmemiş bir ortadan kaldırılış biçimidir. Zaten halkın büyük şaşkınlığı bu nedenledir. Halk, “her gün bu başımıza gelen nedir? Bunu ne yer kabul eder ne gök; ne Allah kabul eder ne de başkası. Hiç kimse bunu kabul etmez” diyor. Belirtiyoruz ya, vahşi kurt bir defa işin içine girmiştir. Ve her gün bunu gözlerinizle görüyor ve yaşıyorsunuz. Peki bunu nereye kadar götürür? Her şeyi bitirme düzeyine. Çünkü kurt kanunu vardır. Kurt kanunu, avını bitirinceye kadar sürekli saldırmaktır. Bu durumda yapacağımız tek şey kurdu önlemektir. Bunun dışında ne sizin, ne de halkın başka çaresi yoktur.

Aslında bunun boyutları daha da açılabilir, ama bu kadar yeterlidir. Yani dağılan kabile döneminden beri insani özelliklerin nasıl öldürülerek ortadan kaldırıldığını anlatabiliriz. Aslında biraz anlattık da. Keza bu anlatımlarımız da tam değil. Çünkü sadece görünüşte insana benziyoruz. Ama tarih boyunca geliştirilen bütün insani özelliklerin (ki buna sosyal, ulusal özellikler de dahildir) hepsi bizden alınmıştır. Geriye iskelet de diyemeyeceğimiz insan kadavrası kalmıştır. Belki bundan daha beter insanlar, gölge insanlar, sahte insanlar, sahte kişilikler kalmıştır.

Bu neden böyledir? Elbette ki gerçeğin kendisindedir. Hiçbir ülke, kara Afrika kıtasındaki ilkel topluluklar dahil, kendi toprağı üzerinde, kendi dili, kültürü karşısında Kürt halkının durumunu yaşamıyor. Tarihte de hiçbir katliam Kürtlerde vardırılan sınıra vardırılmamıştır. Peki neden Kürde karşı böyledir? Çünkü bu da özel savaşın iç, dış dengesiyle bizzat kendi uygulama gücüyle bağlantılıdır. Bu işin içinde kapitalist-empyralist sistem vardır. İşte Amerika, Sovyetler'i ortadan kaldırmak, İsrail ise Amerikan desteğıyle Ortadoğı'da Arap direnişini ortadan kaldırmak istiyordu. Bu noktada hem sosyalizmi, hem de Ortadoğı direnişlerini kırmak için kendini çok iyi ayarlamış bir Türk faşist rejime ihtiyaç vardı. TC için de Sovyetler'in yıkılışı veya Ortadoğı'daki direnişlerin kırılması kârlı olacaktı. Bu, halkların ortadan kaldırılmasından bin defa daha tercih edilirdi. Dolayısıyla 1950'lerden itibaren NATO, Amerika, Avrupa, İsrail tarafından himaye altına alınan bir Türk faşist rejiminin gelişmesi gerçekleşmiştir. Bu çok büyük bir destek durumudur.

Türk faşist rejimi özellikle bu desteklerle baskıyı çok daha geliştirerek katliamlarını günümüze kadar getirebilmiştir.

M. Kemal'in cumhuriyeti kurma döneminde de bu böyledir. O dönem Sovyetler'in yutulma tehlikesi vardı. Lenin taktik bir ilişki olarak kemalistleri destekledi. Fakat aynı anda şunu da biliyoruz ki, kurduğu sahte komünist partisiyle, komünizme ilk darbe vuran da bu rejimdir. O zaman bazı sosyalistler “kemalistlere karşı çıkalım” diye kıyameti kopardılar. Ama onlara taktik gerekçeler gösterildi ve bu taktik gerekçeler daha sonra stratejik hale dönüştürüldü. Bugün reel sosyalizmin çözülüşünün temelinde Lenin döneminden daha yaygın olarak Stalin döneminde geliştirilen, kemalizme ve benzeri rejimlere karşı uygulanacak kapitalist olmayan yoldan gelişme, az gelişmiş ülkelerin burjuvazisinin destekleme politikalarının payı büyüktür. Sonuç, reel sosyalizmin sonu oldu.

Böyle bir politika iki dünya savaşı arasında da uygulandı. Bu sefer Stalin'in bu politikaya daha çok ihtiyacı vardı. Lenin Türkiye Cumhuriyeti'yle böyle bir ilişkiyi aslında taktik amaçlı kullanmak istiyordu. Ve yaşasaydı büyük ihtimalle Stalin'in bu politikayı kullanış tarzına karşı çıkacaktı. Sınıf savaşımından ve ezilen bir halkın başkaldırısından yana tavır alacaktı. Fakat Lenin'den sonra “emperyalist tehlike artıyor” diye, nasıl ki ABD, Sovyet tehlikesine karşı “Türkiye bana çok lazım” diyorsa, emperyalist tehlikeye karşı “Türkiye bana da çok lazım” diyen bir Stalin dönemi vardır. Bu doğrultuda reel sosyalizm döneminde TC'ye 20 yıl karşılıksız her türlü para ve silah veriyorlar. Aslında M. Kemal bu desteklerin bir ürünüdür de. Bu dönemde M. Kemal kendini satılığa çıkarmıştır. İngilizlere gidiyor, “ben Bolşevikleri yenilgiye uğratacağım” diyor. Sahte komünist partiyi dayatıyor, Anadolu komünistliğini imha ediyor ve oradan destek alıyor. Stalin'e, Sovyetler'e gidiyor, “ben emperyalist tehlikeye karşı Türkiye'yi iyi konumda tutabilirim” diyor ve ondan da istediği kadar maddi-manevi destek alıyor. Böylece M. Kemal 20 yılda bir Hitler'den, Mussolini'den daha iyi beslenen bir faşist oldu. Bu da tarihin bir cilvesidir.

Her iki sistemden de palazlanmasını bilen kemalizmin bunu yapabilmesinin tabii ki nedenleri vardı. Öncelikle İngilizler o zaman (Fransızlar da dahil) Sovyetler'den çok korkuyorlar. Mutlaka

Türkiye'yi kendi yanlarına çekmeye ihtiyaçları vardı. Aynı zamanda Stalin'in de emperyalizmden çok çekinme ve dolayısıyla onun da Türkiye'yi yanına çekmeye çalışma durumu vardı. İşte bu da bir denge politikasının uluslararası ortamının müthiş elverişli olması demektir. M. Kemal'in bütün gücünü bu politikadan alma durumu vardır.

Türkiye içinde de aynı şey söz konusudur. Daha kapitalizm iyi gelişmemiş ve dolayısıyla gelişmiş bir burjuva sınıfı da yoktur. Bunun yanında eşraf, feodal artıklar ise güçlüdür. Bu durumda M. Kemal her ikisi arasında bir soytarı veya kendine has bir dikta sistemini yakalamakta güçlük çekmiyor. Bir tarafı diğerine karşı kullanıyor. Bunun somut ifadesi olarak kendi çevresini idare etme tarzında da gördüğümüz gibi iç ve dış politikasını ayarlayarak belki de çağın en tehlikeli diktatörlüğünü inşa ediyor.

Ondan sonraki durum ise, bu sefer de tümüyle emperyalizme yatmaktır. O süreçte Sovyetler emperyalizm için en büyük tehlikeydi ve aynı yıllarda İsrail kurulmuştu. İsrail, Araplara ve Ortadoğu direnişlerine karşı Türkiye'nin çok gerekli olduğunu düşünüyor ve “ne yaparsa yapsın” diyor. İsrail bugün de “Türkiye ne kadar katliam yaparsa yapsın, çünkü son ana kadar Arapların karşısında dengeyi tutmam için Türkiye'ye ihtiyacım var” diyor. Kürtleri imha etmesi umurunda değil. Çünkü kendisinin sıkışık durumu zaten bunu ona mecbur eder. Ayrıca TC kendi yaratması olduğu için de onu koruyacaktır. İşte Türkiye Cumhuriyeti'nin neden bu kadar azgınlaştığının uluslararası nedenlerini anlattık ve bunlar anlaşılabilir.

Dediğimiz gibi içte de Türk burjuvazisi sınıf olarak çok dardır. Yani Türk burjuvazisinin barbarlık dönemi sınıfsallığından daha tehlikeli bir gerçeği temsil ediyor. Üretim değeri yok, kapitalizmi bir üretici sistem olarak geliştirme yeteneği de yok ve çapulcu bir sınıftır. Peki bu çapulculuğu neyle geliştirir? Anti-demokratizmle, her türlü sınıf mücadelesinin bastırılmakla geliştirir. M. Kemal bunu “imtiyazsız, sınıfsız bir kitleyiz” biçiminde değerlendiriyordu. Ve zaten “ülkemiz milletiyle, devletiyle bölünmez bir bütündür” diye de anayasa maddesi yaptılar. Sonuç bütünüyle ezilmiş bir sınıf mücadelesi, birçok yönüyle sınırsız bir burjuva egemenlik biçimi, faşizmden daha öteye bir baskıcı devlet ortaya çıktı. Yine dediğimiz

gibi, bunun da nedenleri bu biçimiyle anlaşılıyor.

Tabii buna karşı isyanlar da yapıldı. Ancak TC'nin örgütleniş tarzı çok korkunç veya çok sert, katı merkezizetçi ve faşist olduğu için bu hareketlerin fazla direnme gücü olmadı. Yani gerek sınıfsal, sosyal ve gerekse ulusal direnmelerin, hepsi daha doğmadan acımasız bir şekilde birkaç ay içinde ezildiler. Yani ne kadar başkaldırı ol-duysa, o kadar da ezilme, bastırma oldu. En son olarak bu sisteme karşı 1970'lerde bir başkaldırının olduğu biliniyor. Ve bizi esas olarak bağlayan da biraz buydu. Biz bu direnmeyi kendi çapımızda esas aldık ve 1970'lerden beri de geliştiriyoruz.

PKK direnişi ve halkın yeni demokratik iktidar süreci

Genelde TC'ye karşı ve özel olarak da 12 Mart ve daha sonra 12 Eylül'e karşı nasıl bir direnme geliştirdiğimizi iyi biliyoruz. Bunları tekrarlamayacağız. Burada bilinmesi gereken şudur: Cumhuriyetin bütün zırhlarına, onun ideolojik, siyasi ve askeri egemenliğine rağmen, 1970'lerde başgösteren, ideolojik anlamda bir çatlaktı. Bu durum siyasi alanda da geliyordu. İşte bu ideolojik çatlaklıkta Kürt ulusal sorunu ve yine demokrasi sorunu ortaya çıkıyordu. Maalesef Türkiye solu bunları fazla örgütleyemedi ve direnişe dönüştüremedi, bu konuda bireysel kalmaktan kurtulamadı. Onların bu durumu-na karşın, biz, bu çatlaklığı iyi değerlendirerek, bunun hem ulusal ve hem de demokratik yönde gelişmesi için büyük bir direnişe yol açtık. 12 Eylül'ün bütün karşı-devrimci çabaları başarılı olamadığı gibi, biz, 1980'lerin ortalarından itibaren bunu askeri bir çatlaklığa da dönüştürerek daha da katmerli hale getirdik. Genelde Türk egemenlik sistemi tarihinde, özelde ise Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en kapsamlı ideolojik, siyasi ve askeri boyutu olan bir direnmeyi ortaya çıkarabildik.

Bu direnişin her bir boyutu üzerinde kapsamlıca durulabilir. Örneğin ideolojik düzeyi nasıl bu kadar geliştirdik? İşte bugün kemalist ideoloji tanınmaz hale getirilmiştir. Siyasi boyutu ne kadar geliştirdik? İşte bu sömürgeci partiler ve bu demagoglar rejimi de ta-

nınmaz haldedir. Askeri alandaki çabalarımız da, TC ve rejimin esas güvencesi olan ordunun da fazla çare olamayacağını gösterdi. Bu vahşi ve insanlıktan çıkarma rejimine karşı bir insan olarak ayakta kalma direnişi anlamına geliyor. İnsan olmakta, insanlık değerlerine sahip çıkmakta ısrar, mümkünse insanı yeniden yapılandırmaktan tutalım onun ekonomik, sosyal, siyasal ve hatta askeri düzenlenişine kadar gidebilmektir. PKK direnişinin tanımı böyle yapılırsa yerindedir ve doğrudur.

Dikkat edilirse, burada salt ulusal baskıya karşı bir direnme, hatta demokratik bir savaşım da söz konusu değil, hayvanlaştırılmaya ve insanlıktan çıkarılmaya karşı insana ilgi, insanda ısrar ve insanı yeniden yaratmaya, yeni insanı oluşturmaya kadar giden anlamlı bir mücadele söz konusudur. PKK'de inşa edilen, ideolojik, siyasi, askeri vb. bütün yönleriyle geliştirilmek istenen yeni insan, aslında her bakımdan yeni insandır. Nasıl ki Türk egemenlik sistemi, tarihin derinliklerinden günümüze kadar özgür insana karşı ilan edilmiş bir savaşa ve en sonunda onu maymunlaştırmakla tamamlamak istiyorsa, PKK'nin savaşımı da, en eski dönemlerden gelen, insanda özgürlük adına ne varsa onu esas almanın, bu özgürlüğü en yeni insana mal etmenin ve en kapsamlı özgür insanı ortaya çıkarmanın mücadelesidir. Zaten başka türlü de olamaz. Çünkü özel savaşın amacı mademki insanı maymunlaştırmaksa, yani en geri insana götürmekse, bizim direnişimiz de en yeni insanı, en gelişkin insanı ortaya çıkarmanın savaşı olacaktır. Nasıl ki Türk özel savaşı bütün kapitalist-emperyalist sistemi ve kendi tarihindeki köleleştirme politikasını arkasına alarak maymun insanı yaratmaya gidiyorsa, bizim de insanlık tarihinde özgürlük adına ne yapılmışsa, eşitlikten, adaletten, emekten, insandan yana olan ne varsa onu kendimize zemin yapıyoruz. Bu temelde yeni insanı, özgür insanı, evrensel çapta ortaya çıkarmamız o denli gerekli ve kaçınılmazdır. Biz bunu çok önceden düşünmesek de, uygulanan imha siyaseti ve hayvanlaştırma rejimi karşısında bunu geliştirmeye mecburuz. Çünkü insana uygulanan baskı düzeyini ve onun istediği durumu anlayamazsanız, zaten savaşı geliştiremezsiniz. İnsan nereye götürülmek isteniyor onu anlayamazsan, hayvanlaştırılan, maymunlaştırılan insanı göremezsen, o zaman yeni insanı yaratamazsın. Mevcut özel sava-

şın ekonomik sosyal alanda örgütlülük düzeyiyle ne anlama geldiğini göremezsen, yeni insanın alt ve üst yapısını oluşturamazsın. Yani halkın demokrasisini kuramazsın. Halkın demokrasısından de önce halkın savaşımını ve direncini geliştiremezsin. Bunlar birbiriyle bu kadar bağlantılıdır.

Şimdi bu kadar geri bir insan topluluğu da demeyeyim, toplum olmaktan çıkarılmışlık durumları yaşanıyor. Yine tamamen kurdun daldığı bir sürünün durumu yaşanılıyor. Eğer siz bu düzene karşısanız o zaman bunu durdurmanın da ifadesi olacaksınız. İşte PKK budur. Her türlü hayvanlaşmaya karşı insanileşme, her türlü kurdun ağzında yem olmamak için direnme noktalarını oluşturmaktır. Yani bunu herhangi bir direnme ve herhangi bir direniş savaşı gibi ele almamalıyız. Biraz bu konuları iyi anlamanız gerekir. Eğer iddialıysanız, direnme biçiminde kendinizi doğru değerlendireceksiniz. Özellikle 5. Kongre sürecini veya bu yeni militanlaşma sürecini başlatırken, kendinizi bir insan olarak doğru tanımlamanız gerektiğini söyleyeceğim. Düzenin insanları gibi karşımıza çıkmamızın bir hayvan düzeyini ifade ettiğini hiç kulak ardı etmeyeceksiniz. Ben, insan olmanın kolay olmadığını söylerken ve hayvanlaştırılıyorsunuz derken de bunu kanıtlıyorum. Zaten diğer yandan en büyük insanı yaratmaya da çalışıyoruz. İşte bu kadar açık. Doğru anlayacaksınız. Bunu anlamazlıktan gelmeye, sahte ve eksik anlamaya hiç kimsenin hakkı yok. Eğer insan olma kavgasında samimi ve insan kalmakta ısrarlıysanız, o zaman doğru anlayacaksınız. Böyle değilseniz ne işiniz var bizim yanımızda? Örgütlenmeden anlamamanın, direnmeden anlamamanın sonucu hayvanlaşmaktır, maymunlaşmaktır, yutturulmaktır. Bunun neresi anlaşılmayacak? Her şey çok açık değil midir?

Şimdi biz bunu bütün topluma da yayacağız. Sen bir insan olarak yaşamak istiyorsan, “ne bu halin, hayvanlardan daha beter edilmişsin” diyeceğiz. Şimdi sen böyle doğru iki cümleyi halka söyle, o zaman halkın ayağa kalkmaması düşünülemez. Zaten bu kadar direnmesinin sebebi de budur. Biraz anlayanın bu kadar vahşiliğe karşı direnmesi, izahını burada bulur. Ama bizce tehlike biraz daha farklı. Biz hala dayatılan bu özel savaşımın halkı ve hatta içimizdeki insanı ne kadar hayvanlaştırdığını da tam bilemiyoruz. Hayvanlaştır-

mak derken, yani dört ayak üzerinde yürümekten bahsetmiyorum. Bazı iki ayaklı hayvanlar da var. Mesela, dört ayaklı hayvanlardan bir kuzu çok sevimli bir yaratıktır; bir kedi de sevimli bir yaratık olarak değerlendirilebilir. Ama iki ayaklı olup da bir hayvandan beter olanın durumu fecidir. İşte böyle hayvanlar da ortada çok. Yalnız dışımızda değil, içimizde de epeyce var. Elbette hayvanlaştırmayı düşman yapmıştır. Çünkü karşımızdaki rejim, hayvanlaştırma rejimidir, hayvanların rejimidir. Şimdi daha iyi anlayabilirsiniz insanlaşmakla PKK'nin ilişkisini; PKK devriminin bir insanlaşma devrimi olduğunu. Hiç kimse bunu öyle abartmalı bir propaganda değerlendirmesi olarak görmemelidir.

Gerçek bir hayvanlaştırmannın için için işletildiğini ben görüyorum. Onun da en ciddi izahı sizin çaresizliğinizdir. Yani vuruluyorsunuz ama nasıl vurulduğunuzu bile kestiremiyorsunuz. Dağdaki gerilla bile nasıl vurulabileceğini, nasıl anlamsız kayıplara yol açabileceğini kestiremiyorsa orada hayvanlaşma var demektir. Düşmanın vurma gücünden çok, kendisinin bir kurbanlık koyundan daha beter olduğunu söylemek gerekir.

İşte içinizde doğru dürüst kendini bile örgütlemeyen devrimciye biz ne diyeceğiz? Bu hayvan değilse, nedir? Biz şimdi size hala teorik olarak mı yaklaşacağız? Hayır, teoriyi zaten açıkladık, ama buna rağmen hala kendinizi toparlayamıyorsanız, o zaman insan olma davasını siz çoktan kaybetmişsiniz demektir. Zaten durum biraz da bu noktada seyrediyor. Mevcut düşmana karşı durumunuza baktığımda, eğer gerçekten direnen insanlarsanız ve dolayısıyla “örgütlüyüz” diyorsanız, o zaman bin kat daha fazla iş yapmak tek seçeneğiniz olmalıdır. Tabii ki iddianızda samimiyseniz ve lafazanlık düzeyinde kalmıyorsanız olması gereken budur.

Dikkat edilirse, bütün bu anlatımlarda normal siyasi terminolojiyi kullanmıyorum ve kullanma imkanı da yok. Çünkü yaşananlar çok farklı. Biz çok denedik. Yıllardır siyasi terminolojiyi kullanıyoruz, ama şimdi bakıyorum yetmiyor ve fazla gelişmeye de yol açmıyor bu deyimler. Meseleleri daha derinliğine işlemek gerekiyor. Bunu da böyle ele alıyoruz.

Şimdi halkımız için demokrasi ne durumdadır? Şu “demokrasi paketi” denilen yaklaşımlar var ki, onlar tamamen kurt tuzaklarıdır.

Zaten öyle olduğu da açığa çıkmış durumdadır. Gerçekte ise günlük yaşanan katliamlar var. Belli ki o yaşam kurt kapanından başka bir şey değildir. İşte bizim de bazı yaşam kalıplarımız var. Biz diğerini hep tuzak olarak görüyoruz. Zaten kişi olarak benim o yaşamlara doğru dürüst tenezzül etmememin nedeni de, onları tuzak olarak görmemdir. Doğrunun da bu olduğu şimdi daha iyi anlaşılmıştır. Ben sizin gibi asla yaşamadım. Hala sizler gibi yaşamaktan da nefret ediyorum. Neden? Çünkü o yaşam tuzaktır da ondan. Ne sizler gibi yemek yeriz, ne de sigara içeriz. Neden? Çünkü çoğunun içinde tehlike var. İnsanlarla ilişkilerimde ve günlük olarak bütün yaşamımda farklıyım ve ısrarla bu farkı daha da geliştiriyorum. Neden? Çünkü, bana göre, alışlagelmiş olan, toplumdan ve düzenden katılmış olan kişiyi yer ve yutar, dirençsiz ve örgütsüz bırakır. Lafazan, demagojik ve bilinçsiz bırakır, kısacası sizin gibi bırakır. Bu da eşittir düzen karşısında günde bin defa yenilmiş insandır. Ben ne yapacağım böyle insanı? Neden öyle olayım?

Ben kendi önderliğimi, kendi militanlığımı, kendi direnişçiliğimi neye borçluyum? İşte farkımızı sürekli böyle geliştirmeye borçluyum. Farklı düşünmek, farklı yaşamak, sizler gibi kolay kolay kurbanlık koyunlar, hatta balıklar haline kendimi getirmememi sağlamıştır. Biliyorsunuz, ufacık bir yem atarsın bütün balıklar üzerine üşüşürler. Tabii hepsi de ağa doldurulup çıkarılır. Şimdi siz de kendi örgüt anlayışınıza, yaşam anlayışınıza bakın. Bir tane kontra tuzak kursa hepimizi “rap” diye içine düşürür. Ama dikkat edin, düşman beni hala düşürmemiştir. Neden? Çünkü, sizlere hakim olan yaşam felsefesiyle, anlayışıyla benimki farklıdır. Benimki, kendini yetiştirmiş çok temkinli ve kolay kolay her yeme ağız atmaz, her yaşama ilgi duymaz. Çok planlıdır. Yutulmak için değil, yutmak için kendini ayarlayan özelliktedir. Biz karşıımızdakini hep böyle koparmaya çalışan durumundayız. Bunu artık sizlerin de anlaması gerekir. Başka türlü halk olarak insanileşme, özelde de PKK içinde direnen insan olma sağlanamaz. Böyle de olmazsa, o zaman sizleri ne yapacağız? Bin defa yenilmiş insanı biz ne yapacağız? Zaten benim isyanım veya sizlere olan öfkem bu nedenledir.

Dikkat edin, bana hakim olan anlayışı sıradan bir anlayış olarak asla görmeyin. Bu anlayış yeni insanın, direnen insanın anlayışıdır.

Her şeyden önce insan olmakta direnme anlayışıdır. Öyküde kapsamlı olarak anlattım, kendimi yedi yaşından beri savunuyorum. Aileye karşı özgür bir çocuk olarak kalmak için nasıl politika yaptığımı ana hatlarıyla dile getirdim. Burjuva topluluğu içine girerken, kendimi özgür tutmak için gücüm oranında nasıl bir direnme tutturmuşsam, daha sonra devlete, emperyalizme ve geri tarihe karşı da öyle bir direnme içinde tutuyorum. Hala özgür bir insan olarak kendimi tutmakta kararlı olduğumu sizlere gösterebiliyorum. Siz ise, yedi yaşından beri nerede ve nasıl, hangi çağdışı veya dahilindeki güç tarafından, ideoloji, siyaset veya alışkanlık tarafından etkilenmiş, yenilmiş, yutulmuşsunuz, o bile belli değil. Zaten bunun açığa çıkması için bu kadar kapsamlı çözümleme yapmak zorunda kaldım. Başka türlü de sizin derdinize deva olmak mümkün değil. Kendinizi böyle ortaya atmışsınız, adeta düşman vururken can havliyle kendinizi bizim saflara atmışsınız. Yoksa bir kurtuluşçu olarak gelmemişsiniz. Bunu özenle vurguladık. Siz bir kurtarmalık olarak gelmişsiniz. İşte bunu da dehşetle farkettiler. Saflarımıza gelenlerin genel olarak bir kurtuluş savaşçısı olarak değil de, “yandım Allah, beni kurtar” sloganı altında geldiklerini gördük. Ortaçağda da böyleseleri vardı; fakat onlar bile sizin gibi değillerdi, hiç olmazsa isyancıydılar. Sizdeki isyan duyguları da epeyce köreltilmiş. Ölgün, çoktan ölmüş, kendini zor kıyıya atmış balıklara benziyorsunuz.

Şimdi ben kendimi ahım şahım bir direnişçi olarak görmüyorum, ama ayakta kalmış bir insan, bir direnişçi olarak değerlendiriyorum. Bütün çabalarım da bunu kesintisiz olarak sürdürebilmek içindir. Bundan çıkarılacak bazı anlamlar vardır. Halk gerçeğimize uygularsak, bu halkı insan olarak tutmakta ısrar etmeliyiz, hem de yeni insana doğru götürmeliyiz. Yeni insan demek, direnen insan demektir; direnen insan demek direnen halk savaşı demektir. Halk savaşı da halkın demokrasisi demektir. Zaten bu dayatılan hayvanlaştırma, yutma, toptan insanlıktan çıkarma savaşına karşı geliştirilecek savaş, insan olmaktan direnen insana, direnen insandan savaştan insana, savaştan insandan savaştan partiye, savaştan partiden giderek savaştan halka, savaştan halktan kendini yeniden düzenlemeye ve demokrasisine kavuşmuş topluma doğru ilerlemek demektir. Şimdi bunun çabasını yürütüyoruz. Mademki özel

savaş kriz masalarıyla, günlük operasyonlarla, yine “faili meçhul” cinayetlerinden tutalım köy imhalarına kadar her türlü katliamla günlük olarak kendini icra ediyorsa, o zaman insan olmak, direnmek, savaşmak, savaşı tümünden halka mal etmek, kendi iktidarıyla ve halk demokrasisiyle var olmak demektir. Kaldı ki bunların hepsi iç içedir. Nasıl ki düşman hepsini iç içe dayatıyorsa, bizim de her şeyi iç içe dayatmamız gerekir.

Özel savaşın toplumumuza nasıl bir yaşam dayattığı, onu teslim olmuş halde ve egemenlik altında tutabilmek için nasıl bir sosyal geriliğe mahkum ettiği bellidir. Aslında insanımıza yaşam diye bir şey bırakmadığı halde, sahte bir biçimde onu günlük yaşam tutkusu içine, aile, ev-bark ortamına mahkum ettiği açıktır. Toplumumuzun bu darlaştırılmış, dağıtılmış, düşürülmüş, dirençsiz bırakılmış olmasında temel faktör, böyle bir yapı içine sokulmuş olmasıdır. Adeta koyun gibi yaratılan toplum düzeni, aynı şekilde güdülür olmuştur. Bunu ortaya çıkarmak, buna karşı olmak, buna karşı yeni ve direnişçi insanı yaratmak gibi bir gelişme partimizle olmuştur.

Biz bunu açığa çıkarabilmek için ciltler dolusu çözümleme yaptık. Toplum çözümlemesi yaptık, aile çözümlemesi yaptık, kadın çözümlemesi yaptık. Bütün bunlarla toplumumuza nasıl bir yaşamın reva görüldüğünü, insanımızın ne hale getirildiğini, buna karşı özgür ve yeni insana ulaşmanın giderek özgür toplum yaşamına varmanın nasıl sağlanacağını göstermeye çalıştık. Sömürgeci düzene karşı, teslim olmuş geleneksel-toplumsal değerlere, bunların belirlediği sosyal yaşam düzenine karşı yeni, özgür, direnişçi, dayanışmacı insan ve toplum yaşamını ortaya çıkardık.

Partimizin toplumumuza verdiği yeni yön, ona biçtiği yeni yaşam böyledir. Bunu iyi anlamak, partinin görüşlerini iyi inceleyip özümsemek ve günlük olarak yaşama geçirmek hayati önemdedir. Topluma çürümeyi dayatan özel savaşa karşı var olmak ve özgürleşmeyi dayatmak zorunludur. Bu da ancak parti tarzıyla mümkündür.

Şimdi bu noktada parti ile halk ilişkisinin nasıl olması gerektiği konusuna değinmek gerekir. Halk çok düşürüldüğü için, hatta halk olmaktan çıkarıldığı için öyle kendiliğinden direnecek bir konuma değildir. Zaten kendiliğinden isyanlar dönemi de kapanmıştır.

Ortada kılını kıpırdatacak bir insan bile yok. Böyle bir ortamda toplumun direnir hale gelebilmesi için ilk olarak bir insanın direnmesi gerekmektedir. Dikkat edilirse, eğer ilk direnen insan yenilmemişse ve direnişini de zafere götürmek istiyorsa o zaman kendini tamamıyla bizim gibi ele alması gerekir. Böylelerinin bizim gibi olmak durumunda kaldığını önce biz söyledik, şimdi ise herkes söylüyor. Dostumuz sayın İsmail Beşikçi Hoca bile, bizi kasdederek, “tek çare öyle bir kişiliği çoğaltmaktır, başka çare göremiyorum” diyor. Bir bilim adamı olarak bunu görebiliyor ve bu doğrudur da. Benim gibi direnmeyi becermek, insan olarak ayakta kalmanıza yol açabilir. Başka çare yok. Bu özel savaşın aldığı tedbirler nedeniyle böyledir. Yani iğne ucu kadar bile fırsat bırakmamış ki, insan olarak ayakta kalasınız. El vurmadık, teslim alınmadık tek bir hücrenizi bile bırakmamıştır.

Peki ben nasıl becerdim? Bunun hikayesini de sizlere anlattım. Dikkat ederseniz, benim durumum öyle sıradan veya çağdaş bir siyasi partileşme, önderleşme durumuna benzemiyor. Benzemesi de mümkün değildir. Çünkü öyle bir topluluk yok. Ne öyle bir sınıf var, ne de öyle bir ulus var. Bütünüyle yenilmiş bir ulus ve sınıf gerçeği ortada. Tamamen teslim alınmış ve hatta kendisine karşı ihanet ettirilmiş, daha da ötesi hain gibi kendi kendisini vurur hale getirilmiştir. İhanet aile içine kadar, ezilen sınıfın içine kadar işlenmiştir. İhanet kendini utanmazlığa kadar ilerletmiş, kendi kendini vurmaya kadar gitmiştir. Böyle bir toplumsal kimlik veya kimlik-sizlik, ya da hain kimlikli bir halk gerçeğini yaşarken, kim bir ulusal veya sınıfsal parti, cephe kurmaktan bahsedebilir ki. Örgütlerin böyle kurulamadığı da ortaya çıkmıştır. Kurulanların iki günde ajan örgütlere dönüştüğü ortadadır. KDP tarihine, diğer küçük-burjuva grupların tarihine bakın, objektif ajan olma konumunu hiçbir zaman aşamadılar. İstenildiği kadar da subjektif ajanlığa zaten yatırıldılar. Türkiye içindeki sınıf mücadelesinde de durum bundan farklı değildir. Objektif ajanlığı zaten aşamayan sol şimdi önemli düzeyde subjektif ajanlığa da dönüştürülmüştür. Adeta ajanlıkta bir yarış vardır. Kürt kimliğinde olduğu gibi, Türk halk kimliğinde de kendine karşı savaşan bir hainleşme söz konusudur.

Kürt ve Türk toplumlarında çoklarının yaşadığı budur. Kendimi

övmüyorum, ama benimki biraz farklıdır. Dikkat ederseniz, kendimi çok değişik ele aldım, çok yönlü ele aldım. Çünkü ben çok iddialı ve inatçı bir biçimde bu savaşı sürdürdüm. TC'nin güncel gerçekliğine karşı benim de kendimi tarihi ve güncel temelde yaratmam gerekiyordu. Nitekim bugün kendimi bir devlet halinde, bir ordu halinde tutabiliyorum. Bunun çok yönlü değerlendirmesini sizlere sundum, fazla tekrarlamayacağım. Şunu söylemek istiyorum. Bu temelde bir partilileşme ne anlama gelir?

Belirttiklerim işte bu soruya, böyle bir parti katılımının nasıl olması gerektiğine bir cevaptır. İşte dayatılan bu özel savaşın hayvanlaştırma, kimliksizleştirme, felç etme durumuna son vermek istiyorsanız, o zaman öncelikle kendi kişiliklerinizi de benimki gibi bir insanı öz kazanmaya, insani direnme yaratmaya ve onun ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri tarzına ve temposuna ulaşmaya çalışacaksınız. Biz bu temelde PKK adı altında bir organizma, bir örgüt geliştiriyoruz. Bunun ne kadar geliştiği ayrı bir mesele, ama gelişmek isteniyorsa böyle bir önderliksel gelişmeden başka türlü olamayacağını da şimdi daha iyi görüyoruz. Bunu yalnız partileşmede değil, halklaşmada da görüyoruz. Dikkat edilirse, biz sadece bir halkın kurtuluşu da demiyoruz, yeniden halklaşma diye bir tabir daha yerindedir. Partilileşmemiz tamamen bu anlamdadır. Örneğin ben kendimi insan olarak yeniden yapılandırduğumda, bunu bir parti olarak gerçekleştirdim. Bir parti olarak yeniden yapılandırduğumda bir halk olarak geliştirdim. Bunu yalnız ben söylemiyorum, dost-düşman herkes görüyor ve söylüyor. Benim büyümem bir partinin büyümesi ve bir halkın büyümesidir.

Eskiden Kürt halkı diye bir şey yoktu. Hatta Türkiye'de demokrasi diye bir şey de yoktu. Benim kendimi büyütmeye tarzım, Kürt halkının yeniden yaratılış tarzı olduğu kadar, demokrasinin de yeniden yaratılış tarzıdır. Eğer başarılırsa bu böyle devam edip gidecektir. Bu öyle basit bir yaratılış değildir. Salt bir kişinin özden yaratılışı da değildir. Yeni insanın yaratılışıdır. Bu da sosyal, siyasal ve ulusal bir olaydır. Görünüşte bir kişide gelişiyor, ama özünde bütünüyle bir insanlıkta, halkta gelişme oluyor. Bugün Kürt halkında yarın Türk halkında yaygın olarak gelişir. Bu giderek başka halklarda da gelişecek. Demek ki gerçekleri doğru izah etmeyi bilmek ge-

rekmedir. Belirttiğimiz gibi, partileşme böyle bir kişilikle ilgilidir. Yani kişinin kendisini partileştirmesi ve partinin de kendini halklaştırması söz konusudur. Hiç kimse bu bağlamda PKK'yi yanlış kavramamalıdır. PKK'nin halka yayılış tarzı halkın yeniden yaratılış tarzıdır. Ben kendimi yeniden yarattım, halklaştırdım, yeniden bir halk oldum. Elbette bunu parti aygıtına dayanarak yaptım. Parti olmasaydı veya parti bildiğimiz klasik partiler gibi olsaydı böyle bir gelişme yaşanmazdı. Bizim partileşmemizin başka partilere benzememesi bu nedendir. Dolayısıyla partimizi, ister komünist partiler gibi, ister burjuva partiler gibi bürokratik bir aygıtla dönüştürmeye gerek yoktur. Ne buna gücümüz yeter, ne de bunda çıkarınız vardır.

PKK yeni insanı yaratma ocağıdır. Yine yeni insanı da bütün alt ve üstyapısıyla yarattığı, kendi içinde demokratik, örgütlü ve iktidar olmayı bildiği, bununla birlikte adım adım halkı da yeni bir halk olarak yarattığı, bunu da halk iktidarı ve halkın yeni demokrasisi biçiminde geliştirdiği açıktır. Dolayısıyla kişide gerçekleşen halk, halkta gerçekleşen kişidir. Daha somut söylersek, partide gerçekleşen halk demokrasisidir. Halkın içinde gelişecek olan partidir ve bu da giderek parti olmaktan çıkmaktır. Çelişkili gibi görünse de gerçek budur. Partileştirdiğimiz oranda halklaşıyoruz, halklaştığımız oranda ise parti olmaktan çıkıyoruz. Zaten başka türlü de olamaz. Çünkü partileşme halklaştırır, ama halklaşma da partisizleştirir.

Bazıları bu noktada saptırma içinde bulunuyorlar. Her ne kadar halkın kurtuluşa gitmesinde, yeniden dirilişe ve yaratılışa gitmesinde, parti hatta önderlik çok gerekliyse de bunun sürekli olması, bizim içimizde de egemen sınıfa benzer bir sınıflaşmanın yaşanması tehlikesini getirir. Benim için bu durum söz konusu olmasa da, içimizde düzenin, yine geleneksel toplumun etkilerini taşıyan yığınla kişi var, özellik var. Bunlar, daha şimdiden belli bir gelişmeye yol açan partimizi, halkın başında bürokratik bir aygıt, hatta daha da geri olan ağalık üreten bir aygıt haline getirmek istiyorlar. Biraz ideolojik ve siyasi güç kazanmışlar ve ellerine silah almışlar, bu genelde yeni egemen sınıf olarak kendilerini halkın başında tutmak istiyorlar. Bu noktada ben çok açık bir şekilde şunu söylüyorum: Bilerek veya bilmeyerek böyle bir sevdada olanlar varsa, hemen vazgeçsinler. Açıkça söyleyeyim ki, Sovyetler'deki komünist parti gibi

bir asalak bürokrasi durumuna gelme fırsatını size asla vermeyeceğim. Reel sosyalizmin çözülüşü, komünist partinin böyle bürokratlaşması ile ilintilidir. Belki emperyalizmin etkisi buna yol açtı, içte küçük-burjuva sınıf özelliklerinin büyümesi giderek burjuvalaşmayı getirdi; bir de yanlış devlet sistemi, gelişmeyen demokrasi, hatta gelişmeyen sosyalist insan nedeniyle böyle bir bürokrasi gelişti. Sonuç, yaşanan tasfiyedir.

Şimdi biz daha böyle bir Sovyet devletini de kurmadık, daha doğru dürüst bir halk iktidarı da olamadık, hala imha savaşını durdurmaya çalışan bir direniş hareketi durumundayız. Ama maalesef iktidarlaşmada attığımız çok sınırlı adımlar bile, daha şimdiden birçok öğemizde erken iktidar olma hastalığına, erkenden bürokratlaşmaya ve memurlaşmaya, yeniden ağa olma heveslerine müthiş yol açmıştır. Ben kendi yaşamımdan biliyorum, özel savaşın yemi olmamak için dişimi tırnağıma takıp günleri geçirmeye çalışırken, yanımda günlük olarak memur ürüyor, yeniden ağa ürüyor. Hem de hiç çalışmadığı halde, hiç hak etmediği halde. Ağalar var çalışarak ve savaşarak ağa olurlar. Yine bürokratlar yirmi yıl okuyarak ve alt yapısını hazırlayarak bürokrat olurlar, bizimkiler ise parti sayesinde, benim sayemde bir günde bürokrat kesilmek istiyorlar veya bunun tersi oluyor. Bir kişide bir kutup buysa, diğer kutup da bir kurtuluşçunun kişiliği ile hiç de benzeşmeyen ölmüş ve bitmiş bir kişiliktir. “Olursam, sömürgeci çarklar özel savaş rejimi içinde beslenen bir insan gibi olacağım, olmazsam da onun ölüsü olacağım, yani dirim onun dirisi, ölümüm de onun elinde ölüdür” deniliyor. Şimdi bunun ikisi de yanlıştır. Siz tehlikeli bir biçimde parti içinde bunu yaşıyorsunuz; alta yansıtmaya çalışıyorsunuz ve halka da taşımaya tevessül ediyorsunuz. Tehlikelidir bu. Buna hiç hakkınız yok. Ne bürokrat ve ağa olmaya, ne de köle ve ölü gibi durmaya hakkınız vardır. Birisi hayvanlıktan kötüdür, diğeri de özel savaşın ajanlığıdır. Vazgeçeceksiniz ikisinden de. Madem yeni insan, direnen insan, direnen parti ve yeniden halk olmaya kararlısınız, o halde onun gereklerini öncelikle kendi kişiliklerinizde gerçekleştireceksiniz. Bundan başka ne çareniz var, ne de istediğiniz olabilir.

Şimdi bu belirttiklerimizi siz hiç basite almayın. Yani rejim sizi düşürdükçe düşürmüş, güçsüzleştirdikçe güçsüzleştirmiş, şaşırtıkça

şaşırtmıştır. Parti ve önderlik ise bunu doğrutuyor ve size güç veriyor. Böylece yeni insanı yaratıyor. Bunlar doğru, ama bunu yeni bir ağa olmanız veya yeni bir bürokrat olmanız diye değil, tam tersine bunların olmaması için yapıyoruz. Yeni halka gitmek, halkın yeni demokrasisine gitmek istiyorsak, o zaman parti içindeki bu istismara ve sapmacılığa son vermelisiniz Nasıl son vermelisiniz? Kendinizi partiye doğru katarak ve halka doğru taşıyarak.

Şimdi şu çok açıktır: Parti olmadan halkın direnişi olmaz, hatta ben olmadan halk olmaz. Bazıları bunu abartılı bulabilir, ama şimdi gerçekleşen budur. Benim otuz yıllık ayarlamam olmasaydı, Kürdistan halkının böyle doğuşu hikayeydi. Böyle eylemim olmadan Türkiye'de herhangi bir demokrasi de gelişmezdi. Bunu ben söylemiyorum, Türkiye'de kırk-elli yıllık demokrasi savaşı verenler söylüyorlar. Kimse demesin, kendini abartıyor. İşte akli başında olanlar da bunu söylüyor. Hatta burjuvalar bile demokratikleşme paketlerini bize dayandırarak, özel savaş bile kendi paketini bize dayandırarak açıklamaya çalışıyor.

Durum bu kadar açıkken, hala kendini partiye doğru katamamak ve doğru demokratikleşmemek kabul edilemez. Düzeni oldukça etki altına aldık. Halk zaten etki altına alınmıştır. O halde onun öncü ve kurtarıcı gücü olan kadro da kendini mutlaka hazırlayacaktır. Erken iktidar olma hastalığı lanetli bir durumdur. Bu münafıklıktır, hatta giderek subjektif ajanlıktan daha tehlikeli bir düzen ajanlığıdır. Buna asla fırsat verilemez. Parti içinde de herhangi bir yaşam tarzı ile yaşanamaz. Kurtuluşçu yaşamın, yeni insan yaşamının bütün özelliklerini edinmeye çalışacaksınız. Biz bu yeni yaşamın özelliklerini ve bu yaşamı sürdüren insanı ayrıntılı biçimde çözümledik. O çözümlerimizi, yeni insan çözümlerimizi didik didik edecek ve tam temsiline mutlaka ulaşacaksınız. Biliyorsunuz, yeni insan direnen insandır; direnen insan örgütlü insandır; örgütlü insan savaşan insandır ve bu da halk savaşını geliştirendir. Tabii bunun için gerekli olan eğitimidir, günlük tecrübedir ve savaşımın kendisidir. Zaten onlarsız da insan olunamaz.

İşte bütün bunlar parti içinde gelişme sağlandığında, sizler halka taşırıldığımızda ve partiyi halka götürdüğünüzde artık parti halklaşmış demektir. Dolayısıyla biz yeni halkı yaratmış, yeni demokrasiyi

yaratmış oluruz. İşte bu da yeni insanlıktır. Peki bu neyle yaratılır? Kuşkusuz halk ordusuyla. Halk ordusu, halkın yeniden yaratılmasının en temel kurtuluş aracıdır. Dikkat edelim, sadece bir araçtır, yoksa halkın sahibi değildir. Çoğunuzda başka bir anlayış görüyorum, “biz PKK'deniz, dolayısıyla PKK halkın üstünde en otoriter güçtür ve istediğimizi yaparız” deniliyor. Yani hemen mülk edinme anlayışı sizde çok güçlüdür. Bir silahlı güç olarak ordu da en büyük güce sahip olduğu için, orduya katılmaktan bunu anlama, orduda bunu yaşamak isteme eğilimleri ortaya çıkıyor.

Bunların hepsi yanlış ve oldukça tehlikelidir. Hiçbir şeyden anlamıyorsanız, hiç olmazsa biraz bana bakın. Eğer bir yoksul köylü olsaydım, şu anda belki bazı değerlere sahiplik edebilirdim; birkaç küçük parça çorak tarlam, birkaç ağacım olabilirdi. Ama şu anda öyle bir durumum var mı? Ben onu daha ilk isyandan beri bırakmadım mı? Şu anda tamamen bir halk hizmetçisi gibi çalışıp yaşıyor muyum? Biraz düşünün! Bir köylü parçası olarak kalsaydım, bazı değerlerin sahibi olabilirdim, ama şimdi öyle şeylerim yok. İçinde mülkiyet hırsı olanlara söylüyorum; ille bazı şeylere sahip olmak istiyorsan öncelikle kendini bir hizmetçi durumuna getireceksin. Nasıl hizmetçi? Özgürlük hizmetçisi, bir halkı yeniden yaratmanın hizmetçisi. Bunun çıkarını doğru ifade eden düşünce gücü olmaktır; onun örgüt gücü ve eylem gücü olma hizmetidir. Bunun içinde de sahip olma duygusuna yer yoktur. Bu kadar bana mal, bana mülk, bana yetki, bana yönetim demek yoktur. Hayır, hepsi hizmet kabilindedir ve halk demokrasisinin, halkın yönetiminin yaratılması içindir. Zaten bu yaratıldığında da sen, sen olmaktan çıkmışsın demektir. O zaman ortada sadece halk vardır ve halk olduğu oranda da sen varsın. O zamana kadar da sen sadece bir hizmetçisin. İşin gücün savaşmaktır. Sana verilecek yemek ancak kendini götürebileceğin kadardır. Hiç fazla yetki, fazla rahatlık talep etmeyeceksin. Buna hakkın yok! PKK savaşıyla diyorsanız, işte böyle tanımlayacaksınız: Halkın üstündeki PKK değil, halkın hizmetindeki PKK; halkın hakimi olan PKK'li değil hizmetçisi olan PKK'li. PKK'yi işte böyle anlayacaksınız.

Eğer elinize bir silah geçtiyse, bu en kahramanca hizmet demektir; halkın en zor ve en tehlikeli koşullardaki savaşçısı demektir;

halk kahramanlığı düzeyinde savaşa güç yetirmek demektir. Bunu en ileri düzeyde hizmet diye de tabir edebiliriz. Savaşan gerilla, ARGK savaşçısı, bu konuda en çok hizmet eden, en kahramanca çalışan, en cesaretli davranan, bu anlamda en akıllı ve en örgütlü olan kişi demektir. Bunun dışında bir savaşçının “yetkim, komutanlığım, hakimiyetim” diye bir değerlendirmeyi kullanması yanlıştır. Her şey hizmetin büyüklüğü ile ölçülür. İstersen ARGK komutanı ol, istersen halkın başkanı ol, eğer sen yetki zırhına bürünüp “ben egemenlik istiyorum, ben sahiplik istiyorum” dersen, bu PKK örgütü seni kabul etmez. Çünkü PKK örgütü bu konuda tam bir sosyalist örgüttür. Yani bütün egemen ve sömürücü sınıf tarihleri boyunca insana egemen olma adına ne varsa ve yine sömürü adına uygulanan ne varsa hepsine karşıdır. Sonuna kadar insan emeğine göre sonuna kadar özgürlük ihtiyacına göre karşılık verme hareketidir. Kendini bu temelde eğiteceksin. Bu bir ilkedir, PKK'nin esası, özü budur. Yoksa “bende şu sınıfın etkisi kaldı, şu düzenin saptırması oldu, ben kendimi ağa sandım” sözleri PKK'nin kenarına bile yaklaşmaz. Bunda ısrar eden sınıf düşmanıdır ve uzaklaşıp gider. Diğer yandan kemalizmin etkisi diye ısrar edenler ulus düşmanıdır ve cezalandırılır. Eğer gerçekten devrimciysen, halkların kardeşliğine göre kendini yetiştir! Halkın demokrasisine göre kendini yetiştir! Yetiştiremiyorsan bizden uzaklaş! Bizde böyle çok anlaşılır bir yaklaşım vardır.

Kısaca şunları belirtmek istiyorum: Parti tamamen halkın hizmeti içindir! Ordu halkın hizmeti içindir! Asla egemen olmak için, mal-mülk sahibi olmak için bir parti, bir ordu tanımımız yoktur. “Ülkenin sahibiyiz, insanımızın sahibiyiz” demekten ziyade, “ülkemizin hizmetçisiyiz, halkımızın hizmetçisiyiz” demek en doğrusudur. Bu da somutta nasıl ispatlanır? Sunulan bütün olanaklar hizmetin büyüklüğünün gereklerini yerine getirmek içindir. Bunlar temel ilkelerimizdir. Öyle anlaşılmayacak bir yönleri filan da yoktur. Hizmetin büyüklüğü nasıl yerine getirilir? Büyük ideolojik faaliyet, büyük örgütsel faaliyet, büyük savaş faaliyeti yürüttün mü, o zaman büyük hizmetin vardır. Büyük hizmetin olduğu için de büyük yöneticisin, büyük yetkilisin, büyük bir otoritesin. Dikkat edin; büyüklük sadece bu anlamdadır, başka

hiçbir anlamda değildir. Zaten böyle büyüklüklere ulaştıktan sonra da sen halkın ta kendisi olursun. Kendini halktan ayrı ve ondan üstün görmene de hiç gerek yok.

Şimdi bize gerekli olan büyük hizmet savaştır. Kim en büyük savaşı geliştiriyorsa o en büyük hizmetkardır; dolayısıyla en büyük otoritedir. Halkı da bu duruma getirdiğimizde bu o halk artık kendi demokrasisine ve kimliğine kavuşmuş demektir. Yine ulusal kimlik edinmiş ve toplumsal özgürlük sağlanmış demektir. Bu, insanlık açısından da arzulanan barışı temsil eder. Barışın kökeninde eşitlik ve özgürlük vardır. Uluslararası ilişkilerde barış isteniyorsa halkların kendilerini özgürleştirilmesi gerekir. Bir halkın üzerinde dünya bir baskı aracı olmuşsa, o halk sahtekar bir biçimde kendisine barışçıl olma sıfatını yakıştıramaz.

Halkın iktidarlaşma sürecinin gelişmesinde bir de ekonomik düzenleniş sorunu vardır. Hem yürütülen mücadele açısından ve hem de yeni demokratik iktidarlaşmayı temsil etmesi bakımından bu ekonomik düzenleniş önemlidir. Şimdi bizim esas almamız gereken ekonomi ne olmalı denilirse, bir ölüm-kalım savaşı yürüttüğümüze göre biz buna savaş ekonomisi olmalıdır deriz. Savaş ekonomisi, değerlerin azami ölçüde merkezileştirilmesi, yaşam için yapılan harcamaların en asgariye indirilmesi ve diğer bütün değerlerin yürütülen savaş için kullanılması demektir. Son gelişmeler devrimimizde büyük bir değer birikimini ortaya çıkarmıştır. Halk neredeyse boğazındaki lokmayı bile keserek, varını yoğunu ulusal kurtuluşa vermektedir. Böyle bir değer birikimini başka mücadelelerde bulmak mümkün değildir. Fakat bu birikimlerin kullanımı hiç de parti anlayışımıza uygun olmamakta, değerlerimiz adeta çarçur edilmektedir. Kimisi adeta çürümeye terk ediliyor, kimisi çok ucuz bir biçimde düşmana kaptırılıyor, kimisi gereğince bir araya getirilmiyor, kimisi yerli yerinde işletilmiyor. Böylece çok yoksul düşürülmüş halkın büyük bir fedakarlıkla yaptığı katkılar çoğunlukla hoyratça çarçur ediliyor.

Değerlere yaklaşım devrime yaklaşımdır, devrime yaklaşım da yeni bir yaşama yaklaşımdır. Oysa partimizin baştan beri bu konuda çok titiz ve her şeyi en sınırlı bir biçimde ve yerli yerinde kullanmayı öngören bir yaklaşımı vardır. 5. Kongre partinin bu yaklaşımı-

nı pratik sahaya yeniden egemen kılmayı, savaş ekonomisinin bütün kural ve kararlarını açıkça belirleme durumundadır. Değerlerin elde edilmesinden kullanılmasına kadar, bir yerde korunmasından başka yere aktarılmasına kadar savaşın bütün ihtiyaçlarına cevap verecek bir ekonomik politikayı kararlaştırmakla yüz yüzedir. Yine iktidarlaşmaya bağlı olarak mücadeleye katılan halkın ekonomik yaşamının yeni demokratik yaşama bağlı olarak düzenlenmesi de gerekir. Bunun için gelişen etkinliğimize paralel bir biçimde ülke değerlerine sahip çıkma, onları savaşın ve halkın çıkarları doğrultusunda işletme, bunun için gerekirse başka politik güçlerle ilişkiler içinde olma gereği vardır.

Kürdistan'da yaşanan cephesel gelişme, bunun dışılığı ve ittifakları

Şimdiye kadar cephe üzerine çok kez tanımlar geliştirdik. ERNK diye ifade edilen bir cephesel gelişmeyi de yaşadık. Fakat ortada “ulusal cephe kuralım” diye hala ısrar edenler var. Onlar şunu anlamalı ki, cephe direnen insanın birleşik eylemini veya direnme durumuna geçmiş halk gerçekliğini ifade eder. Halk derken, zulüm rejimine, imha rejimine karşı başkaldıran kim varsa hepsi içine girer. İşbirlikçiler girmez; onlar zaten düşmanla işbirliği ederler. Köleler de girmez; zaten onlar da boyun eğmiş kesimi ifade ederler. Boyun eğmiş insan halk cephesinde yer alamaz. İşbirlikçiliğe yatkın insan da halk cephesinde yer alamaz. Bunun dışındakilerin hepsi, hatta ideolojik, sosyal, siyasal konumu ne olursa olsun (yeter ki dirensin) halk cephesi içinde yer alır. İyi direnen bir dinci de bu temelde cepheye yer alabilir. Bir burjuva milliyetçisidir, ama direniyor, ona da yer var. Yine bir çobandır ama direniyor, ona da yer vardır. Yani dikkat edilirse, ideolojik ve siyasi düzeyi ne olursa olsun, cinsiyeti, milliyeti, kültürü, dini, mezhebi ne olursa olsun, yeter ki mevcut özel savaş rejimine tepkisi olsun ve ona boyun eğmek istemesin, ona karşı direnme tutumunu ifade etsin. İşte bunların hepsinin içinde yer aldığı cephe halk cephesidir, halkın direnen cephesidir.

İşte böyle bir cepheyi geliştirmek istediğimiz açıktır. Mesela ben

kendim için, “direnen ben direnen halktır”, dedim. Demek ki, bu anlamda aynı zamanda ben bir cepheyim. Her insan biraz bana eğilim duyuyor. Neden? Çünkü ben direnen halkım. Dikkat edilirse, hemen her kesimden insan gelir, benimle ilişki kurar. İlk ortaya çıkışından günümüze kadar bu böyledir. Yani sadece kendimi bir parti ve bir halk biçiminde inşa etmedim. Aslında bir ideolojik, politik, örgütsel birlik olarak, parti olarak kendimi inşa etmişim; ama bir de cephe olarak bu böyledir.

Önderlik nasıl bir cephedir? Her ulustan, her sınıftan, her cinsiyetten, her mezhepten, her kültür seviyesinden, her bölgeden insanlar gelip önderlikte buluşuyor. Bunların hiçbiri de partili değil; zaten partili olmaya da ne güçleri yeter, ne de bunun gereği vardır. Ama yine de bunlar direnmek istiyorlar. Peki direnen herkesin birliklerine ne ad vereceğiz? İşte cephe adını vereceğiz. Önderlikte ilk günden günümüze kadar böyle bir gelişme de vardır. Yani önderlik aynı zamanda cephesel gelişmedir. Yediden yetmişe, kadın-erkek ayrımını yapmadan, farklı azınlıktan, ulustan ayrımını da yapmadan, yine bilinç seviyesi, ideolojisi, siyaseti, dini ve mezhebinin ne olduğunu da fazla mesele yapmadan, yeter ki insanlığında ısrarlı ol, yeter ki bu insanlıkla bağdaşmayan rejime karşı çık ve tepkini göster. O zaman sen bir önderlikse cephe içindesin veya cephesel gelişme seni de kapsamına alır.

Bu yönlü de büyük bir gelişmenin olduğunu söyleyebiliriz. PKK'nin gelişmesi kadar böyle bir cephesel gelişme de vardır. Veya PKK gelişmesi aynı zamanda cephesel bir gelişmedir. PKK, cephe ile iç içe gelişen bir harekettir. Hatta önderlik kendini yapılandırdığında parti olarak da, cephe olarak da yapılandırır. Hiçbir zaman “önce kendimi yapılandırırım, sonra partileşirim, partileştikten sonra da halklaşırım veya cepheleşirim” demez. Deseydim ben de diğer önderler gibi olurum ve çoktan yitirirdim. Bütün adımlarımı atarken böyle kapsamlı olmayı düşünürüm ve buna evrensellik boyutunu da ilave ederim. Bütün insanlık adına düşündüğümü rahatlıkla yarın bir Avrupa'da, bir Amerika'da, bir Ortadoğu'da söylerim ve inandırıcı da olurum. İnsanlık adına düşünüyorum. Hangi dine gitsem, yerim vardır. Çünkü dinde insanlık varsa, ben onu temsil ediyorum. Bir İsa'nın en azından arkadaşı olabilecek kadar kendimi

kanıtlayabilirim. Bir İslamın yanında Muhammed'in dönemindeki mümin kadar kendimi güçlü, yeniden yarattığımı kanıtlayabilirim. Başka dinlerde de olsa bu böyledir. Bu temelde genelde hümanistliği kesin temsil ediyoruz. Eğer gerçekten PKK gelişmesi yaşanılmak isteniyorsa, böyle bir enternasyonal yönü de vardır.

Halk içinde de önderliğin cephesel bir gelişmeyi ifade ettiği keşinleşmiş ve kanıtlanmıştır. Halk adamıdır, PKK militanıdır. Halkın bütün düzeyine hitap eden, hepsini somut durumlarına göre birleştirme, yüceltme ve savaştırma gücünü kendisinde ifade edendir. Cephe anlamında bir PKK militanı budur veya PKK'nin cephesel gelişmesi tamimatına böyledir.

Halkın üstünde, çok çeşitli sınıf ve tabakalarla ilişki kurmasını bilmeyen, ya da salt dar proleter gibi veya bir küçük-burjuva gibi çalışan kişi gerçek PKK militanı olamaz. Önderliğe bakın şimdiye kadar nasıl bu kadar ulustan, sınıftan insanı idare edebiliyor, yönetebiliyor, bir arada tutabiliyor. Bazıları çıkıyor, yönetebiliyor, bir arada tutabiliyor. Bazıları çıkıyor, bizim adımıza “ben proleterim” deyip en dar yaklaşımları dayatıyor. Birisi çıkıyor “ben küçük-burjuvayım” deyip en liberal veya en sekter dayatmalarda bulunuyor. Önderlik gerçeğiyle çelişen bu yaklaşımları terk etmek lazım.

Gerektiğinde bütün insanlığa hitap edecek kadar yüce olacaksın. Gerektiğinde proletarya gibi davranacaksın, gerektiğinde bir küçük-burjuvayı, hatta büyük-burjuvayı da, ağayı da idare etmesini bileceksin. Hepsine vereceğin şeyler olacak ama en çok tercih edeceğin hiç şüphesiz emek, en haklı olanına ulaşmayı ifade eden sosyalizm olacaktır. Bunun bilimselliği nedir? Az çok ortaya konulmuştur. Yanılgılardan nasıl sıyrılarak gelişilir, ana hatları ile ortaya konulmuştur. PKK'nin parti olarak tercihi de budur. Ama cephe olarak da bu kadar geniş, tüm insanlığı bile kapsamına alabilecek kadar yürekli, geniş ufuklu olduğunu da bilmek gerekir. Kesinlikle dar milliyetçi bir örgütlenme, hatta bölgesel bir örgütlenme olma gibi bir durum da yaşanmıyor. Tamamen bir insan hareketi.

Tabii bu bizim aynı zamanda ittifaklara nasıl baktığımızı da açıkça gösteriyor. İster ulusal sınırlar dahilinde, ister Türkiye geneli (Misak-ı Milli diye tabir edilen sınırlar) dahilindeki ittifaklara, bölgesel ve hatta tüm uluslararası alandaki ittifaklara, bu arada

diplomasiye de nasıl yaklaşmamız gerektiğini ortaya koyuyor. Özünde bu kadar yeni, eşit ve özgür insan, ittifaklara çok rahatlıkla yerinde ve doğru yaklaşır. PKK politikasının kapsamı hayli derindir, geniştir. Dar, tutucu yaklaşımlardan eser yoktur. PKK politikasında hiç kimse darlıktan, bireysellikten bahsedemez. Bütün insanları ideolojik olarak, siyasi olarak kapsamına alacak kadar bir derinliği esas alıyor.

O zaman bu denli bir genişlikle diplomasiyle baktığında bu alanı da çok rahatlıkla yürütürsün. İttifakları da rahatlıkla yürütürsün. Örneğin Kürdistan dahilinde direnmek isteyip de güç yetiremeyen her türlü gruba, hatta direnmek isteyen kişilere yaklaşırsın ve “sizlerin bütün özlemlerinizi PKK'nin büyük direniş örgütü temsil ediyor” diyebilirsin. Ne kadar ulusallık istiyorsan var, ne kadar sınıfsallık istiyorsan var. Parti içinde yer alamıyorsan cephesinde yer al, cephesinde yer alamıyorsan ittifakında yer al! Bir örgüt olarak da sizinle ittifak yapabiliriz, yeter ki sen direnmek iste. Tek şartı budur. Özel savaş seni de yutmak istiyor. Zaten rahatsızlığını dile getirmişsin. O halde gel birlikte bir cephe örgütü biçiminde bir şeyler yapalım. İşine geliyorsa ikili ittifak, işine geliyorsa onlu ittifak yapalım. Kim ne kadar varım diyorsa onunla o kadar birlikte yürüeyebiliriz. Bu kadar esnek olan, kendine güvenen bir ittifak anlayışına, cephe anlayışına sahibiz. Hiç kimse demesin, şu kişi geridir, şu kişi şu sınıftandır, şu kişinin anlayışı ve seviyesi şöyledir. Hayır, hepsi olabilir. Onlardan tek bir şey isteyeceğiz. Özel savaş rejimine alet olmasınlar, ona karşı çıkma gücünü gösterebilirler. Bunu gösterdiklerinde onları ittifak içine alabiliriz. Kişi olsun, örgüt olsun, ona en önde de, en arkada da yer verebiliriz. Gücüne göre ne yapabiliyorsa, mutlaka onu cephe içinde bir yere oturtacağız veya ittifaklar sistemimizin içine alacağız.

Bu anlamda, örneğin birincil ittifaklar diyebileceğimiz bir sistem yaratabiliriz. Kürdistan dahilindeki ittifaklar, önce Kuzey Kürdistan parçasındaki ittifaklar, buna yönelik bir sistem ve ardından bütün Kürdistan içi ittifaklar gelir. Güney Kürdistan'da Federe Hükümet var, onu da ittifak sistemimiz içine alabiliriz. Yalnız gözeteyeceğimiz hususlar olacaktır. Dediğimiz gibi, bunlar, sık sık özel savaşla bağlantı kurmak, işbirlikçilik yapmak istiyorlar. Bunu da-

raltacağız; gerektiğinde vuracağız ve ittifak içine çekmeyi bu temelde sağlayacağız. Bir diğer ittifak da Türkiye sınırları dahilinde demokrasi güçleriyle ittifaktır. Özünde Türk halkını birleştirmeyi hedefleyen bir ittifaktır. Varsa çok çeşitli ideolojik, siyasi ve örgütsel güçleri de çekeceğiz, olmasa yenilerini yaratacağız. Türk halkının kendisine gerçekleri açıklayacağız. Bunların hepsi bir ittifak mantığı içinde ele alınabilir.

Ortadoğu çapında da ittifakları yayabiliriz. Nitekim bazı ilişkiler kurmuşuz. Bunlarla ilişkilerde hepsinin ideolojik durumuna göre bir yerimiz vardır. Çünkü insanız ve insanlık hareketiyiz. Bölgesel ittifak istiyorsa bölgesel, siyasal ittifak istiyorsa siyasal, insani ittifak istiyorsa insani, dini ittifak istiyorsa dini ittifak yaparız. Hıristiyanla Hıristiyan, Müslümanla Müslüman, başka mezheptense o mezhepten gibi ittifak yapabiliriz. Çünkü sistemimiz çok geniştir. Sosyalist olmamız daralmaya değil, böyle çok geniş bir ittifaklar sistemine ulaşmamıza yol açıyor. İşte bu anlamda reel sosyalizmden farkımız var. Reel sosyalizmin dar milliyetçi yaklaşımları, yine dar sınıf yaklaşımları veya ittifaklarında çok sekter ve dar olması onu tasfiyeye götüren nedenlerdir. Dar milliyetçilikte her şey Sovyetler için, Sovyetler'de her şey Rusya için anlayışı enternasyonalizmin gelişmemesine ve bozulmasına yol açtı. Proleter çıkar denildi, ancak dar proleter çıkar giderek dar bir bürokrasinin çıkarına dönüştü. Halkın demokrasisi gelişmedi ve parti halk içinde eriyeceğine halkın başına bela bir bürokratik aygıt haline geldi. Dikkat edilirse, bizde hem halk için en geniş demokrasi, hem de dışa karşı ve özellikle milliyetçilik hastalığına karşı en geniş insani yaklaşım vardır. Zaten sosyalizmin özü de budur. Böyle olmasa sosyalizm, sosyalizm olamaz.

Dolayısıyla ittifak anlayışımızı diplomatik sahaya aktarmak istedik. Örneğin, uluslararası alanda, Avrupa'da Avrupa'ya göre bir ittifak; Amerika dünya egemenliği peşinde mi koşuyor, onunla ilişkilennemiz de “Amerika nereye gidiyorsun, insanlığı nereye götürmek istiyorsun, dur” deme ittifakıdır. Mesela, ABD gelsin bizimle ilişki kursun, biz hiç çekinmiyoruz. Çok iyi biliyoruz ki, bu ilişki, Amerika'yı elinden tutup durdurma ilişkisi olur. Bir Avrupalı kolaylıkla bizimle ilişkiye geçemiyor. Geçse, çok iyi biliyor ki,

Avrupa'nın emperyalist çıkarlarına “dur” diyeceğiz. Yani her ilişki ille boyun eğme anlamında değildir. İlişki bazen direnmedir, bazen “dur” deme hareketidir. Emperyalizme karşı, ezen hakim uluslara karşı bu politika izlenir.

Mesela, Türk burjuvazisi, mevcut özel savaş rejimi gelsin ilişki kuralım. İlişki kurmak demek, onu durdurmak demektir. Yoksa çoklarının sandığı gibi hemen uzlaşmak veya boyun eğmek, ilkesiz olmak demek değildir. Yani mutlaka teslimiyet olacak bir durum da değildir. Ben, MİT ajanları dahil hepsine, yanıma geldiklerinde “yeter ki bana komplo yapmayın, sizinle her türlü görüşmeye varım” dedim. Nitekim bazılarının dolaylı veya direkt kuşkulu tipler olduğunu biliyorum. Hatta uzun süre pratikte yaşadım da bunu. Ama ilişkiyi tetikte sürdürdüm. Sonuç, MİT'i mahvettik, işlemez duruma getirdik. Tabii herkes böyle yapamaz. Yani herkes benim kadar becerikli olsun demiyorum. Ancak bu, ilkesel olarak veya somutlaşan bir kişilik olarak bende böyle görünüyor. Gücünüz varsa siz de böyle olun; ama gücünüz yoksa uzak duracaksınız.

Bir ağa geliyor, size az çok imkan sunuyor, onun uşağı oluyorsunuz. Ama bir ağa benim yanıma gelir, onu yolunmuş kaza döndürürüm. Bir devlet yetkilisi benim karşıma geçer, onun devletini kullanırım. Ama siz gider onun uşağı olursunuz. Nitekim birçok arkadaşımızı maalesef bu duruma düşmekten alıkoyamadım. Neden? Büyük ideolojik, siyasi gücü yoktur da ondan. Neden hiç kimse benimle doğru dürüst ilişki kurmaya yanaşmıyor. Bir Özal bile, biliyorsunuz, “elimizi uzatsak kolumuzu kaptırırız” diyordu. Yani ilişki kurmaktan çekiniyordu. En sonunda ben, “her türlü ilişkiye varım” dediğimde, o zaman biraz karşılık vermek istedi, ama adamı götürdüler. Neden bu böyledir? Güçlü insan, tek de olsa ilişkilerden kazanmasını bilen insandır. Maalesef size bakıyoruz, zindanda en büyük direnişi gösterenlerin bile bir sigaraya nasıl boyun eğdiklerini görüyoruz. Neden? Çünkü kötü alışkanlıkları var.

Sizler lafazansınız, politikayı anlamıyorsunuz. İlişkilere hakim değilsiniz. Bu yüzden de bütün ilişkiler aleyhinize sonuçlanıyor. Örgüt içinde de çok kötü bir uzlaşmacısınız değil mi? Bütün raporlarda bu yansıyor. “Üste boyun eğdim, altı bastırdım” deniliyor. Pe ki kimdir bu? Belli ki egemen sınıfın lisanını taklit etmektir. Gerçek

PKK önderlik çizgisinde yürüyen, böyle bir söyleme sahip olabilir mi? Benim de ilişkilerim var, ama ne bastırırım, ne de boyun eğirim; dosdoğru ilkelerimi uygularım. Olduğum yerde doğru söz vardır, doğru eşitlik vardır, doğru özgürlük ve doğru direnme vardır. Tarzım açıktır, niye bastırma gereğini duyayım! Benim görevim bastırmak değil, baskıyı ortadan kaldırmaktır. Neden boyun eğeyim? Benim görevim boyun eğmek değil, özgürlüğü egemen kılmaktır. Bunun da anlaşılmayacak yanı yoktur. Bu anlayışı parti içinde de, ikili ilişkilerde de, uluslararası ilişkilerde de uygularız.

PKK'nin sosyalist örgüt niteliği ancak bu temelde enternasyonalize edilebilir. Zaten gücünü de buradan alır. Eğer PKK bugün uluslararası alanda biraz ciddiye alınıyorsa, biraz ilişki geliştirilmek isteniyorsa, işte bu özelliğin sayesinde. Yoksa dar milliyetçi bir örgütü kimse ciddiye almaz. Hatta dar sınıf çıkarlarına gömülmüş bir örgüt de, reel sosyalizmin yaşadığı duruma düşmekten kendini kurtaramaz. Bütün bu yönler PKK'nin özgünlüğünü veya sosyalizm konusundaki gücünü ortaya koyar.

Doğrudur; PKK en radikal ulusal kurtuluş hareketidir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketidir, ama bir o kadar da Türkiye'nin demokratik kurtuluş hareketidir. Kurtulan Kürt halkı, kurtulan Türk halkıdır. Bağımsızlaşan Kürdistan, demokratikleşen Türkiye'dir. Hatta bu konuda sınırlar da o kadar anlamlı değildir. Yani biz, o kadar sınır çizmeye bayılan bir hareket değiliz. Kaldı ki, bizim bir görevimiz de, sınırları giderek aşındırma hareketi olmamızdır. Yani sınır koymaktan ziyade, sınırları, özellikle anlamsızlaşan sınırları ortadan kaldırmayı esas amaç olarak belirleyen bir hareketiz. Hangi sınırları? Coğrafi sınırlardan (ki bunlar kaba sınırlardır) tutalım insanların yüreklerine, beyinlerine kırmızı şeritler halinde çizilmiş sınırlara kadar olanları. Bunlar, düşmanlık sınırlarından tutalım her türlü insanlık dışı, saygısızlık, sevgisizlik sınırlarıdır. Dolayısıyla PKK, bunları da ortadan kaldırmanın adıdır.

PKK ulusal farklılıkları ve kültürel farklılıkları dikkate almakla birlikte, bunların düşmanlık temelinde kullanılmasına, kırmızı tehlike işaretleri biçiminde insanların yüreklerine, beyinlerine kazanmasına karşı çıkar. Bu anlamda yüzyıllardan beri, binlerce yıldan beri çizilen sosyal sınırların, siyasal sınırların, kültürel sınırların (ki

bunların hepsini de egemen ve sömürücü sınıflar, halkların ve insanların aleyhine kullanmışlardır) hepsine böyle bir karşı çıkma temelinde bir ideolojik yaklaşımımız var.

Bize göre insanlar farklı dilden, kültürden olabilirler. Bu onları sadece birbirlerine daha da yakınlştırır. Farklı oldukları için düşman olmazlar, farklı oldukları için dost olurlar. Yakınlık duyarlar. İşte temel insan anlayışımız. Farklılık, dar bir milliyetçiliğe, şovenizme götürme şurada kalsın, daha içten bir ilgiye, yaklaşım zenginliğine götürür. Bu bir insanlık gelişmesidir. Bununla insanlığı daha da zengince (kültür açısından, birçok yetenek açısından) kendisini üretmeye götürmelidir. Yoksa bir faşist de sınırları kaldırmak ister. Örneğin Hitler Alman şovenizmini herkes üzerinde egemen kılmak ister, bütün dünya sınırlarını da kaldırmak ister ama güttüğü düşmanlık insanlığın tümünü hedef alır. Sonuçta bunun da bir kırım olduğunu iyi biliyoruz.

Şimdi burjuvazinin geliştirdiği böyle bir faşist sınırsızlaştırmaya (ki buna kozmopolitizm de denilebilir), tam tersine aşırı milliyetçilik denilir. İkisi de tehlikeli; buna global bir tabirle emperyalizm karşılık vermek istiyor. Bunlar içinde insan farklılıklarının düşmanca kullanılması, bir bölüm insanın aleyhine kullanılması durumu vardır. Buna da “yeni dünya düzeni” veya global sistemin insanları ilerletmesi diyemeyiz. Tam tersine bunu çürütmenin, daha çok genelleşmiş bir düşman dünyanın yaratılması olarak değerlendiriyoruz.

Bizim ise enternasyonal anlayışımız bu yaklaşımların tersidir. Ters olması yanında sosyalizm anlayışı, yeni insan anlayışı vardır. Yeni insanın emekle yaratılmasının demokrasiyle, ulusal eşitlikle bağlantısı vardır. Bunun için de bir insan, bir ulus kadar değer ifade eder. Bir ulusun da kendini ne kadar büyük nüfus olarak, ekonomik olarak güçlü görürse görsün, eğer tam da orada sosyalizm uygulanıyorsa bir insan karşısında kendini eşit görmesi kadar, bir ilkesel uygulamaya bağlı hissetmesi söz konusudur. Böyle olursa tam barış olur.

Bu yaklaşım iddialı barışçıl yaklaşımdır. Ama böyle bir barışın gelişebilmesi için de demek ki, insanlara dayatılan oldukça baskıcı ve sömürüyle birlikte giden sisteme karşı sosyalizmin savaşımını, bir o kadar kapsamlı, derinliğine, çok zengin, somut koşullara bağlı

olarak götürmeyi bilmek vardır. Böyle olursa enternasyonalizme de uygulanırsa, onun sonucunda savaş ve barış vardır. Enternasyonalizmin savaşı aynı zamanda uluslararası barışa götürür. Bunun için ilişkiler geliştirilebilir, her türlü diplomasi uygundur. Yeter ki bu anlamda enternasyonal bir mücadeleye, barışa hizmet etsin. Daha dar ittifaklar da kurulabilir.

Biz insanlığa kapalı değiliz. Ama bütün bunların anlam ifade edebilmesi için de somut olarak biz ulusal kurtuluş savaşımını kazanabilmeliyiz. Unutulmamalı ki Kürdistan'da ulusal kurtuluş savaşımını kazanmak, bugünkü insanlık gerçeğinde en büyük enternasyonal adımdır. Kürdistan'da kazanan insanlık, Ortadoğu'da da kazanır. Ortadoğu'da kazanan, bütün insanlık için de kazanır. Dolayısıyla ulusal kurtuluşçuluğa çok yönlü yüklenmek, günümüzün en güzel enternasyonal görevidir.

Zaten Türkiye için bu çok daha somuttur. Kazanan Kürdistan ulusal kurtuluşçuluğu demek, eğer Türk halkı özgür ve demokratik olmak istiyorsa, kazanan kendisi demektir. Çok açık; bugün topyekün bir özel savaş vardır. Bu özel savaş yıkıldığında geriye özgürleşen Türk halkı kalır. Dolayısıyla geliştireceğimiz ittifaklar, her türlü diplomasiye, ulusal kurtuluşçuluğa hizmet etmeli, onu geliştirmeli; o da insanlığın hizmetini daha yüksek bir düzeyde zafer kazanmış bir devrim temelinde yerine getirsin. Zafer kazanmış bir Kürdistan devrimi, işte ilk çırpıda Türkiye'nin, onunla birlikte diğer Türki cumhuriyetlerin, eğer ilişki geliyorsa Ortadoğu'daki Arap, Fars ve diğer halkların da hızlı enternasyonalize edilmesi olur. Bu da herhalde en az Ekim Devrimi kadar, doğru bir enternasyonalizmin başlamasına yol açabilir. İnsanlık tarihinde, İslamiyette de, Hıristiyanlıkta da enternasyonalizm var.

Böyle bir enternasyonal gelişmeye de bu devrim temelinde neden bir açılım, bir aşama yaptırmayalım?

Enternasyonalizme böyle yaklaşmak gerekiyor. Bu geniş soluklu olmayı, uzun vadeli savaşmayı gerektirir. Bir ömre de sığdırılmayacak kadar engin bir ruhla oldukça uzun vadeye yaymayı ama güncel olarak da amansız bir ülke savaşımını esas alır. Hatta biz yalnız Kürdistan'da değil, dikkat edilirse, parti içinde de şiddetli bir savaşımı başarıyla vermeye kadar indirgeyebiliriz.

Biz PKK'nin istediği insanı yaratmak istiyoruz. Dikkat edin, PKK içinde gerçekten yaratılan insan, yaratılan bir halktır. Yaratılan halk da, yaratılan insanlıktır. Ne kadar ulusalsa o kadar enternasyonaldir. Ne kadar birey yaratılıyorsa, o kadar halksaldır. Örgütlenme anlamında da bu böyledir. Ne kadar örgütlü birey yaratılıyorsa, o kadar örgütlü parti, örgütlü bir halk yaratılıyor. Halka rağmen örgüt olmaz. Örgütlenmemiş bireyin halkı örgütlemesi düşünülemez. Yine savaşmayan kişilik, savaşan bir partiye de engeldir ve savaşan bir halka da yol açamaz. Bir kişi kendi içinde ne kadar örgütlü ve savaşıyorsa parti de o kadar örgütlü savaşıyordur. Dolayısıyla halk ve insanlık da bu kadar örgütlü ve savaşıyordur.

Bu ana kavramları belirledikten sonra, güncel olarak biz Kürdistan'da hangi örgütlerle ittifak kuracağız? Bu o kadar önemli değildir. İsteyen örgütle istediği bir biçimde (yeter ki ana ilkeye ters düşmesin) birlik kurulabilir. İlle de savaşın diye bir şey de dayatmıyoruz. Ağzı ile iki kelime söylesin, o da bir mücadeledir ve yeterlidir. Ama yeter ki o da diğerlerine direnmeleri oranında layık olsun; onlara saygılı davransın, böyle bir demokrasiye kendini inandırsın. Kendisi için demokrasi, diğerlerine de diktatörlük diye sahte bir ikilemi dayatmasın.

Bu parti içinde de geçerlidir. Kendisi için sınırsız yetkiler, altı için diktatörlük olmaz. Ne kadar kendine yetki istiyorsan, demokrasi istiyorsan, alt için de o kadar isteyeceksin. Doğrusu budur. Burada hiç köylü kurnazlığına, küçük-burjuva ukalalığına gerek yok. Yetki sadece demokrasinin geniş uygulanması içindir, diktatörlük için değildir. Yetki isteyen, demokrasiyi geniş uygulamakla görevlidir. Önce kendi komitesi içinde, giderek parti içinde ve oradan da halk içinde. Yetki demokratikleşmek istiyorsa, örgütleşmeyi ve örgütle birlikte savaşmayı da geliştirmek zorundadır. Yetkiyi ele alan önce örgütlenmenin büyüklüğünü yakalayacaktır. Örgütlenmeyi de büyükçe başaran büyük savaşımın ta kendisi olacaktır. Yoksa örgütlenmekten kaçmak için yetkiye, komutanlığa sığınmak olmaz. Yine savaşan kaçınmak için savaşı altındakilerin işi gibi görmek, onları ucuzca savaştırmak, ucuzca harcamak için örgüt ağalığı veya komutanlık biçimindeki ağalık suçtur. Bu tip saptırmalardan da kesinlikle kendinizi uzak tutmayı bilmelisiniz.

Öncü militan yaklaşım halkı yürütmesini bilir

Görüyorsunuz ki, gerek özel savaşın vardığı düzey, gerekse ona karşı Kürdistan halkı başta olmak üzere insanlığın kimlik durumu anlatılmaya çalışıldı. Ve en önemlisi de bir PKK çözümünün, PKK'nin cephe çözümünün, demokratik çözümünün, enternasyonal çözümünün ne olduğu gösterilmeye çalışıldı. Bu, bazı temel kavramlarla açıldı. Özellikle kişilikte partileşme, partileşme oranında halklaşma sorunları, bürokratlaşma tehlikesine nasıl düşülmeyeceği, reel sosyalizmden çıkarılması gereken sonuçlar, burjuvazinin kozmopolitizmi ve faşist yaklaşımları, buna karşı bizim enternasyonal anlayışımızın nasıl ele alınıp uygulanması gerektiği ana hatlarıyla ortaya konuldu. Bu kavramlar eğer esas alınırsa, her görevli nerede halka nasıl yaklaşır; bir asker, komutan olarak nasıl yaklaşılır; bir siyasal cepheci olarak nasıl yaklaşılır; bir diplomat veya herhangi bir ilişki kuran kişi olarak nasıl davranılır sorularına cevap vermek zor değil. PKK'nin ideolojik bağlarını bu kadar kendisine bağlayan kişi ilişkilerde daralmaz. Neyi nasıl ele alır, neyi nasıl çözümler, neyi nasıl, nerede koparır, hepsine anlam verebilir.

Dikkat edilirse yine bu ana sorunlardan birisi de sizlerin durumudur. Parti içinde durumunuzu biz kapsamlı ele aldık. İdeolojik, siyasal, örgütsel düzey olarak partileşme nedir? Partileşmenin neresindediniz? Nasıl olmalısınız? Bunlar ortaya konuldu. Yine partinin yoğunlaşmış savaş çizgisi olarak, askeri çizginin, ordulaşma ve savaşma gerçeğinin nasıldında, neresindediniz ve ne yapmalısınız? Sizde bu özellikler ne kadar gelişme göstermiş? Hatalarınız nedir? En önemlisi de doğrularla nasıl mesafe almanız gerektiği belirtildi, tekrarlamıyoruz.

Buradaysa gerek halkın iktidarlaşma ve demokratikleşme, gerekse enternasyonalizm ve ittifaklar meselesinde kendinizi nerede, nasıl tutabileceğiniz, rolünüzün ne olabileceği, nasıl olması gerektiği konulmaya çalışıldı. Sonuçta görüldü ki, kendinizi halklaştıramazsanız, cepheleştiremezseniz ve bu anlamda da önderlik çizgisinde yeniden yaratamazsanız büyük sorun teşkil edeceksiniz. Halklaşmanın, halk iktidarı, halk demokrasisinin özü olan önderlik gerçeğini kavrayıp özümseyemezseniz, bu temelde bir gelişmeyi kendinizde

başlatıp yaşatamazsanız, sizin yeriniz özel savaşın yanı olur. Evrensel çapta da kapitalist emperyalizmin çok daha düşüreceği bir yerdir. Bunun orta yolu da yoktur.

Önderlik gerçeği bu anlamda çok çarpıcıdır. Kendimi en zayıf, en iddiasız, en zor koşullarda bir birey olarak nasıl yeniden yaratıp bugüne getirdim? Dikkat edin, işte ben bugüne geldim. Aslında bir kişi olarak ben bugüne gelmedim. Bir halk olarak geldim, bir tarih olarak, hatta enternasyonal bir insan olarak ben kendimi buraya taşıdım.

Ben her insanla anlaşabilirim, savaşabilirim. Bir bireyle olduğu kadar, en azgın emperyalist devletlerle de ilişkilerimi ya savaşta ya da savaşın verildiği oranda barışla birlikte iç içe götürebilirim. Belki şaşarsınız ama, benim böyle bir tarzım vardır. Başta da vardı. Zaten düşmanla ben nasıl savaştım ve bu düzeye geldim? Hiçbir zaman sizin anladığınız gibi ben savaştan anlamadım. Ben yedi yaşımdan beri düşmanla uğraşır gibi oldum. Şimdi de savaşıyorum. Yarın belki daha büyük savaşacağım.

Diyebilirsiniz, “senin gücün Amerika'ya yeter mi”, ama benim Amerika ile bir savaşımım olduğunu, ama kendime özgü değişik bir anti-emperyalist savaşı yürüttüğümü gidin ABD'ye sorun. Şu anda ABD açısından belki de çözülen Sovyet sosyalizminden daha tehlikeli bir PKK savaşını yürütüyorum. TC çok komünist hareket tanıdı, çok isyan tanıdı, ama hiçbirleriyle karşılaşmadığı oranda bir savaşımı ben dayattım. Hem de o devlete daha borçluyum. Büyümemi beş-on yıl o devlet sayesinde yürüttüm. Ama onunla da savaştım. Yanlış bir devlet, haksız bir devlet bana göre; ya kendisini değiştirir, dönüştürür ya da yıkılır.

Bu temelde kendimi yetiştirdim, hem de kullana kullana, harcaya harcaya. Akıllı dediğin kişi kendisini böyle ele almayı bilen kişidir. Bu kadar halkı eleştiriyorum, hiç kimse halk gerçekliğini bu kadar eleştirmedi. Ama hiç kimse yine bu kadar halkın desteğini de almadı. Bu nasıl oluyor? Önderlik tarzıdır işte; anlamaya çalışacaksınız. Sizleri bile bu kadar amansız eleştiriyorum, ama bir fedai durumundan öteye hiçbiriniz gidemezsiniz. Bunun tarzını tabii önderlik gerçeğine bakarak öğreneceksiniz. Bence önderlik gerçeğine çok susamışsınız. Savaşabilir, başarı ifadesine kavuşabilir kişi haline gelmeniz için müthiş öğrenmek zorundasınız. Yine çok susamışsınız,

özümsemek zorundasınız. Başka hiçbir şey sizi kurtaramaz. İyi niyetinize ve dürüstlüğünüze ben bir şey demiyorum fakat bu kendi başına yetmez. Onun bizim gibi ilişkiyi, yaşamı, savaş tarzını esas alması gerekir. O da yetmez, özümsemesi ve günlük olarak amansız uygulanması gerekir.

Şimdi benim için hiç sorun değil, yeter ki nefes alıp vereyim. Hangi insan karşıma çıkarsa, o bir yılan bile olsa, nasıl davranacağımı bilirim. Maalesef size zafer altın tepside sunulsa bile gözünüz görmüyor, elinizin tersiyle itiyorsunuz. Bu, sizin ne kadar bilinçsiz, ondan da öte kör olduğunuzu gösterir. Hazır dağda yürümesini bilmemek ne demek? Hazır örgüt silahıyla savaşmasını bilmemek ne demek? Hazır güvenilir insanlar topluluğu ile yaşamasını bile bilmemek ne demektir? Şimdi siz kendinize bunun izahını yapın. Benim tarzımı esas almazsanız nasıl başaracaksınız? Hiç inancı olmayan, hiç cesareti olmayan, hiç amacı olmayan bir konumdan nasıl bu yolla amacını, inancını, bilincini yaratacaksınız, hem de neredeyse bütün dünyaya, düşmana karşı. Siz kendinizi bile kendinize kabul ettiremiyorsunuz. Önce bunu yapmalısınız. “Ben neyim, kimim, neyi temsil ediyorum” diye kendinizi izah etmelisiniz. Çocuk gibi, şişmiş bebekler gibi “ben en güzeliyim” demek olmaz. Böyle şımarık çocuklar gibi her şeyi kendine yontan ucube tutumlar vardır. Öyle bir kimlik tanımam. Bu çok tehlikeli olur.

Çok yetersiz olduğunuz açık, çünkü gücünüz buna yetmiyor. Partinin imkanlarını çarçur etmekten öteye bir durumunuz da yok. O zaman kendinizi nasıl beğeneceksiniz? Kendi kimliğinizi nasıl adlandıracaksınız? Çok tehlikeli bir konumdur bu. Bunu hızla aşarsanız, o zaman önderlik tarzından, kendinizi yapılandırmanızdan ve dolayısıyla yeni insan olma konusunda iddianızdan bahsedebilirsiniz. Yani ben rica ve minnetle böyle olun demiyorum, ama siz mecursunuz buna. Çünkü insan buna göre örgütlenebildiği ve dayana bildiği oranda maddi ve manevi yaşamını sürdürebilir. İnsanın bu kadar örgütsüz olması bana saçma geliyor. Konuşmasını bile bilmiyor, bir toplantıya katılmayı, bir toplantıda oturmayı bile beceremiyor, bir-iki örgütsel ilişkiye ulaşmayı başaramıyor. Peki böyle ölmüş birini ben ne yapayım? Ondan sonra da eveleyip geveliyor. İşte ben buna şımarık çocuk derim. Neden vermiyorsun kendini doğru

dürüst bir işe? İki adım atmasını bilmiyorsan, seni ne yapalım? Bunlar doğru şeyler, pratik bunu gösteriyor. Bundan ne sonuç çıkarırsınız? Önce öğrenmesini bileceksiniz ve adamakıllı kendinizi yenilemeyi becereceksiniz. Onun için eğitim gerekli ise eğitim, savaş gerekliyse savaş içinde olacaksınız.

Şimdi benim de hiç kimsem yoktu ve herkes bana karşıydı. Ama akıllılık ettim ve kendimi ele alıp yetiştirdim. Hiç olmazsa benden yararlanın. Diyemezsiniz ki, “ben maddi ve manevi yönden gelişmek istemiyorum.” Nasıl gelişmek istemiyorsun? Sen bir sigara için kırk takla atıyorsun, bu kadar alışkanlık düşkünüsün. O zaman sen çok yaşamak istiyorsun. Ama nasıl yaşamak gerektiğini bilmiyorsun. Bilmek için bizim gösterdiklerimizi ve öğrettiklerimizi esas alacaksın. Ve ciddi olacaksın.

İşte burada insan olmanın ilk dersini alıyorsunuz. Bu ders size çok gereklidir. Çünkü çok yoksunsunuz. Söz yoksulusunuz, düşünce yoksulusunuz, örgüt yoksulusunuz, eylem yoksulusunuz. Zaten fazla paranız da yok. Nitekim düşünme gücü kimdeyse, para ve maddi güç onda olur. Yine örgüt gücü kimdeyse, maddi güç ondadır. Bırakalım yüce değerlere ulaşmayı, bize bile sahip çıkmayı bilmiyorsunuz. Peki bundan kim sorumludur? Diyeceksin, “düşman beni böyle yaptı.” Düşman düşmandır, seni sadece öyle yapmak değil, hayvanlaştırmak istiyor. O düşmandır, ama sen de bir insansın. Eğer insan olmakta kararlıysan, o zaman diren. Neye karşı direneceksin? İşte düşman, işte onun dolaylı etkileri; onlar seni bilinçsiz ve serseri bırakmış, onu yerle bir edeceksin. Mesela iyi anlatamıyorsun, parti kuramıyorsun, savaş veremiyorsun, o zaman öğren. Çünkü sen düşmana ancak partiyle karşı koyabilirsin.

Düşünün yani, bir sigaranızı bile kessem bir haftada bana isyan etmez misiniz? Büyük bir ihtimalle çok tepki gösterirsiniz. Diğer taraftan yalnız sigara da değil, insanlığınızı tümüyle elinizden almış bu düşman. Peki ona karşı niye isyanınız yok? Çünkü sizi çok kötü yapmış da ondan. Yoksa bir sigara için tepki gösteriyorsunuz da, bütün insanlık değerleri elinizden alındığında neden kıyamet koparmıyorsunuz? Neden bir örgüt kuramıyorsunuz? Veriyoruz gerilla birliğini çarçur ediyorlar, silahı veriyoruz kendilerini vuruyorlar. Bu baş belası olmaktan başka ne anlama gelir?

Bunlar doğru değerlendirmelerdir. Eğer bu durumdan kurtulmak istiyorsanız gerekeni yapacaksınız. Ben size insan olmanın kolay olmadığını söyledim. Ben deli miyim ki bu kadar nefes nefese kırk yıla yakın yaşamımı adadım. Kendimi tanıdığımından beri insan olmak için böyle çaba harcıyorum. Benim de büyük utançlarım, büyük ayıplarım, büyük zayıflıklarım, büyük yoksulluklarım, diğer yandan ise büyük özlemlerim ve büyük tutkularım vardı. Ama hepsini başarmak, önce bilmek ve sonra da adım adım gereklerini hayata geçirmek gerekir, dedim. Çok akıllı, çok taktik, çok yerinde bir davranış. Kendimi çok iyi değerlendirdim ve bütün insani yeteneklerimi iyi seferber ettim. Sonuçta ise kendimi kendim yapılandırdım. Gördüğünüz gibi bir kişi haline getirdim. Kendimi böyle biraz ciddiye alınır yaptım. Siz de bunu yapabilirsiniz. Çünkü siz de bu ülkenin insanısınız ve genelde de bir insanısınız. Madem bu kadar sıkıntılarınız var, o zaman onları aşma yolunu ararsınız.

Bakıyorum çok öfkelisiniz, çok sıkıntılısınız. Peki bunu neyle aşarsınız? Bakın, bana daha çocukluğumda, “sen civa gibisin” derlerdi. Zaten adımları da “civa” koymuşlardı. Yani bir yerde bir daha duramazdım. Evet, böyle olan bir insan bu sahada tam onaltı yıldır sabırtaşı gibi duruyor. Yani normal taş olsaydı çatlardı. Peki nasıl böyle oluyor? Çünkü, kendini büyük bir davaya yatırdın mı, onun gerektirdiği sabrı da, her şeyi de gösterirsin. Yine herkes “sendeki tempo müthiş” diyor. Peki bu kadar sabrı ve bu kadar tempoyu ben nasıl iç içe götürüyorum? Oysa sizin bir sigaranızı kesince bile dayanamıyorsunuz. Yani sabır diye, tempo diye de bir şey yok. Ondan sonra da, “yaşamak istiyoruz” diyorsunuz. Sizin gibilere en kaba deyimle “nereye varacağı belli olmayanlar” derler. Önce sabır, onun kadar inat, sonra müthiş bir tempo ve küçük bir yerde büyük iş yapma ustalığı; size gerekli olan bunlardır.

Şimdi dağa ulaştırıyoruz, dağda yaşamasını bilmiyorsunuz; kente gönderiyoruz iş yapmasını bilmiyorsunuz; orduya veriyoruz orduyu hiç çalıştırmıyorsunuz; ne asker olmayı beceriyorsunuz, ne de komutan. Halkın içine bırakıyoruz, ne halk yöneticisi olmayı biliyorsunuz, ne de halk hizmetçisi. Ya ağa oluyorsunuz, ya da uşak. Sanki başka türlü mümkün değilmiş gibi.

Bunlar sizin özellikleriniz oluyor ve bütün raporlarınızda dile ge-

tiriyorsunuz. Benden şikayet eden yok; gidin bakın halkın içinde önderlikten küçük bir şikayet bulamazsınız. Düşmanlarım bile benim nasıl bir “düşman” olduğumu kendileri söylüyorlar. Düşmanımın her gün “Apo şöyle mezara girecek” demesinden gurur duyuyorum. Düşmandır ve söyler. Aynı düşman size ise “pişmanlık yasası geniştir, gelin devletinizin büyüklüğüne sığının” diyor. Neden? Çünkü sizi adam yerine koymuyor veya en kötü ölümü size layık görüyor. Neden beni kolay öldürmüyor; ben savaşmıyor muyum? Hayır, çok iyi biliyorsunuz ki, varlığım düşman için en büyük tehlikedir ve ölümüm de en az dirim kadar düşmana darbe indirecektir. Çünkü ben kendimi yaratmasını bilen bir insanım. Sizin varlığınız ise neredeyse örgütün başına bela ve düşmanı güçlendiriyor. Neden? Çünkü kendinizi yeniden yaratmamışsınız, onun ideolojik ve örgütsel düzeyini yakalayamamışsınız.

Artık bu durumlara karşı bir tepkiniz olmalı ve bunun karşılığı olarak doğru gelişmelisiniz. Bunun yolu yok demeyin. İşte karşınızda ben varım ve bunu ispatlamışım. Hiçbiriniz benim kadar yalnız, çaresiz ve zor koşullarda değildiniz. Peki ben nasıl kendimi yarattım? Gökte ilahların yardımıyla mı veya arkamda o kadar dostum mu vardı? Hayır, nasıl olduğu açıktır. Çok sınırlı bazı insan ilişkileri vardı ve esas olarak da kendime yüklenmişim; kendimi hizaya getirdim; kendimi en iyi ve en çekici insan yaptım. Çekici insanı herkes anlamak, herkes ilişki kurmak ister. Bunun için de ben ne gerekirse onu yaparım. Nitekim böyle yaptığım için de toplumda yerim vardır. Beni bir dinleyen ikinci sefer dinlemek ister; en üstten en alta kadar bu böyledir. Bu da bana yer yapıyor; yer yaptı mı ben de iş yapıyorum. Peki siz ne yapıyorsunuz? Sizi bir dinleyen ikinci sefer dinlemek istemiyor. Bir yer veren ikinci kez düşman oluyor. Neden? Çünkü siz her türlü kötülüğü yapıyorsunuz.

Şu anda ben, bulunduğum bütün sahaları güzellik sahası haline getirdim. Bütün ilişkileri anlamlı ilişkiler haline getirdim. Benden sıkıntı duyulmaz. Hem de dünyanın işini yaptırırım, yine sıkıntı duyulmaz. İşte bu kadar zor savaşa sürüklerken bile hepsi gurur duyar. Çünkü yaptığım iş anlamlıdır. Benimle ilişkiler insanlara sadece güç kazandırır, şeref verir, onur verir. Siz de kendinizi böyle yapın, o zaman bakın başaramayacağınız bir iş var mı?

Böyle olmak mümkün değil mi? Elbette mümkündür; hem de bu ekmek ve su kadar size gereklidir.

Neden bunları söylüyorum? Halk kişiliği, halkın cephesel kuruluşu, halk iktidarı önderlikte gizlidir. Siz de kendinizi halk önderi gibi yetiştirin, o zaman her şeyi başarabilirsiniz. Neden atadan kalma köhnemiş usullerle kendinizi partiye ve halka dayatıyorsunuz? “Ya bastırırız, ya uzlaşırız” diyorsunuz. Bunların ikisi de uşaklıktan kalmadır ve bizde beş paralık değeri yoktur. Ben hiçbir yerde ne uzlaştım ne de bastırdım. Tam tersine, işte dağdaki bir çoban bile gelir ve bütün insanlığı bende bulur. Bir devlet başkanı dostsa benim varlığımdan gurur duyar, düşmansa da kahrolur. Bir kişi kendini bir yerde böyle tuttu mu, o kişinin çözemeyeceği bir mesele yoktur. Bütün bunlar önderlik gerçeğinde hem çözülmüştür ve hem de yüksek uygulama gücüne kavuşmuştur.

Şimdi 5. Kongre gerçeğimize gidiyoruz. Yine bol bol raporlar okunacak ve eleştiriler gelişecektir. Ana özelliği şudur: Komutan diyecek, “ben ne kadar tekleştim, bastırdım”; alttaki diyecek “ben ne kadar uzlaştım, hem de ölümlerle; halkın içinde ben nasıl ağalık tasladım, kendimi dayattım ve adeta yeni köleler edindim.” Şunu fazla söylemeyecekler: “Ben örgüt içinde demokrasiyi şöyle uyguladım, halkın içine şöyle taşırdım, komutanlığı şöyle büyük bir hizmet olayı olarak düşündüm, bu kadar savaştı geliştirdim, bu kadar güzel eylem planladım, birimin moralini ve düzeyini sürekli bu kadar yücelttim!” Kimse bunu söylemez. Çünkü canını çıkartmıştır birimin ve çalışmanın. Hep böyle anlatacaklar. Bu neyi ifade eder? Hala sizin kendinizi bir kurtarıcı olarak değerlendirdiğinizi değil, düşmanın dolaylı etkilemeleri olarak kurtuluş davasına kendinizi dayattığınızı gösterir. Aslında size “kurtarmalık” demek bile fazladır. Kurtarmalık hiç olmazsa ne verirse onu kabul eder. Siz ise düşman etkilerini dayatıyorsunuz. Bu yaşadığımız her şey düşmandan etkilenmedir. 5. Kongremizde kendini bu biçimde ortaya koyanlar, ne yaparsa yapsınlar derhal uzak durmasını da bilsinler. Aksi halde kimse onları dinlemez. Özellikle ben dinlemem. Bizim örgütümüz içinde, halkımız içinde ordu veya parti aracılığıyla olsun, bundan sonra da egemen sınıflara benzer bir güç uygulamak, buna göre bir yönetim dayatmak veya bunun tersi olarak bir köle gibi

“ben anlamam, ben sadece boyun eğirim, uzlaşırım veya hiç orali olmam, olanlardan bilgim yoktur, tekim” demek sapık yaklaşımlardır. Asla partiye ve özellikle bizim kendi şahsımızda temsil etmekte olduğumuz partiye ve halka yakışmaz. Ancak düşmanı güçlendirir.

Siz bu tür kişilikleri ittifaklarımıza, bütün insanlıkla temasımıza da böyle dayatamazsınız. Merkezden turalım en sıradan yeni katılıma kadar herkes için gerekli ve geçerli olan PKK kişiliği bellidir. Eski kişiliklerinizi dayatırsanız ne olur? Dayatırsanız, bu siz sınıf savaşımını yürütüyorsunuz demektir. Sınıf savaşımı da düşmandan güç alınmadan yürütülmez. O halde onu da savaşıma katıyorsunuz demektir. Bu durumda elbette yürüttüğünüz savaşa karşı savaşım verileceğini de göz önüne getireceksiniz. Burada “ben zayıfım” demek de olmaz.

Bakın, şimdiye kadar zayıflıklarınızın ve yanlışlıklarınızın gidebilmesi için ben her türlü hizmeti sundum. Bunları anlıyorsunuz. O halde güçlenin ve doğruya gelin. Merkezinden turalım en sıradan yeni katılımına kadar herkes kendini kördüğüm yapmış. Kendinizi böyle yapmayın ve ortamımıza sunmayın. Eğer sunarsanız, bir vururuz parti kılıcını, yerle bir olursunuz. Eğer duygusalsanız, kördüğüm olmuşsanız, o zaman defolun, nereye giderseniz gidin. PKK en yüksek çözüm gücüdür. Eğer bununla kendini çözmemişsen, o zaman sen bela mısın? İşte “despotum, ağayım, bilmem komutan belasıyım” deniliyor. Bense şunu söylüyorum: Sen git onu düşmanına yedir, bana değil. Bana benim gibi insan lazım.

Peki beni neden kullanmaya çalışıyorsunuz? Ben sizi kullanıyor muyum, yüceltmiyor muyum, bilinçlendirmiyor muyum, örgütlendirmiyor muyum? Bütün çabam bunun için değil mi? Sen de buna aynı temelde karşılık ver, neden tersini uygulayacaksın? Babadan kalma miras hakkın mı var? Bazıları böyle olduğunu söyleyebilir, fakat onlar gitsin haklarını başka yerde alsınlar. Ben yedi yaşımdan beri bir emek savaşçısıyım, ben insanım ve bu temelde ulusal düzey gerekli olduğu kadar ulusal düzeyim. Bunun dışında atadan kalma geri özellikler beni bağlamaz. Ahbap-çavuşluklar, bilmem hemşehricilikler beni bağlamaz. Bağlaması ancak doğru olduğu orandadır.

Bütün bunların hepsini bileceksiniz. Sadece bilmek de yetmez, su gibi yutacaksınız. En merkeziler de dahil, hepimiz buna muhtaç-

sınız. Büyük bir kısmı adeta başımıza bela olmuş. Yirmi-otuz yıldır bazılarının yükünü taşıyorum. Yeni gelenler hiç olmazsa iyi niyetlidirler ve doğru bir komuta altında onları iyi götürmek mümkündür. Dolayısıyla asıl eleştiri, yıllarca parti içinde, özellikle ordu içinde olup da hala bir türlü bu gafletten, bu sapıklıktan, bu düşmanca tarzdan vazgeçmeyenleredir. Tabii 5. Kongremiz bunların üstüne şiddetle gidecektir. Bunlara artık fazla fırsat tanımayacaktır. Yine ucuz eleştiri-özeleştiriyile de bu işten sıyrılamayacaklarını gösterecektir. İşte bu kongrenin tam da ifadesi bu olacaktır.

Eğer “ben bu işe varım, soyluca varım, sonuna kadar varım” diyorsan, o zaman istenilenler çok açıktır. İşte PKK'nin ideolojik, siyasi düzeyi; işte örgütsel ifadesi, işte ordu gerçekleşmesi, işte cephesel ifadesi; işte insanlık ifadesi. Bunları öğren, öğret ve bu temelde görevlere talip ol! Merkez mi olmak istiyorsun, tam gereklerini özümsemişsen buyur kendini merkeze öner veya başkaları bu temelde seni önersin. Komutan mı, herhangi bir yönetici mi olmak istiyorsun, eğer PKK'nin bu önderlik tarzını ifade etmişsen ve bundan eminsen, o zaman ya kendini öner, ya da başkaları seni önersin. İşte kabul görmek bu temelde olur. Bunun dışında her şeye amansız bir eleştiri-özeleştiriyile ve hatta yargılamakla yaklaşmaz ve ıslah yoluyla kendini temizlemezsen, o zaman senden her şey beklenir ve seni alaşağı etmemiz gerekir.

Öyle anlaşılıyor ki, biz, bir de bu yönüyle kendimize fazlasıyla zarar vermişiz. Düşmanın açık kontrastının veremeyeceği zararın belki on katını, yüz katını verecek kadar bunlara sınırlarımızı açık tutmuşuz. Düşmanın etkilerinin, hastalıklarının çok kötü hastalıklar haline getirilerek yayılmasına göz yummuşuz. Eğer ısrar edersem bunda, ben bile suçluyum. İşte buna fırsat vermeyeceğiz.

5. Kongre bu konularda kesin kararlı ve uygulamalı bir kongre olacaktır. Herkes açık bilsin, hiç kimseye biz, rica ve minnet ederek gelin PKK'ye katılın ve de PKK silahlı kuvvetlerinin başına geçin, hatta gerilla olun demiyoruz. Gerillası da tam bu temelde, sonuna kadar bilinçli savaşıma hangi amaçlarla ve hangi tarzda yürütmesi gerektiğini bilmelidir. Komutan da sonuna kadar nasıl ve neyin komutanı olduğunu bilmelidir.

Yine halk içindeki PKK, diplomasi sahasındaki PKK özellikleri

bellidir. Herhangi bir çalışma birimi içindeki PKK'li nasıl PKK'li olduğunu artık bilmek zorundadır. Bu kadar kusurlu PKK'liyi bundan sonra artık taşımak zorunda değilim. Bu kadar büyük hizmet yeter. En azından ileri düzeyde görev isteyen ve bu konuda kendini artık layık gören herkes, doğru PKK'lileşmeyi bilmek zorundadır.

Görüyorsunuz, işleri hem çok iyi görebiliyor ve hem de çok iyi değerlendirip yapabiliyorum. Peki şimdiye kadar neden size tahammül ettim? Düşman etkilemiş, çok geriletmiştir; zaman tanımak ve oldukça ilgi göstermek gerekir. Sert yaparsak şöyle olur, yumuşak yaparsak böyle olur diye düşündük. O zaman doğru önderlik tarzını çok çarpıcı kılmak gerekir. Bu temelde kendimi hep sizin için hazırladım. Yani böyle altın tepside sunulacak birisi durumuna getirdim.

Eğer hala öğrenemiyorsanız, bundan sonra artık benim yöntemim en az diğer yumuşak yöntem kadar etkili olacaktır. Nedir o yöntemler? Eğer anlamıyor ve uygulamıyorsan, o zaman "köşeyi sıvış git" diyeceğiz. Yani isterse bu savaşı hiç kazanmayalım, hastalıklı ve düşmana hizmet edecek biçimde kazanacaksak, kazanmamak ve yerin dibine girmek daha değerlidir. İçimizde hain mi besleyelim? İçimizde bürokrat mı besleyelim? Bütün bu emeklerimizi yarın başımıza bela haline getirmek için mi bunları besleyelim? Yaşamı çirkinleştirecek olanı mı besleyelim? Hayır! Bu devrim benim kendi eylemim, farklı bir şey değil. Benim kendi eylemimin hangi amaçlar içerdiğini size çok kapsamlı bir biçimde gösterdim. Nasıl bir ülke hayal ettiğimi; nasıl insan ilişkilerini hayal ettiğimi; nasıl bir sevgi ve saygı dünyası hayal ettiğimi sanıyorum az çok anlıyorsunuz. Bunun için ben kendimi buna yatırıyorum. Zaten böyle olmazsa mümkün mü bu büyük savaşımı kendi içimde vermek?

Fakat sizin için de artık bu durumlar bir şeyler ifade etmelidir. Çünkü parti ve öncü içinde olmak, biliyorsunuz, bizde önderlik gerçeğini temsil etmeyi şart kılar. Yoksa kurnazlığı değil. Ne küçük-burjuva aydın ukalası, ne küçük-burjuva köylü kurnazı olacaksın. Şehitlerle temsil edilen PKK gerçeğine ulaşacaksın. PKK'nin tarihinde gerçekten büyük şehitler var. Bunların hepsi gerçekten kahramanca şehitlerdir ve şahadetleri tamamen bu temeldedir. Hiçbir çıkar gözetmeden, tamamen ulusal olduğu kadar, insani amaçlara da bağlılığın şahadetleridir. İnsanlıktan başka hiçbir şey düşünme-

mişlerin şahadetleridir. Çekilen acılar ve işkenceler de bu kapsamdadır. İşte biz onların temsilcileriyiz. Onlara ihanet edilir mi; onlara ters düşülür mü? En başta onların etkisi bizim gücümüzdür.

Tabii diğer şeyler de var. Halkımız her gün çalışıyor; korkunç işkence ve katliamlar altındadır. Onun umutları var ve bu bizi bağlar. Yine ilerici insanlık tarihi ve sosyalizm var, onlar da bizi bağlar. İşte geleceğe ilişkin büyük umutlarımız var, o da bizi bağlar. Yine korkularımız var, o da bizi bağlar. Kısacası yaşama ilişkin bir sürü hayallerimiz var ki, onların hepsi bizi bağlar. Bütün bunlar da gerçekleşen militan düzeyimizi ifade eder.

Peki bunların bizden istediği nedir? İşte bir örgütlenmedir, bir ordulaşmadır, bir cepheleşmedir. İnsan da en iyi üslupla, en amansız çalışma ve vuruş tarzıyla bunları rahatlıkla yapabilir. Ben bunları fazla derinliğine açma gereğini duymuyorum. Bu düzeye gelmiş bir parti için bunlar artık sorun değildir. Yani 5. Kongremiz, partimizin en olgun dönemine dayanmanın da bir kongresi olarak değerlendirilebileceğine göre, gereken olgunlukla yaklaşmamak akıl kârı değildir. İster en eskileri, ister en yenileri olsun, hepsi de böyle olgunlaşmış bir partinin iyi bir millitanı olabilirler. Bunun hem tarihi fırsatı var, hem de geçmişte on yılda sağlanamayacak gelişmeyi bir yılda gerçekleştirmenin olanağı var. Tarihimizde, hatta insanlık tarihi boyunca bu ülkede insanlık hiçbir dönemde böyle iddialı bir şekilde kendini yenileştirme ve özgürleştirme şansına sahip olmadı. Şimdi bu şansı elde ettik. Bir defa bunun çok önemli bir kazanım olduğunu, bütün yaşamınızın esası olduğunu görmelisiniz. Diğer bütün yaşamlarınız, alışkanlıklarınız bu esasa hizmet etme temelinde bir anlam ifade etmelidir. İşte bunun için de sonuna kadar kendinize güvenmeli ve büyük gücünüzü konuşturmalısınız.

İnsanın en büyük teknik olduğunu, bir atom bombasından bile daha etkili olabileceğini asla gözardı etmemelisiniz. Büyük amaca, büyük doğruya bağlanan insan, eğer çalışmasında kusur etmezse o bir atom bombasıdır. Hiç demeyin ki, güç nerededir? Sendedir; yeter ki açığa çıkar, o zaman vuramayacağın bir hedef ve kuramayacağın yeni düzen yoktur. Ama sabırla, ama inatla, ama büyük ustalıklarla ve yaratıcı emekle bunu yapacaksın. Bu büyük davanın hatırı için de bunların hepsi görülür, değerlendirilir ve yerine getirilir.

Eğer bunun bir kanıtı nerede diyorsanız, benim heyecanıma bakın, bu da sizin için büyük bir güç ifade eder. Hem maddi gücümüz, hem manevi gücümüz sizi bin defa yeniden yaratıp en güçlü bir biçimde yaşama çekebilir. Yeter ki kendinize layık gördüğünüz ve düzenden ya da çağdışı gelenekten kaynaklanan her türlü tutuculuğu yıkın ve aşın, yeniliğe ve yaratıcılığa koşun. Benim gibi birisi bunu başardığına göre, bugünkü koşullarda, mevcut olanaklarla sizler daha fazla başarabilirsiniz. İyi niyetinizi ve dürüstlüğünüzü işte böyle doğru temellerde kullanmalısınız.

Ben her zaman tek çarenin devrim olduğunu söyledim. Şimdi bütün dünyayı bana sunsalar bile, eğer bu devrimle yaratılan bir dünyaysa benim için bir değeri vardır, aksi halde bir hiçtir. Sizin için de böyle bir önderlik temelinde yürütülen bir devrim büyük bir şanstır, hem de hiçbir şeyle değiştirilemeyecek kadar büyük bir şanstır. Ölümünde bile dirilik vardır. Bu yaşamın bir günü bence bir ömre de bedeldir. Bunun içinde zorluk varmış, kolaylık varmış, bunlar umurunda bile olmaz insanın.

İşte insana sunulabilecek en değerli yaşam budur. Gerçekten olmayan yaşamınıza karşılık biz size böyle devrimci bir yaşam sunuyoruz, hem de içinde her türlü maddi ve manevi zenginliğin üretilebileceği bir yaşam. Bunu takdir edeceksiniz ve kendinize layık göreceksiniz. Bunun başarısı için ne gerekiyorsa ideolojik, siyasi, örgütsel, askeri düzeyden tutalım, yaşamın en basit istemlerine kadar hepsine ulaşmaya özen göstereceksiniz! İşte kendinizi böyle kattınız mı, bu şansını böyle değerlendirdiniz mi, o zaman büyük başarımanız için bir neden görmüyorum. Zaten başka bir seçeneğinizin olabileceğini de sanmıyorum. Dolayısıyla bu kadar değeri olana kendinizi layık kılmak için de büyük şansını kullanın. Özellikle 5. Kongre gerçeğinde daha da anlamlı hale gelebilecek şansa kendinizi layık kılın ve onun emrettiklerini amansız yerine getirin! Bu sizin, gerçekten hayal edip de şimdiye kadar ulaşamadığınız her türlü kazanıma yol açabileceği gibi, yine öfke ile vurmak isteyip de kılına bile dokunamadığınız her şeyi yıkabileceğinizi gösterecektir. Yine bununla güzelce inşa etmek ve yaşamak istediğiniz her şeyi elde edebilirsiniz. Bundan daha değerli bir yaşam düşünülemez. Başlangıçta benim yola çıkış tarzımda, çok genel ve çok uzak bir hayal

olarak düşündüğüm işte buydu. Ve şimdi bu hayal gerçekleşmeye doğru yüz tutuyor.

Bu 5. Kongre sürecimizde zorlarsak, bir halk iktidarına gideceğiz. Biraz görevlerimize daha amansız yüklenirsek gerçekten içinde zafer vardır. Bunu neden elimizden kaçıralım? Zaten biz başka türlü neye yararız? Metelik kadar değeriniz olur mu? Bunun dışında değeriniz olmadığına göre ve yaşam tamamen böyle kazanılacağına göre, o zaman neden yüklenip de kazanmıyoruz? Hangi iç ve dış engel bizi bundan alıkoyabilir? Böyle bir engele biz nasıl şans tanıyabiliriz? Eğer bütün bunlar doğruysa, o zaman siz bu temelde yeniden PKK'lileşmeyi, özellikle 5. Kongre gerçeğimizle birlikte tamamen yeni insanın bütün özelliklerini edinmeyi ve bunun bütün stratejik ve taktik gereklerine bağlı kalmayı sağlayacaksınız. İşte bu, bizi başarıya götürür.

Başta vurguladım; tamamen hayvanlaştırmaktan başka bir amacı olmayan bir özel savaşa karşı, büyük bir insani savaşım, büyük bir ulusal kurtuluş savaşımı içindeyiz. Burada tam da şunu söyleyeceğim: Biz olsak olsak bu savaş için varız. Bunun dışında hiçbir şeye yaramayacağımız gibi, dünyayı da sunsalar gözümüz bile görmez. Yaklaşım felsefen bu olduktan sonra, bunun tarzını ve temposunu da böyle yakaladıktan sonra sen başarısın. Ve zaferi de kesinleştirirsin. İşte biz böyleyiz.

Tekrar söyleyeyim; önderlik gerçeği başından günümüze kadar kendini böyle ele aldı, kendini böyle partileştirdi ve halklaştırdı. Bazıları ısrarla bizi böyle olmaktan çıkarmak istiyorlar. Sizler kendi geriliğinizle ve yetmezliğinizle bizi de bu kesin başarı konumundan uzak tutmak istiyorsunuz. Buna ne hakkınız var, ne de bu çıkarınızadır. Önderlik gerçeği asla böyle kavranıp uygulanamaz. Doğru uygulanması tamamen sizin lehinizedir ve başarınızı kesinleştirir. Eğer bir de bu temelde kendinizi militanlaştırırsanız, o zaman kesin büyük kazanırsınız. Ben, işte bu temelde daha da hizmet etmeye varım. Ama siz de kesin bu temelde hizmet etmede kendinize düşen pay ne ise onu doğru çıkarırsınız, onunla savaşır ve onunla kazanırsınız.

PKK'DE ÖRGÜTSEL YÖNETİM ÇİZGİSİ VE SAVAŞIMI

Eğer bir parti gerçekten partileşmek, genel ideolojik-politik düzeyini pratik politikaya dönüştürmek istiyorsa, o zaman halledilmesi gereken en temel husus yönetim sorunudur. İdeolojik ve siyasi düzeyin bir de örgütsel düzeyi vardır. Her ideoloji ve politika kendine uygun bir örgüt ister. Eğer pratikleşmek isteniliyorsa, o zaman mutlaka örgütlenmek gerekir, çünkü bu olmadan pratik olmaz. İdeolojik-politik gelişim düzeyinde mevcut olanın örgütlenmeye ihtiyaç duymaması, hem de çok şiddetle örgütsel yönetimi yaşaması düşünülemez.

Bir kişi eğer kendini bile örgütleyemiyor ve örgütsel işleyiş esaslarında kendi rolünün ne olduğunu anlamıyor ve kendini katmıyorsa, o kişi ideolojik-politik çizgiden mahrumdur. Bunun tersi de doğrudur. Bir kişi ne kadar örgütlüyse, örgütlenmede ne kadar mesafe alıyorsa, o kişide o kadar ideolojik-siyasi düzey vardır. Kişiyi örgütlenmeye iten şey, sahip olduğu ideolojik-siyasi düzeydir. Şimdi şu soruyu kendinize sorun ve durumunuzu görün: Siz neden kendinizi örgütleyemiyorsunuz ve partiyi neden örgütsüz bırakıyorsunuz? Görünen o ki, sizin ideolojik-siyasi amaçlarınız ya yoktur, ya

çok muğlaktır, ya da olsa bile çok az gelişmiştir.

Benim örgütsel düzeyim ile kendi örgütsel düzeyinizi kıyaslayın. Ben neden bu kadar örgütlenme için can atıyorum? Denilebilir ki, benim ikinci büyük pratiğim örgütlenmedir. İdeoloji ve politikayı belli ölçülerde özümседikten sonra en temel çalışmam örgütlenme olmuştur. Şunu çok iyi biliyorum: Bir ideolojik-politik çizgi eğer hayat bulmak istiyorsa, müthiş örgütlenmek zorundadır. Şu ana kadar da en büyük çabam örgütlenme çabasıdır ve son yıllarda bu çabam özellikle artmıştır. Çünkü pratikte başka türlü yol alınamaz, hele ordu örgütlenmesine ve askeri savaşıma hiç mi hiç gidilemez.

Şunu size çok açıkça göstereceğiz ki, önderlik konusunda, örgütsel yönetim konusunda eğer temsil ettiğimiz çizgi ve harcadığımız çabalar olmasaydı, bırakalım bugünkü silahlı savaşım düzeyini, bir mangalık güç bile oluşturulamazdı. Bunu kulağınıza küpe edin ve öğrenin. Sizin parti içindeki bu örgütsüz durumunuzdan artık bıktık, büyük öfke duyuyoruz ve bunu mutlaka aşacağız.

Hem önderlik gerçeğine o kadar bağlı olduğunuzu iddia edeceksiniz, hem de önderliğin bir örgütsel yönetim olduğunu hiç anlamayacaksınız. Bu, ya büyük bir ikiyüzlülüktür, ya büyük bir gaflettir, ya kişinin kendisiyle alay etmesidir, ya da karacahil olmasıdır. PKK'de önderlik gerçeği demek örgütsel gelişme demektir. Benim başka hangi silahım var? Ben örgütlenme silahıyla işleri bu noktaya kadar geliştirdim. Sizin gibi diğer şeyleri, mesela elinizdeki silahları hiç kullanmadım. Kaldı ki, o elinizdeki silahları da mutlaka örgütsel çalışmalarımız sağlamıştır. Napolyon'un, "bir savaşı geliştirmek için ne lazımdır" sorusuna verdiği cevap, "Para para para"dır. Lenin de "proleter savaşımı geliştirmek için örgütsel ilişki, örgütsel ilişki, örgütsel ilişki lazımdır" der. Bu konu bu kadar veciz anlatılmıştır. Kadrolarımızın ise en çok gelemedikleri şey örgütsel işleyiş ve ilişkidir. Örgüt bağlarından kaçmak neredeyse bir tutkudur. Halbuki PKK önderliğinde bu tam tersidir; örgütsel ilişki bir tutkudur, kaçmak değildir.

Benim örgütsel ilişkiye ideolojik, siyasi ve ulusal boyutta getirdiğim çözüm, şu anda Kürdistan'daki bütün gelişmeleri belirleyen, bütün gelişmelerin altında yatan en temel çalışmadır. İdeolojik, siyasi, ulusal ve sosyal gerçekliğe göre şekillenen devrimci bir örgüt-

lenme ilişkisi, yaklaşım tarzı ve kadro çalışması, Kürdistan'ı bugünkü savaşım düzeyine getirmiştir. Örgütlenme yaparken ideolojik düzeyden kastettiğim sosyalist bilinçle hareket ederek kadro yaratmak; siyasi düzeyden kastettiğim kadronun siyasi anlayışını geliştirmek; ulusal düzeyden kastettiğim var olan egemen sömürgecilik ve ona karşı ulusal gerçekliğin ne ifade ettiğini kadroya özümsetmek; sosyal bilinç düzeyinden kastettiğim ise temel emek ölçülerine bağlı ve diğer sınıfların etkilerine karşı bilinçlenmekle kadroyu eğitmektir. Bu dört temel husus çerçevesinde kadroyu biçimlendirmem başarımın özüdür. Kadroyu sosyalist ideoloji, tarihsel ve güncel siyaset, yine ulusal sorunlarda bilinçlendirmek ve sınıf gerçeğini kavratmak temelinde eğittiğimizde ortaya çıkan PKK'nin örgüt düzeyi, örgütsel çizgisi, kadrosu ve örgütlenmesidir. İşte ben buna önderlik diyorum. Ben buyum ve gelişmeler bu temelde sağlanıyor.

Şimdi bir de siz kadrolara, yarım kadro veya yetişmemiş kadrolara bakalım. Kendinizi bunun tersiyle yaşıyorsunuz. Nasıl? İdeolojik düzey var mı yok mu, bu hiç umurunuzda bile değil. Yine gereken siyasal bilinçlenme ve yetkinlik var mı yok mu, bu da hiç umurunuzda değil. Tabii ulusal sorun ne kadar kavranıyor, yine sosyal gerçekliğimiz sizde ne kadar anlam buluyor, bunlar da hiç belli değil. Şimdi bu temel konularda ne olduğunuzu bile göz önüne getirmiyorsunuz, ondan sonra da kendinizi sözde PKK'ye katıyor, örgütün içine giriyor ve “bu iş yürüsün” veya “bu biçimde kabul göreyim” diyorsunuz. İşte en tehlikeli kadro katılımı, örgütsel katılım budur.

Bu biçimde katılım, bir defa işin özüyle çelişiyor. Burada bizim temel hatamız da, bu durumu dikkate almadan insanları kabul etmek oluyor. Bu hususlarda temel gelişmesi olmayanı hemen kapıyı açıp dahil etmemiz örgütümüze zarar verdi. Adam bir küçük-burjuva olduğu halde, biz onu proleter sınıf esasına göre aldığımızı sanıyoruz. Adam ulusal sorunun temel esaslarından habersiz ve bir inkarcı gibidir; ulusal duyguları ve seviyesi yoktur. Biz ona da kapıyı ardına kadar açmışız. Bunun yanında siyasi olarak da çok geri; devlet nedir, siyasi bilinç nedir, temel tarihi ve güncel siyasi gelişmeler nasıl olmuştur, bunlardan da fazla haberi yoktur. Ayrıca sosyalist ideoloji nedir, sosyalist kişilik nedir, bu konularda da ciddi bir

gelişmesi olmayanları parti içine doldurmuşuz. Sorun işte böyle ortaya çıkıyor. Biz de bu temelde sayısal ve niteliksel olarak gittikçe artan oranda belayı başımıza yağdırmışız.

Başlangıçta bunu yapmak belki de kaçınılmazdı. Hiçbirinizden başlangıçta dört dörtlük bir PKK kadrosunu bu temel kavramlar dahilinde yetiştirmek mümkün değildi. Ama bazıları yıllardır en sınırlı bir gelişmeyi bile kendilerine yakıştırmak istemiyorlar. Adam dört dörtlük bir küçük-burjuva; bunu şimdi dehşetle farkediyorum. Maalesef bizim örgüt, sınıf dışı, çok çarpık, ciddi bir siyasi gelişmesi olmayan, hele sosyalist ideolojiyle hiç bağlantısı olmayan, ulusal düzeyi çok geri olan, mahalli, aşiret ve aile kalıntısı olmaksızın öteye gitmeyenlerin hücumu ile karşı karşıyadır. Böyle birçokları köylü kurnazlıklarıyla, küçük-burjuva kurnazlıklarıyla çevrelerini örgütlemişler. Sözümona ince akılları ve kurnazlıklarıyla temel temsilcilikleri ve özellikle de komuta kademelerini işgal etmişler. Bu biçimde örgütü, ordulaşmayı durdurmuşlar. PKK'nin inanılmaz başarı olanaklarını bir kontradan daha fazla çarçur etmektedirler. Bunu dehşetle izliyorum. Bu kadar şehidin kanı pahasına süren amansız mücadelemize karşı bunu nasıl dayatıyorlar?

Aslında bir küçük-burjuva gibi kalmak sizin hoşunuza gidiyor. Çoğunuz köylü kökenlisiniz, kent küçük-burjuva kökenlisiniz veya daha da geri bir konumdasınız. Zaten kendinizi eğitmemek veya onun imkanını da bulamamak çok yaygın olduğu için kendinizi örgütün üstüne atıyorsunuz. Ondan sonra da “örgüt beni kurtarsın” diyeceksiniz. Zaten şu andaki durumunuzun da kurtarmalık olduğunu ben giriş bölümünde belirttim. Siz bir kurtarıcı, kurtaran bir kadro gibi değil, “on kişi gelsin beni omuzunda taşısın” diyen bir ağırlık durumundasınız. Kadronun bütünüyle kurtuluşçu olması gerekirken, siz “kuyunun dibindeki taşım, beni çekip çıkarın” diyorsunuz. Nefessiz hasta adam durumuna düşmüşsünüz. Örgüt içinde bu duruma düşmeyen kişi var mı?

Dikkat ederseniz, ben buna büyük utanmazlık dedim. Neden? Çünkü kendisini örgüt içinde bu kadar ağırlık halinde tutan kişi utanmazdır. Neden gelişmiyorsunuz? Eğer kendinize saygılıysanız, o zaman neden kendinizi bir ağırlık biçiminde partiye dayatıyorsunuz? Sınıf mücadelesi yürütüyorsanız bunun kuralları var. O za-

man “ben fiilen sınıf adına PKK'nin örgütüyle savaşıyorum, ben örgütlenmeye gelmiyorum” de ve ona göre davran. Şimdi siz PKK ile savaşmadığınızı söylüyorsunuz, ama çoğunuzun ağzından çok ucuz bir biçimde “ben örgütlenmeye gelmiyorum, örgütsel işleyişi hiç tanımıyorum; komite nedir, alt-üst ilişkisi nedir, azınlık-çoğunluk nedir, en önemlisi de politika nasıl hayata geçirilir, bunlardan hiç anlamıyorum; ancak silahtan ve kör bir pratikten anlarım” sözleri çıkıyor. Hayır, öyle pratik de, öyle silah da olmaz.

Fakat çeşitli nedenlerle bu durumu çok yaygınca yaşamaktan kendimizi kurtaramıyoruz. Şimdi sınıf çizgimize ve özellikle de onun örgütsel önderliğine karşı müthiş saldırı halindesiniz desem, belki şaşarsınız, ama gerçeğiniz budur. Hem iyi niyetli, hem de gözükara bağlılık adı altında böylesiniz. Bunun nedenleri daha önce belirttiğim gibi, ideolojik olarak, ulusal, siyasal, sosyal hususlarda bilinçlenmenizin ya çok zayıf, yad a çok çarpık ve hatta çok zıt olmasıdır. Peki çizgi olmadan başarı olabilir mi? Şimdiye kadar küçük-burjuva reformist çizgiler, dışımızdaki güçler tarafından çok denendi, ama hiçbirisinin başarı şansı var mı? Geçmiş yıllara bakalım, en tecrübeli olduklarını söyleyenler bile “hiçbir zaman silahlı mücadeleyi düşünmedik ve düşünemiyoruz” diyorlar. Yine silah kullananlara bakın, en tehlikeli işbirlikçiliği oynamaktan geri duruyorlar mı? Hatta silahlı savaşımı kabul edip etmemeyi de bir tarafa bırakalım, herhangi bir politik mücadeleyi bile başarıyla yürütebiliyorlar mı? Daha da öteye, acaba kendilerini bir aile, kabile örgütü olmaktan çıkarabilmişler mi? Kürdistan'ın son kırk yıllık dönemi sözümona modern siyasal örgütlenmeler dönemi olarak değerlendirilir, ama gerçekten böyle tek bir örgüt var mı?

Peki bu neden böyledir? Bunun nedenlerini bir kez daha şöyle değerlendirebilirim: Bu örgütlenmelerin ilk başta öyle ciddi bir ideolojik eğitimleri yoktur. Siyasi olarak son derece geri oldukları gibi, ulusallığa da gelmiyorlar, aile ve aşiret zihniyetinden kendilerini kurtaramıyorlar. Ulusallık ilkesi bunlarda işlemez bir durumdadır. Siyasallıktan, mesela devletten, siyasal bilinçlenmeden pek anlamazlar, anladıkları ise sadece bir işbirlikçiliktir. Siyaset olarak sadece şu veya bu devlete dayanmayı bilirler. İktidar denilen olayın kenarından bile geçmezler. Sosyal olarak zaten yarı-feodal, küçük-

burjuvadırlar. Bu sınıf yapısının sosyalist olması düşünülemez. Özellikle Kürdistan gerçeğinde bu çok somuttur. Dolayısıyla bunlar çağdaş bir örgütlenme geliştiremezler. Örgütlenme olmayınca da pratik olmaz ve zaten yoktur da.

Bir de PKK'deki duruma bakalım. Özellikle başlangıçta ideolojik ve siyasi bilinçlenmeye verdiği ağırlık ve yine bunun örgütlenmeye yansıtılması çok yüksek düzeydedir. Bu bir tarihsel süreci değiştirmişdir. Dikkat edelim ve iyi anlayalım. PKK'yi geliştiren husus yapılan eylemlilikler filan değildir, tam tersine bu eylemleri geliştiren PKK'nin mevcut ideolojik, siyasal, örgütsel çizgisi ve bunun gelişim düzeyidir. Eğer bu çizgi askeri sahaya, eylem alanına gerçekten biraz doğru yansıtılsaydı, şimdi büyük zaferler söz konusu olacaktı. Yine diğer sahalar da, örneğin diplomasiye, propagandaya, basın-yayın faaliyetlerine, kültüre, ekonomiye de doğru yansıtılırsa, büyük gelişmelerin sağlanması işten bile değildir. Şu anda Kürdistan'da yaşanan aslında bir örgütsel çizgi savaşıdır. Burada ya PKK'nin örgütsel çizgi savaşımı başarır ve zaferi sağlar, ya da bu örgütsel önderlik çizgisi başarılı olmaz, o zaman da her şey tekrar geriye, eski duruma düşer.

Bütün bunlar birçok arkadaşımıza oldukça basit geliyor ve “ben biraz küçük-burjuva kalsam ne olur, ailemin yetiştirdiği gibi olsam, şu bölgenin mahalli üslubunu yaşatsam ne olur” deniliyor. Tabii herkes böyle söylese, bu örgütlenmeye gelmemek, örgütlenmeyi inkar etmek olur ve ortada örgüt diye bir şey kalmaz. Sizin bütün davranışlarınızda bu tür hususları görüyoruz. Bir köylü gibi isyan edebilir, savaşabilirsiniz. Bir küçük-burjuva gibi propagandacı olabilirsiniz. Yine bir işbirlikçi gibi siyaset de yapabilirsiniz. Zaten yapılan da budur ve pek umutlu bir gelişme göstermiyorlar. PKK tarihini incelediğimizde siyasal ilişkilerde işbirlikçiliğin tam aşılmadığını çok somut olarak göreceğiz. Avrupa'ya gidenlerin buranın yaşamına, yine Güney'e inenlerin işbirlikçilerin yaşamına adapte olmaları, diğerlerinin de gelişmemiş bir küçük-burjuva olmaktan, bir aileci, kabileci, bölgeci, uzlaşıcı olmaktan öteye gidememeleri bu anlama geliyor. İşte gerçekliğiniz budur.

Demek ki, PKK'nin çok ciddi bir örgütsel önderlik çizgisi ve onun büyük savaşımı var; öncelikle bunu tanıyacaksınız. Onun da

ideolojik-siyasal düzey tarafından belirlendiğini çok iyi bileceksiniz. Ne kadar ideolojik-siyasi düzey gelişmesi varsa o kadar örgütsel önderlik vardır; ne kadar örgütsel önderlik varsa o kadar ideolojik-siyasi gelişme vardır. Bunlar etle tırnak gibi birbirine bağlıdır. Eğer bir kişi çok müthiş örgütleniyor ve örgütlüyorsa, onun partinin ideolojik-siyasi çizgisinden anladığı ve bu çizgiyi biraz özümsemediği söylenebilir. Eğer bir kişi örgütlenmeden kaçıyor ve örgütsel işleyiş esaslarına gelmiyorsa, bilin ki o kişi ya başka bir sınıfın, ya sömürgeci etkilerin ajanıdır, ya da iflah olmaz bir karacahildir. Örgütlenmeye gelmeyen kişiler de en tehlikeli sapmayı ifade ederler.

Bu kavramlar size çok basit gelebilir, ama tekrar vurguluyorum: Bugün örgütlenebilmek eşittir zaferi yakalamaktır. Örgütleyici olabilmek, başta ordu sahası olmak üzere hemen her sahada en doğru komuta çizgisini, önderlik çizgisini ve gücünü yakalayan kişi olmak demektir. Buna gelemeyenler PKK'de kaybettiren ve düşmana en büyük hizmeti sunanlardır. Örgütsel önderlik çizgisine gelemeyenler, onu baltalayanlar, onun yerine kendi bireysel keyfi tutumunu esas alanlar ve örgütleyenler bugün en büyük tehlikeyi teşkil ediyorlar. Biraz parti tarihine bakıldığında siz de kendinizi dehşetle biraz daha iyi kavrarınız. Neye ve nasıl hizmet ettiğinizi ve en önemlisi de doğruya nasıl yaklaşacağınızı görürsünüz. Her zaman söylediğim gibi, çok ciddi olun ve mutlaka anlamaya çalışın. Eğer parti davasında ısrarlıysanız, bunun gereklerini kendinize yakıştırın ve özümsetin. Çünkü başka çareniz yoktur.

Şimdi başından beri bu partiyi buraya kadar getirirken, çok iyi biliyorum ki, genel laf düzeyinde herkes doğruları kabul etti; yani “ideolojik çizgi belirttiğin gibi doğru, siyasi çizgi de doğru, ben savaşıma, eyleme, pratiğe de varım” dedi. Aslında bu konularda öyle görünüşte ciddi bir eksiklik de yok, ama benim istediğim gibi bir örgütlenmeye de hiç kimse gelmiyor. Şu anda benim en önemli yanımla proleter örgütçülüğü, emek örgütçülüğünü çok radikal bir biçimde geliştirme yeteneğimidir. Buna gelir misiniz diyorum herkeşe? Hepsisi “hayır” diyor. Deveye hendeği atlatırsın, ama bizimkileri örgütsel önderlik çizgisine getiremezsin: “Her işi yaptır, ama beni örgütsel önderliğe veya işleyişe katma” deniliyor. Vebadan kaçır

gibi herkes bundan kaçıyor. Neden böyledir? Çünkü bu, en büyük devrimciliktir de ondan. Şunu açıkça söyleyeyim ki, örgütsel devrimi yapan ve örgütsel çizgiye gelerek kendini katan kişi, bütün gelişmenin ana halkasını yakaladığı gibi, çok iyi ideolojik-politik gelişmeyi ve çok mükemmel bir ordu ölçüsünü de sağlar. Ordu örgütlenmesi, zaten örgütlenmenin de en yakıcı bölümüdür. Parti tarihinden de iyi biliyoruz ki, partinin örgütsel çizgisine ve onun disiplinine az çok sahip olan kadromuz, savaşta da en büyük yararlılığı gösteren kadrodur.

PKK tarihini bir de bu temelde incelemeliyiz. Şunu çok açıkça göreceğiz ki ideolojik-siyasi çizgiye tam bağlı olanlar, örgütlenmeye en iyi gelenler, PKK'nin tarihi süreçleri başarıyla aşmasında rol oynamışlardır. Başlangıçtan beri genel düzeyde harekete çok sayıda katılan vardı. Daha 1979-80 arası dönemi göz önüne getirirsek, bunlar genelde “söylenen her şey doğrudur” diyorlar ve bunun lafını da ediyorlardı. Ama “örgütsel sorumluluğa gel” dediğimizde de çok azı buna geliyor, diğerleri kaçıyorlardı. **Haki, Mazlum, Kemal, Hayri** gibi arkadaşlar, işi örgütsel çizgi temelinde götürmekte kararlı olanlar, bu dönemin en parlak ve en sonuç alıcı çalışmasını yapan yardımcı arkadaşlarımızdı. Çok iyi biliyoruz ki, bu arkadaşlarımız, partinin ideolojik-politik çizgisinde güçlü oldukları gibi, örgütlenmeye de en iyi ve en disiplinli bir şekilde gelen arkadaşlardır. Onların yerleri tarihimizde gerçekten çok anlamlıdır. Nitekim en büyük direnişleri de onlar sergilediler. Aslında PKK'nin çekirdek kadrosu biraz da bu arkadaşlardan meydana geliyordu. **Haki, Mazlum, Kemal, Hayri** ve benzeri başka girişken kadrolar, o dönemin taşıyıcı gücüydüler. Neden? Çünkü doğru örgütlenmeye en itirazsız ve en canıgönülden katılan arkadaşlardı da ondan.

Tabii bu dönemde örgütlenmeye gelmeyenler de vardı. Kimdi bunlar? Bunlar yarı-feodal küçük-burjuva öğelerdi. Daha o zamandan kendilerini açığa çıkarmışlardı. Üç ay yürüdüler ve belli yol duraklarında dökülüp gittiler. Örgütlenme ve özellikle disiplin, onların canını sıkıyordu, bu nedenle hareketten vazgeçtiler. Sınıf gerçeklikleri ve ulusal yaklaşımları onları öyle bıraktı.

En kahramanca direnişleri, kesintisiz mücadeleyi PKK örgütlülüğüne en çok bağlı olan arkadaşlar sergilediler. Örneğin, Hayri arka-

daş, “PKK'nin örgütünden vazgeçemeyiz” diyerek ölüm orucunu başlattı. Onlardan istenen, PKK'nin örgütsel varlığından uzak durmalarıydı. Eğer uzak dursalardı onlara her türlü bireysel yaşam olanağı sunulurdu. Nitekim bazı provokatörler vardı ve bunu açıkça ifade ediyorlardı. Daha sonra onlarla savaştık ve hala da savaşıyoruz. Bunlar daha o dönemlerde zindanda ve dışarıda örgütlenmeye gelmeyen kişiliklerdi. Benim de en büyük savaşımım bunlara karşı oldu. En son çıkan provokatör, PKK örgütlenmesiyle en çok oynayan ve zindanda arkadaşların disiplinini en çok bozan biriydi. Bu sorun teşkil eden tipleri inceleyin, en çok oynadıkları şey örgütsel çizgidir ve en çok yaptıkları da örgütlenmeye gelmemektir. Dağda da bu böyledir. Daha sonraki dağ pratiğinde açıkça görüldü ki, partinin örgütlenme ilkesine gelmeyenler en büyük tehlikeyi teşkil ettiler. Yani her sahada örgütlenmeye gelenler işin özünü ve başarısını teşkil ederken, buna gelmeyenler de en büyük zararı verdiler.

PKK'nin resmen ilanı ve ardından yurt dışına çıkışta, 15 Ağustos Atılımı'nın hazırlık çalışmalarında, 1. ve 2. Kongre, yine 1. Konferans süreçlerini çok iyi hatırlıyorum. Neyle karşılaştım? Örgütlenmeye gelmemenin ne tür zararlara yol açtığıyla karşılaştım. Bu yıllar aslında örgütsel çizgiyi geliştirme yıllarıydı. Biz örgütsel çizgiyi geliştirdikçe görüldü ki, bazı kişiler sukabağı gibi üstte kalmak istiyor, ama asla suya dalıp yüzmek istemiyorlar. Çabasız, emeksiz, örgütsüz yaşamak, ama PKK'nin de başında kalmak istiyorlar. Bu durumu ilk defa ve çok kapsamlı bir biçimde bu dönemde gördük. PKK'nin ideolojik-siyasi çizgisinin lafazanlığını yapıyor ve bir de başta kalmak istiyorlar, ama örgütsel çalışmalar söz konusu oldu mu buna hiç yanaşmıyorlar. Örgütsel çalışma eğitimidir, propagandadır, kadro örgütlenmesi ve yönetimidir; “buna hakkıyla katıl” dediğimizde, “hayır” diyor. Bu durum giderek çok tehlikeli bir sapmaya vardı. Tabii bu PKK'nin örgütsel gerçekliğini sürekli bozmak, bu yönlü ne kadar çekirdekleşme sağlıyorsak onları dağıtmak ve yerine kendi ahbap-çavuş çalışmalarını geçirmektir. Bu temelde birkaç tane özelliği alıyor ve onlara yaşama hakkını veriyor. Sonuç parti aleyhine, parti çekirdeğinin aşılmasına yol açıyor. Bu, bir sürü çabamızın boşa çıkmasıdır.

Ben bu yıllarda ne kadar kadro hazırlamak istediysem, bu çalış-

mayı, özellikle merkeze sözümona eski ve tecrübeli kadro adı altında üşüşen bazıları kemirdiler. İlk defa örgütsel çalışmanın bunlar tarafından nasıl büyük bir tehlikeyle karşı karşıya bırakıldığını gördük. Bunlar açıkça “ideoloji ve siyasete evet, örgütlenmeye hayır” diyorlardı. Zaten örgütlenmeye “evet” demeleri, proleterleşmeleri, emek sahibi olmaları ve dolayısıyla katılımı tam yapmaları demektir. İşte buna gelmiyorlar. Neden gelmiyorlar? Çünkü sınıf gerçekliği, hatta ulus gerçekliği, onları, böyle bir örgüt çizgisinde devrimci yapmaya elvermiyor. Lafta sosyalizmi benden daha fazla biliyor, yine siyasi kavramları da biliyor. Ama şunu da iyi biliyor; örgütlenmeye gelmek tamamen yoğunlaşmayı ve bütün gücü katmayı gerektiriyor. Bu ise her şeyini adaması, yani gerçek kişiliğini ortaya koyması demektir. Onun gerçek kişiliği ise başka bir kişiliktir. Aslında o kendi sınıfı için, inkarcılığı varsa inkarcılığı, dar milliyetçiliği varsa dar milliyetçiliği, aşiretçiliği varsa aşiretçiliği, aileciliği varsa aileciliği için partiye katılmıştır. Ailecidir, bölgecidir, inkarcıdır, böyle biri neden ulusal taleplere göre bir örgütlenmeye girsin? Ve sonuçta da girmiyor. Çünkü örgütlülüğe girmek onun gerçeğiyle tezat teşkil ediyor. Bunun sonucunda bir de bakıyoruz ki çelişkimiz kızıştı ve kendimizi büyük bir çizgi savaşıyla karşı karşıya bulduk.

Pratiğimizde şunu çok açıkça gördük ki, PKK'nin çizgisi iyi uygulanırsa oldukça başarı kazanır. Ama buna gelmeme var. İçteki çizgi savaşıyla uğraşımız, dışarıya yönelik verdiğimiz mücadeleye karşı en büyük engeli teşkil ediyor. Karşıtlarımıza kalsaydı, biz içte birbirimizle boğuşarak düşmana yönelik bir tek adım bile atamazdık. Böylece mücadele yoğun bir biçimde içe taşırılmış oldu. Bunu şöyle de izah edebiliriz: Dikkat edilirse, PKK'nin çizgi savaşı 1980'lere kadar daha çok dış reformist-işbirlikçi çizgi sahipleri ile oldu. Bunlar ulusal kurtuluş sorununa reformizmi ve işbirlikçiliği dayatıyorlardı. Son derece pasif, silahlı mücadeleye karşı olan ciddi bir siyasi çalışma yapmadan, ulusal bilinci kötü ve çok geri bir düzeyde kullanarak, devrimsel gelişmenin önüne geçmek istiyorlardı. Biz bunlara karşı büyük bir ideolojik-politik savaşım yürüttük. Savaşımın sonuçları, ulusal kurtuluş saflarında bu çizginin ve dolayısıyla bu sınıfların etkinliğini daraltmak, özellikle devrimci

ulusal kurtuluşçuluk önünde bir engel olmaktan çıkarmak oldu. Bunu 1980'lere kadar başardık ve Kürdistan için geçerli tek doğru yolun PKK adı altında örgütlenen ulusal devrimci kurtuluş olduğu kabul gördü. Bu, bir çizgi savaşıydı. PKK bu savaşta başarılı oldu, ideolojik-politik ve örgütsel hattıyla kesin öncü ve önder bir örgüt, bir parti olabileceğini kanıtladı.

1980'den sonra biz, bu sınıfla savaşımı daha çok içte yaşamaya başladık. Zaten başlangıçta da bu sınıfın etkileri vardı. Fakat biz ağırlığı dışarıya vermiştik. Taktik gereği dışımızdakileri geriletmek için içimizdekilerle fazla uğraşmamıştık. Yani bir yerde bunları idare etmiştik. Bunu, ulusal kurtuluş saflarında karşımızda yer alan reformist-işbirlikçi çevreleri başarısızlığa uğratmak için yapmıştık. Bu başarılıyor ve biz partiyi daha da derinleştirmek, özellikle devrimci çizgiyi örgütlemek istiyoruz. Burada bunları artık taktikle idare etmek, bunların nazını çekmek mümkün değildir. Eğitmek istiyoruz eğitime gelmiyor, görev veriyoruz yürütmüyor, ama yine de "PKK benim" diyor. İşte bu bir çizgi savaşımı oluyor. Dikkat edilirse, özellikle 3. Kongre'ye kadar bunlar, büyük bir muğlaklıkla, çizgiyi bozmakla, kadro üzerinde oynamakla ve çekiştirmekle sonuç almak istediler. Bu durum provokatörlerin kişiliğinde de kendini çok açıkça ele verdi. Bunlara karşı savaşımın anlamı şuydu: Ya bunların sınıf çizgisi hizipçiliğe ve dolayısıyla birkaç parçaya bölünmeye yol açacak, ya da bizim birlik çizgimiz bütün bu anlayışlara karşı örgütsel yoğunlaşmayı zafere ulaştıracaktı. İşte kıyamet burada koptu. İster bilinçli ister bilinçsiz olsun bunların gerçekliği böyleydi ve böyle olmaktan da kaçınılamazdı.

Çözümlemeler bu gerçeği çok açık bir biçimde gösterdi. Bu kişiler aslında kendi sınıfları, buna uygun siyasi ve ulusal amaçları için katılmışlardı. Biz ise kendi sınıfımız ve onun ulusal amaçları için katılmıştık. Onlar "önderlik biziz" diyorlar, ben ise "biziz" diyorum. İşte örgütsel önderlik çizgisine karşı savaş böyle oluyor. Hemen hemen bütün provokatörler ve çizgiyle oynayanlar "bizim sosyal gerçekliğimiz bu, sen buna onay vereceksin" diyorlar. Bazıları açıkça "koalisyon yapalım, uzlaşalım" diyorlardı. Yani o hep söylenen "çok seslilik", "her yiğidin bir yoğurt yiyişi" meselesi. Tabii bu eşittir ideolojik-siyasi ve örgütsel birliği inkardır. Örgütsel birli-

ğın yerine fitne-fesadı ve her ağzın kendine göre konuşmasını geçirmesidir. Ayrıca bunlarda kurnazlık ve başkalarının emeğine konmak da çok gelişmiştir. Ben çalışacağım, o da hesap yapacak ve benim ne zaman tasfiye olacağımı bekleyecek! Zaten bu yıllarda hep bunu bekliyorlardı. “Ha bugün tasfiye oldu ha yarın, ha bugün PKK mirası bana kaldı ha yarın” diye tiril tiril titriyorlardı. Tabii dışımızdakilerin de beklentileri vardı, ama biz onları unuttuk. Çoğu “PKK üç ay sonra gider ve mirası bize kalır” diyordu. Dışımızdakilerin bu miras beklentisi azaldı, bu sefer içimizdekilerin miras kavgası başladı. Gözümüzün içine baka baka adeta “ne zaman sıra bize gelecek” diyorlardı. Bazıları bunu çok açık söylüyorlardı. Çok dar bir ortamda, zor bela yarattığımız değerleri kişisel çıkarları için tüketmek istiyorlardı. Bu yüzden 3. Kongre sürecimize gelirken, bunlara karşı kapsamlı çözümlere gitme ihtiyacı doğdu. Kimdir bunlar, neye hizmet etmek ve partiyi ne yapmak istiyorlar? Bu soruları sorduk ve sonuçta maskelerini düşürdük. Bilindiği gibi, birer feodal taslaktan, küçük-burjuva ukalasından öteye bir şey olmadıkları ortaya çıktı. Hiç çalışmadan PKK mirası üzerinde hanedanlık taslayanların, çok ucuz dünyalar kurmak isteyenlerin az olmadığı anlaşıldı. Tabii bu, aynı zamanda bir hesap sorma, yargılama dönemi idi. Gerekenler yapıldı ve az çok PKK'nin örgütsel işleyişi daha hızlı yürümeye başladı.

Bu anlamda diyebiliriz ki, 1982 kongresinden sonra ülkeye yöneliş, çizgiye gelmeme ve aynı zamanda çizgi üzerinde hesap kurma sahiplerini açığa çıkardığımız gibi, ıslah olacaklarsa ıslah etmek, olmazlarsa tasfiye etmek gibi bir süreci başlatıp çözüme doğru başarıyla da götürdük. 3. Kongremiz parti tarihimiz içinde böyle önemli bir durağı teşkil ediyordu. Bu örgütsel çizgiye gelmede en iddialı bir adım oluyor. Bu kongrede çok şiddetli bir çizgi savaşımı yaşanmıştır. Bazıları yaşam tarzları ve her türlü davranışlarıyla partiye ayrı bir tarz dayatmışlar ve partiyi boşa çıkarmak için komploya gitmek de dahil, ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır. Fakat biz de bunlara bu fırsatı vermedik. Ancak örgütü işlemez duruma getirerek, birçok iyi niyetli arkadaş üzerinde oynayarak, bazılarını kaçırtarak, bazılarını intihara sürükleyerek, bazılarını bilinçsizlikleri, gerilikleri, ahbab-çavuşlukları, dar mahalli ve keyfi tutumları içinde

işlemez kılarak partiye zarar verdiler. Dolayısıyla bu süreçte çizgi sınırlı bir uygulama gücünü kazandı.

Bu dönemde yapılan çözümler temelinde daha sonraki süreç bir örgütsel derinleşme süreci oldu. Ancak biz örgütsel yönetim çizgisini ne kadar derinleştirmek istediyseniz, buna karşı tepkiler de o kadar arttı. Özellikle bu yıllar, temel silahlı savaşım yıllarıydı. Bu sefer silahlı savaşım da parti öncülüğüne gelememe ve parti öncülüğünü yerle bir etme anlayışları ortaya çıktı. Gerçekten PKK'nin önderlik çizgisinin ve örgütsel yönetim ilkesinin pratik gelişmesi en çok da askeri sahada yapılan saptırmayla boşa çıkarıldı. Hatta bu dönemde bırakın yalnız örgütsel yönetim çizgisini, parti bütünüyle öncü olmaktan çıkarıldı. Savaşçıları donatıp silahlı gönderen, para gönderen, ulusal ve siyasal etkiyi yaratan ben, ama pratikte partiyi dışlayan ve parti öncülüğünü bir tarafa iten birkaç tane savaş ağası ortaya çıktı, Hogır ve benzerleri gibi. Bunlar aslında bir tas çorbaya kırk takla atan adamlardı. Ama biz bütün partiyi Botan'a taşırdığımızda (buna biraz zindan ve Avrupa da dahildir) bunlar mevcut gücü gördüler ve hızla gelişen eğilim bunun üzerinde ağalık kurmak oldu. Çünkü eskiden hırsızlık yaparak bulamadıklarını bir çırpıda ve hem de örgüt maskesi altında bulabilir hale geldiler. Zor bela sağladığımız bazı savaş imkanları bunlarda öyle gözükara bir ihtirasa, çıkarıcılığa yol açtı ki, başını kessen bundan kurtaramaz, vazgeçiremezsin. Zaten “bir günlük paşalık bizim için yeterlidir, PKK ile bir gün keyfimizce oynarız bize yeter, eskiden hırsızlık içinde hayatımı ortaya atıyor ve ancak birkaç kuruş ya buluyordum ya bulamıyordum, şimdi ise paşa gibi yaşıyorum, hem de aylarca” diyorlardı. İşte ufukları bu kadar. Yaşam anlayışları, felsefeleri böyle ve çok da gözükaralar. Çünkü eskinin hırsız kelle-koltukta zor bela bir-iki vurgun yapabiliyorsa, şimdi bir örgüt ağası olmuş ve istediği kadar insanla, istediği kadar parayla oynuyor. Böyle bir kişilik ne yapar? Açık ki parti dışılık yapar ve parti onun hiç umurunda bile değil. Onun tüm yapacağı şey, köylü kökenli ise ağalığını konuşturmak, kent küçük-burjuvasıysa örgütü boşa çıkarmak, aydın ukalası ise de demagojiyle kendini partiye kabul ettirmektir. İşte neden PKK'nin silahlı savaşımı bir türlü istediği gibi geliştiremediği ve hep parti dışılığın yaşandığı bunlardan belli olmaktadır.

Tüm gücümüzü pratiğe hazırladık ve 1986'lardan sonra gerillaya öncülük ettirecektik, ama bir baktık ki parti, parti olmaktan çıkarılıyor. Bunun üzerine çözümlene üzerine çözümlenmeyi derinleştirdik ve kadro eğitimine ulaştık. Hemen her yıl daha derinlikli çözümler ve daha nitelikli bir kadro eğitimini yaptık. Zaten başka türlü milim yol alamazdık. Çünkü karşı kuvvet de o kadar geliyor. Sen ne kadar parti öncülüğü, partileşme ve örgütlenme diyorsan, o da o kadar parti dışılık, örgüt dışılık, disiplin dışılık, keyfilik, bireycilik ve ağalık diyor. İşte böyle büyük bir çizgi savaşımı ile kendimizi karşı karşıya bulduk.

1990'lara doğru geldiğimizde bir baktım ki, bunlar en değme kontraları bile geride bırakmışlar. Aslında bunların bilinçli ajan olup olmadıklarını araştırmanın gereği bile yok. Neden? Çünkü en bilinçli ajanın bile bunlar kadar tahripkar olabileceğini düşünmek mümkün değil. Bu dönemde yeni bir önderlik geliyor, dışımızdaki bütün çizgiler iflas ediyor, biz biraz başarı yoluna giriyoruz ve daha da başarılı olabileceğimiz ortaya çıkıyor. İşte amansız bir biçimde bu gelişmenin üzerine çullanyor, “biz de bir tutum sahibiyiz, biz de bir kişilik sahibiyiz” diyorlar. Peki nereden buldun bu kişiliği, nasıl buldun diye sorulsa parti içinde hırsızlık sonucu olduğu görülecek.

Zindanda ve dağda bu yıllarda büyük direnişler yaşandı. Şimdi bu direnişler bir fırsat, hatta iktidar imkanını yaratmıştır. İşte saldırı bu imkanlar ve fırsatlardır. İşte Kürt diyalektiğinde burayı çok iyi görmek gerekir. Bu kişilik yüzyıllardan beri hiç iktidarlaşmamıştır. Şimdi PKK'de iktidarlaşma, maddi ve manevi zenginlik imkanı ortaya çıkıyor. Bizimkiyse aç ve yoksul; ideolojik açıdan, maddi açıdan, her bakımdan yoksul, PKK'deki büyüklüğü görünce iştahı kabarıyor ve ölümü bile göze alarak buna d alıyor. Bu aslında gerçek bir savaştır. Ama örgüt içinde bir savaş, bir çizgi savaşıdır. Bunların hiçbirisi “biz PKK'li değiliz” demiyor, hepsi “biz PKK'liyiz” diyor. Ama kendine göre bir PKK'lilik.

Şimdi herkes içinde bulunduğu korkunç durumu biraz daha iyi anlamaya çalışacaktır. Gerçekten kendisinin de biraz böyle olduğunu görecektir ve kendine göre PKK'liliğin ne demek olduğunu anlayacaktır. Kendine göre PKK'lilik nasıl olur? Herkes “ben kendi düşündüğüm gibi PKK'lilik yaparım, başka türlüünü kabul etmem”

derse, o zaman ortada PKK kalır mı? Bu tür yaklaşımların PKK'ye karşı büyük bir savaşım olduğu açıktır. Sen ayrı telden çal, o ayrı telden çalsın, sen kendine göre bir üslup, bir tarz bir tempo seç, o başka seçsin; bu olur mu? Düşünün, her telden bir ses çıksa orada name diye bir şey kalır mı? İnsan bir saat bile dinlemek istemez bu sesler karmaşasını.

Peki bu neden böyle oldu? Bu durum, tipik bir Kürt özgürlük gerçekleşmesinin bazı özellikleriyle ve sınıf mücadelesinin düzeyiyle bağlantılıdır. Belirttiğim gibi bu da çok geridir. Zaten ideolojik, siyasi, ulusal, sosyal alanda doğru dürüst bir bilinçlenme ve eğitim yoktur. Bu Kürt tipinin, bizim yoğun bir eğitimle geliştirmek istediğimiz sosyalist tipin çok dışında bir durumu vardır. O bununla oluşmuş, biz ise tam da bu yıllarda sınıf öncülüğünü, gerçek örgüt ölçülerini bu tipe dayatıyoruz. Bu dayatma, buna hazır olmayan tiple çatışıyor. Burada kişilerin iyi niyetli olup olmaması da önemli değildir. Tabii bazıları da çok tehlikeli oluyorlar ve tepeden oynamak istiyorlar. Bizim önderlik gerçeğimizi kendine göre sağ yorumluyor, sol yorumluyor, ahbap-çavuşça, fanatikçe, köylü tarzında, aydın tarzında, inkarcı tarzda yorumluyor, şöyle veya böyle yorumluyor ve “benim için önderlik budur” diyor. Bu önderlik tarzı değildir, o hala “ben bu kadar anlarım” diyor ve zaten anladığı kadar da uyguluyor. Sonuç yine savaşımın derinleştirilmesidir.

Bilindiği gibi bunlar, özellikle 3. ve 4. kongrelerimizde neredeyse kendilerini başarıya gidecek kadar ağırlıklı sandılar. PKK'de çok tuhaftır, neredeyse temel bütün zirvelerimiz bunlar tarafından ele geçirmelik zirveler gibi göründü. Kuruluş toplantımızda zaten hemen herkes bir baştı veya önderliği fazla tanıma durumları söz konusu değildi. 2. Kongre sürecinde bunlar tam bir koalisyon örgütünü yaratmak istediler. Zaten baş provokatör öyle geldi, “bir koalisyon yapalım” diyordu. Yani bu “sen benim kişiliğimi olduğu gibi kabul et” anlamına geliyordu. Tabii “kişiliğim” derken, kendine göre anlayışları kastediyor. Ve daha sonra açığa çıktı ki, bu, TC'nin “PKK nasıl doğmuşsa öyle yerin dibine gömülmeli” anlayışındır. Demek ki bizi daha o zamanda bir işbirlikçiliğe de çekmek istiyorlar. Bu şekliyle bilerek veya bilmeyerek devlete alet olma durumu çok yaygındır. Büyük ihtimalle bazıları bilinçliyediler, “seni örgüt-

lendirtmeyeceğiz” diyorlardı. Tabii benim örgütsel tecrübem gittikçe geliştiği için ve bunların partiyi dağıtmak istediklerinden de emin olduğum için, biraz onlara taviz vererek ve özellikle kadroya yüklenip çekirdeklenmesini sürekli geliştirerek, bunların tehlikesini bertaraf etmek istedim.

Söz konusu parti zirveleri neredeyse bunlar için saldırı karar-gahları durumundaydı. O zaman baş provokatör, “aslında kadroların dörtte üçü bizim etkimiz altında” diyordu. Yani kadroların geri özelliklerini, ahabap-çavuşluk yöntemleriyle tahrik ediyor ve “beni seçerseniz veya benim etrafımda toplanırsanız, ben size daha fazla şeker-şerbet veririm” diyordu. İsmi de zaten “şerbetçi” koymuş-tum; çünkü dili çok “şerbetçi” bir dildi. Zor savaş yıllarında elbet-te biz şerbetçi olamazdık. Zor yıllar, kan ter içinde çaba ister. O ise şerbet sunuyor, “gelin Avrupa'ya, dilediğiniz gibi yaşam var” diyordu. Zaten bizimkilerin çoğu sıkışmış, ufak bir ilgiyle bile ço-ğunu baştan çıkarabilirsin. O ise habire şerbet sunuyor ve yaptığı hesaba göre yapının dörtte üçünü kendi yanına alıyor. Yalnız tek bir şartla bunu yapıyor ve yapıya, “gizli olsun, kimin kimden ol-duğunu kimse bilmesin” diyor. Gizli bir oylama olacak ve böylece sözümona kendini yutturacak. Tabii ben dinlemek bile istemedim. Partide koalisyon olur mu, partide böyle yöntemlerle sonuç almak olur mu? Çok gafil olsaydık belki biraz sonuca gidebilirlerdi, ama biraz doğru örgüt ilkesini dayattık. İdeolojik, siyasi ve örgütsel birlik esastır, kimse bundan kaçınmaz, hiç kimseye de ayrıcalık tanınmaz dedik ve sonuçta bir baktık ki bunlar ortada yok. Çün-kü hesapları boşa çıktı, kadroların gafletini kullanamayacakları anlaşıldı ve sonuçta tüydüler.

3. Kongre'ye giderken de durumları benzerdi ve kendilerini çok kurnaz sayıyorlardı. Görünüşte birbirlerine karşı olanlar, bir bakı-yorduk ki aynı telden çalıyorlar. Bu sefer de biz, zor bir süreci, 15 Ağustos Atılımı'nın yarattığı ağır sorunları yaşıyorduk ve kadrolar çözüm bulmakta zorlanıyorlardı. Bu ortamda “bu örgüt yürümez, silahlı savaşım yürümez” biçiminde muğlaklığı geliştirmek istedi-ler, ardından kişinin durumuna göre ucuz kurtuluş yolunu göster-mek, yine ahabap-çavuşluk yapmak, yine bireysel etki altına almak, yine bizim zorluklarımızı kullanmak provokatörlerin temel tarzı

oluyordu. Tabii biz bu konuda bir adım daha ileri atınca onların maskeleri düştü ve bu yönlü saldırıları da boşa çıkarıldı. Yoksa kendilerinin rahatlıkla başarıya gideceklerini sanıyorlardı.

4. Kongremiz de aynı durumla karşı karşıya kaldı. En çok güç verdiğimiz ve en çok yardımcı olduğumuz provokatör, yine saflığımızı, kadronun gafletini kullanarak, zindan tecrübesini ve etkisini de ardına alıp kendini maskeleyerek ve yine dörtte üç kadro hesabı yaparak sözümona kongreyi ele geçirecektir. Bunun gerçeği daha sonra iyice anlaşıldı. Bu olay, PKK'nin çizgisini altüst eden, özellikle silahlı savaşı aşındırmayı ve ortadan kaldırmayı temel hedef edinen, yine örgütlenmesini tamamen aşındıran, bunun yerine TC'nin geliştirmek istediği sahte partiye benzer bir oluşuma PKK içinde yol açan “işbirlikçi PKK'liliği” çok ustaca partiye dayattı. Tabii bunu tespit etmek bizim için zor değildi. Örgütsel çizgiyi ısrarla dayatmak ve derinleştirmekle, bunları açığa çıkartmakta güçlük çekilmeyecekti. Ancak burada da örgütlenmeye gelmeyen ne kadar kişilik, ne kadar kadro varsa hepsi bu provokatör tarafından partiye karşı kullanılmak istendi. Bu provokatör, yaşadığımız zor günleri ve amansız mücadele sürecini, silahlı savaşımın sonuç almayacağını, gerillanın oturup oturmayacağını, Hogır vb.'lerinin pratiğini ve yine silahlı mücadelenin büyük sorunlarını ve zorluklarını sinsice kullanarak, bütünüyle gerillayı halkın başına bela gibi göstermeye ve bu temelde mahkum etmeye çalıştı.

İşte PKK'nin radikal çizgisi ona göre böyle mahkum edilecek, özel savaşın hizmetinde bir sivilleşme ve bugün sözü edilen sözde “demokratikleşme” gerçekleştirecekti. Tabii bu sizlerin dikkatini fazla çekmedi ve tehlikenin ciddiyetini anlamadınız ama bizim bu konudaki tecübemizin hem fazla olması ve hem de çizgi konusunda yaşadığımız büyük hassasiyet ve mücadele bunları daha doğmadan açığa çıkardı. Zaten hepsi de kendileri için “biz erken doğum yapıyoruz” diyorlardı. Hemen hemen hepsi böyle olup gittiler. Sanıyorum çoğu düşman tarafından etkilenmişti. Bazıları da oldukça eğitilmiş kişiler olabilir. Çok gözükaraydılar. Eğer çok güçlü bir amaçları olmasaydı bu gözükaralıkları gösteremezlerdi. Çünkü yanımızda bir ölü gibi duruyorlardı, ama fırsat çıktığında da azrail kesiliyorlardı. Büyük ihtimalle gizli amaçları vardı. Daha sonraki sü-

reç de bazıları için zaten bunun böyle olduğunu gösterdi.

4. Kongre gerçeğimizde örgütsel çizgi daha ileri bir adım attı. Özellikle gerillada öncülüğü aşındırma ve partiyi bir tarafa itme anlayışlarının üzerine kararlılıkla gidildi. Öncülüğü oturtma kongresi olma iddiasını çok güçlü bir biçimde ortaya attı. İdeolojik-siyasi düzeyi, yine gerilla çizgisinin özelliklerini çok çarpıcı tarzda ortaya koydu. Yine bu temelde yürütülen küçümsenmeyecek eğitimle öncülüğü aşındırma çabalarına belli ölçülerde engel olundu. Fakat bu, bütünüyle parti dışılık ve özellikle örgüt dışılık aşıldı demek değildir. Hayır, savaşım daha da genelleşti ve kişilere kadar indirgendir. Eskiden birkaç kişiliğe karşı yürütülen örgütsel savaşım, bu sefer tabandaki geri kişiliklerle karşı da yürütülmeye başlandı. Çünkü hep bu geri özelliklerle, köylü ve yarım aydın özelliklerle oynamak isteniyordu. Bu sefer bunları partileştirmek ve yine merkezdeki arkadaşları geliştirmek önemli bir sorun oldu. Mücadele böyle çok genelleşince onlar da mücadeleyi biraz daha genelleştirdiler.

1990'dan günümüze kadarki süreçte dikkat çeken ve özellikle Güney Savaşı'nda tamamen açığa çıkan, aslında parti ile bağımlı çoktan koparan, çözümlene düzeyi ve eğitimiyle örgütsel kadro haline nasıl gelir sorununu kendi gündeminden çoktan çıkaran, son derece keyfi hareket eden, ideolojik eğitimi bulunmayan, siyasal olarak birtakım feodal tekerlemelerden ve alışkanlıklardan öteye bir marifeti olmayan, aile ve kabile değerlerinin arkasına sığınan, sosyal olarak geri olan, ulusallık sınırlarına hiç ulaşmayan, ciddi bir siyasi amacı olmayan veya PKK'nin bağımsız çizgisini fazla özümsemeyen, bunun yerine eski toplumsal özelliklerin siyasal ifadesi olan işbirlikçiliğe rahatlıkla yatabilen bir kişilik hortlatmasıdır. Bu kişilik birçok karargahta ortaya çıktı. Özellikle parti öncülüğüne, onun gerilla ordulaşmasına gelemeyen ne kadar öge varsa hepsinde bu özellikler görüldü. Zaten 12 Eylül'ün etkisinden gelenler de buna hayli yatkındı. Geri köylü kökenli ögeler de buna yatkınlık arz ediyordu. Zaten bu yıllarda bazıları, “örgütü tam bir köylü örgütü yapalım, işte aydınlar aşıldı, sıra köylü önderliğine geldi” diyorlardı. Hatta 3. Kongre'den sonra şunu da açıkça söylüyorlardı: “Filan kişilerin teşkil ettiği aydın önderliği gitti, onların yerini biz tutalım, bizim gibi köylü önderliğine, peşmerge önderliğine sıra geldi.” Kır

Cemal bunları açıkça söylüyor ve 1990'lara kadar sözümona böyle idare etmek istiyordu. Bu durum elbette çok tehlikelidir. Sanki PKK'de bir küçük-burjuva aydın önderliği var ve o 3. Kongre'de aşılmış da sıra köylü önderliğine gelmiş! Peki biz kimiz ve ne oluyoruz? Tabii o da “zavallının tekidir, Allah yardımcısı olsun, PKK önderliği bizim tarafımızdan nazikçe öldürülerek aşıyor; onun temsil ettiği önderlikle bu işler yürümez; bu kadar köylünün olduğu yerde ancak köylü önderliği olur” sözlerini çok açıkça söylüyordu. Tabii bu anlayış ona çok pahalıya mal oldu, vahim ve trajik bir biçimde yerle bir olmaktan kurtulamadı. Tabii bunun gibi birçokları ortaya çıktı.

İşte Güney Savaşı'nda da bir türlü PKK'nin gerçek örgütsel ölçülerine gelemeyen alt ve üst kademedeki kişilikler, kendilerini savaşta başarısız buldular. Örgütsel önderlik kendini en çok gerillada kanıtlamak durumundadır. Gerçek işçi ve yoksul köylü önderliği tam da bu süreçte ortaya çıkacak ve dolayısıyla sınıf dışı önderlikleri de bu zor süreçte açığa çıkmaya zorlayacaktı. Nitekim bu durumun gerçekleşmesi de gecikmedi. Eski provokatörlerin mirasını da biraz kendine zemin yaparak, yine savaşımın zorlu süreci ve bir de artmış olan olanaklarımızı kullanarak, bu tür başka sınıf önderlikleri çıkış yapmaya çalıştı. Bu tür çıkış sahipleri, 1992'lere doğru geldiğimizde muazzam ölçüde artan siyasi, örgütsel ve askeri olanaklarımızı göz önüne getirerek ve benim gibi bir konumda olanlara yönelik de “işte zordadırlar, artık bir türlü çıkış yapamazlar” hesabı içinde olarak her bakımdan ayarlama yapıyor ve “bu kadar insanı tanıdık, etkileme altına aldık, işte rahatlıkla önderlik yapabiliyorum, benden daha iyisi olmaz” diyor. Tabii bu anlayış, kısa bir pratik savaşım içinde kendini birdenbire işbirlikçiliğin koynunda buluyor ve oradan kendini sömürgeciliğin kollarına atmaya hazır görüyor.

Elbette biz bunu açığa çıkarmamazlık edemedik. Kısa sürede açığa çıkardık ve iki yıl boyunca bunun üzerine yaptığımız değerlendirmeler var. O değerlendirmelerin tümü olduğu gibi geçerlidir. Bu kişiliğin, ideolojik olarak herhangi sosyalist bir kişilikle alakası yok, ulusal düzeyde bir ilkel kabile şefi olmaktan öteye gidecek herhangi bir gelişmesi yok. Güney'de öğrenilen birkaç işbirlikçi esas var ve bunları sözümona gelişkin önderlik vasıfları diye sun-

maktan öteye bir özelliği yoktur. Fakat bu tür kişiliklerde entrikacılık çok etkilidir. Bir de yapı çok yeni, yapı ile oynamak çok basit, savaşın zorlukları var, benim zorluklarım var; bütün bunları hesaba katarak kendini dayatmak rahatlıkla mümkündür. Emperyalizm işbirlikçi bir çözüm istiyor. Yine TC, o dönemde reformizme biraz güç vermek istiyor. Özellikle Güney Savaşı'nda açığa çıktığı gibi, Türk işbirlikçiliğinin bütün Kürdistan'a dayatmak istediği bir çizgisi var. Bunları görüyor ve hesaplarını bu ulusal ve uluslararası durumlar üzerine yapıyor. Bu kişilik, gerillanın geliştirilmediği, çok büyük olanakların çarçur edilme durumuyla karşı karşıya bırakıldığı ve gerillanın gelişip gelişmeyeceğinin bile çok zaman istediği bir dönemde, yalnız örgütlenmeye gelmeme de değil, partiye de gelmiyor ve “zaten ben hiçbir zaman bu partiyi benimsemedim” diyor. Böyle bir sürü kişilik ortaya çıktı. Fırsat bulsalar dı yeni bir çizgi durumu ortaya çıkaracaklardı. Yine bizim mirasımızı esas alarak bunu yapmak isteyeceklerdi. Elbette bunlara fırsat tanımazdık ve bu tip anlayışların üzerine gidildi. Maalesef bu açığa çıkarışla birlikte bazı alanlarda bunlar, gözükara veya intiharvari tutumları dayatarak, birçok grubumuzun imhasına yol açtılar. Bu tip kişiliklerin hala nasıl zarar verdiklerini biliyoruz. Birçok eyaletimizde, işte başta Serhat olmak üzere birçok Doğu karargahımızda kişiliği böyle olanların örgüte kaybettirmekten öteye başka bir sonuca yol açmayacakları açığa çıktı.

Şimdi bütün bunlarla yapılan savaşım, şiddetli bir çizgi savaşıdır. En derinlikli çizgi savaşımını son yılda gösterdik ve bir yıllık faaliyetlerimiz gözden geçirildiğinde bu rahatlıkla görülebilir. Örgütsel çözümleme şimdi ileri düzeydedir. Belirttiğim gibi, kılcal damarlara kadar indirgenmiştir. Denilebilir ki, 5. Kongremize doğru giderken, örgütsel önderlik en iddialı ve en sonuç alıcı bir düzeye ulaşmıştır. Alınan çok yönlü tedbirler, muazzam çözümleme, eğitim imkanı ve bununla atbaşı giden pratik, örgütsel önderliğin başarı şansını hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde artırmıştır. Özellikle 1990'dan günümüze kadar gerilla uğruna sarfedilen çabalar, nitelikli kadro eğitiminin ardı arkasının kesilmemesi, yeterince nicelik gelişme ve PKK binasının oldukça iyi korunması, işte bugünkü iddialı konuma yol açmıştır. 5. Kongre sürecinde artık çizgi

devrimciliği oturacaktır. Bu, sadece PKK tarihinde değil, ulusal tarihte ve hatta sosyalizm tarihinde de önemli bir zafere ulaşmak olacaktır. En önemlisi de içimizde PKK'nin örgütsel esaslarına dikkat etmeyecek kadronun fazla barınamayacağı ve anında açığa çıkacağı kesinleşmiştir. Artık geri kişiliklerin başta ordu saflarımız olmak üzere gerillada ve diğer her sahada ufak bir zıtlık teşkil etmesi, çizgi dışılıkta ısrar etmesi, kendini eskisi gibi inceltip dayatması mümkün değildir. Böyeleri birkaç gün içinde tasfiye olur. Parti, böyle birinin yerine onlarca kişiyi yedek olarak tutacak kadar bir olgunluk düzeyine ulaşmıştır.

Demek ki parti öncülüğünü oturtmak artık son derece teknik bir meseledir. Eğer birisi yapamıyorsa hemen bir günde aşılır ve yerine hazır olanı geçirmek öyle zor bir iş değildir. Herkes bunu her sahada başarı ile yerine getirebilir. Tabii bu, hiç kimseye öyle çok kolay ve rahat görünmemelidir. Bu durum kendiliğinden ve kolay ortaya çıkmamıştır ve öyle basitçe sağlanan bir gelişme de değildir. Bu gelişme, tarihimizin en önemli gelişmesidir.

Şimdi böyle tarihi bir gelişme ile karşı karşıyasınız. Bu yaşadığımız en önemli siyasal ve ulusal gelişmedir. Özellikle böyle bir siyasal ve ulusal düzeyi Kürt gerçeğine dayatmak büyük bir gelişmedir. Bunu anlamayanlar toptan kaybederler. İster partimiz içinde, ister dışında olsun, siyasal ve ulusal düzeyin örgütsel ifadesi olamayanlar ve onun örgüt gücünü temsil edemeyenler kaybederler. Zaten şimdiye kadar da kaybetmişlerdir. Tarihimizin bu en büyük gelişmesine karşı savaşım yürütenler kaybettiler. Şimdi o karşıt savaşımın mirasını tekrarlayanlar ise onlar kadar da yaşayamazlar. Yani onlar kendilerini birkaç yıl yaşatmışlarsa, bu mirası tekrarlayacak olanlar birkaç gün de yaşatamazlar. Bundan dolayı herkesin oldukça akıllı olması gerekiyor. PKK'nin ideolojik, siyasal ve örgütsel çizgisi oturmuştur. Bununla çelişerek yaşamak mümkün değildir. Bunun hem tedbirleri, hem de olanakları vardır. Artık buna doğru katılmak, “ben dürüst PKK'liyim” diyenlerin kıvançla karşılayacakları bir gelişmedir. Ayrıca biraz başarmak isteyeceği için de bunu büyük bir şans olarak görecektir, öyle anlam verecek ve öyle başaracaktır.

Şimdiye kadar yoğun bir sınıf savaşımı verilmiş ve PKK çizgisi

bu savaşını kazanmıştır. 1980'lere kadar bu savaşım dışarıda verildi ve ideolojik-siyasi olarak PKK eğilimi kazandı. 1980'den 1990'a kadar savaşını kendi içimizde verdik. Bizi gerilladan ve doğru örgüt çizgisinden uzaklaştırmak isteyenler vardı ve onlar da aşıldı. Dolayısıyla sınıf savaşımını bir kez daha kazandık. 1990'dan günümüze kadar gelişen gerillaya dayatılmak istenen reformizm, şu veya bu tip tutumlar vardı, onlar da aşıldı. Geriye dört dörtlük PKK'nin başarı kazanan çizgisinin yürüyüşü kaldı.

Biz inkar etmiyoruz, içimizde henüz buna tam ulaşamayan, eğitimle ve tecrübeyle ulaşacak olan yığınla insan var. Yine dışımızda da bir sürü yurtsever olabilir. Ama artık onlar öncülük edecek durumda değiller, olsa olsa ilişkilerini PKK ile yeniden düzenleyecekler. Nitekim eskiden karşımızda en çok savaşanlar bile, bugün "bu iş ancak PKK ile yürür" diyorlar. PKK'yi dikkate almayan hiçbir siyasi hareketin şansı olamaz. Bu durumda biz de, bunlarla daha uyumlu bir ilişi içinde olacak, ulusal kurtuluş saflarına katkıları oranında yer verecek, yani bir yerde dostluk politikası temelinde bir yaklaşımı esas alacağız. İçimizde yenilmiş kk-burjuva kalıntılar, feodal kalıntılar, her türlü tutum ve davranışı yaşayanlar mevcut kişiliklerini dayatarak, özellikle çok bayıldıkları tıkatma, dar ve yüzeysel yaklaşımda ısrar edenler ve bunalım teorileriyle partiyi uğraştıranlar fazla yüz bulamazlar. Böyle çok öğe var; böyle yapanlara artık fazla müsamaha göstermeyeceğiz. Çünkü onların yerini kat be kat dolduracak çalışanlarımız var. Bunlar bizden hiçbir zaman iyi niyet beklemesinler. şimdiye kadar belki kendilerini böyle dayattılar, belki de biraz yaşadılar. Kimi eski olmaya, hareket içinde duyulmaya, tanınmaya dayanarak, kimi partimizin en yüce değerleri olan şehitlerimizin yakını olma durumlarını kötü yorumlayarak, kimisi de feodal, aileci, duygusal yaklaşımlara girmek ve bunlardan kendine pay çıkararak, hak görerek kendini yaşatmak istedi. Artık bundan sonra bu tür yaklaşımlara dayanarak parti içinde kalmak, partide kendini yaşatmak mümkün değildir. Artık böyle ilkel, feodal, burjuva, apolitik yaklaşımlarla ve değer lleriyle partide kalınamayacağını bilmek gerekir. Yapılması gereken partiye doğru bir katılımı gerçekleştirmektir. Böyle yaklaşanlar için istenildiği kadar gelişme, istenildiği kadar eğitim, istenildiği kadar savaşım tecrübesi

var. Daha gelişmekten ve doğruyu esas almaktan neden korkacaklar? Kendini dar, ilkel, aileci, kabileci, mahalli, feodal birçok hastalıkla yaralamış, buna rağmen kolundan tutulmazsa ve düzeltilmezse kurtarılamayacak olan kişilikte neden ısrar edilsin? PKK'nin zafer kazanan kişiliği var ve önderlik bunu temsil ediyor. Neden zafer kazanan bu önderlik çizgisine ulaşmayacaklar?

Bu kadar aç, yoksul ve sefilsiniz ki, önderlik sizin için en çekici ve çekici olduğu kadar da zenginleştirici bir yaşam tarzıdır. Madem emekten yanasınız, o halde katın emeğinizi ve ulaşın amaçlarınıza. Şimdi PKK'yi siz mi kullanacaksınız? Hayır, bunu dünya denedi ama başaramadı. Sıradan ve zavallı bir katılımcı nasıl PKK'yi kendisine göre uyduracak? Kaldı ki bu ne mümkündür ve ne de doğrudur. Herkesin PKK'den alacağı çok şey var. PKK silahı ile savaşacak, gücüne güç katacak, böylece kendi kişiliğini güçlendirecek, ortaya çıkaracak ve başarısını sağlayacaktır. Bunu anlamamak, anlayıp da gereklerini yerine getirmemek düşünülemez. Böyle düşünen ya bir iflah olmazdır, ya art niyetlinin tekidir, ya bir kariyeristtir, ya da ağalık sevdasında olan biridir. Böylelerinin partide yeri olamaz. Partide kimlerin yeri olduğu açıktır. Bu kadar büyük bir tarihi tecrübeye sahip olan, bu kadar iç ve dış sınıf savaşımından başarıyla geçen, kendini savaşım ile oldukça kanıtlayan bir önderlik tarzı dururken, onun sınırlı bir uygulamasının bile büyük gelişmelere yol açan fethedici çizgisi ve doğru uygulama esasları ortadayken, kim yanlışta ısrar edebilir? İsrar etse bile ne kazanır? Kendini geliştirmezse daha kime ne yarar sağlayabilir? Dar, tıkanan, bunalımlı, kapalı, ikircikli, ertelemeci olan, üslubu ve temposu olmayan, böylece kendini rastgele ve sistemsiz yürütmek isteyen kişilik, düşman karşısında ne kadar dayanabilir, örgüt içinde ne kadar tutarlı bir yaşam şansına sahip olabilir? Belli ki hiç. Eğer böyleyse ve bunlar doğruysa, o zaman bütün bu hususlarda kişilik kendini yeniden tanımlayıp “şimdiye kadar yaptığım gaflet, bir cehalet örneğidir” veya en azından “kendimi eğitememişim, hızla kendimi eğitip bu durumlardan kurtulmam gerekir” diyebilir. Gerçekten bir gafilse buna hemen son versin. Bozguncu bir küçük-burjuvaysa hemen ondan sıyrılsın. Eğitimsiz bir yoldaşımızsa hızla partinin yüksek eğitici çabalarından güç alarak kendini eğitsin. En önemlisi de savaş var, partinin yirmi

yılda katettiği gelişmeyi bir kişinin çok kısa bir süre içinde katetmesi mümkündür. Çünkü buna imkan veriliyor ve böylece mükemmel bir PKK katılımcısı olmanın fırsat ve olanakları ardına kadar açılıyor. İşte 5. Kongre sürecimizde kesinleşen gerçek budur. Hiç kimse “anlayamıyorum, ulaşmam imkansız” deyip de kendini de, bizi de aldatmasın.

Şimdi bu ülkede ya bu temelde yaşarsın, ya da yok olup gidersin. Bunu ben söylemiyorum, Şırnak valisi söylüyor; “ya PKK yaşar, ya biz yaşarız” diyor. Mesut Yılmaz istediği kadar ortayol olduğunu söylesin, doğruyu söyleyen Şırnak valisidir. İktidarda hangi parti varsa onun hükmü geçerlidir. Gerçekler bu kadar karikatürize edilebileceğine göre, sizin de artık üçüncü yoldan veya herkesin kendi yolundan bahsetmesi saçmadır. Şu anda savaş Kürdistan sahasını bıçak gibi ikiye bölmüştür; dağ dağ, insan insan, aile aile, kabile kabile, alan alan bölünmüş bir durum yaratmıştır. Ya PKK'den olursun, ya da düşmandan olursun. PKK'den olursan iyi savaşır ve kurtulursun, olmazsan ortada kalırsın. Ortada kalanların da hali böyledir. Diğer yol olarak düşmana gidersin; tabii bu da bir yoldur. Eskiden ortayolculuk belki biraz yaşatabilirdi. Özellikle saflarımızda çok yaygın olan da buydu. Ben itirafçılık için, teslimiyet için hiçbir şey demeyeceğim. Bu duruma girenler zaten başlarına neyin geleceğini iyi bilmek zorundadırlar: Sonuçta ne zafer kazanan devrimci hareket bunları affedebilir, ne de düşman. Hele bu aşamadan sonra gösterilecek teslimiyet düşman kapısında bile en ağır cezayla karşılaşmaktan kurtulamaz. Teslim olmak isteyenlerin bir defa bu kadar büyüyen bir halk hareketi karşısında ileride ne yapacaklarını düşünmeleri gerekir. Bir de 1980'lerde bu teslimiyeti-itirafı dayatanlar vardı, bunların endamına bakmaları yararlı olur. Ayrıca tükenen bir sömürgecilik, özel savaş var. Kendi en güzide mensuplarını bile çiğnemekten öteye gitmeyen bir özel savaş yönetimi bunlara ne verebilir? Bunları iyi anlamaları gerekiyor.

Ortayolculara gelince, onların da durumu şu: Şimdiye kadar partiyi uğraştırdılar, inanılmaz subjektif niyetleriyle, birçok bozgunculuk türleri ve başka hastalıklarla bizi ağırlaştırdılar. Bunların zararı belki de özel savaşınkinden daha fazla oldu. Artık onlar da şunu çok açıkça gördüler ki, en kötü bir biçimde kaybetmekten kurtula-

mıyorlar. Önderlik çizgisinin yürüyememesini, başaramamasını beklediler. İşte ortada, yürüyen ve başaran tek çizgi önderlik çizgisidir. Bu kez PKK içinde koalisyon örgütü doğar diye beklediler. Bu da mümkün değildir. Kendileri de bir yerden tutar ve çalışmadan kolay yaşama fırsatını bulurlar diye beklediler. PKK'de bu mümkün değildir. PKK'de emeği kolektif önderliği vardır. Emeğe dayanmayan ve emek ile bağlantılı olmayan bir gelişme ne mümkündür, ne de böyle birisinin kazanması söz konusu olabilir. PKK'de hırsızlık uzun süre yaşayamaz. Emeğe bağlılık esastır ve önderlik de bunun önderliğidir.

Artık ortayolculuğun PKK içinde maddi zemini kalmamıştır. Yine Kürdistan zemininde saflar henüz fazla ayrışmamışken üçüncü bir yoldan söz edilebilir ve “fırsat düşebilir” diye düşünülmesine bir anlam verilebilirdi. Şimdi artık böyle bir durum da yoktur. Demek ki ne içimizde ne de dışımızda üçüncü yolun güvenebileceği hiçbir dayanak kalmamıştır. Dolayısıyla artık kendini gizleyemez de. Her an ortaya çıkabilir. O halde açık ve oldukça başarılı olan PKK'nin önderlik çizgisine, özellikle örgütsel önderlik çizgisine iyi bir özelleştiri ile kendini çok yönlü gözden geçirmek, varsa eğitimsizliği bu temelde gidererek ve en önemlisi de savaş amaçlarımıza parti çizgisi temelinde yaklaşım gücünü göstererek katılmak, herhalde yaşamda gösterilebilecek en tutarlı davranış olacaktır. Bu da yaşamda yeniden doğuşu gerçekleştirmektir. Bu bir şans olarak ortaya çıkıyor ve 5. Kongre süreci herkese bu şansını sunuyor. Bunun görülmemesi, görülüp de doğru kullanılmaması bu kişilikler için büyük bir kayıp olur. Bu gerçekten tarihsel bir yeniden doğuş ve katılım fırsatıdır. Hatta bana göre düşmana ajanlık yapanlar bile kendilerini niyetçe dürüst kılarak katabilirler. Açık ki böyle bir fırsat yakalanmıştır ve bunun da böyle doğru değerlendirileceğine eminim.

Çoğunuz neden doğru katılmadınız diye ağır suçlanmıyorsunuz. Fakat şu yönleriniz şiddetle mahkum edildi: Gerilik, bilinçsizlik, örgütsüzlük bir kader değildir. Kimse de bunları bir kadermiş gibi savunamaz. Partinin düzeyine gelmeden insan olunamaz. Siz insan olmak istemiyor musunuz, biraz özgür insana ulaşmak istemiyor musunuz? İşte bu, bu kadar hazırlanmış bir partiye katılmaktan geçer. Niye buna karşı direneceksiniz? Neden körlük, gaflet, iflah ol-

mazlık; lümpence, serserice, keyfice kendini dayatmak? Neden kendisiyle böyle oynama ve kendine bu kadar saygısızlık? Bunlar ne kazandırıyor sizlere? Keyfilik dediğiniz şey nereye götürüyor sizi? Örgüt disiplinine, örgüt siyasetine, özellikle temel kurallara ve yaşam tarzına gelememek size ne kazandırıyor? Belli ki bir hiç! Peki ne kaybettiriyor? Her şey! Siz kendinizin düşmanı mısınız? Düşman bir kanun işletiyor, Kürdü Kürde kırdırma kanunu. Bu bir düşman kanunudur. Peki sen kendi örgütüne ve kendine karşı böyle savaşsan hangi kanunu işletmiş olursun? Belli ki düşman kanununu. Peki sen bu kadar kendini tanımaz, bu kadar kendine düşman mısın? Böyle olmaman gerekir. O zaman insan kanununa, parti kanununa, ulusal kanuna geleceksin. Nedir bu kanun? Parti işleyiş esaslarına hem uyma ve hem de herkesi uydurtmaktır. Bunun için yüksek bilinç, bunun için sorumluluk anlayışı, bunun için kendini yeniden yaratmaktır. Bu da insana sadece kıvanç verir, nefes aldırır, şeref kazandırır. Neden bundan kaçınacağız. “Ben siyasete gelemem, ben PKK'nin örgütselliğine gelemem, ben ulusallığa gelemem, ben gerillaya gelemem” diyorsan, sen neye geleceksin? “Bozgunculuğa, kabileciliğe, aileciliğe, geriliğe, her türlü uğraştıran ve ağırlaştıran bozguncu takımına gelirim” dersin, bu, düşmanın işi olur. O halde artık kendine gel ve bir an önce bu tür şeylerden vazgeç, aksi halde tepelenip gidersin.

Durumlar bu noktaya kadar gelmiştir. Hiç kimse ne anlamadım desin, ne de duymadım. İlkokul çocukları bile artık bunu anlıyor. Halkımız yediden yetmişe pür dikkat olmuş ve partimize bu temelde katılıyor. Sen bir kadrosun, halkın savaşçısı, öncüsün, kur-tarıcısın, buna rağmen halkın bile gerisinde kalırsan, halkın gösterdiği birlik ve uyum gücünü gösteremezsen, o zaman sen yerle bir olursun. Sana değil parti içinde yaşama hakkı, bu ülkede bile yaşama hakkı verilmez. İşte bu da tarihi bir gerçeklemedir. Bu ülkede artık örgüte doğru gelenlerin, örgütün siyasi ve ulusal amaçlarına bağlı olanların yaşama hakkı vardır. Diğerleri için ya kaçıştır, ya da düşmanın yanındır. Tarih önümüze böyle bir noktayı getirmiştir. Ya o tarafa gidilecek, ya da bu tarafa. “Biz eskisi gibi de yaşayabiliriz, her türlü köleliğe, geriliğe, yeteneksizliğe özgürlük istiyoruz” denilirse, böyle özgürlük olmaz. “Ben kendimi parti içinde on-onbeş

yıldır beleş yaşattım, bundan sonra da yaşatacağım” diyorsan kendini aldatıyorsun, kendini böyle yaşatamazsın. Kazandıran yaşama hem bilinçle ve hem de inançla kendini katacaksın. Ben neden bana zarar vereni bu kadar uzun süre besleyeyim, işi gücü örgütü bozmak olanı ben neden içimizde tutayım? Adam kirpi gibi her tarafa batıyor, sürekli örgütü çarçur ediyor, böyle birini içimizde tutmak demek, kendimize en büyük kötülüğü yapmak demektir.

Aslında kendi kendinize şunu sormalısınız: “Biz neden bu kadar çirkin, yetmez, yaramaz davranışlarla kendimizi bu durumda tuttuk?” Bu soru üzerinde düşünün ve sonra da “lanet olsun bu duruma” deyin ve hızla sıyrılın. Bu tutumlar kesinlikle hiçbir şeref getirmez, örgüt içinde kariyer vermez. Bazıları belki bu tür hareketlerle kariyer elde ettiler, ama hepsini ellerinden tekrar alacağız. Böyleleri ya tam örgütün esaslarına göre bir dişli olur ve öyle katılır, ya da atılır giderler. Bir defa herkesin şunları çok iyi bilmesi lazım: Bu hareketin bu kadar şehidi var, milyonlarca halkın bu kadar emeği var; ben neden çabasız, örgütsüz, yeteneksiz birini eyalet komutanı, eyalet koordinatörü, şu takım komutanı, bu birim komutanı yapayım? Adam doğru dürüst birimini eğitemiyorsa, asgari taktik gerekleri bile oturtamıyorsa, kendini bile eğitmekten acizse, ben böyle birini örgüt içinde, hem de etkili ve yetkili bir biçimde neden tutacağım? Hayır, böyle yapmayacağım ve kimse de alınmasın. Aslında şimdiye kadar böylelerini kabul etmemiz, kendi kendimize yaptığımız en büyük kötülük olmuştur. Tabii bunun tarihi, sosyal nedenleri çoktur. Şimdi tarih sen örgütü keskinleştirmekle, böyle karar verip yapmakla daha fazla başaracaksın diyor. Tabii biz de tarihin emirlerini anlayacak ve böyle yerine getireceğiz. Bu kadar sabır, bu kadar hazırlık yeter. Bundan sonra daha amansız olacağız.

Doğrular temelinde PKK'nin çizgi savaşımı verilmiş ve başarılımıştır. Varsa başka bir çizgi savaşımını yürütmek isteyen, ilan etsin kendini ve biz de ona göre savaşım verelim. Ama yok. Benim vardığım bu sonuçlar hem PKK merkez bünyesinde ve hem de bütün kadro yapısı tarafından onay görüyor. Eğer bütün bunlar doğruysa o zaman bunları uygulayacağız, kendimizle oynamayacağız. Bunları uygulamamak ve gerekleri üzerine ısrarla gitmemek demek, kendimizle alay etmektir. Herhalde biz de bu kadar yetersizlik içinde ka-

lamayız. Bundan sonra hiç kimse, “şimdiye kadar olduğu gibi biraz daha sabret, yine bizimle uzlaş” diyerek bizim karşımıza çıkamaz. Her şeyden önce, bu konuda artık ben kendimi savunacağım. Şimdiye kadar en büyük tahammül gücü olabildim, eğitiminiz ve doğru katılımınız için inanılmaz çalışmalar sergiledim. Dostun da düşmanın da belki de bir eşini daha görmediği bir çabaydı bu. Peki neden buna layık olmayacaksınız? Her şeyden önce de kendinizde yüksek başarı imkanını neden yaratmayacaksınız? Eğer size devrim gereksizse, devrimle özgürleşme amacınız yoksa, çok karacahil bir topluluksanız, zavallı ve kandırılmış birileriyse, o zaman sizi hemen geldiğiniz yere gönderelim. Yok eğer gerçekten özgürlük iddianızdan vazgeçmiyor ve “biz bunun yiğit savaşçılarıyız” diyorsanız, o zaman başarı için ne gerekiyorsa onu yapacaksınız. Partinin yardımcıları ve bizim de bu büyük çabalarımızla büyümenin ve başarmanın yolunu tutturacaksınız. “Yine kendi tarzım, yine kendi düşkünlüğüm, yine kendi bozgunculuğum” dersanız, artık size tekme vurulur. Eski yeni ayrımı yapmadan bu tür tutumlara karşı artık anında cevap vereceğiz.

Hiç kimse “PKK’de işlerin iyi yürütülmesi için olanaklar azdır” diyemez. Hiç kimse “yetki ve sorumluluk ille yanlış kavranılır ve doğrusu uygulanamaz” diyemez. Hiç kimse “benim yeteneklerim var da ben kullanmayı bilmiyorum” diyemez. Hayır, istediğin kadar bilebilir ve uygularsın. Tabii bir de hırs, yaratıcılık, sorumluluk duygusu olacak. Bunlar olmadan sen kadro olamazsın, ancak bir bela olursun. Eğer belaysan, o zaman bırak git, bizim işlerimiz gerçek sahibini bulsun. Kariyerler yaratılmıştır, komutanlıklar yaratılmıştır, eğer hakkını veriyorsan görev üstlen. Bir komutanın nasıl olacağı bellidir, bir komutanın amacı, bir komutanın görev anlayışı, bir komutanın başarı programı, bir komutanın tarzı, temposu, üslubu bellidir. Eğer böyleysen göreve talip ol, değılsen uzak dur. Örgüt sorumlusunun, örgüt tedbircisinin amaçları, tarzı, temposu, nasıl yaşayacağı bellidir. Eğer layıksan gir içine, değılsen uzağında dur. Bir savaşçının da, bir sempatizanın da PKK içinde yüksek bir değeri var, aramızda fazla fark yoktur. Bir sempatizanla benim aramda bile fazla fark yoktur.

Bütün bunlar çözüm olarak önümüzdeyken, artık hiç kimse, bun-

dan sonra “ben neden doğru bir örgüt temsilcisi olamıyorum, neden bir mangayı doğru yönetemiyorum, neden PKK'nin askeri esaslarına anlam veremiyorum, özellikle siyasi ve ulusal amaçlarına kendimi katamıyorum” diyemez. Eğer derse, o, ya iflah olmazım tekidir (ve bu da bir an bile içimizde durmamalıdır), ya bir gafildir (ve o da durmamalıdır), ya bir ajandır (ve o da durmamalıdır). Geriye bu örgüte iliklerine, sonuna kadar bağlı olanlar, bilincini son derece netleştirenler, önderlik tarzını ve temposunu esas alanlar kalır. Bunların da doğru örgütlenmesi başarı için esastır. Bu tarzda örgütlenmiş bir kadro topluluğu, özellikle silahlı savaşım yürüttüğümüz için böyle örgütlenmiş bir komuta topluluğu kesin çizgiyi yürütür. Bu temelde cephe çizgisine, yani siyasi savaşım çizgisine yansiyacak bir grup kadro da, milyonların uyandığı ve doğal bir örgütlenme içinde olduğu bu ortamda geniş kitleleri siyasi savaşımına çekebilir ve kentlerin altını üstüne getirebilir. Zaten dağlarda mevzilenmediğimiz bir yer kalmamıştır. Gerillanın yeni temelde sıradan bir düzenlenmesi bile şimdiye kadarki ile kıyaslanmayacak bir biçimde başarı oranını geliştirir. Ve diğer bütün çalışma sahalarına, eğitim sahasına, diplomasiye, maliyeye, ekonomiye yansıtılması halinde her türlü gelişmeye yol açabilir.

Böyle tarihi gelişmelerin yaşanmasını neden istemeyeceğiz? İstememe şurada kalsın, bu tarihi bir parti kararlılığımızdır. 5. Kongre'de de resmi düzeye gelecek. Buna neden uymayacağız? Büyük bir şansı ve tarihsel bir fırsatı canıgönülden neden kullanmayacağız? Böyle bir durumu ilk defa yakalamış olmanın büyük coşkusu ve hırsıyla, yine düşmanın bu eşi görülmemiş özel savaşımına duyduğumuz büyük kin ve öfke ile niye yüklenmeyeceğiz? Daha sınırlı bir başarınız bile yok. Önemli başarılarınızın olması için bu savaşta neden iddialı olmayacaksınız? “Kesin başaramadıkça yaşamaya hakkımız yok” ilkesine neden sarılmayacaksınız? Eğer sarılırsanız, o zaman başarı bizim için yaşamın tek geçerli yolu olur. İşte PKK'nin örgütsel gerçekliğine katılma bu anlamdadır. Herkes buna göre kendini gözden geçirir, ne kadar sağda veya soldaysa kendini düzeltir ve bu temelde doğru katılır. Bu katılma güç yetiremeyenler sıradan bir parti dostu gibi kalmakla da kendileri için belki bir çözüm bulabilirler. Ama çizginin en üst düzeyinde, yönetim düzeyinde katılı-

mına da kendinizi layık görmelisiniz.

Bu konuda eski-yeni ayırımı yapmadan, tecrübeniz ne kadar sınırlı da olsa veya eskiden içinde bulunduğunuz durumlar ne kadar zorlamış da olsa, yine iddianız olsun ve katılın. Çizginin örgütsel yönetim organları içine girin, merkez komitemizden tatalım birçok alan komitelerine ve temsilciliklere kadar hepsine hızla kendinizi aday olarak hazırlayın. Daha şimdiden oldukça artmış olan olanaklarımızın değerlendirilmesiyle bize amansızca dayatılan bu kirli ve mutlaka aşmamız gereken özel savaşı yenilgiye götürün. Bu temelde halkımızın görülmemiş özgürlük beklentilerine de çok çarpıcı bir yanıt olun. Bu da kesin başarı demektir.

İşte partimizin örgütsel yönetim çizgisi ve onun savaşımı. İşte ona kendini katamayanların hazin, oldukça anlamsız ve kendilerini de mahveden sonucu. İşte doğru katılanların yüksek başarı imkanı. Dolayısıyla sıradan bir dürüstlüğü olanların bile tercihinin partiden ve özellikle onun örgütsel gerçeğine katılmaktan geçtiği, buna katılmanın ne kadar başarıya yol açtığı, bunun da gerçekten militanlıkta, hatta savaşçılıkta iddialı olan kişi için ne kadar anlamlı olduğu, başarı için de yüksek devrimci coşkunun kesin gerekli olduğu ortadadır. Geriye bu şans değerlendirilmeyi kalır. Ben, bunu değerlendirmeyenlerin, bırakalım bir partili olarak değerlendirmeyi, normal bir insan olarak dahi değerlendirilmeyeceği kanısındayım. Ben kendim bu kadar mücadeleyi böyle bir başarı şansı elde etmek için verdim. Bu başarı umudu beni yıllarca sürükledi. Böyle bir partiye ulaşabilmek, böyle bir partinin çok güçlü bir örgütçüsü ve örgütsel yönetim gücü olabilmek, şimdiye kadar beni büyük bir heyecanla ve çabayla buraya kadar getirdi. Hem de en zor koşullarda ve en az olanaklarla gelmeyi başardık. Bu kadar gelişmiş olanakların olduğu ve neredeyse herkesin başarıyı gördüğü böyle bir tarihi süreçte siz neden katılım göstermeyeceksiniz, gösterip de başarmayacaksınız!

PKK ÇİZGİSİNDE ASKERİLEŞMEK BAŞARIYI BELİRLEYEN EN TEMEL GÖREVİMİZDİR

PKK gerçekliğinde başlangıcından günümüze kadar ve nihai zafere dek kavranılması gereken esas husus, doğru ve yeterli bir militan kişiliği, yani askeri kişiliği kendinde başlatabilmek, bunun düşünceyle bağlantısı kadar her an pratik yaşamda da bağını kurarak, esasta başarıyı doğurtacak tarzı yakalayabilmek, onunla yürüyebilmek ve onunla yaşayabilmektir. Bu husus öneminden hiçbir şey yitirmedeği gibi, eğer kesin bir başarıdan bahsetmek ve bunu kendimizde uygulamak istiyorsak yapmamız gereken şey, askerileşme gerçeğimizi felsefede, ruhta, taktik hususlarda ve günlük yaşam içinde bütünüyle temsil edebilme gücünü göstermektir. Ne yazık ki en az anlaşılan husus da bu oluyor. PKK'de gelişen düşünsel, teorik ve ideolojik güçlenmenin çok katı ve gittikçe askerileşen bir pratikle iç içe olması, onun önünü açması, onu kurallara kavuşturması ve bu konuda en özlü yoğunlaşmayı yaşaması gerekirken, giderek teoride lafazanlık düzeyi ve pratikte de körlük, en ilkesiz, donanımsız, felsefesiz, moralsiz, köylülüğün bile çok gerisinde bir anti-askeri tutumla yaşamaya çalışmanız, sanıyorum kendinize de, parti çizgimize de yaptığımız en büyük kötülük olmuştur.

Şimdi bu durum beni o kadar öfkeliyor ve o kadar sizi suçluyorum ki, eğer karşımızda bir düşman gerçeği olmasaydı, sizi silip süpürmek işten bile değildi. Bu kadar temel gerçeklikle oynamak, bu kadar askerileşme olanaklarını çarçur etmek, tarihin bu kadar gelişmeyi istediği ve emrettiği bir döneminde bununla çok alçakça, çok kocakarınca oynamak, sandığınızdan daha fazla bizimle oynamaktır. Bunun neden ve nasıldığını anlamamız gerekir. Bönlük olur da bu kadar olmaz. Yine gaflet olur da bu kadar olmaz. Yine kakavanlık (düşüncesizlik) olur da bu kadar olmaz. Maalesef bunların hepsi de, bizim en özlü tutulması gereken bu çalışmamıza yansıtıldı.

Böyle çok ucuzca parti silahına sarılıp ve “gerillalaşmak istiyorum” deyip de onun asgari gerekleriyle kendini donatmamak, yine çok rahatlıkla verilmesi gereken bir mücadeleyi vermeyi bilememek gerçekten ancak bu tip kişiliklere yaraşır. Bunu da söylerken, şu yakıcı ve öfkeliyorucu hususu belirtmekten de kendimi alamıyorum: Onca fedakarlık, onca cesaret ve fakat bu kadar cücelik! Askeri anlamda bunu kişiliğinizle nasıl bağdaştırabiliyorsunuz? Buna şaşırılmamak ve de öfkelenmemek elde değil. Hayvanlar alemine bile baktığımızda mücadele sanatının ne kadar mükemmel geliştiğini ve herhangi bir hayvana bakıldığında nasıl savaştığını görmek işten bile değilken, bu kadar temel savaşım gerçekleriyle oynayabilmeyi nasıl kabul ettiniz? Hepinize çok acayip de gelse, ben hala buna şaşıyorum.

Bir ilk adımı atmaktan tutalım bir askerin moraline kadar, bir küçük dağ parçasını değerlendirmekten tutalım bir eylem düzenlemeye kadar hepsi büyük dikkat ve çaba ister. Peki siz kendinizi nasıl böyle ele aldınız, nasıl böyle çalıştınız? İşte utanmazlık dediğim nokta burası. Serserilik, işte her türlü köylülük özelliklerinde ısrar sizi bu duruma getirdi. Halbuki köylülük de böyle değildir. Ben köylüleri iyi tanırım, köylüleri az çok eğitip örgütlemek onları mükemmel savaştırmaya yeterlidir. Türk jandarma özelliği dersen, o da değil. Çünkü Türk ordu disiplini çok gelişkindir. Türk askeri gibi olmak da hayli ilerletir, çok şey öğretir.

Sizinki aslında ne o, ne de diğeridir, serserilik örneğidir. İdeoloji ile pratik arasındaki birlikteliği yakalayamamak bunda etkili olabi-

lır. Tabii bunun kendinizi eğitmemekle, bunun amaç yoğunluğunu göstermemekle, devrimci yaşam gücüne ulaşmamakla, yine bu konuda ciddiyet denilen kavramdan bir şey anlayamamakla ilişkisi vardır. Bütün bunlardan uzaklık söz konusudur.

Çok kendiliğindenci bir tarz var. Siyasi olayı çok dar ele alan yetiştirme tarzından, parti dışı yanlış anlayışlardan kaynaklanan bir yaşam biçiminiz vardır. Partiye dayatılan çok çeşitli provokatif kişiliklerin etkisinde kalmanıza, yine her türlü yönetim yetersizliği ile uzlaşmanıza, en önemlisi de çok sakat bir iktidar anlayışına sahip olmanıza yol açan budur. Kendinize aşırı sevdalanmanız, oldukça bireyci olmanız, özellikle silaha çok yanlış sarılmanız, hakkınız olmadığı halde parti pratiğini ucuz sahiplenmeniz ve bunlara benzer daha birçok hususta yanlış üstüne yanlış, hata üstüne hata, yetersizlik üstüne yetersizlikle dolu bir şekilde kendinizi tutmanız, bütün bunlar sanıyorum böyle askerleşmenin çok gerisinde ve çok tehlikeli bir konumda kalmanıza yol açan nedenlerdir.

Ben bu durumu da yadırgamıyorum. Çünkü asker olmak çok zor bir sorundur. Hele halk ordusunun askeri olabilmek ve bunu Kürdistan somutunda yapabilmek çok daha zordur. Çünkü tarih boyunca kendisi için değil de hep düşmanları için asker olan, ancak düşmanın taliminden geçtiği oranda askerleşebilen, kendisi içinse ihanetten başka bir şey düşünmeyen bir toplumsal ortamın içinden geliyorsunuz. Bu durum, sizi biraz daha yakından tanımaya ve izah etmeye yol açabilir.

Şimdi biz, bütün bunları çok önceden temel parti değerlendirmelerimizde ele aldık. Yani anlayamayacak ve de aşılamayacak hususlar değildir. Daha önce de vurgulandığı gibi, gerek katılımı, gerekse partinin ideolojik, siyasi, örgütsel düzeyini yakalamada yaptığınız yanlışlıklar, hata ve eksikliklerle dolu yaklaşımlarınız en feci sonuçlarını askerleşme alanında karşımıza çıkarmaktadır. Askerleşmenin mutlaka eğitim, hatta özel eğitim istediğini çok iyi biliyoruz. Ama şunu da çok iyi biliyoruz ki, en çok askerleşme çabalarımızda eğitimin dışlanması söz konusudur. Neredeyse “askerleşmede eğitim gereksizdir” diyecek her türlü tutum ve davranış kendisini komuta seviyesine kadar, hem de genele hakim olacak düzeyde getirebilmiştir. Tabii bunun ne kadar büyük bir kötülük olduğunu

söylemek bile gereksizdir.

Evet, geçmiş askerileşme pratiğimizi düşünüyorum, bir yandan kahramanlık derecesinde düzelmeler, diğer yandan askeri çizginin gerekleriyle bu kadar oynamalar. Başka hiçbir hareketin ve ulusun tarihinde bunun görüldüğünü sanmıyorum. Siz çok rahatlıkla kendinizi böyle yaşar gibi gösteriyorsunuz. Ben buna ukalalık, küstahlık diyorum. Siz ne sanıyorsunuz bir çizginin siyasi gerçekliğini, en önemlisi de askeri gerçekliğini? Nasıl sıkılmıyorsunuz bu durumunuzdan? Bunu da sık sık tekrarlamak zorunda kaldım. Sizin için askerlik, sanıyorum salt bir şeref kurtarma meselesidir. Büyük ihtimalle anlayışınızın temelinde bu da var. İşte “elime silahı alırım, onuru kurtarmış sayılırım.” Basit bir namusu kurtarma meselesi olarak haklısınız. Fakat savaş bizde artık salt bir onuru kurtarma işi değildir, yaşamın tek çıkış açıcı yoludur veya tek yaşam aracımızdır. Yani savaşı yaşamla bütünleştirebilmek gerekiyor. Tabii bu sizin işinize gelmiyor. Çok az mı hazırlıklısınız, ya da böyle bir niyetiniz mi yok? Büyük ihtimalle bir şeref meselesi olarak görmeniz ve “ölürsem de öleyim, gam yemem” mantığı sizde çok egemendir.

Şimdi bu mantığın toplumsal yapımızda çok etkili olduğunu biliyoruz. Toplumsal intikamcılığınızda sonuca gitmek değil de, sıradan namusu kurtarmak için, şerefini kirletmemek için silaha sarılma vardır. Bu çok yaygındır. Yeter ki silah patlasın, diğeri bir vurmuşsa kendisi de bir vurur. İşte bu kadardır, felsefe budur. Köylü intikamcılığında, namus kavgasında sonuç yoktur. Sadece “o yapınca ben de yaptım” anlayışına dayanır.

Belli ki bu çok tehlikeli bir intikamcılık anlayışıdır. Bunun siyasetle alakası yoktur. Tersine içinde çürüme, böl-yönet oyunlarına gelme vardır: Neredeyse her karakol komutanı, toplumda var olan aileler ve aşiretler arasındaki çelişkileri yaygınca kullanır. Yüzyıllardan beri de böyle yönetmişlerdir.

Şimdi siz, aslında az çok bu gerçekliği temsil ediyorsunuz. Saf-larımızdaki köylü intikamcılığı, aşiret geleneklerinin silaha sarılma olayının ve namus anlayışının bir devamıdır. Bu, çok dar bir askeri yaklaşımı ifade eder. Sonuçsuz kalan, ciddi bir siyasi değeri olmayan, özellikle zafer gibi bir doğrultuda seyretmeyi aklına bile getirmeyen bir yaklaşım tarzıdır. Derin toplumsal etki altında kal-

ması bu biçimdedir. Yani siyasette olduğu gibi askerlikte de dar düşünmenin temelinde böyle toplumsal bir gerçeklik söz konusudur. Günümüzde askerlik, siyasetten daha fazla yücelme sanatıdır. Daha iyi eğitim, daha sıkı örgütlenme ve daha sıkı yaşam demektir. Sizin köylü tarzınızın ve aşiretçiliğinizin nasıl yüzyıllardan beri bizi bölüp parçaladığını ve yem haline getirip yutturduğunu anlamadan, yine buna kişiliğinizde bir son vermeden, bırakalım askerleşmenizin gelişim göstermesini, ilk adımda bile çakılıp kalmaktan kurtulamazsınız.

Şimdi bizim hem çizgi düzeyinde ve hem de pratik olanaklarını geliştirme düzeyinde bir askerleşme çalışmamız, diğer taraftan ise en değme komutanlarımızın, militanlarımızın bir yaklaşımları vardır. Bunlar birbirini fazla tamamlamıyor. Stratejik esaslarda yeterli olmak şurada kalsın, bir komuta gücümüzün en basit taktik esaslara bile yeterli katılmadığını her gün yaptığımız tartışmalarımızda ve her gün verdiğimiz perspektiflerde görmekteyiz. Şimdi doğrudur, askerleşmek uzun yıllar ister, çok uzun bir eğitim ister. Bunu kabul ediyoruz. Belki yedi yaşından itibaren çok sıkı bir disiplin gerektirir. Nitekim birçok ulusun önder kişilikleri, askeri kişilikleri böyle yetiştirilir. Örneğin Osmanlılar'da bile bu kişilikler yedi yaşında ana kucağından alınıp ömürlerinin sonuna kadar böyle yetiştiriliyor. Meşhur Osmanlı paşa geleneği böyle doğmuştur. TC'nin paşa geleneği de bu temeldedir. Hemen hemen birçok ulusta işe böyle yedi yaşından başlanıyor. Doğrudur, bizim böyle bir geleneğimiz, yine partide de böyle beşikten yetişme imkanımız yoktur. Kaldı ki hiçbir halk ordusunda, halk tarzında böyle bir askerleşme olmaz.

Halk ordusunun gelişmesinde askeri kişilik biraz amatörce ve ileri yaşlarda başlar. Bu kişilik halk isyancılığından çıkış yapar, ama daha sonra kendisini çok iyi eğitmesini de bilir. Örneğin bir Castro, bir Giap var ki, bunlar çağdaş askeri önderlerdir. Yine Rusya'daki Bolşevik Devrimi'nin birçok general ve mareşali de askeri okuldan geçmiş değildir. Hepsisi sivil aydın, hatta işçi kökenlidir. Ama savaşımın sıcaklığı içine girince kendi halk ordularının sanatına müthiş hakim olmuşlardır. Bu sanatı çok ustaca geliştirmeyi bilmişler ve burjuvazinin en gelişmiş, yedi yaşından itibaren çok sıkı bir disiplinle eğitilmiş komutanlarını yenmişlerdir. Çin devriminde Mao gi-

bi sivil bir kişilik, Japonya'nın müthiş imparatorluk kültürüyle yetişen ordusunu yenebilmiştir. Birçok halk hareketinde böyle çok ileri yaşlarda amatörce başlayıp, çok yaman bir profesyonel olmayı beceren birçok halk komutanı vardır. Giap bunların en seçkin örneklerinden birisidir.

Şimdi siz, sanıyorum bunu da kavrayamıyorsunuz. Genelde her türlü hakim, sömürücü sınıf ordulaşmasından olduğu kadar, halkların isyan geleneğinin askerileşmesinden de fazla sonuç çıkaramıyorsunuz.

Tabii bu hususlar tarihe girer. Ben burada bunları fazla açacak değilim, sadece dikkat çekmek istedim. Bu işte biraz iddialı olmak isteyenler hiç olmazsa ana kavramları bilmek durumundadırlar. Kaldı ki sizin sorunuz ana kavramları bilip bilmemek de değildir. Kölecî, feodal, burjuva ordular nasıl gelişmiştir? İsteyen istediği kadar bunları öğrenebilir. Burada da herhangi bir engel yoktur. Zaten çoğunuz biliyorsunuz da. Fakat Kürdistan somutu söz konusu olduğunda bütün bildikleriniz adeta havaya uçuyor, onun yerine bir köylüden daha geri ve neredeyse şimdi “ordulaşma belası” dediğim durum ortaya çıkıyor. Bu durum en düşündürücü ve en ucube diye görebileceğimiz gerçekliktir. Şimdi bunun altında elbette muazzam bir ideolojik ve siyasi yetersizlik, partileşememe var. En belirleyici etkenler olarak bunlar belirtilebilir.

Bu durumu daha özgün olarak ele alırsak, Kürdistan'da askeri sanatın, hatta askeri isyanın bile nasıl gelişebileceği, halk isyanının giderek nasıl askerleşebileceği hiç düşünülüyor. Çünkü incelense kendi pratiğini görecektir. Biz ne kadar gerillayı dayatıyorsak, bizim uygulayıcılarımız “bir çırpıda sarhoş olduk” diyorlar. Yani başarı sarhoşu oluyor, gözü dönüyor görmüyor ve öylece düşmanın üzerine atlıyor. Sırf bu sarhoşluktan ötürü hiçbir gerilla tarihinde olmayacak kayıplar verdirildi. Yani bile bile kendini bu kadar tahrip edebilecek bir gerillaya başka örnek bulmakta güçlük çekiyoruz. Peki bu nereden ileri geliyor? İşte bu ham kişilikten kaynaklanıyor. Aslında ne siyasileşmiş, ne de örgütleşmiş, hatta ilkel bir köylü isyancısı bile olmamıştır. Bir de gençtir, toydur. Büyük ihtimalle bunlardan ileri geliyor.

Aslında sizin hatalarınızın neler olduğunu sıralamak da pek fazla

anlam ifade etmiyor. İşler o kadar karıştırılıyor ve roller o kadar ters oynanıyor ki, insanın normal bir askeri sanatın gelişimi ve uygulamasından söz etmesi bile mümkün olmuyor. Aslında sizler kendi tarzınızı yaratmışsınız. Şu anda benim için en önemli sorun budur. Yetmiyormuş gibi kendi tarzınızda beni basit bir hizmetçi gibi çalıştırmak istiyorsunuz. Sizin yaklaşımlarınızda herkesin kendine göre bir tarzı vardır. Her komutan kendine göre bir tarzıdır. Eğer ağır müdahalelerimiz olmasa daha da içinden çıkılmaz bir durum söz konusu olacak. Şimdi bu kişiliklerin hepsi de beni ve partiyi çalıştırıyor. Parti de halkı çalıştırıyor. Böylece ben, parti ve halk bizim komutanın bu tarzına güç yetirebilmek ve onu yenilgiye götürmek için çalışmış oluyoruz. En kötüsü de, bu komutan şimdi kendini her şeyin yerine koyuyor. Büyük bir gafleti yaşarken bile kendinin en iyi komutan olduğu sevdasına kapılıyor. Bunu düzeltmek epeyce zor, çünkü birtakım başarıların sahibi olduğunu sanıyor. Aslında yargılansa birkaç defa idam alır, ama kendisine sorsan oldukça savaşmış ve yıllarını vermiştir. İşte bunu düzeltmek sanıldığından daha da zordur. Lafta özeleştiri veriyor ve kendini aklıyor, ama pratik yaşamı eskisinden daha da beterdir. Sanırım bu işin içinde şöyle bir duygu ve yargı da var: Bu kadar ölümü göze aldığı, ölüm tehlikesini bu kadar yaşadığı için laftan da anlamıyor. İşte benim vardığım bir sonuç da budur. Yani adam, parti yaşam gerçeğinde o kadar zorlanmış ve ölümlerle o kadar debeleşmiş ki, sen istediğin kadar söyle, o yine her şeyi kendine göre uyguluyor. Çünkü gözükarardır, çünkü kemikleşmiştir. Biz, işte bu kişiliği çözüp aşmadan ordulaşmada fazla gelişemeyiz.

Herkesin kendi tarzına göre pratik sergilemesine bizim parti iyi yetiştirmemiz imkansızdır. Ben şimdiye kadar bütün gücümle ve inanılmaz bir çabayla yetiştirmeye çalıştım. Ama bu hep böyle olmaz. Zaten düşmanın temel stratejik yaklaşımı da şöyle: “Bu adamlar ordulaşamaz.” Ben günlük olarak düşmanı izliyorum, sizin psikolojinizi çok iyi anlamış, tarzınızı ve temponuzu çok iyi yakalamış, yine yönetim anlayışınızı, çalışma ve yaşam tarzınızı da iyi çözmüştür. Bu savaşın benimle olan bağlantısını da, çok ustaca birtakım manevralarla bu işi yürüttüğümü de çok iyi biliyor. Dış dengelere dayalı ve içteki bazı düzenlemelerle bağlantılı bir tarzda bu

işleri yürüttüğümü görüyor. Bütün bunlardan şu sonucu çıkarıyor: “Bir kişiye dayalı bu strateji taş çatlasa birkaç yıl sürer, bekleyelim.” Emperyalistler de bunu böyle anlıyor. “Bir halk isyanı ile bir kişi uğraşılıyor, bir yerlere de getirmiş, fakat er-geç dağılacak bunlar” diyorlar. Hepsinin beklentisi budur.

Bizim komutanlarımızın veya “ordulaşmakta iddialıyız” diyenlerin, aslında anlamak istemedikleri veya “ölürsek ölelim, ne olacak” dedikleri husus da budur. Bu tutum, bir anlamda düşmanın beklentilerine cevap teşkil etmektedir. Şu anda da bu tehlike çok somuttur. Yani düşman sizin tarzınızdan korkmuyor. Düşmanın başı şunu söyledi: “Bu da 29. isyandır, biz bunu da sona erdireceğiz.” Biz bunun bir isyan değil de, gerilla savaşı ve giderek onun düzenli ordulaşması olduğunu gösterebilmiş olsaydık, herhalde düşman böyle bir isyan taktiği ile üzerimize gelemezdi.

Tabii siz bunları da incelemiyorsunuz. Ben, savaşımız hakkında emperyalist devletlerin değerlendirmeleri, düşmanın başının değerlendirmesi, yine özel savaş kurmaylarının yaklaşımı şudur dersem, siz bunu da anlamaya yanaşmıyorsunuz. Eğer bunları anlamaya yanaşsaydınız, o zaman sizde muazzam bir halk savaşçılığı teoride ve pratikte geliştirdi. Peki kim saptırdı bunu? İşte komutan belası dediğim husus budur. Kendini fazla yormuyor ve PKK'nin binbir emekle ortaya çıkardığı savaşım gücünü ayarlayarak kendini biraz daha yaşatmaya çalışıyor. Artık ne kadar yaşatacağı da belli değildir. Ama böyle bir günü kurtarması bile kendine yetiyor. Bu durum bizde kendini oldukça ifade etti. Buna tenezzül ediyor, yani “bir gün dilediğim gibi yaşayayım, birlik ne olursa olsun, PKK'nin ordusu bana mı kalmış” diyor ve bir plan hedefi geliştirmiyor. Bunlar için önemli olan birkaç eylemle günü kurtarmaktır. Bu, onların yaşam tarzı haline gelmiştir. O tarz dediğim olay işte budur. En kapsamlı komuta kişiliğimizde bile bu vardır.

Evet, genel doğru tutumları herkes dile getiriyor. Ama “nerede senin pratiğin, en sıradan bir birliği bile kurtarabiliyor musun” diyorsun. Tabii ki yok. Zaten teoriyi de sırf genel durumu kurtarmak için öğreniyor ve tekrarlıyor. Pratikten anladığı da durumu kurtarmak, örgüt karşısında işte “ben biraz ayakta kaldım” diyebilmektir. Peki zaferi kesinleştirdin mi? Hatta zafere inanıyor musun? Zafere

inananların günlük çalışması nasıl olur? Derinliği nasıl olur? Tabii bu konularda orali bile değildir.

Bu, sadece askerileşmede değil, bütün siyasal ve örgütsel faaliyetlerde de böyledir. Bu, PKK'nin bir geri düzeyidir. İşte ideolojik-siyasi ve örgütsel sorunda bahsettiğim gibi, PKK'yi çok eksik, çok geride ve yetersiz kavramanın ve bunun sonucu ortaya çıkan yetersiz bir pratiğin ifadesidir.

İşte bu açığı kapatmak için ben, tek başıma bir merkez gibi çalıştım. Hatta bir taktik önderliğin yapması gereken işlerin belki de en ağırını ben yaptım.

Durum işte böyle gidiyor. Ama bu çok tehlikeli bir gidişattır. Tehlikesi şurada: Benim bu durumum var ve bunu kesin olarak, bir stratejik önderlik olarak bu tarzı bir kurum içinde aşmam gerekir. İşte bunun için gereken kurumlaşmayı ve bunun sürekliliğini sağlamam gerekir. Bu bir zorunluluktur. Belirttiğim gibi, buna fırsat vermemek, herkesin kendine göre tutturduğu tarz oluyor. İkinci olarak, yaşanan, bir noktada çakılıp kalmaktır. Yani bazıları şöyle düşünüyor: “Biz şimdiye kadar madem böyle yaşadık ve savaştık, bundan sonra da bu durum böyle sürüp gitsin.” Bazıları, “biz onbeş yıldır bal gibi parti içinde böyle yaşadık”, bazıları da “on yıldır böyle savaştık” diyorlar. Hem de eğer kendilerine kalırsa, her birisi “astığı astık, kestiği kestik” bir paşadır. Gerçek durum bu. Şimdi diyelim biraz partinin genel etkisinden çekiniyorlar, benden çekiniyorlar, eğer bu da olmazsa artık vay halimize! Daha önce de belirttiğim gibi, babasını asan çingeneye döner ortalık.

Silahlı işte böyle gözükara, fanatik, hesapsız, kitapsız kullanmışlar. Silahla siyasal bağlantıyı, silahla ekonomi arasındaki bağlantıyı kuramıyor. Bırakalım bunu, bu silahla nasıl donandığını bile bilmiyor. Silahlı güce neyin sayesinde ulaştığını da bilmiyor. Silahlı savaşım tarihini doğru bilince çıkarmak istemiyor. Halkla ilişkiler meselesini de hiç anlamak istemiyor. Halbuki işlerimiz müthiş bir dengeye dayanıyor. Elinde silah tutmasının bir denge ile bağlantısı olduğunu hiç anlamak istemiyor. İşte bu, geri bir toplumsal düzeyin ifadesidir. Köylülerin elindeki silah neyse, bizimkinin de elinde ondan daha tehlikeli ve daha kötü bir tarzda bulunuyor. İşte teşkil ettiğiniz sorun bu kadar yıkıcıdır. En kötüsü de, bütün bunları gerçek-

ten bir fedakarlık ve cesaret ortamında yapıyor olmanızdır. Yani kötü bir niyeti yok, her türlü zorluğa katlanıyor, her türlü cesareti gösteriyor. Ama bu, hatanın derinleşmesini engelleyemediği gibi, tam tersini beraberinde getiriyor. “Madem bu kadar fedakarlık yaptım, madem bu kadar cesaret gösterdim, o halde benim konumum neden eleştiri alsın” diyor. Halbuki askerlik bir sanattır, ama o bunun gerisinde çakılıp kalıyor. Tabii bunu da gururuna yediremiyor. İşte her türlü alıngan tutuma girme, kuraldışı davranma, ordulaşmayı tanı-mama, asgari taktik esaslara uymama yaklaşımları böyle ortaya çıkıyor. İşte “ben bu kadar süredir direndim, her türlü zorluğa katlandım ve bir de onurum var” diyor. Onur anlayışı da bizim bir köylünün onur anlayışı kadardır. Şimdi sen gel de bu işin içinden çık; gel de bu adamı düzelt! İşte bu sizin gerçeğinizi ifade ediyor.

Kendinize şunu açıkça sorun: Biz sizi nasıl ıslah edelim? Bu işi neresinden başlatıp ilerletelim? Bunu yapabilmemiz için, çok olgun olmanız lazım. Oldukça siyasi ve askeri düzeyi yaşamanız gerekir. Sizse buna karşı kendinizi kapatmışsınız. Fanatiksiniz, duygusal ve subjektifsiniz, bunu da bir türlü bırakmak istemiyorsunuz. Ben “talimat, nizam” diyorum, ama siz ona da kapalı-sınız. Ancak kendinize gerekli olduğu kadar beni dinliyorsunuz. Gerisini kendi bildiğiniz gibi yapıyorsunuz. Halbuki siz emre göre yaşıyorsunuz. Ortada açık bir ordu emri var. Kaldı ki biz bir ordu nizamını geliştirmek istiyoruz. O ise, “ben bu kadar anlarım, fazla üzerime gelersen tepki geliştiririm” diyor. Tabii tepki de geliştiriyor; işte gücü intihara götürüyor, sağa yatırıyor, keyfine göre yürütüyor. Bu konuda her gün haberler geliyor. Köylü intikamcılığıdır; hoşuna gitmezse her türlü kötülüğü de yapabilir. Çünkü terbiyesi yok. Burada ciddi bir denetim gücü gerekiyor ve bunun için de gerçek komutanlara ihtiyaç var. Hatta üstten ve alttan denetimi ve eleştiriyi geliştirmek gerekir.

Ben bunları söylüyorum, ama en değme savaşımcımız bile en kötü bir uzlaşmacıdır. Tehlikeye gidiyormuş, komutan onu imhaya götürüyormuş, sağa yatırıyor, bu onun umurunda bile değildir. Üst komuta diyorum, bir üst, iki üst, üç üst, fakat onlar da daha çok bürokratlaşmaktan, kendilerine ayrıcalık geliştirmekten öteye gidemiyorlar.

İşte temel sorunumuz budur. Bu durum aşılmadan nereye gidi-

lebilir? Bu aşılımdan hiçbir yere gidilemez. Artık sizi de öyle fazla savaştıramayız ve yaşatamayız. Bu halinizle, mevcut askeri düzeyinizle durum böyledir. Belirttiğim gibi genelde ben biraz daha bunu sürükleyebilirim. Fakat kendi inisiyatifinizle çıkır açma diye bir yaklaşımınızın olmadığını kendiniz çok iyi biliyorsunuz. Bir anlamda sanki ısmarlama bir savaşı yürütüyorsunuz. Halbu ki varlık-yokluk savaşındasınız ve hayatınızı ortaya koymuşsunuz. Zaten bütün hal ve hareketleriniz çelişkili. Yani hep yanlışsınız demiyorum her şeyinizle sıfırsınız da demiyorum. Hep çelişkili durumdasınız. Fakat olumlu yönleriniz bazı olumsuzluklara kapılmış ve işlemiyor. Zaten trajik olan da burası. Elbette bunu aşmak imkansız değil. Ama bunun için oldukça olgun olmak, yine biraz edepten anlamak, biraz sözden anlamak ve biraz gerçek bir anlayışın sahibi olmak gerekir.

Gerçekten mevcut durumunuz isyan ettiricidir. Günlük olarak kendinizi ne kadar terbiye ettiğinizi size sormak gerekiyor. Her biriniz bir biber turşusu gibisiniz veya aptal aptal seyredenler konumdasınız. Kendi ruhunuza ve fiziğinize öyle fazla bir biçim verdiğinizi söyleyemezsiniz. Üslubunuzdan öyle sağlıklı bir değerlendirme bile çıkamıyor. En çok eğittiklerimiz gidiyorlar, aldıkları gücü çapatata kullanmaktan geri durmuyorlar.

Şimdi biz bunun farkındayız. Bu kadar işler üzerine yüklenmemizin nedeni de budur. Siz bunu kendinize yakıştırmış gidiyorsunuz; ama biz böyle yapamayız. Şu da bir gerçek: PKK'nin genel yürütme gücünü, siyasi bir organ olarak sizin için ne ifade ettiğini de fazla ciddiye almıyorsunuz. Dediğim gibi, en kolayından “tarihi inkar ederim, parti öncülüğünü inkar ederim, kendimi biraz daha abartırım” mantığı hakimdir. Zaten değerlendirme ölçüleriniz son derece hayali, son derece saptırıcı, son derece bencil, bireyci ve hiç kendini görmeyici özelliktedir.

Askeri anlayış gerçeği, sizdeki tüm bu anlayışlarla çelişir. En genel, evrensel ve yeterli bir askeri anlayış sizin mevcut düzeyinizi kabul etmez. Her zaman söylendiği gibi, askerileşme, en yoğunlaşmış toplumsal ve siyasal yaşamdır. Toplumdaki en yoğunlaşmış kişilik askerdir. Toplumun en yüce amaçları ve en hayati kurtuluş sorunları doğrultusunda en sıkı duran ve en savaşkan

olan kişi askerdir. Bizde ise tam tersine, kendini en çok bela eden kişi “ben askerim” diyor. Yoğunlaşma düzeyi en geri ve en çarpık olan kişi “ben ancak askerliğe yarayabilirim” diyor. Bunu kesin düzeltmek gerekir. Çünkü temelden yanlıştır ve bununla iyi bir savaşılık yapılamaz.

Şimdi işleri neden bu kadar karmaşık hale getirdik? Sorulması gereken diğer bir soru da budur. Sadece 15 Ağustos Atılımı'nı ölçü olarak alsak bile onbirinci savaş yılındayız. Bu pratiğin zengin deneyimini incelemek bile, bizi defalarca halk ordusunun sağlam duruş esaslarına götürebilirdi. Hepimizin yakından yaşadığı bu pratiği bile değerlendirememeye ne demeliyiz? Bu çok zengin bir deneyimdir. İsteyen herkes, halk ordusunun her türlü taktik esaslarını bulabilir, ondan da öteye uygulayabilir. Peki biz neden tam tersini derinleştirdik? Anlamama, anlayıp da tersini yapma söz konusudur. Bu durumu herkesin kendine çok yakıcı bir tarzda sorması gerekiyor. Zaten herkes girmiş savaşın içine, ama kendi dikkatini toparlama gereğini bile duymuyor. Yaşanan ölümcül bir konum karşısında iki söz söylese durumu kurtarabilir, ama onu bile söyleme ihtiyacını duymuyor. Fakat hala da “ben savaşıyorum” diyor. En temel değerlerle oynanıyor, fakat hiç kimse “aman bu nedir” diye bir uyarıda bulunamıyor. Bu çok namussuzca bir tarzdır. Her ne kadar size namusu kurtarmak gibi gelse de, bana göre en namussuzca bir tarzdır.

Şimdi burada bir ilkeyi daha açayım. Sizin genelde namus anlayışınız ile askeri anlamda da çelişiyorum. Silahı ele alış tarzınızda ben tehlike görüyorum. Benim silaha yaklaşımım, özellikle onun kural ve yaşam tarzıyla sizin ilişkiniz yok. Sizin geleneksel bir namus anlayışınız; geleneksel isyancılık biçiminde bir tarzdır. Tabii bu tarzın başına tarihte ne gelmişse, sizin başınıza gelecek olan da odur. Kaldı ki siz, zaten bin defa ölmeye razısınız. Halbuki PKK'de silahlı savaşım, yaşamın en önemli yöntemiydi. Sizde ise, silahlı savaşımın girmek, ölmenin onurluca biçimi oluyor. Sanıyorum yaklaşım felsefenizde bir hata veya yetersizlik var. Bugünlerde aklıma gelen temel bir husus oldu bu. Öyle teknik, taktik düzeyde bu işi ele almak yerine, askeri felsefenizi aydınlatmamız gerektiğini düşündük. Felsefik veya onun bir parçası olarak moral açıdan askerleşmenin anlamını kesin vermemiz gerekiyor. Büyük ihtimalle

Kürdistan'da bir askerileşme felsefesi gelişmemiştir. Askeri ideoloji, askeri doktrin, askeri moral mevcut kişiliklerde yok. Yani bir yerde tekrar işe “ABC”den başlamak gereği karşımıza çıkıyor.

Peki Kürdistan'da askeri felsefe nedir? Yaşamın tek ifadesidir. Eğer yaşamak istiyorsan, doğru ve başarılı bir asker olacaksın. İşte buna kökünden inanmak gerekiyor. Tabii inanmak da yetmez, bundan bir askeri teoriye ulaşmak gerekir. Teori de yetmez; çünkü askerlik bir moral ve irade sanatıdır. Buna da en yüksek düzeyde ulaşmak gerekir. Moral, sadece coşkulu olmak değildir, aynı zamanda iradeyi çok güçlü kılma sanatıdır.

Peki sizde bunlar var mı? Belli ki yok. Her gün iradeniz bir türlü, moraliniz başka türlü. Askerlik ancak çelikten bir irade ve olağanüstü bir moral olursa yürütülebilir. Şimdi sizin durumunuza bakıyorum, Allah'ın birer zavallısı gibisiniz. İmhalık veya kurbanlık kuzu durumundasınız. Bu durumdan asker nasıl çıkar? Belli ki halk askeri böyle çıkmaz. Askerleşmenin yüceliğine inanmak, askerlik felsefesinin, teorisinin bize çok gerekli olduğunu bilmek ve irdelemek gerekir. Sizde bunlar yok. Askerleşmenin bir yücelme olduğunu ve onun nasılımın da çok önemli bir teorik düşünce gerektirdiğini iyi bilmek gerekir. Bu ikisi yadsındı mı, bu temelsiz bir bina kurmaya benzer. Çoğunuzun durumu böyledir, yani temelsiz bina kurmak gibidir.

Dar yaşam ve dar eylemcilik, sonuçta sizi bir ucube, bir başbela-sı olmaya götürür. Nitekim gelişen de budur. Tabii bunu başlangıçta doğru ele almak ve bu duruma yol açmamak gerekirdi. İşte 15 Ağustos Atılımı'na veya PKK'nin genelde askeri çizgisinin uygulanmasına girişirken felsefesi ve moraliyle temel doğru atılacaktı. Ardından doğru taktik gelişme yaşanacaktı. Böyle bir gelişmeyi yaşamak da öyle pek zor değildi.

Çokça belirttiğim gibi, bir yılana, bir şahine baksanız taktiğin nasıl gelişmesi gerektiğini bulabilirdiniz. Tabii yaklaşım esasları çürük ve yetersiz olunca, taktiğin de, yani günlük pratiğin ve günlük yaşamın da sağlıklı gelişemeyeceği açıktır. Karmaşa işte böyle gelişti. Tabii bunu fırsat bilen provokatörler vardı. Yine partiye oldukça lümpen, serseri bir sürü kişi katılmıştı. Ayrıca silahın gücüne sevdalanan birçok tip vardı. Bu karmaşadan yararlanarak bastır da

bastır, dayat da dayat, kariyerizm ha kariyerizm, sahte komutanlık ha sahte komutanlık durumu gelişti. Sonuçta, bunların önünü kesmek, benim için TC'nin önünü kesmekten daha zordur.

Tabii bütün bunlar size çok kolay geliyor. Sizin için mevcut düzey çok yeterlidir. Halbuki yetersizlik sonucu birçok şahadet yaşandı. Fakat siz buna da çoktan razısınız. Şimdi bir de teslim olan itiraflılar var. Bu razılık ile onlar arasında inanılmaz bir benzerlik görüyorum. Ha ölüme kolay yatan savaşçımız, ha itirafa giden bir savaşçı; her ikisi de neredeyse benzer bir noktaya gelip dayanmıştır. Yani aynı yerde tükenmiştir. Kolay ölüme gitmek demek, tükenmenin eşğine gelmek demektir. Yani hem teslimiyet tükenmenin eşğidir, hem de ucuz ölüm tükenmenin eşğidir. İstedğin kadar niyetin iyi olsun, bu bir şeyi değiştirmez. Çare olmayı bilmek gerekir. Bizde askeri felsefenin özü, doğru yaşamın en müthiş bir aracı olmaktır. Yaşamın tam da böyle müthiş bir aracı olunması gereken yerde, bir bakıyorsun basit bir kazayla, bilmem bir kural dışılıkla, asgari bir tedbiri bile almamakla sonunu getiriyor. Bu da bir teslimiyettir veya ölüme teslim olmaktır. Diğeri ise düşmana teslim olmaktır. Bana göre bunların hiç farkları yok. Ölüm de kötü bir düşmandır. Zaten TC de ölümü temsil ediyor. Kolay ölmek ne demektir? Bu bizim en temel bir askeri, felsefi ve moral ilkemizdir.

İnsanın ne kadar yaratıcı özelliğe sahip bir varlık olduğunu hiç kimse yadsıyamaz. Kaldı ki sizleri yaratıcılığa sevk etmek için bütün olanakları elinize verdik. Hani derler ya, bir elin nesi var, iki elin sesi var. Size ise iki el değil, belki yüz el, bin el verildi. Fakat işletemediniz, ses çıkartamadınız. Kaldı ki kendinizi bile doğru dü-rüst bir sağlam el haline getiremediniz. Kolay kaybetmeyen kişiliği kaç kişi kendisinde gerçekleştirdi; kaç kişi bunu şeref meselesi yaptı ve başardı? “Ben kolay kaybetmem, ben kolay ölmem, ben kolay kaçmam, yaşarım ve başarırım” diyen kaç kişi var? “Yaşarım ve başarırım” demek, partili olmayı ve günlük kurallı yaşamla başarıyı birleştirebilmeyi gerçekleştirmek demektir. Var mı sizde öyle bir kişilik? Belli ki yok. Var olan hep lafazan veya hamal pratiğidir. İşte söz konusu olan hep bu yaklaşımlarınızdır ve bunu aşmak gerekir.

Mevcut yaklaşımla siz ne kadar ordulaşabilirsiniz? Ne kadar başarıya giden bir savaşımın sahibi olabilirsiniz? Tabii “varsın bunu

başkası düşünsün” diyorsunuz. Hayır, siz düşüneceksiniz. Savaşan sizsiniz, o zaman düşünen de siz olacaksınız ve sonucu da siz getireceksiniz. Ben böyle söyleyince, savaşçılarımız “komutanlarımız var” diyorlar. Tabii komutan da “büyüğümüz var” diyor.

İşte yanlış felsefe bu. Böyle bir felsefeye sarılıp da sorunları bu kadar ağırlaştırmayacaktınız. Ne kadar genç ve tecrübesiz olursanız olun, sorunları bu kadar ağırlaştırmaya ne hakkınız ve ne de ihtiyacınız var. Bu yarar da getirmez.

Bunun doğrusu da mümkündür. Doğru yaklaşan savaşçı örnekleri PKK tarihinde çoktur. Nasıl ki ideolojik-politik düzeyimizi karıştıran ve özellikle örgütsel yaşamımızı bozan ne idüğü belirsiz birkaç lümpen provokatör tip yüzlerce dürüst değeri çarçur etmişse, belki de bu, askerlikte yüz kat daha fazla böyle olmuştur. Çünkü askerlik, silahlı savaşım alanı bu bakımdan daha da tehlikelidir. Yani yapmadın mı, sıradan bir kuralla oynadın mı, bunun sonuçları son derece tehlikeli olur. Nitekim pratikte bunun örneklerini sıkça görüyoruz. Bir serseri, bir itirafçı, bir provokatör, ne idüğü belirsiz bir çıkarıcı ve düşkün ortaya çıkıyor ve bir bakıyorsun bir birliğin canına okuyor. Çünkü askerlikte ateş sanatındasın, düşmanla karşı karşıyasın; her an vurulabilirsin, ufak bir kural hatasıyla gidebilirsin. Zaten yaşanan da bu oluyor. İyi niyet burada hiçbir şey ifade etmiyor. Çok sıkı bir kurallar sistemi ve onun uygulanması gerekiyor.

Bakın, size tekrar Türk ordusunun uygulamasını hatırlatayım: Asker her an “emredersin komutanım” der, komutan ise “oğlum şöyle yap, oğlum şöyle ye-iç” der. Denilebilir ki her hareketleri kurallıdır. Peki bunu boşuna mı geliştirmişler? Hayır. Çünkü onu tarihte ayakta tutan en temel esas disiplindir de ondan. Sizin bu esasa, disipline hiç ilginiz var mı? Evet, Türk ordu sisteminde bize göre çok fazla saçmalık var. Zaten başka türlü de beklenemez. Ama sen de halk ordusunun, senin bütün amacın yüce ve bütün gidişatın tarihidir. Fakat bir de kendine bak, biçimine bak, en sıradan Türk askerinden bile on kat geri. Peki bu halle sen kendini ne sanıyorsun? Bazıları “bu özgürlük gereğidir” diyor. Hayır, bu yalandır; özgürlük en güçlü bir disiplini gerektirir. İşte bu noktada siz batıyorsunuz. “Biçim, disiplin, kural çok gerekli ve amansız bağlı kalınması gerekir” dediğimiz bir noktada, siz yine keyfiyetçi kesiliyorsunuz.

nuz. “Kendimizi sıkmayalım, rahatımızı bozmayalım” diyorsunuz. O zaman işte ordunun en temel yasasıyla oynamış oluyorsunuz.

Tabii sizin yüreğiniz bu tür tutumların hepsini kaldırır. Zaten öyle ciddi bir askeri yeteneğiniz de yok ve çok sıkı bir asker olma niteliğiniz de yok. İşte köylü usulü, patlatırsınız tüfeği, gerisi vız gelir. En sıkı askerleşme gereği, en barışçıl ortamda dahi (ki bizim için böyle bir ortam yok) kurala amansız bağlı olmayı gerektirir. Türk ordusunu bu yönlü de tanıyoruz. Hiçbir savaşı yaşamadığı dönemleri de biliyorsunuz, ama kurala ne kadar bağlı olduğunu da herhalde hepimiz aklınıza getirebilirsiniz. Şimdi biz amansız bir savaştayız, buna rağmen yaşadığınız bu kural dışlıklara anlam vermekte gerçekten zorlanıyoruz. Peki böyle kendi kendinizi boşa çıkarırsanız, o zaman nasıl olacak sizin savaştırılmanız, ordulaştırılmanız? İşte temel stratejisine göre düşman, “bunlar er-geç dağılacaktır, fazla askerleşme yetenekleri yok” diyor ve buna göre sabırlı davranıyor. Elbette sabırlı davranır, çünkü o devlettir, ben ise bir kişiyim. Devletin ömrü yüzyıl, bin yıldır, bir kişinin ömrü altmış yıl, bilemedin yetmiş-seksen yıldır. Buna dayalı bir askeri doktrin sizin için ne anlama gelir? Tabii ki bunu göz önüne getireceksiniz. İşte askerleşme, ordulaşma, kurumlaşma denilen durum burada ortaya çıkar. Askeri kuralları kendi kişiliğinizde tıkatarsanız, sonuçta elbette düşmanın ölümcül stratejisinin etkisi altına girersiniz. Nitekim içinizde bu etki altına girmeyen var mı? İşte bunu göreceksiniz, başka türlü gelişme olmaz.

Komutan olma isteminize saygı duyuyorum. İyi bir komutan olmanız için inanılmaz bir çabayı da sergiliyorum. Ama sizin de anlamamız gereken bazı hususlar var. Öyle lafazanlıkla değil, içten ve derin, gerekirse tek başına tüm gücünüzü ortaya koyarak sonuç almanız gereken hususlar vardır. Ben bu işe sizin gibi yaklaşamayacağını çok kapsamlı değerlendirmelerde dile getirdim. Askeri felsefemizi çok önceden işledim. **Kürdistan'da Zorun Rolü** adlı kitap bu işin felsefesidir, işin teorisidir. Yine **Devrimci Militanın Özellikleri** kitabı da gereken doğru tutumu göstermektedir. Bunlar 1980'lerin başlarında yazıldı. “Nasıl asker olunur; nasıl komutan olunur” sorularının cevapları da 1980'lerin ortalarında verildi. Ama bakıyorum, bunların hiçbirine de pek fazla dikkat edil-

memiştir. Açın o kitapları ve yeniden okuyun; içinde en değme orduya bile cevap teşkil edecek düzeyde bir aydınlatma vardır. Fakat ciddiyet yok bu konuda; zavallılık, kendiliğindenlik, hamal pratiği almış başını yürüyor. Onun için şu anda halk, “evlatlarımı zı verelim, bütün imkanlarımızı da seferber edelim, ama giden ancak üç ay dayanıyor” diyor ve hepsi de bu yetersizliğe isyan ediyor. Elbette böyle savaşçılık olmaz. Peki kim yol açıyor buna? Elbette ki siz. Bu durumu herkes birbirine havale ediyor. Peki kolay mıdır askerileşmek? Hayır.

Burada bir diğer sorun da şu: Böyle bir askerileşmeyi gerçekleştirebilmemiz çoğunuzun bildiğinden daha amansız bir önderlik çabasını gerektirir. Tabii bu da sizin umurunuzda değildir. Sizin için ölüm sınırında yaşamak en çok istenendir. Öyle ya, “benden ne isteniyor, canımı koymuşum” deniliyor. Halbuki mesele canını ortaya koymak değildir. Mesele, “sen zafere, sen özgür yaşama ve bunun başarısına var mısın, yok musun” meselesidir. Mesele yarım yamalak bir pratikle kendini kurtarmak değil, halkı kurtarmak, insanlığı kurtarmaktır. İşte sen buna var mısın, yok musun? Yine mesele, senin bölgen, alanın değil, ülkenin genelini kurtarabilmek ve bunun önder gücü olabilmektir. Görevde başarılı olmak, bu demektir. Şimdi en değme komutanımız alan devrimcisidir, diğer alanların umurunda olmadığını herkes bilir. Yani genelin durumu onu fazla ilgilendirmez. Tutkusu, ufku bu kadar dar olan biri, ne kadar bir halk ordusunun komutanı olabilir? Yenilgiye gitmiş veya avantaj sağlanmış, bunlar umurunda değildir ve düşünme gereğini bile duymaz.

Tarihin birçok komuta kişiliği ile karşılaştırsak, bizim en değme komutanlarımız, teoride lafazan, pratikte ise bir hamal olmaktan öteye gidemiyor. İşte utanmazlık dediğim nokta burasıdır. Siz şimdiye kadar niye kendinizi böyle utanmaz kıldınız? Temel husus ortada, niye hiç düşünmediniz? Ölümünüz geliyor, yani halka da kaybettireceksiniz, bize de. Peki bu sizi niye sarsmıyor? Eğer ölümcül darbeyi çoktan yemişseniz, niye hala “savaşmak istiyoruz” diyorsunuz? Tükenmişseniz, ölümün sınırındaysanız, bir kuralı işletmiyorsanız, peki o zaman niye karşımızda duruyorsunuz. Tabii “bu şeref meselesi” diyorsunuz. Hayır, ben de diyorum ki böyle şeref olmaz, bu şerefsizliktir. Bırakalım böyle halk ordusunun komutanı

olmayı, eri bile olunamaz. Ama bizim en değme komutanımız böyledir. İşte tartışacaksınız birbirinizle, gösterilecek yaklaşım bundan öte değildir. Utanmasalar, karşılarında ben olmasam birbirlerini bile dinlemezler. Her türlü dayatmayı, tasarrufçuluğu, bastırmacılığı zaten kendiniz söylüyorsunuz. Biraz biz engellemezsek birbirinizin gözünü çıkaracaksınız. Bu düşmanın böl-yönet politikasıdır. Bunun halk önderliğiyle, halkın ordulaşmasıyla ne ilişkisi var?

Geçmişte birbirinize yaptıklarınızı göz önüne getirin. Bu ucuz suçlamalar, bu her türlü yetmezlikler, bu isyan ettirici durumlar bir orduyu boşa çıkarmak değil de nedir? Doğru dürüst iki kuralı işletme, iki lafı bir arada söyleme, iki saygılı davranışı sergileme, ondan sonra da “ben bastırmacıyım” diye söylen! Peki bu tutum ne getirebilir, hangi tarihi gelişmeye yol açabilir? Sen sağlıklı bir değerlendirmeyi bile sunamıyorsan, daha hangi başarılı pratiği yapabilirsin? Biz, daha 1987'nin başlarında “bir askeri konsey kurulmalı” dedik. Bunu söyledik, ama neredeyse pişman olduk. Hani, askeri konsey nerede? Herkes “en iyi benim” mantığı ile oldu bir askeri konsey. Oysa ordu, kesin emir-komuta zincirinde çalışan bir kurumdur. Yani en yüksek kolektivizmin sergilendiği bir yerdir. Bizde ise ordu demek kişi demektir. Kuralı gözeten, emir-komutanın herkes için nasıl izah edilmesi gerektiğini göz önüne getiren iddialı tek bir adamımız yok. Hepsi bastırmacı, alttakiler ise boyun eğmeci. Belli ki halk ordusunun gelişimi böyle olmaz.

Peki bu durum neyi gerektirir? Tabii ki en başta eğitimi gerektirir. Bu işin olmazsa olmaz koşulu eğitimidir. Yine kuralları sürekli gözetmek ve işletmek, bu işin, hiçbir örgütlenmede olmadığı kadar gerekli kısmıdır.

Yine taktik esasları özenle ele alıp geliştirmek gerekir. En önemlisi de, aslında bizim olumlu taraflarımız var. Bu çok önemli ve belirleyicidir. Partinin yarattığı fedakarlık ve parti kahramanlarının geliştirdiği cesaret düzeyi böyledir. Bunu da az çok hepimiz almışsınız. Katliam ve ihanet ortamında bu özellikleri bu düzeyde geliştiren bir parti, eğer biçim sorunuyla kendini tamamlarsa, buna Türk ordusu dayanamazdı. Düşman “dağlarda şimdi alan tutma taktiğini uyguluyoruz” diyor. Bu taktiği kesinlikle tutturamazdı. Ben bu sorunlara fazla girmek istemem, ama sağduyulu bir kişi

gerillamızı olanaklarımız dahilinde geliştirebilseydi, düşmanın yalnız 1994'te dayattığı alan tutma taktiği onbinlerce ölüsüne mal olurdu. Hatta belki de stratejik yenilgiyi yaşayabilirdi. Eğer mevcut cesaret ve fedakarlık düzeyimiz doğru bir gerilla uygulaması ile birleşseydi, alan tutmaya karşı bizim de yaygın gerillayı uygulama, biraz gizli, yeraltına çekilme ve hareketli olmayı başarma durumumuz olsaydı, bu tarzda yürüteceğimiz bir savaşın ne kadar büyük başarılarla yol açacağını sıradan bazı uygulamalar bile göstermektedir. Ama kocaman dağlar bile doğru dürüst değerlendirilemedi. Birimlerimizin çok muazzam savaş istemlerine ve hemen her birimin “ben savaşmak istiyorum” demesine rağmen bunu yüzde bir bile kullanamayan ne kadar komutan olabilir? Yine bir dağda birkaç etkili pusu kurulursa belki de yüzlerce, binlerce düşmanı götürmek mümkünken, sürekli ucuz bir kovalamaca içinde kendini tutan veya bir mevzi savaşına yatıp birliğin sonunu getirenin ne kadar komuta kişiliği olduğunu herhalde bu yıllık değerlendirmelerde bile açıkça görebilmekteyiz.

Şimdi, kader miydi bu? Savaş geliştirilemez miydi? Hayır, bunun en doğrusu ve en yaşatılır biçimi mümkündür. Ama işte kendi keyfine göre hareket etme, başarı şansı olmayan tarzı esas alma, teslimiyete yatar gibi ölüme yatma, hiç savaşılmaması gereken noktada düşmanın dayattığı savaşa yatma, mutlak bir tarz dayatması gerekirken hiç orayı düşünmeme ve böylece güya kendi kendini yaşatma esas alındı. İşte bu olmaz, bununla bir yere varılamaz. Ordulaşmakmış, savaşın niteliğini geliştirmekmiş, bunlar gerçekleşmez.

Nitekim bu tip anlayışların önünü biraksak, tasfiyecilik bizi bir günde bitirir. Zaten hemen her alanda böyle tasfiyecilik örnekleri çıkmadı mı? Defalarca çıktı. Yalnız Güney Savaşı'nın derslerini inceleyelim; 1992'nin, 93'ün, 94'ün deneyimlerini inceleyelim; eğer aldığımız genel tedbirler olmasaydı, her eyalette ortaya çıkan birkaç tasfiyecilik çabasının çoktan bizi bitirebileceğini söylemek, sadece gerçeği mütevazice ifade etmek demektir.

Hiç kimse bu gerçeği gözardı etmemeli ve anlamamazlıktan da gelmemelidir. Yani “ben yine de yaşıyorum veya partimiz yine söyle kazanmış” deyip de kendi yanılığını derinleştirmemelidir. Herkes bilsin ki, kendi pratiği ne olursa olsun, birkaç tasfiyeyi yaşama-

ya ve yaşatmaya engel değildir. Hepiniz bunu göreceksiniz. Biliyorsunuz, başkalarının hatasını, hatta başka alanın bütünlük içinde geliştirilen tasfiyeciliğini göremezsen, tabii ki sen kendi alanını da kurtaramazsın. Senin alan çalışman, hatta şahsi çalışman ne kadar başarılı olursa olsun, eğer genel askeri esas dahilinde bir güç olamamışsan, “gerekirse ben bu işte sonuna kadar varım ve hepsini de yapabilirim” deme gücünü gösterememişsen, o zaman senin kendini savunman, eksikliği ve tasfiyeciliği görüyor olsan bile, sadece kuru bir iddiadır. Çünkü ordu elemanı ve hele bir komutan, genele karşı kendini sorumlu hisseden, varsa tasfiyecilik üzerine giden, varsa yetersizliği aşan ve böylece başarının yolunu sağlamlaştıran kişi demektir. Peki içinizde böyle olanlar var mı? Belli ki yok.

Artık şu soruyu daha yakıcı bir biçimde sormak gerekir: Acaba gerçekten siz, yaşama inanıyor musunuz? Mücadele ile yaşamın özgülleştirilmesi gerektiğine emin misiniz? Belki size acayip gelebilir, ama ben bu soruyu size sormaktan geri duramıyorum. Acaba bir hevesin kurbanı mısınız, bir maceracı mısınız? Eğer değilseniz, o zaman doğruyu bilince çıkarmanız gerekir. Şimdiye kadar lümpen özelliklerle, bir hamal gibi, bir serseri gibi, bir kariyerist gibi katılmanız da mümkündür. Ama bunlarla başarıyı yaşamak mümkün değildir. Bunlarla özgürlüğün kazanılması, kazanılsa da kıymetinin bilinmesi mümkün değildir. Bu noktada muazzam örgütlenmiş lümpen kişilik kendini örtbas ediyor. Özgürlüğün yaşamla ilişkisi nedir, onurla ilişkisi nedir, bunun için neden savaşım gereklidir? Bu konularda fazla bağlantı kuramıyor. Böyle kişilikler yapımızda çok etkilidir. Sorumlu düzeyde savaşmıyor, savaşı sanat düzeyinde geliştirmiyor ve bu da işte siz oluyorsunuz. Bir de köylüler var ve bir komuta etkisi altına alınmışlar. Komutan ne derse onu yapıyor, “öl derse ölürüm” diyor. Zaten çoğunun böyle öldüğünü de bilmeyen yok. Yani sadece emirden anlayan bir komuta gücü yaratılmıştır.

Şimdi bu nokta da bizim için çok yakıcıdır. Bir komuta gücünü yarattığımız doğrudur. Biraz emir nizamının yürürlükte olduğu ve böyle bir gelişmeyi halkımızın bile artık kabul ettiği söylenebilir. Ama bu nasıl oldu? Şimdi sahte komutanlara göre, bu durum çok iyi, nereden olduğu hiç mühim değil, önemli olan kişiye öl dediğimizde ölmesini sağlamaktır! Şimdi bu konuda hem çok ciddi ola-

caksınız, hem de bunun kesin ne anlama geldiğini bileceksiniz. Öyle adam öldürmenin veya öldürmeye buyruk vermenin ucuz bir iş olmadığını ve sizin bu konuda bir katilden bile daha tehlikeli bir katil durumuna düşme tehlikesinin olduğunu bilince çıkaracaksınız!

Düşman genelkurmayı bile “bir askerimin düğmesi söküğe ben o gece uyumam” der. Özellikle kendini komuta düzeyinde görenlere söylüyorum: Düşman bunu söylerken, sizin onlarca yoldaşınızın bir hiç uğruna, basit bir tedbirsizlik nedeniyle şahadete gitmesi söz konusuysa, o zaman siz kimsiniz? Acaba caniler böyle olabilir mi? Bu soruyu kendinize soracaksınız ve biraz bizim çabalarımıza bakacaksınız. Çünkü, sizin sefaletiniz ve trajediniz buradadır. Şimdi bir çırpıda dağ gibi on militanın ölümüne yol açmak basit midir sizce? Diyemezsiniz ki, “ben bunu başka türlü kullanamazdım.” Hayır, on militanla bir şehir basılır. Yine on militanla devrilmeyecek bir düşman hedefi yoktur. Bunu gözden çıkar, ama gereken düşman hedefini de vur. Sizininki böyle değil, sizininki bir hiç uğruna, bir tedbirsizlik uğruna gitmektir. İşte isyan buradadır. Eşeğini kazığa bağlayan bir köylü kadar bile tedbir almazsanız, o zaman siz kimsiniz? İşte ben, en büyük öfkeyi burada gösteriyorum. Biliyorum ki bunların çoğu da iyi niyetlidir. Oldukça fedakar ve cesur gibi de gözüküyorlar, ama kural yok ve adam harcama makinesi gibidirler. Burada kıyameti koparmak yerindedir. Çünkü halkımızın ezik yüreği buradadır.

Böyle sahte komutanlara sormak gerekiyor: Neden köylünün eşeğini kazığa bağlaması kadar özen göstermiyorsun? Bir yoldan geçerken, bir dağda üslenirken, herhangi bir hedefi belirlerken niye dikkatli olmadın? Bazıları “yorgunduk, zora gelmek istemiyorduk, donduk” diyorlar. Bunu söyleyen bir kişi ölümü göze almalıdır.

Yeni komutanlık esaslarımızı geliştirirken, bunlara dikkat edeceksiniz. Çoğunun o basit biçimde dile getirdiği birkaç husus idam için yeterlidir. Bunlar şimdi savaş yasalarımıza alınacaktır. Ordumuzun bütününe içine alan ve en üst komutandan en alt savaşınsına kadar hepsinin yirmidört saatlik yaşamını ve çalışma tarzını kural ve kaideye bağlayan kapsamlı ve genel bir ordu yönetmeliği hazırlanacaktır. Ben şimdi yanıyorum, böyle bir emir ve nizam düzeni niye yaratmadım diye. Bir emir düzeni yaratmak için yalnız benim

çabalarım yetmez. Sadece benim çabalarımın tanık olmak adamı dehşetli kılar. Biliniyor ki, eskiden değil emir-komutaya gelmek kimse iki lafı dinlemeye bile gelmezdi.

Kürdistan tarihinde bu düzey nasıl aşıldı? Bir halkın söz dinleme imkanı, yine PKK içinde bir hiyerarşi, PKK içinde bir askeri yapı, PKK içinde gerektiğinde ölüme gitme durumu nasıl yaratıldı? Sen bunu bilmeyeceksin, ama ne de olsa insanlar emrinde diye sigaran için beş insanı birden harcayacaksın! Hatırlıyorum, böyle örnekler de var. “Git şu köyden ekmek getir, sigara getir” denilerek, bir çırpıda üç-beş savaşı ölüme gönderiliyor. Kuşkusuz bunu yapan ölümlü hak ediyor. Şimdi bunlar yaşıyorlar, ama bunu ne kadar hak ediyorlar. Hala her gün böyle gruplar gönderiliyor. Peki nasıl gönderiliyor bunlar? Lojistik filan denilerek yalan söyleniyor. Lojistik için bile olsa beş gerillayı böyle köye göndermek suçtur. Yemeğini düşünen adam, bunun beş gerillanın canı pahasına olmayacağını da önceden bilmek zorundadır. Sen komutansın, gece gündüz düşüneceksin ve bunun doğru yolunu bulacaksın. Beş gerillayı bir köye ancak o köyü fethetmek için insan yollayabilir. Hatta köy de yetmez, ancak bir şehri fethetmek için yollayabilir. Peki savaşıya bu temelde mi yaklaşıyor? Belli ki hayır. O zaman ben de bu noktada kıyameti koparacağım.

Ben ölümüne çalışarak bir ordu gücüne ulaşan insan eğittim. Ama bütün pratik alanlar bir insan harcama makinesi oldu. Bu nedenle, şimdi karşıma iki kişi çıkıp da namuslu bir-iki söz söyleyemiyor. Savaşı yetiştirmeyi siz kolay mı sanıyorsunuz? Kürt gerçeğinde değil böyle ölümüne savaşı yetiştirmek, babalar kendi oğullarını doğru dürüst çalıştırmak ve onlara emir vermek için bile yollarını verirler. Hatta şu anda emrini tam uygulatan baba da yoktur.

Tabii bizim komutanlarımız bunu da anlayamaz. Halbuki bu emir dinleme durumunu yaratabilmek için biz neler neler yaptık. Bunlar herhalde sizin ağız kokunuzu çekmek için ölüme gitmiyorlar; bir önderlik talimatı var ve onun gereğini yerine getiriyorlar. Zaten yüzde doksan buraya bağlı. İşte şehitler var ve tümü buraya bağlı; biraz namus meselesi var ve o da buraya bağlı. İşte bu temelde ölümüne gidiyorlar; ama gönderen sensin ve esas amaçtan saptırıyorsun. Hiç ölünmemesi gereken yerde emri veren sen oluyorsun. Gereken

tedbiri almıyor, gereken düzenlemeyi yapmıyorsun.

Peki “bütün bu olanlarda benim payım ne kadardır” sorusunu kim kendine sorabilir? Bu temelde kendi vicdanını kim ayaklandırabilir? İşte burada hepsi kaçıyor, siliniyor ve lafazanlık burada ortaya çıkıyor. Bu durum da sizin kişiliğinizin kaç paralık olduğunu gösteriyor. Herkes savaş gücümüzü nasıl kullandığını söylesin. Çoğu komutan savaşıyı bir yük gibi görüyor. Sormak gerekir; savaşçı olmasa sen kaç gün yaşayabilirsin? Kaldı ki böylelerinin yaşama öyle fazla saygı gösterdiği de yok. Zaten halkın savaşla ne kadar bağlantılı olduğunu bilse, yine savaşçıların savaş içinde ne anlama geldiğini bilse, ayrıca kendi rolünün ne olduğunu da doğru olarak bilebilse, o zaman bu durumlar zaten ortaya çıkmaz.

Benim sahamda niye bu durumlar ortaya çıkmıyor ve kolay kaybediliyor? Tüm komutanlara bunu soruyorum. Kaldı ki benim alanım sınırlı ve ben öyle anlı şanlı komutan olduğumu da iddia etmiyorum. Sadece yaptığım bazı çalışmalar var ve onlardan söz ediyorum. Örneğin, askeri inancı yaratmak, askeri morali yaratmak, herkesin kendine bir asker gözüyle bakmasını sağlamak, silahı omuzlamak, ölümü göze alacak kadar cesaret ve fedakarlık durumunu geliştirmek bizim çalışmalarımızla gerçekleşiyor. Bunlar da az gelişmeler değildir. Akıllı bir komutan olsaydı, bizim sorumluluğumuz altında bunun ne kadar kıymetli bir gelişme olduğunu bilirdi ve üzerine birkaç destan yazardı.

İşte biz, burada bütün bunları yaptık ve insanlarımızı yeniden yarattık. Bunun nasıl gerçekleştirildiğine herkes tanıktır. Ben burada bunu başarıyorum da, sizler özgürlük dağlarında mı yapamıyorsunuz? Savaşa gelenlere doğru dürüst bir “hoşgeldin” demiyorlar. Moralle oynamak için ne lazımsa onu yapıyorlar. Şimdi bu hangi kitapta yazılı? Siz almışsınız; her şeyi ben ayağınıza getireyim diye. İdeolojide öyle, siyasette öyle. Örneğin teoriyi hazırla beynine koy; siyasi etkinliği geliştir önüne koy! Bunları yapıyorum da, acaba bunlara dayanarak bir siyasi çalışma, bir askeri çalışma yapmak isteyen var mı? Çoğu inceleme gereğini bile duymuyor. Bu kadar savaşçı gücünü ve olanağı bizim adamın önüne koyunca elbette bayılır buna, hiç çalışır mı? Ama o zaman da işte PKK merkezi kendini savunamaz benim karşımda. Neden bir komutan kalkıp da yüz

akıyla “ben şu işi hakkıyla yerine getirdim” diyemiyor? İşte bu hususlara dikkat edilmediği için.

Siz kolay mı sanıyorsunuz asker olmayı, merkez olmayı, komutan olmayı? Ben şu anda tekim ve karşınızda niye bu kadar etkiliyim? Tabii gücümü doğrulardan, yaptığım çalışmalardan, işlere kursuz denilecek kadar tüm gücümü toparlayarak yüklenmemden alıyorum. Size göreyse bu hususlar hiç önemli değil, babadan kalma yöntemler, köylü kurnazlığı, aydın demagojisi önemli. Onlar da bir şey kurtarabildiniz mi? Eğer kurtarılsaydı zaten geçmişte kurtarılırdı ve tarih karşısında durumunuz böyle olmazdı. Şimdi bu hususları çok yakıcı bir biçimde anlamak lazım. Bir yandan lafazanlık, diğer yandan hamal pratiği almış başını gidiyor. Ondan sonra da benden yaşam isteniyor. Peki bu mümkün mü?

Şimdi bütün bu hususlar sizi mutlaka hem ciddi olmaya ve hem de çok yüksek bir askeri anlayış sahibi olmaya götürmelidir. Bu konularda anlattıklarım ciltler dolusudur, eğer inceleme gereği bile duymamışsanız daha sizi nasıl yürütelim? Şimdi halk ordusunun inşasından ve yeniden düzenlenmesinden bahsediyoruz. Önce anlamak ve bir de anladığımı uygulama dürüstlüğünde ve gücünde olmak gerekiyor. Yani askerliğin “ABC”sinden mi başlasak, felsefeden mi başlasak, bilemiyorum. Çünkü en temel bir taktik husus olarak mesela bir dağda insanın kendini koruyabileceği yer iyi bir kayalığın altıdır. Herhalde bunu da hepinize tek tek öğretmek gerekmez. Düşünün yani, bir kuşu bile bıraksan veya bir keçiyi bıraksan kendini tehlikeden nasıl sakınması gerekeceğini bilir. Peki siz bir keçiden daha gerisiniz dersem bu yakışır mı? Fakat öyle olduğunuz ortaya çıkıyor. İşte ordulaşmadaki en ilkel düzey bunu gösteriyor.

Hala diyoruz ki, filan eyaletimiz üslenmeyi doğru alanda yapmamıştır. Neden? Çünkü hepsi dağın eteğindedir. Amed'e bakıyorsun, Garzan'a bakıyorsun, Botan'a bakıyorsun, hepsi en tutulmayacak yerde üslenmişler. Orada da en açıkta bulunuyorlar. Bu savaşla alay etmektir. Neymiş de biraz kolaylık varmış, biraz çorba varmış. Peki hiç asker bunları düşünür mü? Fakat utanmadan, sıkılmadan öyle yapanlar var. Ben, “üslenme burada ve böyle olmaz” diyen kimseyi görmedim. “Yoldaş, ben isyan ettim, taktiğe gelmemenin karşısına çıktım, şahane bir direnme gösterdim ve bir adım ileri attırdım” di-

yen tek bir adamımız yok. Belli ki hepsi düşkün, hepsi uzlaşmacı.

Düşmanı bu dağlarda tüketmenin binbir tarzı geliştirilebilirdi. Zaten bizim yapı da buna hazırlanmıştır. Ama kullanan olmadı. Yalnız dağlar da değil, diğer yerler de böyle. Bu kadar eğitim imkanı veriyorum; eğit kendini, ağzın iki laf etmesini bilmiyor, politikadan anlamıyorsun diyorum, bizimki hiç oralı olmuyor. Halbuki bizim kitapları düşman bile eğitim kitabı haline getirmiştir. Peki sen niye alıp özümsemiyorsun? Yani şimdi bu neye benziyor? Açlıktan kaburgaları kırılmış ata benziyor. Önüne istediğin kadar arpa koyuyorsun, ama yemiyor, kabız olmuş. Bizim adamımızın durumu buna benziyor. Halbuki öğren, özümse; çünkü buna çok ihtiyacın var.

Tabii bu durum, tamamen bir hastalık durumuyla karşı karşıya olduğumuz anlamına geliyor. Hastasınız, hem de ciddi boyutta; yaşam hastasıdır. Düşmanın öldürücü darbesini yemişsiniz ve belki de komalıksınız. Başka türlü durumunuza izah getirmek zordur. Düşüncede sistematığı böyle bırakan, ruhta keskinliği böyle bırakan, günlük yaşamda kendini böyle koyuveren adam, askeri anlamda ve halk ordusu yaşamında bir komalık hastadır. Kendinize iyi bakın; başka size ne diyeyim! Eğer asker olduğunuza inanıyorsanız, size ancak bu cevabı verebilirim. Ben kendimi günlük olarak PKK'de bir şeyler yapabilir kılmak için bu kadar yoğun disiplin altında tutuyorsam, herhalde bundan sizin nasıl olmanız gerektiği anlaşılır. Kaldı ki benim görevim sizinki gibi askerlik yapmak, sıcak cephe içinde birlik yönetmek değildir. Çok genel bir görevdir benimkisi. Ama buna rağmen yaşadığım yoğunluk düzeyine bakın, kural ve disiplin gerçeğine bakın ve sizinki ile kıyaslayın.

Artık bu ucubeliği ortadan kaldırmak lazım. Tamam yani, ben ordumuzun da en üst düzeydeki sorumluluğunu üstleneyim. Fakat siz de kendi sorumluluğunuzun ne olması gerektiğini bilmeli ve yüklenmelisiniz. İşte sizi ancak bu geliştirir, başka türlü sıradan bir köylü, bir hamal olmaktan öteye gidemez ve gelişemezsiniz. Gelişmeyen de gelişen tarafından yenilip yutulur.

Şimdi bu gelişmeme teorisine, bu hamal teorisine kendini bağlı tutanlara soruyorum: Nasıl yaşatayım sizi? Halkımız kendini bir kader anlayışı içinde tuttu ve bitirildi. Ona çare olarak partiyi düşündük ve gelişmenin olabileceğini ispatladık. Fakat onu da, şimdi siz,

kendi yetmezliğinizle ve inanılmaz yanlışlıklarınızla durdurmak istiyorsunuz. Hem de askeri alanda, yani en temel kurtuluş alanında, yaşamın en temel zaptedilmez alanında. Eğer bu çerçevede ciddiyeti esas almış olsaydınız, baştan itibaren işlere bu kadar ciddiyetle girmiş olsaydınız, biliyor musunuz şimdi biz Kürdistan'da neler yapmazdık? Biliyor musunuz, bu düşmandan şimdi eser kalmazdı. Ama çoğunun kendini yormamasından ötürü buna ulaşamadık. Kendini yormama, zora sokmama acaba kime ne verdi? Şimdi hepsi nerede? Hiçbir şey yapmadan ve birkaç haftalık mücadele bile vermeden nereye gittiler? Kendinizi doğru ve yeterli katamamanız bunca şahadete yol açtı dersek, acaba ne cevap vereceksiniz? Bu hususları düşünebiliyor musunuz? Ama sizde düşünce, vicdan yok!

Aslında parti büyük öğretiyor, ama öğrenmeye yanaşmıyorsunuz. Yanaşmıyorsunuz derken, biraz art niyetlisiniz veya çok olumsuzsunuz demek istemiyorum. Askeri üslubu, askeri tarzı, askeri derinliği, yani düşmanı yenilgiye götürecektir büyüklüğü esas alın demek istiyorum. Yoksa genelde benden iyi bir askersiniz, benden daha çok çalışıyorsunuz, benden daha fazla fedakarsınız. Ama mesele bu değildir. Her zaman söylediğim gibi, askerlik büyük bir sanat ister. Köylüler de cehennem azabı altında çalışıyor, açlık, soğuk, sefalet ve ızdırap içindeler. Fakat bu onların iyi bir asker olduğunu göstermez. Siz de dağda öyle açlıktan ve susuzluktan mahvoluyorsunuz. Köylüler de böyle, hamallar da böyle. Ama ciddi bir halk ordusu elemanı bu durumu kabul etmez. Mesela ben kabul etmem. Askerlik geliştikçe düzen gelişir, düzen geliştikçe yaşam gelişir, yaşam geliştikçe de sağlıklı bir kişilik gelişir. Hamallıkmış, bilmem lafazanlıkmış, gelişen askeri yaşam ortamında bunların sözü bile edilmez. İşte buna var mısınız; gerçekten ordulaşmaya var mısınız diyeceğim. Belki hayretle karşılayıp “şimdiye kadar yaptığımız nedir” dersiniz. Ama yaptığımız size kalsın, sizin olsun. Aman onlarla bize gelmeyin. Ben, bu anlamda size diyorum ki, ciddi olarak var mısınız? İşte 5. Kongre sürecimizde yeniden ordulaşma ve yeniden düzenleme derken, ben bu soruyu soracağım ve onunla başlatacağım.

Bunun anlamını şimdi biraz çizdim. Zaten yıllardır da vermeye çalışıyorum. Bu temelde siz, ordulaşmaya gerçekten var mısınız?

Acaba bir kişi komutan olmak istiyor mu? Evet, herkes komutan, ama sorayım birisine sen nasıl komutan olacaksın? Bu soruların cevabını kesin almamız lazım. Eskiden çoğu zaman parti imkanlarını kullanın diye verirdik, ama şimdi bunun mümkün olmayacağını belirtmemiz gerekir. Bir asker nasıl asker olmak istediğini, bir komutan nasıl komutan olmak istediğini bilmeli.

Mesela hemen söyleyeyim; askerın yetki ve sorumlulukları nelerdir, ne kadar eğitim, nerede ve ne kadar savaşım, bunları adı gibi bilmeli. Komutan kimdir, görevi, sorumlulukları, yetkileri nelerdir, o da bunları bilmeli. Bundan da öteye, komutan olmak isteyen herkes birer plan sunacak ve “ben şu sahada, şu kadar güçle, şu kadar eylemlilikle, şu başarıyı sağlama sözünü veriyorum” diyecek. Her komutana bundan sonra bu temelde görev ve yetki verilecek. Bir askerın ve bir komutanın görevleri, yine bütün savaş ve ordu düzeninin her alanı ayrıntılı yönetmeliklerle kural ve kaideye bağlanacak. Ordudaki herkes kendi hak, sorumluluk, görev ve yetkisini adı gibi belleyecek. Eğer böyle olursa, bir komutan ölümüne bağlı kalır üstlendiği göreve. Zaten başarırsa komutandır, başaramazsa yer bulamaz ve yargılanır. Görevi başarmayan her zaman ve her yerde yargılanır. Ama siz, tam tersine, en büyük başarısızlıkları iyi bir komutan gerekçesi haline getirmek için her türlü demagojiye fırsat tanımışsınız, kendini dayatmaya fırsat vermişsiniz. Bunları aşmadan kesin ordu olunamaz. Saflarımız bu tiplerle dolu ve ordulaşmak için bunları kesin aşmamız gerekiyor.

Siz ordulaşmak istiyorsunuz. Buna büyük saygı duyarım. Nitekim ben, en çok buna saygı duyuyorum ve bağlıyım. Peki siz de, acaba benim buna gösterdiğim kadar saygılı olabilecek misiniz? Bana değil, kendinize, kendi emek ve yaşamınıza. Buna da mı saygınız yok. Buna da saygısı olmayanları, “sen serserisin” diyerek bir tekme vurup atmak lazım. Yaşama saygısı olmayanın, halka ve orduya saygısı olur mu? Kurala saygısı ve kurala bağlı olmayanın, yoldaşına ve dolayısıyla kendisine saygısı olabilir mi? Böylelerinin de orduda yeri olabilir mi? Ordu, aynı zamanda yüksek duygu ve yüksek sorumluluk hissi isteyen bir iştir. Çoğunun üzerinden pislik akıyor, yetmezlik akıyor, ama o kılımı bile kıpırdatmıyor. Böyle ordu kişiliği olmaz. Ben şaşıyorum, siz bu kişiliği şimdiye kadar nasıl

taşıdınız? Neredeyse tek tek her birinizin yakasından tutup sarsmak geliyor içimden. Eskisi, yenisi farketmez, şimdiye kadar sen nasıl böyle yaşadın demek gerekir. Hem askerliğe sevdalanacaksın, hem silah sevdasından vazgeçmeyeceksin, hem de böyle binbir kusurla dolu geleceksin. Böylelerine söyleyeyim; bu işin ne kadar ciddi olduğunu niye öğrenmediniz? Bu işin başarı çizgisinde emredici olduğunu ve önünde engel tanımayacağını niye önceden farkedip de ona göre yüklenmediniz? Aynı zamanda, bu işin yetersizlik kabul etmeyeceğini neden zamanında kavrayamadınız?

Askerlikte yetersizlik kavramına yer yoktur. Yani “şu iç ve dış nedenlerden ötürü hedefin üzerine gidemedik veya başarılı olamaktan alıkonulduk” demek suçtur. Askerlikte tek doğru olan “başarı için her şeyi yaptım ve başardım” tarzı ve sözüdür. Doğru olan budur; görev gereği ne ise onu yapmaktır. Şunu çok iyi bilin ki, başarmayan asker olmaya layık değildir. Halk savaşında, sıcak savaşında da zaten başarmayan, başaran tarafından imha edilir. Her görevi başaran yaşar, başaramayan ise yaşayamaz. Savaş gerçeği de zaten başka türlü ifade edilemez. Şimdi bizde öyle bir durum yaratmışlar ki, yaşıyor muyuz, ölüyor muyuz; geliyor muyuz, geriliyor muyuz; belli değil.

Peki size göre yaşamak mümkün değil mi? Yine bu soruya geldim. Acaba siz çoktan mı ölüsünüz? O zaman bu yeminlere, söz vermelere, söz kesmelere ne demeli? Ne zaman ciddileşeceksiniz, ne zaman yaşama geleceksiniz? Tabii bu söylediklerimi doğru anlamalısınız. Siz başka yaşamlara geliyorsunuz. Sizin köylü yaşamınız, küçük-burjuva yaşamınız dillere destan olabilir, ama bana göre bu yaşam değildir. Yaşam olmadığını da gösterdim. Yine bireycilik, bireysel yaşam çok bayıldığınız bir yaşamdır, ama bana göre yaşam değildir. Çünkü ordulaşmayı, savaşımı ve dolayısıyla da yaşamayı tehdit eder. Ben neden şimdi pürdikkat partiliyim, neden pürdikkat ideolojik, siyasi, örgütsel ifade olmaya çalışıyorum? Belli ki halkın özgür yaşamı için, halkı kimlik sahibi kılmak için, halkı yürek ve irade sahibi yapmak için, halkı biraz savaşırabilmek için. Benim durumum başka türlü tanımlanabilir mi? Bir asker bundan daha fazla emir adamı durumundadır. Zaten askerinin emre hazır olması meşhurdur. Bizimki ise bunun tam tersi oluyor. Silah eline alan, emir-

söz dinlemeyen başına buyruk biri haline geliyor. Kuşkusuz bu öz-gürleşme değil, lümpenizmin, serserileşmenin son durağıdır. Bastır-macılık ve boyun eğmecilik yapanlar, kendi lümpenliklerini ve kö-leliklerini en üst sınıra vardırmışlardır. Bizdeki durum budur ve bu-nun başka bir anlama gelmeyeceği çok iyi bilinmelidir.

Basit gibi görünen, fakat çok tayin edici olan ordu esaslarını biz başlangıçta temel alsaydık, sadece 1980'lerden sonraki hazırlık ça-lışmalarımızı böyle yorumlasaydık, bir çekirdek kadro bu konuda taviz vermeseydi, şimdi on tane Kürdistan kurmuştuk. Taviz vere vere, esaslarla ve değerlerle oynaya oynaya işte bu duruma geldik. Adeta boğulurcasına bir atmosfer içine sokulmak isteniyoruz. Hal-buki ilk defa tarihimizin en zafere gidebilecek savaşımını olanaklı kılmış ve bunun bütün imkanlarını yaratmıştık. Ben çok iyi biliyo-rum nelerin nasıl yaratıldığını. Fakat bunların üzerinde tepinme, ucuz komutanlık yapıyor ve önderlik taslamaya bayılıyor. Böyle yapanlara şunu çok açık söylüyorum: Böyle yapmayın, böyle ya-parsanız “eşekten” daha beter bir duruma düşürülürsünüz. Bir halka saygılı olmayı, tarih ne emrediyorsa onun gereklerini yerine getir-meyi bileceksiniz. Eğer düşman karşısında onurlu diyebileceğimiz bir yaşam parçası olmak istiyorsanız, o zaman gereklerini yerine getirmeyi ve saygılı olmayı bilmeye çağırıyorum.

Biz yaşamakta iddialı olanların, özgür yaşam ilkesinden vazgeç-memişlerin örgütüyüz. Hiç kimse başka türlü PKK' yi hayal etme-meli ve PKK'nin içine başka hesaplarla girmemelidir. PKK'nin en temel ilkesi böyle bir özgür yaşam ilkesi olduğuna göre, hiç kimse, “işte kendimi kurtarmaya geldim, hastayım ve PKK beni kurtarsın” dememelidir. Hayır, PKK sağlığı olanın, özgürlük savaşımına güç yetirebilenin adım atabileceği bir harekettir. Hastaysan, git kendini başka yerde tedavi et. Açsan, git başka yerde kendini doyur. Senin yerin burası değil. Eğer bela olmuşsan, git başka yerde kendini da-yat, burada olamazsın.

Belli ki iyi niyetimiz çok kötü kullanılmış, halkımıza bağlı olma-mız ve insanlarımıza derinden ilgi göstermemiz çok istismar edil-miştir. Tabii önleyeceğiz bunu. Bu işe nasıl adım atılması gerektiği-ni söylediğim gibi, bunun nasıl olmaması gerektiğini de söylüyö-rum. “Biz lümpeniz, biz belayız” lafi belki başka yerde söylenip id-

diası da taşınabilir, ama benim karşımda olamaz. Çünkü az çok kendimi kanıtlamışım. Ben, belanın belası olan TC'ye karşı sabırla ve inatla buraya kadar gelebilmişim. Ki, ondan daha belasının da olmayacağını söyleyebilirim. Büyük bela ile başeden kişi herhalde küçük belalarla daha rahat başedebilir. O zaman haddinizi bileceksiniz. “Neyin karşısındayız ve nasıl olmalıyız” sorusuna doğru cevap vereceksiniz. İşte saygılı olmak budur. Tabii eğer saygınız varsa, bu konuda iddianız varsa ve bunun gereğine inanıyorsanız.

1980'lerin başından itibaren yaşanan gelişmeleri an be an hatırlıyorum. 1981'in hazırlığı, 1982'nin hazırlığı, ardından o ülkeye yöneliş, üçyüze yakın gücün ülkeye aktarılışı, hele o zaferden başka hiçbir şeye olanak vermeyen dağlara ulaşım ve o silahları ele geçiriş, daha sonra peş peşe imkanı kullanamama ve ucuz kaybetme vb. hepsini bugün gibi hatırlıyorum. Bu yıllar, hem en çok umutlandığım, hem de hayıflandığım yıllar oluyor. İnsan kendisiyle ve tarihiyle oynar da bu kadar değil; yine ele geçen fırsat ve şansı teper de bu kadar değil. Her arkadaşı için öyle öfkelenip öyle üzüliyorum ki, niye böyle yapıyorlar bu arkadaşlar diye. Bir sigara için dersem, herhalde mubalağa sayılmaz. Bu bir felsefe, Kürt felsefesi. Ama bu felsefenin de nereye götürdüğünü herhalde biliyorsunuz. Bu yıllarda birkaç adam gereken derinliği yakalasa ve tarihin sesini dinleyebilse, dağlar ne vaat ediyor diye sorsa, insanımızın neyin beklentisi içinde olduğuna yürekte inansa ve bütün gücünü ortaya koysaydı, arzuladığımız başarıya ulaşmak için bu yeterliydi. Zaten gerisini ben tamamlamıştım. İyi laf anlayan ve onu amansız pratiğe geçiren birkaç kişi olsaydı, biz bu işi başarırdık. Fakat hepsi kendine sevdalı, ondan sonra da “gel kurtar bizi” deniliyor.

Aynı tehlikeyle acaba şimdi de karşı karşıya gelebilir miyiz? Hayır. 5. Kongremiz yeni bir temel atacaktır. Ordu yaşamını felsefesi ve moralinden tutalım taktik esaslarını düzenlemeye, en ince yönetmeliklere bağlamaya kadar hepsini belirleyecektir. Fakat yine de diyorum, boşa çıkaran olur mu? Çünkü adamlarımı iyi tanıyorum. Zaten dersimi iyi almasaydım bu kadar çözümleme yapmazdım. Eğer kılcal damarlara kadar bir operasyona başvurma gereğini duyduysam, bu sizin körkötürüm veya kördüğüm olmuş kişilikleriniz yüzündendir. Yani dersimi büyük aldım; bu yıllar benim için en büyük

ders alma yılları oldu. Biliyor musunuz, benim bu kadar çözümlenemeyen ve kendimi bu kadar iyi ayarlayabilmem sizin bu kördüğümünüz sayesinde. Kıyamet kadar “yaşama gelemiyorum, kurula gelemiyorum, başarıya gelemiyorum” tutumları var. Peki neye geliyorsunuz? Ölüme, başarısızlığa, dağılmaya, düzensizliğe, keyfiliğe geliyorsunuz. Acaba “bir büyüklük bana da yarasır, bir büyüklüğü ben de ortaya çıkarayım” demek suç mudur? Yani bu kabul edilmez tutum, en temel özelliklerimize bir tepki midir? Siz küçüklüğün adamısınız ve bir büyüklüğü istemek size çok zor ve imkansız geliyor. Ama unutmayın bu düşmanın yarattığı bakış açısidir. Ben bunu çok iyi biliyorum.

Kendi yaşam öykümde dile getirdim, umarım anlamışsınızdır. İnanılmaz ölçüde hiçlik sınırlarında dolaşıyordum. Küçültülmenin, alaya alınmanın, büyüme imkansızlığının, hatta yaşamın anlamını bilebilme imkansızlığının amansız girdabında dolaşıyordum. Ama bunlara rağmen biz çıkışı yaptık. Hiç kimse, bu işe adım atarken benim kadar alayla karşılaşmadı. Her şeye rağmen, benim başarabildiğimi gördünüz. Fakat siz bu öyküden de fazla ders çıkaramıyorsunuz. En utanılabilir koşullarda bile bir kişi nasıl kendini yaşama doğru çekiyor? Şimdi düşünün, bir halkın kurtarılma görevi birinize verilseydi acaba ne yapardınız? Hiçbir imkan yok, hiçbir ilişki yok; halk gerçeği açısından da bu böyle. Şimdi ben, iki kelimelik düşünce için bile yıllarca savaş yürüttüm dersem, siz bunu da anlayamazsınız. Para hikayesi için yılları nasıl kullandım dersem, bu da anlaşılmaz sizin için.

Zaten askeri tarihimizi anlatmak için de sanıyorum sizi bu kavramlarla biraz eğitmek gerekiyor. Eğitmekten öteye, imkansızlık nedir, hiçlik nedir, ufak bir para bulma meselesi nedir, bütün bu hususları size özümsetmek gerekiyor. Örneğin bir tabanca bulmak sadece teknik anlamda bir sorun değildir. Silahlı bir adamı ortaya çıkarmak, bir devrimci hareket için çok zor bir sorundur. TC'ye karşı Kürdistan için silahlı bir adam ortaya çıkarmak sandığınızdan bin kat daha zor bir iştir. Şimdi siz silahı sopa gibi elinize alıyorsunuz, ama bunun öyküsünü gelin benden dinleyin. Yine biraz da kendi geçmişinize bakın, unutmayın ki bir çakı bile taşıyamıyordunuz. Evet, silah taşımak şereftir, ama gerçeğimizle bağlantılı olarak ele

alınırsa bir anlam ifade eder.

Tarihe inkarcı yaklaşımdan kesin uzak durmak gerekir. Sizin genelde halk, özelde ise PKK tarihine inkarcı yaklaşmanız, yetmez militanlığınızın en önemli bir nedenidir. Artık bunu kesinlikle aşmak lazım. Bu savaşı görüyorsunuz, ben sıfırdan ve hatta daha ötesinden aldım ve buraya kadar getirdim. Bunu adım adım nasıl geliştirdiğimizi şimdi herkes biliyor. Yani bugün öykü ne demektir? Bu, adım adım Kürdistan'da silahlı savaşım düzeyine ulaşmak demektir. Yani bugün bir şeyseniz, bir adınız varsa, bir yüreğiniz varsa, ona ulaşmak demektir. Şimdi çoğu hiç oralı bile değil, “ben kendimi yarattım, dağları yaratan adam benim” diyor. Yalandır, aldatıyor böylesi kendilerini.

Bundan uzak durun. Özellikle tarihi gerçekleri iyi anlayın. Neden yalanı esas alıyorsunuz, bununla nereye varırsınız? İnsan inkarcı olur da, bu kadar olmaz.

Yaptığınız tam bir çocukluk ve öyle alıştırmışsınız. Ama ordu da çocukluk olmaz. Ordu, ateşle oynama sanattır. Çocukluk edersen, elini yakarsın. Zaten her gün yakıyorsunuz ve elini bu kadar yakan kişi de orduda kalmaz. Kalınamayacağı da gelinen noktada zaten açığa çıkıyor.

Eğer yüksek teoriden anlamıyorsanız, bari çırılçıplak bir yaşam öyküsünden ders çıkarmayı bilin. Ben işte hep öyle yapıyorum. Bir mermiyi, bir kuruş parayı nasıl elde ettiğimi hala anı anına yaşıyorum. Peki sizin bu savurganlığınız, bu çılgınlığınız nedir? Ortada sandığınız gibi bir durum mu var? Hayır, sadece bir politik durum var ve biz de onu idare etmeyi bilmeliyiz. Bir dostun karşısında nasıl sözün en güzelini, en canalıcı olanını seçmeye çalıştığımı; ele geçen her türlü fırsattan istifade ederek nasıl yerli yerine oturtmaya çalıştığımı; bu tarzda mevcut politik dengeyi, politik süreci ilerletmeye çalıştığımı acaba aklınıza getirebilecek misiniz? Elbette, Allah'tan yürütülmüyor bu işler, politik sanatla yürütülüyor.

Yaman bir komutan olamamanız, işte bu tarzdaki PKK önderlik gerçeğinin edinilmemesinden de kaynaklanıyor. Mevcut durumunun en önemli bir nedeni de budur. Oysa bana göre yüreği büyük olan, insanımızı kendine getirecek ve çizginin zaferini sağlayacak olan adam bu temelde yaratılır. Ben kendimi bile her gün böyle ele

alıyorum. Kendimi bile hala hiç yeterli görmüyorum, sadece ana doğrultuyu yakaladığımı söylüyorum. Açık söyleyeyim; sizin tarzınız, bana göre bir çorbayı bile kurtaramaz. Değil vatani kurtarmak, değil düşmanı önlemek, sizi kurbanlık kuzu olmaktan bile kurtaramaz. Yani ne çorbayı kurtarır, ne de kurbanlık kuzu olmanızı engeller. O halde mütevazı olalım ki, doğruyu yakalayalım.

Bunları şunun için söylüyorum: Belki şimdi çok iyisiniz, belki çok gelişmişsiniz, muhtemelen biraz da öylesiniz, ama siz geçen yıllara ve bu gelişmenin nasıl sağlandığına da bir bakın. Böyle yapmazsanız bu gelişmenin değerini bilemezsiniz. İçinizde bu değeri bilemeyen kişi de az değildir. Onlarca savaşıyı, silahı gözden çıkaran adamlarımız da az değildir, hem de merkezden. Her yere birkaç tasfiyeciliği dayatan komutanlar da az değildir. Ben bunlara söylüyorum, kimse yanlış anlamasın. Geçmişte mutlak yapılması gerekirken yapılamayan duruma ve bunun kişiliklerine söylüyorum. Çünkü benim için geçmiş, öyle kolayca unutulacak ve bir yana bırakılacak bir durum değildir. Çok iyi biliyorum, bu geçmişin dersleri amansız göz önüne getirilmeden de, sizin bunlardan daha beter durumlara düşmenizi önlemek mümkün değildir. Bunu anlamak gerekiyor.

Bana göre hiçbir kavga böyle olamaz. Size öyküde anlattım, bir köy kavgası, bir silahın patlaması bile benim için dehşet vericiydi. Şu anda siz ölüm-kalım savaşına girmişsiniz. Bunlar size su içmek gibi geliyor. Ama bu kadar hafif yaklaşmak doğru olabilir mi? Olaylara bu kadar hafif yaklaşan komutan olur mu, ordu olur mu hiç? Ne diyelim; Allah ıslah etsin mi diyelim? Bu durumu değiştirmek gerekiyor. Önce bu duyguyu, bu felsefeyi değiştirmek gerekiyor. Peki nasıl değiştireceksiniz? Onu da siz kendinize sorun. Siz insan değil misiniz? Çok ciddi bir işin sorumluluk duygusuna sahip olmak, “neden ben bu işi yapıyorum” demek gerekmiyor mu? Halbuki hayatınızı koymuşsunuz bu işe. Bunun felsefesinin, bakış açısının ne olduğunu da iyi bileceksiniz. Birincisi budur. Diğeri ise an be an karşı karşıya olduğunuz ölüm tehlikesini bertaraf edebileceksiniz. Ben de hepimizden fazla bu durumu yaşıyorum, ama şimdiye kadar kendimi nasıl savundum? Belli ki taktikle savundum. Peki nedir taktik? İşte yanımdaki silah ve savaşçı gücünün en ulaşıl-

maz, düşmanı en yaman vuracak tarzda düzenlenmesidir. Bir dağ veya kaya parçasının iyi tutulması, bilmem iyi bir pusu atılmasıdır.

Ben böyle taktik gereklere en amansız bağlı kalmayı şimdiye kadar gerçekleştirebildim. Bu gerçeği anlamak bir komutanlık yeteneği değildir; bana göre sıradan bir savaşıncının, hatta sıradan bir köylünün katılımında bile aranacak ilk şarttır. Şimdi ben en değme komutana bakıyorum, sıradan bir köylünün aklına getirebileceği tedbirleri bile aklına getiremiyor. Böylelerinin neyin sayesinde yaşadıklarını tartışmak gerekiyor. Tabii böyle olanlara da komutan deniliyor. Halbuki onun komutanlığı başbelasıdır.

Peki tüm bunları yaşamanız bir kader midir? Hayır, kendi emeğinize de en büyük saygısızlıktır. Ben kendime en büyük hakaret olarak görüyorum bunları. Ve “düşman bile bana bu kadar yapmadı” diye düşünüyorum. Peki düşmanın bile yapamadığını siz neden bana yapıyorsunuz? Tarihi gerekçeleriniz ne? Başka bir sınıf adına hareket edebilirsiniz, hatta bir ajan bile olabilirsiniz, ama bu kadar yapmamalısınız. Buna hakkınız yok. Herkesin hakkı, emeği oranında, özgürlük savaşımındaki yeri oranında olabilir. Hiç kimse köleliğe, haksızlığa, yetmezliğe hak isteyemez ve bunlara özgürlük diyemez. Gerisi “ben en yaramaz, en serseri birisiyim” demek olur ki, onların da içimizde yeri olamaz. Yine “hiç gelişemeyiz, dönüşemeyiz, yapamayız, edemeyiz” sözleri de söylenemez. Bunlar kimin sözleri? Bunları böyle söylememizi kim istiyor? Belli ki düşman. Peki düşmanın söylemi esas alınabilir mi? Halk ordusu içinde böyle söylemin sahibi olmak ne demektir? Ama bilerek veya bilmeyerek bunları kendinize yakıştırmış gidiyorsunuz.

Şimdi düşünceyi geliştirmemek, disiplinli ve sistemli olamamak sizin böyle yargılanmanıza yol açıyor. İhmal ettiğiniz askerileşme, askeri yaşam sizi bir suçlu olarak karşımızda tutuyor. Peki nasıl kurtulacaksınız bundan? Demeyin “sen şimdi çok açık konuşuyorsun.” Hayır, ben onbeş-yirmi yıldır böyle konuşuyorum. Böyle bir iki askeri tutum alabilirsiniz diye çaba harcıyorum. Benim kadar sabreden, benim kadar iyi niyetli davranan başka biri var mı? Sen nasıl sabrettin, bunlara karşı böyle uzun soluklu nasıl kalabildin diye şimdi kendimi suçluyorum. İçin için kendimi yiyorum. Ben böyle davrandıkça, tabii siz de işi zıvanadan çıkarmaya kadar götürüyor-

sunuz. Bazıları utanmadan “yıllardır böyle savaşmadım mı, böyle yaşamıyor muyum” diyor. Peki, sen savaştın mı ve yaşıyor musun? Ne kadar kazandırdın? Yanındaki iki imkanı çarçur etmekten başka ne pratiğin var? Kendine saygısını bu kadar yitirenleri atmak için atılacak bir yer de yok.

Evet, bir yönetim sanatı icat etmişler; bastır, dağıt, kaçırt, sonra da kendini tekleştire! Böyle yaparsan, bir bireyci olarak kendini oldukça güçlendirir ve öyle yaşatırsın. Ben şimdiye kadar sabrettim, ama artık bunları kabul etmiyorum. Böyle yapanlara açıkça soruyorum: Bir sigara parasını bile bulabilir misin? Git dersem, düşmana gidecek gücü bulabilir misin? Şimdiye kadar örgüt içinde hangi kerametle varsın? Kuruntudan başka, kendini kandırmaktan başka ne gücün var? Böyle ne diye durdun şimdiye kadar? Onbeş yılı, yirmi yılı böyle geçirenlere soruyorum; şimdi kendinizi nasıl savunacaksınız? Söyleyin bana, düşmanı ne kadar vurdunuz kendi pratiğinizle? Söyleyin bana, ne kadar insanı kazandırdınız? Söyleyin bana, ne kadar güzel bir diliniz var? Söyleyin bana ne kadar iyi bir örgütleyicisiniz? Bunları bana ispatlamadan, sen nasıl kendini yutturacaksın?

Var böyleleri, içinde çoktur. Bunları söylerken, çoğunuzun ana özelliklerinden bahsediyorum. Açıp bakın kitaplara, düzeltmeye ilişkin hususlar en ince ayrıntılarına kadar vardır ve hepinize eğitim imkanı da sunulmuştur. Şimdi yirmi yıl ne demektir? Bir kişinin anasından doğup Türk askeri olması için gereken yüzde yüz yeter yaş sınırı demektir. Ben ise yalnız parti içinde size bu kadar sabretmişim. Hala askerileşemezseniz, o zaman düşünün kim haklı, kim haksız? Kim zamanı kötü kullanmış, yılları kötü harcamış? “Biz böyle alıştırmışız” diyorsunuz. Tamam ama, seni öyle alıştıran düşmandır, ben değilim. Sizin yaşam alışkanlıkları dediğiniz şeyler kime hizmet ediyor? Bunları iyice düşünün. Öyle görünüyor ki, siz ordu ile dalga geçtiniz. Yaşamınız bir şakadan veya o duruma getirilmiş bir serserilikten ibaret. Parti içindeki durumu da böyle ele alıyorsunuz. Alakası yok, şakayla ne bağı var; bu çok ciddi bir iştir.

Dikkat edilirse, bu hususları söyleye söyleye ben işin esaslarına giremiyorum. İşte PKK'nin silahlı savaşım tarihi, temel askeri hususlar gibi noktalara geçemiyorum. İşin esaslarıyla bu kadar oyna-

nırsa, tabii ki diğer noktalara geçemeyiz. Temelle uğraşıyorum yani, işin “ABC”si ile başlıyorum. Neden? Sizin yarattığınız çok çürük bir binanın her an bir yeri üzerimize yıkılabilir de ondan. En benim diyen sorumluların durumu bile böyle. Mesela bizim birlikler dağın eteğinden bile çıkmadı. Şimdi bir güç olarak ben talimat veriyorum, “etekte değil de düşmanın kolay ulaşamayacağı saha-ya geçin.” Bir başkomutan hiç bunları söylemeli, böyle talimatlar vermeli miydi? Bu durum kendinizle alay etmek değil de nedir? Bakın her gün kaptırılan değerlere. Peki kim yapıyor bunu? Dediğim gibi, işte işi bir şakadan, bir serserilikten ibaret ele alanlar, vurdumduymazlar, sorumsuzlar, iddiasızlar, hiçler. Bu da çok kö-tüdür. Askerileşmeyi böyle kabul edemezsiniz. Ben bile olsam, beni de kabul etmeyin böyle.

Bütün bu söylediklerimden hiç kimse alınmasın. Açık söylüyorum, benim bile ciddi bir yetmezliğimi görürseniz kabul etmeyin. Mesela küçük bir grubumuzun eğitim sorumluluğunu daha yakından üstleniyorum. Diyelim çok kötü bir tarzda geldiler ve bu grup vurdular. Bu grup yiyeceksiz veya eğitimsiz kaldı. O zaman bana yüklenin. Deyin ki, “sen kendi sorumluluğunun sahibi değil-sin.” Benim bütün mücadele tarihime, hatta çocukluktan beri yaşam tarzıma bakın. Yememişim yedirmişim, öğrenmemişim öğretmişim, hem de inanılmaz bir biçimde yapmışım. Bunları öyküde sıraladım size. Bu, sorumluluk anlayışı gereğidir ve insanlara ancak böyle önderlik edilir. İnsanı ölüme terk ediyorlar, “komuta gereğidir, ölsün” diyorlar.

Belli ki böyle olmaz. Umarım bunları kendi kendinize yargı-larsınız. İnsanları aç bırakıyorlar, “dayansın” diyorlar. Hiç böyle dayanma olur mu? Benim yarattığım düzen iyi bir halk savaşçısı olmak için yeterlidir. Geriye öğrenmeyi bilmek kalır. İstedğim tek şey de, öğrenmek ve kendini yüceltmektir. Bunu başarmayana “suçlusun” derim ve bu da doğrudur.

Peki siz bunları nasıl yapıyorsunuz? En ufacak bir tedbir yok. Sonuna kadar ölüme yatırıyor, tehlikelerle dolu bir yaşam içinde tutuyor, eğitmiyor ve kendi haline bırakıyorsunuz. İşte sizin kendinizi mahvettiğiniz nokta burasıdır. Diyorum ya, böyle ben bile olsam, beni de kabul etmeyin. Görüyorsunuz ki, karşınızda bir örgütçü ve

sorumluluk sahibi olarak nasıl duruyor ve sizlere nasıl bakıyorum. Sizi ölüme yatırıyorlar, siz buna bile “dur” demiyorsunuz. Peki ben-den bunu mu öğrendiniz? Ben sizi nasıl eğittim, nasıl doyurdum, nasıl emniyetinizi sağladım? Hani bana bağlı kalacaktınız?

Peki o sahte komutanlara doğru önderlik anlayışını neden dayatmadınız? Neden unuttunuz beni? Ben bir halkın umudunu, bir halkın imkanını, bir halkın ölümüne savaş içinde kendini yaşatmasını temsil ediyorum. Peki neden kırdın onu, neden keyfine göre davrandın? Böylesi çok yaygınca var. Peki ne diyeceğiz böylesine? Neymiş de bozuşmak istememiş, kendini yormak istememiş! Gereçekleri de bu ve hiçbirisi beş metelik etmez. Bu tarihi gelişmelere böyle çok anlamsız ve sorumsuz yaklaşmak nasıl oluyor. Böyle kendinizi nasıl ele alıyor ve nasıl götürüyorsunuz?

Şimdi bu hususlarda asla ben sizin gibi değilim. Tam da bu noktada anaların, babaların yüreğini duyuyorum. Kendi sorumluluğum altına çektiğim bu çocuklara niye bunlar yapıyor diye kendime soruyorum. Aslında bunların sorumlusu ben değilim, kendinizsiniz. Toyluğunuz, gençlik adı altında kurala, kaideye gelmeyişiniz bu durumları doğuruyor. Yönetim yetkisini ele geçiren bazı alçaklar da bunu kötü kullanıyorlar. Hiç halk çocukları böyle yönetim altına alınır mı? En asgari tedbirleri bile geliştirmeden önderlik yapılır mı? Ben elin memleketinde, sıfır imkanla buraya geleceğim ve dışımı tırnağıma takıp bu kadar yapacağım, sen ise hazır imkanı bile kullanmayacaksın! Peki sen nasıl yöneticisin?

Hiç olmazsa bu sefer anlamalısınız gerçekleri. Anlamak çok gereklidir. Savaşçıya da, komutana da, idare edilene de, idare edene de gereklidir. Bu işler başka türlü ele alınmaz. Kendinize acımıyorsanız, bari analarınıza, bacılarınıza, babalarınıza acıyın. Kendinize saygınız yoksa, bari biraz bize saygınız olsun. Bu işler böyle ele alınır.

Gerçekten ciddi olamaz ve doğruları böyle ele alamaz mısınız? Bazı ilkelere, bazı doğru yaşam esaslarına bağlı kalma gücünden neden uzak olacaksınız? Bir sigaranız elinizden alınca öfkeleniyor, somurtup duruyor ve her tarafa yalvarıyorsunuz. Peki devrimci yaşama da böyle yaklaşıyor musunuz? Halbuki bu onurlu yaşam, devrimci yaşam, savaşçı yaşam yirmidört saat doğru yürütülmedi

mi, senin sigaradan kesilmenden çok daha fazla acıya, sıkıntıya, öfkeye yol açar. Düşünün yani, böyle basit bir alışkanlık mukayesesi ni bile yapamazsanız, o zaman sizi nasıl ciddiye alırız?

Bir halk ordusu oluşturmak ve onun komutanı olmak çok büyük ve önemli bir iştir. Onu sonuna kadar ciddiye alacak ve bu temelde kendinize biraz büyüklük payesi biçeceksiniz. Bu cücelikte ısrar etmek ve hiç büyümek bir kader midir? Bu noktada hiç olmazsa bize saygılı olun. Biz sıfırlardan aldık, buraya kadar getirdik. Bunun kaderle bir ilişkisi var mı? Ölümcül noktada bir halk var ve sizden kurtuluşçu olmanızı istiyor. Peki bu konuda vereceğiniz hiçbir şeyiniz yok mu? Hatta değil bu kadar imkanla savaşmamak siz sıfırdan yaratmasını da bileceksiniz. Çünkü ben böyle yaparak bu parti oluştu. Bu partinin hiçbir şeyi, adına konuşulacak tek bir kelimesi bile yoktu. Ben buldum ve bu noktaya getirdim.

Sizden istediğimiz, var olanı kullanmanız ve hiç olmazsa kendinizi yaşatmanızdır. Şöyle yaratıcı olun ve destanlar yazın diyen de yok; kendinizi koruyun yeter diyorum. Kendinizi bela olmaktan çıkarın yeter diyorum. Sizden bunu istemek fazla mıdır? Tabii bunu istemek demek, büyümeye başlangıç yapmak demektir. İşte bu işinize gelmiyor. Büyümek için büyük çaba, derinlik, amaca amansız bağlılık, sürekli yaratıcılık ve bunun kuralını geliştirmek gerekiyor. Bu da adam olmayı gerektiriyor. Aslında sizde işte bunun cevheri yok ve onun için de çakılıp kalıyorsunuz. Bu duruma özgürlük istiyorsunuz, ben de “yok, buna alet olmam” diyorum.

Bana göre, insan müthiş bir varlıktır. Doğru yolda amaçladığı her şeye kesin ulaşır. Benim yaşam felsefem bu. Bana göre bu işler kesin başarıya gidebilir ve insan bunu yapabilir. Benim felsefem bu, işinize geliyorsa katılır ve böyle olursunuz. Eğer işinize gelmiyorsa gidin, başka felsefeler var, başka partiler var, onların içinde savaşın. Bizimki kesin böyledir. Artık “anlayamadık” da diyemezsiniz. Çünkü bütün ayrıntılarıyla anlatıyorum. Gerisi sabır istiyor, inat istiyor. Her zaman söylerim, kırk ölçer bir karar veririm. Biraz duruma bakarım, her zaman siyasi olurum, her nefesimde düşmanı gözetirim, her zaman plan yaparım. Bütün bunlar işin gereğidir.

Ben size on yaşındaki ilk isyanımı da anlattım. En süper komutanlarımız, benim on yaşında gösterdiğim hassasiyeti bile göstere-

miyorlar. Peki nasıl oluyor senin komutanlığın? “Ben böyle anadan doğmuşum, böyle yetiştirilmişim” deniliyor. Bak bakalım, seni doğuranların, bu yetiştirilme tarzının metelik kadar değeri var mı? O zaman biraz terbiyeli ol. Asker olmak için madem ciddi terbiye sorunun varsa, o zaman doğru ele al.

Aslında bu sıfatlar bile sizin için az geliyor; yaptıklarınıza göre hareket edilirse sizi doğramak gerekiyor. Neden? Çünkü temel değerlerle, büyük savaşım değerleriyle oynuyorsunuz da ondan. Aslında bu kadar sabretmem de bu nedenledir. Yani işlere çok zor geliyorsunuz. Gerçekte daha sert olmam gerekirdi. Hiç kimse bu yaşama “ordu yaşamıdır” demesin. Açık ki ben de demiyorum. Taktik yaptığımı da sanmayın. Tersine gerçekleri hep açık söyledim. Şimdi sizin bu yaşamınız benim nazarımda kaç para ediyor? Öfkeden başka bir şey doğuruyor mu? Benim kadar insanımı sevenin olmadığını bilirsiniz. Hiç kimsenin dağına, taşına benim kadar sevdalı olmadığını bilirsiniz. Ama ben size gerçeği de söylüyorum. Beni öldürseler bile, ne düşman karşısında, ne de dostlar içinde sizinle bir saat bile paylaşmam. Şerefim var, onurum var. Nasıl tenezzül edeceğim buna? Nasıl bu kadar tehlikelere açık tutacağım kendimi?

Siz de sorgulayın kendinizi. Benim kadar zor durumda olan var mıydı? Ama buna rağmen yaşam tarzım ortada. Peki siz neden tenezzül ettiniz buna? Ben yeni gelenler için, bir şey demiyorum; ama bazıları yirmi yıllık, bazıları beş-on yıllık. Bu yıllar bir adama, eğitmek için, bir şeyleri kesinleştirmek için yeterlidir. Kaldı ki bu bir sayı meselesi de değildir. Birkaç tanesi yeterince anlasa, işi sağlam götürmek için yeter.

Demek ki vazgeçeceksiniz, çok uzak duracaksınız basit tutkularınızdan. Ben öyküde bunların hepsini anlattım sizlere. Tabii boşuna anlatmıyorum. Kürdistan'da asker olmak istiyorsanız, öyküyü iyi anlayacaksınız. Nasıl büyütüldüğümüz, nereye nasıl kaçırıldığımız ortada. Tek doğru öğrenme tarzı benim kendime öğretme tarzıdır. Tek yaşayacak tarz budur. Şimdiye kadar siz bana bir şey verdiniz mi? Ama ben, sizin elinize silah verdim, özgür yaşam felsefesini verdim, örgütü verdim. Peki kullanmayan kim? Bazıları “bize fazla geliyor, biz buna layık değiliz” diyorlar. O zaman git düşmanına; benim karşımda ne duruyorsun? Eğer istiyorsan düşmanına git, ba-

şına ne getirirse getirsin. Ben özgürlük adına geldim, kirlenmem kendi saflarımı, kendi yaşamımı, kendi dünyamı.

Tabii bütün bunları çok iyi anlayacaksınız. Biz bu temelde partileşiyor, bu ana esaslar dahilinde ordulaşyoruz. Bu müthiş direnmeler, bu büyük şehitler bunun içindir. Ordulaşma da bunun en temel vurucu ve temsil gücüdür. Böyle bir gelişme için tabii ki düşünmemek, ciddi olmamak, kurallı ve disiplinli olmamak, taktik bulamamak ve geliştirememek düşünülemez.

Aslında bu hususları fazla uzatmak istemiyorum. 5. Kongre sürecine girerken, onun resmîyetine ve kararına ulaşırken, artık bunların ne anlama geldiğini sanırım şimdi biraz anlayacaklar. İster eskisi, ister yenisi, ister komutası, ister savaşçısı olsun hepsi anlamak zorundadır. Eğer anlamazlarsa, o zaman gücüm yettiği kadar uğraşırım onlarla. Gücümün yetmediği yerde de düşman vurup tamamlar. Biz istiyorduk ki, doğru başlangıçları çok önceden değerlendirelim. Fakat bu yapılamadı ve bugüne kadar böyle gelindi.

Hala çok iyi hatırlıyorum, Hilvan-Siverek için yaptığımız hazırlıkları. Silahlı bir mücadeleye girişecektik. Yanıma Mehmet Karasungur hoca arkadaşımız gelmişti. Ben “yapabilir misin” dedim. O ise “varım” diyordu. O zaman el yordamıyla bir gerilla birliğinin ana çalışma esaslarının neler olması gerektiğini sıraladım. Dedim ki, gerisini de arkadaşlarımız tamamlar. Hala dün gibi aklımda; pratiğe gittiler, ama bir mevziye çakıldılar. Köylü savaşçılığı bile diyemeyeceğim bir tarzın içine düştüler. Bir Celal Bucak'ı vurmaya çalıştılar, kendileri vuruldular. Bir Siverek'ten ihaneti temizlemeye çalıştılar, bütün partimiz neredeyse yenilginin eşğine getirildi. Yine de belki bu bir kazadır, belki fazla özelliklerimizin ifadesi değildir, dedik.

Çok iyi niyetliydim, yurt dışına çıktım ve yeniden hazırlıklara giriştim. Hilvan-Siverek için hazırlıklarımız yeterli değildi diyerek, daha derinlikli, daha kapsamlı, daha nitelikli yeni hazırlıklara giriştim. Birkaç yıl sürdü ve büyük bir hazırlık geliştirdik. Herhangi bir ulusal kurtuluş için on kat sayıya ulaşan, donanımı çok yeterli olan, sağlıklı alanlara üslendirilmesi mükemmel yapılan bir gelişme yaratıldı. Yıl 1983-84'tü ve dedim ki, artık tamam, büyük bir patlama gelişir, bu işi bu sefer sökeriz. İşte 15 Ağustos Atılımı gelişti. Bir

baktım ki, yine işler kuralına göre gelişmiyor, Hilvan-Siverek direnişinden daha tehlikeli bir sonuçla karşılaşılıyor.

Bu yıllar ordulaşmamızda dev adımlar olabiliirdi. Fakat 1985'in sonlarına doğru baktık ki, benim umutlarım ne kadar diri ve başarı isteyen tarzda olsa da, başımıza oldukça kötü bir felaket gelecek. En ilginç tarafı da, kendini bundan sorumlu tutması gerekenler partiyi dağıtmaya geliyor, hem de böbürlenerek. Bir adım öne atmışsa on adım da geriye. Hatta bozgunculuk özgürlük istiyor, çıkış istiyor.

Bu dönemin değerlendirmelerini bir de bu anlamda incelemekte yarar var. 3. Kongre sürecinde ısrarla yeniden inancı ve umudu yaratmak, mevcut yanlışlığı ortaya koyarak gidermeye çalışmak, tasfiyeye giden silahlı mücadeleye mümkünse ileri bir adım daha attırmak için çalıştık.

İşte 1987'lerden itibaren tekrar tırmanışa geçiş yaşandı. Fakat her yıla dayatılan yeni birkaç tasfiyecilik gelişti. Sen ne kadar tırmandırırsan tırmandır, kendi içinde bir karşı tepki yaşandı.

Aslında PKK tarihi bir de bu anlamda didik didik edilmelidir. Her ordulaştırma çabamız aslında çok büyük hazırlandı. Bizim 1987'ye girmeden önce yaptığımız değerlendirmeler ve talimatlarımız vardı. Yine oldukça kendini güçlendirmeyi sağlayacak olanaklarımız vardı. Fakat bunlara rağmen, daha 1988'in sonlarına bile gelmeden bir-iki serserinin başımıza ne felaketler getireceği açıkça görülür oldu.

Şimdi düşünün, örneğin bir Angola ulusal kurtuluş hareketinde, Cezayir'de elli kişi eğitilerek bu ülkeye gider. Bunlar altı yıllık bir süre içinde onbinlerce kişilik ordu halinde nihai hedef üzerine yürür. Bizim yalnız bir yılda eğittiğimiz kişi sayısı bini geçiyordu bu yıllarda. Fakat giden tükeniyordu. Şimdi burada suçlu kim? Niye Afrika'nın ilkel klan, kabile askeri kısa bir sürede zafere giden bir ordu oluyor da, bizim bin kişiden elli kişi bile bırakılmıyor? Belli ki suçlu, bu işin pratik sahadaki sorumlusudur.

Şimdi zaten Kürt gerçeği askerileşmeye gelmiyor. Yani o bilinen durum var. Kendisi için askerileşmeye gelmiyor, ama düşman için asker ve korucu olmaya sıra geldi mi, ona bayılıyor. Tabii bunun felsefik, sosyal, siyasal nedenleri var ve bunlar biliniyor. Ama bizim de buna karşı inatla savaşma gibi bir görevimiz varken, hata

üstüne hata yapıyor. Eğer devlet bir korucu yetiştiriyorsa bizimki-ler de neredeyse on tanesini birden hediye ediyorlar. Eğer saflarımıza on tane savaşı adayı geliyorsa, dokuzunu biz kendi elimizle çarçur ediyoruz. Ordulaşma hiç böyle gelişim gösterir mi? Ne kadar plan, perspektif geliştirdiysek (ki planlı çalışma anlayışımız 1986-'lardan sonra oldukça gelişmişti) hemen hepsi uygulanma durumları dikkate alınmadan bir tarafa savrulularak bilinen keyfi tutumlara girildi. Tabii buna rağmen bulunduğumuz sahada ordulaşmamız yürütüldü. Ülke içinde ordulaştırmaktan ne kadar alıkoyma varsa, biz de kendi sahamızda ordulaşmaya o kadar ağırlık verdik. Ve iş o noktaya geldi ki, TC artık “bu iş böyle olmaz, artık ordusu da, karargahı da orasıdır” dedi. Ve ardından “büyük saldırı düzenleyeceğiz” dedi ki, bu uluslararası bir mesele haline geldi.

Aslında hiç olmaması gerekirdi, ama bizimkilerin sayesinde oldu işte. Halbuki birçok karargah oluşturulmuştu ülke içinde, binlerce savaşı geliyordu, su gibi silah akıyordu, fakat hepsini çarçur ettiler. Bunları ilgili platformlarımızda tartışmıştık. 1990'dan sonrasını ise bu kongrede biraz daha derinlikli tartışmalıyız. Her yıla sığdırılan olanaklar nelerdi ve komuta yetmezlikleri, ordudan alıkoymak isteyen tutum ve davranışlar ne kadar boşa çıkarıldı? Bunlar didik didik edilirse görülecektir ki, ortada dehşet verici bir durum var. Neden bu kadar değerlerle oynanıyor? Biz bir asker yaratmak için, bir silah bulmak için hayatımızı ortaya koyarken, başkaları var olanı böyle kolay nasıl çarçur ediyorlar? İşte bir komutanı anlamak ve çözmek istiyorsanız, bu hususları didik didik edeceksiniz. “Ben komutan olacağım, asker olmakta kararlıyım” diyorsanız, bu dönemin çözümlenmesinden gereken sonucu mutlaka çıkaracaksınız.

Bu yıllara dayatılan tasfiyecilikler nelerdir, provokatörler kimlerdir; bunları burada tek tek dile getirmeyeceğim. Çünkü çok anlattık bunları. İyi biliniyor ki, en büyük karşı koymalar PKK çizgisinin ordulaşmaya taşırılmasında görüldü. En iyi niyetlisi bile burada hamallıkta ısrar etmekten öteye bir tutumu layık görmedi. En komutanım diyen, birkaç provokatörün ayak seslerine alet olmaktan ve onların çarpıtmasına uğramaktan kendini alıkoymadı.

Elbette bunların hiçbirini ben kader olarak görmüyorum. Eğer söyledğim esaslar dahilinde kalınsaydı, mükemmel ordulaşılabilir-

di. Fakat bizde alışkanlıktır, dedikoduya herkes çok yatkındır; dolayısıyla bozuk, akortsuz seslere herkes ilgi gösterir. Tarihi ses ve derinlik olmak kimsenin aklına pek gelmez. İşte bu özellik yaşatıldı, yoksa imkanlar fazlasıyla vardı. Ama bunu böyle yaşayanlar, kendilerine de, bize de en büyük zararı verdiler. Yoksa köylü kurnazlarının sandığı gibi öyle herhangi bir çıkar elde edilmedi. Zaten edilmesi de mümkün değildi. Köylü kadar kendini kurnaz sanan yoktur. Ama sıradan bir sermayedar karşısında bile bir çuval patates gibi hiçbir değer ifade etmez.

Evet, 1990'daki 4. Kongre'de de gerilla konusunda büyük iddia sahibiydik, çünkü büyük gerilla imkanlarını yakalamıştık. Bu kesin gerilla ordusuna ulaşmayı sağlayabilirdi. Belirttiğim gibi, 1992'ye doğru geldiğimizde, bu büyük gelişmeyi hem düşman farketmişti, hem de biz bununla her türlü sonuca ulaşabilecek imkana sahiptik. Ama yine de değeri takdir edilemedi. Sorumsuz komuta yönetimi, intiharvari davranış, en sağ ve haince işbirlikçi tarz (ne kadar kahramanca da direnirse), bizi ordulaşma çalışmamızda tasfiyenin eşğine getirdi. Şu son bir-iki yılı aslında bunu önlemek için harcıyoruz. Teoride ve pratikte yarattıkları kargaşa ve sorumsuzluk o kadar derin ki, yine güçlerin tükenme durumu o kadar tehlikeli bir konumda seyrediyor ki, biz bu bir-iki yılı amansız kullanarak ancak bunları önlemeye çalışıyoruz.

Çoğunuz, geçen bu yılların anlamından bile uzaksınız, ama bu temelde doğru kavramalısınız. 1991 ve 1992, ordulaşmak için oldukça müsait ve çok önemli savaşları verebileceğimiz büyük yıllardı. Aynı zamanda 1992'de alan yönetimleri kendi başına her şeyi götürebilirdi, hem de hiçbir dönemin dayatamayacağı tasfiyeciliği dayatabilirdi. Nitekim ona karşı direnmemiz, ona karşı işleri yeniden yoluna sokmamız her düzeyde olmuştur.

İşte bunu da mutlaka anlayabilmelisiniz. Öyle kendiliğinden bu duruma gelmediniz. Hem büyük olanakların kaybını, hem de çok zor süreçlerin önlenmesi açısından bu geçen dört yılın dökümünü didik didik etmeli ve gereken sonuçları mutlaka çıkarmalısınız.

Ordulaşma ve savaşım açısından bundan sonra biz nereye geliyoruz? Bu kadar anlatımdan sonra sanırım biz yeniden iddialı bir konumu yakalamışız. İtiraz ettiğimiz ve amansız üzerine gittiğimiz

durumlar ne olursa olsun, bütün bunların aşılması temelinde bir ordulaşmayı yeniden inşa etmek, yeniden düzenlemek ve onu adına layık bir ordu haline getirmek için mevcut imkanlar çok güçlüdür. Hatta bu imkanlar hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar olgunlaşmıştır. Diyebilirim ki, biz, tarihimizde ilk defa bir halk ordusu yaratmanın en derli toplu imkanını, fırsatını, tecrübesini ve kuralını yakaladık. Zaten bizim bu kadar sabretmemizin biricik anlamı da, bu olgunlaşmış ordu düzeyini yakalamak içindir. Ben kendimi pek kolay yanıltmam. Bir şey kayıp mı ettiriyor, kazandırıyor mu bu bir gelişme midir, gerileme midir; bunları hislerimle, duygularımla iyi anlarım. Buna dayanarak, bu seferki ordulaşma şansının yüksek olduğunu söyleyebilirim. Ama bunu boşa çıkarmak, yine saf ve sığ yaklaşmak, dar ve yüzeysel bir tutumla işleri geçiştirmek isteyenlerin en üstten en alta kadar hiç de az olmayacağını biliyorum. Tabii verilen sözlere öyle kolay kolay aldanmamam gerektiğinin de farkındayım. Buna rağmen alınan tedbirler, sağlanan derinlik ve bunu adeta yürüyen bir halk hareketi haline getirmemiz bu ordu kişiliğini biraz ilerletecektir. Hiç kimse bunu görmezlikten gelmemelidir.

Belirttiğim bu hususları da karşılayan bir ordu düzenlenmesi en ince kurallarına dek ifade edilecek ve yaşama geçirilecektir. Bu ordulaşmamızın kapasitesinde hem büyümenin birçok imkanı, hem de oldukça nitelikleşmenin her hususiyeti gizlidir. Bu gerçek bir ordulaşmadır ve şimdiye kadarki silahlı propagandadan başlayan ve gerillanın altyapı hazırlıklarının sağlanması biçiminde süren ordulaşma deneyimlerimiz temelinde asıl ordu kuruluşu şimdi olacaktır. 5. Kongremizin gerilla açısından anlamı, sağlam bir gerilla yanı kadar, hareketli ordu olma, yani şimdiden daha da uç veren bir ordu düzenlemesine güç yetirebileceğidir.

Ulaşılan seviye budur. Bu ordulaşma, her türlü gerillayı rahatlıkla yürütebileceği gibi, hareketli savaşı da yaygın olarak geliştirebilir. Yani savaş tarzımız kesin gelişme sağlayacaktır. Geçmiş dönemdeki savaş tarzımızın ana özelliği tacizdir; aslında yıpratmak ve taciz etmektir. Ama önümüzdeki dönemin savaş tarzı oldukça imha yanı da ağır basan bir biçimde gelişecek, parça parça düşmandan kurtaracak, bu durumda ise taciz ikinci plana düşecektir. Temel taktik, doğru gerilla kadar, alan tutmak ve alan değerlendirmeyi derin-

leştirmektir. Zaten düşman da bunu bildiği için aynı taktikle karşılık vermeye çalışıyor. Şüphesiz bu taktik üzerinde büyük bir önemle durulacaktır. Birimlerimizin eski dağ üslenmeleri, hem nicelik ve hem nitelik itibariyle kesinlikle geliştirilecektir. Dağı derinliğine ve genişliğine kullanmak, yol hatları, birçok önemli irtibatları belirlemek ve buna göre bir düzenlemeyi geliştirmek, düşmanın özellikle alan tutma diye tabir ettiğimiz taktiğini boşa çıkaran karşı bir taktiği yaymak büyük bir önemle ele alınacak ve kesinleştirilecektir.

Biz, aslında bunun imkanını bütünüyle elde etmiş bulunmaktayız. Her şeyden önce, savaşımızın büyük cesaret ve fedakarlık düzeyi düşmanın çok üstündedir ve savaşta da belirleyici olan budur. Savaşta nicelikten ziyade nitelik güç kimdeyse o kazanır. Bu da şimdi bizdedir. Gerekirse elli kişilik birim, gerekirse beş kişilik birim rolünü kesin oynayabilir. Gerekirse düşmanın onbin kişilik ordusu, gerekirse yüzbin kişilik ordusu da aynı taktikle rahatlıkla yıpratılıp durdurulabilir ve bozguna uğratabilir.

İşte biz bu güce ulaşmış durumdayız. Düşmanı bire beşle, hatta bire onla karşılayabilecek imkanlar vardır. Kaldı ki gerillanın etkin kullanılması ve hareketli savaşın ustaca geliştirilmesi, düşmanın sayı üstünlüğünü de kesin onun aleyhine dönüştürebilir. Aynı şekilde teknik üstünlüğünü de kesin onun aleyhine dönüştürecek ve giderek onu yıpratana, tüketen duruma düşürecektir.

Üzerinde iyi düşündüğümüzde bunları rahatlıkla görebiliriz. Çünkü geliştireceğimiz yaygın ve ustaca gerillayla birlikte yoğun hareketli günlük çatışmaları, hareketli savaşı işleyen tarz, düşmanın sayısal yaklaşımını felakete çevireceği gibi, muazzam teknik uğruna sarfedeceği ekonomisini de kesinlikle yıkıma götürür. Tümüyle askeri üstünlük sağlayamazsak bile, savaşın ekonomik ve siyasi sonuçları onun yenilgisi için yeterli olabilir, gelişmeler bunu sağlayabilir. Bu temelde ülke genelinde tutturulan üslenme durumu, yalnız Türk ordusunu da değil, birkaç orduyu, hatta NATO da gelse rahatlıkla boşa çıkarabilir. Eğer bu döneme ilişkin temel taktiğimizi oturtursak yürüttüğümüz savaş bu düzeyde seyredebilir.

Yani herhangi bir eyalette bile mevcut güç düzeyimiz bu temelde doğru düzenlenirse; en başta savaş felsefemiz, moral üstünlüğümüz hakim kılınırsa; en temel taktik hususlar, özellikle üslenme, gereken

derinlik ve genişlik tutturulursa; birlik saptamaları, üslendirmeleri, mevzilendirmeleri ve en önemlisi de savaşçının gerçek savaşçı ve komutanın da gerçek komutan olma düzeyi sağlanırsa; bunların hepsi belli tüzük ve yönetmelik esaslarına bağlanır ve pratikte uygulanırsa, o zaman bin kişilik gücümüz rahatlıkla ellibin kişilik düşman gücünü yıpratıp bozguna uğratabilir. Düşman bundan sonra hiçbir alana ellibin kişiden fazla bir kuvvetle giriş yapmaz. Kaldı ki bundan sonra sayı da, teknik de hep aleyhine işleyecektir. Ne kadar helikopter de kullansa, bizim açımızdan arazi gerçekten önemlidir. Yine diğer teknik ne kadar devreye sokulsa bir o kadar ordu gücünü hantallaştıracaktır. Düşman bazı tugaylar yaratmak istedi. Tugaylar da hantallaşmaktan kurtulamaz; nitekim daha şimdiden bu böyledir.

Dikkat edelim, son zamanlarda düşman ısrarla gerillanın yerine kontrgerillayı geçirmek istiyor. İlginçtir, son dönemlerde bizim bazı noktalarımıza gerilla tarzıyla saldırıyor. Bu aslında düşman taktiğinin ne kadar daraldığını gösteriyor. Şimdi dikkat edilirse, böyle gözükara bir gerilla gibi saldırmasıyla karşı karşıyayız. Çünkü diğer tarzda fazla sonuç alamıyor ve bu tarza yöneliyor. Bu tıpkı bizim kendimizi zorlamamız ve bazı karakollara saldırmamız gibidir. Yani “ille hedeflere gidelim” diye nasıl böyle don kişotvari birtakım saldırılarımız olduysa, düşmanın da şimdi böyle don kişotça saldırıları vardır. Eğer buna göre bir düzenlememiz olsa (bizim birimlerimiz fedai birimleridir), düşman açısından bu tarz felaket getirir. Çünkü şafakta başlıyor, bir de pusu kurmaya çalışıyor. Bunların hepsi aslında bizim tarzımızdır. Dikkat edilirse, şafak bizim kullanacağımız zamandır, pusu da bizim kullanacağımız biçimdir. Yine fedai tarzı bizim tarzımızdır. Eğer düşman buna fırsat buluyorsa, bu bizim kendimizi henüz hantal durumdan kurtaramadığımızdan ötürüdür. Aslında şafakta gerilla kolay vurulmaz, yani pusuda gerilla kolay vurulmaz, ama son kaybedilen gruplara bakın, hepsi böyle vurulmuşlardır. Yani düşman adeta bizi sabit mevzilerde görüp değerlendiriyor, kendisi de gizli sızma yapıyor. Mesela, en son Amed'deki birkaç birim kaybı böyledir, Dersim'deki kayıp böyledir, Botan'da bir sürü alanda kayıplar da böyle gerçekleşiyor. Bu ne anlama geliyor? Bizimkilerin biraz sabit olmasından, üslenmeyi gizli, hareketli ve bir de düşmanı şaşırtan bir tarzda kullanmadığımızdan ötürü

böyledir. Yoksa düşman şafakta gelip nasıl vursun? Dediğim gibi, şafak vakti alacakaranlıktır ve bizim pusuda olmamız gerekir. Ama öyle değil, işte açıkta, yeri ve sayısı belli, o zaman elbette düşman gelip vurur. Nitekim, eskiden biz de öyle vurmak istemedik mi?

Kısaca, gerillanın derinliğini yakalayacaksınız, mevzide çakılıp kalmayacaksınız, düşmanın bu yönlü gelişlerini hesaba katıp onu tuzağa düşüreceksin. Demek ki düşmanın bu taktiği de rahatlıkla başarısızlığa uğratabilir.

Düşmanın alan tutma taktiğinde, daha önce belirttiğim gibi, aslında fazla dayanamayacağı açıktır. Bu kadar askeri böyle tehlikeli dağ koşullarında bir gerilla karargahı gibi tutarsa, buna yalnız lojistik anlamda sarfedeceği masraf bile bir hükümeti yıkıma götürür. Bir yıl böyle tutmak bile çok zordur. Nitekim 1994 yılı böyle oldu ve ne hale geldiği şimdi görülüyor. Biraz daha böyle bu taktik içinde onu yıpratıp bozguna uğratmak için kapasitemizi daha iyi değerlendirecek (ki bu mümkündür) karşımızda bu taktikle öyle savunmayı fazla geliştirebilmesi mümkün olmaz. Nitekim şimdiye kadar çoğu birliğin içine girdik ve epey de imha gerçekleştirdik. Daha derli toplu hazırlayacağımız birlikler ve çok iyi planlanmış saldırılar bu alan birimlerini de tarumar edebilir.

Düşman bunu 1994'te bir ilerleme sandı. Hem kontrgerilla sızmaları ve hem de alan tutma tugayları ona göre bir ilerlemeydi ve buna dayanarak “başarı kesindir” dedi. Bu eski Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in başvurduğu bir taktikti. Örneğin, “bu yeni bir taktiktir, genelkurmay başkanımızın icadıdır” dediler.

Aslında bunu da iyi anlamak gerekir. Bu, biraz bizim zayıflıklarımızdan kaynaklandı. Yine kendi gücümüzü gerçekten doğru kullanmamamızdan güç aldı. Bir de işte ölümüne başarı için ölümüne her şeyini ortaya koyan bir düşman kararlılığı sonucuydu. Bu yıl zorlanmamasının en temel nedeni budur. Düşman açısından yeni bir taktik uygulamaydı ama, biz her zaman yaşadığımız darlık ve yüzeyselliği bu sene de yaşadık. Hemen her eyaletteki çoğu arkadaşımız, bu alan tutma meselesini “ağır bir operasyon var” diyerek karışıldı. Tabii geçen yıllarda karşılaştığı türden bir operasyon olduğunu sandı. Dolayısıyla bir kovalamaca havasına girdi. Halbuki daha başından biz bunun eski operasyon tarzı bir şey olmadığını söyle-

dik. Artık gerillanın geliştiğini, rahatlıkla üslenebileceğimiz sahaların olduğunu, buraları rahatlıkla kullanabileceğimizi ve tutabileceğimizi belirttik. Şartlarımız şuydu: Lojistiği ile birlikte yirmi, otuz, kırk yeri hazırlayacak, mangadan tatalım bölüğe kadar araziye uygun tarzda yerleştirecektik. Bu sayıyı da yakalamıştık. Bütün önemli geçitleri ve düşmanın olası hareket yerlerini iyi gözetime alalım, irtibatları tam sağlayalım, tekniği bunun için kullanalım ve böylece dağlarda kazandıran bir tarzı uygulamaya başlayalım, dedim.

Aslında bunlar öngörülmüştü, fakat yüzeysel yaklaşım, fazla anlam verememe sonucu işte “büyük bir operasyondur, çekilelim” denildi. Tabii bu çekilme de, hiç de gerekmediği halde bu ayların kaybolmasına yol açtı. Bazen de çekilme imkanı bulunamayarak mevziye çakılma yaşandı. Yani “eski tarz operasyondur” deyip ya geriye çekilme, ya da bunu başaramadı mı mevziye yatma ortaya çıktı. Tabii her ikisi de yanlıştı.

Peki o alan tutma taktiğine karşı ne yapılacaktı? Dediğim tarzda derinliğine ve genişliğine alan tutacaktık ve savaşı gerekirse orada göğüs göğüse karşılayabilirdik. Bu konuda düşman kaybederdi. Özellikle lojistik, en azından bir sezonluk, altı aylık iyi korunabilirdi. Tabii en önemlisi de yeraltı düzeninin iyi düşünülmesi gerekir. İstenildiği kadar yeraltı mevzisi kazılabilir. Vietnamlılar bunu çok iyi uygulamıştır, hem de düz arazide, kayalık olmayan yerde. Oralara tank ve uçak daha fazla işler. Bizde ise tank ve uçak işlemez. Ama bu sistem hiç kullanılmadı. Neredeyse yeraltında tek bir birlik bile yoktu. Eski kovalamaca birlikler tarzı yürütüldü.

Şimdi bu konu üzerinde epeyce durulabilir. Çünkü düşmanın bu taktiğini büyük başarısızlığa uğratmak imkanı elimizdeyken, bunu değerlendirememek eksikliğini gösterdik ve yanlışlara düştük.

İşte düşman bunu hala da tırmandırıyor. Neredeyse o gerillayı uyguluyor, biz ise karargahı, hareket tarzı belli olan ağır, hantal düzen ordularını andırıyoruz. Yani neredeyse roller değişmiş gibi.

Şimdi bu aşılma zorunda. Temel taktiğimiz bunu aşmaktır. Peki nasıl aşarsın? Düşmanın neredeyse başvurduğu tarz gerilla tarzıdır; gerilla birliklerini pusuya düşürdü ve sızma yaptı. Halbuki sızma da, pusu da bizim temel taktiğimizdir. Peki bu nasıl olur? Belli ki hareketli olacaksın, gizliliği uygulayacaksın. Sızma peşinde sen ko-

şacaksınız. Bunun için birliklerin alışkanlık düzeyi sürekli geliştirilmelidir. O hantal yapıdan, ya da dar ve sabit mevzilere yerleşmiş olmaktan çıkacaksınız. Çok açık olan hareket tarzını bırakacaksınız. Oldukça derinliği, nereden ve nasıl vuracağı ve kaç kişi ile saldıracığı belli olmayan bir gizliliği, yine araziye gerçekten düşman için zindana çeviren bir tutma tarzını uygulayacaksınız. Ayrıca her türlü fırsatı, yani düşmanı an be an takip edeceksin.

Eğer böyle bir tarza ulaşırsa, bu savaşı biz, rahatlıkla hem yıpratma savaşı, hem de önemli bozgunları yaşatma savaşına dönüştürebiliriz. Çünkü bizim çok büyük bir tecrübemiz var. Bu durum düşman açısından büyük bir tehlike ifade eder. Yani o da askerini biraz tutmak istiyor. Son durumlarını biliyorsunuz; terhisleri durdurdu. “Tecrübeli askere ihtiyacımız var” diyor. Ama istediği kadar “tecrübeli asker” desin, askeri tecrübeli kılabilmesi için ona en azından daha beş yıl gereklidir. Bir de askerini böyle tecrübeli kılmaması mümkün değil. Ama bizim neredeyse birkaç yıllık olmayan savaşımız yok. Büyük çoğunluk böyledir. Dolayısıyla tecrübe üstünlüğü bizdedir. Yine bizdeki moral, fedakarlık ve cesaret düzeyi çok ilerdedir.

Taktikler konusunda da bir alışkanlık geliştirildi. Niteliği yürütmez, yani namuslu bir komuta tarzının, komuta kişiliğinin oturtulmasıdır. Yani savaşım gücümüz, artık böyle bir savaşı hem sayıca ve hem de nitelikçe mümkün kılıyor. Fakat belirttiğim gibi, komutası kaypak. Komuta düzenlemesine büyük ağırlık vereceğiz. 5. Kongre sürecimiz yepyeni bir komuta anlayışıyla kendini görevli hissedecek ve görevini layıkıyla yerine getirecektir. Getirmediği taktirde sonuçları ne olacaktır? Getirilmesi için neleri nasıl kullanacak; bunların hepsini belirleyen, yönetmelik kuralı dediğimiz esaslara bağlayan bir komuta hedefini gerçekleştirecektir. Ona ulaşmanın sağlama bağlanması kesinleşecektir. Artık böyle komutanlar da çıkabilir. Yine yapımız, bir yapamayan varsa, on tane yapanın çıktığı bir yapıdır. Eskisi gibi PKK, bazı kişilere takılarak durdurulacak bir durumda değildir. Bence kadro fazlasıyla da vardır. Görevini yerine getirmeyeni hemen alaşağı etmek ve onun yerine belli bir yönetmeliğe bağlılık dahilinde ve biraz destekle her yerde ne kadar gerekliyse o kadar komutan belirlemek işten bile değildir. Savaşçı-

mız da savaşın her türlüsüne hazırdır.

Tabii bu demek değildir ki, “ben düzenli savaşa otururum, düzenli orduya geçiyorum, mevzi savaşını da yapabilirim.” Hayır. Geçmişte de bunu böyle bize dayatanlar az olmadı. Gerillaya bile ulaşmadan mevzi savaşına girdiler. İşte Hilvan-Siverek pratiği de böyleydi; hiçbir gerilla adımı atılmadan, yirmi-otuz gün bir mevziye çakılıp kalındı. Yine Botan'da da, diğer birçok eyalette de doğru dürüst gerillayı bile uygulamadan mevzi savaşına yatırdılar. Şimdi bırakalım mevzi savaşını, hareketli savaşı bile çok zorunlu olmadıkça ve fırsat bulmadıkça kullanmayacağız. Mevzi savaşı biliyorsunuz, kendini açığa çıkarmayı ve günlerce böyle seyretme durumunu ifade eder. Elbette, bu da düşmanın kesin imha etmeyi hedeflediği bir durumdur. Dolayısıyla kesinlikle hiç kimse, hiçbir komutan kendi birliklerini, bölgesini bu biçimde kullanamaz. Hareketli savaşa girme kararı verildiğinde bile en çok bir günü böyle değerlendirebilirsin. Gecesini veya gündüzünü başka türlü kullanacaksın. Yani üç gün boyunca sürekli bir hareketli savaş olmaz. Bence yirmidört saatlik süre, bir hareketli savaşta sonuç alıcı olabilmek için yeterlidir. Yine bir gerilla hamlesinde sonuç alabilmek için vuruşma süresi olarak yarım saat yeterlidir. Tabii ön hazırlıkları ve sonraki savunması ayrıdır. Ama esasta yarım saatlik bir çatışmayı göze alabilirsin. Bir yeri ele geçirmek, bir hedefi düşürmek için hareketli savaşta süre yirmidört saati aşmamak durumundadır. Tabii aşmak duruma bağlı. Yani alanın büyüklüğü, alandaki gücün büyüklüğü, yine düşmanın durumuna bakarsın, belki üç güne veya bir haftaya sığdırılacak bazı hareketli savaşları planlayabilirsin. Ama genel anlamda taktik biraz böyle kendini geliştirmek durumundadır. Tabii bu diğer biçimler de kullanılamaz demek değildir. Bazen mevzi savaşı bile kullanılabilir. Örneğin, düşmanın bir Güney'e yöneliminde böyle olabilir, hakimiyetimiz altında bazı yerler var ve biz buraları daha uzun vadeli savunabiliriz. Hatta hareketli savaşta da birçok dağlık alanı savunacağız.

Savunma derken, hep karşı karşıya silah sıkarak savunma anlaşılmamalıdır. Değişik bir savunma anlayışından bahsediyoruz. Örneğin bir Cudi'yi savunmayı göz önüne getirelim. Düşman tepesine de çıkabilir, dört-beş yerine karargah da kurabilir, ama bu demek

değildir ki biz Cudi'yi bırakmışız. Hayır, birimlerimiz son derece akışkandırlar, derinlikli ve hareketlidirler, bu temelde düşmanla birlikte de kalabilirler. Orayı düşman için cehenneme de çevirebilirler. Böyle onlarca, yüzlerce taktik saha vardır ve kullanılacaktır. Yani düşman girdi diye biz yeri bırakmayacağız. Örneğin Gabar'a girdi diye biz Gabar'ı bırakacak değiliz; derinliğine yayılacağız ve özel tedbirler alacağız. Bu mümkündür de. Burada düşmanı çembere alacağız ve giderek yıpratıp bozguna uğratmanın savaşını vereceğiz. Taktik budur. Biz bu taktiği birçok alana yayacağız ve savaşın gelişim seyrine, yönüne göre kullanacağız.

Elbette bunun yanında diğer taktikler de devrededir. Yani sızma ovalık yerlere dahi yapılabilir. Yine pusu en çok kullanacağımız biçim olmaya devam edecektir. Düşmanı üzerimize çekmeye çalışarak, özellikle de savaşta kurnazlık ilkesini uygulayacağız. Şimdiye kadar bu hiç uygulanmadı ve neredeyse düşman bizi düşürdü. Öyle bir durum yaratacağız ki, üzerimize gelsin ve içimize kadar girsin. Bu durumda bir sürü çember, yarı çember çizeriz ve böylece sınırim epey imha edebiliriz. Yani sayı fazlası oldu mu çembere düşürmemiz işten bile değildir. Çember olmazsa dörtgene, dörtgen olmazsa üçgene alırız ve böylece her türlü biçimi deneyebiliriz. Tabii bireysel suikastler de yapılır. Zaten kızıl bölgeler meselesi olacak. Bazı bölgeler kesin kızılılaşabilir, bazı bölgeler düşmanın olabilir. Elbette bunlar bıçakla kesilircesine birbirinden ayrı tutulamaz. Karışık bölgeler yaygınca olabilir. Uzun süre biz karışık bölgeyle birlikte yaşayacağız ve karışık bölgelerde, yani sarı bölgelerde iç içe yaşamayı ve bu bölgeleri düşman için en çok kayba götüren bölgeler haline getirmeyi bileceğiz.

Bütün bunlar tabii askeri taktiklerin incelikleridir. İddialı olan değerlendirmesini mükemmele yakın yapabilmelidir. Kürdistan'ın böyle alanları çoktur. Az sayıda bir birimle de böyle muazzam alan geliştirmesi yapılabilir. Üçyüz kişiyle onbin kişi rahatlıkla püskürtülebilir, düşürülebilir. Biraz bunu göze almak gerekir. Yani “ben üçyüz kişilik gerillanın komutanıyım” diyen bir kişi herhangi bir alanda onbin kişilik düşman ordusu gördü mü, “ben bunu avlayacağım” diyebilmelidir. Onu “benim için bir avdır” biçiminde yargılabilmeli ve kendi gerillasını da buna göre mükemmel kullanabil-

melidir. İşte savaş böyle ele alınabilir.

Görülüyor ki, benzer taktik hususları genişliğine ve derinliğine tartışmak gerekir. Hatta böyle bir saldırı seferi de düzenlenebilir. Bir bakarsın, fırsat düştü ve düşmanın bir tugayını toptan imhaya aldın. Bu da mümkündür ve hedef dahilinde görülmelidir. Hatta savaş ovada da olur, daha da ötesi bir şehrin içinde de olur. Rahatlıkla gerilla, çok iyi planlanmış bir saldırıyla burada da bazı hedefleri imha edebilir. Hep ulaşamaz dağlık alanlarda değil, bazı sürpriz eylemleri veya saldırıları ovalık alana da, hele özellikle dağ eteklerindeki yerlere de yöneltmek gerekir. Kaldı ki bu tür yerler bulunmaz bir fırsattır. Zaten Kürdistan'ın birçok kenti dört dağ arasındadır. Ovalar da dağlardan çok fazla uzakta değildir. Gerilla hepsine önemli saldırılar düzenleyebilir. Bütün bu hususlar genişçe tartışılıp planlanabilir. Biz yönünü biraz belirlemeye çalışıyoruz.

Dikkat edilirse biz, doğru asker olabilmenin, doğru ordulaşmanın, savaşmanın tarzını, özellikle onun felsefesini, moralini, yine onun geçmişle ve PKK gerçeği ile bağlantısını, ideolojik ve siyasi düzeyin örgütsel düzeyi nasıl belirlediğini ortaya koyduk. Aynı şey ordu için de söylenebilir. PKK'nin ideolojik-politik düzeyini ordu için esas almayanlar, ordulaşmayı ve dolayısıyla savaşı geliştiremezler. Bir defa bu durumu etle-tırnak gibi bağlı hissedeceksiniz. Bazıları askerliği ideolojik-politik düzeyin dışında ele alıyor ve “ben askerim, fazla ideolojiye ve siyasete gelemem” diyorlar. Hayır, bize yapılabilecek en büyük kötülük budur. Ordu içinde askerin ideolojik-politik düzeyini geliştiremezsen, başına köylüleri veya küçük-burjuva ukalalarını bela etmiş olursun ki, hiçbir ordu da buna dayanamaz. Dolayısıyla ordulaşma geçmişimizde yaşadığımız en önemli sorun, parti öncülüğünün ideolojik-politik düzeyinin imha edilmesidir. Aslında bu yüzden istediğimiz gibi ordulaşamadık. Hiç kimse ideolojik-politik düzeyi bir tarafa bırakıp da iyi bir ordu kuracağını sanmasın. Geçmişimiz bu konuda gerçekten önemli derslerle doludur. Dolayısıyla ideolojik-politik çizgi düzeyine uygun bir ordu düzeni şarttır.

Peki ideolojik-politik çizgi düzeyimiz nedir? İşte partimizin gelişim tarzı. En önemlisi ördüğü siyasi ağı. Hem teorik ve hem de pratik olarak vardığımız siyasi gelişme düzeyi. Halkımızın partiye

inanç ve destek düzeyi. Böyle birçok siyasi mevzi var ve her siyasi mevzi ordu için mükemmel bir gelişim kaynağıdır. Muazzam bir siyasi etkimiz var, ordu için bu mükemmel bir kaynaktır. Yine halkımızın partiye inanç düzeyi çok yüksektir. Bu, ordu için mükemmel bir kaynaktır. Belirttiğim gibi, yurt içinde ve dışında çok etkili olduğumuz mevziler vardır. Köylüler var; her birisi mükemmel bir kaynaktır. Tabii ki siyaseti böyle ele almayanlar ordulaşmayı doğru ele alamaz ve beceremezler. Partinin ideolojik-politik etkinliğini kavradığın oranda, yine partinin örgüt tarzını esas aldığın ölçüde ordulaşmayı geliştirebilirsin. Zaten ordu, partinin örgüt disiplininin biraz daha geliştirilmesidir. Parti örgütlenmesini, bunu orduya taşımasını bilmeyenler, ordu kuracağını sanmasınlar. Aynı şekilde parti içi mücadeleyi de sınıfsal temelide siyasal-ulusal gerçekliklerimiz doğrultusunda ordu içinde yürütmesini bilmeyenler, sağlıklı bir ordu kurmasını beceremezler.

Ordu içinde de sınıf savaşımı vardır. Eğer komuta düzeyimizde bu kadar ağalık taslayan ve yine bu kadar yaygın kölelik kokan davranışlar varsa, bu şu anlama gelir: Ordu içinde mükemmel bir sınıf mücadelesi vermeyi bilmek gereklidir. Hiç kimse, ordu içi sınıf mücadelesini, özellikle sosyal, siyasal ve ulusal yönü geliştirerek vermeyi bilmeden iyi bir halk ordusu kuracağını sanmasın.

Şimdi bunlar ordulaşma için kurallardır. Ordulaşmada iddialı olanlar, var olan bu tür engelleri aşmak durumundadır. Bizde zaten ordu içine kolay gelinmiştir. Bir de silah sayesinde kolay güce ulaşılır. Bir komutanlık ele geçiren hemen kendi sınıf eğilimini, kendi siyasi darlığını silah gücü ile konuşturmak istiyor. Bu, çok daha kapsamlı bir sınıf savaşımını ve siyasi savaşımı gerektirir. İnsanlar köle durumda olduğu için, Türk ordusunda nasıl askerse bizde de öyle asker olacağını sanıyor. Yani bir özgürlük ordusunun askeri olmayı aklına bile getirmiyor. Adam hamal veya köylü olunca, bu tutumu geliştiriyor. Kısaca burada da eğitim büyük bir ihtiyaçtır. Özgürlük eğitiminden geçmeyen biri halk ordusunda iyi bir asker olmaz. Bir defa felsefesine aykırıdır. Zaten “yanlış yönetimlerle hep uzlaştık” diyorlar. Özgürlük ordusunun askeri yanlışla bu kadar uzlaşmaz. Peki bu neyle sağlanır? Elbette eğitimle ve onu halk ordusunda doğru yerleştirmekle. İşte bu da çok önemli bir savaşımdır.

Yani ordu sadece görünen düşmana karşı savaşarak geliştirilmez. İç düşmanlara, iç engellere karşı da mükemmel savaşarak ve mükemmelce savaşırılarak geliştirilir.

Geçmişte bu yönlü görevlerimizi yerine getiremedik. Her türlü ağalık, hatta provokatörlük dayatıldı ordu çalışmalarına. Buna alet olmayan tek bir savaşçımız bile kalmadı. İşte en büyük suç da buradadır ve biz bunu kapsamlı olarak anlattık. Eğer ordulaşmak istiyorsak bunun gerçekten sıkı sıkıya kendi sınıf çizgimiz temelinde gelişeceği ve bunun da sıkı bir mücadele ile atbaşı gideceği açıktır. Kurala mı uymuyor, günlük olarak kural uygulatacağız. Ağalık mı taşıyor, proleter kolektif ilkeye göre komutanlık isteyeceğiz. Sorumluluk duygusu mu zayıf veya dikkat ve tedbiri mi zayıf, bu konularda da amansız yükleneceğiz. Yine hamal veya köylü müdür, derhal uyaracaksın.

İşte bu da bir mücadeledir. Ordu kurmak isteyen, ordulaşmak isteyen anı anına bu gerçekliğe de bağlı kalır. Geçmiş yıllarda bu konuda alamadığımız mesafeyi veya tam istediğimiz gibi tutturamadığımız partinin ideolojik, siyasi ve örgütsel düzeyini ordu çizgisinde böyle bir mücadele ile tamamlarsak, o zaman ordulaşma sağlıklı gelişir. 5. Kongre gerçeğimizde artık ordulaşmayı böyle ele almak, yalnız partinin öncülüğüne değil, onun yakıcı olan sınıf çizgisinin ideolojik, siyasi ve örgütsel esaslarına her savaşçıyı ve komutanı bağlamak ve parti yönetimini ordu içine oturtmak, ordunun gelişim şansı için mutlaka gerekir. Öngörülen stratejik ve taktik hedeflere ancak kuruluşunu böyle sağlamca ele alan bir ordu ulaşabilir.

Tabii bu, aynı zamanda çok önemli bir denetim gücü haline gelmeyi de gerektirir. Ordu bir yerde denetim örgütüdür. Yani müfettişlik kurumu, denetim kurumu genelde partililer içinde de vardır, ama bizde, ordu içinde bu fazla geliştirilmedi ve denetim kişiye bırakıldı. Bir kişi hem asker, hem siyasi sorumlu, hem de denetim amiri gibi davrandı. Sanıyorum bu tür kurumları artık ayrıştıracağız. Ordu faaliyetlerimiz içinde bir denetim kurumu yeterince işleyebilecek. Kim çizgiyi aşıyor, neden aşıyor, bunları anında hem görececek ve hem de aşacaktır. Herkese ya kurallara uyarısın, ya da aşılırsın diyecek bir kurumsal ifade olacaktır. İşte denetim budur. Bizde ise aylarca hata yapıyor, fakat alttan da, üstten de hesap soran

yok. Hayır, denetim hem alttan, hem üstten, hatta gerekirse ayrı bir kurum olarak geliştirilebilir. Çizgi ne zaman aşıldı? Çizginin gerekleri ne zaman boşa çıkarılmaya çalışıldı ve neden yeterince uygulanmadı? Başarı için tarz ve tempo neden tutturulmadı? Denetim organı bununla ilgilenir ve böyle durumlarda derhal devreye girerek gerekeni yapar. Bu yönlü bir tamamlanma da bundan sonra herhalde gereklidir ve sonuç almada rolünü hayli oynayacaktır.

Tabii ordumuzun çalışma tarzı ve temposu üzerinde durmaya fazla gerek yoktur. Çünkü bizde tarz ve tempo, hatta vuruş keskinliği çok açıktır. Biz herhangi bir tarzla ordulaşamayız. Özellikle önderlik çizgisi bu konuda çok önemlidir. Herhangi bir kişinin savaş tarzı ve temposu bu işte yetmez. Sanıyorum ordulaşma çabamızda geçmişte en önemli bir kaybetme nedenimiz de tarzı, tempoyu ve vuruş keskinliğini önderlik gerçeğine bağlı olarak temsil edememektir. Yani herkes savaştı da kendi tarzı ve temposuyla savaştı. Ama ben her zaman şunu söyledim, iddia ettim ve kanıtladım: Kürdistan'da düşmanın yakalayamayacağı, dolayısıyla vuramayacağı, kendisinin de vurulmaktan kurtulamayacağı bir tarz ve tempo var ki, onu da biz kanıtladık. Önderlik gerçeği herhangi bir savaşçılık değildir. Nasıl ki herhangi bir ideolojik, siyasi, örgütsel düzey değilse, ordulaşma konusunda da herhangi bir ordulaşma tarzı değildir. Kendine has özellikleri vardır. İlk silahı ele almaktan ve ilk kurşunu patlatmaktan tutalım, günümüze kadar dikkatliliği, duyarlılığı, çalışkanlığı, öngörülülüğü, tedbirliliği, tekniği ve keskinliği ana hatlarıyla bellidir. İşte bunları tam temsil edersen başarılı bir ordu kurucusu olabilirsin. Başka türlü hiç kimse beklemesin; yani “ben savaşmıyor muyum, istenen her türlü fedakarlığı yerine getirmiyor muyum” diye kendini avutmasın. Evet öyle olabilirsin, ama bu hiçbir şeyi kurtarmaz. Neden? Çünkü, şunu her zaman her savaşçı ve her komutan göz önüne getirmeli ki, bu ülkede böyle bir özel savaşa karşı böyle bir devrimci savaşı ancak PKK çizgisi ve böyle bir önderlik tarzı yürütebilir, sonuca götürebilir. Yani bu önderlik tarzı bir tek tarzdır; tarihte de ilk defa kendini kanıtlayan ve başarısını da belirleyen bir tarzdır. Ona amansız anlam vermekten ve gereklerini yerine getirmekten başka senin alabileceğin bir yol yoktur. Bunu kulağına küpe mi yaparsın, yoksa yüreğine mi kazır-

sın; ne yaparsan yap, ama bu tarzı ve tempoyu kendine uygula!

Bazıları bunun zor olduğunu söylüyorlar. Elbette zordur. Bu ülkede başka türlü zaten isyan yapılmaz veya savaşım verilmez. Başka türlü olanların başına düşman tarafından ne getirildiğini biliyorsunuz. Şimdiye kadar sadece bu tarz yaşatmıştır. O zaman derinleştir ve zafere götür. Akıllı bir komutansan ve ihtiraslıysan “bu işte mutlaka sonuç almam gerekir” diyorsan, o zaman sana gereken yol gösterilmiştir. Daha fazlası aynı tedbirlik, aynı sorumluluk, aynı öngörülülük, en önemlisi aynı çalışma, aynı yoğunluk, aynı ölçüt biçimi, aynı kesin başarıyı sağlayan planlamadır. Bunları gösterebilen kişi en büyük savaşımı verebilir ve onun gelişmesinin durdurulması imkansızdır. Bu da ordu gerçekliğimize önderlik tarzımızın uygulanmasıdır. Olmazsa olmaz koşulumuz budur. Bütün koşullar tam da olsa, önderliğin yaşam, vuruş, çalışma tarzı, kısaca günlük yaşam tarzı, günlük meselelerin ve görevlerin üzerine gitme tarzı uygulanmazsa bütün emeklerimiz boşa gider.

Bu gerçek asla gözardı edilmemelidir. Tekrar uyarıyorum, bu ülkede başka türlü bu işlerin ele alınacağına inanmıyorum ve sorumluluğuna da katlanmıyorum. Dolayısıyla sizin savaşçılığımıza, ordu ve savaşma tarzınıza ben katılamam. Önderlik tarzına yakın seyredererseniz sonuna kadar gidebilirsiniz ve bu tarzda başarı da kesindir.

Elbette daha somut olarak eyaletler sorunu vardır; hatta kuzey, orta ve güney sahaları biçiminde bazı daha üst komuta alanları yönünde değerlendirmelerimiz vardır. Bunlar 5. Kongremizde uzun uzun tartışılabilir. Özellikle mekan olarak da kuzey, orta, güney sahaları, yine anakarargahlar, tali karargahlar, alt düzeyler, üst düzeyler ve bunlara benzer birçok husus tartışılabilir. Bunlar, hemen her arkadaşımızın tartışma düzeyinin olduğu ve iyi karşılık vereceği sorunlardır. Gerçek anlamda karargah düzenleri oluşacaktır. Merkez karargahlardan tutalım bölge ve mıntıka karargahlarına kadar hepsine gidebiliriz. Zaten böyle bir fırsatı yakalamışız. Bugün en az düşman kurmayı kadar bizim de kurmayımızın güçlenebileceği, hem de kendini kalıcı kılabileceği alanlar mevcuttur. Bugünkü seviyede bile kuzey, orta, güney sahalarının hemen her yerinde onlarca karargah kurabilecek durumu yakalamışız. Bunun çok yetkin kullanılması gerekecektir.

Öyle karargah deyip de geçmemek gerekir. Büyük bir imkandır. Eğitimidir, yeniden düzenleme ve yönlendirme. Ancak savaşı da böyle karargahlara bağlı olarak daha yetkin geliştirebiliriz. Karargahlar imkan dahiline girdi mi, bir ordu hızlı gelişir ve savaşta büyük bir gelişme kaydeder. Unutmayalım ki, yıllardır yürüttüğümüz savaş ürünü olarak bu karargahlaşma imkanını yakaladık. 1990'lara kadar karargah kurma imkanımız yoktu. Çok zor koşullarda ve ancak kovalamaca tarzında savaşmak durumumuz vardı. Ama şimdi büyük direnmemiz sonucu karargah kurabilecek birçok alanı yakaladık. O zaman çalışmaya yüklenmeliyiz. Çünkü karargah hızlı eğitim yapma, hızlı büyüme, hızlı gücü düzenleme, güce güç katma, savaşı planlama alanı demektir. Kısaca kurmaylığa ulaşmak demektir. Tabii rolünü oynatırsan, "karargah tembellik alanıdır, komutanın ucuz yaşadığı yerdir" demezen buna ulaşılır. Fakat bizdekilerin çoğu böyledir. Karargahın böyle olmadığını, tam tersine savaşın derinliğine yaşandığı ve yürütüldüğü alan olduğunu düşünürseniz ve bu temelde rolünü hakkıyla oynarsanız bunun önümüzdeki dönemde çok önemli bir gelişmeye yol açacağı açıktır.

Bu karargahlar meselesine de ordulaşma tarihimiz içinde ilk defa böyle bir işlerlik kazandırmak durumundayız. Kesinlikle burası bir rahatlama yeri, yönetimlerin zamanlarını ucuz ve boşa geçirdiği bir alan olarak ele alınamaz. Bu durum en büyük suç olur.

Karargah savaşın beynidir, savaşın planlama kurmayıdır. Eğer amansız yüklenerek rolü oynatılırsa ancak o zaman gerilla savaşı ve hareketli savaş imkan dahiline girer. Bu anlamda temel üs alanlarımızdaki karargahlaşma sorunlarına doğru yaklaşım hayati önemdedir. Geçmişte bununla çok oynandı. Karargahlar neredeyse bazı bireylerin kendini ucuzca ve hem de birlikleri harcama temelinde yaşatma kurumu gibi ele alındı. Bu büyük bir suçtur ve hesabı sorulur. Benzer bir biçimde bu alanlarda birçok lojistiğin ucuzca düşmana kaptırılmasına da yol açıldı. Bizim böyle bir karargah anlayışımız olamaz. Adı üstünde karargah; düşmanın kolay uzanamayacağı, uzandığında da uğruna büyük mücadele verileceği ve sonuçlar alınacağı bir yerdir. Yani kolay ulaşılamaz yerlerdir. Birliklerimizin en hazırlıklı olduğu ve en güçlü yayıldıkları, olası düşman saldırısı karşısında da kendilerini en iyi konumlandıkları yerlerdir. Ben,

karargahlar sadece kalıcı olur, oradan hiç ayrılmaz demiyorum, değişik türden karargah kurma imkanımız vardır, diyorum. Çok yerde bu imkanımız var ve eğer ustaca değerlendirilirse çok etkili bir çalışma düzeni yaratılabilir. Bunun fırsatını ve olanağını yakalamış durumdayız. Şimdi savaş ve ordu meselesinde üzerinde durulacak daha birçok husus vardır. Lojistik sorunu, milis sorunu, hatta askere alma şubeleri sorunu gibi kollar vardır ve bunların hepsi alt tartışma bölümleridir. Sanırım bunu da birçok arkadaşımız rahatlıkla doğru değerlendirebilir. Fakat geçmişte bu konularda da inanılmaz hataların, yanlışlıkların yapıldığı bir gerçektir. Örneğin milis hiç doğru ele alınamadı ve geliştirilemedi. Bu da çok zarar verdi. Eğer bu kurum iyi işletilseydi, bunun sağlayacağı gelişmelerin gerilla ordusuna katkısının ne kadar büyük olacağını herhalde şimdi daha iyi tartışıp kestirebiliriz.

Yine lojistik sorunu da böyledir. Gerçekten bu köye dayalı yaşam yerine profesyonelce, çok önceden planlanan ve gerilla yaşamına uygun olarak düzenlenen bir lojistik anlayışı olsaydı, yaşadığımız çok sayıda kayıplar gerçekleşmeyeceği gibi, ordulaşmamız çok ileri gelişme de kaydedecekti. Mesela hemen bir noktayı hatırlatalım; neredeyse günde üç defa sıcak çay ve yemek yapıyorlar. Bence gerillada bu hiç olmaz. İmkan olsa bile gerilla kendini böyle bir yaşama bağlamamalıdır. Gerilla yaşamının lojistikle çok sıkı ilişkisi vardır. Arkadaşlarımızın en büyük çelişkisi ve dolayısıyla en büyük kayıp nedenlerinden birisi de, gerillaya yakışmayan bir lojistik politikası içinde kalmalarıdır. Gerek lojistiğin karşılanması ve gerekse kullanılması doğru esaslar dahilinde ele alınmak zorundadır. Bu konuda çok büyük hatalar ve yanlışlıklar işleniyor. Bunların kesin giderilmesi gerekir. Geçmiş özellikle bu konuda çok ağır bir yargılamaya tabi tutulmalıdır. Binlerce kaybımızın bu sakat lojistik politikasından kaynaklandığını bilmek gerekiyor.

Gerillanın dış alanlarla olan ilişki sorunu; halkla ilişkiler sorunu da çok yakıcıdır. Zaten eğitimle ilişkisini önemle vurguladık. Geçmişte bütün bunlar ihmal edildiği, hatta çok tersine ele alındığı için böyle tekrar vurgulama gereğini duyuyorum. Bu sefer gerilla ordumuz böyle büyük imkanlarla donanmış olarak kendini yeniden düzenleme tabi tutacaktır.

Görülüyor ki, parti çizgimiz ordulaşmaya büyük imkan hazırlamıştır. Özellikle kazandığı halk, tuttuğu coğrafya ve en önemlisi de sağladığı tecrübe bu seferki ordulaşmamız için büyük gelişme olanığı durumundadır. Tam istediğimiz gibi olmasa da, sanıyorum bu sefer düşmanın dayattığı özel savaşı hem sınırlandırma ve hem de bozguna uğratma görevine bağlı yaşayacaktır. Artık düşmanı kendi taktiğinde boğabilecek bir ordulaşmaya ulaşacağız. Düşmanın bir ileri adım diye dayattığı taktiğin içindeki bozgunu, gizli olan zayıflık nedenlerini görebilmek, bu noktadan hareketle onu yıpratmak ve giderek parça parça imha edip tam bir bozguna uğratmak önümüzdeki en temel taktik hedef olarak görülmelidir. Düşmanın alana yayılması öyle kendisi için bir avantaj değil, büyük bir dezavantaja dönüştürülebilir.

Önümüzdeki dönemde özellikle bu korucular, özel timler büyük bir bozguna uğratılabilir. Çünkü, o korucular da, özel timler de rollerini az çok oynadılar. Şimdi hepsi yıpranmış ve artık rol oynayacak kuvvetler olmaktan çıkmıştır. Dolayısıyla onları da yıpratmak ve bozguna uğratmak artık işten bile değildir. Çünkü geliştireceğimiz çok yönlü savaşçılık karşısında bunların fazla dayanma gücünün olamayacağı gibi, sırf bunların karnını doyurmak bile devleti ekonomik olarak dev gibi bir masraf içine sokacaktır. Zaten aileleri de var ve devlet hepsini maaşa bağlamak zorundadır. Çünkü ekonomiden koparılmıştır. Bu da hükümet için büyük bir iflas kaynağıdır.

Kısaca bunları da tersine çevirebiliriz. Yine askerliğin süresinin uzatılması da düşmanın yıprandığının açık ifadesidir. Mevcut yayılma taktiği ise askeri daha da tahammül edilemez durumda tutacaktır.

Demek ki düşmanın özel savaşının çeşitli yönlerini daha da iyi inceleyebiliriz. Avantajları nasıl dezavantaja dönüştürülür? Güçlü gibi görünen yönleri nasıl zayıf yön durumuna çevrilebilir? Bunların üzerinde ayrıntılı olarak durabiliriz. Önümüzdeki dönemde düşman ordusunun savaşım tarzını doğru ele almamız mutlaka gerekli ve önemlidir.

Hemen şunu belirtelim ki, düşman geçen yıl ve bu yıl bir saldırı dönemini yaşadı. Eğer özel savaşta başarsaydı bu yıllarda başarır-
dı. Düşmanın böyle bir sonuca ulaşmadığı açıktır. Özel savaş ise,

ömrü sınırlı olan ve fazla uzun vadeye dayanmayan bir savaştır. Eğer düşman başarsaydı 1994'te başarılıydı. Başaramadığı için şimdi muazzam bir yıpranma ve çözülüş sürecine girmiştir. Düşman açısından bunu önemle vurgulamak gerekiyor. Planını 1994'ün güzüne kadar yaptı. Doğan Güreş'in şahsında bu çok somuttur. Düşmanın bu planı başarılı olamadı. Başarılı olmayınca mevcut düzenleme doğal olarak yıpranma sürecine girer. Nitekim girildiğine dair birçok işaret de var. İşte bunu önümüzdeki dönemde daha sıkı takip edeceğiz ve daha sıkı değerlendireceğiz. Bu durum, düşmanı hem bir yıpratma ve hem de imha etmenin imkanını yakaladığımız anlamına gelir. Düşman ne kadar takviye güç de aktarsa ne kadar yeniden düzenleme de yapsa, artık bu süreci durduramaz. Sürecin gelişimi kesin bize bağlıdır. Eğer kendimizi denge durumuna yakın mevcut sürecin çok etkili darbelerine ve kesin bir taktik saldırı durumuna göre hazırlarsak, o zaman düşmanın taktik üstünlük dediği şey tersine çevrilir. Dolayısıyla çok ciddi askeri başarısızlıkları yaşaması da kaçınılmaz olur.

Elbette bu, askeri hedeflerimiz açısından temel taktik hedeftir. Bunu öyle stratejik bir başarı olarak ele almıyoruz. Düşmanın bu temel özel savaşım taktiğini boşa çıkarsak bile, düşman ordusu, yine tekniği kullanacak, uçakları ve tankları devreye sokacaktır. Bunların hepsini kullansın; bu durumda mevcut tarzı ile savaşı kazanamaz. Yine birçok garnizonu olacak. Bu tarz ülkede kalışı kendi lehine değildir ve büyük masraflar gerektirir. Özellikle özel savaşın taktik hedefini boşa çıkarırsak, bence gerisi askeri anlamda da üstünlüğün yavaş yavaş bize geçmesi demektir. Aslında düşman, bu üstünlüğün bize geçmemesi için bir yerde şiddetle kendini savunuyor ve bu konuda da çok gözükara davranıyor. Çünkü mevcut taktiğini elinden aldın mı üstünlüğünü yitirir. Geriye hantal orduların masraf küpü olması kalır ki, buna da hiçbir hükümet dayanamaz. İşte bu duruma düşmemek için bizim zayıflıklarımıza yüklenmek istiyor. Özellikle çizdiğimiz bu çerçevede savaşı geliştirmememiz için çok yükleniyor ve gücünü son sınırına kadar kullanıyor. Çünkü çok iyi biliyor ki, eğer biz bu özel savaşın üstesinden gelmezsek zorlanacağız, hatta dağılabiliriz de. Zaten her fırsatta “dağıldılar, çözüldüler” demesi de bu niyetinden ileri gel-

mektedir. Bunun böyle olmaması ve tam tersine düşmanın çözülüşünün sağlanması için de, bizim temel taktik olarak ordu hedefimizi bu çerçevede yakalamamız gerekir. Yine düşman özel savaşının bu taktik adımını boşa çıkarmak için kendimizi olağanüstü bir şekilde yeniden düzenlememiz ve seferber etmemiz şarttır. Hem düşman açısından ve hem de bizim açımızdan önümüzdeki dönemin temel taktiği böyle dile getirilebilir.

Hiç şüphesiz bu temelde her alanın durumu ayrıntılı değerlendirilebilir. Her alan, her bölge konuyu daha derinden ele alıp tartışabilir. Somut koşullara göre bu hedeflerin nerede ve nasıl yerine getirileceği belirlenebilir. Fakat ana yaklaşımın bu olduğu, böyle dile getirilmesinin gerçeği yakalamak açısından doyurucu olduğu söylenebilir.

PKK çizgisinde ordulaşmak ve savaşmak üzerine çok şey söylenebilir. Biz ana hatlarıyla bazı hususlara değindik. Hiç şüphesiz 5. Kongre platformu daha kapsamlı tartışmayı bilecektir. Çünkü arkadaşlar sıcak savaşım alanlarından geliyorlar, savaşı en yoğun bir biçimde yaşıyorlar. Dolayısıyla da sorumluluğu en iyi idrak edebilecek durumdadırlar. Bizim görevimiz en ince detaylarına kadar belirlemelerde bulunmak değildir. Bu nedenle ana yönleriyle bazı hususları böyle hatırlattık. Aslında bu bile fazladır. Kongre platformu, zamanı da çok iyi kullanarak, PKK'nin ideolojik, siyasi ve örgütsel çizgisinin askerileşme, ordulaşma, savaşma ve komuta tarzını en iddialı ve belki de tarihte en başarılı bir biçimde ele almayı bilecektir. Bunun için gereken zemin ve zaman ilk defa böyle derli toplu yakalanmıştır. Gerisi devrimci dikkattir, devrimci sorumluluktur, sorunlara ve çözüm yollarına çerçevesini çizdiğimiz tarzda yaklaşabilmektir. Bu konuda ciddi olabilme, derinlikli anlayabilme gücünü gösterebilmektir. Bunu da her sorumlu devrimci canı gönülünden ister ve yapar.

Tarihin böyle nazik ve anlamlı bir dönemine girdiğimizi ve partinin bu tarzda bir başarıyı mümkün kıldığını gören, ölüm-kalım savaşımının bu adımının başarıyla atılmasına halkın da gerçekten bağlı olduğunu iliklerine kadar hisseden her sorumlu devrimci, her PKK kadrosu, sorunları böyle görmek kadar, çözüm yollarının da kendisinden ne tür bir gelişme istediğini bilecektir. Bunun hem şan-

sı ve hem de olanaklarını mükemmel değerlendirecektir. Kongremizin yüksek karar düzeyinin uygulamaya geçirilmesine büyük özen göstermeyi ve özellikle onun seçkin bir askeri ve komutanı olmayı bilecektir. Aynı zamanda bunun ne kazandıracığını, aksi halde sonuçların ne kadar affedilmez olacağını da bilecektir. Bütün bunların da en yüksek düzeyde sorumluluk hissi, duygusu, gerçekten arzulanır bir komuta kişiliği, bir savaşçı kişiliği istediğini bilecektir. Tabii bu kadar bilen ve uygulamaya bu kadar kendini yatıran bir kişilik de mutlaka kazanacaktır.

Biz inanıyoruz ki, bu sefer ordu gerçekliğimize böyle anlam vereceğiz. Yine bu savaş gerçekliğimize bu temelde kesin, ertelenemez ve engel tanımaz bir yaklaşımı, bunun kural ve disiplinini, bir bütün olarak doğru ordu yaşamını dayatmasını bileceğiz. Ve göreceğiz ki bu temelde gerçekten gelişme oluyor. Düşmanın tarihinde en iddialı olduğu askeri çözüm yolu boşa çıkarıldığı gibi, bizim askeri yolumuzun da en önemli çözüme götürebileceği anlaşılıyor. İşte bunun ordulaşması ve çabası içindeyiz, diyoruz. Buna göre ciddiyet, buna göre tam anlama ve tam kavrama, buna göre uygulama gerekir, diyoruz. Bu da kazanan kişilik demektir. Bu kişiliğin kazanması da tarih, ulusal kurtuluş, halkın özgürlüğü ve zafer demektir.

Bundan başka bir seçenek var mı? Biz bu dünyada başka türlü bir işe yarayabilir miyiz? Bundan başka beş metelik kadar bir değerimiz olabilir mi? Hayır, biz ancak bir işe yarayabiliriz ki, o da böyle düşünebilmek ve bu yolda savaşabilmektir. Bu bizim için tek yoldur ve bizi insan yapacak olan da budur.

Başta da çağrımız buydu. Yine bizi büyüten ve PKK'yi bu büyüklüğe ulaştıran da budur. Şimdiki çağrımız da yine bu temeldedir. Bununla oynamaya ne kimsenin hakkı, ne de bunun gereği vardır. Yine bu ne anlamazlıktan gelinebilir, ne de gereklerinin yerine getirilmemesi diye bir zorluktan söz edilebilir. Bu en doğrusudur ve canı gönülünden katılması gerekendir. Unutmayalım ki, PKK'nin şahadet gerçeği de tamıtamina bize böyle olunması gerektiğini, böyle savaşılması gerektiğini ve gerekirse böyle ölünmesi gerektiğini emrediyor. Doğrusu da budur, doğrultusu da budur.

Bu gerçeği böyle yakalamak herkes için çok büyük bir şanstır.

Hiç kimse “zorlukları var” demesin. Onlara şunu söylüyorum: Bunun dışında sen yaşayabilir misin? Eğer insan olarak başka türlü yaşam yolu yoksa ve sen bunda samimiysen, o zaman bütün zorluklar sana vız gelir ve bu şansını müthiş kazandırıcı temelde kullanırsın. Mevcut imkanlarımız bu konuda bir kişinin başarılı olması için yeter de artar bile. İşte 5. Kongre sürecimizde partimizin askeri çizgisine, onun ordu ve savaşma gerçeğine bu temelde yaklaşıyoruz. Eminim ki daha şimdiden bu tarzda ele alındığını ve özümsemişliğini gösteren birçok gelişme vardır. Bütün parti böyle bir gelişme seyri içine hızla girmiştir ve hiç şüphesiz başarısını da kesinleştirecektir.

ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ BÜYÜK KAZANDIRAN VE DÖNÜŞTÜREN SİLAHTIR

Eylemimiz eleştiriyle başladı, eleştiriyle gelişti ve eleştiriyle zafere yürüyor.

Eleştiri bir öğrenme yöntemidir. Tarihin bütün önemli altüst oluşları, devrim hareketleri eleştiriyle, eleştirisel yöntemle kendini yükümlü görür. Eskiye yönelimleri eleştirisel olduğu kadar, yeniyi geliŐtirmeleri de yoğun bir eleştirisel tartışmayla gerçekleştirilmeye çalışılır. Sosyalizm de en eleştirisel ideolojilerin başında gelir. Çünkü uğruna hareket ettiği emek sahibi sınıfın üzerine kurulu baskı, sömürü, onun alt ve üst yapısı ancak çok büyük bir eleştiri gücüyle açığa kavuşturulabilir, aşılabilir. Yenisi de ancak ve ancak aynı eleştiri gücüyle kurulabilir.

Hareketimiz de kendi gerçekliğini yitiren bir ülke ve halk gerçekliğini esas aldığında, en büyük silahının bizzat geliŐtireceđi eleştiriyle sağlanacağına farkında olarak, ilk kelimeleri sıralamaya başladı. O günden bu yana en kapsamlı teorik, sistematik çerçeveyi geliştirmeye kadar çok yoğun bir eleştiriyle, tarihin derinliklerinde kaybolan ve günümüzde de yaşama şansı neredeyse yok denecek kadar azalan bir halkın kimliğini açığa çıkardı. Ayrıca kime nasıl yönelmesi gerektiğini (bu siyasi doğrultuyu belirlemedir) ve aynı

zamanda onun yürüyüşünü (bu da onun eylemini belirlemedir) bu yolla netleştirdi.

Her konuda, başta eleştiriyi düşmana yönelterek, onun büyük demagojisini, yalanını çözümleyerek yol almaya çalıştık. İdeolojik, siyasi düzeyin ayrılmaz bir parçası veya yöntemi eleştiri olduğundan, biz de ideolojik, siyasi düzeyi eleştiri silahıyla geliştiriyoruz. Çünkü bütün yaşamımız ancak eleştiriyle düzeltilebilir. Eleştiri kendi başına bir konu değil, hemen her şeye, çalışmamıza egemen kılmamız gereken bir yaşam ve savaş yöntemidir. Düşmandan kaynaklanan gerçeği örtbas etmek, hatta bu gerçeği tasfiye etmek ne kadar eleştiri gerektiriyorsa, özellikle düşmanın ideolojik, siyasi yaklaşımlarına, bütünüyle yaşama ilişkin yaptıklarına karşı o denli büyük bir eleştiri ihtiyacı doğar. Eleştiri gücü olmayanların düşmanı hedeflemesi mümkün değildir. Düşmanın ideolojisini eleştirmeyenlerin onun pratiğini de hedefleyemezler. Eleştiride açıklığa yol açmayan ve bunun gereklerini yerine getirmeyen sıcak savaşımın düşmanı karşılayamaz. Demek ki öncelikle ideolojik alanda düşmanın yalanını, dolanını, saptırmalarını açığa çıkarmayı ve onu bir bütün olarak eleştiriyiyle yenmeyi bileceksin.

Elbette ki düşmanı eleştiriyiyle yenmek kendi başına yeterli değildir. Bazı arkadaşlarımız eleştiriyiyle düşmanı yenince zaferi sağladıklarını sanıyorlar. Tarihte de bu böyle olmuştur. Eleştirisel başarının yeterli olduğunu sanan birçok devrimci var. Teoride kazanmakla, pratikte kazanmanın eş olduğunu düşünen çok sayıda gafil devrimci, hatta önder tip de mevcuttur. Kaldı ki, bu içimizde de çok yaygındır. Özellikle aydın kökenlilerin eleştiri anlamında belli bir gelişme yaşamaları, “başardık” demeleri ve pratiğe adım bile atmamaları söz konusudur ve bu yaygındır. Hala PKK'nin ideolojisiyle kendini silahlandırıp, “düşmanı boşa çıkardık, düşman ideolojisinin yalan olduğunu kavradık” deyip yerinde oturanlar vardır. Özellikle aydınlarda neredeyse egemen olan bu yandır. Eleştiriyi bir adım öteye götürüp pratikleştirmeyi akıllarına getirmeyen bir yığın küçük-burjuva örgütü var. İçimizde bile bu yönlü bir yığın aydın demagogu var. Eleştiriyi böyle sınırlandırmak, kesinlikle devrimci eleştiriden çıkarılabilecek en olumsuz sonuçtur.

Eleştiri gereklidir. Özellikle düşmanın çok yoğun olan tarihi,

güncel, siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel vb. bütün konulardaki yalanları resmi ideoloji haline getirilmiştir. Örneğin Türkiye'de kemalizmin önderliği var ve çok ağır bir yaşam toplumun her yanını tehdit eder bir düzeye getirilmiştir. Buna çok büyük bir eleştiriyle karşı çıkmadan, ekonomisinden tutalım siyasetine kadar onunla ilgili bütün düşüncelerini paramparça etmeden ve bir düşünce bağımsızlığına ulaşmadan, devrimci eylemi peşisıra geliştirmek mümkün değildir.

İşte PKK tarihinde, özellikle grup olarak doğuşumuzdan 1980'lere kadar ağırlıklı çalışmalarımız ideolojik eleştiri faaliyeti idi. Esas itibarıyla de Kürdistan'ın iç gerçeğini, kendimizi değil, daha çok düşmanın her alana yönelik ideolojisini (istediğimiz kadar “demagojiktir, yalandır” diyelim, resmidir ve bir gerçekliktir) eleştirdik. Bu konuda değerli bilim adamı İsmail Beşikçi'nin de bütün faaliyeti eleştiri faaliyetidir. Resmi ideolojiyi eleştirdiği için, ömrünü neredeyse zindanlarda doldurdu. İşte bu örnekte de eleştirinin nasıl basite alınamayacağını görmekteyiz. Resmi ideolojinin bir gerçeklik olduğunu (yalandan da ibaret olsa) ve onunla savaşım vermeden hiç kimsenin sağlıklı bağımsız bir düşünceye, dolayısıyla ulusal kurtuluşçuluğa yol açamayacağını çok iyi bilmelisiniz. Düşüncede aşamadığımızı, pratikte aşamazsınız. Demek ki, PKK tarihinin bu önemli bölümünü, düşmanın resmi ideolojisine saldırı dönemi olarak da değerlendirebiliriz.

Bu dönemden sonra partiyi ilan etmeye kadar geçen dönem ağırlıklı olarak gruplaşma dönemidir ve diğer görevler ikinci plandadır. Bu da çok önemli bir tarihi gelişmeyi beraberinde getirmiştir. Bu gelişme Kürdistan gerçekliğinin resmi ideoloji karşısında açığa çıkarılması ve bir gruba mal edilmesidir. Zaten bu olmadan daha sonraki adımların atılması fazla söz konusu olamazdı. Tarihimizin içinde böyle dönemleri sıralarken, şunu da göz önüne getirmek gerekir: Bu dönemler ağır tartışma dönemleriydi. Şimdi bazı arkadaşlarımız eylemedirler, savaştadırlar ve neredeyse eleştiriye, tartışmaya unutmuş gibiler. Halbuki biz PKK'yi ortaya çıkarırken, sosyal-şoven diye tabir ettiğimiz kesimlerin görüşlerine ve resmi ideolojiye karşı direkt amansız bir eleştiri ve tartışmayı yürüttük.

Bu anlamda PKK bir eleştiri, tartışma hareketidir ve savaşta bu

çok daha gereklidir. Eleştiri ve tartışma ordu içinde geliştirilmeden, ordu ve savaş geliştirilemez. Maalesef görüyoruz ki, neredeyse ağızlarına kilit vurulmuştur. Dolayısıyla aynı kilit, düşünceye de vurulmuştur. Tabii ki bu şekilde de büyük başarı sağlanamaz. Hiçbir komuta düzeyimiz, tek bir fırtınalı toplantı bile düzenleyememiştir. Ama her birisi, kerameti kendinden menkul evliya gibiyken, aslında hiçbir şeyden haberleri, inceleme, düşünme kabiliyetleri yoktur. Ve “ne söylersem odur” diyorlar. Şimdi bütün komutanlar neredeyse böyle.

Bu komuta tarzı orduyu geliştirebilir mi? Bu kadar subjektif niyetlerle hareket eden bir komuta kişiliği, ordu diye bir olayı kavrayamaz. Sistem nedir, düzen nedir, aklına bile getirmez ve maalesef bize şimdi yakıştırılan da budur. Bu hangi parti öncülüğünde oluyor? PKK gibi tarihin tanıdığı en eleştirisel bir parti öncülüğüne dayatılarak oluyor. Bunun ne kadar vahim bir yanığı olduğunu herhalde kavriyorsunuz.

Bizim en büyük savaşçılık dönemlerimizden birisi, aşağı-yukarı 1970'lerden 1980'lere kadar sürdü. Her şeyini gün be gün hatırlıyorum. Bu, çok yönlü bir savaştır. Tartışma savaşıydı. Ben bir masaya gittiğimde, bütün gruplar neredeyse masayı boşaltırlardı. Yani dayanacak güçleri yoktu. Ankara'daki günlerimi hatırlıyorum ve gruplar arasındaki tartışmalarda, egemen güç bizdik. Hiçbir düşünce bize dayanamıyordu ve bu daha sonraki pratiğimizi de öyle belirledi. Şimdi sizin konuşmalarınıza bakınca, çok hiddetleniyorum. Bu kadar dağ gibi PKK materyali üzerinde kendinizi eğitiyorsunuz, ama hala ağızınızı açamıyorsunuz. Bu ağızı değiştirin. Siz kendinizi ne sanıyorsunuz? Hem bizim geçmiş parti oluşturma tarihimizi göz önüne getirmeyeceksiniz, hem yılların emeği olarak size hazır olarak sunduğumuz malzemeleri, belgeleri, kitapları değerlendirmeyeceksiniz, hem de PKK'li olduğunuzu sanacaksınız! Bu ikiyüzlülüktür, kendini aldatmaktır. Siz bizden daha mı değerlisiniz? Ben bu kadar büyük eleştiri ve tartışmayla PKK'yi PKK yapmışsam, rolümü oynamışsam, neden siz doğruları söylemek konusunda biraz kıyamet koparmayacak ve bizim çalışmaya benzer bir çalışmaya sahip olamayacaksınız? Diliniz mi incir, gırtlığınız mı yırtılır, ağapaşa çocuğu musunuz? Değilseniz, peki nedir bu suskun, dilsiz

ezop gibi haliniz? Bu haliniz önderlik gerçeğimize, parti gerçeğimize yaklaşıyor mu? Hiç olmazsa partimizin, önderliğimizin tarihi gelişim özelliklerine saygılı olalım.

Daha sonraki süreçler, biraz da eleştiriden sonra pratik çalışma süreciydi. Daha doğrusu eleştiriyi ne kadar geliştirdiysek, arkasından pratik de o kadar geliyordu. Ne kadar doğru düşünce ortaya çıkardıysak, onların propagandası o kadar yapıldı. Dolayısıyla o kadar gruplaşma, örgütleşme ortaya çıktı ve bu da eyleme yol açtı. Yani eylem ideolojik eleştiriyle başladı. Bunu dün gibi hatırlıyoruz. Bugün en “ben” diye savaşı yürütenlere bakıyorum, tek bir eleştirileri yok ve kendilerini de en iyi komutan sanıyorlar. Bunlara şunu hatırlatıyorum: PKK’de her şey eleştirisel tartışmayla veya öncelikle bir işi düşüncede tartışıp açıklığa kavuşturmakla başlar. Senin kerametini kendinden menkul komutanlığın beş para etmez. Çünkü tartışmayla açığa kavuşturmamışsınız, komutanlığın ne olduğunu bilmiyorsunuz.

Neye karşı önderlik, nasıl önderlik, hangi ideolojik-siyasi temelde vücut bulmuş önderlik söz konusudur? Bunu bile kendine sormayan, kendi tarihini bile göz önüne getirmeyen kişinin komutanlığı mı olur, önderliği mi olur? Maalesef şimdi böyleleri saflarımızı doldurmuştur. Bunları derhal aşacağız. Şimdiden uyarıyorum: Böyle bir askerliği gidin başka yerde yapın; çünkü PKK içinde böyle askerlik olmaz. PKK’nin gelişim yasaları var ve onlara uymayı bilmek gerekir.

Demek ki pratik, ancak eleştirisel yaklaşımlarla önu aydınlatıldığı oranda geliyor veya eleştiri geliştirildiği oranda pratikleşiyor. Pratiğin ortaya çıkardığı sorunları da sürekli eleştiriyle çözmeye çalışıyor. PKK’de yöntem bu ve böyle bir gelişme özelliğine sahiptir. Bazılarının “yalnız doğruları söylerim, gerisi gelir” tutumu da yapımızda kendini çokça ortaya koyan bir husus olmakla birlikte, doğru bir tutum değildir. Çünkü doğruları söylemekle arkasından pratik gelmez. Ama çoğunuzda hakim olan diğer bir yanlış anlayış da budur. Oysa doğruları eleştiriyle hem açığa çıkarabilirsin, hem de büyük bir tartışma gücüyle kabul ettirebilirsin. Kendiliğinden hiçbir şey kabul ettirilemez. Bunu yapamadın mı, insanı kazanamazsın ve eyleme çekemezsin.

İşte siz bu konularda inanılmaz zayıflıklarla yüklüsünüz. Söylediklerinizi kabul ettiremiyorsunuz ve kabul ettiremediklerinizi yürütmeye çalıştığınız için, o da yanlış bir yürütme oluyor. Bu konularda hatalı, yanlış yaklaşımlar saflarımızda hayli fazladır. Komutandır, yapısını savaşa ikna etmiyor ama ölümüne savaşa sürüyor. Doğru görüşleri henüz özümsetmemiştir, ama herkesten günlük ölüm emriyle hareket etmesini istiyor. PKK içinde veya PKK adı altında buna benzer birçok olay icra ediliyor.

Demek ki, PKK'de gelişmenin bu gerçeğini hiç kimse “anlamadık, duymazlıktan geldik” diyemez. Gerçek gün gibi açıktır: Yani eleştirdiğin, doğruyu ortaya çıkardığın ve bunu da propagandayla kabul ettirdiğin oranda örgütlersin, eylemi geliştirirsin. Bu PKK'nin gelişim diyalektiğidir. Hatta bunu daha da genelleştirirsek, Kürdistan'da gerçeği ortaya çıkarmanın diyalektiği, usulü, yöntemi budur. Başka türlü Kürdistan'da hiçbir gerçeği ortaya çıkaramazsın. Dini temeli veya burjuva-milliyetçiliğini esas alan yine buna benzer her türlü sözümona ideolojiler var. Niye hiçbirisi Kürdistan gerçeğini bütün yönleriyle ortaya çıkaramadı? Çünkü PKK gibi yapamadılar. PKK'nin büyüklüğü, gerçeği, tümüyle tarihi bağlantısı içinde hiç korkmadan, ödün vermeden dobra dobra söylemesi ve bir de gereken neyse onu yapma cesaretini, özverisini göstermesidir. PKK'yi PKK yapan bu temel özelliğidir. Hiç kimse PKK'nin bu temel özelliğini gözardı ederek PKK'lileşebileceğini sanmasın. Diğer örgütler neden PKK gibi gelişemediler? Her türlü olanakları bizden fazla olduğu halde yöntemleri böyle geliştirmedikleri, soruna yaklaşımı, ele almayı ve sonuçlarına katlanmayı PKK tarzında bilemedikleri için gelişemediler.

Çoğunuzun sandığı gibi, biz sırf silahla gelişmedik veya silah da, kitle de kendiliğinden elde edilmedi. PKK'nin bu yöntemi sayesinde hem para, hem silah ve hem de savaşım gücü kazanıldı. Yoksa bu güç önceden vardı da ve biz öyle büyüdük, diye bir şey yoktur. Çok iyi biliyorsunuz ki, bizden önce kıpırdayan bir yaprak bile yoktu. Gelişmenin nedenini doğru anlamalıyız ki, biraz gelişme mümkün olsun. Şimdi ülkemizde damgasını vuran bu diyalektik yöntem ise, bunu kendi kişiliğimize uygulamayı mutlaka becermeliyiz. Yoksa kimse hiçbir konuda başka şekilde bir gelişmeyi sağlayacağını sanmasın.

Açık ki, pratiğin diyalektikle böyle bir bağlantısı vardır. Bu savaş pratiği olur, siyasi pratik olur, örgüt pratiği olur, farketmez. Herhangi bir pratik Kürdistan'a uygulanan bu yaklaşım sayesinde gelişir ve belki de zafere ulaşır.

Şimdi bunu bir de şunun için özenle vurgulamak gerekir: Bazıları pratiklerinin PKK'nin teorisiyle, ideolojisiyle ve eleştirel yaklaşımıyla bağlantısının ne olduğunu farkında bile olmuyor ve "PKK pratikten anlar, askerlikten anlar" deniliyor. Şimdi burada büyük bir yanlış var. Belirleyici, başlatıcı ve bağlayıcı olan ideolojik, siyasi düzey ve onun eleştirel ifadesiyken, nasıl oluyor da senin bu kör pratiğin rahatlıkla anlam bulabiliyor ve sen de "ben pratikçiyim, teoriden anlamam" diyebiliyorsun!

Şimdi partimizde bir de bu yönlü tam bir ucubelik var. Kısaca teoriden anlamayanların pratikten anlayabileceği yalancı söz konusu ve buna da neredeyse yapımızın yüzde doksanı kendini inandırmış. Neden bu pratikler bu kadar isyan ettiğimiz hataları doğuruyor? Çünkü onun ideolojik, siyasal, eleştirel gerçeklikle bağlantısını koparıyorlar, kör pratik uyguluyorlar. Mesela kontrolü kaybeden bir şoförü düşünün, eğer gittiği yol düzse biraz gider, ama yol zikzak çizerse yuvarlanır ve uçuruma düşer. Nitekim kadro ve savaşçılarımızın da pratik yürüyüşleri böyledir.

PKK'nin ideolojik, siyasi eleştirel yaklaşımı nedir? Yolu sürekli aydınlık tutan, dolayısıyla kaza yapmaya imkan vermeyen ve direksiyona hakim olan bir yaklaşımdır. Hem aydınlatır, hem direksiyona hakimdir. Gerisi pratiktir, yani arabanın sallanışı, gidişidir. Şimdi kadro ve savaşçılarımıza, arabayı kendiliğinden düz bir yola koyup, ilk vitesi verdin mi, benzini bitinceye veya gideceği kadar gider. Birçok kadro ve savaşçımızın durumu böyledir. İdeolojiyle, eleştiriyle bağını koparmak başka anlama gelmez. Bunların ne kadar tehlikeli bir durumda oldukları son derece açıktır ve ben bu yüzden kıyameti koparıyorum. Çünkü çok iyi biliyorum ki kaza yapacaklar. Her gün kaza haberleri geliyor. Mesela dün bir köye gidiyorlar ve aynı bölüğün iki grubu birbirini vuruyor. Sonuç iki şehit, iki yaralı. Gel de burada kıyameti koparma. İşte bir Botan'ın hepsi böyle denetimsiz. Diğer alanlarda da bu geçerli ve hepsi PKK'nin temel gelişim özelliklerinden bağını koparmış pratikçiler, savaşçılar duru-

mundadırlar. Her gün kaza yapıyor ve zaten eylemleri de bir kazadan ibarettir. Elbette ki bu eylemleri bilinçli, planlı eylemler diye değerlendirmiyorum. Onların bu eylemciliği aslında bizi 24 saatte bitirir. Benim genelde aldığım tedbirler, komuta gücüm, onların dayattığı kaza durumunu önlüyor. Direksiyona korkunç abanmışım ve çok büyük bir yoğunlukla, tempoyla arabanın devrilmemesi için uğraşıp duruyorum. Onların gece-gündüz orada yaptığı ise, kimisi “tekeri fırladı”, kimisi “contası çıktı” vs. deyip arabayı her gün tehlikelerle karşı karşıya bırakmaktır.

Sistem savaşı böyle yürümez. Bunu abartma olsun diye söylemiyorum. Çünkü günlük haberlere baktığımızda içinde kaza olmayan tek bir eylem yok. Nedir bu haliniz, neden böyle oluyorsunuz, bu yaşadıklarınızı niye düşünmeyeceksiniz? Çok açık ki, birbirinizi vuracak kadar vahşileşmiş, ilkelleşmiş veya körleşmişsiniz. Yoksa bu kadar kaza yapmak kader midir? Ben rastgele bir karıncayı bile ezmem. Sen yoldaşını nasıl eziyorsun? Tabii bu kişiyi çözümlersen ne vicdanı, ne mantığı, ne sistemi, ne kişiliği vardır ve “fukara, zavallı biridir” der geçersin. Savaşçılık öyle bildiğiniz gibi basit bir mesele değildir. Ben sizin yaptığınıza fazla savaşçılık demiyorum. Fedakarlığınız, cesaretiniz var, ama bazı yerlerde kurbanlık koyun gibi, bazı yerlerde keçi gibi savaşa gidiyorsunuz.

Demek ki, gereken pratiğin kesinlikle PKK'nin düşünce sistemiyle, özellikle onun ana gelişim özelliğiyle bağlantısı olmak zorundadır. Tabii bunun içine moral de, düşünce ve tartışma gücü de girer.

Mesela PKK'nin açıklığa kavuşturduğu bir ordu sorunu var. Bunu çok iyi kavrayacaksınız; bir savaşçı, gerilla nasıl olmalıdır, onu açıklığa kavuşturacaksınız. Eğer orduyla düşünceyi veya eleştiriyi birleştirirsen, o zaman pratiğinde hata yapma oranı yüzde doksan dan yüzde ona iner. Ben yüzde on hataya da razıyım, o da başarı getirir. Kaldı ki, bu imkansız mıdır? Elbette ki değildir. Kendini yetiştiren kişilik bu seviyeye ulaşabilir. Ama kendini yetiştirmek için de yükleneceksiniz. Bunun için ideolojik eğitim, askeri eğitim, düşünce eğitimi çok önemlidir. Onlarsız Kürt köylüsü düşmanın ağzında bir lokum bile değildir ve derhal, 24 saatte yenilir. Bunu niye anlamıyorsunuz? Eğer bu doğruysa o zaman kendinizi niye yetiştirmiyorsunuz?

Çok hayati gerçekleri dile getirsem de, kendinizi ucuz bir yaşama öyle yatırmışsınız ki, hiç umurunuzda bile değil. Karşınızda büyük öfke, büyük eleştiriyiyle dolu olduğum kadar, kendimi artık eskisi kadar tahammüllü tutamıyorum. Çünkü büyük bir anlayışsızlık var. Sorun artık çok hassas bir hale gelmiş. Yapacağın en ufak bir hata bölük bölük insanı götürüyor ve çoğunun da buna vicdanı sızlamıyor. Böyle bir kişilik hiçtir, tehlike kaynağıdır ve maalesef içimizde de çok yaygındır. Her gün gelen şahadet haberleri bu tür kişilikle bağlantılıdır. Bu halde kazanan düşman olacak ve sen tarihte ilk defa kazanma imkanını bulduğun halde kaybedeceksin. Eğer vicdanın ve düşüncen yoksa, sen bir ölüden betersin ve yalancının tekisin. Bütün bunlar eleştirinin açıklığa kavuşturduğu hususlardır.

Eleştirinin en temel görevi olarak bu yanlış pratiği düzelterek veya düşünceye dayanmayan, eleştiriye dayanmayan pratiği, eleştirisel düşünceyle, PKK'nin ideolojik, siyasi, hatta askeri düşüncesiyle birleştireceğiz. Sizler de birleştirmeyi bileceksiniz. Kendi başına pratik olmaz. PKK'nin ideolojik, siyasi, hatta askeri çizgi esaslarından kopuk bir gerilla ordulaşması olmaz. Yaptığımız basit bir köylülüktür ve demagojidir. Kendinizi buna nasıl inandırmışsınız, ben şaşıyorum. Bu geri düzeyi kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz? 5. Kongre'ye doğru giderken, bir de bu yönüyle ve "bu kör pratiğe, bu kara demagojiye kendimizi nasıl kaptırdık" deyip birbirinize yüklenin. Bunu yapmak için kongre tam yeridir ve yapmak gerekir. Bu yapılmadığı için çok kaybettik ve hala nasıl eleştirdiğimi, nasıl meselelere açıklık getirme gücünü sergilediğimi görüyorsunuz. Öyleyse siz niye bunu küçük bir alan çalışmasında yapamıyorsunuz? Diliniz mi kopar, yoksa korkuyor musunuz? Eğer böyle değilse, kendinizi çalıştırmayı bileceksiniz. Unutmayın ki, iyi aydınlatılan bir sorun zafer demektir; iyi bir sistem kurmak, doğru bir eylemin yönünü iyi planlayabilmek (bu düşünceyle ilgilidir) bir zafer ve beş-on yoldaşın erken şahadetinin önlenmesi demektir. Sözde sizin duygularınız var, sözde sizde yürek var, ama insan gibi değil. Ben buna yürek demem. Çünkü geviş getirenlerin yürek atışları, insan yüreği, hele savaşçı yüreği gibi asla olamaz.

Bu kör pratik yaklaşımlar düzeltilmeli, aydın ukalalığı ise terk edilmelidir. Aydın ukalalığı ideolojik güç, eleştirisel güç değildir,

laf ebeliğidir. Eleştiri gücü veya eleştirisel düşünceyle PKK içinde önderlik etmek demek, pratiği doğru yolda düzenlemek, sevk ve idare etmek kadar, gerekli olan düşünce gücünü de sürekli yenileyerek, güçlendirerek hazır tutmak demektir. İdeolojik önderlik veya politik-askeri önderlik bunu sağlayabildiği oranda önderliktir. Başka türlü devrim olamaz ve devrimcilik yürütülemez.

Çoğu kadro ve savaşı kendine köylü üslubunu takmıştır. Her birinin çok köhnemiş yöntemlerle sorunlara yaklaşım durumu var. Hiçbirisi 20 yıldır ne ağzını, ne şurasını-burasını değiştirmemiş. Ben bunun kölelikle bağlantısını koydum. Çoğu ezop dili ile konuşuyor. Bunlar hem düşman karşısında, hem de örgüt karşısında bir hiçtirler.

İşte eleştiri bunu ortadan kaldırır. Tuhaf ama kendinizi çok mu çok beğeniyorsunuz. Peki o zaman neden böylesiniz? Bu hareketi batırdınız, her birinizin bilançosunu çıkarsak, en azından üç kez idam çıkar. İnsan kendine saygılı olmalıdır. Kendine karşı acımasız olmayan, kendini gelişmelere cevap verecek düzeye getirmeyen adam namussuzun tekidir. Bu değerlendirmemi kendinize uygulayacaksınız ve “ben gelişmeler karşısında neyim” diye soracaksınız. Kendinizi ayakta tutmayı beceremiyorsanız, o zaman kendinizi nasıl beğeniyorsunuz? Küçük bir olumsuzluk karşısında en ufak bir rol oynayamıyorsunuz, ağzınızı açamıyorsunuz, o zaman nerede kaldı sizin devrimciliğiniz? PKK'nin veya benim çalışmalarımın üzerine ucuzca kurulacaksınız ve yiğitlik taslayacaksınız! Artık bunu bırakın diyorum. En büyük hizmeti yine ben size sunayım ama kendinize doğru mal edin. Şimdi öyle adamlar başımıza çıkmış ki, hiçbir şey beceremedikleri halde örgütün başına tam bir bela kesilmişler ve bizim emeklerimizin bir ürünü olan savaşçının, her türlü maddi-manevi değer üzerine kurulmuşlar. Bir ağanın bile isteyemeyeceği bir hizmeti benden istiyorlar. Bu kesinlikle ayıptır. Ben de bir çalışanım. Bir çalışandan öteye kendime kesinlikle rol biçmiyorum; ama karşımda çalışma da isterim. Peki siz, kurnaz küçük-burjuvalar veya başı belalı serseri kabadayılar mısınız? Öyle değilseniz, o zaman neden ölçülere gelmiyorsunuz? Köylü kurnazlığının bu kadarı da olmaz. Köylüler bile şimdi kurnaz olmaktan çıkarak, artık gerçeğin sesini dinliyorlar.

Aslında belayı biz kendi içimizde büyütüyoruz. Sizininki de geri aile ve aşiret kültürüdür. Bizi baba, reis yerine koyuyorsunuz ki, tembel çocuğuna baksın. Çoğu 30 yaşındaki bebek gibi davranıyor. Bu utanmazlığı aşacaksınız. Çünkü ne böyle bir aileyiz, ne de böyle bir reisim. Böyle ailecilikten nefret ediyorum. Yaşam öykümde dile getirdim. Ailecilikten nefret ettiğimi bütün örnekleriyle yedi-on yaşımdan beri gösteriyorum. Yani kardeş, hısım akrabalık, hemşehri-lik gibi bağlarla ben insan tanımıyorum. Benim lügatımda, yaşamımda kimlerin nasıl yer edinebileceğini anlamış olmalısınız. Sonuna kadar ideolojik, siyasi, örgütsel, eylemsel yetkinlikte olmazsanız, benim yanımda yaşayamazsınız. Açıkça söylüyorum; önce yol arkadaşı, savaş arkadaşı olabilirim. Bir ukala, bir ahbap çavuş, bir duygu küpü, bir fanatik, bir dogmatik, ne olduğu belirsiz, ne hale geldiği belirsiz durumlarınızı önderlik gerçeğine dayatmayı nasıl yakıştırıyorsunuz? Dikkat edin, eğitiminize ne kadar ağırlık veriyorsunuz. 20 yıldır eğitmeye çalıştığımız arkadaşlar var. Ben size layık oluyorum da, siz neden bana layık olamıyorsunuz? Ben sizi köle gibi kullanmak değil, aksine yoldaş yapmak istiyorum. Bunun da kötü bir şey olduğunu herhalde kimse söyleyemez. O zaman bunun gereklerine uyun. Sen insan değil misin, başın yok mu, beynin yok mu? Varsa, neden kullanamıyorsun? Yüreğin yok mu, hep zavallı, acınacak halde mi kalacaksın veya hep ukala, serseri mi kesileceksin?

İşte bunlar eleştirilerdir. Doğruları kavramamada ısrar ederseniz, pratiği düzeltmemede diretirseniz, buna karşı büyük eleştiri silahıyım. Bu eleştiri silahı karşısında dayanamazsınız. O nedenle kendinizi şiddetle düzeltin. Ben leb demeden leblebiyi anlıyorum. Hiç kimse bana “al gerçeği öğren” demedi. Ben gerçeği sizin dilsiz gerçeğinizden çıkardım. Siz tek bir söz bile söylemeyi beceremezken, ben ne anlama geldiğinizi sizden çıkarıyorum. Ama siz, ben gürül gürül akarken, bağır bağır bağırırken hala gerçeği duymak istemiyorsunuz. Bu adaletsizlik, seviyesizlik ve terbiyesizliktir. Çok zavallıca “biz böyle büyümüşüz” diyorsunuz. Nasıl büyütüldüğünüzü biliyor musunuz? Babanız, ananız kimdir? “TC'den öğrenmişim” diyorsunuz. TC kimdir biliyor musunuz? Hayvanlaştıran rejimin adıdır. İşte o zaman al sana devrimci eğitim, öğrenebildiğin kadar

öğren. Çünkü bu sana çok gerekli. Ben burada boşuna mı kıyameti koparıyorum. Başka çaremiz varsa, bize başka kurtuluş yolu gösterecek kişilik, kimlik, ideoloji varsa söyleyin, ben de oraya gideyim. Ama böyle bir şey yok.

Demek ki, bazı şeyleri kesinlikle anlamanız lazım. Anlamaktan da öteye bıçakla keser gibi kendinizi yontmanız lazım. Çünkü başka türlü adam olamayız, başka türlü savaşçı olamayız. Daha kötüsü, düşman günlük imhamızın peşinde. Yani kurbanlık kuzu gibi sizi kesecek.

Ben zayıf insanı anlarım, ama size hayret ediyorum. Çok mu fakara, çok mu zavallısınız? Tuhaf bir durumunuz var. Bir zamanlar dünyanın en zayıf insanı bendim, hala da büyük güçlüklerim var, ama oldukça dayanıklı olduğumu görüyorsunuz. Sizin bu yaşta o kadar zayıf olacağınızı sanmıyorum. Neden doğrulara hükmedemiyorsunuz; neden doğruların dili olamıyorsunuz? Büyük düşünmeyi becermeliydiniz; büyük tartışmayı, pratiği amansız bir eleştiriye tabi tutmayı bilmeliydiniz. “Kendi kendimizi vuruyoruz” veya “her gün yanlış yolda şu kadar kayıp veriyoruz” demek ne demektir! Eğer kişiliğiniz bunun yanıtını verseydi, şimdi her biriniz bir ejderha olurdunuz. Şansınızı nasıl da kötü kullanıyorsunuz. Bunun farkında mısınız? Tıpkı babalarınız gibi akıllı olduğunuzu sanıyorsunuz ama onların pek de akıllı olmadıkları ortadadır.

Şimdi şunu anlamak zorundayız ki, anlamak şarttır; bu bir yaşam şartıdır, savaş ve başarı şartıdır. O da PKK'nin eleştirisel yöntemle sağladığı ideolojik, siyasi, her türlü partisel gelişme ve pratik için öncelik taşıyor. Bu temelde PKK'yi özümseyeceksiniz. Ondan sonra pratik örgütlenme gelir ve örgütlenmenin düzeyiyle bağlantılı yapılan her iş (buna savaş da dahildir) başarıyı getirir.

Bizim PKK tarihinde tespit etmemiz gereken diğer bir husus, başlangıçtaki ağır ideolojik eleştiri döneminden sonra gelen ve “kötü pratik dönem” diye adlandırabileceğimiz dönemdir. Ya da başka bir deyişle gelişme esasına yol açan ideolojik, siyasi seviyemizin kontrolünde çıkan pratikler dönemi.

Neden bu pratikler böyle gelişti? Sanıyorum eğitimsizlikten, örgütsüzlükten. Yani yeterince eğitimi, dolayısıyla örgütlenmeyi yaşamayan sözümona kadro veya savaşçının içinize bolca girmesi,

çok sayıda kör pratiğe yol açar. Ağırlıklı olarak kör pratik dönem 1980'lerden sonra başladı. Şimdi bunu daha iyi görebiliyoruz.

Sosyal-şovenizme, resmi ideolojiye karşı ideolojik mücadeleyi verdik ve kazandık. Ama bundan sonra “artık her gün pratiktir” deyinince, bu kez partinin ideolojik, siyasi düzeyini ihmal ettik ve pratiği teoriden veya ideolojiden, sistemden kopardık. Herkes kendi başına el yordamıyla bir pratikçi oldu. Kimi köylü savaşıklık, kimi (mesela aydınlar) ucuz propaganda yapmaktan öteye gidemedi. Ağızları laf yapıyor, fakat sonuçta teori bir tarafa pratik bir tarafa ayrılıyor. Bu pratiklerin nedenlerinden biri de budur. İşte bunu önlemek için yurt dışına çıktık. Bu kör pratiğin önünü almak için yurt dışında yeniden düzeyi derinleştirme savaşına giriştim. PKK'yi, tarzı yeniden daha detaylı ve derinlikli olarak bir ifadeye kavuşturmak için birkaç yıl eğitim yapmak gereğini duyduk. İşte 1981-82 yılları bu temelde değerlendirildi ve verilen eğitimde çok yoğunlu.

Aslında bizim 1978'e kadar devam eden ideolojik gelişme düzeyimiz, Hilvan-Siverek direnişçiliğine, savaşıçılığına yol açtı. Ama kör pratikle veya köylü savaşıçılığı biçiminde bir durumla karşılaşması, onu aşamaması, bizi yurt dışında tedbir almaya götürdü. Ardından bu temelde sağladığımız derinlik bizi 15 Ağustos pratik dönemine taşıdı. Fakat bütün o pratiği daha kapsamlı hazırlamamıza rağmen 15 Ağustos döneminin de kör pratikleşme tehlikesini yaşamaktan kurtulamadığını şimdi daha iyi görüyoruz. Her ne kadar birimlerimiz ideolojik donanıma sahip olsalar da, ağır pratik ortamda adeta bunu dondurdular, çok dogmatik kesildiler, ideolojiyi pratiğin derinliklerine uygulamayı beceremediler ve herkes giderek köylü savaşıçılığına saptı, hatta birer avare-asi grup olmaktan kurtulamadı.

İşte bunu önlemek için, eleştirinin en çok derinleştirildiği 3. Kongre dönemine girildi. Gerçekten de eleştiri silahının en çok kullanıldığı bir kongre olmuştur. 3 Kongre'yle mevcut kör pratiğin önü aydınlatılmak istenmiştir. Bu doğrultuda eleştirileri oldukça derin yaptık ve bunu içimizdeki bireylere kadar geliştirdik. Hemen belirtmek gerekir ki, daha önceki eleştiriler düşmana yönelikti. Eleştiriler düşmana ve bunun dolaylı bağlantısı olan sosyal-şoven ideolojiye yönelikti. Yani kemalizmin resmi ideolojisiyle, sosyal-şovenlerin sosyalist maskeli ideolojilerine yönelmeyi hedefliyordu. Esasta

yaptığımız buydu. Ama 3. Kongre döneminde özellikle kör pratik tehlikeli bir hal almasıyla birlikte, düşüncesiz, teorisz, eleştirisz pratik mücadele için tehlike teşkil etmeye başlayınca, biz de eleştiriyi iç yapıya yöneltmeye başladık.

Dikkat edilirse, özellikle 1985'lerden itibaren (ki 1984'lerde de bunun işaretleri vardı) kişilik problemi artık eleştiri silahının içe doğru yöneltmesinin zorunlu olduğunu gösteriyordu. 1984'e doğru geldiğimizde bu kendini iyice hissettiren bir durumdu. 1985'te Kasım talimatımız vardı ve eleştiri yüklüdü. Bu tarihten sonraki her yıl çok büyük bir içe yönelik eleştiri dönemi oldu.

Bu eleştiri silahını parti içine ve giderek Kürt tarihinin, Kürt toplumunun derinliklerine yaymaya başladığımızda şunu gördük ki; biz içten vurulmuşuz veya asıl hastalığımız kendi içimizdedir. İstedğin kadar düşmanı açığa çıkartıp, haksız duruma düşür; doğru bir ideolojik, siyasi çizgiye rağmen kendi içini aydınlatamazsan, yüzyılların pisliğini temizleyemezsen zırnık kadar adım atamazsın. 15 Ağustos Atılımı'nın 1985'te çakılıp kalması, bunu bütün yönleriyle bize gösterdi. Parti kendi içinde tıkanmış, kişilik kendi içinde kendini aşmamış, ama bunları aşmadıkça sen bir adım öteye gidemezsin.

İşte çözümler bunu aşmak için geliştirildi ve hala devam ediyor. 1990'lara kadar bu çok büyük bir eleştiriydi. Dikkat edilirse çözümlerle yapımızı düzeltmeye çalışıyoruz. Adeta düşmanı unutmuşuz gibiyiz. 1980'lere kadarki değerlendirmelerimize bakın, tümü düşmana yöneliktir. 1980'lerin ortalarından günümüze doğru baktığımızda yapılan çözümler içe yöneliktir. Çünkü kadrolarımız yarı komalık durumda, sağlıklı bir tek yürüyüşü bile yok. İşte bu şekilde bunu düzeltmeye çalışıyoruz. Neden buna gerek duyuldu? Çünkü Kürt toplumsal gerçekliği çok hastalıklı ve kişi bu toplumsal özelliklerden, bu hastalıklı durumdan geliyor. Öyle bir kişilik ki, on tane direk bağlasan da ayakta kalamıyor veya her tarafına koltuk değneği yerleştirsen de yine onu taşımak zorunda kalıyorsun. Nitekim ben de öyle yapmıyor muyum? Ağzınıza her türlü diş takıyor, her türlü sözü yerleştiriyorum, ama yine de konuşamıyor ve yemeğinizi çiğneyemiyorsunuz.

Bu neden böyle oluyor? Çünkü düşman sizi böyle şekillendir-

miştir. 1980'lere kadar inancım şuydu: Düşmanı açığa çıkarırız, bizim arkadaşlar da gerçeği görürler ve bununla birlikte saldırıya geçerler diyordum. Aslında böyle de oldu, ama bunu hastalıklarıyla yaptılar. Devrimin her yeni dönemi, insandan yeni bir gelişme istemesine rağmen arkadaşlar ideolojik olarak yetiştikleri halde kendilerini bir atımlık barut gibi sıkılmışlar ve sonra barutları erken bittiği için düşmüşlerdi. İşte arkadaşların bu durumu kullanılmış bir mermimin dumanına benziyor. Kendini her gün yeniden dolduracaksın ki, sürekli vurabilesin. Şimdi böyle yapılmasının gereğini size anlatıyorum. Ben her gün anı anına devrimcilik yapılmalı, dedim. Bu ne demektir? Mavzerler bir tane, kalaşnikoflar ise 30-40 tane atar. İşte kendini böyle biraz teknik olarak gelişkin bir silaha dönüştürecek sin. Birçok atımlık mermisi olan, yedek şarjörleri olan bir silah durumuna getireceksin. Bu da, öncelikle ideolojik olarak gereklidir ve günlük olarak da kendini yenilemekle mümkündür. Başka türlü savaş size fırsat vermiyor.

Düşmanı ideolojik, siyasi açıdan (çizgi anlamında) 1980'lere kadar yendik. O zaman yenilen sadece resmi ideolojiydi, daha sonra da dolaylı müttefiği olan sosyal-şovenizmdi. Ancak sıcak savaşıma girildi mi, sadece lafta ya da düşüncede kazanmak yetmiyor, pratikte de kazanmak gerekiyor. İşte pratikte kazanmak için de, pratikte bitmiş, tüketilmiş kişiliği yenileyeceksin. Hala uğraştığımız da budur. Düşmanın etkileri veya kemalizmin, feodalizmin etkileri sizde hastalıklara yol açıyor ve bunu kabul ediyorsunuz. Ama devrimin de eğitici, dolayısıyla hastalıktan kurtarıcı etkisi vardır ve bunu anlamak gerekir. Yoksa ikide bir “düşman bana şöyle yaptı, şöyle dil taktı, şöyle ruh verdi” diyerek kendini yere atmanın hiçbir anlamı yoktur. Devrimin de bir dili var ve bunu size gösterdim.

Benim kendimi ikinci büyük gerçekleştirmem budur. 1985'lere kadar ve ondan sonra da kendimi yürüttüm. 1985'lerde büyük darboğazlar vardı. Hem de aşılmaz bir biçimde görünüyordu, ama yüklenme cesaretini gösterdik ve adım adım çözmeyi, adım adım büyümeyi başardık. Kaldı ki, eski dönemlere göre çok daha zorlu bir çabayı gösterdik. Çoğunuzun dikkat etmediği (özellikle pratik sahada olanların dikkat etmediği) husus buydu. Ama pek çok arkadaş eski ideolojik söylemle işlerin üstesinden geleceklerini sanıyor-

lardı. İşte bizim eski komuta veya taktik önderlik büyük oranda böyle kaldı. “PKK'nin eski ideolojik söylemiyle iş yaparız; hiç de inceliklerini ayırtırmaya, 1985 sonrasının sorunlarını görerek yüklenmeye gerek yok” dediler. Eski ve yeni kadrolarımızdan hiçbiri, bunu görmek için girişimde bulunmadı ve sadece “kör bir pratik, çok ucuz bir pratik yeterlidir” dediler. Sonuç; tıkanan ve neredeyse her gün müdahaleye ihtiyaç duyan bir pratik.

Çözümlemeler şüphesiz bazı gelişmelere yol açmıştır. Zaten çözümler eleştirinin içe yönelik yapılan kısmıdır. Tekrar söylemek gerekirse, tarihi-toplumsal gerçekliği yeniden kapsamlı bir çözüme tabi tuttuğumuz oranda, kişi üzerindeki etkisini veya parti içine yansıtmış, savaşıcıyı, militanı çözmeye çalışıyoruz. Ben tüm gücümü buna verdim. Kesin yenilgiyi önledim ve insanın yeniden yaratılabileceğini ortaya koydum. Ayrıca savaşımın düz bir çizgide yürümeyeceği, zikzaklı olduğu, eski üslup ve yöntemin ise hiç de yeterli olmadığı ortadadır. Çok farklı, oldukça gelişen ve detayları hesaplanan derinlikli bir yaklaşımın gereğiyle yeni dönemin kadrosunun böyle gelişmek zorunda olduğunu önderlik düzeyinde ifade etmeye çalıştım. Ama maalesef başta merkez olmak üzere, ağırlıklı olarak birçok kadro oralı bile olmadı.

İşte burada benim tekleşme tehlikem ortaya çıktı. Dikkat edin, 1984 Ocak konuşmalarında merkez adı altındaki toplantıda biz bunu belirttik. Orada kıyamet kadar merkezileşme çağrısı vardır. Neden, nasıl merkezi olmalıyız sorusunun cevabı verilmiştir. Yine “**1985 Bahar Perspektifleri**” vardır. Burada da merkez nasıl olunur, kadro nasıl olunur konusunda çok kapsamlı değerlendirmeler var. Ama layıkıyla anlaşıldığı kanısında değilim. Bu nedenle işleri kendi başıma omuzlamaktan başka çare bulamadım. Çünkü kadro başını almış gidiyor, merkez ise gerilikte, ilkelikte ısrar ediyor ve beni de kendi seviyelerinde tutmak istiyorlar. Yani onların istediği 1985 tıkanıklığına veya kaderciliğine benim de boyun eğmem istendi. Eğer bu olsaydı 3. Kongre'yi kurtaramazdık ve 1987'lerin başlangıcını yapamazdık.

İşte birçok merkezi kadromuzun durumu budur. Ne kadar çağrı yaptıysak da, kolektif bir merkez olmakta, yetkin kadrolar olarak işlere koşmakta gelişme sağlayamadı. Üstelik bu konuda yoğun eği-

timleri hem nicelik, hem de nitelik olarak başlatmamıza rağmen fazla etkili olmadı. Hem kadro-militan, hem merkez, hem politik büro, hem önderlik görevini iç içe yürütmek zorunda kaldım. Bu hala da devam ediyor. Şu anda benim yüklendiğim görev, oldukça katıdır. Bir bölük komutanının görevinden tutalım bölge ve eyalet koordinatörünün işine, merkezi düzeyin günlük olarak da yürütülmesi kadar bütün yükü adeta omuzluyoruz. Önderler biraz da böyle yapmak zorundadırlar. Gerilik çok fazla olduğunda, herkes hasta diye, senin yapman gereken buna alet olmak, boyun eğmek değil, büyüklüğünü konuşurmaktır. Ben de büyüklüğümü böyle konuşturdum. Nitekim bunun biraz başarılı olduğu söylenebilir.

1985'lere kadar kendimi böyle çalıştırmak istemiyordum. Eski kadro arkadaşlar yaparlar, diyordum. Zaten kendileri de gerçek bir merkez gibi yürümek istiyorlardı. Ama kendilerini dar ve geride tuttular, hatta beni de geriye çekmek istediler. Dolayısıyla yenilgiye de götürebilecek bu tehlikeyi sezdik ve yüklendikçe yüklendik. İşte büyük ileriye atılımımı, çözümlerimi, kendimi ilerletmemi böyle gerçekleştirdim. Nitekim bu da PKK'nin gerçek gelişmesi oldu. Hem de o ayak bağı niteliğindeki militan tiplerden koparak bu sağlandı ve hala da devam ediyor.

Partiyi bu durumda tutan kadroyu biraz daha ele almalıyız. Yani eski, yeni, merkez, alt düzey farkı koymadan herkesi salt militan olarak ele almalıyız. Şimdi bu militan bir bana, bir de benim biraz geliştirdiğim halka oynuyor. Çoğunun böyle kasıtlı oynadığı kanısında değilim. Ama bu öyle bir alışkanlık ki, birçok ülke tarihinde, devrimin yapıldığı, başarıldığı yerlerde bu vardır. Reel sosyalist denemelerin bütün partileri böyle yapıyor. Başta politik büro, sekreter olmak üzere ağır bir bürokratizmin egemenlik kurduğunu görüyoruz ve çözümlerin bu temelde başladığını iyi bilmekteyiz.

Bizde ise devrimcileşen bir halk var ve önderlik gerçekten benim şahsımda ilerlemeye devam ediyor. Burada düzenin etkileri (düzen aynı zamanda ortaçağla veya eski kalıntılarla birleşikliği de ifade eder) ve devrimci etkinin kadro tarafından eksik, yanlış veya oldukça bireyci tarzda ele alınma durumu söz konusudur. Kısaca düzenden alınma etkilerle bizim devrimci etkilerimizi kendi kişiliğimde birleştiriyor. Karşımıza ortayolcu, reformcu, fazla üretken olma-

yan, halinden razı olan, zaferi fazla mesele yapmayan, eski düzeyine göre kendini çok rahat, “şerefli” ve “onurlu” sayan bir kişilik çıkar. Yine “ne de olsa savaşıyorum” diyerek, partinin önderliksel etkinliğini ve bunca şehidi kendine mal eden, ayrıca halkın büyük fedakarlığı üzerine kurulan bir kişilik olan ortayolcu kadro çıkıyor. Bu kadro tipi için bütün bunlar bulunmaz nimetlerdir. Üstelik bunu kasıtlı da yapmıyor, ama gerçeklikleri böyledir. Sizler yüksek çözümlene gücü gösteremediniz mi, çok tutkulu bir devrimci olamadınız mı, varacağınız yer burasıdır.

Bunlar parti tarihinden, ideolojik, siyasi, örgütsel düzeyinden kendini uzaklaştırmış, halkın emeğiyle, umuduyla bağıni kesmiş, yine şehitlerin çok büyük değer ifade eden anılarından, vasiyetlerinden veya ne anlama geldikleri gerçeğinden tümüyle kendilerini koparmış kişiliklerdir. Ayrıca görev, yetki, sorumluluk anlayışından kendini bağımsız tutan, imkanların üstünde bir ağı gibi yaşayan, insanları ölüme gönderen, insan emeğı üzerine rahatça kurulan bir yapıya sahip olanlardır. Daha da somutlaştırsak; kurnazlıkla kendini yaşatan ve daha da ötesi bunun reklamını yapan, ne de olsa silah elinde ve “dağlar uçsuz-bucaksız, kimse görmez” umursamazlığıyla bunları yapan bir kişiliktir.

Bir de bu kişilik, “bir günlük paşalık bana yeter” diyor. Yetkiymiş, sorumlulukmuş, gereklerinin hesabını vermekmiş, hiç umurunda değil, “ben bir ay böyle yaşadım ya, yeter”, hatta “ben canımı ucuz buldum, ucuz da kullanırım; kimse bir şey diyemez, bu can benim” diyor. Bir sorumluluk almış; ama bu tarihi bir sorumlulukmuş, halk içinmiş, önderlik çizgisinde olması gerekirmiş, umurunda bile değil. İşte burada derin bir bireycilik var. Derin bireycilik, bir yandan bütün değerlerimize el koyma biçiminde kendini gösterirken, diğeri yandan kendini bir hiç gibi değerlendirmeye kalkar. Gerektiğinde de, “bu can benimdir, kime ne, ben istediğim gibi kullanırım” diyerek küçük-burjuvazinin en çok sığındığı bir yaklaşımı sergiler.

Kendinizi bu değerlendirmeler temelinde ele alın, çünkü çoğunuzun davranışları böyledir. Bu bir kader midir? Hayır. Bunlar sizin işinize gelen, “rahat yaşam, bireyin kendini abartması, balonlaştırması” veya “bireyin gerektiğinde intihar etmesi” dediğiniz

ve tehlike karşısında sorumlu kişilikle, görev adamlığıyla, özellikle PKK'nin gerçek bir militanı olmakla hiçbir alakası olmayan kişilik özellikleridir.

Neden böyle oluyor? Kişiliğin oluşum tarzı, PKK'nin artan olanakları göz önünde bulundurulduğunda, özellikle eğitimle kendini PKK'nin ideolojik, siyasi düzeyinden bağımsız tutmak veya eğitimle ona ulaşmamak, yükselen önderliğin etkisini en yanlışından almak ve bir de bunlara her türlü bireyci özellikler eklemek, sonuçta kadrolarımızın PKK içindeki devrimciliğini ortaya çıkarır. Bu eskilerde bir türlü, yenilerde bir türlü, orta boylarda bir türlü ortaya çıkıyor.

Aslında merkezimiz aşılımıştır. Ne de olsa “önderlik götürüyor” diye düşünülüyor. Şimdi ben nasıl götürüyorum, dengelerim nelerdir, fiziki olarak dayanma gücüm, ruhum, bilincim nedir? Bunlar hiç umurlarında değil. Alışmış, böyle başlatmış, böyle götürüyor. Belki de “ebediyete kadar bu böyle” diye düşünüyor. Bu tam bir dogmatizmdir. Aslında en çok sorumlu tutulması gerekenler merkezi ve diğer kadrolardır. Önderlik biraz idare ediyor. İyi kötü, yanlış-doğru bir yerlere götürebiliyorum ve yenilmiş değilim. Kadrolar da “tamam, önderliğimize bağlıyız, yenilmemiş bir önderliktir, hatta kutsallık derecesindedir” diyorlar. Ruhu da bunu rahatlıkla kabul edebiliyor.

Bunları neden böyle ele aldık? Ben 1985'te bazı arkadaşların kişiliklerini bizzat eleştiri konusu yaparak, bunu aşmaya çalıştım, ama anlamadılar. En eski bazı arkadaşlara yönelik eleştirilerim bugün de incelenmeye değerdir. Merkezi kadro nasıl olmalı? Neden yetmez durumda olduklarını ortaya koyduk. Sonuç çıkaramadılar veya çıkarılan sonuç da sınırlı kaldı. Oysa böyle bir döneme cevap verebilecek kişilik sıçramalı olmalıydı. Aynı eleştirilerle kadroyu da derinleştirerek yürütmek, çok sayıda kadroyu ortaya çıkararak merkezi biraz kurtarmak istedik. Aslında merkez belki, “varız” diyordu, ama yan tedbirlerle ayaktaydı, yoksa özgücüsüyle değil. Bizim birçok merkezi öğemiz aslında öz çabasıyla ayakta kalması şurada kalsın, bir bela, bir enkazdı, hatta bir provokatör durumuna gelenler de oldu. Merkezi yetkiye yönelik, “bu dağları ben yarattım, bütün PKK benim malım sayılır” diyenden tutalım “tarihi rolümü oynadım, adım, şanım duyulmuştur, bu da bana yeter” diyene kadar her yak-

laşım çıktı. Daha doğrusu, geri kişilik PKK'nin genel etkisi altında o kadar kendini kaybetmiş ki, kırk türlü vursan uyanacak gibi değil, her birisi bir yerde çakılıp kalmıştır.

Halkı biraz ayağa kaldırdık, alt yapıyı biraz mevzilendirdik ve bu da merkeze epey rahatlık verdi. Bu rahatlık eski yetmezlikleriyle birleşince donuklaşan, fazla üretemeyen, hükmedemeyen bir komuta düzeyini ortaya çıkardı. Yani ne kadar dürüst olurlarsa olsunlar, zafer komutasının bu merkezle fazla ilişkisinin olmadığını çoğu bilmektedir. Zaten hepsi itiraf etti.

Bu elbette ki doğru bir tarz değildir. Militan, hele merkezi militan böyle olamaz, çünkü bu durum kendi içinde yenilgiyi barındırıyor. Üstelik en zorlu olan kazanma olanaklarını vermişiz. Ne bunun üzerine oturabilirsin, ne buna sevdalanabilirsin, ne de bu seni gevşekliğe sevkeder. Bunlar zafer olanaklarıdır. Kaldı ki, önderlik biraz incelenirse, nasıl yaşandığını adım adım gösterdik. Güne, an'a nasıl yaklaştığını, olanağı, ilişkiyi, fırsatı nasıl değerlendirdiğini gösterdik ve bu konular artık çok açıktır. Merkezi kadro neden bunu anlamayacak? Ufak bir ilişkiden destansı bir sonuç çıkarmaktan tatalım yıkılması gerekene, ama çoğunuzun karşı çıkmaya bile cesaret edemediği bir tehlikenin, inanılmaz bir görevin aşılmasına kadar hepsi gösterildi. Önderliksel çıkış zaten başka türlü olamazdı.

Müritleşmeye de gerek yoktur. Bizim diyalektiğimizde müritleşmek doğru değildir. Fanatik, dogmatik bağlılık tehlikelidir. Tarihte buna benzer birçok şeyler doğmuştur, ama bunlar sadece mezhep olarak kalmıştır. Yürürlükte olan resmi iktidarlar, ideolojilerdir. Arkadaşlarımız PKK'yi mezhepleştirmek isteyebilir veya her merkezi ögemiz belki bir mezhep de olabilir, ama asla iktidar olamaz, ama bize gerekli olan da iktidardır.

Bu tehlikeyi nasıl önleyebiliriz? Aslında merkezin kendine böyle yanılıklı yaklaşımı yerine, doğru yaklaşımı esastır. 5. Kongre tartışmalarında, bu merkezi öğelerimizin, militanlarımızın birbirlerine yöneltecekleri eleştiriler ile bunlar aşılabılır. Hatta eleştirilerden öteye bazı yargılamalarla bu biraz daha açıklığa, çözüme kavuşabilir ve bu çok gereklidir. Hemen her eyaletin temel birçok kadrosu yoğun bir eleştiriden geçirilmeden doğruya ulaşılamaz. Onları 5. Kongre platformuna çekinceye kadar gös-

terdiğimiz sabır ve yine çözmek için geliştirdiğimiz çözümlerler, akıl alır gibi değildir; ama sadece onları kurtarmak içindir. Yaşadıklarını sanıyorlar, ama çoğu bir enkaz yığını, ayakta gezen ölümler gibiler. Hele askeri sanatta birer ucube olmaktan öteye bir anlam ifade etmiyorlar. Eleştirilerim tek tek değil, geneldir, herkes kendi payını çıkarır ve doğruluğunu anlar.

Tartışmalarda her şeyi didik didik edin. Genelde merkez, özelde hemen her eyaletimizin yönetim kadrosu kendini gerçekten dile getirebilmelidir, bu gücü gösterebilmelidir. Eğer önderlik bir anlam ifade ediyorsa ve gerçekten bazı görevlere talipirse, bu işi doğru yapmaları gerekiyor. Şimdiye kadar taşıdım, ama bunu da hiç kimse yanlış anlamamalı ve “sen ebediyete kadar bizi böyle götür” dememelidir. Ayrıca benim şimdiye kadar sizleri buraya kadar getirmem mucizedir, rastlantıdır ve zorunlu da değildir. Ama fırsat buldum, yüklandım ve sizi buraya kadar taşıdım. Kaldı ki, bu da hatalıdır, çünkü “bizi hep böyle götür” diye alışmışsınız. Bu nedenle benim hiç kimseyi böyle götürmeyeceğimi artık görmemiz gerekiyor. Ya doğru yürürsünüz, ya doğru yürürsünüz, bunun başka bir seçeneği olamaz.

Bütün bunların suçunu biz sıradan katılan savaşıda göremeyiz. Hatta ben orta boy kadroyu da sorumlu tutmuyorum. Onları ancak şu temelde sorumlu tutabiliriz: Neden kendinizi eğitmiyorsunuz? Bu soru onlar için yeterlidir. Neden kendinizi eğitip, büyütmiyorsunuz derken, onlara eğitim olanağı sunacağız ve merkezi kadrolarımız onların eğitimi ve yönetimi üzerinde duracaklar. Böylece onlar gerekeni yaparlar ve bunun dışında hiçbir sorunları olmaz. Bazı iflah olmazlar veya ajanlar olabilir, tabii bunların da açığa çıkarılması zor değildir. Gerisi yüzde doksan, ezici bir biçimde PKK'nin ideolojik doğrularına, yönetimine kesinlikle gelir ve savaşı da kesinlikle verirler.

İşte burada düzeltilmesi gereken asıl nokta, bu yeni veya orta boy katılımlar, gücü oranında savaşa katılmış olanlar değil, merkezi rolü oynaması gereken kadrolardır. Asıl kriz, hastalık şimdi buradadır. “PKK'nin en temel sorunu nedir” dersiniz, “gerilla savaşımındaki komuta krizidir” derim. Şu anda en temel sorunumuz, komutan geçeceğine, özellikle de onun üst düzey yönetimine hakim olan anla-

yışlardır. Merkezi yapı başta olmak üzere, yetersiz komuta, yanılığlı komuta ve çoğunlukla da yanılışlıkları içeren bir komuta anlayışı bizim zafer yürüyüşümüzü durdurduğu gibi, eğer önüne geçilemezse, ağır yenilgileri de yaşamamız kaçınılmazdır. Hiç kimse tehlikeyi başka yerden beklemesin ve başarı için de başka nedenler aramasın, çünkü başarı ve tehlike buradadır. Ya böyle seçkin bir komuta kadromuz olacak (ya biz bunu sağlayacağız), ya da biz zorbela buraya kadar getirdik, ama bundan sonra bu düzeyde sağlayamayız, işleri götüremeyiz. Bu konuda hiç aldanmayın. Kaldı ki, ne kadar götürdüğümüzü, neleri kaybettiğimizi bu yıllara bakarak her arkadaşımız, herhalde iyi anlayacaktır. Mesela benim şimdiden önerim, gerek merkezi rolü olanlar, gerekse bölgesel rolü olanlar bunu oldukça anlatabilmeli, “benim yanılığım nerede, eksiklik nerede, yanılışlık nerede, kaybedilen fırsatları, elime geçen olanakları yerli yerinde nasıl kullanamadım” diyerek kendini didik didik etmelidir. Zaten kimse başka türlü de özeleştirisini veremez. Burada özeleştiri hususuna geçerken, bunu da vurguluyorum ve vurgularken de açımıyorum: Bir; büyüyen parti, büyüyen önderlik; iki; küçülen biz, yani önde gelen kadrolardır çelişkisini ortaya koyabilmeli ve bu sorunu çözmelidir. Özeleştirinin çözmesi gereken budur.

şimdi kimse, “benim takatım, gücüm bu kadar” diyemez. Özeleştiri şudur: Sen isteseydin olanağı görebilir, fırsatı kullanabilir, güç alabilir, büyük başarı kazanabilirdin veya sorumluluk duygusu, görev, yetki anlayışın tam olsaydı yüksek başarıların sahibi olabilirdin. Ama bunun yerine kendi bireyciliğini esas aldın; gelişen önderliği görmedin; yanılığlı, eksik gördün ve çok bireysel temelde ele aldın; çok basit bir hizmetçi gibi kullandın; asla parti tarzına ve üslubuna göre bir anlam vermedin. Köylü kurnazlığıyla, lafazanlıkla idare etmeye çalıştın. Sonuçta sen şu anda partiyi uğraştıran, tıkatan bir öğe durumundasın.” Birçok arkadaşımız ağırlıklı olarak bu durumda kaldığını biliyor. Bu onlar için ağır bir eleştiri ve dolayısıyla özeleştiri demektir. Aşamazlarsa, tarihe en büyük kötülüğu yaparlar. Bu konularıyla bir kontradan daha tehlikelidirler. Aşamazlarsa tarihimizin, partimizin ilk defa kazanma imkanını yakaladığı, kazandığı bu döneme en büyük kötülüğu yapıyorlar demektir. Bunun ne kadar büyük bir suç olduğunu siz düşünün.

Bir yandan, “ben komutanım” diyeceksiniz ve komutanlığa talip olacaksınız, bir yandan “anlı-şanlı halk ordusu, onun merkez yönetimi” diyeceksiniz, bir yandan da bu kadar tehlikeli kilit durumlar da seyredeceksiniz. Bence bu bir özeleştirisi konusu da değil, aşılmazsa kesinlikle yargılama konusudur. Adeta savaş mahkemeleri kurulup bu komutanları savaş usulüne göre yargılamamız gerekecek. Ama şimdiye kadar biz birçok suçluyu böyle yargılamadık.

Şimdi bir bölge yönetimi düşünelim ki, birlikleri birbirine girmiş. Bu nasıl bir bölge yöneticisidir ki, birlikleri birbirine girecek kadar tedbirsizdir. Demek ki, orada komutan yok veya varsa da suçludur. Bu bir hata filan değil, düpedüz ağır suça yol açan bir durumdur. Bunun birçok nedenleri vardır. Birliğini yetiştirmemiş, mevzilendirmemiş, sağlam bir komiteye, plana kavuşturmamıştır. Kimbilir kendisini neyle, nasıl uğraştırıyor ve avutuyordur. Tabii bunun zincirleme etkisi de var. Ben de sorumluyum, sorumlu olduğum için zaten kendimi böyle eleştiriyorum veya en azından doğrusunun bu olduğu konusunda bu kadar ısrarlıyım.

Herkes sorumludur ve en başta birliğin başındaki sorumludur. İkinci dereceden sorumluluklar vardır ve herkes sorumluluklarını görecekler. Yalnızca “birlikler birbirine girdi” demekle hiç kimse sorumluluktan kurtulamaz. Her eyalette aslında yüzlerce böyle suç teşkil eden durumlar var. Bunlar ihmalkarlıktan, irtibatsızlıktan, inceleme-araştırma veya planlama yoksunluğundan kaynaklanmaktadır. Üslenme hatası, yürüyüş hatası, mevzilenme vb. bir sürü hatadan kaynaklanan yüzlerce suç vardır ve bunların dökümünü kongrede yapacağız. Hatta her kişiye, her mıntıkaya, her bölgeye, onun temsilcisine kadar bunları indirgeyeceğiz. Herkes tek bir yoldaşımızın bile kanının boşa akmasının hesabını vermeden kurtulamayacağını bilmelidir. Kolay mıdır, bu kadar yanlışlıkların sonucu birçok değer kaybetmek! Tedbirsizlikten düşmana çok sayıda silah kaptırdık. Sorumlusunun kim olduğunu açığa çıkaracağız. Halkın devrimcisi olmak, halkın önderi olmak basit midir? Vietnamlılar bir silah için on kişiyi feda ediyorlardı, ama bizimkiler yüzlerce silahı bir uykusu, bir tedbirsizliği uğruna feda ediyorlar. Bunları açığa çıkarıp hesap sormadan kendimize saygınlığımızı, dolayısıyla kazanma imkanını yakalayabilir miyiz? Demek ki, komuta krizi aşılrken, sade-

ce yaşanan yılların savaş suçlarını eleştirmekle kalmıyoruz, bir yargılamaya götürüyoruz.

Bir kişi eğer fazla suça bulaşmamışsa, suç teşkil edecek ağır davranışları yoksa, ama yetersizlikleri var veya en azından doğrulardan alıkoyan bir sürü davranışı varsa, bunlar kesin eleştiri konularıdır. Örneğin bazı kişilikler sadece tıkıyor. İşte bunun ne kadarı suç, ne kadarı eleştiri konusu, pek belli değil; karışmış ve bunu açıklığa kavuşturmak istiyoruz. 5. Kongremiz bu anlamda gerçek bir eleştiri-özeleştiri ve yargılama kongresi olacaktır.

Siz bu yapınızla, bu sorumluluk düzeyinizle gerçekten zafere ulaşacağımıza inanıyor musunuz? Kendiliğinden, kör pratik gidişe bir çözüm bulamazsanız, örneğin herhangi bir görevin zafer imkanını komuta kişiliğinde sağlayamazsanız, partiye dayanarak ancak bir bela olursunuz. Önderliğe bağlılığınızı sadece bir aşiret üyesinin bağlılığı olur ve bu da hiçbir şeyi kurtaramaz.

Hiç kimse “bu alışlagelmiş bir kadrodur, böyle gelmiş, böyle gider” diyemez. Bunu birçok konuşmada açıklığa kavuşturdum. Bunda hala ısrar edilirse, en ağır suçtur ve sahibini götürür. Yılların kemikleşmiş bir anlayışını bu tarzda yaşatmak demek kongre gerçeğimiz karşısında bunun karşılığını ödemek demektir. Affedilmiş veya ıslah edilmiş bile olsan eğer bunu tekrar edersen, senin suçların geçerlidir ve cezası da vardır. Bunu bilmek zorundasınız. Bazıları aslında tam gerçek bir mahkemeye çıkmamış, hepsi anlayış düzeyinde mahkemeye çıkarılmıştır. Bu da açıklığa kavuşturulacaktır.

Bir de şunu düşünelim: Ya devrim başarısızlığa mahkumdur, (buna beni de inandırın ki, ben de sizin gibi yapayım ve işleri ucuz idare edeyim; 15-20 yıldır sizler nasıl yaşadıysanız, ben de öyle yaşayayım) ya da devrim zafere mahkumdur ve o zaman da siz beni anlayın. Şimdi “devrim zafere mahkumdur” mu iyidir yoksa “devrim yenilgiye mahkumdur” mu iyidir? Veya “sizin gibi olmaya mahkumuz” mu iyidir, yoksa “benim gibi olmaya mahkumuz” mu iyidir? Tercihini tam yapalım ve dürüst olalım. Eğer sizin düşünceniz, tartışmanız, planınız, tertibiniz durumu kurtarıyorsa ben bir şey demeyeceğim. Ama kurtarmadığını hepiniz söylüyorsunuz ve benim yeterliliğimi de yine hepiniz kabul ediyorsunuz. O zaman kabul ettiğiniz bütün ana özellikleriyle olmalıdır. Yoksa hayranlık duygularıyla

veya kendi zayıflıklarınızı bize dayanarak gidermek biçiminde değil. Bu bir istismar ve kendini aldatmak olur.

Peki böyle komutan, militan diye geçinen kişiliklerin düzelmesi, komuta krizinin çözülmesi veya zafer kadrosunun yaratılması mümkün müdür? Elbette ki mümkündür ve mümkün olmaması bize yakışmayacak bir durumdur. Yoksa siz yaşamak, başarmak istemiyor musunuz? İstiyorsanız o halde ne güne duruyorsunuz. Biz size “bunlar ilkel yaratıklardır, askeri çizgiyi uygulamayı, savaşı derinleştirmeyi bilmezler, babaları gibi onlar da köylü gelmiş, köylü giderler” diyebilir miyiz? Bizler yenilik istemeden yaşamı kazanabilir miyiz ve bu size layık olabilir mi? Olmayacağı açıktır, ama o zaman da gerisini belirleyen senin çabalarındır. Bu konuda belki başarı imkanını isteyebilirsin, biraz destek de istersen sana fazlasıyla sunulmuştur. Ama bunu bireyci tarzda değerlendirmemeli, biraz akıllıca düşünmelisin. Zaten düşünmenin de zamanıdır. Bunların nasıl ele alınacağını, neyi nasıl kişiye mal edileceğini her şeyiyle öğretiyoruz. O kibar ağzını, dilini incitip, yanibaşına sorsan doğruyu sana söyleyecek on tane adam bulabilirsin veya sen başkalarına doğruyu söyleyebilirsin. Bunlar yerine getirilmesi zor görevler midir? Elbette ki hayır. Ölümüne savaşıyorsun, her şeye katlanıyorsun, ama bu savaş doğrularıyla olur, yoksa körce olmaz!

Kısaca bu Kürt inadını bırakacaksınız, çünkü bu geri mi geri, sefil mi sefil bir durum olduğu gibi, intiharvaridir ve kaybetmeye yöneliktir. Bırakın artık bunu. Bununla yiğitlik olmaz. Ben öyle sanıyorum ki, siz bu eski özelliklerde ısrar etmekle kendi kişiliğinizi savunacağınızı sanıyorsunuz. Bu kesinlikle yanlıştır. Kişilik ancak bu tip zayıflıkları açığa çıkartır, aşarak kendini kanıtlayabilir. Önderlik bu anlamda en iyi doğrulanmış kişiliktir. Çünkü kendini yeniledi, doğru noktalarda güçlendirdi ve bu da kabul gördü.

İşte merkezimiz artık bunu anlamaya cesaret etmelidir. Çok geç de olsa bunu özümsemeli, varsa kemikleşmeyi kırarak kendinde yenileşmeyi sağlayabilmelidir. Varsa yaraları, artık kesip atmalı ve kendini yenilemeyi bilmelidir. Ben bu durumu daha fazla somut örnekleriyle göstermek istemiyorum. En temel eleştirilecek, dolayısıyla özeleştirilenecek kişiler, kadrolar kimlerdir, ana özellikleri nelerdir, onu da çok kapsamlı değerlendirdim. Burada

sadece özetliyorum. Zaten en kapsamlı tartışmayı bizzat kendi aranızda yapacaksınız. Ben sadece dikkati çekmek açısından örnekler sunuyorum.

Biraz daha çarpıcı olması açısından zindan örneğini de vereceğim. Zindandaki yapımızda, özellikle de 1990'lar döneminde yapıda gözlemlediğim, belli bir direnmesi vardı. Bu direnmeyi “direnmek yaşamaktır” veya “İnsanlık onurunu terk etmeyeceğiz” sloganları altında yürüttü. Evet bu sloganlar iyi sloganlar. “Direnmek yaşamaktır” ama bunun nasılı önemlidir. Şimdi bu arkadaşlarımızın içine düştükleri derin bir yanılğı (tabii içerideki yaşamın amansızlığı karşısında çok kökleşmiş bir yanılğı), sadece direnerek yaşamı kurtardıklarını sanmalarındır. Bu büyük bir yanılğı. Diğer bir yanılğı da bazı hakları yine direnerek elde ettiklerini sanmalarındır. Evet, zindanda da şimdi hak diye tabir edilen bazı şeyler var. Ancak bunlar bir yanılğıdır. Açıkça bu arkadaşlarımızın hepsine söyleyeyim ki, bu anlayışı terk edin. Siz ne direnerek bu hakları elde ettiniz, ne de direnerek yaşamayı hak ettiniz. Rolünüzü küçümsemiyorum ve kesinlikle yapılması gereken de buydu. Bu hiçbir şekilde yanlış anlaşılmasın. Fakat sizin hayatta kalmanız daha farklıdır. Haklar elde etmenizin de anlamı incedir ve bunun iki yönlü anlamı vardır; biri olumlu, diğeri olumsuzdur. Olumlu anlamda sizin ayakta kalmanız, hak elde etmeniz aslında kontrol altına alınamayan savaşımımızın kendisidir. Bu arkadaşlara hatırlatırım. Düşünün ki TC tarihinde bir Şeyh Sait isyanını, bir Dersim isyanını, yani bütün isyanları ezdiklerinde sempatizanlar bile üç ay içinde idam edilmişlerdi. Hatta teslim olanlar ve bağımsızlık ideolojisi şurada kalsın “Kürt-Kürdistan” kelimesini ağzına almayanlar bile, sırf bulaştıkları için idam edildiler. Ama ne zaman idam edildiler? İsyân ezildikten sonra. Peki bunu bilmeyen var mı? Arkadaşlarımız açsınlar, İstiklal Mahkemesi'nin tutanaklarını okusunlar, orada bırak insan haklarını veya yaşama hakkını, teslim olma hakkı bile yoktur. Bir bu, bir de, eğer bizde de isyan yenilseydi (ki biliyorsunuz 1984'e kadar idamlar uygulandı) sıra bizimkilere gelirdi ve idamı çok yaygın uygulayacaklardı. Ama biz yeni bir hamleyi başlattığımızda idamlar durdu. İdamlar, isyanın arkasının gelmesini beklemeye kadar ertelenmişti. Zaten genelde de öyledir; idamlar, isyanlar ezildikten sonra

yapılır, aksi halde olumsuz etkiye yol açabilir.

Bu bile şunu çok açıkça gösteriyor ki; 1984 atılımıyla içerideki idamların durdurulması ve yaşamın biraz düzeltilmesi birbirine çok yakından bağlantılıdır. Zaten o ana kadar hak filan yoktu, yaşam hakkı da yoktu. Direnme vardı, ama başarıma şansı yoktu. Başarısı ancak dışarıdaki atılım başarınca ve ezilmeyince ortaya çıktı.

Zindan gerçekliği her şeyden önce bunu çok iyi anlayabilmelidir. Anlamakla yetinmemeli, kendini de düzeltmeli, yeniden özümsemelidir. Ama yaşam darbeleri oldukça alındığı, tünelin ucunda sahate bir ışık gösterildiği için kişiliklerde çakılma olayı var. Sözde onlar orada direnmiş. Her türlü yardımı halk, savaş, bizzat biz sunmuşuz, ama “aslında komuta zindandır” gibi bir yanılgı var. Zaten zindana dayalı provokasyonun gelişimi de tamitamına böyledir. “Aslında zindan büyük direndi, halk da, savaş komutanlığı da mutlaka onlara uymalı ve onlar ne derse onu yapmalıdır” deniliyordu. Provokator gerçeğinde ben bunu çok çarpıcı olarak gördüm. Mesela birisi buraya gelmişti, hem de gözü yaşlı bir şekilde “artık bırak” diyordu. Böylece bizi sözümona barışçı doğrultuya, tümüyle teslim olmaya (düşmanla anlaşma ihtimali yüksekti) götürmek istiyordu. Zaten içeride bu etkiyi sağlamıştı ve bunun da farkındaydı. Halk da biz de varımızı-yoğumuzu sarfetmişiz ve bu durumda “bize uyun” diyor. Yani insan şu hesabı bile yapıyor: Sana uyalım, mücadeleyi verelim ama sen nereye götüreceksin? Direnmeyi daha da geliştirecek mi, gerileterek mi mücadeleyi götüreceksin! Versek ikinci gün gerillanın tasfiyesini ilan edecek, devrimci yaşamın kendisini ihlal edecek. Çünkü ona birkaç imkan-fırsat tanıdım ve ikinci gün bir baktım ki, tek bir PKK militan özelliği kalmamış. Sosyal ilişkileri ve yaşamıyla birini beslemek için on tane PKK'yi çalıştırmak gerekiyor, çünkü içeride öyle alışmışlar.

Şimdi ben büyük fedakarlıkta bulunan ve kahramanca direnen zindan şehitliğini de değerlendirdim. Ama bu tamamen ayrıdır. Bana göre zindan o provokatorün üzerine basa basa politika yürüttüğü bir direniş değildir. Zindan direnişçiliği **Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin direnişçiliğidir** ve onların da yaşamlarıyla bunun nasıl olması gerektiği ortadadır. Mutlak anlamda önderliğe, savaşa, partiye bağlıdırlar. Zaten son sözleri “savaşı daha da geliştirin”dir. Ama

bunların bu miras üzerine sahte bir bina inşa ettikleri ve birçok arkadaşımızı yanılttıkları nokta tamamen bunun tersidir. Söyledikleri, “savaşı durdurun, partiden uzaklaşın ve önderlikten vazgeçin” propagandasıdır. Zaten herkes bir önderdir ve en büyüğü de kendileridir! Herkes onlara hizmet etmeli, çünkü ne de olsa TC de onları bırakacak kadar hizaya gelmiş ve kendileri devlete bile boyun eğdirmişlerdir. Elbette ki gerçekte öyle bir durum yok ve devlet boyun eğmiş filan değildir. Bir taktik icabı belki de bu politikayı 1990'larda uygulamaya geçirmiştir. Neden şimdi bırakıyor, bellidir.

O dönemde reformizmin belli amaçları vardı. Belki de provokatörün çalışmaları için bazı şeyler ayarlandı. Bu ihtimalleri de göz önünde bulundurmak gerekiyor. Neden şimdi tek bir kişiyi bile rastgele bırakmıyorlar? Tabii ben bunu söylerken, direnen yoldaşları, dışarıda olanları kastetmiyorum. Provokasyonu daha iyi anlamaları için söylüyorum. Kaldı ki, bir devletin rehabilite politikasını gözardı etmemek gerekir. O hakları sunarken, yaşam olanağını sağlarken, yani tünelin ucunda bir ışık gösterirken, senin kafanı almak ve bir de sahte bir yaşamla onun üzerine yükselen provokasyonu besleyip, daha sonra örgütün başına bela etmek için yapmıştır.

İşte devletin bu çok ince rehabilite politikasının ürünü olan kadrolar gerçekten büyük sorun teşkil ediyorlar. Sadece “direndik, kazandık” diyor. “Sana kazandıran savaşı, kazandıran partiyi anla” diyorum, “hayır, ben savaşı, partiyi anlamam” diyor. “Sana yurt dışı kitlesini 1978'lerden beri nasıl tek tek kazandığımızı, kime karşı nasıl savaştığımızı, dağ direnişini, her taraftaki direnişi, hatta zindandaki direnişi adım adım nasıl güçlendirdiğimizi anlatayım” diyorum, “hayır, ben hiçbirisini anlamam; ben direnmişim, kazanmışım ve en büyük benim” diyor. Tamamen rehabilitenin ortaya çıkardığı bir hastalık. Her birini düzeltinceye kadar gerçekten en büyük sabrı gösteriyoruz. Aslında bir yanlış durumu var ve büyük bir kısmı da dürüst, ama yanlış şekillenmiş bir kadro. Partinin nasıl büyüdüğünü, savaşın nasıl geliştiğini hiç bilmiyor ve bilmek de istemiyor. Onun kendisine yakıştırdığı bir felsefe var ve dilleri de oldukça gelişmiş. İdeolojik demeyeceğim de tam bir demagog örneği oluyorlar. Saatlerce duygulara hitap ederek insanı etkileyebilirler, ama örgüt anlamında iki kişiyi bile örgütleyemezler. Hele savaş söz konu-

su oldu mu, tamamen bitiktir ve boynu büküktür.

Elbette ki bu özellikleriyle tehlikeli bir oluşumdur ve mutlaka aşmak gerekiyor. Zindanı kurtarmak için de aşmak gereklidir. Bunu 1990'lardan itibaren biraz geliştirdik. Geçen 4. Kongre'de bunu biraz açığa çıkarmıştık, ama yarım kaldı. Bu geçen süreçte zindandan gelen tehlike, provokasyonun alevlendirdiği ve çok tehlikeli bir biçimde bütün partiye ve savaşıma yansıtmak istediği bu saptırmayı zorbela önledik. Hiç şüphesiz zindan kadrosu doğru partileşmelidir, eleştiri-özeleştirisini doğru yapmalıdır. Her şeyden önce nasıl ayakta kaldığını, direnerek nasıl yaşadığını, yine haklara nasıl kavuştuğunu, bunun savaşa, partiye, parti tarihiyle, özellikle savaş tarihiyle bağlantısını görerek ve bu temelde kendini yeniden gözden geçi-rip şekillendirerek bilince çıkarmalıdır.

Aynı eleştiriyi aslında biz dağlarda savaşımlar için de yapabiliriz. Onlar da “savaştık, kazandık” diyorlar. Şimdi hangi komutanımıza sorsan, büyük savaşmış ve kazanmıştır. Ama ben kendi çabamla bir mermiyi elde etmek için, bir tane savaşçıya inanç vermek için yıllarımı verdim. Derya kadar olanağı aktardık, ama buna yüzde bir bile anlam verilmemiştir. Köylü de, eşkiya da dağdadır, burada omuzunda silahıyla yaşıyor. Eğer biz bunların yaşamına savaşçı yaşamı diyeysek, o zaman sizinkine ne diyebiliriz? Bence bir eşkiyanın, bir köylünün, köylü isyancısının yaşamı değerlidir ama çoğunuzun savaşçı yaşamının onlarınki kadar da değeri yoktur. Neden? Çünkü olanakları çarçur eden ve yüzlerce savaşçının yer aldığı bir birliği bir çırpıda imhaya karşı karşıya bırakan kişiye komutan, hatta sıradan bir savaşçı da demem. İşte bu çok önemli bir nokta ve hemen hemen her savaşan kendini bu temelde yargılayacaktır. Hiç kimse “bana verilen yetki, görev neydi, ben ne kadar karşılığını verdim” demezse; bunu özellikle komuta düzeyinde savaşan yapamazsa, biz kendimize en büyük kötülüğü yapmış olacağız. Sana onbeş bin savaşçı yolladım ve hepsi de sıfırdan yarattığım silahlı savaşçılardı, (benim de çalışmam savaşçılıktır) ama sen kendini bile zorbela ayakta tuttun, bu halinle nasıl komutan oluyorsun?

Bunları yargılayacağız, eleştireceğiz ki, gerçek açığa çıksın. Zindandakini nasıl yaşatmışsak seni de zorbela dağda yaşatmışız. Zindandakilere saygımız var, ama dağdaki kendini bir ağa gibi, bir bela

gibi yaşatmış, her gün insan harcamış, olanakları çarçur etmiş. Ben böyle yaşama, kesinlikle savaşı yaşamı demem. Bana, ne kazandırdığını söyleyebilir misiniz? Eğer bunun hesabını veremezsek, biz savaşı kazanamayız; doğru komutanlık, doğru kazanan komutanlık kimdir, özellikleri nelerdir, nasıl başarır sorularına cevap veremeyiz. Her şeyi parti sayesinde elde etmiş, milyonların emeği pahasına bir yere gelmiş (kaldı ki bizim günlük çabalarımızla da ayakta duruyor), ama bunların hiç farkında bile değildir. En ufak bir eleştiriyi bile kendine yakıştıramıyor; “benim görevim nedir, gereklerini ne kadar yerine getirdim” demiyor. Üstelik daha da bastırıyor, sürekli çarçur ediyor, hiçbir işe de koşmuyor. Benim günlük yaptığım eğitimi o altı ayda yapıyor. Benim günlük sarfettiğim çabayı, o hiç sergileme gereğini bile duymuyor. Peki biz bu komutanı ne yapacağız? Tabii ki kabul etmeyiz ve dolayısıyla böyle bir komutan aşılma zorundadır. Şimdiye kadar göze batan bir kılçık da değil, göze batan bir mertek olursunuz. Kendinizi bu kadar paramparça eden, dağıtan olmaktan çıkaracaksınız.

Bu noktada buna “çizgiye gelmeme” derim. Özeleştiride tam da bu noktada “ben nerede eksiktim, yanılıyordum, yanlışım”, “nerede, ne zaman, neyi yapmalıyordum”, “neden, niçin yapmadım” hususlarının dökümünü, tanımını iyi yapacaksınız ve ardından “bundan sonra neyi, nasıl ele alacağım, nasıl yapacağım” diyerek, bunu da tam koyacaksınız. İşte o zaman özeleştirinizin bir anlamı olduğunu söyleyebiliriz, yoksa örtbas edersen, suçu hep başkalarına yüklersen, bu sağlıklı bir eleştiri olmaz. Nitekim çoğu da şimdiye kadar böyle yaptı, ama bundan sonra yaparsanız, bu kabul görmez. Gerçek özeleştirisi, ancak bu söylediğim çerçevede belirlenebilir. Kişi eğer büyümek istiyorsa, gerçekten tarihe ve halka karşı sorumluluk anlayışı varsa, “ben de bir kişilik sergileyeceğim” diyorsa, büyüklük ihtirası varsa ve ona bağlı olarak saygılı olmak istiyorsa, bunu böyle ele almalıdır. Çünkü bunun başka çaresi yoktur. Köylü kurnazlığıyla, kendini şu veya bu hastalığa yatırarak, bizi de kötüye kullanarak hiçbir yere varılmadığı açıktır. “En benim” diyenler bile yargılanmadan kurtulamayacaklar.

En alt düzeyden, en üst düzeye kadar, bütün yapımızda, ideolojik, siyasi düzeyin zayıflığı hakimdir. Özellikle örgütsel yönetimde

zayıflık var. Yine savaş gerçekliğimize, ordu gerçekliğimize çok yanılıklı yaklaşımlar var. Bunların üzerinde çok durduk. Ve nasıl giderilmesi gerektiğini ortaya koyduk. Yani ideolojik, siyasi düzeyde herkes eksikliğini, yanılığını, yanılıklarını gidermelidir, doğrusuyla tamamlamalıdır. Yine örgütsel anlamda, özellikle örgütsel yönetim gerçeği anlamında herkes kendini yargılamalı veya eleştiri-özeleştiriye tabi tutmalıdır. Bu konuda çok yoğun, büyük bir eksiklik, yanılılık yaşanıyor. Ancak, bir PKK militanı (savaşçısı da dahil) örgütsel olduğu oranda eylemci de olabilir. Örgütsellik, bilinçli ve planlı olmak demektir. İlişkilerinizde de bu doğrultuda uyumlu oldunuz mu ve birçok ilişkiye olumlu anlamda sahip oldunuz mu, örgütlüsünüz ve bu örgütlülük eylemde de başarı demektir. Bunun dışında hiç kimse rastgele ve örgütten, bilinçten kaçarak eylemci olacağını sanmasın. Ben örgütlülüğün de ideolojik, politik gelişmeyle bağlantısını koydum ve her savaşçımız, özellikle her militanımız bu düzeyi tutturmakla mükelleftir.

Çoğunuz savaş alanında bulunuyorsunuz; “gerilla olmak nedir, kim gerilladır” sorularını yeniden kendinize sormalısınız. Bana göre gerillanın büyük bir kısmı gerçek gerilla özellikleriyle bağdaşmayan bir yaşam içindedir. Şu anda PKK gerillasının yüzde doksanını gerçek gerilla sıfatına layık değildir. Önemli eksiklikleri, yanılıkları vardır. Bu nedenle gerillanın kim olduğunu ve nasıl özellikler taşıması gerektiğini bir kez daha herkes kendine sorarak, cevaplandırabilmelidir. Özellikle yenilgiye giden gerillayı gördüğünüz kadar, yengiye, zafere giden gerilla nasıldır sorusunu da kendinize mutlaka sorup cevaplandırmanızdır. Ben bunun çözümünü çok kapsamlı olarak ortaya koydum. Bunları mutlak surette özümsemelisiniz ve bu biraz eğitimle, biraz eleştiri-özeleştirinizle olur.

Daha da genel bir özellik olarak ulusal düzeyde zayıflığınızı görüyorum. Zaten bütün bu hataların dayandığı ulusal, toplumsal zemin söz konusudur. Biz siyaseti de, sosyalliği de ulusal düzeye taşıramıyoruz. Bu konuda hep ahbap-çavuş, mahalli, akrabalık düzeyinde kalınıyor ve çoğunuzun örgüt ölçüleri, duyguları klan-kabile çerçevesindedir. Bu açığa çıkmıştır. Nitekim bize kadar etkisini yansıtan birçok böyle öge, ısrarla beni bir kabile önderi olarak görmek veya bir aristokrat gibi değerlendirmek isteyenler çık-

ti. Hatta bu temelde akraba bağılıklarına sığınıp sonuç almak isteyenler de çıktı. Yine ısrarla ahabap-çavuşluğu, ucuz duygusallıkları dayatanlar var. Neredeyse yapımızın ağırlıklı bir bölümü de siyaseti esas almadan, kölece bir bağımlılığı önderlik gerçeğine, partiye dayatmaktadır.

Tabii ben bu engellemelere papuç bıraksaydım veya bunların tehlikesini açık bıraksaydık, şimdiye kadar parti çoktan gitmişti ve savaş filan da kalmazdı. Bu yaklaşımda ulusal düzeyi görmek, sosyalleşmeyi anlamak yok, aksine ahabap-çavuşluğa, klan-kabile ilişkilerine takılıp kalmıştır. Komutanlık peşmergelikten öteye vardırılmak istenmez, yine siyaseti de işbirlikçilikten öteye götürmek istemez. Bunu bize de dayatır, “parti bunu kabul etmeli, etmezse biz de intihar ederiz, kaçarız, ölümüne bozarız” diyor. Böyle tehlikeler çok yaygındı ve bırakılsa bunlar partiyi de, doğruyu da rahatlıkla götürebilirler.

Elbette ki, bunları kabul etmeyip amansızca eleştireceğiz. Ne kadar eleştiri-özeleştiri yapılırsa o kadar yapılacak ve gerisini yargılayacağız. Bunlar ulusal kurtuluş çizgisine ağır bir suç dayatmasında bulunanlardır. Biz boşuna ulusal kurtuluş çizgisi, ulusal kişilik, emek kişiliği, sosyal kişilik demiyoruz. Hiç kimse köylü, aşiret usulüyle partimizi kendi gerçeğinden, kendi temel özelliklerinden kopartamaz, hatta partimizin çok açık olan enternasyonal özelliğini görmezlikten gelemez. Alışılmış Kürt gerçeğinde hemen herkes aile, kabile üyesi veya başkanı gibidir. PKK'yi de böyle yapmaya kalkmak, PKK'ye yapabileceğiniz en büyük kötülüktür. PKK'nin gerçek savaşımı, sosyal ve ulusal düzeyi konusunda vereceğiniz savaştır. Bu savaşı veremeyenler, düşmana karşı da savaş veremez ve bu da görülmüştür.

Bu nedenle 5. Kongremizde özenle gerçekleştirilecek bir eleştiri veya özeleştiri konusu, sosyal ve ulusal düzeyimizi temsil etmek içindir. Böyle klan, kabile, hemşehricilik, ahabap-çavuşluk ilişkileriyle, yaşam tarzıyla hiç kimse kendi geri, apolitik düzeyini, ulusallığa gelmeyen, partiyi kendi içinde kırka kadar bölüntüye götüren düzeyini dayatmasın. Bu çok büyük bir tehlikedir ve ısrar edilirse kesinlikle en gerici hiziplerdir ve sonu ya kaçıştır, ya teslimiyettir, ya intihardır, ya da kazadır. Bütün olarak bizi, partimizi

tamamıyla yenilgiye yatırmaktır. Ayrıca önderliği de en kötü biçimde kullanmaktır.

Tartışmalar, eleştiriler bu kapsamda olacaktır ve her savaşçımız, kadromuz, özellikle merkezi ögemiz partinin gerçek sosyal, ulusal düzeyini, yine ideolojiyi ve siyaseti bu temelde ne kadar temsil ettiğini, ne kadar bunun örgütsel, eylemsel ifadesi olduğunun yanısıra, ne zaman, ne kadar ve nerede gerekeni yapmadığını, hangi yılda bunun neye yol açtığını da ortaya koyacaktır. Bu durumu kendi kişiliğinde nedenleriyle birlikte ortaya koyacaktır. Ardından doğrusunu gösterecek ve samimi özeleştireleriyle gelecekte nasıl olması gerektiğini ve buna ne kadar sorumlulukla yaklaşacağını gösterecektir. Böylece belki bazıları kurtulabilir. Ama bu özelliklerinde ısrar edenler kesinlikle yargılanmaya alınır. Hiç kimse bizden başka türlü bir seçeneği beklememelidir.

Ana hatlarıyla eleştiri-özeleştiri gerçeğine 5. Kongremizi böyle ulaştırabiliriz. Özellikle bu geçen yılları amansız bir eleştiri-özeleştiriye tabi tutacağız. Belki de tarihimizin en kapsamlı ve sonuç alıcı silahı olarak kullanılacaktır. Gerçekten bu silah yetkince kullanılıp, yargıyla da tamamlandığında eminim ki, zafer için çok gerekli olan partiye, dolayısıyla onun önderlik ettiği cephesel ve ordusal çalışmaya başarı imkanını rahatlıkla verdirecek gücü elde etmiş olacağız. Eğer 5. Kongre'nin partileştirme düzeyi böyle gelişim gösterirse, ordu da yeni ve doğru esaslar üzerinde sağlam kurulur. Yine kitlesel çalışma, cephe sağlam bir tarza kavuşur ve bu da kesin büyük hamlesel bir gelişmedir.

Dolayısıyla hiç kimse böyle zaferi kazandıracak bir silahı yerinde kullanmama gibi, hatta kötü kullanma gibi bir duruma düşmesin. Buna eski-yeni, alt-üst bütün düzeyler dahildir. 5. Kongre'nin sağlayacağı en büyük gerçekleştirmelerden birisi de bu yönlüdür.

Tarihi açıdan şunu söylüyorum: Kendimizi ilk defa adam edilecek bir düzeyi yakaladık. Hiç utanmanıza gerek yok. Aslında utanılması gereken yer ısrarla savunduğunuz geçmişinizdir, takıntılarınızdır. Kendinizi yeniliğe, gelişmeye açmak ayıplardan, utançlardan kendini kurtarmaktır. Dolayısıyla yaşama gücü göstermek istiyorsanız, yine yaşama savaşta iddialı olarak katılmak istiyorsanız bu silahı yerinde kullanın. Çünkü bu böylece yenilenmiş, dolayısıyla ken-

dini öncelikle kazandırmış kişilik olur. Eski kişiliğinizle büyük bir zaferin sahibi olmak şurada kalsın, yaşamın kenarından bile geçemez, onu anlayamazsınız ve hiçbir zaman büyüklük şansını yakalayamazsınız. Madem büyük eleştiri-özeleştiri kazandırıyor; madem bu insanımızı yapan en temel silahlarımızdan birisidir, o zaman bu silah partimizi gerçekten kazandıracak bir parti de yapacaktır. O halde neden kullanmayalım? Bile bile kullanmazsak, bu suç olur, kendimize yapılabilecek en büyük kötülük olur.

Geçmişte bu silah layıkıyla kullanılmadı. Hatta kendini örtbas etmek amacıyla cetvel gibi pişmiş aşı su katma gibi kullananlar da oldu. Eleştiri-özeleştiri kimse böyle istismar etmesin, onun gerekleri yerine getirilirse, an be an yaşanırsa bir anlam ifade eder. Sırf durumu kurtarmak, biraz daha kendini incelterek dayatmak için eleştiri-özeleştiri yapmak, kendine de, partiye de büyük kötülük yapmak demektir. Hiç kimse kesinlikle bu tarza düşmesin.

Ben de kendime eleştiri-özeleştiri yapıyorum. Ve bunu günlük gelişmelerle kanıtlıyorum. Gerçek gelişmeyi, kendimde yaratarak, “kendimi pakladım” diyorum. Sizler de bunu esas alın. Ben gelişmemi eleştiri-özeleştirmeye borçluyum. Siz de bizden biraz cesaret alın ve kendinizi geliştirin. Zayıflıklarınızı neden örtbas ediyorsunuz, neden fırsat bulduğunuz da, o kadar pisliğe dalıyorsunuz; kendinizi bireyselleştiriyor, kendinize tapınıyorsunuz; bu size yakışır mı? Tarihe karşı, halka karşı, yoldaşlara karşı biraz sorumluluk olmalı. Bunun gereği kendini örtbas etmek midir; bireysel olarak veya astığı astık, kestiği kestik gözükara bir komutan olarak dayatmak mıdır, hataları derinleştirmek midir? Hayır, bunların hepsi yanlıştır. Doğrusu; tarzıyla, üslubuyla, gerekleriyle, hedef ve araçlarıyla ortaya koyduklarım, gerçekleştirdiğimdir. Ve tarihi açıdan buna şiddetle ihtiyaç vardır.

Tekrar söyleyeyim ki, biz bu yıllarda yalnızca partiyi dönüştürmüyoruz, aynı zamanda, halkı da dönüştürüyoruz. Bu da tarihi yapmaktır. Ve az bir iş de değildir. Tarihimizin en şerefli ve en önemli işidir. Bunu nasıl görmezlikten, önemini kavramazlıktan gelebiliriz? Ve nasıl gerici özelliklerimizdir, hastalıklarımızdır ki, bu kadar tarihin emredici özellikleri, hedefleri karşısında dirensin? Eğer böylesen, bir tutucu olursun ki, bu da devrimle aşılr, gerekirse canına

mal olur. Kendinizi neden bu duruma düşüreceksiniz?

Ben kendini dönüştürmenin önünde hiçbir engel görmüyorum. Genelde partinin dönüşümü, özelde onun içindeki herkesin gerekli olduğu kadar kendini dönüştürmesinin çok zor olduğunu, üstesinden gelinemeyeceğini düşünmediğim gibi, tam tersine büyük dönüşmenin, büyümenin tam zamanıdır, diyorum. Bu şansı neden kullanmayacak, neden kendi cüceliğinize sevdalanacaksınız? Unutmayın ki, bu kişilikle bir sigarayı bile kurtaramıyorsunuz. Onu neden savunacaksınız? İşte büyük örgütleyen, büyük eyleme geçiren, büyük kazandıran kişilikten neden kaçınalım? “Kazandıran kişiliğin temsilini, ifadesini mükemmele yakın yapmaya varız” ve yine “ne mutlu bize, bu şansı yakaladık” diyerek, onu en iyi değerlendirmenin her türlü gereğini yerine getireceksiniz.

Biz bu şansı size veriyoruz. Bu konuda imkan da tanıyoruz. Bunun kıymetini iyi bilin. Elalem size nasıl hayvan muamelesini yapıyor, yaşamın bütün yolları nasıl kesiliyor, hepsini görüyorsunuz, ama aynı zamanda, yaşamın doğru yolunu da az çok görüyorsunuz. O zaman siz de böyle zaferi sağlayacak yetkinleşmeyi kendinize mal edin.

Yardım, destekten başka daha ne istiyorsunuz? Size sunduğumuz yardım ve destek üzerinde ucuzca kurulup “ne mutlu bana, işte bu duruma yol açtım; bir günlük pašalık da yeter” veya “şerefi kurtardım” demek yetmez ve son derece yanlıştır. Bunun yerine “bana zafer, onun emredici kişiliği gerekli ve bundan başkasına da arzum olmaz, bunların engelini de tanımam” demek gerekir. Dikkat edilirse, bu bir zafer kişiliğidir, zafer yürüyüşçüsüdür. Onun öyle, sizin şimdiye kadar söylediğiniz gibi, şikayet yapma gibi bir sorunu olamaz. “Şu engel, dıştan veya içten bana dayatıldı” diye, bir yakınması da olamaz. Bende hiç böyle oluyor mu? Benim yürüyüşüm bellidir. Kendini ayarlayan kişiliğim, kendini az çok güne doğru katan kişiliğim; benim dirim de, ölüm de iş yapar. Çünkü kendi anlamımı kendime biraz vermişim. İşte bu önderlik kişiliğidir, kazandıran kişiliktir. Neden sizin olmasın, çok mu zenginsiniz, benden çok mu büyüyorsunuz? Hayır aslında bir zavallıdan farkınız yok.

Ben çağrı yapıyorum, büyük kişiliğe tırmanın, her şeyinizle büyüklüğe oynayın! Ama bu emekle ve gerçekten çizgiye bağlılıkla

olur. Bunu söylemek sizi zorlamak mıdır? Aslında, tam tersine size en hayırlı, en layık olan yaklaşımı göstermek demektir. Bundan guncunmak değil, büyük rahatlık duyacaksınız. Belki yaralar ameliyat yapılırken acı verir, ama sonuç sağlıklı bir bünyedir. Kesinlikle böyle bir operasyona tabi tutuyoruz diye, bazılarınız sıkılıyor. Ama başka türlü sizi sağlığa kavuşturmak mümkün değildir. Kürt toplumu tümüyle böyle acı içinde olan bir halktır, hem de büyük bir acı. Hiç kimse başka kurtuluş yolu beklemesin.

Bizim kabul edemeyeceğimiz tek şey, bu büyük çabaların sonucunun kötü bir yenilgi olmasıdır. Bu, bizim için en büyük acı ve en kabul edilmez olanıdır. İşte ben bunu önlemeye çalışıyorum. Nitekim bu en temel çalışmamızdır. Aslında düşmanın bize kabul ettirmek istediği böyle büyük bir acıdır. Kıyamet bunun için koparılıyor. Ama eğer amacın sonucunda kurtuluş varsa (ki vardır), her türlü acıya, sıkıntıya katlanmaya varız. Halkımızın da bugün söylediği budur. Siz hepiniz de az çok bunu kabulleniyorsunuz. O zaman bize gerekli olan bunun olanaklarını yakalamak, yürüyüşünü pürüzsüz yürütmek ve engel tanımamaktır.

5. Kongremizin artık bu sefer tamamıyla başarmak istediği bir görev de budur. Eğer bunu tam başarır, ordu ve savaşa bunun yansması mükemmel olacaktır. Yine siyasal örgütlenmeye ve serhildana da mükemmel yansacaktır. Ayrıca diplomasiye, partinin iç örgütlenmesine, her türlü kademe örgütlenmesine ve onun da her yerdeki önderliğine yansacaktır. Sonuçta, birakalım bunun başarısının önlenmesi, tersine düşmanın kendi yıkılışını bile engelleyemeyecek bir yürüyüş olur. Bunun hepimiz için ekmek-sudan da daha gerekli olduğunu hiçbiriniz gözardı edemezsiniz.

İşte bunun için kendimizi eğitmek, dönüşmemek, ne demek oluyor! Gerekirse bıçağın altına kendimizi yatırmamak, yani eleştiri-özeleştiriye gelmemek ne demek; bir de çevrenizi buna çekmemek, tüm partiyi buna yöneltmemek! Bu kadar çekici bir zafer söz konusuysen, engel tanımadan her şey yapılır. Sonuçta, ulaşılabilecek olan başarıdır.

Ancak eleştiri-özeleştirin yetmediği, yetmezliğin, yanlışlığın, eksikliğin artık daha büyük olduğu ve bir de bile bile ısrarla tekrarlandığı yerde yargı başlar.

Her şeyden önce PKK hareketi, tarihi olarak bir yargılama hareketidir. PKK'nin çıkışı demek, sömürgeci hukukun, sömürgeci imha siyasetinin, onun her türlü anayasal ifadelerinin çiğnenmesi demektir. Denilebilir ki, PKK bu anlamıyla sömürgeci hukuku, onun tüm anayasal, yasal hükümlerini geçersiz ilan etme ve bu anlamda bir isyanla kendi ulusal hukukuna ilk adım atma hareketidir. Yani, vahşete ve ulusal imhaya karşı, insanlığı ve ulusal kurtuluşu esas alan, toplumsal dağılmaya karşı, toplumun yeniden kuruluşunu gündemleştiren, eylemini bu temel amaca göre geliştiren bir harekettir. Yalnız siyasi değil, askeri, hukuki, ekonomik bütün alanlara dayatılan bir toplumun hukuku, bir halkın haklarını savunma hareketi oluyor.

Zaten bu anlamda ulusal kurtuluş çizgisi, genelde **Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi**'ne bağlıdır. Uluslararası yasaları, insan haklarını sonuna kadar gözetir. Bu konuda PKK'nin sahip olduğu ölçüler, tümüyle evrenseldir. Bunun yanında sömürgeci imha siyasetine karşı, ulusal kurtuluşçudur. Yine toplumsal dağıtmaya karşı da, toplumun yeniden kurtuluşuna sonuna kadar bağlı kalmayı esas alır. Çıkışıyla da büyük ve kapsamlı bir örgütlenmedir. Bu da, kuşku götürmez bir gerçekliktir. PKK, insanın var olmasını, ister kabile aşiret düzeyinden ister çok gelişmiş bir ulus düzeyinden gelsin, hep-sinde haklı olanı esas alma, “insanım” diyenin ulusal özelliklerini, toplumsal gelişmesini sağlama, normal gelişmeye karşılık verme biçiminde bir temel insani ilkeyi esas alıyor. Zaten hukukun da gerçek anlamı budur.

Tabii bu ilkesel çıkışın anlam ifade edebilmesi için, güç haline gelmesi gerekir. Farklı bir hukuktan bahsedebilmemiz için, partinin güce kavuşması gerekir. Nitekim güçlendikçe cezalandırmalardan bahsedebiliyoruz. İşte, sömürgeci güçler ve işbirlikçilerin hedef alınması gibi, cezalandırmalar gerçekleşebiliyor. Bu da bir anlamda hukuktur, karşı hukuk, özgürlük hukuku, gerçek adalettir. Hem de hiç tereddüt etmeden bu amaçlarımızın üzerine gitmek için düşmanın zorba gücüne veya sözümona Türk hukuku arkasındaki gücüne karşı adaletin, gerçek anlamda hukukun gücünü oluşturuyoruz. Bu anlamda bizim savaşımımız en hukuksal hakları esas alan, bir halkın hukukunu gerçekleştirmek, haklarını almak için mutlak verilmesi gereken bir savaştır.

PKK'nin (çok güçlü kurallar bütünlüğü demesek de), halkımızın bağrında ulusal, toplumsal gerçeğine uygun bir kurallar sistemi vardır. Belki yeterince bunu hayata geçirme gücüne varmamıştır, ama eskisi gibi bir hukuksuzluk veya bir vahşet durumu da söz konusu değildir. Az çok cevap verebiliyor, yargılıyor, uyguluyor. Sınırlı da olsa bir halkın ulusal hukukun da bu ulusal kurtuluş amacına bağlıdır. Onun mücadele ilkesine ve onun örgütlenmesine bağlılık, eylem hattına bağlılıktır. Bunlar temel kurallar oluyor.

Bu anlamda yargı nedir? Hukuk aşıldığında, örgütün temel ilkelere bağlılık aşıldığında, sergilenen tavır yargılamadır. Yargılama için öncelikle bilindiği üzere sorgulama gerekir. Yani suçun niteliğini ortaya çıkarmak, sorgulamadır. Demek ki, sorgulama, temel ulusal kurtuluşun örgütsel ifadesi, örgütün eylemsel çizgisi, çizginin taktikler dahilinde (ki buna yönetmelik hukuku da diyebiliriz) tüzük, yönetmelik esaslarına bağlı olma düzeyinin, niteliğinin belirlenmesidir.

PKK'nin mevcut silahlı savaşımı, güç olarak bu hukuku doğurtmaya yeterlidir. Kurallara baktığımızda, bunların net olduğu görülecektir. Şu anda bir ulusal kurtuluş savaşı veriliyor, onun örgütlenmesi ve günlük taktiklerle icra edilen bir savaş tarzı var. Bununla ciddi bir şekilde çelişen birisi oldu mu, kendi hukukumuzu dayatırız. Nitekim karşıımızda bir devlet söz konusu olduğunda (Türk devleti olur, zaten onunla savaşıyor) ona karşı, her gün savaşımınla hukukumuzu elde etmeye çalışıyoruz. Bu başka bir örgüt saldırısı da olabilir. Ona karşı da kendi hukukumuzda başvururuz. Örneğin işbirlikçiler saldırınca, onlarla savaşıldı. Onlara karşı da halk hukuku, ulusal kurtuluş hukuku kurulmaya çalışıldı. İçte provokatörler saldırıyor. En tehlikeli ve örgüt içi kuralları bozan bunlar oluyorlar. İçten bozanlara, provokatör ve ajanlara (objektif veya subjektif olur, bu o kadar önemli değil) karşı da aynı yöntemi geliştiriyoruz. Bunlar çok ciddi kural ihlallerine girdikleri için, onların sorgulanması çok daha kapsamlı geliştirilmek zorundadır. Çünkü işbirlikçiler veya devlet açık saldırır, inkarcılar, hainler de zaten açıktan saldırırlar, kendilerini ilan etmişlerdir. Ama burada en tehlikeli olan düşman, kendini partiden gibi, hatta onun çok yetkili ve etkili olduğunu gösterip, kuralları işletmeyen, kuralları kendinde tıkatanlar oluyor.

Şimdi biz bu süreçte bunu, kapsamlı ele almak zorundayız. Son çözümlerler çok kapsamlı ortaya koydu ki, PKK'nin düşmanlarını fazla dışta aramaya gerek yoktur. Yakında okuduğum insafalı bir arkadaşın raporunda şu yazılıyor: “Parti Önderliği'nin başka düşmanlara ihtiyacı yoktur, içteki düşmanlar yeter de artar bile.” Böyle diyerek çok da hayıflanıyor. Artık bu ne kadar dürüst birisidir bilemem ama, en azından kendisi de herhalde eylemlerine ters düştüğünü gördüğü için bunu söylüyor ve önemli olan da budur. Zaten biz de şunu çok yönlü açığa çıkardık, inanılmaz ölçüde kurallarla oynamaya var. Ana amaca herkes bağlı (zaten neredeyse milyonlar buna bağlı), buna karşı çıkacak değil. “Ulusal kurtuluştan, halkın özgürlüğünden, PKK'den yanayım, eylem çizgisini kabul ediyorum” deniliyor. Peki aykırılık, kural dışılık nerede? Bilindiği üzere bu konuda, savaşta taktiğe gelememek, özellikle partinin temel öncülük esaslarına ve ordunun günlük savaşım esaslarına gelememekle, ciddi bir tüzük ve yönetmelik ihlaliyle yüz yüzeyiz.

Şimdi biraz daha da somutlaştırırsak, artık bu bir ahlaki ilke oluyor. Belki de bu hukukun dışındadır, ama ruhen örgüte katılmıyor, ruhen bir partili, bir ordulu gibi yaşamıyor. Ahlaki olarak yaşam davranışları, yaşama bakışı tam bir partili, ordulu gibi değildir. Şimdi ahlaki olarak uygun olmayı da yargılamaya alabilir miyiz? Bunu ahlaksızlıklara karşı, devrimci ahlaki koruyarak cevap vermek daha uygun oluyor. Yaşamımıza gelmiyor, ulusal kurtuluşun gereklerine göre bir yaşamı geliştirdiğimiz çok açıkken, o TC'den, yine geleneksel feodal kültürden, yaşamdan kapmış olduğu özelliklerde ısrar ediyor. Yaşam ölçülerimize çok sağlamca bağlı kalacağız. Devrimci ahlakla, onun ahlakını boşa çıkaracağız. Ama böyle bir ahlaksız konum içinde olmak da, sadece bazı genel yaşam kuralları değildir, aynı zamanda moraldir. Morali bozuyor, morale gelmiyor. Biz de buna karşı devrimci ruhun diriliğini, canlılığını ona dayatacağız ve böylece boşa çıkaracağız.

Bu konumda olanlar görünüşte kurallara bağlı, ama yaşamıyla, ruhuyla aykırıdır. Bunlara karşı da şiddetli bir ahlak savaşını yürüteceğiz. Aslında bunu biraz eşeledin mi altından kurallara gelmeme, örgüte gelmeme, taktiğe gelmeme çıkar. Ahlaksız olanın biraz üzerine gidin, üstünü belli bir kazımayla muazzam bir kural dışı, hatta

kurallara karşı savaşım halinde olduğunu görürsünüz. Zaten sorgulama da bu temelde gelişir. Burada art niyetli olunması şartı aranmaz. Adam kurallara, devrimci ahlaka, giderek onun doğal bir sonucu olarak da devrimci hukuka uyma gücünde değildir. Bir serseri, lümpen de olabilir, bir düzen dışı kişilik, düzenden gelme kişilik de olabilir, ya da bir sınıf karşıtı veya farklı bir sınıfın ögesi de olabilir. Bunlar da hukuku çiğner. Ayrıca bunlar çok yeteneksizdirler. Bir köledir ve köle de kurallara uyum gücü gösteremediği için devrimci hukuku çiğner, dolayısıyla yargı yolu açılır.

Demek ki yargılama; ciddi kural aşımının, yaşamı bozmanın belirtilerinin çokça olduğu yerde devreye girer. Sorgulama, araştırma safhasıdır. Bu süreçte az çok suçlar bulduktan sonra yargı önüne getirilir. Bunun için biliyorsunuz ki, bir yargı mahkemesi kurulur, suçlar ortaya konulur. Bu suçlara örgütün yasalarında öngörülen cezalar söylenir ve karar verilir. Bizde bu pek fazla oturmuş değil, daha çok ortaya çıkarıyoruz, açıklıyoruz ve bazen bütün toplantıya katılanların onayıyla, bazen küçük bir grubun onayıyla hükmü veriyoruz. Hükmü de bazen erteliyor, bazen infaz ediyoruz. Kısacası sistemin daha iyi oturtulması gereği açıktır.

Bunlar, bizdeki hukuksal gelişmeyi kavram düzeyinde biraz açıklıyor. Ancak günümüzde örgüt yasalarıyla çelişme, özellikle silahlı savaşım yasalarıyla çelişme yoğun yaşanmaktadır. Bu örgütün farklı dönemlerinde, farklı nitelik ve boyutlarıyla da bilinebilmelidir.

Biz, PKK'nin kuruluş aşamasında, fazla kurallı mıdır, değil mi diye bir ayrıma gitmedik. Hatta 1980'lere kadar geldiğimizde örgütümüz kendi içini fazla yargılayamadı. Tek tük bazı cezalandırmalar olsa da, bunlar ciddi bir çizgi araştırması, soruşturması temelinde ortaya çıkmadı. Çünkü, bu dönem biraz örgütün kuruluş dönemidir; kendi kurallarını, gücünü bulması dönemidir. Yani kendi hukukunu ortaya çıkarma aşamasını ifade ediyor. Ama yine de çelişen birçok davranış vardır. Çoğunlukla temel amaçlara gelmeme, örgütlenmeye gelmeme, hızla bırakıp gitme gibi durumlar yaşanıyordu. Biz de bunları döneke, bozguncu, hizipçi olarak ilan ediyorduk. Yargılama bu kadardı, hatta bunlar ahlaki düzeyde oluyordu. Fazla sert güçle de karşılık vermediğimiz için teşhir ediyorduk. Teşhir, bir ahlaki yaklaşımdır, bir hukuk cezası değildir

veya hukukun en hafif cezalandırmasıdır. Zaten bazıları ajan çıkıyordu. Bu ajan çıkanları, tabii yine fırsat buldukça, uygun gördükçe en ağır bir biçimde cezalandırıyorduk. Ama bunlar kendiliğinden ve fazlaca PKK'nin çizgisine göre midir diye düşünmekten ziyade meşru savunma, biraz da bireysel veya grubun sağlığını koruyabilmek için alınan tedbirlerdir. Aslında daha çok siyasi anlamı vardır. Yani siyasi tedbirler dediğimiz yaklaşımlarla teşhir etme, özellikle propagandayla hareket dışına atma gibi yönelimler gerçekleştiriyorduk ve bunlar da bize yetiyordu.

Fakat PKK'deki asıl kurallı gelişme olarak, tüzüğün ilanı söz konusuydu. Elbette ilan yetmezdi ve mühim olan ete kemiğe bürünmesiydi. Bu anlamda örgütün kadrolaşması, kitleselleşmesi olmadı mı tüzük fazla anlam ifade etmez. 1982 sonrasında, özellikle kendini 12 Eylül faşizmine karşı savaşta biraz kanıtladıktan ve savaşabileceği ortaya çıktıktan sonra, ulusal hukukun artık gelişebileceği ortaya çıktı.

15 Ağustos Atılımı, zaten ciddi bir vahşete karşı başkaldırıdır. Onun az çok sürdürülebileceğinin ortaya çıkması aynı zamanda kapsamlı bir gerilla ordulaşmasıdır. Gerilla ordulaşması artık gittikçe askeri kuralların devreye sokulmasıdır. Bu da parti öncülüğünün çok daha dikkatlice uygulanmasını gerekli kılar.

Yani artık grup döneminin veya o kritik süreçlerin aşılması söz konusudur. Ölçüler gelişiyor; artık neyin partiye göre, neyin ordu esaslarına göre olduğu az çok belli oluyor. Zaten partinin siyasi çizgisi, ulusa da, uluslararası alana da mal oluyor. Askeri teorisi de gelişiyor. Ve giderek askeri kurallar oturuyor.

Denilebilir ki, 1987'ler sonrası, gerillalaşma ve daha sonra da kitleselleşme sürecidir. Bu süreç parti tarihimizde yepyeni bir süreçtir. Çok yaygın bir biçimde kurallara gelen ile gelmeyen savaştığı bir aşamadır. Dikkat edilirse bu sürece kadar parti içinde yine de kurallara gelmeyen birçok öge vardır. Özellikle provokasyon faaliyeti başlı başına bir örgütün faaliyetini yerle bir etme faaliyetidir. Artık oturmaya doğru yüz tutan örgüte karşı provokatörlerin başlattığı bir savaştır. Önce örgütü karıştırma, ruhen-moralmen bozma, birçok kuralını işletmeme, son derece keyfi yorumlama, son derece genel doğruya yürekten bağlı olmama gibi tutumlar çok yaygınca görül-

dü. Bu adeta bir iç hukuk savaşıdır.

Nasıl ki biz TC'ye karşı bir iç hukuk savaşını dayattıysak, TC'nin de doğrudan ve dolaylı etkileri, onun temsilcileri böylesine içten PKK'ye, onun kurallarına, hukukuna karşı bir dayatmada bulundular. PKK'nin hukukunu bozma, PKK'yi hukuki bir güç olarak geliştirmeme, iflah olmama tarzını inanılmaz bir şekilde geliştirdiler. Bizim temel toplantı süreçlerimizi, tüzük esaslarımız kendilerine habire büyük bir engel olarak gösterdiler.

Tabii ki örgütün kendi içinde hukuk düzenlemesi, öyle bilindiği gibi kolay değil. Kendi içini yargılamak, dışını yargılamaktan daha zor. Adam yoldaşlık sıfatıyla, hem de en üst yerlerde gibi gözüktüyor. Hele bir de kuşkuluyorsa, düzen etkileri yoğunsa, devrimin dayatması artık onu tasfiyeyle yüz yüze getiriyorsa, bu tam bir karşı direnme, kendi davranışlarını, kurallarını, keyfiyetini dayatma olacaktır. Nitekim olan da budur.

İkide bir keyfiyet denilen, kendini dayatma denilen bu hukuk nedir? Aslında bu gelişen devrimci kurala ve yaşama; düzenin ya bilinçli ajanlarının, ya da dolaylı, ondan etkilenmiş, eski yaşamı aşmamış olanların kendini dayatması, kendini savunmasıdır. Bu da gerçekten bir savaş oluyor. Özellikle örgüt içi söz konusu olduğu için örgüt düzenini, örgüt kurallarını bozma, örgüt tüzüğünü, yönetmeliğini çiğneme, örgüt hukukunu ortadan kaldırma oluyor.

Bu en zor bir süreçti ve biz bunlarla başlangıçta siyasi olarak mücadele ettik. Ama bir baktım ki, bu yetmiyor. Bunların anlayışını teşhir etmek gerekli, ama o da yetmiyor. Adam bela, sen yakasını bıraksan, o senin yakanı bırakmıyor. Yavuz hırsız misali eve girmişti. “Alacağımı al ve git” diyorsun ama, “hayır senin yakanı bırakmam, PKK'yi yere gömeceğim” diyor veya “PKK benim keyfimdir” diye dayatıyor. Tabii böyle olunca biz, o zaman yargılama gereğine inandık.

Bilindiği üzere 3. Kongre'ye doğru geldiğimizde, ilk defa kendi içimizde böyle çok ciddi bir yargılama geliştirmemiz gerektiği anlaşıldı. Gerek savaşta, gerek çeşitli parti çalışmalarında çok ciddi kurallara gelmeme, kuralları bir tarafa itme ve en önemlisi de “-PKK'ye adım attırmam” diyen bir anlayışa ısrarla bağlı kalma, onu herkese dayatma durumu yaşanıyordu. Bütün özveriye, bütün siyasi

ikna çabalarına, yoldaşça etkilemeye rağmen, bu tutumdan vazgeçemedikleri gibi, komployla ve hatta fiziki dayatmalarla kendini gösterdiği için, senin yapacağın, bir birey bile olsan, nefsi savunmandır. Örgüt gidiyorsa, onu savunacaksın. Bırakalım siyasi, edebi, ahlaki yaklaşımı, normal bir insani yaklaşımı bile kabul etmiyor. Elbette ki, o zaman iç hukuk neyi emrediyorsa onu yapacaksın.

İşte ilk defa böyle bir sorgulama söz konusu oldu. Israrla, “PKK nasıl doğduysa, öyle gömeceğiz, PKK'yi kesin yürütmeyeceğiz, savaş çizgisini iflas ettireceğiz; PKK taktiği yürümez, silahlı savaşım çizgisi, örgüt kuralları yürümez; örgüt demek herkesin kendi kendini, etkili savaşır mı, savaşmaz mı gibi keyfi tutmasıdır” diyerek, gerçekten en tehlikeli ve dıştan gelen tehlikeler karşısında belki de en karmaşık ve dikkat edilmezse, örgütü bitirecek bir yaklaşımdır. Dolayısıyla bir sorgulamayı geliştirmek yerindeydi.

İster iyi niyetli olsun, ister art niyetli olsun, çizgiyi ikide bir bozan, gereklerini yerine getirmediği gibi, ortadan kaldırmak isteyen kimdir? İşte biz daha derinliğine kişileri anlamaya çalıştık. “Bu kimdir, nereden gelmiştir” diye çözmeye çalıştık.

Bilindiği gibi 1986'daki çözümlenmeler de epey derinleşti. Çözümlenmelerle birlikte kişilerin tanımı, devletle ne kadar bağlantılı oldukları, dolaylı olarak yaşamlarıyla, ahlaki temelleriyle ne kadar devletten, gerici geleneklerden geldikleri ortaya çıktı. Aslında partiyeye gelmek, özellikle savaşımında çizgiye gelmek şurada kalsın, ne kadar canına okudukları, taktiği boşa çıkardıkları ortaya çıktı. Özellikle bazılarının çok yetmez, yanılığılı olduğu ortaya çıktı. Tabii bütün bunlar, ağırdan hafifine göre bir nevi suç sayılır. Nitekim kaba da olsa, biz 3. Kongre sürecinde böyle bir yargılamayı yaşadık. Bu ciddi bir deneyim oldu. Tam değildi ama, böyle bir adımı attık.

Daha sonraki süreç çok kapsamlı gelişti. Bir yerde gerillayı oluşturmak, yine partinin öncülüğünü her alanda sağlam tutmak için amansız çabaları geliştirirken, aynı nedenle adeta TC'nin oluşturduğu tüm yapıların, onun temsilcilerinin direnmesi de gelişti. Zaten bu provokatörlerin hikayesi biliniyor. Bunlar, çok açık suç teşkil eden kesimler oluyorlar. Bilinçli veya kendiliğinden olmaları o kadar önemli değildir. Çünkü, ulusal kurtuluş yasalarına, öncülük esaslarına ve en önemlisi de taktik esaslara gelmiyorlar. Neredeyse her

yıl, böyle kapsamlı bir provokatif faaliyetle karşı karşıya geliyoruz. Veya sürekli böyle bir boğuşma söz konusu oluyor. Zaten bunlara karşı yapılması gereken, sürekli teşhir etmek, tecrit etmek ve azılı olanları, böyle amansız yüklenenleri de yargılamak ve hak ettikleri cezayı vermektir.

Bilindiği üzere 1988'de çok kapsamlı, hem zindanda, hem dağda, hem de Avrupa'da, böyle bir saldırı söz konusu oldu. Bunların elebaşları şunları söylüyordu: "PKK biziz, biz PKK'yi ele geçirdik, Avrupa tümüyle elimizdedir ve Apo gidicidir, ülkedeki birçok alan da bizden yanadır." Açık ki örgüte saldırıyorlar; sadece bir hukuksuzluk da değil, bu bir karşı saldırıydı. Dolaylı olarak birçok geri ögeye hitap ediyor ve onlara çıkar vaat ediyorlardı. Bildiğiniz gibi bir kargaşa dönemi idi. Zindan içinde de hakeza aynı şey yaşanıyor. Bu da partiyi amaçta, kuralda, taktikte reddetme oluyor ve buna karşı örgütün kendi hukukunu savunması söz konusuydu. Örgüt bu adımı da başarıyla attı. Kapsamlı sorgulama ve bazı cezalandırma- larla kendi hukukunu biraz ilerletebildi.

1990'a doğru geldiğimizde, bir kez daha bildiğiniz üzere, yine açıktan saldırıya geçen, silahlı mücadele çizgimize, örgüt anlayışımıza, yaşam anlayışımıza her bakımdan saldıran bir provokatif gelişme daha oldu. Ona karşı da tabii ki örgütün kendisini savunmaması düşünülemezdi. Hem teşhir, hem de açık saldırı halinde olduğu için karşı saldırıyla etkisizleştirmek gerekti. Bunlar ana dönemlerdir.

Aslında her yılın kendi içinde irili, ufaklı, hatta her alanda, zindanda, bütün eyaletlerde ve yurt dışı alanlarında, bir sürü böyle küçük provokatif çabayı gözlemek zor değil. Hep çizgi dışı, özellikle taktik dışı, yaşam dışı böyle bir yığın davranış var. Neredeyse açık düşmandan ziyade, böyle içteki düşmana veya onun kural, ölçü tanımayan, özellikle de ahlaki anlamda davranışa gelmeyen, örgütü tasfiyeyle yüz yüze getiren yığınla davranış var. Bu nedenle de amansız bir kural savaşımı söz konusuydu. PKK, bu anlamda kendi içinde en yoğun savaş yaşamak durumunda kaldı.

1992'ye geldiğimizde hakeza öyleydi. Özellikle Güney Savaşı'nın ortaya çıkardığı taktiğe gelmeme, özellikle gerillaya göre gücü hazırlamama, yine öncülük vasıflarından uzaklaşma, öncülük

ölçülerine gelmeme, partinin yaşam ölçülerine gelmeme tutumları yoğun yaşandığından dolayı PKK'nin haklı ve başarı kazanacak çizgisi, ağır bir bunalımla giderek yenilgiyle yüz yüze getiriliyordu.

1993 boyunca kapsamlı bir yargılama geliştirdik. Sanıyorum daha çok bu yargılamayla genelde öncülük vasıflarına, özelde gerilla esaslarına ne kadar ters düşülmüşse, onu açığa çıkarmaya çalıştık. Hemen herkes sorgulamadan geçti. Bazı cezalandırmalar da yapıldı; fakat sınırlı kaldı. Çünkü örgütü gerçekten bir bunalım içine itmek, sağa yatırmak, boşa çıkarmak isteyenler vardı. Dolayısıyla siyasi davranmak gerekiyordu. Nitekim biz de 1980 ve 1993 yılları arasında daha çok siyasi-askeri tedbirler geliştirmek, çizgiye karşı oynanan oyunları veya örgütün hukukunu hiçe sayan davranışları da-raltma, etkisizleştirme savaşı içine girdik.

Hukuk ne zaman uygulanabilir? Siyasi, askeri tedbirlerini iyi alırsan ve biraz da örgütü güçlü tutarsan; o zaman kim örgütle oynamişsa, onu suçları temelinde açığa çıkartırsın. Ben bu anlamda şunu açıkça söyleyebilirim: PKK tarihinde ilk defa bu dönemde, sanıyorum sağlıklı bir soruşturma ve yargılamayı yürütebiliriz. Tam da bu dönem, özellikle içte geliştirilen, ortaya konulan suçlara karşı bir sorgulama ve yargılama sürecidir.

Bizim daha önceki aşamalarda sorgu ve yargılarımız sınırlıdır. Çizginin bütünlüğüne hakkıyla bakılarak bir yargılama geliştirilememiştir. Soruşturmalar eksiktir, hatta fazla gerçekçi de değildir. Yine bu sorgulama süreçlerinde göstermememiz gereken yöntemlere başvurulmuştur. İşkencelere itibar etmeyeceğimiz açıktır. Yani zorlama olur, ancak bu kaba işkencelerin bizim yöntemlerimiz olmayacağını, ama bunun oldukça uygulandığını biliyoruz. Bunun da soruşturmayı saptırdığını, gerçek suçluyu gizlediğini şimdi daha iyi görüyoruz. Bu yönüyle bu sorgulamalar eksiktir ve eleştirilmeye değerdir. Bilimsel değildir; biraz kişilerin kendi keyiflerine göre yürüttükleri bir soruşturmadır. Soruşturma esaslarımız dikkate alınmıyor. Oysa soruşturmalarımızın bilimsel olması, incelemeye dayanması gerekiyor. Parti çözümlemelerimizin ışığında işlenen suçü görmek zor değil. Dolayısıyla çözümlemeyi yüksek bir kavrama gücünde olanların bu sorgulamayı gerçekleştirebilecekleri göz önüne getirilmeli; çizgiye çok hakim olanların sorgulamayı geliştirmek

durumunda oldukları söylenmelidir. Ama çizgiden hiç anlamayanlar, çözümlemeleri kavramayanlar bir nolu sorgucu yapıldı. Bunların da kaba, bilimselliğe pek itibar etmeyen yaklaşımları, elbette ki soruşturmaları saptıracaktır; hatta düşmanın uyguladığı yöntemleri burada parti içinde uygulayacaktır. Nitekim bu yüzden de bir sürü olumsuzluk ortaya çıkmış ve hatta daha sonra itibarı iade edilen çok sayıda partilinin, savaşının şehit edilmesine kadar götürmüştür.

Aslında bir yerde sorgulama adı altında bazıları sanırım düşmanlık yaptılar. Hogır vb.'leri bu konuda sorgu sürecini en alçakça istismar edip, birçok yoldaşın canına okudular. Yine bir Metin vardı veya birçok alanda, eyalette de böyle benzer bir biçimde düşmana bile uygulanmayan yöntemleri yoldaşlarına uygulayanlar sanırım vardı. Bunların ayrıca sorgulanması gerekecek. Sorgulama adı altında sorgulama gerçeğimizle, yargılama adı altında yargılama gerçeğimizle oynayanların sorgulanması veya yargılanması da ayrı bir meseledir. Gerçekten de bu yüzden yüzlerce savaşçıyı kaybettiğimizi söyleyebiliriz.

Tabii yalnız kişilere yönelik değil, örgütün mallarının da muazzam çarçur edilmesi söz konusudur. Geçmiş suçları artık ben ana hatlarıyla da söyleyebilirim. Örneğin, büyük tedbirsizlikten değerlerimiz düşmanın eline geçmiştir. En önemlisi de örgütün muazzam imkanları var ve sıradan bir çizgi uygulaması olsa, bunlar tam bir ordu gücüdür. Bunlara el uzatılmamış, çürümeye terk edilmiştir. Hazır olanlar var, onlarla oynanmış, savaşçılar kaçırılmış, eğitilmemiş, örgütlendirilmemiş, bireysel-keyfi tasarruflar sonuna kadar dayatılmıştır. İnsanlar bir yerde ölüme terk edilmiş, vadiye bırakılmış, hiçbir gerilla kuralıyla uyuşmayan bir yaşam içinde tutulmuş, yoldaşça bir selam bile esirgenmiş, ahlaksızlıktan tutalım her türlü hukuk dışılığı kadar bir yaklaşım sergilenmiştir.

Geçmiş pratiği bu yönden değerlendirdiğimizde, ağır bir hukuk ihlali olduğunu rahatlıkla görebiliriz. Hatta düşmanın bile uygulamaya güç yetiremediği hukuksuzluğu, kuralları bozmayı, bizde kişilerin yürüttüğünü görebiliyoruz.

İşte parti tarihimizde, giderek geldiğimiz günlere doğru ağırlaşan bir kural bozma var. Daha da ötesi kendini parti yerine koyma tutumu, provokatörlerin deyişiyle “her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır;

herkes PKK'lidir ve dilediği gibi uygular” gibi bir durum var. Bu açıkça kural tanımamayı; ulusal hukuku, parti hukukunu, ordu hukukunu tanımamayı ve bunu da meşru bir hak gibi görmeyi ifade ediyor. Nitekim içimizde bunu yapanlar az değil. Keyfiyet, çoğunun hoşuna gidiyor. Ve bu siyasi anlamda zaten özgürlüğün istismarıdır. “Gücü buldum, güç benim” diyor. Eskiden hukukla karşı karşıya olan krallar vardı, kral “kanun benim” derdi. Bizde de küçük kralcık da demeyeceğim, yeni yeni gözünü böyle güce dikenler “kral benim” diyorlar. Çok açıktır ki, bunlar Kürdistan ölçülerinde ancak cücenin cücesi olabilirler. Feodal toplum etkilerinin ve düşmanın jandarma kültürünün ağır yaşandığı yerlerde böyle kralcıkların çok yaygın çıkacağını kolayca tespit edebildik. Ancak bunun etkilerini bertaraf edebilmek için, gerçekten de önderlik kurumu olarak PKK'nin stratejik, taktik esaslarını büyük bir özenle hazırlama, yine örgütü bunların şerrinden, suçundan korumak için büyük bir savaş, hem de çok ustaca bir politik, örgütsel savaş veriliyor.

Aslında bunların getirmek istedikleri nokta, sömürgeciliğe karşı dayanmayacak bir örgüt; aşılacak, bozulacak bir örgüt; yine ordulaşmayacak bir silahlı savaşım gücüdür. Bu yakın dönemlere kadar inanılmaz ölçüde gerilla kurallarını altüst edenler, gerilla taktiğine gelmeyenler, sömürgeci hukuku ispatlamak istiyorlar. “Ordulaşamazsınız, güç olamazsınız, dolayısıyla ulusal hukuku yaratamazsınız” diyorlar. Öncülük esaslarına gelmeyenler, yine PKK'nin ilkesel çıkışını geçersiz sayıp, onun yerine sömürgeci hukuku geçerli kılmak istiyorlar. Provokatörler bütün değerlendirmelerinde bunu çok açıkça söylüyorlar. Üstelik bir de PKK'nin özgürleştirici ortamını yaşanamaz diye göstermenin her türlü çabası söz konusudur.

Şimdi bu üç cepheden de böyle büyük bir saldırı vardır. Zaten düşmanınki hepsinin üstündedir. Biz bunları bir yerde karşı koymakla veya bazı tedbirlerle engelleyebiliyoruz, ancak bir de içteki var ve kökleri de çok geniş. Kendi hukukunu gözetemiyor. Örgüt hukuku, örgüt kuralları nedir, farkında değil. Kurallar nasıl savunulur; başta komite, birlik, temsilcilik nedir? Anlamını bilmiyor ki, uygulasin! Bilse bile gücü yok. Bir savaş tutkusu, bir amaca amansız bağlılık olmalı ki, bu esasları uygulayabilsin. Amacı zayıf, kavrayışı çok sınırlı olan kişilik, neyi savunabilir, hangi kuralı göre-

bilir? Kural nerede aşılıyor, kim bozuyor ve kuralı bozana kuralla nasıl karşılık verilir, farkında bile değil.

Nitekim her bölgede, her eyalette suç odakları ve onunla uzlaşanlar var. Kongre toplantılarımızda gerektiğinde özel, gerektiğinde genel olarak bunu eyalet pratiklerine indirgeyeceğiz.

Kendi pratiğini yargılamayı bilmeyenlerden her şey çıkar ama devrimci çıkmaz. Örgüt içinde, silahlı savaşım içinde “görevler nedir, gerekleri nasıl yerine getirilir ve ben ne kadar yerine getirdim” diye bunun hesabını iyi vermeyenlerin kesinlikle PKK'de çıkış yapmak, kendilerini aklamak şurada kalsın, sorgulanmaktan, hatta en ağır cezayla karşılaşmaktan bile kendilerini kurtaramazlar. Zaten tarihi açıdan her şeyin çok imkanlı hale geldiği bir sürecin, bireysel düşkünlük veya bireysel tutuculuk ve taktik dışılık nedeniyle gereklerini yerine getirememişsen, hatta sudan bahanelerle gerçek hedefleri gözardı ettirerek, kendi rolünü unutturarak demagojiyle ne kadar suç ortağı olduğunu veya programın çok uzağında olduğunu gizlemeye kalkarsan, bu senin suçunu daha da ağırlaştırır.

Şimdi bütün bunları hem görebilecek, hem yargılayabilecek durumdayız. Özellikle de bu aşamada hiç kimse, “benim 20-30 yıllık pratiğim var, bana bu yapılamaz” diyemez. Bu konuda hiçbir dönem, yargılamanın yapılması gerektiğine bu kadar inanmadım. Genelde halkın savaş pratiğiyle değerlendirmesine “ölecekse ölsün, yaşayacaksa yaşasın” keskinliğinde yaklaşırken, parti içinde de çok açık kurallar uygulamak durumundayken, yine önemli gelişmeleri ortaya çıkarabilecekken, bunun gereklerini yerine getirmeyenlerin de yargılanması söz konusudur. Gerekirse bazı siyasi nedenler göz önüne getirilebilir. Örneğin, bu tiplerin hepsine idam vermek, ama siyasi nedenlerle veya savaşın düzeyi nedeniyle bu idamlarını başka bir sürece bırakmak mümkündür. Gerekirse kararı veririz, sonra uygularız veya gerekirse uygularız, ama yargılamayı yapmalıyız. Çünkü yargılama için hem gücümüz var, hem de çok kapsamlı suçlar var. Adam hala çizgiyle bile oynuyor. Eğer ben olmasam, bütün partiye de bu namussuzluğu dayatacak olanlar var. Bir hırsız gibi sadece değerleri çarçur etmiştir. Bunun hesabını çok açıkça vermek durumundayken, suçu hep başka yere, başkalarına yöneltiyor. Kendini en ileri düzeyde ve doğru-dürüst

verse destan yazacak. Bunun gerekleriyle bile hiç uğraşmadığı gibi, daha da kendini yaşatma, hem de en ileri düzeyde biriymiş gibi yaşatma peşinde. Doğru-dürüst tek bir yoldaşın kazanılmasını sağlamamış, çok şeyi kurtarabilecek bazı tedbirler varken, onlara bile güç yetirememiş, hatta bu umurunda bile olmamıştır. Ama şu anda başımızda eski, ünlü bir PKK'li veya komutandır! İşte bunların hepsinin maskesini düşüreceğiz.

Öyle sanıyorum ki, 5. Kongremizin yapacağı en hayırlı işlerden birisi de, bu yargılamalar olacaktır. Partinin stratejik esasları sağlamdır ve tuttuğu mevziler kapsamlıdır. Yani askeri-siyasi sorunlarda fazla zorlanmayacağız. Bu konuda netleşme zaten vardır. Görev belirlemeleri ve yapılması gereken işler çok somut ve en ince detaylarına kadar anlaşılır kılınmıştır. Kongreye bunun düzenlenmesi kalmıştır. Bunda zorluk çekilmez. Fakat yargı meselesi öyle değil. Bu kongre bir anlamda, yargılama kongresi olacaktır. Sadece birkaç kişiyi değil, yine örgüt içinde gerilla suçu işlemiş, önderlik suçu işlemiş olanları yargılama da değil, nasıl ki, halkımız tarihi bir yargılama süreci içindeyse, biz de PKK'nin 20 yıllık tarihini yargılamaya tabi tutacağız.

Yargılamakla kendimizi sarsacağız, yerden yere vuracağız. Dökülmesi gereken neyimiz varsa, dökülsün, ayakta kalması gereken neyimiz varsa geriye sadece o kalsın. Ben de kendimi sanırım hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar tarihin bütün gerilikleri karşısında, kendi geriliklerime, yetmezliklerime karşı neden daha büyük bir zafer yürüyüşünü geliştiremiyorum diye, nasıl yargılıyorsam, sarsarak, nefes aldırılmayarak bunu yapıyorsam, bunu bütün partiye de yaptıracağız. Bunun böyle olacağını herkesin sonuna kadar ve kesinlikle bilmesi gerekir. Aslında tarih bunu emrediyor ve diyor ki: “Ey Kürt halkı, kendini yargıla! Bu kadar lanetli ve aşağılık yaşadığın artık yeter! Öl ve kendini yargıla, diril ve kendini yargıla!” Tarih onun öncü örgütüne de diyor ki: “Örgüt, bu kadar kendine karşı suç işlemiş bir halkın bütün yansımalarını sen daha fazla kendine karşı işledin, kendini yargıla ey PKK!”

Şu anda benim de görevim bu tarihi yargı imkanını hakkıyla kullanmaktır. Sanıyorum en önemli gelişmeyi biz bu yargılama esasları dahilinde yaşayacağız. Bizim ihtiyacımız olan fedakarlık, cesaret,

yiğitlik değildir, bunların hepsi bizde fazlasıyla var. Bizde olmayan, kendi kurallarına karşı dürüst davranmak, o kuralları uygulama gücünü göstermek, o kurallar uğruna savaşmaktır. Yani iç hukukunu, örgütsel işleyiş esaslarını, gerilla işleyiş esaslarını temel almaktır. Özellikle de günlük taktik esaslarını temel almak, günlük örgütsel-taktiksel esaslara gelmek, kolektif esaslara gelmektir. Bir komite işine, bir doğru temsilciliğe hakkını vermektir. Bir birlik komutanlığına doğru anlam vermek ve birliği doğru savaştırmaktır. Tarihten günümüze bu ne kadar yapılmış, ne kadar yapılmamış; günümüze kadar neden yapılmadı, bu neye yol açtı; kimler tarafından, hangi alanda ne kadar yoğunca yapıldı? İşte bütün bu soruları daha da geliştirerek sorgulamayı genişleteceğiz. Bu müthiş kendini sorgulamaktır.

Bizim bugüne kadar yaptığımız yargılamalar aslında semboliktir, hatta belki de biraz hatırlatmak kabilindedir. Asıl köklü yargılamayı öyle anlaşıyor ki, 5. Kongre sürecimizde geliştireceğiz. Yine dikkat edilirse, yaklaşık bir yıldan beri yaptığımız çözümlerlerde, bir yargılamayı da son derece açık ortaya koymuşuz. Çözümler, suç kördüğümünü çözüme doğru götürmüştür. Bu çözme işi aynı zamanda yargı esaslarının oldukça gelişmesidir. İnsanımız artık kendini yargılama gücüne kavuşuyor. Düşmanı yargılayabiliyoruz ve bu öyle sıradan bir gelişme değildir. Kendini yargılayamayan bir insan, bir örgüt, asla düşmanını yargılayamaz ve ona karşı zaferi elde edemez. Dolayısıyla şu anda geliştireceğimiz yargılama, zafer için, belki de sonuç için şarttır. Eğer biz örgütümüzü yargıyla temizlersek, yani her hücremize, her temsilcimize, bütün alt-üst ilişkilerimize yansıtılmış bir yargılamayı başarıyla geliştirmek durumundayız. Sadece lafta değil, göstermelik mahkemeler kurarak da değil, tüm kişiliğinizi bu yargı esaslarına göre ortaya koyacaksınız. Başta vicdanınıza karşı, yoldaşlar topluluğuna karşı, tarihe ve halka karşı aklanacak düzeye getireceksiniz. İster stratejik ve günlük taktik esaslar olsun, ister herhangi bir sıradan yeme, içme kuralı olsun, ister amansız bir kavrama ve özümseme düzeyiniz olsun hepsini bu temelde ele alacaksınız. Ve bir de an be an uygulama gücüne ulaşmayı elde ettik mi, bu, artık zafer için en temel şartın da gereklerinin yerine getirilmesi demektir. Bu durumda örgütün başarmaması düşünülemez.

Özellikle yargılamanın verildiği dönemler sukünetin sağlandığı ve örgütün kendine hakim olduğu dönemlerdir. Örgüt tehlikedeyken, sen kapsamlı bir yargılama yapamazsın; ulusal imha çok güçlüyken, örgüt kriz sürecini aşmaya çalışırken, tabii ki, anlamlı bir yargılama geliştiremezsin. Zaten geçmişte ağır bir yargılamayı geliştiremememizin nedenleri de bunlardır.

Şimdi örgüt kendine güvenebilir. Örgüt içini yarı yarıya tasfiye etse de, onun boşluğunu dolduracak binlerce kadrosu var. Eskiden bunu aynı rahatlıkla söyleyemiyordu. Mesela, benim yargı için yaptığım en büyük hazırlık, PKK'nin içinde ister yeni, ister eski katılım olsun, yarısını da bir elimle bir tarafa atsam, rahatlıkla onların yerini fazlasıyla doldurma (hem de örgütü daha iyi işletecek gücü ortaya çıkardığımız, halkı da buna hazırladığımız için), yargıyı da yapabilme olanaklarını yaratmaktır. Benim bunu bu şekilde düzenlemem bir halkın kurtuluş savaşının tedbirleriyle bağlantılıdır.

Böyle kapsamlı bir düzeyde yargılamalar geliştirirken, islah etme de bununla paralel olarak geliştirilecektir.

Biz burada tarihi yargılıyoruz, düşmüş insanı, sizi yargılıyoruz. Bunu her şeyden önce anlayacaksınız. Çok iyi biliyorsunuz ki, işlere fazla güç yetiremediniz; güç yetirememek de başlı başına bir suçtur. Art niyetlilik hiç önemli değil, özgürlüğe yetişmemek de, özgürlük adımına, başarı adımına yol açmamak da bir suçtur. Kölelik de bir suçtur. Başaramamak, başarısızlıktır ve her başarısızlığın altında suçluluk durumu yatar.

Kısaca biz yargılamayı köklü ele alıyoruz. Bu nedenle hiç kimse “ben kasıtlı yapmadım, olanaklar bu kadardı, ancak bu kadar yapılabilirdi” gibi ucuz savunmalara girmesin. Savunmanın bu vb. temelde geliştirilmesi, yaramazlığı sürdürme suçunu tekrar işleme tehlikesini içinde barındırır. Benim görebildiğim bütün savunmalar bu temelde geliştiriliyor ve bu yetersiz bir savunmadır.

Ben de kendimi savunmaya çalışıyorum. Düştüğüm her yetmezliği, hatta her suçlu durumu karşı bir gelişmeyle telafi etmeye çalışıyorum. Bir eğitim yetersizliği mi var; görüyorsunuz eğitime nasıl yükleniyorum. Bir ilişki yetersizliği mi var; ilişkiye nasıl yükleniyorum. Bir moral yetersizliği mi var; morali nasıl geliştirdiğimi görüyorsunuz. Bir imkan-olanak eksikliği mi var; eksiksiz

tutuyorum. Halka moral mi vermek gerekiyor onu da yerine getiriyorum. Yani önder bir kişilikten beklenecek ne varsa, onu gösteriyorum. Sınırsız bir biçimde yaşamımı böyle seferber ettim. Benim tarihi yetmez önderlik özelliklerine karşı kendimi savunmam bu temelde oldu. Her koşulda “nasıl başaran olmalıyım” diye önderliği, kendimi yargılıyorum. Zaten yaşamım, başlı başına kendimi amansız yargılamadır. Bu son derece gerçekçidir, çünkü sonuçları ulusal kurtuluş için, örgütlenme için, gerilla için, PKK'nin bir bütün olarak büyümesi için bir başarıdır.

Şimdi sizin de kendinizi tabi tutmanız gereken yargılama, savunma esasları başarı noktasında düğümlenecektir. Yoksa “ağlarım, bahanesini-nedenini gösteririm ve bırakırım” diye bir savunma yapmak, bence samimi bir savunma olmadığı gibi, yargılamanın da etkisinden kurtulamaz. Kendi savunmasını böyle verenler yargılanmaktan ve dolayısıyla ısrar ederlerse daha da ağır bir ceza almaktan kurtulamazlar. Biz, savunmada çokça talep ettiğiniz bir şans daha verilmesini, öncelikle ıslah olmayı doğru temelde ele almanıza bağlıyoruz. Mesela öncülükte, moralde, taktiğin birçok özelliğinde yetersizlik varsa, giderilmesi yönünde yoğunlaşacaksınız. Mesela bir birlik komutanıysanız, birliğinizi iyi eğitememişseniz, üslendirememişseniz, lojistiğini iyi karşılayamamışsanız, eylemliliğini iyi düzenleyememişseniz, bir sürü böyle yerine getirilmesi gereken yönetsel esaslarını uygulayamamışsanız, sizin yargılanmanız halinde yapacağınız savunma bunları gidermektir. Bir birliği ele alırsanız, bu birliğin tamamen ne kadar yetersiz, sağlıksız yaklaşımı varsa, tersini gösterirseniz, başarısızdır. Bu büyük bir savunmadır ve doğru savunma tarzıdır. Yine birçok yetersizliğin ortaya çıktığında, anı anına onu gideriyorsan, anında çözümü gösteriyorsan, bu bir savunma tarzıdır ve kabul edilebilir. İşte bunun için sana bir şans tanınır. Bu şansını kullanmayı bilersen, bir yerde kendini affettirirsin, yani suç durumundan tekrar normal bir partili veya savaşçı durumuna gelebilirsin. Ama ince bir tarzda devam ettirirsen, bu sefer (hukukta da öyledir, “suç ikiye katlanarak cezalandırılır”) sanırım suçun ikiye katlanır. Bu da herhalde en ağır bir cezalandırılma olur.

Mutlak anlamanızı istiyorum. Özellikle ileri düzeyde, komuta kademelerinde, partinin yetkili organlarında çaba sarfedenlere

söylüyorum. Bu yargılamanın ne anlama geldiğini sonuna kadar kendinize uygulayın. Savunma nasıl verilir, bunu sonuna kadar doğru anlayın! İslah olma hangi temeldedir, bunu da iyi anlayarak çıkış yapın! Çıkış yapma şansını vereceğiz, hiç telaşlanmanıza, korkmanıza gerek yok. Bize en büyük zararı da verseniz, hatta beni arkadan da hançerleseniz, yine de size ıslah olma şansını vereceğiz ama, bu şansını adam gibi kullanacaksınız. Bir daha o yaramaz, yetmez davranışlarınızla, kurala-kaideye gelmez, keyfi, tasarrufçu, son derece kariyerist heveslerinizle safları bulandırmaya çalışırsanız, öncelikle sudan çıkmış bir “eşeğe” dönersiniz, daha da ısrar ederseniz tekme yi yer, atılırsınız.

Bu örgüt kendisini savunacaktır. Bu halk kendisini nasıl savunuyorsa, onun öncü örgütü de bu yaramazlığa karşı, bu yetmezliğe, bu ısrarla adam olmamaya, ıslah olmamaya karşı kendini savunacaktır. Bu savunma mutlaka başarıyla verilecektir. Sizin de mutlaka anlamanız gereken husus budur.

Dikkat edilirse, bu yargılama tarihidir. Yalnız PKK tarihi için değil, halkımızın da özgürlük tarihinin derli-toplu bir yargılamasıdır. En önemlisi de kişilerin şahsında artık bu yargılamanın sonuca gitmesidir.

Bu anlamda 5. Kongremiz, PKK'nin kendini yargılaması, tam temizleme ve ıslah etme kongresi olacaktır. İçinde biriken bütün suçları, bilerek veya bilmeyerek içine girilen bütün yetmezlikleri sorgulayıp yargılayacaktır. Yine köylülükten kalma, düşmanın yarattığı yarım aydından gelme, her türlü yenilmiş kişilik özelliklerinden tutalım kasıtlı, inatça yapılmış ne kadar suç varsa, hepsini açığa çıkaracak, yargılayacak ve ıslaha tabi tutacaktır. Öyle sanıyorum ki, PKK'de, bu yargılama başarılırsa, kesin zaferin örgütü olabilir. Yine ordumuz, kendisini böyle bir yargılamakla netleştirirse, onun önünde hiçbir güç duramaz. Bu kadar kurallarına hükmeden, bu kadar kuralları doğrultusunda savaşan bir örgüt, onun silahlı savaşım örgütü de, gerilla birliği de önüne koyduğu her türlü hedefe ulaşabilir. Bu halkın kendini yargılamasıdır.

Kişiliğiniz bu yargılamalar temelinde artık örgüt gücü olabilmeyi, örgüt ölçülerine ulaşabilmeyi sağlayabilmelidir. Sizi başka hiçbir şey kurtaramaz. Bunu hem tarihi, hem de mevcut mücadele ger-

çekleri açısından söylüyorum. Bundan sonrasını belirleme gücünde olduğunuz için, hesap sorabilecek, anında yargılayıp cezasını verebilecek düzeyde olduğunuz için söylüyorum.

Ben bu konuda da hepinize önemli görevler düştüğünü, hiç kimenin özel olarak kendini bundan dışılamaması, alınganlık yapmaması, kendini büzmemesi gerekiyor. Yargılamayı aşmaktan, savunmasını geliştirmekten çekinmemesi gerektiğini söylüyorum. Tarihe karşı yapabileceğimiz katkının bu temelde sağlanacağına inanıyorum. Günümüzün mücadele gerçekliğinde, özellikle savaşta iddialı olanların kendilerine en çok yakıştıracakları, yerine getirecekleri görevlerin bu olması gerektiğini söylüyorum. Herkesin başarmak için gerçekten çok derin kavrayış kadar, an be an uygulama gücünü de göstermesini, özellikle onun ustalığını, gereklerini çok iyi yerine getirerek sergilemesini ve böylece kendi başarılarını kesinleştirmesini vurguluyorum.

5. KONGRE GERÇEĞİ HALKIN KIZIL İKTİDARLAŞMA SÜRECİDİR

Bütün bu değerlendirmeler bizi önümüzdeki döneme bir iktidar olasılığı temelinde yaklaşım göstermeye götürüyor. Önümüzdeki dönem, Kürdistan'daki ve dolayısıyla Türkiye'deki savaşım, ya iktidar olma, ya da kaybetme keskinliğinde bir savaş olacaktır. PKK'nin 5. Kongre gerçeği bu temelde ya iktidar olmak, ya da ağır bir yenilgiye hazır olmak veya PKK'yi hak etmediği reformist bir çizgide, giderek uzlaşan bir partiye dönüştürme kesinliğini dayatıyor.

PKK tarihine baktığımızda, doğuşla, bir resmi parti ilanı dönemi vardır. Bunun bir ideolojik kazanma dönemi olduğu açıktır. Hem resmi ideoloji, hem sosyalizm maskesi altında sosyalşovenizmi ulusal soruna dayatan her türlü ideolojik, siyasi görüşe karşı, hatta bizim gruplaşmaya dayattığımız sosyalizm ve onun ulusal kurtuluşa uygulanması, bir grup pratiğiyle 1970'lerin sonlarına doğru geldiğimizde esas itibarıyla başarıya ulaştı. Bu bir adımdır. Bu dönemde bazı eylemler de gerçekleştirildi. Ama bu eylemler fazla belirleyici değildi.

Partinin resmi ilanıyla aslında bir dönem hem kapatılmak is-

tendi, hem de yeni bir dönem başlatılmak zorundaydı. Biz partiyi ilan ederken, böyle ikili bir ağırlığın etkisi altındaydık. Bir dönem başarılıydı ve bu küçümsenemez. Ama bu yeni dönem için bizde enerji kalmamış. Yeni bir adımı olanaklı görmüyoruz, hatta oldukça da zorlanacağımızı düşünüyoruz. Bir kez daha iğneyle kuyu kazar gibi, ilan edilen partinin örgütlenmesi ve eylemine geçmek istiyoruz. Bilindiği üzere bunun ağır geçeceği ve sonuçlarının yine o denli önemli olacağı, olagelenin de bu olduğu kısa bir süre içinde ortaya çıktı.

Düzenin Kürdistan'da yükselttiğimiz bu yeni devrimci akıma ve onun PKK tarzındaki ifadesine verdiği karşılık, Maraş katliamı ve ardından gelen sıkıyönetimdir. Askeri yönetim adeta “geliyorum” diyordu. Maraş katliamı üzerine yaptığımız değerlendirmede biz bu katliama “askeri darbenin ayak sesleri” diyorduk. Çünkü uyanan bir Kürdistan, aynı zamanda en ağır faşist özel savaş yöntemleriyle işleyen bir askeri yönetim demektir.

Hilvan-Siverek hamlesiyle, hem parti ilanı gerçekleştirilmek istendi, hem de olası bir sıkıyönetime, daha ağır bir askeri darbeye karşı veya hükümetin, bir bütün olarak devletin dayatacağı baskıya karşı çıkış yolları aranıyordu. İşte bu çıkış yollarından birisinin gerillayı geliştirmek olduğu daha o gün belliydi. Biraz bu direnişle güç kazanılacak, bu güç dağlara taşırılacak ve böylece çıkış yolu bulunacaktı. Biz bunun beklentisi içindeyken, bunun biraz sağlıklı gelişemeyeceğini veya alternatif bir imkanın da nefes borularımızı dışa yayarak sağlanması gerektiğini biliyorduk. Bilindiği üzere bu iki imkanı da kullanmak amacıyla 1979'un sonlarını getirdik ve bu biraz yürüdü.

Düzenin buna tepkisi 12 Eylül faşizmi oldu. Bu darbe ağırlıklı olarak bizim önderlik ettiğimiz hamleye karşıydı. Zaten Evren'in kendisi darbe kararını Hilvan'ın, Siverek'in, Batman'ın üzerinden geçerken yanındakilere söyler. Zaten çok kısa sürede ezeceklerini düşünüyorlardı. Birkaç aylığına bir ömür biçmişlerdi.

Darbeyle birlikte Türkiye solu direnme gücü bile gösteremeden ezildi. Bizim varlığımız ise, önemli oranda darbelendi. Güçlerimizin yüzde onu düşmanın deyişiyle “kılıç artıkları” olarak bizim açtığımız kanaldan bulunduğumuz sahaya aktarıldı ve biz yeniden bil-

diğiniz üzere bir dönem başlatmak istedik. Bu da tekrar bir hazırlık dönemiymi. Ama bir ideolojik dönem de değildi, hatta 1970'lerde kazandıklarımızı yenilemek de değildi. Eğitim olarak ideolojik, siyasi gelişmemiz olsa da, ağırlıklı olarak gerillaya yönelecektik.

Ciddi bir askeri hazırlıkla ülkeye giriş yaptık. Botan gibi gerilla savaşına en uygun bir alanı esas alarak, tarihi bir dönemi başlattık. 15 Ağustos Atılımı da bunun ifadesidir. Bu adım 12 Eylül faşizmine (ki bugün bir ulusal imhayı kesin içeriyor) karşı son var olma hamlemizi değerlendirmek biçiminde de ele aldık. Sadece PKK'nin kendi çizgisi temelinde savaşmak değil, ulusal imhayı boşa çıkarmak için, mutlaka atılması gereken bir adımdır, dedik.

PKK'yi de ancak bu adımla yaşatabilirdik. İşte bunun da en açık ifadesi ancak askeri temelde gelişmek ve gerillaya ulaşmaktır. Böylece 1981'de 1. Konferansımızın, 1982'de 2. Kongremizin, onun hemen sonrasında ülkeye girişin ve bir süre sonra 15 Ağustos ilanının gerçekleştirildiği yeni bir döneme girildi. Düşman bunun sonuçlarını bize ağır ödetmek istiyordu. Bu nedenle bütün ordu güçleriyle yüklendi. Daha 1985'in sonlarına gelmeden kendilerine göre bu isyanı da tasfiye etmişlerdi. Gerçekten de dağılmaların yaşandığını, tasfiyenin eşiğine getirilmekle yüz yüze kaldığımızı biliyoruz. Fakat 3. Kongre sürecine yaydığımız derinleşme ve yine yaygınlaştırdığımız eğitim, ülkedeki gruplarımızın da takviyesiyle biz biraz bu sert askeri yönelmeyi boşa çıkarmayı başarabildik. Tümüyle olmasa, ağır, aksak da olsa gerilla doğrultusunda bir gelişim söz konusu oldu.

3. Kongre sürecimizden sonra her yıl yurt dışının karargahlık ettiği bir biçimde yılda neredeyse sayısı bine varan gerillanın eğitimi ve giderek bu temelde ülkeye serpiştirme gerçekleşti. Böylece işlerin biraz ilerleyebileceği ortaya çıktı. 1990 4. Kongresi'ne kadar esasta gerçekleştirilen, gerillanın ülkede tutunma savaşıydı. Her şey biraz da gerillanın ülkede tutunmasına bağlıydı. Dikkat edilirse, bunda pek bir iktidara ulaşmak, hatta alan kurtarmak diye bir görev yok. Gerillanın tutunabileceğini, yayılabileceğini kanıtlamak, göstermek vardır; gerçekleştiren de budur.

Tabii ki bu adımın siyasi sonuçları da önemlidir. Bu süreçte halk, gerillanın dayanabileceğini gördüğü için, kendisini bir hamleye ha-

zırladı. Yine yurt dışı mevzileri oldukça açılım gösterdi. Dışarıdaki halkın desteğinin yanında belirleyici olan hazırlıklarımız olmakla birlikte bu süreçte yaşanan Körfez bunalımının etkisiyle 1990'dan sonra hem gerillada, hem de serhildanda bir patlama gerçekleşti. 1991-92 yılları gerçekten neredeyse halk iktidar aygıtlarının bile kurulabileceği bir genişlemeye yol açtı. Yine gerilla bir halk ordu-suna ulaşabilirdi. Onbinleri aşan bir silahlı güç belirlememiz imkan dahilindeydi ve aslında bunların fırsatı yakalandı. Yani kurtarılmış bölgeler oluşturulabilirdi, karargahlar oturtulabilirdi. Yine serhil-danlar da, düşmanın giremeyeceği halk yönetimlerine, dıştan kuşat-sa da içten nüfuz edemeyeceği halkın özyönetimine kavuşması çok yaygınca sağlanabilirdi.

Ama bilinen ve çokça da eleştirilen yanlışlık-yetmezlikler, de-rin yanlışlar ve gafletler nedeniyle biz bu şansı yeterince kullana-madık. Hemen her eyaletimizde, hem gerillada, hem halkın siya-sal örgütlülüğünü ve eylemliliğini geliştirmede şansımızı kendili-ğindenliğe bıraktık ve çoğunu da çok yanlışlıklarla değerlendirdik. “Kolay iktidar var” diye birçok sahte komutan örneği ortaya çıktı. Tarihi görevlerine sahip çıkma değil de, yaratılmış değerlerin üze-rinde ucuz yaşama hesapları kuruldu. Ayrıca çok yaygın bir libe-ralizm kendini gösterirken, diğer yandan ağalık da oldukça boy verdi. İşte bunlar saflarımızda hala etkisini aşamadığımız bu bir-kaç yıldaki gelişmelerdir.

Devrimci patlama birçok ögemizde başarı sarhoşluğuna yol aç-tı. Aslında görevlerinin de gereklerini hiç yerine getiremediler. Sadece sonuçlardan en ucuzca yararlanmaya çalıştılar. Ucuz başa-rı kahramanları oldukça tehlikeli olarak kendilerini gösterdiler. Yoksa gerekenler yapılsaydı bu yılların çalışması yenilmez bir or-duyu ve serhildanı kesinleştirebilirdi. Tabii durumlar da çok deği-şik olurdu. İşte düşmanın başbakanının “çok büyük bir tarihi tehli-keyi atlattık” yorumu da bu nedenledir. Yine Özal'ın aşılması aynı şekilde değerlendirilebilir. Çünkü başaramadı. Bu nedenle de aşı-lıyor ve düşürülüyor. Yerine ise daha sıkı İnönü'lü, Demirel'li, bu-gün de Çiller'li bir özel savaşın topyekün döneminin başlaması kendilerince en büyük tehlike nedeniyledir. Bizim için bile aslında büyük bir fırsattır. Belki tam bağımsızlığa götüremezdik, ama bü-

yük bir ordu gücüne, bir halk bağımsızlığına, kendi içinde yaşayan büyük bir halk gücüne ulaşabilirdik. Çok sınırlı dayanabilirdik; çünkü bazıları bunu çok kötü kullanıyor. Güney Savaşı'nda bu açığa çıktı. Bazı yanlış siyasi hesaplar kurma Amed'de, Dersim'de, Mardin'de ortaya çıktı. Ortaya çıkan kitlesel ve ordusal gelişim üzerinde böyle yanlış siyasi hesaplar, yanlış askeri yaklaşımlar geliştirerek yaşanılabileceğini sandılar.

Düşman ise yeni kabineyle, yeni özel savaş yöntemleriyle, seferber ettiği özel birliklerle ve taktiklerle oldukça yüklendi. Lice, Şırnak katliamlarına bu yöntemlerle başladı ve daha sonra bunu yaygınlaştırdı.

Bildiğiniz gibi Güney Savaşı'nda biz büyük bir ordulaşma şansını kullanamadık. Burada biz beşbin kişilik bir orduyla TC'yi felakete uğratabilirdik. Bunun bütün verileri, perspektifleri vardı. Ama maalesef yetmez kadro, yetmez yönetim bu şansını değerlendiremedi ve kendini adeta köye tıkadı. Muazzam direnme olanaklarını kendi eliyle neredeyse düşmana teslim eder duruma getirdi. Sıradan bir gerillaya yaklaşımı, bu süreci düşmana çok pahalıya patlatabilirdi. Ayrıca binlerce savaşçı gücü kurduğu gibi, gelişmeyi kesintisiz sürdürebilirdi. Bunu diğer eyaletler de tırmandırabilirdi. Yine halkı topyekün kazanmak da mümkündü. Ama dar yöneticilik, kendine sevdalanma, tarihi görevlerin farkında olmamak, hatta yanlış siyasi hesaplar yapmak, yanlış kişilik ve, komuta oluşumlarına girmek, kendine sevdalanmak gibi tutumlar nedeniyle bu fırsatı değerlendiremediler ve sonuçta düşman hamle üstüne hamle yaptı.

1993'te, biraz da geçiş arzeden o dönemi bir ateşkesle lehimize çevirmek istedik. Bu çok önemli bir adımdı. Hiç olmazsa, bunu fırsat bilirlen ve canlanırlar diye düşündük. Aslında biraz da hem uzun soluk alma, hem de hazırlık yapma imkanıydı. Bazıları bu hazırlığı yaptı ama, yine komuta yapımızca bu da layıkıyla değerlendirilemedi.

Düşman bu girişimin aleyhine geliştiğinin farkındaydı. Bu nedenle Amed'deki provokasyonu ve tekrar adım adım bazı katliamları gündemleştirerek, hala günümüze kadar bunu sürdürmeye çalışıyor. Özellikle 1994'ün en kapsamlı topyekün özel savaş yılı olduğu bellidir. Düşmanın tüm amacı serhildanı tümüyle ortadan kaldır-

mak, halkı teslimiyete çekmek veya katliamdan geçirmekti. Nitekim istediği sonuca tam ulaşmasa da bunu biraz yürüttü. Yine gerillayı tasfiye etmek, sıkıştırmak, imha edebildiği kadar imha etmek, gerisini de işlemez duruma getirmek için oldukça yüklendi, fakat dilediği kadar da başarıya ulaşamadı. Ulaşamamasının nedenini biz kapsamlı değerlendirmelerde ortaya koyduk.

Öyle anlaşılıyor ki, bu topyekün savaş dönemi aşağı-yukarı 1994'ün sonlarında aşılaçağa benziyor. Gerek halkın direnme gücü, gerekse buna partinin öncülük etmesi ve gerillanın esas itibarıyla kendini korumayı başarması yeni bir dönemin başlangıcını teşkil edebilir. 5. Kongre ise, bu yeni dönemin başlangıcına denk geliyor. Düşman açısından ve bizim açımızdan bu ne anlama gelir? Düşman hiç şüphesiz bu topyekün özel savaşımı biraz daha sürdürmek isteyecektir. Fakat içte ve dışta ekonomik, sosyal, siyasal, diplomatik daralmayla karşı karşıya olduğunu ve bu haliyle fazla götüremeyeceğini bütün veriler, göstergeler ortaya koyuyor. Götürebilmesi için bizim tasfiyemizin, savaşı sürdürmemeye gibi bir durumu yaşamamızın gerektiği açıktır. Eğer biz bu durumu yaşamazsak ve tam tersine kendimizi yenileyip dönemin başarısını yakalayan bir tarza kavuşturursak, düşmanın yürüttüğü bu topyekün özel savaşın 1995'te ve daha sonraki yıllarda kesin bir yenilgiye dönüşeceği söylenebilir. Zaten rejim de günü gününe bunun farkındadır.

Bu özel savaş çok risklidir. Genelde özel savaşların bir karakteri vardır. Kısa süreli ve bir de sonuç almak isterler. Eğer kısa süreli ve topyekün sonuç alamadılar mı, özel savaş yozlaşır ve tepkisini doğurur. Gerek halkın özel savaş alışkanlığı, gerekse gerillanın dayanması patlama yaratır; kural budur. Nitekim biz kendi tarihimizde bunu gördük. 15 Ağustos Atılımı'nda da bir patlama vardı. Yine 1978-79'da, uzun bir hazırlıkla direnme döneminden sonra da bir patlama yaşandı. Yine 1990'larda da bir patlama gerçekleşti. Son iki yıldır özel savaş kendisini amansız ve topyekün dayattı. Türkiye halkını da oldukça bunun kapsamına aldı. Başaramazsa ne olur? Eğer başaramazsa, zaten tahammül edemez duruma gelen Türkiye halkı, bir de kendisine verilen zaferi gerçekleştirecek durumda değildir. Bu tepkisinin daha da şiddetlenmesiyle örgütlenmeye yönelecektir. Nitekim daha şimdiden bunun belirtileri yoğunca ortaya çıkı-

yor. En önemlisi de gerillanın dayanma gücü eğer kendini biraz yenilirse, savaşı hareketlilik düzeyine, çok yaygın bir gerillaya kavuşturarak götürmesine yol açacaktır ki, bu da özel savaşın çok güvendiği askeri alanı da kaybetmesine götürür.

Kürdistan'da halkın kısıklıvrak, tahammül edilemez sınırlara geldiğini görüyoruz. Hızla dolan şehirler şimdiden bir yanardağ havasını andırıyor. Daha güçlü bir serhildan, basit bir örgütlenme işidir. Birkaç örgütçü herhangi bir şehirde patlamaya yol açabilir. Büyük bir patlama Diyarbakır'ın altını üstüne getirebilir. Bunun yanında irili-ufaklı böyle birçok şehir vardır. 1991-92 ile kıyaslanmayacak kadar bir serhildan patlaması sadece bir teknik örgüt meselesidir. Bunu da herhalde göstermek artık bundan sonra zor değildir. Partinin kendini bu konuda hazırlaması, kadro gücünü biraz seferber etmesi kesinlikle gelişmelere yol açacaktır. Hele başucunda kendisini kesintisiz bir şekilde ayakta tutan, güven veren bir gerilla varken, 1990'ların başlarıyla kıyaslanmayacak bir serhildan son derece mümkündür. Bu serhildanın kendisi de zaten biraz iktidarı amaçlayacaktır. Yani bu halk patlamasının ucunda bir siyasal iktidar vardır.

Ancak bundan önce özel savaşın bu durumunun gerilla üzerindeki etkisini görmek gerekir. Gerillanın temel mücadele biçimi olarak rol oynaması ve özel savaşa da bu son iki yıldır dayanması, onun ya bozulması, dolayısıyla tasfiyesi, (ki içimizde bu duruma kendini biraz yatıranlar az değildir), ya da gerillanın biraz daha derinliğine bir halk ordusuna dönüşmesi yönündeki çalışmalarımız sonuç verecektir. Nitekim biraz da o duruma gelinmiştir. Ordulaşma içindeki tasfiyecilerin pratiğini bir de bu yönüyle değerlendirmek gerekiyor. Gerilladan umut kesenlerin, silahlı savaşla fazla sonuç alınamayacağına inananların 1990'lara kadarki durumlarını açtık. 1992 savaşımındaki biraz intiharvari ama daha çok da sağa yatan kişilerin gerilladan bir an önce kurtulmak istediklerini biliyoruz. Bunların da ne kadar hayati bir tehlikeyle bizi yüz yüze bırakmak istedikleri de açıktır.

Bu iki eğilim de gerçekten kendini açıkça göstermiştir. 1992'nin sonlarına geldiğimizde ya sağa yatma, dolayısıyla gerillaya paydos etme veya kalan gücü de intiharvari bazı eylemlerle bitirerek tüketme yaşıyordu. İyi niyetler ne olursa olsun, bu tehlike son derece

somuttu. Tabii biz buna çok yönlü yüklendiğimiz bir gerilla derinliğiyle karşılık verdik. Son iki yıl bu amaçla değerlendirildiğinde görülecektir ki, en büyük savaşım böyle verilmiştir. Düşmanın dayattığı özel savaşıma karşı bizim de gerillayı biraz derinleştirme, ayakta tutma ve biraz ilerletme savaşımımız büyük anlama sahiptir. Nitekim gelinen nokta gerillanın olumlu temelde kendisini geliştirebileceği, tutunmakla kalmayıp, mevzilerini daha da derinleştirebileceği, temel karargahlara kavuşmak kadar, üslenmenin, mevzilenmenin yetkinleşebileceği, düşmanın özellikle dayattığı alan taktiğine karşı kendisinin de aynı taktikle daha başarılı sonuçlar alabileceği, burada artık söz konusu olanın eğitim, yeniden düzenleme olduğu tamamen anlaşılmıştır. 5. Kongre bu konuda aslında oldukça büyük açıklayıcı, çözümleyici sonuçları kadar, karar düzeyine de çoktan ulaşmış sayılır. Gerisi bu temelde bir düzenlemedir.

Gerilla ordusu birliklerinin yeniden düzenlenmesi, komutanın ve yine savaşçının yetkin belirlenmesi, özellikle bütün yaşamın yönetmeliklere kavuşturulması ve bu temelde taktik esaslara bağlı kalınarak, derinliğine, genişliğine tutulan mevzileri kullanması önemli açılımlar yaratacaktır. Yine özellikle imkan dahiline giren biraz kurtarılmış alanlar meselesini karış karış daha da geliştirmeyi anlaması, ayrıca gerilla karargahlarını eğitici, planlayıcı rolünü de çok iyi yerine getirerek yüklenmesi, gerilladan da öteye yeniden hem genişliğine, hem derinliğine niteliksel bir gelişmeye yol açacaktır.

Bu anlamda bazı kurtarılmış bölgeler artık devreye girecektir. Bizzat gerillanın denetimi altında olan bazı sınırlı bölgeler hem derinleşecek, hem de genişleyecektir. Önemli ülke parçalarının bu anlamda denetime alınması kaçınılmazdır. Biz buralara kızıl iktidarlar alanı da diyebiliriz. Bunlar kesin 5. Kongre sonrası dönemde yaygınlaşacaktır. Tabii bu, gerillaya bu tarzda yaklaşılsa, mümkündür. Bu halk iktidarı için çok önemli bir aşamadır. Kızıl iktidarlar diye tabir edebileceğimiz böyle bir aşama kentlerdeki halkın da siyasal bağımsızlığına, eylemine büyük etki yapacağı, ayaklanmalarda güç kazandıracığı, gerillanın da bundan büyük güç alacağı gelişim göstereceğe benziyor. Birçok kentin aslında bunun kuluçka dönemini yaşadığı da daha şimdiden söylenebilir. Gerisi gerillanın biraz kendi komutası altında milisi, halkın öz savunma birliklerini eğitmesi, yi-

ne eylemcileri hazırlaması, en önemlisi de halkı cephesel örgütlenmeye tabi tutmasıdır. Üslerde bu rahatlıkla başarılabilir ve bu görev de daha çok gerilla komutanlıklarına düşer. Bu yönlü gelişmelerin sağlanacağı son derece açıktır.

Hem kentlerde, hem kırsal alandaki bu karşılıklı etkileyici gelişim bir iktidar olasılığı anlamına geliyor. İktidar olma nasıl gelişebilir? Şimdiden buna kesin karşılıklar vermek mümkün değildir, ama ana eğilim olarak bir gelişmenin olacağı açıktır. Hemen her alan bu anlamda kesin gelişme sürecine girecektir. Bazılarında kurtarılmış bölge, kent ayaklanması ileri olur, bazı yerlerde düşük olur, ama her yönde olur. Sömürgeci denetimin eski dönemindeki düzeyi, hele özel savaşının eski etkinliği söz konusu olamaz. Bunlar her gün adım adım gerileyecektir. Ama ciddi hatalar, yetmezlikler gösterilmezse bu mümkün olacaktır. Gelişimin hızını, niteliğini bizzat günlük çalışma tarzı belirleyecektir. Yani biz kehanetlerde bulunmak istemeyiz, eğer 5. Kongre çözümlene düzeyinin ve karar gerçeğinin uygulama gücü olunursa, iktidar olmamak için herhangi bir neden göremiyorum. Eğer iktidar olunamazsa, bu kesinlikle iç yetmezliğimizden ötürü olacaktır. Geçmişte olduğu gibi kendi kendimize vuracağımız ağır darbeler buna yol açacak durumlardır. Bunun sorumluluğunu elbette ki ben üstlenmem veya böyle olduğunda da hiç kimse bize, “siz yanlış değerlendirme yaptınız” diyemez.

Gereken her şey yapıldıktan sonra bu iktidar olasılığından söz etmemiz gerçekçidir. Bu iktidar parçalı olabilir, eşitsiz gelişebilir. Bazı yerlerde daha daha hızlı, bazı yerlerde yavaş gelişebilir. Bazı yerlerde çok alan tutulur, bazı yerlerde az tutulur bunların hepsi mümkündür. Bu konuda abartmaya da gidemeyiz. Bu tam bir bağımsızlık olamaz, parçalı bir bağımsızlık, kısmi bir bağımsızlık olabilir. Zaten Kürdistan'da klasik birçok sömürgece olduğu gibi bir kurtuluş ve dolayısıyla bağımsızlık beklenmemelidir.

Buradaki gerçeklik aslında şudur: Ülke içinde parçalı gelişme olduğu kadar, Türkiye'yle ve Ortadoğu'daki diğer parçalarla da bağlantısı vardır. Güney nasıl ki, Kuzey'i biraz etkilediyse, Kuzey de Güney'i nasıl etkilediyse bu devam edecektir ve aralarındaki diyalektik bağ gittikçe somutluk kazanacaktır. Türkiye'deki gelişmeler ile Kürdistan'daki gelişmeler nasıl çok yoğun bir iç içeliği yaşıyor-

sa, bundan sonra bu daha da fazla olacaktır. Şimdiye kadar bu iç içeliği burjuva partileri ve PKK arasındaki veya özel savaşla PKK savaşımı arasında bir iç içelik olarak gördük. Burada eksik olan halkın kendi iradesini ortaya koymasıydı. Önümüzdeki dönemde belki Türkiye'de halkın irade eksikliği giderilebilir. Yani bu savaş dönemi Türkiye halkını da, bir şeyler yapma yönünde istese de istemese de zorlayacaktır. Maddi yaşam koşulları, özel savaşın beklentilerinin gerçekleşmeyişi, yine bilinçli ideolojik, siyasi grup savaşimleri en geri dönemin bu eskiden yaşanmış dönemler olduğunu ve yavaş da olsa gelişmelerin kaçınılmaz olacağını kesin gösterecektir.

Kürdistan'ın diğer parçaları da şimdiye kadar böyle bir yedeklik görevini gördüler. Bundan sonra da bu yedek rol oynama görevini sürdürecekler. Bir Güney Kürdistan, hatta Doğu'daki gelişmeler, Kuzey devriminin daha fazla hizmetindedir. İsteyerek ya da istemeyerek de olsa, bu yedek olma rolünden kurtulmaları söz konusu olmaz. PKK'nin stratejisi artık hepsini bu noktada bağlamıştır. Büyük devrime hizmet etme bu bağın kendisidir ve gerisi başarılı taktik çalışmalardır. O da günlük sorumlu militan çalışma tarzına bağlıdır. Militanın da kendisindeki başarıma ve çalışma gücüne bağlıdır.

Bütün bunlar söz konusu edildiğinde, buna uluslararası düzeyi de eklersek, göreceğiz ki, TC'nin uluslararası sahaya dayattığı diplomasi tıkanmıştır. Artık hiçbir alanda eski yüzü bulamıyor. Çok güvendiği Amerika bile artık eskisi gibi desteklemeyecektir. Şimdi de bu özel savaş politikasının yalnızlığa itilmesi vardır. Amerika bugün de desteklese bile eskisi kadar ne gönüllüdür, ne de çıkarına uygundur. Aynı şey Avrupa için de böyledir, hatta Rusya ve Ortadoğu daha fazla böyledir. Yani diplomatik saha artık kendi aleyhine işliyor. Ortadoğu sahası özellikle Arap-İsrail anlaşmasının gelişmesi, TC'nin iddia ettiği gibi lehine değil, aleyhine olacaktır. Yine Türkiye Cumhuriyetlerle ilişki politikası lehine değil, aleyhine olacaktır. Bunlardan birisini Rusya kendisine karşıt bulacak ve Kürdistan devrimiyle ilişkisini geliştirecektir. Hatta bu ülkelerin halklarıyla daha anlamlı ilişkiler geliştirilebilir. Türkiye Cumhuriyetler var, Ermenistan var, Gürcistan var bunlar her zaman devrime biraz daha açık hale geleceklerdir. İran var, Irak var ve bunlar zaten oldukça stratejik karşıtlık halindedirler. Özellikle İsrail'le barışmasıyla bir-

likte Türkiye'nin Suriye'yle çelişkileri daha da artacaktır.

İşte bütün bunların Kürdistan devrimi üzerinde olumlu yansımaları olacaktır. Dolayısıyla Ortadoğu'daki barış çabaları da Türkiye'nin lehine değil, aleyhinedir. Diplomatik çabalarının denilebilir ki, cumhuriyet tarihi boyunca ilk defa tıkanması, ya yeni bir diplomasiye yöneltir, ya da bu tıkanma onu daha da daraltır. Bundan geriye elinde kalan tek şey Türkiye halkına dayattığı özel savaş politikasıdır. Onun da halk tarafından eskisi kadar desteklenmeyeceği çok açıktır. Burjuva partileri son derece çekişmeli ve neredeyse birbirlerini bir kaşık suda boğacak kadar da tepkilidirler. Özel savaş onları zorla bir arada, ulusal mutabakatta tutuyor. Bunun da zaten her an bozulabileceğini görmekteyiz.

İşte hem içteki politikanın sürdürülme şansının fazla olamayacağı, hem de dış politikanın daralmasının kaçınılmaz olduğu göz önüne getirildiğinde, esasta tek kalan yol bu işi MHP'ye, Türkeş'in önderliğine terk etmek gibi bazı çabalardır. Bunun çok daha fazla bir daralma anlamına geleceği açıktır. Bu seçeneği öne sürmelerinin temel nedeni, “belki bu biraz daha bastırır ve ondan sonra biz de yeni bir dönem başlatırız” sevdasıdır. Bunun da şansı Türkeş'in deyişiyle “bir yılda kökümüze kibrit suyunun ekilmesiyle” bağlantılıdır. Zaten bu şansa da sahip olduğuna sanmıyoruz. MHP'nin eliyle icra edilecek bir özel savaşın (ki şimdi önemli oranda içindedir) tamamen önderliği ele geçirilirse, (son bir hamleleri olabilir. Yine sosyal demokratların Karayalçın vb. faşist örnekleri zaten işbirlikçidirler. Ayrıca DYP içinde çok sayıda böyle faşist var ve hepsi destekliyor. Şimdi bu desteği biraz gizli yapıyorlar, belki önümüzdeki dönemde uygun görülürse açık yaparlar.) Bununla da bir-iki yıl belki götürmek isteyebilirler, ama bu da daha fazla bir daralma demektir.

Bunun yanında bizim öngördüğümüz çerçevede ilerleyebilirsek, bunlar artık daralmaktan öteye gittikçe çözülen ve peşisıra yenilgi-ler yaşayan bir sürece gireceklerdir.

Bu süreç nerede durabilir? Türkiye'de bir halk iktidarına götürebilir mi? Gerçekten Türkiye devrimcilerinin öncülüğüne bağlıdır. Halk savaşımı, orada sınıf savaşımının gücüne bağlıdır. Bu olursa rahatlıkla bir çırpıda halkın kendi iktidarına, demokrasisine kavuşması işten bile değildir. Bu eskisi gibi uzun hazırlık veya planla da

değil, doğru bir öncülük, kitleyle anlamlı bağlantılar kurmak ve Türkiye halkının şimdiden çok yaygın tepkilerini örgütlemek imkan dahiline girerse, birkaç günlük ayaklanmayla büyük kentlerde ve hatta kırsal alanda iktidar oldukça zorlanır ve hatta düşürülebilir. Bu olasılığı da gözardı etmiyoruz. Ama böyle bir hazırlığın da kesin gereği ortada olduğu için bunları belirtiyoruz.

Bunların en önemlisi de bizim inatçı gerilla savaşımımız, dayanılmaz boyutlara varan kitle katliamlarına ve kesin önümüzdeki dönemde o topyekün özel savaşıma, artan bir tempoyla karşılık verecektir. Bundan kesinlikle kuşku duyulamaz. Tek kuşku ancak bizim kendi kendimize vereceğimiz zararlar düşünülebilir. Buna da eğer fırsat verilmezse, gelişmeler kesintisiz sürdürülecektir.

Bu, bizi nereye götürebilir? Belirtildiği üzere, biraz Türkiye'de devrimin gelişmesine yol açabilir. Rejimi daha da daraltır ve özel savaşımı çözülmeye götürür. Türkiye halkını iktidara götürür veya götürmez. Yine Kürdistan'da parçalı bir iktidara götürebilir. Tam zaferi sağlayamazsa da önemli orada halkın iktidar olasılığını gündeme sokar. Kurtarılmış bölgeler gerçekleşir, halk ayaklanmaları olur ve bunlar artık denetim altına alınamayan özel savaşın aşılması, hatta devletin aşılmasıdır. Belki de ikili bir iktidar dönemine girer.

Şimdi biraz bunu yaşıyoruz ve bu daha da yoğun yaşanabilir. Devletin lehine olan ikili iktidar durumu, devrimimizin lehine ikili iktidar durumuna dönüşebilir. Şimdiden biçimini, kapsayacağı boyutu söylemek pek mümkün değildir. Ama karar düzeyimiz böyle hayata geçirilirse, gerek Kürdistan'da, gerek Türkiye'de böyle gelişmelerin olması beklenebilir.

Tabii ki bu durum özellikle Güney Kürdistan üzerinde de etkide bulunacaktır. Onun federe devlet gerçeğini biraz daha da geliştirecektir. Yine diğer Ortadoğu ülkelerinin PKK'nin önderlik gerçeğine yaklaşımını etkileyecektir. Uluslararası alanı da etkileyeceği açıktır. Bu da bizim için daha fazla diplomatik ilişki imkanı demektir. Diğer parçalardaki halkla daha fazla ittifakın gelişmesi, yine diğer irili-ufaklı birçok kişinin cephesel savaşıma katılması anlamına gelecektir. Hatta irili-ufaklı birçok kapitalist devletin de ilişki kurma gereğinin doğması demektir. Kısaca önümüzdeki olasılığı böyle de-

ğerlendirebiliriz.

Siyasi, askeri savaşım düzeyi bu çerçevede eğer ilerletilirse, 5. Kongre düzeyimizin yükselen bir dönem olacağı rahatlıkla söylenebilir. Eğer nedenleriyle bu başarılmazsa, ne olabilir? Parti gerçeğimizde çokça gördüğümüz gibi, sağa yatmalar, beklenmedik kayıplar endişe verebilir. Eğer devrimci önderlik güç yetiremezse, bu tip niyetleri anında boşa çıkaramazsa, hatta zorlanır ve aşılsa, bir sağ tasfiyeci önderlik boy verebilir. Emperyalizm ve bölge devletleri de bunu rahatlıkla destekleyebilirler. Zaten biraz da beklentileri budur. Yine Türkiye'deki özel savaşım da bunu habire körüklüyor, hatta bunun hazırlıklarını yapıyor. İçimizde de sık sık buna niyetlenenler, gerek zindanda, gerek dağ pratiğinde, gerekse dış alanlarda da yeltenenler az olmayacaktır.

Biz geçmişte bunların önüne nasıl geçtiysek hiç şüphesiz önümüzdeki dönemde de çok uygun yöntemlerle bunları boşa çıkarmayı bileceğiz. Ama bir olasılık olarak devrimci önderliğin savaşı kendi doğrultusunda geliştirememesi söz konusu olursa, o zaman içte ve dıştaki tasfiyeciler ve onların destekleyicileri PKK'yi başkalaşımaya uğratmakta başarı şansını elde edebilirler. Unutmayalım ki, daha 1980'lerde böyle bir niyet vardı. İçimizde buna niyetlenenleri destekleyen emperyalistler de vardır. Her alanda, bölgede böyle devletler bulunabilir. Bunlar o zaman "fırsat bu fırsat" deyip sağ bir önderliğe yatarlar. Adım adım gerilladan uzaklaşma, adım adım emperyalistlerin ve yine bölgedeki devletlerin amaçlarına PKK'yi uyarılama tutumu, yine muhtemelen federe devlet gerçeğine benzer, devrimci temelden uzak, Türkiye'nin çıkarlarına uygun (ki 1990'lardan beri bu habire işbirlikçi önderlik tarafından geliştirilmek isteniyor), bir gelişme PKK'ye dayatılıyor.

Dediğim gibi içimizde buna yeltenenler çıkabiliyor. "Fırsat bu fırsat" deyip bu yaygınlaştırılmak istenebilir. Buna uygun bir işbirlikçi zemin üstünde sözümona aydın adı altında hazırlık yapanlar, böyle bir çaba içinde olan dışımızdaki örgütler var. Bu bir olasılıktır ve şimdi fazla başarı şansı olmasa da göz önüne getirilmeyi özenle gerektiriyor. PKK'nin böyle reformistleştirilme, düzenin, sömürgeciliğin ve emperyalizmin kalıplarına uydurulma tehlikesi bilinmiyor değil. Ayrıca ilk defa karşımıza çıkacak da değil. Defalarca karşıımı-

za çıkmasına rağmen, çok kararlı bir çizgi mücadelesi vardır. Sosyalizmi derinleştirerek, devrimci demokrasiyi halkın içinde ve saf-larımızda geliştirerek üstesinden gelinmiştir. Bundan sonra da bu tip gelişmelere karşı mevcut parti kütlesinin rahatlıkla güç yetirebi-leceği ve reformist yaklaşımın büyümeden ölü doğacağı açıktır. Fa-kat bir tehlike ve bir olasılık olarak göz önüne getirmek de politik sağlamlılık açısından, yine ideolojik netlik açısından büyük yarar vardır. İşte 5. Kongre dönemimizin bazı olasılıkları bunlardır.

Ben üçüncü bir olasılık diye herhangi bir hayalden bahsetmek is-temiyorum. Tam bir bağımsızlık veya bütünüyle yenilmiş bir özel savaş söz konusu olabilir mi? Bu biraz abartma olur. Bu da bir ola-sılık olarak her zaman göz önüne getirilmeli ve böyle geniş ufuklu olmayı bilmeliyiz, ama bu konuda kendimizi fazla abartmamalıyız. Her zaman tam yengi içinde çalışacağız, ama gelişmenin ne işbir-likçi reformistlerin istediği gibi olacağı, ne de böyle tam bağımsızlık temelinde olacağı, daha çok partimizin şu anda yürüttüğü taktiklerle sağlanacağı görüşündeyiz. Bunun birçok tarihi, temel, güncel ne-denleri var. Ayrıca devrimin böyle karmaşık gelişmesi de arzu edil-meyen bir gelişme değildir. Tam tersine Türkiye'ye yansıtılmış, Ortadoğu'daki Kürdistan parçalarının olduğu yerlere yansıtılmış devrimci çabalar, enternasyonalizm açısından daha tercih edilir ve sonuçları daha anlamlıdır. Kürdistan için de daha gerçekçidir, daha sonuç alıcıdır ve taktiksel gelişme açısından da uygundur. İşbirlikçi-reformist eğilimin çok cılız çabaları zaten sonuç vermek-ten uzaktır. Stratejisi (zaten pek bahsedilemez) ve taktiğiyle şimdi-ye kadar bir hiçlik düzeyindedir. Ancak devrimimizin yan ürünleri-ni toplamaya çalışmaktadır.

İster içimizdekiler olsun, ister dışımızdakiler olsun, bunun dı-şında fazla gelişme şansları yoktur. Bir taktik olarak bizi sağdan uğraştırmak, biraz paslandırmak isteyecekler. Daha çok da kişisel çıkarlar temelinde bir yaşam düşüneceklerdir. Buna dikkat ederek, bu şansını bile vermemeye özen göstereceğiz. Hatta tam tersine on-ların devrim için kullanılmasını ustaca başaracağız. Bağımsızlık bizde çizgide tamdır. Kişilikte tamdır, ama pratik uygulama düze-yini karmaşık taktiklerle yönetmek gerekir. Biz ilk gün de bağım-sızdık ve her zaman bağımsız kalmaya özen göstereceğiz. Ama

bunun derin bir enternasyonalizmle ilişkisi de çok açıktır. Yine çok tutarlı bir ulusal kurtuluşçuluk olduğu, aynı zamanda oldukça bölge devletlerini demokratikleştirdiği, ona katkısı göz önünde olduğuna göre o kadar da bu karmaşık çok bağlantılı, çok taktik incelik isteyen bir tarzda olacağı, dümdüz veya bazılarının hayal ettikleri gibi olmayacağı ve bundan da lehte sonuçlar çıkarılabileceği, böylesi bir gelişmenin daha gerçekçi, daha sonuç alıcı olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Görürsünüz ki, önümüzdeki dönemi, partimizin öncülüğündeki ordu ve cephe çalışmalarımızın seyrettiği durumu kapsamlı değerlendiren, oldukça bilimsel bir biçimde yakın olasılık olarak ifade etmek mümkündür. Yürütülecek tartışmalar biraz da pratiği daha yakından yaşamış arkadaşlarla yürütüleceğinden, daha da netlik kazanabilir.

Yine gelişmelerin kendisi, günlük pratiğe vereceğimiz karşılık neyin ne kadar gelişme göstereceğini belirleyecektir. Bizim görevimiz kapsamlı bir değerlendirmeye birlikte geleceğin olasılıklarını doğruya yakın belirlemektir. Sizlerin görevi bunu gerektiğinde daha da derinliğine tartışarak, özümseyerek, karar gücü kadar bir uygulama ifadesi olmayı bilmektir. 5. Kongre platformumuz daha şimdiden böyle yoğun bir tartışma, değerlendirme, eleştiri-özeleştiri ve kararlaştırma konumuna gelmiştir. Sizlerin de daha şimdiden bunun yoğun bir eğitiminden geçerek, yine tecrübesini yaşayarak katıldığınız, bu anlamda oldukça da hem hazırlıklı, hem de şanslı olduğunuz söylenebilir.

Daha fazlasını yapmak gerekiyor. Bugün ne denli bir devrimde zafer şansını kullanmak durumunda olduğunuzu çok açık görürsünüz. Bu bir şanstır, belki de yaşamınızda, hatta tarihinizde en derli toplu, denemeye değer bir şans olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca başka bir seçeneğimizin de olmadığını çok açık görebiliyoruz. O zaman nasıl karşılık verilebilir? Bunu göstermeye çalıştık. Siz ki, ilk defa kendinizi böyle özgürce ifade etme, kurtuluşunuzu halkın kurtuluşuyla iç içe götürme imkanı elde ediyorsunuz. Ve eminim ki, bütün katılanların, tüm militanlar kadar, eski arkadaşlar kadar, yeni savaşçıların da özlemini duydukları, başarmak istedikleri böylesi dile gelen bir çalışmadır. Bu 5. Kongre gerçekliğimizdir. Hakkını

vermek, boynumuzun borcudur.

Bizden istenilebilecek bir destektı ve bu anlamda da onu fazlasıyla gösterdiğimizize inanıyoruz. Bu şansın yeterince, yetkince ve tam başarıyı mümkün kılacak bir biçimde değerlendirilmesi artık tarihin, “yürü ya kulum, böyle gidersen başarısın” dediğı nokta-dır. Dolayısıyla bu şansı değerlendirmemek gibi bir şanssızlığı kendinize yakıştırmanız, sadece talihsizliğinize ve kendinize çok kötülük yapmak, yaramazlıkta ısrar etmek niyetinize bağlanabilir ve bunun da hiçbir yararı yoktur. İsrarla tutuculuk göstermek, doğrulara bir türlü girmemek, iflah olmaz bir kişilik ve onun bireyciliğıyle söz konusu olabilir ki, bundan da hiç kimsenin sağla-yacağı yarar yoktur.

Bu yüksek devrimci şansınızın tümüyle başarılı kullanılmasını, bunun hiçbir şeyle ne değıştirileceğı, ne mümkün olduğı, ne de istenebileceğı, mecburiyet kadar, gönüllü olarak da ilk defa böyle bir-leştiğı söylenebilir.

Kendinizi böyle gerçekleştirmekle karşı karşıyasınız. Bütün kongre sürecimize, gerek resmi platforma katılanlar olsun, gerek onun öncesi hazırlıkları olsun, gerekse daha sonrasında bütün yapıya taşırılması sürecine ilişkin olsun, hepsinin yaklaşım göstermesi gereken esas budur. Böyle bir kongre ifadesiyle kendini özünde olduğı kadar, biçimiyle güçlendirirseniz, büyük başaracağınız kesin-dir. Böyle başarılı olmaya daha şimdiden kendinizi layık görme, onun büyük hesabını kendi içinizde verme, söylendiğı gibi ideolo-jik, siyasi, örgütsel düzeyi kadar, askeri düzeyini, ona ulaşmak için eleştiri-özeleştiri silahını, yerinde ve doğru işletecek, hem kendini, hem de bütün yargılanması gerekenleri yargılayarak, sonuca gitme-yi bileceksiniz. Bunun dışında herhangi bir seçenek, şans vermek kabul edilemez.

Kendini gerçekleştirmenin önünde engel teşkil eden ne varsa ve yine bunları aşmak için ne gerekiyorsa o yapılacaktır.

Artık duygusallığa da, ikircikliliğe da yer yoktur. Tarihimizin ilk defa böylesi güncel büyük çabalarla kazanılmasını biz kendi içimiz-deki yetmezliklerle sakatlayamayız. En yakınlarınız bile olsa hiç kimsenin sakatlamasına, başarısız gelişmesine seyirci kalamayız, rıza gösteremeyiz. Bu kadar ilkelerin bol olduğı ve bunların da en

önemlilerinin başarı biçiminde olduğu bir aşamaya herkes ancak çok büyük bir coşkuyla, yüksek bir minnettarlık duygusuyla ve aynı zamanda başarı tutkusuyla yüklenip, başarı için ne gerekliyse onu sergiler ve mutlaka da kazanmasını bilir.

- **PKK 5. Kongre gerçeğinde her türlü fanatik, lafazan ve ağavari tutumu aşalım, kendimizi yenileyerek partimizin zafer kazanan militan kişiliğine ulaşalım!**
- **Yaşasın 5. Kongre gerçeğimiz!**

